

බුද්ධචර්යාවේ ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා 26-27

සුත්‍රාන්ත පිටකයෙහි

20 වන - 21 වන ග්‍රන්ථය

බුද්ධකතාකාය

විමානවස්ථුපාලී පෙතවස්ථුපාලී

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

විසින් කරන ලද

**පාඨසංශෝධන පුස්තික සංස්කරණයෙන් යුත්
සිංහල අනුවාදය.**

ශ්‍රී බු. ව. 2550

රාජ්‍ය ව. 2006

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 26 - 27

The Twenty and Twenty-one Books in the
Suttanta-Pitaka
Khuddaka-Nikāya (3) (4)
20-21

VIMĀNAVATTHU PĀLI & PETAVATTHU PĀLI

With the Sinhala translation
Revised and Edited by
The Tripitaka Editorial Board

නමෝ තස්ස භගවතෝ සබ්බධම්මේසු අප්පට්භතඤාණචාරස්ස දසබලධරස්ස
චතුර්වේසාරජ්ජවිසාරදස්ස සබ්බසත්තුත්තමස්ස ධම්මිස්සරස්ස ධම්මරාජස්ස ධම්මස්සාමිස්ස
තථාගතස්ස සබ්බඤ්ඤානො සම්මාසම්බුද්ධස්ස !!!

භාග්‍යවත් වූ සියලු ධර්මයන්හි නොපැකිලි ඥානචාර සහිත වූ දසබලධාරී වූ
චතුර්වේශාරදත්ව විශාරද වූ සියලු සත්වයන්ට උත්තම වූ ධර්මයට ඊශ්වර වූ ධර්මරාජ වූ
ධර්මස්වාමී වූ තථාගත වූ සර්වඥ වූ සම්මා සම්බුදුන්ට නමස්කාර කරමි !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද
මාගේ නමස්කාරය පිළිගනිත්වා !!!

බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා
පරිගණක ගත කර නොමිලයේ බෙදාහැරීමේ
මහා ධර්ම දානාමය පුණ්‍යකර්මය

**“අපාරුකා තේසං අමතස්ස ද්වාරා
යේ සෝතවන්තෝ පමුඤ්චන්තු සද්ධං”**

**“කන් ඇත්තාහු සැදැහැ මුදන්වා
ඔවුන්ට අමා දොර විවෘත කරන ලදී”**

අප භාග්‍යවත් අර්හත් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ප්‍රථම අනුසාසනය මෙහි ලා සිහි
කිරීම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය පරිශීලනය කරන්නා වූ පින්වතුන්ගේ අභිවාද්ධිය පිණිස ම වන
බව අපගේ හැඟීම ය.

සැම කල්හි ඥාන සම්ප්‍රයුක්ත ව ක්‍රියා කරන්නා වූ සියලු සම්මා සම්බුදුරජාණන්
වහන්සේලාගේ පලමු අනුශාසනය, බුද්ධ රත්නය කෙරෙහි ගෞරව කරන්නා වූ
බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සම්මා සම්බුදු බෝධිය අදහන්නා වූ කවර නම් පුද්ලයෙකු නො
සළකා හිඳිත් ද ? චතුර්වේශාරදත්ව සහිත වූ දශ බල සහිත වූ අනාවරණ ඥාන සහිත වූ
සර්වඥ වූ මහා කාරුණිකයන් වහන්සේ පවා නිවන අවබෝධ කර ගැනීම පිණිස
ධම්මානුධම්ම ප්‍රතිපදාව ආරම්භ කරන පුද්ගලයා තුළ ‘සද්ධා’ නම් වූ ගුණය අත්‍යාවශ්‍ය ය
යන්න අවධාරනය කරන සේක.

මෙම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය සැක නොකළ යුතු ය. සැක කරමින් හදාරන ලෞකික ශිල්ප
ශාස්ත්‍ර පවා පරිපූර්ණ ව නො පිහිටන බව සිහි ඇතිව බැලීමෙන් නුවණ ඇත්තාහට දැක ගත
හැකි ය. පුරුෂයා ශ්‍රේෂ්ඨ බවට පමුණු වන්නා වූ සද්ධා ධනය සහිත ව (“සද්ධිධ චිත්තං
පුරිසස්ස සෙට්ඨං”) මෙම ධර්ම රත්නය පරිශීලනය කරන්නාහට සද්ධා අංගයෙන් ලැබිය
යුතු සියල්ල ලැබෙනු නො අනුමාන ය. එසේ ම සිහියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද
චිරියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද සමාධියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද ප්‍රඥාවෙන් ලැබිය යුතු
කොටස ද ලැබෙන පරිදි සද්ධා, සති, චිරිය, සමාධි සහ ප්‍රඥා යන පංච ධර්මයන් තමා තුළ
ඇති කර ගෙන මහත් වූ ගෞරවය සහිත ව ධර්මාවබෝධය පිණිස ම යොමු වූ දැඩි
අධිෂ්ඨානයෙන් මෙම ධර්ම පුස්තක පරිශීලනය කළ යුතු ය. අපගේ බුද්ධ ශාසනයෙහි

ධර්ම ශ්‍රවනයෙන් මග ඵල ලැබුවෝ ම අධික ය. විමුක්තිය ලබන්නා වූ ක්‍රම වේදයන් පහක් විස්තර කරන්නා වූ අංගුත්තර පංචක නිපාතයෙහි 'විමුක්තායතන' සූත්‍රයෙහි නිවන ලබන ක්‍රම වේද සතරක් ම ධර්ම දේශණාමය සහ ධර්ම සවනමය පුණ්‍ය කර්ම ඇසුරින් සිදුවන බව පැහැදිලි කර ඇත. පස්වැනි ක්‍රම වේදය භාවනාමය පුණ්‍ය කර්මය ප්‍රගුණ කිරීමෙන් සාර්ථක වන බව ද එහි සඳහන් වේ.

මහත් වූ ගෞරවාදරයෙන් මහා සුගතයන් වහන්සේගේ අනුශාසනය පිළිපදින්නා වූ අප්‍රමාදී ව ධම්මානුධර්ම ප්‍රතිපදාව වඩන්නා වූ සියලු සත්තට, ත්‍රෛකාලික වූ සියලු දුකින් මිදී ලබන්නා වූ අජර වූ අමර වූ අමා මහ නිවන අවබෝධ වීම පිණිස මෙම මහඟු පුණ්‍ය කර්මය උපනිශ්‍රය වේවා !

ආර්යයන් වහන්සේලා පහළවීමෙන් සිරිලක බැබළුවා !

බුද්ධ ශාසනය දියුණුවී චිරස්ථිතික වේවා !

ලෝ සත්තට සෙත් වේවා !

"අමකං දදෝ ව සෝ භෝති, යෝ ධම්මනුසාසති"

(යමෙක් ධර්මානුශාසනය කරන්නේ ද, හේ අමානය දෙන්නේ ය)

මෙම ධර්ම දානමය පුණ්‍ය කර්මය

මෝහ නිමිථ විධිවංසනය කරන්නා වූ ලොවට උතුම් ආලෝකය වූ මහා කාරුණික වූ සම්මාසම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සච්ඡෙදා ඥානයට ද මහා කරුණා ගුණයට ද පූජෝපහාරයක් ම වේවා !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද අපගේ පුණ්‍ය කර්මය අනුමෝදන් වෙත්වා !!!

ශාසනාභිවාද්ධිකාමී,

සමින්ද රණසිංහ.

2009.06.28

සුතගන්තපිටකෙ
බුද්දකනිකායො
විමානවස්තුපාලි

සුත්තාගන්තපිටකයෙහි
බුද්දකනිකායාගන්තගීත
විමානවස්තුපාලි
(සිංහලානුවාදය)

**“කථාගතපසුවේදීතො භික්ඛවෙ ධම්මවිනයො විවචො විරොචති
නො පටිච්ඡනෙතා.”**

**“මහණෙනි, කථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලද
ධම්ම හා විනය විවෘත වූයේ බබළයි. වැසුණේ නො ම බබළයි.”**

(අඬුතුණරනිකාය, තිකතිපාත - හරණ්ඩුචග්ග, 9 සූත්‍රය)

සැලකිය යුතුය : මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 17,271 හි ඇතුළත් කර ඇත. එම පටුනෙහි මාතෘකාවන් හා පිටු අංක අදාළ පිටු සමඟ සම්බන්ධ කර ඇත. මෙහි කියවීමට ඇති ප්‍රදේශයට වම් පසින් ඇති 'පිටු යොමුව' භාවිතා කිරීමෙන් නැවත පටුනට පැමිණීමට පුළුවන. වම් පසින් පාළු පිටුව ද දකුණු පසින් අදාළ සිංහල පිටුව ද කියවීම සඳහා VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS යන ක්‍රමය භාවිතා කරන්න.

Please note : The TABLE OF CONTENTS of this book is located in page no:17,271 and it is linked with associated pages in the book for your convenience. You can easily click on the page number or content description in the 'Table of Contents' and you will be directed to the relevant page. Bookmarks located to the left of reading area can be used to navigate back to 'Table of Contents' Page. If you would like to view Pali page on your left and the relevant Sinhala page on your right select the menu items as follows; VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS.

පටුන CONTENTS

			82
සංස්කාරක නිවේදනය	xiii
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය	xv
සංඥාපනය	xvii-xxi
සංකීර්ණ නිරූපණය	xxiii
පාළි ගෝඨිය	xxv
විමානවක්‍රම විසය සූචි	xxvii-xxix
විමානවක්‍රම පෙළ හා සිංහල අනුවාදය	2 - 219
ගාථාදිපාද - සූචි	221 - 232
සංකීර්ණාමානුකූලමණිකා	233 - 234
විසේසපදනුකූලමණිකා	235 - 243

සංස්කාරක නිවේදනය

බුද්ධිජයනති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථාලයෙහි සවිසිවන (26) ග්‍රන්ථ වශයෙන් සම්මත කරන ලද්දේ 'විමානවක්‍රපාළි' යි. පඤ්ච මහානිකාය ග්‍රන්ථයන් කෙරෙහි 'බුද්ධකතිකායෙහි' ලා සඬ්භිත වූ "විමානවක්‍රපාළිය" එමැ කුසුගන්සභියේ සවැනි ග්‍රන්ථය ද වෙයි.

ලංකා බෞද්ධමණ්ඩලය මගින් දෙදහස්පන්සියවැනි සම්බුද්ධ මඩගලය සිහිකිරීම සඳහා සමූහ කළ සත්ත්‍රියාවලියෙහි ප්‍රමුඛ-සානයට පැමිණියේ ත්‍රිපිටක බුද්ධවචනය සිංහල භාෂායෙන් නබාලීම යැ. එහි ලා විමානවක්‍රපාළිය සියබසට නඟාලීම සඳහා ආරාධිත වූවාහු මහනුවර මහාවිහාරපරිවෙණාධිපති රාජකීයපණ්ඩිත විද්‍යාවිශාරද හාල්යාලේ සුමනකිස්සාභිධාන සියම් මහනිකායේ අස්භිරි විහාරපාර්ශ්වයේ අනුනායකසථිවිරයන් වහන්සේ යැ. උන්වහන්සේ විසින් යථාකාලයෙහි පරිවර්තනකායාය නිමහම් කරන ලද්දේ යැ.

යළි වතීමාන ත්‍රිපිටක සම්පාදකමණ්ඩලයෙහි ධර්මර පණ්ඩිත මහතෙරවරුන් විසින් පාඨශෝධන පූර්වක වූ පරිවර්තනය ද මැනැදින් සංස්කරණය කොට මුද්‍රණය සඳහා සකස් කරනලද්දේ ය. හිඟුල, මාකඩවර 'රෙවන' පරිවෙණාධිපති රාජකීයපණ්ඩිත කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සථිවිරයන් වහන්සේ විසින් 'විමානවක්‍රපාළි, පෙතවක්‍රපාළි' යන ග්‍රන්ථය මැ පිළිබඳ කොට දකුණු හැම කරුණක් මැ අලලා වෙන වෙන මැ ලියනලද සංඥාපන දෙකක් ද මෙහි ඇත. එය මේ ග්‍රන්ථයන් පිළිබඳ වූ අධ්‍යයනයක් ලබනුවනට මහත් පිටුවහලක් බව කියැයුතු වේ.

මේ අධිකාරයෙහි අනුග්‍රාහක වූ අතිගරු ජනාධිපති ජේ. ආර්. ජයවර්ධන උතුමාණන් හා ගරු අග්‍රාමාත්‍ය ආර්. ජේමදස මැතිතුමාණන් ද ගරු සංස්කෘතික අමාත්‍ය තැන්පත් ඊ. ඇල්. ඩී. හුරුල්ලේ මැතිතුමාණන් හා ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ ඉක්මනින් පළකරවාලීම සඳහා ඉමහත් උද්‍යෝගයෙන් ක්‍රියා කරන සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයෙහි අතිරේක ලේකම් තැන්පත් සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන් ද කෘතවේදී වූ මෙහි ලා සඳහන් කළමහ.

තවද ආරම්භක බෞද්ධමණ්ඩලයෙහි සත්පුරුෂයන් හා ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයට හැම ලෙසින් පහසුකම් සලසන මහානායක වාරිකාරාමයෙහි නියුක්ත ඇම්. ඒ. ආර්. සමරසිංහ මහතා හා නිසර මුද්‍රණාලයාධිකාරීන් ඇතුළු සේවක මණ්ඩලය ද මෙහි ලා සිහිපත් කරන අතර මෙ හැම දෙන පයඝාප්තිශාසනප්‍රවර්තන කුශල හෙතෙයෙන් සුබභාගී වෙත්වා' යි ආශංසනය කරමිහ.

මේ වගට, ශාස්තෘශාසනෝදයකාරී,
ලලුගම ලඩකානඤ්ඤ
මහානායකසථිවිර.

1982 ජනවාරි 30 වැනි දින
ත්‍රිපිටකකායාලයේ දී යැ.
115, විජේරාම මාවත
කොළඹ 7.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක :

අභ්‍යන්තරාපණ්ඩිත, බ්‍රහ්මචාරී, ආනන්දමෙත්‍රය මහානායක මහාසංචාරපාදයන් වහන්සේ.

සභාපති :

අභ්‍යන්තර විද්‍යාවන්තරාපණ්ඩිත, ත්‍රිපිටකවාග්ගීචාර, කෝදගොඩ ශ්‍රී භානාලොක දක්ෂිණලංකායෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක :

මොල්ලිගොඩ ප්‍රච්චන්දය පරිවේණාධිපති, ත්‍රිපිටකවාග්ගීචාර, උදුගම ශ්‍රී ලංකානන්ද—කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධරී මහාසංඝනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක :

කිරුළපන සුරුවාරාමාධිපති හා අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාමක ධර්මපිට්‍රිපිටක, ගාඤ්ඤපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීයපණ්ඩිත, රද්දල්ලේ ශ්‍රී ප්‍රභාලොක—කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධරී මහාසංඝනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල ශ්‍රී සුධර්මාරාමාධිපති, ගාඤ්ඤපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීයපණ්ඩිත, වේඩරුවේ ශ්‍රී අනුමල්ලේ කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රීධරී මහාසංඝනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

හිඟුලේ — මාකඩවර, රෙවත පරිවේණාධිපති රාජකීයපණ්ඩිත, කරහම්පිට්ටිගොඩ සුමනසාර සංචාරයන් වහන්සේ.

කොළඹ නිබ්බිගස්සායේ අශෝකාරාමාධිපති, රාජකීයපණ්ඩිත, කරදන ශ්‍රී ප්‍රඥලංකාර නායක සංචාරයන් වහන්සේ.

අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාමක ධර්මපිට්‍රිපිටක, අංශයෙහි මහාචාර්ය, ගාඤ්ඤාචාර්ය, රාජකීයපණ්ඩිත, ත්‍රිපිටකාචාර්ය උඩුවේ ජනානන්ද සංචාරයන් වහන්සේ.

ලේකම් :

කොළඹ බෞද්ධාලොක මාවතෙහි බෞද්ධාලොක විහාරාධිපති, පණ්ඩිත, දෙරගමුවේ සිරි ධම්මපාල—කොළඹදිශායෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

සංඥාපනය

සුඤ්ඤානපට්ඨානසූත්‍රයෙහි බුද්ධකතියෙහි සංග්‍රහයට ගිය විමානවස්තු වූකලී දෙවියන් විසින් පූර්වජන්මයෙහි කරනලද පින්කම් ද එහි එල ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන දිව්‍යවිමානාදී සම්පත් ද ප්‍රකාශ වන, එහෙයින් මැ හුදී ජනයාගේ සිත්සතත් සුවර්තයට නමාලන ජනකාන්ත කරා සංග්‍රහයෙකි. නවාඩගඟාස්තංශාසනයෙහි ගාරාඩයෙහි ඇතුළු වන මෙහි ගාරා පාවජා විසර්ජන විසින් ද්විවිධ වෙයි. විසර්ජන ගාරා ඒ ඒ දෙවියන් විසින් ද දෙවපුතුන් විසින් ද ප්‍රකාශිත යැ. පාවජා අතුරෙහි ඇතුළු ගාරා බුදුරජුන් විසින් ද සක්දෙවරජු ආදීන් විසින් ද ශ්‍රාවකයන් විසින් ද අසනලද යැ. එහි දු බහුතර සංඛ්‍යාව ද්විතීය ශ්‍රාවක මහමුගලන් මහරහතුන් වහන්සේ විසින් අසනලද ගාරා යි.

උන් වහන්සේ දෙවලොව සැරිසරා ඒ ඒ දෙවියන් ලද සම්පත් බලා එයට හේතු විසින් ඔවුන් කළ පින්කම් අසාගෙන අවුත් බුදුරජුන් හමුවෙහි ප්‍රකාශ කෙරෙහි. බුදුහු පින්පල පසක් කරවන පිණිස සිවුපිරිසෙහි දේශනා කෙරෙහි. ඒ අසා සැදුහැටියෝ පින්කම්හි උත්සුක වෙති, දුසිරිතින් මිදී සුසිරිතට නැමෙති. එහෙයින් මේ දේශනා බෙහෙවින් එලවන් ද ජනකාන්ත ද වී. ධර්මදේශකයෝ පුණ්‍යඵලනිදර්ශනයෙහි ලා විමානවස්තු උපයෝග කරගනිති. එ මැ දෙසුම් උවසුඋවැසියන්ගේ මන වඩයි. විමානවස්තු සියබසට නැඟු ගම්මුල්ලේ රක්තපාල තෙරණුවනට කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජ සතමුණක කෙත් සහිත වෑ හිඟුලවිහාරය පිදු බව සිංහල විමානවස්තු ප්‍රකරණයෙහි සඳහන් වෙයි.

‘විමානවස්තු’ යන මෙහි ‘විමාන’ නම් දෙවියන්ගේ ක්‍රීඩානිවාස ස්ථාන යැ. ඒවා උන්ගේ සුවර්තකම්භානුභාවයෙන් ක්‍රීපත් ප්‍රමාණ විශේෂයෙන් යුක්ත බැවින් විශේෂයෙන් මානනීය වන බැවින් ‘විමාන’ යි කියනු ලැබෙත්. විමානයන්ගේ ‘වස්තු’ විමානවස්තු යැ. ‘වස්තු’ ශබ්දය කාරණ පද්ධතිය යි. ඒ ඒ දෙවියන්ගේ රූප භාග පරිවාරාදී සම්පත් ද එය උපදවන කර්ම ද ඇසිරි කොට මේ දේශනා ප්‍රවාණ බැවින් විපාකමුඛයෙන් හෝ කර්මවිභ්වයට කාරණ භාවයෙන් ‘විමානවස්තු’ නමැ යි දතයුතු.

ඒ මේ විමානවස්තු වර්ග විසින් පියවර්ග යැ විභාලතාවර්ග යැ පාරිච්ඡික්කාවර්ග යැ මඤ්ඤාදිකාවර්ග යැ මහාරථවර්ග යැ පායාසි-වර්ග යැ සුනිකඛිකාවර්ග යැ යි වර්ග සතෙකින් පරිමිත යැ. පළමු වැන්නෙහි වස්තු සතළොසෙකැ දෙ වැන්නෙහි එකොළොසෙකැ තෙවැන්නෙහි දසයෙකැ සතර වැන්නෙහි දෙළොසෙකැ පස් වැන්නෙහි තුදුසෙකැ සවැන්නෙහි දසයෙකැ සත් වැන්නෙහි එකොළොසෙකැ යි පසාසු වස්තුවෙකි. එහි දු පළමු සතරවගෙහි ස්ත්‍රීවිමානවස්තු පනසෙක් ද ඉතිරි තුන්වගෙහි පුරුෂවිමානවස්තු පන්තියෙක් ද දක්වන ලද්දේ යි.

මොවුනතුරෙහි කිහිපයක් හැර බහුතර සභ්‍යාව බුදුරදුන් ධර්මානුකූලයෙහි භාරතීය සමාජයෙහි පහළ වූ කර්මයකි. මල්ලිකා-විමාන වස්තු යැ විසාලක්ඛිවිමාන වස්තු යැ පිකවිමාන වස්තු යැ බුළුරථවිමාන වස්තු යැ උකතරවිමාන වස්තු යැ සෙරිස්සකවිමාන වස්තු යැ යන මොහු සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් පසු පහළ වූවාහු වෙති. එහි දු සෙරිස්සකවිමාන වස්තුව හැර අවශේෂ සියලු කර්ම ප්‍රථමසභ්‍යායනා අවසරයෙහි සභිගීතියට නැඟුණු වෙති. සෙරිස්සක විමාන වස්තු ද්විතීය සභ්‍යායනයෙහි දී සමභව තෙරුන් විසින් සභිගීතිකාරක මහතෙරවරුන්ට ආරෝපන කරනලදු වූ සභිගීත විය. ඉක්කිලවිමාන යැ චතුරිත්ථිවිමාන යැ සම්මනාගවිමාන යැ මහාරථ-විමාන යැ අනෙකවණ්ණවිමාන යැ සුනික්ඛිත්තවිමාන යැ යන මේ විමානකර්ම අතීත බුදුවරයන්ගේ කාල හා සම්බන්ධයි.

විශේෂතා:

බොහෝ කර්මවන්ති පාළිය සමානස්ථිරූපයෙන් තිබීම මෙහි දක්නා විශේෂ ලක්ෂණයකි. ඇතැම් කර්මවන්ති පාළිය පමණක් නොවැ නිදන ද එකස්ථිරූපයෙන් හෝ මද වෙනසෙකින් යුතු වැ දක්නාලැබේ. (3-1) උළාරවිමාන (3-2) උච්ඡුද්ධිකාවිමාන (4-10) උච්ඡුච්චිමාන එබඳු නැති. මේ කර්ම තුනෙහි මැ නිදන ද පාළි ද සමාන වෙයි. වස්තු පුද්ගල නානාභිය ඇත. උළාරවිමානවස්තුවෙහි නැන්දණියෝ තමාගේ පුප කොටස පිඩුපිහා වැඩි මහණක්හට පිදු ලේලියට කිපී මොහොලකින් පහර දී ඇය මරති. උච්ඡුද්ධිකාවිමාන වස්තුවෙහි නැන්දණියෝ උක්ඛුච්චික් මහණක්හට දුන් ලේලියට පුටුවෙකින් පහර දී ඇය මරති. උච්ඡුච්චිමානවස්තුවෙහි නැන්දණියෝ උක්ඛුච්චික් මහණක්හට දුන් ලේලිය ගලෙකින් පහර දී මරති.

නාවාවිමාන වස්තු තුනෙකි. පඨම, දුතිය, නාවාවිමාන වස්තුවෙහි පාළි සමාන වෙයි. නිදන වෙනස්. පඨමනාවාවිමාන වස්තුවෙහි වස් නිමවා බුදුන් දක්නට වඩනා භික්ෂුහු සොළොස් දෙනෙක් නිරුද්ධ කාන්තාරයෙහි ගිහිත් කැවී පිපාසිත වූ සිටියාහු පැනට ළිඳකට යන ස්ත්‍රියක දෑත ඇය පසුපස ළිඳ වෙත ගොස් පැන් ලබාගනිති. දුතියනාවාවිමාන වස්තුවෙහි රහත් මහණ කෙනෙක් වස් වසනු පිණිස පිටිසර ආවාසයකට වඩනාහු අතරමඟ පවසින් පෙළි ගෙදෙරකට වඩිති. එහි ස්ත්‍රියක් උන් වහන්සේට අයුත් පනවා දී පාදෝනා දිය එළවා පය ගල්වන තෙල් දී තල්වැට පවත් සලා ගිමන් නිවා මිහිරි සිහිල් සුවදපැනක් පිළිගන්වයි. තෘතියනාවාවිමාන වස්තුවෙහි ද පළමු දෙවැනි වස්තුවෙහි පාළිය සපුරා දක්නට ඇත. අතිරේක ගාරා දෙකක් ද වෙයි. නිදන බෙහෙවින් වෙනස් වෙයි. එහි බුදුන් මහසඟුන් පිරිවරා දනවූ සැරිසරා 'දුණ' නම් බමුණු ගමට වඩිති. ගම්වැසියෝ ඔබට පැන් නොදෙනුව කනිකා කෙරෙහි, ළින් තණරොඩු පිදුරු දහවියා ලා වසාලති. පැන් ගෙනයන ස්ත්‍රියක් බුදුපාමොක් මහසඟනට පැන් පිළිගන්වයි. එපවත් ඇසු සොම්පුරුණයා ඇය තළාපෙළා මරාදමයි. මෙසේ පාළි විසින් ද නිදන විසින් ද වස්තු විසින් ද සමානතා දක්නා නොයෙක් කර්ම විමානවස්තුයෙහි ඇත.

ගුණ්‍යවිමාන වස්තුව (2. 5) ස්ත්‍රීවිමාන කොටසෙහි ලා සම්ග්‍රහ කරන ලද්දේ යැ. එහි අන්තර්විමාන සන්සෙක් වෙයි. එ හැම ස්ත්‍රීවිමාන යැ. අන්තර්විමාන දක්වීම මැ මුඛ්‍යකාරණ වූ බැවින් අප්‍රධාන වූ ගුණ්‍යවිමාන කර්තෘව ස්ත්‍රීවිමාන අතුරෙහි ලා සමානීත යැ. අන්තර්විමාන සියල්ල පාළි වීසින් සමාන යැ. නිදන පුද්ගල වස්තු වීසින් වෙනස් වෙයි.

රෙවතීවිමාන වස්තුව (5. 2) පුරුෂවිමාන කොටසෙහි ලා සම්ග්‍රහ කරන ලද්දේ යැ. එහි ද මුඛ්‍ය වක්‍රයේ රෙවතියගේ ස්වාමීන්වූ නන්දියගේ වස්තුව යැ. රෙවතියට විමානයෙන් නැත. ඔ පවිත්‍ර කොට නිශ්චිත් එකකි. ඇයගේ කර්තෘව ප්‍රත්‍යවස්තුවෙහි සම්ග්‍රහ කරන ලද්දේ යි.

විශේෂ ශබ්දප්‍රයෝග:

පාළියෙහි විරල වූ විශේෂ ශබ්දප්‍රයෝග ද විමානවක්‍රියෙහි දක්නා ලැබේ. පහත පළ වක්‍රයේ එබඳු තැනි.

සුවිමිතිතා:

ද්විවිමානවක්‍රිය (2. 1) මහාරථවිමානවක්‍රිය (5. 14) යන දෙකන්හි 'සුවිමිතිතා'යි පදරූපයෙන් ඇත. ද්විවිමාන අටුවායෙහි "සුවිමිතිතානි සුඛමිතිතා" යි ද මහාරථවිමාන අටුවායෙහි "සුවිමිතිතානි සුඛසිතකරණා" යි ද ව්‍යාකෘත යැ. 'සිත' යනු ද 'මිතිත' යනු ද භාසපයභාස වෙයි. එයින් 'සුවිමිතිත' යනු 'සුවිසිත' යන සංසකෘත ශබ්දරූපයෙහි ප්‍රාකෘතස්වරූපය බව පෙනේ.

සෙය්‍යාසා:

ද්විවිමානවක්‍රියෙහි (2. 1) මුද්‍රිත පෙළෙහි ද අටුවාහි ද 'සෙය්‍යාසෙ' යන ශබ්දරූපයෙන් ඇත. "සෙය්‍යාසෙති සෙය්‍යාතරා" යනු එහි අටුවා යි. ධම්මපදයෙහි "මිඤ්චාපඤ්චිතං විතං පාපියො නං තතො කරො" යන්නෙහි ගුණ්‍යවස්තුව "සමුච්චා පඤ්චිතං විතං සෙය්‍යාසො නං තතො කරො"යි දක්වනලද්දේ යැ. එයින් 'සෙය්‍යාසො' යනු 'පාපියො' යන්නෙහි විරුද්ධවචනය බව පෙනෙයි. එහි ලිඛිතරූපය 'සෙය්‍යස' යනු යි. ඒ වූකලී සංස්කෘතයෙහි 'ශ්‍රෙයස්' ශබ්දයෙහි ප්‍රාකෘතස්වරූපය යි. එසේ වත් මැ 'සෙය්‍යාසො' යන්නෙහි ස්ත්‍රීරූපය 'සෙය්‍යසා' වියැයුතු යැ. 'සෙය්‍යසි' කියා හෝ වියැහෙයි. එහි සංස්කෘතශබ්දරූපය 'ශ්‍රෙයසි' යනු යි. 'සෙය්‍යාසෙ' යනු ලිපි දෝෂයෙකැ යි සිතමින.

විශාකාසි:

"පඤ්ඤා ප්‍රවේශා විශාකාසි" යනු පෘථ්විපර්ජන කර්තෘවත් පාසා දක්නාලැබෙන වාක්‍යාබ්‍යවයෙකි. එහි 'විශාකාසි' යනු 'ව්‍යාකාසි' යන ආබ්‍යාතයෙහි ප්‍රාකෘතස්වරූපය යි.

අනුකම්පයා:

ගොපාලවිමානවක්‍රියයෙහි (7. 8) “අහාසි කුමමාසං මමානුකම්පයා” යි ‘අනුකම්පා’ ශබ්දයෙහි තෘතීයාවිභක්තිරූපය අනුකම්පයා’ යි දක්වෙයි. ඒ වූකලී සංස්කෘතභාෂාසවරූපය ගත් ශබ්දප්‍රයෝගයෙනි. එහි පාළි සවරූපය ‘අනුකම්පාය’ යනු යි.

සිංසරෙ:

මහාරජවිමානවක්‍රියයෙහි (5. 14) “මනො තචඤ්ඤාය තථෙව සිංසරෙ” යි ‘සිංසරෙ’ යන ආධ්‍යාතරූපයෙන් ඇත. “සිංසරෙති සංසරෙ, පටිත්තරෙති අසො” යනු එහි අටුවා යි. ගමනාසී ‘සිංස’ ධාතුප්‍රයෝගයෙනි.

අභ්‍යවාසිං:

අනෙකවණ්ණවිමානවක්‍රියයෙහි (7. 8) “අහං හදන්තෙ අභ්‍යවාසිං පුබ්බෙ” යි ‘හු-සඤායං’ ධාතුවෙහි අතීතකාලික උත්තමපුරුෂෙක වචනය ‘අභ්‍යවාසිං’ යි දක්වනලද්දෙ යැ. “අභ්‍යවාසිනති අහොසිං” යනු එහි අටුවා යි.

සමුස්සිකාසෙ:

සෙරිසංකවිමානවක්‍රියයෙහි (7. 10) “වෙථරියඤ්ඤා සමුස්සිකාසෙ” යි. ‘සමුස්සිත’ ශබ්දයාගේ ප්‍රථමාබහුවචනරූපය ‘සමුස්සිතාසෙ’ යි කියනලද්දෙ යැ. මේ වූකලී “දෙව්‍යාසං” ඉන්ද්‍රියාසං” ආදී වෛදික ශබ්දප්‍රයෝගයෙහි ප්‍රාකෘත සවරූප වෙයි එහි මැ “ථමා ඉමෙ ජොතිරසාමයාසෙ” “තස්මා ධම්මං පසසථ වාණිජාසෙ” යන තත්හි ‘ජොතිරසාමයාසෙ’ ‘වාණිජාසෙ’ යන ශබ්දප්‍රයෝග ද මේ මැ නියරි.

අපිලන්ධන:

මහාරජවිමානවක්‍රියයෙහි (5. 14) “රජස්ස සොසො අපිලන්ධනාන ව” යි ආහරණපයාය වූ ‘අපිලන්ධන’ ශබ්දයෙන් ඇත. “අපිලන්ධනාන වානි අකාරො නිපාතමත්තං, පිලන්ධනානං ආහරණානං අපිලන්ධනානානි ච ආහරණපරියායොනි වා වදන්ති” යනු අටුවා යි.

බුද්ධිකාලීන භාරතයෙහි සමාජතත්ත්වගවේෂණයෙහි ලා විමානවක්‍රිය ඉතා අභ්‍යාස ග්‍රහණයෙකි. සමකාලීන සමාජයෙහි විවිධ කරුණු ඉන් අනාවරණ වෙයි.

(1) සමයවීරෝධි සංවිධාන: බුදුසමයෙහි ව්‍යාප්තියට එරෙහි වූ බමුණන් සංවිධාන වූ නැගීසිවී අයුරු තනියනාවා විමාන වස්තුවෙහි නිදනකථායෙන් අනාවරණ වෙයි. ගමන්විධියෙහි පවසට පැන් අතුවශ්‍ය දෑයෙකි. ‘දිණ්’ ගම්වැසි බමුණෝ වාරිකායෙහි වධනා බුදුසමයෙන් මහසභනට පැන් නොදෙනුව කතිකා කොටගෙන ලින් වසාදූහ. පැන් දුන් ස්ත්‍රිය මරාදූවූහ.

(2) රජුන්ගේ නගරප්‍රදක්මණ: ජනරාජ්‍යය පිණිස රජුන් මහසෙන්නා පිරිවරා පෙරහරින් නගරප්‍රදක්මණ කරන සිරිතක් එකල දඹදිවැ පැවැති යැවි 'කුඤ්ජරවිමානවත්ථු' නිදනයෙන් හෙළි වෙයි. එහි මගධෙශවර 'බිම්බිසාර' රජු විසින් කරනලද එවන් නගර ප්‍රදක්මණවත් සඳහන් වේ.

(3) උද්භිදවිද්‍යා: වාණිජතාවන් අකාලයෙහි මල්පල ගැන්වියැ හැකි සිල්පිය ක්‍රම බුද්ධිකාලිනභාරතයෙහි උද්‍යානපාලකයන් දැනැසිටි බව එලියකඩ්මාන වස්තු නිදනයෙන් අනාවරණ වෙයි. අකාලයෙහි අභිපල බුද්ධි රිසියෙක් මගධයේ බිම්සර රජහට උපදි. හෙ එපවත් උයන්පල්ලාට දන්වයි. "උයනෙහි අභි නැත, මදකලක් ඉවසන්නෙ යැ, නොබෝකලෙකින් අභිපල ලබාදෙමි" උයන්පල්ලා කියයි. හෙ අභිරුක්මුල පියවි පස් බැහැර කර කිසි යම් පසක් යොද ජලමිශ්‍රණයක් ඉසි. නොබෝකලෙකින් පත් සැලිණ. යළි ඒ පස ඉවත් කොට බොරළුමුණකසට මුහු පියවිපස් යොද දිය ඉසි. නොබෝ කලෙහි අභිරුක් දලුලා මල්ගෙන පලදරි.

(4) කර්ණශූලයට කකුළුරය: කකුළුරය කර්ණශූලාබාධයට ළඟුවක් බව 'කක්කටරසදයකඩ්මාන වස්තු නිදනයෙන් අනාවරණ වෙයි. "විද්ධිතා භාවිතයෙහි යෙදිසිටි මහණක්හට කර්ණශූලපීඩයෙන් සිත් සමාහිත කරනු නොහැකි වෙයි. බුදුහු එපවත් අසා එයට කකුළුරය බොජුන් සන්ප්‍රාය සේ දැන 'මගධසෞත්‍රයෙහි පිටුසිහා යව' යි වදළහ. ඔබ එසේ කළහ. එහි දී ලද කකුළුරය මුහු බොජුන් වළඳා රොග සන්තිද්‍රව්‍යගෙන විදසුන් වඩා රහත් වූහ."

(5) පිනට ළැදි උවැසියක්: බැළයට ගත් එකක ස්වාමියාගේ උපස්ථානයට තබා පින්කමට අවසරගත් උවැසියක් පිළිබඳ පහන් සංවේග දනවන සිද්ධියක් 'උත්තරාවිමානවත්ථු' නිදනයෙන් හෙළි වෙයි. "පළමු රජගහනුවර මහසිටුහුගේ සෙවක වැ සිට පසු කලෙකැ බිම්සර මහරජු කෙරෙන් මහධන සිටු තැන් ලද 'පුණණ' සිටුහුගේ දුහිතෘ 'උක්කරා' රජගහනුවර සිටුහුගේ පුතුහට භායභී වෙයි. පින්කමට අවකාශ නොලත් ඕ පියසිටුහුගෙන් ලද කහවණු පසළොස් දහසක් දී 'සිරිමා' නම් අභිරුපි නගරසොභිතිය පසළොස් දවසකට බැළයට ගෙන සිය සැමියාගේ උපස්ථානයට තබා අවකාශ ගෙන අභිමසක් සිටුගෙහි දී බුදුපාමොක් මසසහනට මහදනක් පැවැත්වූ."

මෙවන් රසබර පවතින් සැරසුණු 'විමානවත්ථු' මානවචරිත සංස්කරණයෙහි ලා අතිශයොපකාරී වන, එහෙයින් මැ බෞද්ධ සංස්කෘතිය හා දඩි ලෙස බැදීසිටුනා අගනා ග්‍රන්ථයකි.

වීරං කිට්ඨකු ලොකසමී සමිම සමුදධසාසනං.

කරහමපිටිගොඩ සුමනසාර සාවර

රෙවන පිරිවෙන
මාකඩවර,
හිඟුල.
1982 ජනවාරි 1 දින.

IN SINHALA CHARACTERS

ကုဏ္ဍ ၄၁၁ ၁၁၁ ၁၁၁ ၁၁၁ ၁၁၁ ၁၁၁ ၁၁၁

CONSONANTS

කka	ඛkha	ගga	ඝgha	චha			
චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤha			
ටa	ඨha	ඩda	ඪdha	ණna			
තta	ථtha	දda	ධdha	නna			
පpa	ඵpha	බba	භbha	මma			
යya	රra	ලla	වාva	සsa	හha	ළla	ආma
කka	කkaඞ්	කිki	කිkiඳි	කුku	කුkuඞ්	කෙke	කෙkaඞ්
ඛkha	ඛkhaඞ්	ඛිkhi	ඛිkhiඳි	ඛුkhu	ඛුkhuඞ්	ඛෙkhe	ඛෙkhaඞ්
ගga	ගgaඞ්	ගිgi	ගිgiඳි	ගුgu	ගුguඞ්	ගෙge	ගෙgaඞ්

CONJUNCT-CONSONANTS

කකka	කකකිka	ත්‍රtra	මමpha
කකkka	කකකkha	දදda	මම, ම mba
කකkya	කකකica	දදddha	මමmbha
ත්‍රikri	ත්‍රත්‍ර kricha	දුdra	මමmma
කවkva	කකත්‍ර kija	දච, වdva	මමmha
කකkha	කකකkijha	ධධdhva	යය, යayya
ධවkhva	ධධlha	නතnta	යයyha
නගgga	ධධ, ධධkha	නතntha	ලලlla
නගggha	ධධදදda	නදnda	ලලlya
ධතඳkha	ධධදදgha	නධndha	ලලlha
ග්‍රgga	නතනතnna	නතnna	වවwha
ධතඳkha	නතනතnha	නතnha	සසssa
ධතඳga	නතනතnha	පපppa	සසsma
ධතඳgha	නත, ධධnda	පචppha	සවsva
චචcca	නතnta	බබbba	හහhma
චචcoha	නතttha	බබbbha	හහhva
නචjja	නතtva	බ්‍රbra	ලලlha
නතkijha		මමmpa	

විමානවක්‍රමපාලි - විසය සූචි

1 පියවග්ගො 2-35

පිටු

1. පඨම පිය	විමාන	2 - 3
2. දුතිය පිය	2 - 5
3. තතිය පිය	4 - 7
4. චතුසු පිය	6 - 9
5. කුශ්ලර	8 - 11
6. පඨමනාවා	10 - 13
7. දුතියනාවා	12 - 15
8. තතියනාවා	14 - 17
9. දීප	16 - 19
10. තිලදකඛණා	18 - 21
11. පතිබ්බතා	20 - 23
12. දුතියපතිබ්බතා	22 - 23
13. පඨමසුඤ්ඤා	24 - 25
14. දුතියසුඤ්ඤා	24 - 27
15. උත්තරා	26 - 29
16. සිරිමා	28 - 33
17. කෙසකාරි	32 - 35

2. චිත්තලකාචග්ගො 36-59

1. දුඨි	විමාන	36 - 39
2. ලඛුමා	38 - 41
3. ආවාමදුඨිකා	40 - 43
4. චණ්ඩාලි	42 - 45
5. හග්ගිනි	44 - 47
6. සොණදිනකා	46 - 49
7. උපොසරා	48 - 51
8. සද්ධා	52 - 53
9. සුනන්ද	54 - 55
10. භික්ඛාදුඨිකා	56 - 57
11. දුතියභික්ඛාදුඨිකා	56 - 59

විසය සූචි

3. පාරිවර්තනකවග්ගො 60 - 89

පිටු

1.	උළාර විමාන	60 - 63
2.	උච්ඡුද්ධිකා	62 - 65
3.	පලලඛන	64 - 67
4.	ලතා	66 - 69
5.	ගුහ්‍යල	70 - 77
6.	දිගුලල	76 - 81
7.	සෙසවතී	80 - 85
8.	මලලිකා	84 - 87
9.	විසාලකඛි	86 - 89
10.	පාරිවර්තනක	88 - 89

4. මනෙජ්ජවංසකවග්ගො 90 - 121

1.	මනෙජ්ජවංසක විමාන	90 - 91
2.	පහසිසර	90 - 93
3.	නාග	92 - 95
4.	අලොමා	94 - 97
5.	කකුත්තද්ධිකා	96 - 99
6.	විහාර	98 - 103
7.	චතුරිත්ති	102 - 109

(ඉන්ද්‍රිවරද්ධිකා, නිලුපපලද්ධිකා, ඔදනමුලද්ධිකා, සුමනමකුලද්ධිකා).

8.	අමබ	108 - 111
9.	පිත	110 - 113
10.	උච්ඡු	112 - 115
11.	චන්දන	114 - 117
12.	රජපුමාලා	116 - 121

5. මහාරථවග්ගො 122 - 163

1.	මණ්ඩුකදෙවපුත්ත විමාන	122 - 123
2.	රෙවතී	122 - 127
3.	ජනනමාණවක	126 - 133
4.	කකුත්තකරසදයක	132 - 135
5.	අචාරපාලක	134 - 137
6.	කරණිය	136 - 139
7.	දුතිය කරණිය	138 - 141
8.	සූචි	140 - 143
9.	දුතිය සූචි	142 - 145
10.	නාග	144 - 145
11.	දුතිය නාග	146 - 147
12.	තතිය නාග	146 - 149
13.	වුළුරථ	148 - 155
14.	මහාරථ	154 - 163

විසය සූචි

6. පායාසිවගෙයා 164-179

පිටු

1.	අගාරිය	විමාන	164 - 165
2.	දුතිය අගාරිය	"	164 - 167
3.	ඵලදයක	"	166 - 169
4.	පයමලපසියදයක	"	168 - 169
5.	දුතියලපසියදයක	"	170 - 171
6.	භික්ඛාදයක	"	170 - 173
7.	යවපාලක	"	172 - 175
8.	පයමකුණ්ඩලී	"	174 - 175
9.	දුතියකුණ්ඩලී	"	176 - 177
10.	ලකතර	"	178 - 179

7. සුනිකඛිතතවගෙයා 180-219

1.	විතලනා	විමාන	180 - 181
2.	නාදන	"	180 - 183
3.	මණිථුන	"	182 - 185
4.	සුවණ්ණ	"	184 - 187
5.	අවබ	"	186 - 189
6.	ගොපාල	"	188 - 193
7.	කජ්ඣක	"	192 - 197
8.	අනෙකවණ්ණ	"	196 - 199
9.	මලටකුණ්ඩලී	"	198 - 203
10.	සෙරිසසක	"	202 - 217
11.	සුනිකඛිතත	"	216 - 219

සුභත නාසිවතෙ
විමානවක්ඛුපාලී

සුභතනනපිටකේ විමානවස්ත්‍රපාලි

නමෝ තස්ස හගවතො අරහතො සමමා සම්බුද්ධස්ස.

1. පීඨවග්ගො

1. 1

1. පීඨං තෙ සොවණ්ණමයං උළාරං
මනොජවං ගච්ඡති යෙන කාමං,
අලංකතෙ මාලාධරො සුවසේ
ඕහාසයි විජ්ජරිවිබ්බකුටං.
2. කෙන තෙ තාදියො විණ්ණෙණං කෙන තෙ ඉධම්ප්ඤ්ඤි,
උප්පජ්ජති ච තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
3. පුවජාමි තං දෙවි මහානුභාවි
මනුස්සභූතා කිමකාසි පුඤ්ඤං,
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
විණ්ණෙණං ච තෙ සබ්බදියා පහාසතිති.
4. සා දෙවතා අතතමනා මොග්ගලොතෙන පුඤ්ඤා,
පඤ්ඤා පුට්ඨා වියාකාසි යස්ස කමසෙසිදං එලං.
5. අහං මනුස්සෙසු මනුස්සභූතා
අබ්බාගතානාසනාකං² අද්ධං,
අභිවාද්ධං අඤ්ඤාලිකං අකාසිං
යථානුභාවකො අද්ධං දුතං.
6. තෙන මෙ තාදියො විණ්ණෙණං තෙන මෙ ඉධම්ප්ඤ්ඤි,
උප්පජ්ජති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
7. අසංඛම් තෙ භික්ඛු මහානුභාවි
මනුස්සභූතා යමකාසි පුඤ්ඤං,
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවා
විණ්ණෙණං ච මෙ සබ්බදියා පහාසතිති.

පට්ඨමපීඨවිමානං.

1. 2

8. පීඨං තෙ චෙඨරියමයං උළාරං
මනොජවං ගච්ඡති යෙන කාමං,
අලංකතෙ මාලාධරො සුවසේ
ඕහාසයි විජ්ජරිවිබ්බකුටං.

1. මලාධර - පිඬු.

2. අබ්බාගතානං අසනාකං - පිඬු.

සුත්‍රාන්තපිටකයෙහි

විමානවස්තු පාළි

ඒ හඟවත් අභිත් සමාසම්බුද්ධජාණන් වහන්සේට
නමසකාර වෙවා.

1. පිඨචර්ගය

1. 1

1. අලංකාර වූ දිවසර හැඳගත් දිවමලින් බර වූ සැඟවුණු සිරුරු ඇති එමො දෙවද්ව, තිගේ රුවන්මුවා උදර වූ පියය මනසට බදු වේගයෙන් පිසිය යයි. තෝ වීදුලිය වැළඳගත් සැඟ වලාකුළක් මෙන් බබළුව.

2. කවර භේදයකින් තිට එබදු පැහැසටහනක් වී ද? කවර පිනෙකින් මෙහි තිගේ සුවර්ත ඵලය සමෘද්ධ වේ ද? මනවඛන යම් කිසි සම්පත්තිහු වෙන් නම් කවර පිනෙකින් තිට ඒ භොගයෝ පහළ වෙන් ද?

3. මහත් අනුභාව ඇති දෙවද්ව, තී පුරවුස්මි. මිනිස් මුවා කවර පිනක් කෙළෙහි ද? කවර පිනෙකින් මෙබදු දිලියෙන පුණාර්ධි ඇත්තී වෙහි ද? තිගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි.

4. මුගලන් තෙරුන් වසින් පුරවුස්නා ලද ඒ දෙවද්ව තුටුසින් ඇත්තී මේ පුණාර්ඵලය යම් කවර කම්යක්කුගේ ද යි පුරවුස්නා ලද්දී මෙසේ ප්‍රකාශ කළා:

5. (වහන්ස) මිනිස්ලොව මිනිසක් වූ මම ආගන්තුක වැ පැමිණිපැවිදි කෙනකුන්ට අසුනක් දුනුමි. අභිවාදනය ද කළමි. අඤ්ජලිකම් ද කළමි, ගක්ති පරිදි දන් දුන්මි.

6. ඒ පිනින් මම එබදු වර්ණසම්පත් වෙයි. ඒ පිනින් මම මෙහි සම්පත් සමෘද්ධ වෙයි. මනවඛන යම් භොග කෙනෙක් වෙන් නම් ඒ භොගයෝ උපදිත්.

7. මහත් අනුභාව ඇති යතිවරයන් වහන්ස, මම මිනිස් වැඳුමිද යම් පිනක් කෙළෙමි නම් එය ඔබට කියමි. ඒ පිනින් මෙසේ දිලියෙන අනුභාව ඇති වීමි. මාගේ වර්ණය ද සියලු දිගුත් බබුළුවා යි.

පළමු වැනි පියවීමාන යි.

1. 2

8. යහපත් දිවසර හැඳගත් දිවමලින් බර වූ සැඟවුණු සිරුරු ඇති (එමො) දෙවද්ව, තිගේ වෙරළමිණිය වූ මේ උදර වූ පියය මනසට බදු වේගයෙන් පිසිය යයි. තෝ වීදුලිය වැළඳගත් සැඟ වලාකුළක් මෙන් බබළුව.

9. කෙන නෙ තාදිසො විශේණං කෙන නෙ ඉධමිජ්ඣති,
උසස්සනති ච නෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
10. පුට්ඨාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුසසභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං,
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
විශේණං ච නෙ සබ්බද්දිසා පහාසතිති.
11. සා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලානෙන පුට්ඨිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යසස කම්මසස්සිදං එලං.
12. අහං මනුසසසු මනුසසභුතා
අධ්මාගතානාසනකං අද්ධං,
අභිවාදයිං අඤ්ඤාලිකං අකාසිං
යථානුභාවකො අද්ධි දනං.
13. කෙන මෙ තාදිසො විශේණං කෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උසස්සනති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
14. අසබ්බමි නෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතා යමකාසිපුඤ්ඤං,
කෙනමිති එවං ජලිතානුභාවා
විශේණං ච මෙ සබ්බද්දිසා පහාසතිති.

දුතියපියවිමානං.

1. 3

15. පියං නෙ සොවණ්ණමයං උළාරං
මනොපවං ගවස්සි යෙන කාමං,
අලංකතෙ මාලාධරෙ සුවතෙ
භිහාසසි වීජ්ජරිවධාකුටං.
16. කෙන නෙ තාදිසො විශේණං කෙන නෙ ඉධමිජ්ඣති,
උසස්සනති ච නෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
17. පුට්ඨාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුසසභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං,
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
විශේණං ච නෙ සබ්බද්දිසා පහාසතිති.
18. සා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලානෙන පුට්ඨිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යසස කම්මසස්සිදං එලං.

9. කවර හේතුයෙකින් තිට මෙබඳු සිරුරුපැහැයෙක් වී ද? කවර පිනෙකින් කීගේ සුවචිතඵලය මෙහි සමෘද්ධ වේ ද? මන වඩන යම්කිසි සම්පත්තීහු වෙත් නම් ඒ සම්පත්තීහු (කවර පිනෙකින්) තිට පහළ වෙත් ද?

10. මහත් අනුභාව ඇති දෙවිඝ්‍රව, කී විචාරම්. මිනිස් වුවා කවර පිනක් කෙළෙහි ද කීගේ මේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණාර්ද්ධි ඇත්තී වු ද?

11. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුරවුස්නා ලද ඒ දෙවිඝ්‍ර කොමෝ තුටු සිත් ඇත්තී මේ පුණාරඵලය යම් කවර කම්යක්භූතේ ද යි විචාරන ලද්දී (මෙසේ) පැවසූ ය.

12. වහන්ස, මම පෙර මිනිසුන් අතර මිනිස් දුටුක් වුවා එක් ආගන්තුක මහණක්වට ආසනයක් දුනිමි, වැන්දෙමි, ඇඳිලි කෙළෙමි, ශක්ති පරිදි දන් ද දුනිමි.

13. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන යම්කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තීහු මට පහළ වෙත්.

14. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් දුටුක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ද්ධි ඇත්තී වෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

ද්විතීය පියවීමාන යි.

1. 3

15. යහපත් දිවසර හැඳගත් දිවමලින් බරවූ සැරසුණු සිරුරු ඇති (එම්බා) දෙවිඝ්‍රව, කීගේ රුවන්වුවා මේ උදර වූ පිටය මනසට බඳු වෙගයෙන් රිසි සේ යයි. කෝ වීදුලිය වැළඳ ගත් සැඟු වළාකුළක් මෙන් බබුළුව.

16. කවර හේතුවකින් තිට එබඳු සිරුරු පැහැයෙක් වී ද? කවර පිනෙකින් කීගේ සුවචිත ඵලය මෙහි සමෘද්ධ වේ ද? මන වඩන යම් කිසි සම්පත්තීහු වෙත් නම් ඒ සම්පත්තීහු (කවර පිනෙකින්) තිට පහළ වෙත් ද?

17. මහත් අනුභාව ඇති දෙවිඝ්‍රව, කී විචාරම්. මිනිස් වුවා කවර පිනක් කෙළෙහි ද? කීගේ මේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණාර්ද්ධි ඇත්තී වු ද?

18. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුරවුස්නා ලද ඒ දෙවිඝ්‍ර කොමෝ තුටු සිත් ඇත්තී මේ පුණාරඵලය යම් කවර කම්යක්භූතේ ද යි පුරවුස්නා ලද්දී (මෙසේ) පැවසූ ය.

19. අපාසය කම්මසය එලං මමෙදං¹
යෙනමි² එවං ජලිතානුභාවා,
අහං මනුසෙසස්ස මනුසෙසභූතා
පුරිමාය ජාතියා මනුසෙසලොකෙ
20. අද්දසං වීරජං භික්ඛුං විපසන්තමනාවීලං,
තසස අද්දසහං පියං පසන්තා සෙභි පාණිභි
21. තෙන මෙ තාදියො විමෙණ්ණො තෙන මෙ ඉධමි ජුක්ඛිති,
උපපජ්ඣති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
22. අක්ඛාමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසෙසභූතා යමකාසි පුණ්ණං,
තෙනමි එවං ජලිතානුභාවා
විමෙණ්ණො ච මෙ සබ්බදියා පභාසතීති.

තතියපියවිමානං.

1. 4

23. පියං තෙ වෙචරියමයං උළාරං
මනොජවං ගවජති යෙන කාමං,
අලභ්‍යතෙ මාලාධරෙ පුට්ඨෙ
ඔභාසසි විජජුරිවඛාකුටං.
24. කෙන තෙ තාදියො විමෙණ්ණො කෙන තෙ ඉධමි ජුක්ඛිති,
උපපජ්ඣති ච තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
25. පුට්ඨාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුසෙසභූතා කම්මකාසි පුණ්ණං,
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
විමෙණ්ණො ච තෙ සබ්බදියා පභාසතීති.
26. සා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලොතෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යසස කමෙසසිදං එලං.
27. අපාසය කම්මසය එලං මමෙදං
යෙනමි එවං ජලිතානුභාවා
අහං මනුසෙසස්ස මනුසෙසභූතා
පුරිමාය ජාතියා මනුසෙසලොකෙ.
28. අද්දසං වීරජං භික්ඛුං විපසන්තමනාවීලං,
තසස අද්දසහං පියං පසන්තා සෙභි පාණිභි.

1. මමෙකං - කප්ථි

2. තෙනමි - කප්ථි

19. (වහන්ස,) මම පෙර අත්බැවිනි මිනිසුන් අතර මිනිස් දූවක් වූවා යම් පිනෙකින් මෙසේ දිලියෙන පුණ්ණර්ධි ඇත්තී වෙමි ද? මෙය (පෙර කළ) මාගේ ස්වල්ප කුශල කම්යක්හු පිළිබඳ විපාකයෙකි.

20. පහවූ රාගාදී රජස් ඇති වෙසෙසින් පහන් වූ කෙලෙස් කිලුටෙන් නො කැළඹුණු සිත් ඇති මහණක්හු දිවිමි. (දැක) පහන් වූ මම උන් වහන්සේට සියතින් ප්‍රචුචක් දුනිමි.

21. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරුපැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන යම්කිසි සම්පත්තිහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තිහු මට පහළ වෙත්.

22. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් දූවක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන අනුභාව ඇත්තී වෙමි. මාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

තෘතීය පියවීමාන යි.

1. 4

23. යහපත් දිවසළ හැඳගත් දිවමලින් බර වූ සැරහුණු සිරුරු ඇති (එමිඤ) දෙවද්ව නිගේ රුවන්වූවා මේ උදරවූ පියය මනසට බඳු වෙගයෙන් පිසිය යයි. තෝ විදුලිය වැළඳගත් සැඳෑ වලාකුළක් මෙන් බබුළුව.

24. කවර හේතුවකින් නිට එබඳු සිරුරුපැහැයක් වී ද, කවර පිනෙකින් නිගේ සුවිතඵලය මෙහි සමෘද්ධ වෙ ද, මන වඩන යම්කිසි සම්පත්තිහු වෙත් නම් ඒ සම්පත්තිහු (කවර පිනෙකින්) නිට පහළ වෙත් ද?

25. මහත් අනුභාව ඇති දෙවද්ව, නී විචාරමි. මිනිස් දූවා කවර පිනක් කෙළෙහි ද, කිගේමේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණ්ණර්ධි ඇත්තී වඩු ද?

26. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නාලද ඒ දෙවද්ව නොමෝ තුටුසින් ඇත්තී මේ පුණ්ණඵලය යම් කම්යක්හු ගේ දැයි පුළුවස්නා ලද්දී (මෙසේ) පැවසූ ය.

27. (වහන්ස,) මම (පෙර) අත්බැවිනි මිනිස් ලොවැ මිනිසුන් අතර මිනිස් දූවක් වූවා යම් පිනෙකින් මෙසේ දිලියෙන පුණ්ණර්ධි ඇත්තී වෙමි ද මෙය (පෙර කළ) මාගේ ස්වල්ප කුශල කම්යක්හු පිළිබඳ විපාකයෙකි.

28. පහවූ රාගාදී රජස් ඇති වෙසෙසින් පහන් වූ කෙලෙස් කිලුටෙන් නො කැළඹුණු සිත් ඇති මහණක්හු දිවිමි. (දැක) පහන් වූ මම උන් වහන්සේට සියතින් ප්‍රචුචක් දුනිමි.

29. තෙන මෙ තාදියො වණේණා තෙන මෙ ඉධම්ප්පකිති,
උප්පජ්ජන්ති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
30. අක්කම් තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභා යමකාසි පුඤ්ඤං,
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවා
වණේණා ච මෙ සබ්බදියා පහාසතිති.

වක්‍රියාපියවිමානං.

1. 5

31. කුඤ්ඤො තෙ වරාරොහො නානා රතනකසානො,
රුචිරො ථාමවා ජවසම්පන්නො¹ ආනාසමිති සමීහති.
32. පදුමී පදුමපක්කකං² පදුමුපාලස්සිතිජරො,³
පදුමචුණ්ණාතිකිණ්ණංඛො යොණ්ණපොකරමාලවා⁴
33. පදුමානුසවං මග්ගං පදුමපක්කවිභුසිතං,
ධීතං වග්ගමනුගසාති මීතං ගවස්සි වාරණො
34. තස්ස පක්කමමානස්ස යොණ්ණකංසා රතිස්සරා,
තෙසං සුඛානි නිගෙසාසො භුට්ඨො පඤ්ඤානෙ යථා
35. තස්ස නාගස්ස ඔප්පිමිං සුච්චිකා අලබ්භතා,
මහනතං අවජරාසබ්බං වණේණන අතිරොච්ඡි⁵
36. දුතස්ස තෙ ඉදං එලං අරො සිලස්ස වා පන,
අරො අඤ්ඤිකමසස්ස තං මෙ අක්කම් පුච්ඡිතාති.
37. සා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලලානෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨං වියාකාසි යස්ස කම්මසසිදං එලාති.
38. දිඤ්චාන ඉණ්ණසම්පන්නං කුසිං කුසාරතං සතං,
අද්ධං පුප්ථාතිකිණ්ණං ආසනං දුස්සසජ්ජතං.
39. උපබ්බිපදුමමාලාහං ආසනස්ස සමන්තතො,
අබ්බොකිරිස්සං පන්නෙති පසන්නා සෙති පාණිති.

1. ථාමසමානො - කප්පි

2. පදුමපක්කකං - මුණ.

3. පදුමුපාලස්සිතිජරො - මුණ.

4. යොණ්ණපොකරමාලවා - මුණ.

5. අතිරොච්ඡි - කප්පි

29. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරුපැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන යම්කිසි සම්පත්තීහු වෙන් ද, ඒ සම්පත්තීහු මට පහළ වෙත්.

30. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් දූවක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණ්‍යර්ථයි ඇත්තී වෙමි. මාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බඩුවෙයි.

වතුරට පියවීමාන යි.

1. 5

31-32. පියුම් පෙති වැනි ඇස් ඇති දෙවිදුව, නොයෙක් රුවනින් කළ සන්තාහ ඇති සිත්කලු වූ ශක්තිමත් වූ ශීඝ්‍ර ජව ඇති පියුම් පැහැයෙන් යුක්ත වූ පියුම් උපුල් පැහැ දරන්නා වූ පියුම්කෙසුරෙන් ගැවසී ගත් සිරුරු ඇති රනින් කළ පියුම් මල්දම් දරන්නා වූ නිගේ මේ උතුම් ඇත්වාහනය අහසෙහි (පිට සිටියවුන් නො යල්මින්) යයි.

33. ඒ ඇත්වාහනය පියුම්වලින් ගැවසිගත්තා වූ නන්පැහැති පියුම් පෙත්තෙන් වෙසෙසින් බබළමින් සිටියා වූ මාර්ගයෙහි මැනැවින් පමණින් යුතුව පා තබමින් ගමන් කරයි.

34. යන්නා වූ ඒ ඇත්වාහනය දෙපස කන්කලු නද ඇති රන්මුවා සන්ධාවෝ (එල්බෙමින් සැලෙත්) ඔවුන්ගේ නාදය පසහතුරු නද මෙන් ඇසේ.

35. ඒ ඇත්වාහනයාගේ කදෙහි පිවිතුරු සළුපටින් සැරසිසිටි තෙපි මහත් වූ දිව්‍යකන්‍යා සමූහයා රූපයෙන් ඉක්මවා බබළව.

36. නිගේ මේ පුණ්‍යවිපාකය දනයක්හුගේ ද, නැතහොත් ශීලයක් හුගේ ද, එසේත් නැතහොත් අඤ්ජලිකම්යක්හුගේ ද යි මා විසින් විචාරන ලද්දී එය කියව.

37. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නාලද ඒ දෙවිදු තොමෝ කුටු සිත් ඇත්තී මේ පුණ්‍යඵලය යම් කවර කම්යක්හුගේ ද යි පුළුවස්නා ලද්දී (මෙසේ) පැවැසු ය.

38. සියලු (ශ්‍රමණ) ගුණයෙන් යුක්ත වූ ධ්‍යාන කරන සුලු වූ සත්පුරුෂ වූ දහැනෙහි ඇලුණු මහණක්හු දක (උන්වහන්සේට වැඩහිදීම පිණිස) මලින් ගැවසුණු අළුත් පිළි අතුළ අසුනක් දුනිමි.

39. ඒ අසුන භාත්පස (බීම) මම අඩක් පමණ පියුම් මල්මාලා තබා සියකින් ම මල්පෙති විසිරවිමි.

40. තස්ස කම්මස්ස කුසලස්ස¹ ඉදං මෙ ඊදිසං ඵලං,
සකකාරො ගරුකාරො ච දෙව්‍යානං අපචිතා අහං.
41. යො වෙ සම්මාවිමුක්ඛානං සත්තානං මුඛචාරිනං,
පසන්තො ආසනං දජ්ජා ඵලං නන්දෙ යථා අහං.
42. තස්මාහි අත්තාමෙන මහත්තමභික්ඛකා,
ආසනං දතං භොති සරීරස්මිධාරිතස්සි.

කුසුමපරිමානං.

1. 6

43. සුවණ්ණවජ්ජනං නාවං නාරි ආරුක්ඛති ධම්මං,
භික්ඛාසි පොඤ්ඤං පද්ධං ජිත්ඤ්ඤා පාඨනං.
44. කෙන තෙ තාදිසො විණ්ණො කෙන තෙ ඉධමිජ්ඣති,
උප්පජ්ජති ච තෙ භොගා යෙ කෙච්ඡි මනසො පියා.
45. පුට්ඨාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කිමකාසි පුඤ්ඤං,
කෙනාසි ඵලං ජලිතානුභාවා
විණ්ණො ච තෙ සබ්බදිසා පහාසතිති.
46. සා දෙවතා අත්තමිතා මොග්ගලොනෙන පුඤ්ඤං,
පඤ්ඤං පුට්ඨං විශාකාසි යස්ස කම්මස්සිදං ඵලනම්.
47. අහං මනුස්සස්ස මනුස්සභූතා
පුරිමාය ජාතියා මනුස්සලොකෙ,
දික්ඛාන භික්ඛු තසිතෙ කිලනෙත
උට්ඨාය පාතුං උදකං අදස්මි.
48. යො වෙ කිලනාන පිපාසිතානං
උට්ඨාය පාතුං උදකං අදති,
සිතොදකා තස්ස භවන්ති නප්පජා
පසුතමාලා ඛණ්ඩුණ්ඩරිකා.
49. තමාපගා අනුපරියක්ඛි සබ්බද
සිතොදකා වාලුකසත්තා නදී,
අඛො ච සාලා කිලකා ච ජමබ්බෙයො
උද්දාලකා පාටලියො ච ඵුලලා.

1. කම්මකුසලස්ස - මජ්ඣං.

40. මා කළ ඒ කුලය කම්යාගේ විසාකය මේ ය, මෙබඳු ය (දෙවියන්ගේ) සත්කාරය හා ගෞරවය (මා කෙරෙහි) විය. මම දෙවියන් විසින් පුදන ලද්දී වෙමි.

41. යමෙක් ඒ කාන්තයෙක් මොනොවට කෙලෙසුන් කෙරෙන් පිදුණා වූ ශාන්ත කායවාග්ගතය කම් ඇති ප්‍රස්මවාරිත්ට සැදූ සිතැත්තේ අසුනක් දේ නම් භගවතෙම මා මෙන් දිව්‍ය සම්පත් ලබා සතුටු වන්නේ ය.

42. එබැවින් කමාට හිත කැමැති මහත් පිත්ථල කැමැත්තහු විසින් රහතුන් වහන්සේට අසුන් දියයුතු වේ.

කුඤ්ජරවිමාන යි.

1. 6

43. (එම්බා) දෙව්දුව, තෝ රනින් කළ පියසි ඇති නැවකට නැගී සිටිනෙහි. (එසේ ම දිව කුසුමෙන් ගාවසුණු) පොකුණට බැස සිටිනෙහි අතින් පියුම් නෙළනෙහි.

44. කවර හේතුවකින් කිට එබඳු සිරුරුපැහැයෙන් වී ද? කවර පිනෙකින් කිසේ සුවචිතර්ථය මෙහි සමෘද්ධ වේ ද? මනවචිත යම්කිසි සම්පත්තියු වෙත් ද? ඒ සම්පත්තියු (කවර පිනෙකින්) නිට පහළ වෙත් ද?

45. මහත් අනුභාව ඇති දෙව්දුව, කී වාරම්. මිනිස්වූවා කවර පිනක් කළහු ද? කිසේ මේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණ්ණ්ඩි ඇත්තී වඩු ද?

46. මුහුරන් තෙරුන් විසින් පුරවුස්නා ලද ඒ දෙව්දු තොමෝ තුටුසිත් ඇත්තී මේ පුණ්ණර්ථය යම් කවර කම්සක්සුගේ ද සි පුරවුස්නා ලද්දී (මෙසේ) පැවැසූ ය.

47. මම (පෙර අත්බැවිහි මිනිස් ලොවැ මිනිසුන් කෙරෙහි මිනිස් දුටක් වූවා හටගත් පටස් ඇති ක්ලාන්ත වූ හික්සුන් දක වහා නැගී සිට වළඳන්නට පැතිත්තක් දුනිමි.

48. යමෙක් ඒ කාන්තයෙක් කලාන්ත වූ හටගත් පටස් ඇත්තවුනට වහා නැගී සිට පැන් දේ ද, ඔහුට සිහිල් දිය පිරුණු බොහෝ මලින් ගැවසී ගත් බොහෝ සුදු පියුම් ඇති නැදිහු පහළ වෙති.

49. හැමකල්හි ම සිහිල් දිය ගලා බස්නා සිහිල් දිය පිරුණු සුදුවැලි අතුරන ලද ගඩඟුවෝ ඒ විමන වටකොට සිටිති. පිපුණු මල් ඇති අඹ සල් කිලක දඹ ඇසළ පළොල් රුක්හු ද (එහි) වෙති.

50. තං භූමිභාගෙහි උපෙතරූපං
විමානසෙට්ඨං භුසසොහමානං,
තස්සිධා කම්මස්ස අයං විපාකො
එතාදිසං කතපුඤ්ඤා¹ උගතහී.
51. තෙන මෙ තාදිසො විජේණො තෙන මෙ ඉධම්ජ්ඣති,
උසාජ්ජාති ව මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
52. අක්කම්මි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභූතා යමකාසි පුඤ්ඤං,
තෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
විජේණො ව මෙ සබ්බද්ධා පහාසතිති.

පටමනාමාවිමානං.

1. 7

53. පුච්ඡණ්ණව්ජදනං නාවං නාරි ආරුක්ඛා කිට්ඨසි,
මහාගසි පොඤ්ඤාං පදුමං ඡිඤ්ඤි පාණිනා.
54. තෙන තෙ තාදිසො විජේණො තෙන තෙ ඉධම්ජ්ඣති,
උසාජ්ජාති ව තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
55. පුච්ඡාමී තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කම්මකාසි පුඤ්ඤං,
තෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
විජේණො ව තෙ සබ්බද්ධා පහාසතිති.
56. සා දෙවතා අතමනා මොග්ගලොතෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යස්ස කම්මසසිදං ඵලං.
57. අහං මනුසෙසසු මනුස්සභූතා
පුරිමාය ජාතියා මනුස්සලොකෙ,
දිග්ඛාන භික්ඛු තස්සිතං කිලනං
උට්ඨාය පාතුං උදකං අදසිං.
58. යො වෙ කිලනාසෙස පිපාසිතස්ස
උට්ඨාය පාතුං උදකං දදති,
සිතොදකා තස්ස භවිතහි නාපෙරා
පහුතමාලාං බහුපුණ්ණිකා.
59. තමාපගා අනුපරියතෙ සබ්බද්ධ
සිතොදකා වාලුකසත්තා නදී,
අමො ව සාලා තිලකා ව ජමුට්ඨො
උද්දලකා පාටලියො ව දුලා.

1. කසෙව - ගතං.

2. පුඤ්ඤානං - භෙදං.

50. ඵලානි (පොතුණු ගඩඟ හා උයන්වලින් යුත්) භූමිභාගයන් ගෙන් පැසසියයුතු බැවින් යුක්ත වූ බෙහෙවින් බෙළුන ඉන්ද්‍රිය වීමාන ලබන්. (ඵද මා විසින් කළ) ඵ කම්යාගේ මෙහි මේ විසාකය වෙයි. කළ පිනැත්තෝ මෙබඳු සම්පත් ලබන්.

51. ඵ පිනෙන් මාගේ සිරුරුපැහැය එබඳු වෙයි. ඵ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන යම් කිසි සම්පත්තීහු වෙන් ද, ඵ සම්පත්තීහු මට පහළ වෙත්.

52. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් දූවක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (ඵය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ථයි ඇත්තී වෙමි. මාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

පුරම භාවාචිමාන යි.

1. 7

53. (ඵමිඛා) දෙවිඳුව, තෝ රනින් කළ පියසි ඇති නැවතට නැගී සිටිනහු. (ඵසේ ම දිව කුසුමෙන් ගැවසුණු) පොතුණට බැස සිටිනහු. අතින් පිපුම් නෙළනහු.

54. කවර හේතුවකින් තිට එබඳු සිරුරු පැහැයෙක් වී ද? කවර පිනෙකින් තිගේ සුවරිතඋය මෙහි සමෘද්ධ වෙ ද? මනවඩන යම් කිසි සම්පත්තීහු වෙන් ද ඵ සම්පත්තීහු (කවර පිනෙකින්) තිට පහළ වෙත් ද?

55. මහත් අනුභාව ඇති දෙවිඳුව, තී විචාරමි. මිනිස් දූව කවර පිනක් කළහු ද? තිගේ මේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. (කවර පිනෙකින්) මෙබඳු දිලියෙන පුණාර්ථයි ඇත්තී වඩු ද?

56. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්සා ලද ඵ දෙවියු කොමෝ තුටුසින් ඇත්තී මේ පුණාර්ථය යම් කම්යක්කුගේ ද යි මෙසේ පැවසූ ය.

57. මම පෙර, අත්බැවිහි මිනිස් ලොවැ මිනිසුන් අතර මිනිස් දූවක් වූවා හටගත් පවස් ඇති ක්ලාන්ත වූ මහණක්කු දක නැගී සිට පිමට පැන් දුනිමි.

58. යමෙක් ඵකාන්තයෙන් ක්ලාන්ත වූ හටගත් පවස් ඇති මහණක්කට නැගී සිට වළඳන්නට පැත් දේ ද ඔහුට සිහිල් දිය පිරුණු බොහෝ මල් ඇති බොහෝ සුදු පිපුම් ඇති නදිහු පහළ වෙත්.

59. භෑම කල්හි ම සිහිල්දිය ගලාබස්සා සිහිල්දිය පිරුණු සුදුවැලි අතරන ලද ගඩඟමෝ ඵ වීමන වටකොට සිටීන්. පිපුණු මල් ඇති අඹ කල් කිලක දඹ ඇසළ පළොල් රුක්කු ද (ඵහි) වෙති.

60. තං භූමිභාගෙහි උපෙතරූපං
විමානසෙවධං භුගසංභමානං,
තස්මිධ කම්මස්ස අයං වීජාමො
එතාදිසං කතපුඤ්ඤ උභයති.
61. තෙන මෙ තාදිසො විශේණෙහි තෙන මෙ ඉධම්ජුකති,
උපපජ්ජති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
62. අක්කම් මෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභූතා යමකාසි පුඤ්ඤං,*
තෙනාමහි එවං ජලිතානුභාවා
විශේණෙහි ච මෙ සබ්බදිසා පහාසතිති.

දුතියනාවාරිමානං.

1. 8

63. පුච්ඡණ්ණවජ්ජනං නාවං නාරි ආරුක්ඛා තිට්ඨසි,
මගාහසි පොසකරණං පදුමං ඡිකුසි පාණිනා.
64. කුටාගාරා නිවෙසා තෙ වීභක්ඛා භාගසො මිත්තා,
දදුලලමානා ආහතති සමන්තා වතුරො දිසා.
65. තෙන තෙ තාදිසො විශේණෙහි තෙන මෙ ඉධම්ජුකති,
උපපජ්ජති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
66. පුච්ඡාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කම්මකාසි පුඤ්ඤං,
තොනාසි එවං ජලිතානුභාවා
විශේණෙහි ච මෙ සබ්බදිසා පහාසතිති.
67. සා දෙවතා අක්කමනා සම්පුදෙවනෙව පුරික්ඛා
පඤ්ඤා පුට්ඨා වියාකාසි යස්ස කම්මස්සදං එලනති
68. අහං මනුසෙසසු මනුස්සභූතා
පුරිමාය ජාතියා මනුස්සලොකෙ,
දිඤ්ඤා භික්ඛු තස්මිනෙ කිලනෙත
උට්ඨාය පාතුං උදකං අදස්මි.
69. යො මෙ කිලනානා පිපාසිතානං
උට්ඨාය පාතුං උදකං දදාති,
සිතොදකා තස්ස භවතති නාමජා
පසුතමාලා මසු පුණ්ණරිසා.

*එක දිසාතෙ මෙමෙව සමිති පොසකෙ "අක්කම් මෙ බුද්ධ මහානුභාව මනුස්සභූතා යමකාසි පුඤ්ඤං පදනතිති".

60. එවැනි භූමිභාගයන් ගෙන් පැයසියයුතු බැවින් යුක්ත වූ අතිශයින් බබළන ශ්‍රේෂ්ඨ වූ දිව්‍යවිමාන ලබන්. (එද මා විසින් කළ) ඒ කම්යාගේ මෙහි මේ විසාකය වෙයි. කළ පිනැන්තෝ මෙබඳු සම්පත් ලබන්.

61. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරුපැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන යම් කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තීහු මට පහළ වෙත්.

62. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් දූවක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිළියෙන පුණාර්ද්ධි ඇත්තී වෙමි. මාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

ද්විතීය නාවාසිමාන යි.

1. 8

63. (එමබා) දෙවද්ව, තෝ රතීන් කළ පියසි ඇති නැවතට නැඟී සිටිනහු. (එසේ ම දිව කුසුමෙන් ගැටුණු) පොකුණට බැස සිටිනහු. අතින් පිළුම් නෙළනහු.

64. කොටස් වශයෙන් මෙදනලද ප්‍රමාණවත් වූ, කුළුගෙවල් ඇති බබළන්නා වූ කීගේ නිවෙස්හු භාත්පස සිවුදිගුන් බබුළුවන්.

65. කවර භේෂාවකින් කිට එබඳු සිරුරුපැහැයක් වී ද? කවර පිනෙකින් කීගේ සුවිහිතඵලය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි ද? මන වඩන යම් කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තීහු (කවර පිනෙකින්) කිට පහළ වෙත් ද?

66. මහත් අනුභාව ඇති දෙවද්ව, කී විචාරමි. මිනිස් වුවා කවර පිනක් කළහු ද, කීගේ මේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබඳු දිළියෙන පුණාර්ද්ධි ඇත්තී වූ ද?

67. සම්පූර්ණ වියින් ම පුළුල්කරන ලද ඒ දෙවද්ව කොමෝ කුටුසිත් ඇත්තී මේ පුණාර්ඵලය යම් කවර කම්යක්හුගේ ද යි (මෙසේ) පැවැසූ ය.

68. මම පෙර අත්බැවිහි මිනිස් ලොවැ මිනිසුන් අතර මිනිස්දූවක් වුවා හටගත් පවස් ඇති ක්ලාන්ත වූ හික්කුන් දක නැඟී සිට පිමට පැන් දුනිමි.

69. යමෙක් ඒකාන්තයෙන් හටගත් පවස් ඇති ක්ලාන්ත වුවන්ට නැඟී සිට පිමට පැන් දේ ද, ඔහුට සිහිල් දිය පිරුණු බොහෝ මල් ඇති බොහෝ සුදුපිළුම් ඇති නදීහු පහළ වෙති.

70. තමාපහා අනුපරිසරයේ සබ්බද
සිතොදකා වාලුකසංඝතා නදී,
අබ්බා ව සාලා තිලකා ව ජලවුසො
උද්දාලකා පාටලියො ව දුලලා.
71. තං භූමිභාගෙහි උපෙතරූපං
විමානසෙට්ඨං භුසංසාහමානං,
තස්මිං කම්මස්ස අයං විපාකො
එතාදිසං කතපුඤ්ඤා ලහනති.
72. කුටාගාරා තිවෙසා මෙ වීහනතා භාගසො මිතා,
දදුලලමානා ආහතා සමනතා චතුරො දිසා.
73. තෙන මෙ තාදිසො විශේණං තෙන මෙ ඉධමීජ්ඣති,
උප්පජ්ජති ව මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
74. තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවා
විශේණං ව මෙ සබ්බදිසා පහාසති,
එතස්ස කම්මස්ස එලං ලෙමදං
අත්ථාය වුද්ධා උදකං අපායිති¹.

තඤ්ඤානාම විමානං.

1. 9

75. අභිකකපොතො විශේණං යා තං තිට්ඨති දෙවතෙ,
භිහාසෙතති දිසා සබ්බා භිසද්ධි වීය තාරකා.
76. තෙන තෙ තාදිසො විශේණං තෙන තෙ ඉධමීජ්ඣති,
උප්පජ්ජති ව තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
77. තෙන තං විමලොභාසා අතිරොවසි දෙවතෙ²,
තෙන තෙ සබ්බගතෙහි සබ්බා භිසාසරෙ³ දිසා.
78. පුට්ඨාමි තං දෙවි මහානුභාවො
මනුස්සාහුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං,
තෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
විශේණං ව තෙ සබ්බදිසා පහාසති.
79. සා දෙවතා අත්තමානා මොග්ගලොතෙන පුට්ඨිතා,
පඤ්ඤා පුට්ඨා වීයාකාසි යත්ත කම්මසස්සදං එලං.

1. අපායිති - සි, පා, PTS.

2. දෙවතා - මජ්.

3. භිසාසරෙ - මජ්.

70. පාම කල්හි ම සිහිල්දිය ගලායන්නා සිහිල්දිය පිරුණු සුදුවැලි අතුරුතලය ගඩොටෝ ඔහුගේ විමන වටකොට සිටිත්. පිපුණු මල් ඇති අඩි සල් තිලක දඹ ඇසළ පළොල් රුක්හු ද (එහි) වෙත්.

71. එවැනි භූමිභාගයන්ගෙන් පැසසියයුතු බැවින් පුක්ත වූ අතිශයින් බබළන දිව්‍යවිමාන ලබන්. (එද මාවිසින් කළ) ඒ කම්භාගේ මෙහි මේ වීරාකය වෙයි. කළ පිනැස්තෝ මෙබඳු සම්පත් ලබන්.

72. කොටස් වශයෙන් බෙදනලද ප්‍රමාණවත් වූ කුළුණුවල් ඇති බබළන්නා වූ මාගේ නිවෙස්හු භාත්පස සිවුදිගින් බබුළුවත්.

73. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරුපැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන යම්කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද? ඒ සම්පත්තීහු මට පහළ වෙත්.

74. මෙසේ මම ඒ පිනෙන් දිලියෙන පුණර්ධි ඇත්තී වෙමි. ඒ මාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගින් බබුළුවයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ මාගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස පැත් වැළඳුණේක් ද ඒ කුසල කම්භාගේ මේ වීරාකය වේ.

කෘතිය භාවාවිමාන යි.

1. 9

75. (එළිබා) දෙවද්‍රව, යම්බඳු වූ කෝ මනා රුසිරින් සියලු දිගින් බබුළුවමින් දවසත් තරුව සේ සිටිවූ ද,

76. කවර හේතුවකින් තිට එබඳු සිරුරුපැහැයක් වී ද? කවර පිනෙකින් තිගේ සුවරිකරලය මෙහි සමෘද්ධ වේ ද? මන වඩන යම්කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තීහු (කවර පිනෙකින්) තිට පහළ වෙත් ද?

77. (එළිබා) දෙවද්‍රව, නිම්ල වූ ශරීරාලෝකයක් ඇති කෙපි කවර පිනෙකින් (අන් හැම සුරන් මැඩ) බබළන්නාහු ද? කවර පිනෙකින් තිගේ සියලු ශරීරාවයවයන්ගෙන් සියලු දිගහු බබළත් ද?

78. මහත් අනුභාව ඇති දෙවද්‍රව, කී විචාරම්. මිනිස් වූවා කවර පිනක් කළහු ද? තිගේ (මේ) සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගින් බබුළුවයි. (කවර පිනෙකින්) මෙබඳු දිලියෙන පුණර්ධි ඇත්තී වූ ද?

79. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුරවුස්නා ලද ඒ දෙව්‍ය කොමෝ කුඩුසින් ඇත්තී මේ පුණර්කරලය යම් කවර කම්භයකුගේ ද යි (මෙසේ) පැවැසූ ය.

80. අභං මනුසොසසු මනුසොසභා
පුරිමාය ජාතියා මනුසොලොකෙ,
තමකොසාරමහි තිලිසිකායං
පදිසකාලමහි අදං පදිපං.¹
81. යො අකොසාරමහි තිලිසිකායං
පදිසකාලමහි දදාති දිපං,
උපපජ්ජති ජොතීරසං විමානං
පහුතමාලං බහුසුණංචිකං.
82. කෙන මෙ තාදිසො විශේණං කෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
83. කෙනාහං විමලොභාසා අතිරොචාමී දෙවතා,
කෙන මෙ සබ්බගොතහි සබ්බා ඔහාසරෙ දියා.
84. අසකම් තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසොසභා යමකාසි පුණ්ණං,
කෙනමහි එවං ජලිතානුභාවා
විශේණං ච මෙ සබ්බදියා පහාසතිති.

දිපවිමානං.

1. 10

85. අතිසංකප්පානන විශේණං යා තං තිවධසි දෙවතෙ,
ඔහාසෙනති දියා සකො ඔසධි වීය තාරතා.
86. කෙන තෙ තාදිසො විශේණං කෙන තෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජති ච තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
87. පුට්ඨාමී තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුසොසභා තිමකාසි පුණ්ණං,
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
විශේණං ච තෙ සබ්බදියා පහාසතිති.
88. සා දෙවතා අනතමනා මොග්ගලොනෙන පුට්ඨිතා,
පහුතං පුට්ඨා වීයාකාසි යසං තවෙසසිදං එලං.
89. අභං මනුසොසසු මනුසොසභා
පුරිමාය ජාතියා මනුසොලොකෙ.
අදාසං වීරජං බුද්ධං විපසනනමනාවිලං.

1. අදාස දිපං - මජ්ඣං.

80. මම පෙර අත්බැවිහි මිනිස්ලොවු මිනිසුන් අතර මිනිස් දුටුක් වුවා පහන් දැල්වීමට සුදුසු බොල් ගත අඳුරෙහි පහන් උපකරණ දුනිමි.

81. යමෙක් පහන් දැල්වීමට සුදුසු බොල් ගත අඳුරෙහි පහන් දේ ද, (ඒ පිනෙන් හෝ) බොහෝ උසුල් මල් ඇති බොහෝ සුදුසියුම් ඇති ජොතිරය විමානයට පිළියද වසින් පැමිණෙයි.

82. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරුපැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමාද්ධ වෙයි. මන වඩන යම් කිසි සම්පත්තීහු වෙන් ද ඒ සම්පත්තීහු මට පහළ වෙන්.

83. නිම්ල වූ ශරීරාලෝක ඇති මම ඒ පින කරණකොට ගෙන අත් හැම දෙවියන් ඉක්මවා බබළමි. ඒ පිනින් මාගේ සියලු ශරීරාවයවයන් ගෙන් සියලු දිගුහු බබළත්.

84. මහත් ආනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් දුටුක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ද්ධි ඇත්ති වෙමි. මාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

දිව්‍යවිමාන යි.

1. 10

85. (එමිඛා) දෙවිදුට, යම්බඳු වූ තෝ මනා රුසිරෙන් සියලු දිගුන් බබුළුවමින් දවහන් තරුව සේ සිටිවුද,

86. කවර හේතුවකින් නිට එබඳු සිරුරුපැහැයෙක් වී ද? කවර පිනෙකින් කිසේ සුවරිතර්ථය මෙහි සමාද්ධ වෙ ද? මන වඩන යම්කිසි සම්පත්තීහු වෙන් ද, ඒ සම්පත්තීහු (කවර පිනෙකින්) නිට පහළ වෙන් ද,

87. මහත් අනුභාව ඇති දෙවිදුට, හී විචාරමි. මිනිස් වූවා කවර පිනක් කළහු ද, කිසේ මේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. (කවර පිනෙකින්) මෙබඳු දිලියෙන පුණාර්ද්ධි ඇත්ති වවු ද?

88. මුගලන් තෙරුන්වසින් පුළුවස්නා ලද ඒ දෙවිදු කොමෝ කුටුසිත් ඇත්ති මේ පුණාර්ථය යම් කවර කම්යක්කුගේ ද යි පැන පුළුවස්නා ලද්දී (මෙසේ) පැවසූ ය.

89. මම පෙර අත්බැවිහි මිනිස් ලොවු මිනිසුන් අතර මිනිස් දුටුක් වූහි. (එකල මම) පහවු රාගාදී රජස් ඇති වෙසෙසින් පහන් වූ නො-කැළබුණු සිත් ඇති බුදුන් දුටිමි.

90. ආසජ්ජ දනං අදසිං අකාමා තිලදක්ඛණං
දක්ඛණෙයාසීති ධුද්ධස්ස පසන්නා සෙහි පාණිති.
91. තෙන මෙ තාදිසො විචේණණ තෙන මෙ ඉධමිස්සකිති,
උසස්සකිති ච මෙ හොභා යෙ කෙවි මනසො පියා.
92. අසබ්බේ තෙ හික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභූතා යමකාසි පුඤ්ඤං,
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවා
විචේණණා ච මෙ සබ්බදිසා පහාසතිති.

තිලදක්ඛණාවිමානං.

1. 11

93. කොඤ්ඤා මයුරා දිවියා ච භංසා
වගගුස්සකරා කොකිලා සමපතනති,
පුප්පාහිකිණ්ණං රචමිදං විමානං
අනෙකච්ඡින්නං නරතාරිසෙවිතං.
94. තත්ථවජ්ජි දෙවි මහානුභාවෙ
ඉදධි¹ විකුබ්බතති අනෙකරූපා,
ඉමා ච තෙ අවජරායො සමත්තො
නච්චනති ගායනහි පමොදයතති².
95. දෙවිදධිපත්තාසි මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කිමකාසි පුඤ්ඤං,
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
විචේණණා ච තෙ සබ්බදිසා පහාසතිති.
96. සා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලොනෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යස්ස කමමසයිදං එලං.
97. අභං මනුසේසස්ස මනුස්සභූතා
පතිබ්බතා නාඤ්ඤමනා³ අහොසිං,
මාතාව පුත්තං අනුරසබ්බමානා
කුද්ධාපහං⁴ නපරිරූපං අවොචං.
98. සචෙට්ඨිකා මොසවජ්ජං පහාය
දුනෙ රතා සබ්බහිකත්තභාවා,
අනං ච පානං ච පසන්නවින්නං
සකකම්ම දනං විපුලං අදසිං.

1. ඉදධිං - තත්ථවි.

2. පමොදයතති ච - මජ්ඣං.

3. පතිබ්බතා නාඤ්ඤමනා - මජ්ඣං.

4. කුද්ධාපහං - මජ්ඣං.

90. (දක දෙය ධර්මය නොවිචිත්තත් හෙයින් ඒ ගැන) නොකැමැත්තෙන් ඉදිරියට පැමිණ දක්ෂිණාවට පුදුසු වූ බුදුරජාණන් වහන්සේට පහත්සිත් ඇති ව සියතින් ම තලදෙහොතක් දුනිමි.

91. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරුපැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමඤ්ඤ වෙයි. මන වඩන යම් කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද ඒ සම්පත්තීහු මට පහළ වෙත්.

92. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස්සුවක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද (එය) ඉබ්බ කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණ්‍යර්ථ ඇත්තී වෙමි. මාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

නිලදක්ෂිණාවිමාන යි.

1. 11

93. තත් වැදෑරුම් රුවන් මලින් ගැවසුණා වූ නොයෙක් සිතියමින් විසිතුරු වූ දෙවියන් හා දෙවඟනන් විසින් තිති සෙවුනා ලද රමණියා වූ මේ විමනට දිව්‍යමය වූ කොස්වාලිහිණියෝ ද දිව්‍යමය වූ මොනරු ද දිව්‍යමය වූ භංසයෝ ද මිහිරිතද ඇති කොටුලෝ ද නිතර අවටින් පැමිණෙති.

94. මහානුභාව ඇති දෙවිදුව අනෙක ස්වරූප වූ සෘජු විකුර්වණය කරමින් සිටිනු. භිමේ මේ දිව්‍යාස්සරාවෝ භාත්පස නටති, ගයති, සතුටු කරවති.

95. මහත් අනුභාව ඇති දෙවිදුව, (නෝ) දිව්‍යර්ථයට පැමිණියා වනු. මිනිස්සුවක් වූවා කවර පිනක් කළහු ද? භිමේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙසේ දිලියෙන පුණ්‍යර්ථ ඇත්තී වඩු ද?

96. මුහුලන් තෙරුන් විසින් පුරවුස්නා ලද ඒ දෙවිදු නොමෝ කුටුසිත් ඇත්තී මේ පුණ්‍යඵලය යම් කවර කම්යස්සුගේ ද යි (මෙසේ) පැවසූ ය.

97. මම පෙර අත්බැවිම් මිනිසුන් අතර මිනිස්සුවක් වූවා අත් පුරුෂයකු නොපහත්නී පකිට්ඨා වීම්. පුහකු රකින මවක් මෙන් තමහිමි රැක්කෙමි. (අනුත් කළ වරදකට) කිපුණි නමුදු පරොස් බස් නො කීම්.

98. ව්‍යාචාරය හැර සත්‍යයෙහි පිහිටියා වෙමි. දීමෙහි ඇලුණා වූ මම සතර සඳිග්‍රහ වස්තුවෙන් අනුන්ට සඳිග්‍රහ කරන ස්වභාව ඇත්තී පසන් සිතැත්තී අහර ද පැන් ද සකස් කොට මහත් දහයක් දුනිමි.

99. තෙනන මෙ තාදිසො විභේණිණ තෙනන මෙ ඉධම්ජ්ඣති,
උපපජ්ජති ච මෙ භොගා යෙ කෙව් මනසො පියා.
100. අසාමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සගුතා යමකාසි පුඤ්ඤං.
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවා
විභේණිණ ච මෙ සබ්බදිසා පහාසතීති.

පතිබ්බතාවිමානං.

1. 12

101. වෙචරියඤ්ඤං රුචිරං පහසාරං
විමානමාරුඤ්ඤං අනෙකවිනං
තඤ්ඤාසි දෙව් මහානුභාවෙ
උච්චාවචා ඉද්ධිවික්ඛම්මානා
ඉමා ච තෙ අවජරායො සමනතතො
නව්විතති ගායනති පමොදයනති¹
102. දෙව්ඤ්ඤාසි මහානුභාවෙ
මනුස්සගුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං.
තෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
විභේණිණ ච තෙ සබ්බදිසා පහාසතීති
103. සා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලලානෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යසසි කම්මසේදං එලං.
104. අහං මනුස්සොසු මනුස්සගුතා
උපාසිතා චක්ඛුම්මො අහොසි.
පාණාතිපාතා වීරතා අහොසි.
ලොකෙ අදින්නං පරිවජ්ජයිස්සං.
105. අමජ්ජපා නො ව² මුසා අහොසි³
සකෙන සාමිනාව⁴ අහොසිං තුට්ඨා
අනතඤ්ඤා පානඤ්ඤා පසන්නවිනං
ස සකච්ච දුනං විපුලං අදසි.
106. තෙනන මෙ තාදිසො විභේණිණ තෙනන මෙ ඉධම්ජ්ඣති,
උපපජ්ජති ච මෙ භොගා යෙ කෙව් මනසො පියා
107. අසාමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සගුතා යමකාසි පුඤ්ඤං.
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවා
විභේණිණ ච මෙ සබ්බදිසා පහාසතීති

දුතිය පතිබ්බතාවිමානං.

1. පමොදයනති ව - මජ්ඣං,
2. නාසි - සා.
3. අහං - මජ්ඣං.
4. සාමිනා - මජ්ඣං.

99. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරුපැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන්නා වූ යම් කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තීහු මට පහළ වෙත්.

100. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, ඡිනිස්සුවක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණර්ධි ඇත්ති වෙමි. මාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

පස්විසාචාරාන යි.

1. 12

101. මහත් අනුභාව ඇති දෙවිඳුව, වෙරළමිණි වූවා වැළඳී ඇති සිත්කලු වූ අභිඤ්ඤා බබළන නොයෙක් සිතියමින් විසිතුරු වූ විමනට තෑග කුඳු මහත් සෘද්ධිවිකර්මණය කරමින් එහි සිටුනාව. භිග්ගේ මෙ දෙවනතෝ හාත්පස්හි තට්හි ගසති සතුටු කරවත්.

102. මහත් අනුභාව ඇති දෙවිඳුව, තෝ දිව්‍යාර්ථයට පැමිණියා වෙහි. ඡිනිස් සුවක් වූවා කවර පිනක් කළහු ද? භිග්ගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙසේ දිලියෙන පුණර්ධි ඇත්ති වවු ද?

103. මුගලන් කෙරුන් වීසින් පුළුවස්නාලා ඒ දෙවිඳු කොමෝ කුටුසිත් ඇත්ති මේ පුණර්ථය යම් කවර කම්යක්හුගේ ද යි (මෙසේ) පැවසූ ය.

104. මම පෙර අත්බැව්හි මිනිසුන් අතර ඡිනිස්සුවක් වූවා සසැස් ඇති බුදුරුන්ගේ උවැසියක් වීමි. පණ්ඩායෙන් දුරු වූවා වෙමි. ලොකයෙහි නුදුන් දෙය ගැනීම හැම ලෙසින් ම දුරු කෙළෙමි.

105. මත්පැන් නො බීමි, බොරු නො කීමි, සිය සැමියා සමග ම සතුටු වූවා වෙමි. පහත් සිත් ඇත්ති අතර ද පැන් ද සකස් කොට මහත් දනයක් දුනිමි.

106. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරුපැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන්නා වූ යම් කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තීහු මට පහළ වෙත්.

107. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, ඡිනිස් සුවක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණර්ධි ඇත්ති වෙමි. මාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

ද්විතීය පස්විසාචාරාන යි.

1. 13

108. අභි සක්කන්තන වණ්ණණන යා ත්වං තිට්ඨසි දෙවතෙ,
ඔභාසෙනති දිසා සබ්බා ඔසධි විය තාරකා.
109. කෙන තෙ තාදියො වණ්ණණ කෙන තෙ ඉධම් ජුක්ඛිති,
උප්පජ්ජනති ච තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
110. පුච්ඡාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණණ ච තෙ සබ්බදිසා පභාසතිති.
111. යා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලානෙන පුච්ඡතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යස්ස කම්මසස්සදං එලං.
112. අහං මනුස්සස්ස මනුස්සභූතා
සුඤ්ඤා අභොසිං යසුරස්ස ගෙහො
අද්දසං විරජං හික්ඛුං විප්පසන්නමනාච්චං.
113. තස්ස අද්දසහං පුච්චං පසන්නා සෙති පාඤ්ඤි
භාගධිභාගං දන්තන මොදමි තඤ්ජෙන වනෙ
114. තෙන මෙ තාදියො වණ්ණණ තෙන මෙ ඉධම් ජුක්ඛිති,
උප්පජ්ජනති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
115. අසබ්බාමි තෙ හික්ඛු මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනමි එවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණණ ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතිති.

සුඤ්ඤාවිමානං.

1. 14

116. අභි සක්කන්තන වණ්ණණන යා ත්වං තිට්ඨසි දෙවතෙ,
ඔභාසෙනති දිසා සබ්බා ඔසධි විය තාරකා.
117. කෙන තෙ තාදියො වණ්ණණ කෙන තෙ ඉධම් ජුක්ඛිති,
උප්පජ්ජනති ච තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.

1. 13

108. එමබ්බා දෙවද්දුව, යම්බද්ද වූ තෝ මනා රුසිරින් සියලු දිගුන් බබ්බඵමින් දවහන් තරුව සේ සිටිනෙහි.

109. කවර හේතුවකින් තිට මෙබදු සිරුරුපැහැයෙන් වීද? කවර පිනෙකින් තිගේ සුවරිතඵලය මෙහි සමාද්ධ වේද? මන වඩන්තා වූ යම් කිසි සම්පත්තීහු වෙත්ද, ඒ සම්පත්තීහු (කවර පිනෙකින්) තිට පහළ වෙත්ද?

110. මහත් අනුභාව ඇති දෙවද්දුව, කී විචාරම්. මිනිස් වුවා කවර පිනක් කෙළෙහිද? තිගේ මේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබ්බඵමයි. කවර පිනෙකින් මෙබදු දිලියෙන පුණ්ණර්ද්ධි ඇත්තී වෙහිද?

111. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නා ලද ඒ දෙවද්දු නොමෝ කුටුසින් ඇත්තී මේ පුණ්ණඵලය යම් කවර කර්මයක්හුගේද දී මෙසේ පැවසූය.

112. මම පෙර අත්බැව්හි මිනිසුන් අතර මිනිස් දූවක් වුවා මධිලඤ්චන්ගේ ගෙහි ලේලියක් වූමු. පහ වූ රාගාදී රජස් ඇති වෙසෙසින් පහන් වූ නො කැලඹුණු සිත් ඇති මහණක්හු දුට්මි.

113. (දක) උන්වහන්සේට පහන් වූවා සියතින් කැටුමක් දුනිමි. තමා ලත් කොටසින් අඩක් දී නදුන් වෙනෙහි සතුටු වෙමි.

114. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරුපැහැය එබදු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමාද්ධ වෙයි. මන වඩන්තා වූ යම් කිසි සම්පත්තීහු වෙත්ද ඒ සම්පත්තීහු මට පහළ වෙත්.

115. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස්දූවක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමිද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණ්ණර්ද්ධි ඇත්තී වෙමි. මාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබ්බඵමයි.

ප්‍රථම සුඤ්ඤාචාරාමය යි.

1. 14

116. එමබ්බා දෙවද්දුව, යම්බද්ද වූ තෝ මනා රුසිරින් සියලු දිගුන් බබ්බඵමින් දවහන් තරුව සේ සිටිනෙහි.

117. කවර හේතුවකින් තිට එබදු සිරුරුපැහැයෙන් වීද? කවර පිනෙකින් තිගේ සුවරිතඵලය මෙහි සමාද්ධ වේද? මන වඩන්තා වූ යම්කිසි සම්පත්තීහු වෙත්ද, ඒ සම්පත්තීහු (කවර පිනෙකින්) තිට පහළ වෙත්ද?

118. පුට්ඨාමී තං දෙවී මහානුභාවෙ
මනුස්සාහුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙතාසි එවං ජලිතානුභාවා
විශේෂණං ව මෙ සබ්බදිසා පහාසතිති.
119. සා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලානෙන පුට්ඨිතා,
පඤ්ඤා පුට්ඨා වීර්යාකාසි යත්ත කම්මසසිදං එලං.
120. අහං මනුස්සොසු මනුස්සාහුතා
සුඤ්ඤා අහොසිං සසුරස්ස ගගගෙ.
අද්දං වීරජං තිස්සං වීර්යසත්තමනාවීලං.
121. තස්ස අද්දසහං භාගං පසන්නා ගෙහි පාණිති
කුම්මාසපිණ්ඩං දක්වාන මොදගී නන්දනෙ වනෙ.
122. තෙන මෙ තාදිසො විශේෂණං තෙන මෙ ඉධම්ජ්ඣති,
උපපජ්ජති ව මෙ භොගා යෙ කෙවී මනසො පියා.
123. අසාමී මෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සාහුතා යමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනමිති එවං ජලිතානුභාවා
විශේෂණං ව මෙ සබ්බදිසා පහාසතිති.

දුතිය සුඤ්ඤාවිමානං.

1. 15

124. අභික්ඛකෙනෙන විශේෂණෙන යා නිං තිට්ඨසි දෙවතෙ,
මහාසෙතතී දිසා සබ්බා ඔසධි විය තාරතා.
125. තෙන මෙ තාදිසො විශේෂණං තෙන මෙ ඉධම්ජ්ඣති,
උපපජ්ජති ව මෙ භොගා යෙ කෙවී මනසො පියා.
126. පුට්ඨාමී තං දෙවී මහානුභාවෙ
මනුස්සාහුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙතාසි එවං ජලිතානුභාවා
විශේෂණං ව මෙ සබ්බදිසා පහාසතිති.
127. සා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලානෙන පුට්ඨිතා,
පඤ්ඤා පුට්ඨා වීර්යාකාසි යත්ත කම්මසසිදං එලං.

118. මහත් අනුභාව ඇති දෙවදුව, තී විචාරම්. මිනිස් වූවා කවර පිනක් කෙළෙහි ද? තීගේ මේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණාර්ථයි ඇත්තී වෙහි ද?

119. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නා ලද ඒ දෙවදු තොමෝ තුටු සිත් ඇත්තී මේ පුණාර්ථය යම් කවර කම්යක්ෂ්‍යගේ දැයි මෙසේ පැවසූ ය.

120. මමපෙර අත්බැවිහි මිනිසුන් අතර මිනිස්සුවක් වූවා මයිලණුවන් ගේ ගෙහි ලේලියක් වූවු.

121. පහවු රාගාදී රජස් ඇති වෙසෙසින් පහන් වූ නො කැළඹුණු සිත් ඇති මහණක්ෂ්‍ය දුටිමි. (දක) උන්වහන්සේට පහන් වූවා සියතින් යව ධාන්‍යයෙන් කළ කොමු පිබෙකින් භාගයක් දුනිමි. ඒ කොමුපිටු දී නදුන් වෙනෙහි සතුටු වෙමි.

122. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරුපැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමාද්ධ වෙයි. මන වඩන්නා වූ යම් කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තීහු මට පහළ වෙත්.

123. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස්සුවක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ථයි ඇත්තී වෙමි. මගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

ආර්ථික සුභසාර්වමාන යි.

1. 15

124. එම්බා දෙවදුව, යම්බඳු වූ තෝ මනා රුසිරින් සියලු දිගුන් බබුළුවමින් දවහක් කරුව සේ සිටිනෙහි?

125. කවර හෙතුවකින් තිට එබඳු සිරුරුපැහැයෙක් වී ද? කවර පිනෙකින් තීගේ සුවරිතඵලය මෙහි සමාද්ධ වේ ද? මන වඩන්නා වූ යම් කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තීහු (කවර පිනෙකින්) තිට පහළ වෙත් ද?

126. මහත් අනුභාව ඇති දෙවදුව, තී විචාරම්. මිනිස් වූවා කවර පිනක් කෙළෙහි ද? තීගේ මේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණාර්ථයි ඇත්තී වෙහි ද?

127. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නා ලද ඒ දෙවදු තොමෝ තුටු සිත් ඇත්තී මේ පුණාර්ථය යම් කවර කම්යක්ෂ්‍යගේ දැයි (මෙසේ) පැවසූ ය.

128. ඉසාසා ච මචේරමචො පළාසො,
නාහොසි මය්හං සරමාවසනත්තියා
අසෙසාධනා හතභුවසානුවත්තී
උපාසෙරෙ නිව්ච්චමපමනා.
129. වාතුද්දසිං පඤ්ඤසිං යා ව පකඛ්ඤා අට්ඨමී,
පාටිභාරියපකඛ්ඤා අට්ඨධාසුසමාගතං.
130. උපාසෙරං උපවසිස්සං සද්ධිලෙසු සංවුතා,
සංයමා සංවිහාරා ච විමානං ආවසාමහං¹
131. සාණාතිපාතා වීරතා මුසාවාද ව සඤ්ඤතා,
ථෙය්සා ච අතිචාරා ච මජ්ඣපාතා ච ආරකා,
132. පඤ්ඤ සික්ඛාපදෙ රතා අරියසම්මාන කොවීද,
උපාසිකා චක්ඛුමනො ගොතමස්ස යසස්සිනො.
133. සාහං සතෙන සිලෙන යසසා ව යසස්සිනී,
අනුගොමී සකං පුඤ්ඤං සුඛිතා චම්භි අනාමයා.
134. තෙන මෙ තාදිසො වණේණ තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣනී,
උපපජ්ජනති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
135. අකම්මි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතා යමහං අකාසිං
තෙනමහි ඵලං ජලිතානුභාවා
වණේණ ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතීති.

මම ච හතොත වචනෙන හගවනො පාදෙ සිරසා වන්දයාසි,
උත්තරා නාම හතොත උපාසිකා හගවනො පාදෙ සිරසා වන්දතීති
අනාවරියං බො පනෙනං හතෙන යං මං හගවා අඤ්ඤතරස්සිං
සාමඤ්ඤඵලෙ ව්‍යාකරෙය්සා. තං හගවා සකද්ගාමිඵලෙ වියාකාසිති.

උත්තරාවිමානං.

1. 16

136. යුක්තා ච තෙ පරම අලබ්භතා භයා
අධොමුඛා අසසිගමා බලී ජවා
අතිනිම්මිතා පඤ්ඤරූපා සතා ච තෙ
අපෙවත්තී තං සාරථිවොදිතා භයා.
137. සා තිට්ඨසි රථවරෙ අලබ්භතා
ඕහායයං ජලමීච ජොතිපාවනො
පුට්ඨාමී තං වරතනු² අනොමදස්සනො
කසමා නු කායා අනධිවරං උපාගමීති.

1. ආවසාමිමං - සි.

2. වරොදු - කසවි.

128. ගිහිගෙයි වයන මට ඊෂ්ඨයෙක් හෝ මසුරුවෙක් හෝ නැවත යුගග්‍රාහයෙක් හෝ නො වී ය. ක්‍රොධ නැත්තී සිය සැමියමාගේ අදහස් අනුව පවත්නී පෙහෙවස් රැකීමෙහි නිරතුරු ව අප්‍රමත්ත වූවා වෙමි.

129-130. මම පක්ෂය පිළිබඳ වූ තුදස්වක ද පසළොස්වක ද යම්බඳු අටවක ද ප්‍රාතිභායථ පක්ෂය ද (යන පොහෝ දිනයන්හි) අටහිත් යුක් පෙහෙවස් වීසිමි. සියලු කල්හි නිකි සිල්හිද කයින් හා වචනයෙන් සංවාස වූවා ඉන්ද්‍රියසංවරයෙන් පුක්ත වූවා මොනවට බෙද දෙන්නී ගෙහි වීසිමි.

131. (එකල මම) පණ්ඩායෙන් දුරු වීමි, මුසවායෙන් සංයත වීමි, අධිනාදනින් මිසභසරින් රහමෙර පිමෙන් දුරු වීමි.

132. පස් සිකපද රැක්මෙහි ඇලුණුවතුරායථ සත්‍යයෙහි දක්ෂ වූ මම යසස් ඇති පසැස් ඇති භෞතම බුදුරදුන්ගේ උපාසිකාවක් වීමි.

133. (එසේම) ඒ මම ස්වකීය සිලයෙන් ද කීර්තියෙන් ද යසස් ඇතියා සිය පින්පල වීදිමි. නිරොග වූවා සැප ඇතියාද වෙමි.

134. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරුපැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන යම් කිසි සම්පත්තිහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තිහු මට පහළ වෙත්.

135. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් දුවක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිළිසෙන ප්‍රණාථද්ධි ඇත්තී වෙමි. මාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි.

වහන්ස, උත්තරා නම් උපාසිකා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ ශ්‍රී පාදයන් මස්තකයෙන් වදි. වහන්ස, මාගේ වචනයෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රී පාදයන් වදිනු මැනැවි. වහන්ස, යම් භෙයෙකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා එක්තරා මාර්ගඋපයෙක්හි ලා වදරන සේක් නම් ඒ සුදුමයෙක් නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ (මා) සකඤ්ඤාමි ඵලයෙහි ලා ප්‍රකාශ කළ සේක.

උත්තරාවිමාන යි.

1. 16

136. (එමබා දෙවදුව) තිගේ රියෙහි යොදන ලද අශ්වයෝ උතුම් වූ දිවාමය වූ අශ්වාහරණයෙන් සරසන ලදහ, යටිහුරු කළ මුව ඇතියහ, ආකාශවරියහ, බල ඇත්තාහ, ජව ඇත්තාහ. ඒ රිය පත්සියය තිගේ පිනෙන් නිපන. රියැදුරන් විසින් මෙහෙයන ලද්දවුන් වැනි අශ්වයෝ තී අනුව යෙත්.

137. දිව බරණින් සැරසුණු සඳහිරු තරු සේ බබළන ගිනි සේ දිලියෙන ඒ කී උතුම් රියෙහි සිටිනෙහි ය. අලාමක දර්ශන ඇති උතුම් සිරුරු ඇත්තී ය, කිනම් දිව්‍ය නිකායෙකින් බුදුරදුන් වෙත පැමිණියෙහි ද යි තී විචාරමි.

138. කාමග්ගපසනානං යමාහුනුකතරං¹
 නිමමාය නිමමාය රමනති දෙවතා
 තසමා කායා අවජරා කාමවණ්ණිනී
 ඉධාගතා අනාධිවරං නමසසිතුනති.
139. කිං තං පුරෙ සුවරිතමාවරිධ
 කෙනාවජසි තං අමිතයසා සුඛෙධිතා
 ඉදධි ච තෙ අනාධිවරා විහබ්බමා
 වණ්ණණ ච තෙ දසදිසා වීරොවති.
140. දෙවෙහි තං පරිවුතා සකකතා වසි
 කුකො වුතා සුගතිගතාසි දෙවතෙ
 කසස වා තං වචනකරානුසායනිං
 ආවිසබ්බ මෙ තං යදි බුද්ධසාවිකාති.
141. නගනිකරෙ නගරවරෙ සුමාපිතෙ
 පරිවාරිකා රාජවරසා සිරිමනො
 නමෙම ගීතෙ පරමසුසිකතිතා අහුං
 සිරිමාති මං රාජගහෙ අවෙදිසුං.²
142. බුද්ධො ච මෙ ඉසිනිසහො විනායකො
 අදෙසසි සමුදයදුක්ඛනිවර්තං
 අසබ්බතං දුක්ඛනිරොධසසතං
 මග්ගඤ්චිමං අකුට්ඨමඤ්ජයං සිවං.
143. සුචානාහං අමතපදං අසබ්බතං
 තථාගතසසනාධිවරසස සාසනං
 සීලෙසවහං පරමසුසංවුතා අහුං
 ධමම ධීතා තරවරබුද්ධභාසිතෙ.³
144. ඤාචානාහං වීරජපදං අසබ්බතං
 තථාගතෙන නාධිවරෙන දෙසිතං
 තඤ්චවහං සමථසමාධිමාදුසිං
 සා ගෙව මෙ පරමනියාමතා අහු.
145. ලභානාහං අමතවරං වීසෙසනං
 ඵකංසිකා අභිසමයෙ වීසෙසිය
 අසංසයා බහුජනසුචිතා අහං
 බිබ්බාරතිං⁴ පච්චතුභොමනසකං.
146. ඵවං අහං අමතදසමිති දෙවතා
 තථාගතසසනාධිවරසස සාවිකා
 ධම්මදුසා පඨමථලෙ පතිට්ඨිතා
 සොනාපසනා න ච පන මජ්ඣිග්ගනි.

1. යමාහුනුකතරං - සහ.

2. අවෙදි-සු - සිද්ධි. ප.

3. තරවරබුද්ධභාසිතෙ - මජ්ඣ.

4. බිබ්බාරතිං - සහ.

138. දෙවියෝ කැමැති පරිදි කම්සැප මවා ගනිමින් ඇලෙන් ද, කාමසුඛයෙන් අගනැන් පැමිණි තැන් අතුරෙන් යම් දෙවලොවක් ශ්‍රේෂ්ඨ යයි කියත් ද ඒ දෙවලොවින් කැමැති රූ දරන අප්සරාවක් වූ මම බුදුරදුන් වදින්නට මෙහි ආමි.

139. එම්බා දෙවදුව, තෝ පෙර කවර පිනක් කෙළෙහි ද? අපමණ පිරිවර ඇති සැපෙන් වැඩුණු තෝ කවර පිනෙකින් මෙහි (සැනයි) සිටිනෙහි ද? තිගේ අතපුත්තම වූ ආකාශවාරි වූ දිව්‍යානුභාවය ද වෙයි. තිගේ සිරුරු පැහැය ද දස දිගුන් බබුළුවයි.

140. එම්බා දෙවදුව, තෝ දෙවියන් විසින් පිරිවරන ලද්දේ යන්කාර ද කරන ලද්දේ වෙහි. කිනම් භවයෙකින් ව්‍යුහ වූවා සුගතියට පැමිණියා වෙහි ද? තෝ කිනම් ශාස්තෘවරයක් හුගේ අවවාදනුශාසනා පිළිගැනීමෙන් වචන කරන්නී වෙහි ද? ඉදින් තෝ බුද්ධශ්‍රාවිකා වූවා නම් මට කියව.

141. (ඉසිගිලි ඇ) පවු අතර මැනැවින් පිහිටුවන ලද උතුම් (රජගහ) නුවර නැටුම් ගැයුම් මැනැවින් පුහුණු වූ මම සිරිමත් (බිම්සර) රජුගේ පරිවාරිකාවක් වීමි. ඒ මා රජගහ නුවර සිරිමා යැ යි දනගත්හ.

142. සාඞ්ගි ශ්‍රේෂ්ඨ වූ විනායක වූ බුදුරජ සමුදය දුඃඛ සත්‍යයන්ගේ අතිත්‍යාතාව ද අසංස්කෘත වූ ශාස්තෘ දුඃඛනිරෝධය වූ නිර්වාණය ද අකුටිල වූ කෙලෙස් නසන ආයාමාර්ගය ද මට පැවසී ය.

143. මම උතුම් වූ තරාගතයන් වහන්සේගේ අසංස්කෘත නිර්වාණයට කරුණු වූ සද්ධර්මය අසා නරශ්‍රේෂ්ඨ වූ බුදුරදුන් විසින් දෙසන ලද ප්‍රතිපත්තියෙහි පිහිටියා වූ මම ශිලයෙහි මැනැවින් සංවෘත වූමි.

144. මම උතුම් වූ තරාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙසන ලද අසංස්කෘත වූ නිර්වාණ පදය දැන මම ඒ අත්බැවිහි ලොකොත්තර සමාධිය අවබෝධ කෙළෙමි. ඒ ලොකොත්තර සමාධි ස්පර්ශය ම මට උතුම් මාර්ග නියාමය විය.

145. මම විශිෂ්ටභාව සාධක වූ උතුම් වූ නිර්වාණය ලැබ සත්‍ය ප්‍රති වේධයෙහි විශේෂයට පැමිණ තුනුරුවන්හි නිසැක වූවා වෙමි. පහවූ සැක ඇති මම බොහෝ දෙනා විසින් පුදන ලද්දෙමි ස්වල්ප නොවූ ක්‍රියාරතිය වළඳමි.

146. මෙසේ දෙවදුවක් වූ මම තරාගතයන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවිකාවක් වූවා නිවහ දක්නී වෙමි. පළමු පෙලෙහි පිහිටියා වූ සිවුසස් දහම් දක්නා මම සෝවාන් වීමි. මට දුගතිසෙක් නැත් ම ය.

147. සා වන්දිතුං අනධිවරං උපාගමිං
පාසාදිකෙ කුසලරුථෙ ව භික්ඛවො
නාමසසිතුං සමණසමාගමං සිවං
සභාරවා සිරිමනො ධම්මරාජිනො.
148. දිස්වා මුනිං මුදිතමනෙහි පිණිතා
තථාගතං නරවරදමෙසාරජිං
තණ්හවජ්ඣං කුසලරතං විනාසකං
වන්දමහං පරමභික්ෂානුකම්පකතභි.

සිරිමාවිමානං.

1. 17

149. ඉදං විමානං රුචිරං පහසකරං
වෙළුරියස්සමහං සතතං සුනිමිතං
පොච්ඡණ්ණරුකෙබ්බි සමනතමෙස්සත්තං
යානං මමං කම්මවිපාකසමුප්පිං.
150. තමුපපනකා පුරිමවිජරා ඉමා
සතං සහස්සානි සකෙතා කම්මිනා
තුවංසි අස්සුපගතා යසසිනි
මහාසයං කිට්ඨසි පුබ්බදෙවතා.
151. සසී අභිගගග්ගා යථා විරොචති
නාකඛකරාරාචාරිව තාරකාගණං
තථෙව තිං අවජරාසබ්බමං ඉමං
දදුලලමානා යසසා විරොචසි.
152. කුතො හු ආගමම අනොමදස්සනෙ
උප්පන්නා තිං හවතං මමං ඉදං
බුහමංව දෙවා තිදසා සඉඤ්ඤා
සංඛෙව න තප්පාමසෙ දස්සනෙන තතභි.¹
153. යමෙතං සකක අනුපුච්ඡසෙ මමං
කුතො වුතා තිං ඉධ ආගතානි²
ධාරාණසී නාම පුරස්ථි කාසිනා
තස්ස පුරෙ අහොසිං කෙසකාරිකා.
154. බුද්ධො ව ධම්මෙ ව පසන්නමානසා
සබ්බෙඤ්ඤා ඵලකතාගතා අසංසයා
අබ්ඤ්ඤසික්ඛාපදා ආගතපථලා
සංමොඛාසිධම්මෙ නිශතා අනාමයානි.

1. පුච්ඡණ්ණරුකෙබ්බි - මණ්ඩ.

2. අවජරාසබ්බමං - මණ්ඩ.

3. දසානාතතභි - භි.

4. ආගතා තුවං - සතා.

කුතො වුතාය ආගමිකව PTS.

147. ගොරව සහිත වූ ඒ මම බුදුරදුන් වැදීමට ද පැහැදීම ඇති කරන නිවනෙහි ඇලුණු භික්ෂූන් වැදීමට ද ශ්‍රීමත් වූ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ නිර්භය වූ ශ්‍රමණ සමාගමය (ඇසුරු කිරීමට ද) එළඹියෙහි.

148. නරශ්‍රේෂ්ඨ වූ පුරුෂදමාසාරථී වූ තරාගත වූ බුදුරදුන් දක පිනා ගියා වූ මම සතුටු සිත් ඇත්තී වෙමි. ඒ මම තෘෂ්ණාව සිද්ධළ නිවනෙහි ඇලුණු උතුම් වූ භික්ෂයෙන් යත්තවයන්ට අනුකම්පා කරන විනයක වූ තරාගතයන් වහන්සේ වදිමි.

සිරිමාවිමාන සි.

1. 17

149. මහාව මැවුණු වෙරළමුහුණ වැටී ඇති රන්රුකින් භාත්පසින් වැසුණු සියලු කල්හි සිත්කලු වූ පැහැසර වූ මේ විමාන ස්ථානය මාගේ කම් විපාකයෙන් පහළ විය.

150. ඒ විමන්හි උපන් මේ පුරව දිව්‍යාප්සරාවෝ ලක්ෂයක් පමණ වෙති. පිරිවර ඇත්තා වූ තෝ ස්වකීය කම්පානුභාවයෙන් මෙහි උපන්නී වෙති, ඒ පුරව දිව්‍යාප්සරාවන් බබළවමින් සිටිනෙහි.

151. සසලපින් යුත් සඳු යම් සේ තුරුරූප මැඩගෙන බබළා ද එසේ ම තෝ යසසින් මේ දිවසර මුළු අභිශයින් බබළවමින් බබළති.

152. අලාමක දැකුම් ඇත්තිය, තෝ කොතැනකින් නොහොත් කවර පිනෙකින් අවුත් මාගේ මේ විමන්හි උපනිති ද? ඉන්ද්‍රියා සහිත වූ තවුනියා වැසි දෙවියෝ බබුලු දක යම්සේ සැඟිමට නො පැමිණෙත් ද, එසේ ම (අපි) සියලු දෙනා කී දැකීමෙන් සැඟිමට නො පැමිණියෙමු.

153. ශක්‍රය, කවර භවයෙකින් ව්‍යුත ව මෙහි ආයෙහි ද සි යම් ඒ පැනයක් මා අතින් විවාරති. කසි රට බරණැස් නම් පුරයෙක් ඇත. මම පෙර ඒ නුවර කේසකාරිකා නම් වීමි.

154. බුදුන් කෙරෙහි ද දහම් කෙරෙහි ද සඟුන් කෙරෙහි ද පහන් සිත් ඇතියා නියතගතික වූවා සැක නැතියා නොකඩ සිකපද ඇත්තී පැමිණි ඊල ඇතියා නිවනෙහි නියත වූවා නිදුක් වූවා වෙමි.

155. තඤ්ඤාභිනාන්‍දමසෙ සාගතඤ්ඤා¹ තෙ
 ධම්මෙන ව ඤාං යසසා විරොච්ඡි
 බුද්ධො ව ධම්මො ව පසන්නාමානසෙ
 සංඛ්‍යො ව එකත්තගතෙ අසංසයෙ
 අබ්‍රහ්ම සිංඛාපථෙ ආගතස්මලෙ
 සංකොධිධම්මො නිසතෙ අනාමයෙති.

කෙසකාරිවිමානං.

පිදවගෙහා පදමො.

තසසුද්දනා:-

පඤ්චපීඨා තයො නාචා දීපතිලදාකට්ඨො දුට්ඨෙ
 පති ඥො සුභිසා උත්තරා සිරිමා කෙසකාරිකා
 වගෙහා තෙන පවුච්චති.

1. ඤාගතඤ්ඤා - මිත්තං.

155. බුදුන් කෙරෙහි ද දහම් කෙරෙහි ද සභුන් කෙරෙහි ද පහන් සිත් ඇති නියතගතික වූ නිසැක වූ නොකඩ සිකපද ඇති පැමිණිල්ල ඇති නිවනෙහි නියත වූ එම්බා දෙව්දව, තෝ ධම් සම්පත්තියෙන් ද පරිවාර සම්පත්තියෙන් ද බබළති. තිගේ ඒ ද්විවිධ සම්පත්තිය පිළිගනිමු. තිගේ මෙහි පැමිණීම ද මනා පැමිණීමෙකි.

කෙසකාරිවීමාන යි.

ප්‍රථම පිටවර්ග යි.

එහි උද්දාය:-

පඤ්චපීඨයැ තයො නාවා යැ දීපතිල දක්ඛිණා දෙක යැ පතිබ්බතා දෙක යැ සුඤ්ඤා දෙක යැ උත්තරා යැ සිරිමා යැ කෙසකාරිකා යැ යි එයින් වර්ගය කියනු ලැබේ.

2. විභතලතාවගෙන

2. 1

156. අපි සසෙකා'ව දෙව්දෙස රළෙව් විභතලතා වනෙ
සමනතා අනුස්සියාසි නාරිගණපුරකකතා
මහාසෙතති දිසා සබ්බා මසධි විය තාරකා.
157. කෙන නෙ තාදිසො වණ්ණෙ කෙන නෙ ඉධම්ජ්ඣති,
උපපජනති ච නෙ භොගා සෙ කෙව් මනසො පියා.
158. පුට්ඨාමි තං දෙව් මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කිමකාසි පුණ්ණං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණෙ ච නෙ සබ්බදිසා පහාසතීති.
159. සා දෙවතා අකතමනා මොග්ගලලානෙන පුට්ඨිතා,
පණ්ණං පුට්ඨා වියාකාසි යසස කම්මසිද්ධං එලං.
160. අහං මනුස්සෙසු මනුස්සභූතා දුසි අභොසිං පරපෙසසියා කුලෙ
උපාසිකා වසබ්බමනො ගොතමිස්ස යසසසිභො
තස්සා මෙ තිසබ්බමො ආසි සාසනෙ තස්ස තාදිනො.
161. කාමං භීජ්ඣු'යං කායො නෙව අපෙක්ඛ සත්තං¹
සියබ්බපදනං පණ්ණිනං මග්ගො සොවත්තො සිවො.
162. අකණ්ඩකො අග්ගනො උජු සබ්බි පච්චෙදිනො
තිකම්මසස එලං පස්ස යට්ඨං පාපුණ්ණිකා.
163. ආමනතතිකා රණෙකුමති සත්තස්ස වසවතතිනො
සම්භිකුරියසහස්සාති පට්ඨොධං කරොන්ති මෙ.
164. ආලමෙබ්බා ගග්ගරො² භිමො සාධුවාදී ච සංසයො,
පොකබරො ච සුඵලස්සා ච විණංමොත්තා ච නාරියො.
165. නඤ්ඤ වෙව සුනඤ්ඤ ච සොණදින්නා සුචිම්බිතා³
අලමුසා මිස්සකෙසි ච පුණ්ඩරිකාතිදරුණි.
166. එණිඵස්සා සුඵලස්සා ච සුභග්ගා මුද්ධාදිති,
එතා වඤ්ඤ ච සෙය්‍යසා⁴ අභිරාතං පබ්බොධිකා.

1. සංකප්පං - මණං.

2. ගග්ගමො - සායා.

3. සුචිම්බිකා - සායා.

4. සෙය්‍යාසෙ - සිද්ධි, ප.

2. චිත්තලතා වර්ගය

2. 1

156. එමඛා දෙව්දුව, තෝ සක්දෙව රජු මෙන් සිත්කලු සිතුවිය වෙනෙහි දෙවනනන් විසින් පිරිවරන ලද්දා දවනත්තරුව යේ සියලු දිගුන් බබුළුවමින් භාත්පය හැසිරෙහි ද?

157. කවර හේතුවකින් තිට එබඳු සිරුරු පැහැයෙන් වී ද? කවර පිනෙකින් තිගේ සුවරිතඵලය මෙහි සමාද්ධ වේ ද? මන වඩන්නා වූ යම් කිසි සම්පත්තිහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තිහු (කවර පිනෙකින්) තිට පහළ වෙත් ද?

158. මහත් අනුභාව ඇති දෙව්දුව, කී විචාරම්. මිනිස් වූවා කවර පිනක් කෙළෙහි ද? තිගේ මේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණ්ණර්දයි ඇත්ති වෙහි ද?

159. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නා ලද ඒ දෙව්දු තොමෝ තුටුසිත් ඇත්ති මේ පුණ්ණඵලය යම් කවර කම්යක්ෂ්ත්‍රයේ ද යි මෙසේ පැවැසූ ය.

160. (වහන්ස,) මම (පෙර) මිනිසුන් අතර මිනිස්සුවක් වූවා පරතව මෙහෙ කරන කුලයෙකිනි දැස්සක් වීමි. පසැස් ඇති යසස් ඇති ගෞතම බුදුරජුන්ගේ උපාසිකාවක් වීමි. තාදී ගුණ ඇති ඒ බුදුරජුන්ගේ යායනයෙහි ඒ මාගේ සමාග්චාරායාමයෙක් විය.

161-162. ඒකාන්තයෙන් මේ කය බිඳේවා. මේ කම්ස්ථානානුයෝගයෙහි වියභියාගේ ලිහිල් බවෙක් නැත් ම යැ. පස් සිකපදයන්ගේ (පිරිපුන් බැවින්) සැපවත් බව සිදු කෙරෙන නිර්භය වූ රාගාදී කවු රහිත කෙලෙස් ශූන්‍යබිත් තොර සාප්පු වූ බුද්ධාදී සත්පුරුෂයන් විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද යම් ආයභි මාර්ගයෙක් වේ ද, (දැනිලි නුවණැති) ස්ත්‍රියක් වූ මම යම්බඳු උපායමාර්ගයෙකින් මෙයට පැමිණියෙමි ද, ඒ වියභියාගේ මේ ඵලය බලව.

163. වශවර්තී වූ සක්දෙව රජතුමාගේ අල්ලාප සල්ලාපය සඳහා අමතන්-තිකක් වීමි. සැට දහසක් තුයභියෝ මාගේ ප්‍රීතිය පුබුදුවත්.

164-166. ආලම්බ, ගත්තර, හිම, සාධුවාදී, සංසය, පොක්බර, සුඵස්ස යන දිව්‍ය පුත්‍රයෝ ද, විණාමොක්ඛා, නන්ද, සුනන්ද, සොණදින්නා, සුවම්භිනා, අලම්බුසා, මිස්සකෙසි, පුණ්ඩරිකා, අතිදරුණි, එභිඵස්සා, සුඵස්සා, සුභද්ද, මුදුවාදිනි යන මේ දෙවහනෝ ද, අප්සරාවන් අතුරෙන් සංඝිකයෙහි ඉතා පැසසියයුතු වූ පුබුදු කරවන මෙයින් අන්‍ය වූ අප්සරාවෝ ද වෙති.

167. කාමං කාලෙත්ථපාගන්තවා අභිභාසනති දෙවතා,
භන්දු නව්වාම ගායාම භන්දු නං රමයාමසෙ.
168. නයිදං අකතපුඤ්ඤානං කතපුඤ්ඤානමෙවිදං
අසොකං නන්දනං රමිමිං කිදසානං මහාවිනං.
169. සුඛං අකතපුඤ්ඤානං ඉධ නඤ්ඤි පරස්ථ ව,
සුඛසේඛි කතපුඤ්ඤානං ඉධ වෙච්ච පරස්ථ ව.
170. කෙසං සහවාකාමානං කතතඛං කුසලං ඛුං
කතපුඤ්ඤා හි මොදනති සග්ගෙ භොගසමධිතිනොති.

දුෂිච්චිතං.

2. 2

171. අභිසංගජානන වණ්ණණන යා ත්වං නිට්ඨයි දෙවතෙ,
මහාසෙහති දිසා සබ්බා ඔසයි විස තාරකා.
172. කෙන තෙ තාදිසො වණ්ණණන කෙන තෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජනති ව තෙ භොගා සෙ කෙච්චි මනසො පියා.
173. පුට්ඨාමී නං දෙවී මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණණන ව කෙ සබ්බදිසා පහාසතිති.
174. සා දෙවතා අතතමනා මොග්ගලානෙන පුට්ඨිනා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා විශාකාසි යසස කමමසයිදං එලං.
175. කෙවච්චද්දාරා නිකමම අහු මඤ්ඤං නිවෙසනං,
තස්ස සඤ්චරමානානං සාවකානං මහෙසිනං.
176. ඔදනං කුමමාසං සාකං¹ ලොණසොචරකඤ්ඤිභං,
අද්ධං උජ්ජුතෙසු විසසනෙනන වෙනසා.
177. වාතුද්ධං පඤ්ඤාද්ධං යා ව පඤ්ඤා අට්ඨමී,
සාට්ඨාරියපකඤ්ඤා අට්ඨබ්බසුසමාගතං.
178. උපපාසරං උපවසිත්තං සද්ධිලෙසු සංවුතා,
සඤ්ඤාමා සංවිහාගා ව විමානං ආවසාමහං.

1. ධාතං - මෙසං.

167. ඒ දෙවතාවෝ සුදුසු කාලයෙහි මා වෙත එළඹ “දන් නටමු ගෙමු දන් නී සතුටු කරවමු”යි ඉදිරියට පැමිණ කියත්.

168. (මා විසින් ලැබූ) මේ දෙවි විමනපින් නො කළවුන්ට නො ලැබේ. සොක නැති තවතිසාවැසි දෙවියන්ගේ රමය වූ මේ නන්දන මහාවනය පින් කළවුන්ට ම ලැබේ.

169. පින් නො කළවුන්ට මෙලොව හා පරලොව සැපයෙක් නැත. පින් කළවුන්ට ම මෙලොව හා පරලොව සැප ලැබේ.

170. ඒ තවතිසාවැසි දෙවියන් හා සහභාවයට යනු කැමැත්තන් විසින් බොහෝ දූසල් කළයුතු වේ. කළ පින්තැන්තෝ ම ස්වර්ගයෙහි පස්කම් සැපතින් යුක්ත වූවාහු සතුටු වෙත්.

දසිවිමාන යි.

2. 2

171. එම්බා දෙවියව යම්බඳු වූ තෝ මනා රුසිරින් සියලු දිගුන් බබුළුවමින් දවහන් නරුව සේ සිටිනෙහි?

172. කවර හේතුවකින් නිට එබඳු සිරුරුපැහැයෙක් වී ද? කවර පිනෙකින් තිගේ සුවරිතඵලය මෙහි සමාද්ධ වේ ද? මන වඩන්නා වූ යම් කිසි සම්පත්තියු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තියු (කවර පිනෙකින්) නිට පහළ වෙත් ද?

173. මහත් අනුභාව ඇති දෙවියව, තී විචාරම්. මිනිස් වූවා කවර පිනක් කෙළෙහි ද? තිගේ මේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණාර්ථයි ඇත්තී වෙහි ද?

174. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නා ලද ඒ දෙවියු තොමෝ තුටුසින් ඇත්තී මේ පුණාර්ථය යම් කවර කම්යක්කුගේ දැයි මෙසේ පැවැසූ ය.

175-176 (බරණැස) කෙටුල් ගම්දෙරින් නික්මෙන තැන මාගේ හිවාසය වී ය. එහි පිඩු පිණිය හැසිරෙන මහර්මීන්ගේ සවුවනට බත් ද කොමු පිඩු ද පලාකොළ (එළවලු) ද ලොණසොචරකය ද සෘජු සිතැත්තවුන් කෙරෙහි වෙසෙසින් පහන් සිතින් පිදිමි.

177-8. මම පක්ෂය පිළිබඳ තුද්ධවක ද පසළොස්වක ද ප්‍රාතිභායානි පක්ෂය ද (යන පොහෝදිනයන්හි) අටහින් යුත් පෙහෙවස් වියිමි. සියලු කල්හි තිනි සිල්හි කයින් හා වචනයෙන් සංවාත වූවා ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්ත වූවා මනා කොට බෙද දෙන්නි ගෙහි වියිමි.

179. පාණාතිපාතා වීරතා මුසාවාද ව සංකෘතා,
ථෙය්‍යා ව අතිවාරා ව මජ්ඣපාතා ව ආරකා
180. පඤ්ඤිකකපදෙ රතා අරියසව්‍යාන කොවිද,
උපාසිකා විකල්පමනො ගොතමස්ස යසස්මිනො
181. තෙන මෙ තාදියො විභේෂණ තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපාසකති ව මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
182. අකංඛාමි තෙ භික්ඛු මහාත්තභාව
මත්තසංභුතා යමහං අකාසිං
තෙනමි ඵලං ජලිතාත්තභාවා
විභේෂණ ව මෙ සංඛද්ධා පහාසතිති.

මම ව හතෙන විවිදනෙන හගවිතො පාදෙ සිරසා විඤ්ඤායාසි,
ලුම්භා නාම හතෙන උපාසිකා හගවිතො පාදෙ සිරසා විඤ්ඤායාසි.
අනවජරියං ඛො පනෙතං හතොන යං මං හගවා අඤ්ඤාතරසමිං
සාමඤ්ඤාථලෙ ව්‍යාකරෙය්‍ය තං හගවා සකදගාමිථලෙ ව්‍යාකාසිති.

ලුම්භාවිමානා.

2. 3

183. පිණ්ඩාය තෙ වරතතස්ස තුණ්හිභුතස්ස තිට්ඨතො,
දළිද්ද කපණ නාරි පරාගාරං අවසන්තා¹
184. යා තෙ අද්ධි ආවාමං පසනතා සෙහි පාණිහි,
සා හිත්වා මාත්‍රසං දෙහං කන්ත්‍ර සා දිසතං ගතා
185. පිණ්ඩාය මෙ වරතතස්ස තුණ්හිභුතස්ස තිට්ඨතො,
දළිද්ද කපණ නාරි පරාගාරං අවසන්තා
186. යා මෙ අද්ධි ආවාමං පසනතා සෙහි පාණිහි,
සා හිත්වා මාත්‍රසං දෙහං විසමුත්තා ඉතො චුතා
187. නිමොණරතිතො නාම සතති දෙවා මහිද්ධිකා,
තත්ථ සා සුචිතා නාරි මොදනාවාමද්ධිකාති
188. අහො දනං වරාකියා කසපෙ සුපතිට්ඨිතං,
පරාගතෙන දනෙන ඉජ්ඣතිඨ වත දකඛණා
189. යා මහෙසිකං කාරෙය්‍ය වක්ඛවක්ඛස්ස රාජිතො
නාරි සංඛඛිතකල්‍යාණි හතතු වානොමදස්සිකා
ඵකස්සාවාමදනස්ස කල් නාගස්සි සොළසිං.

1. අපසම්මාන-මිඡඤා.

179. (එකල්හි මම) පණ්ඩිතයෙක් දුරු වීම. මුසවායෙන් සංයත වීම. අධිනාදනින් ද මිසභසින් ද රහමෙර පිමෙන් ද දුරු වීම.

180. පස් සිකපද රැක්මෙහි ඇලුණු චතුරායථසතායෙහි දක්ෂ වූ මම යසස් ඇති පසැස් ඇති ගෞතම බුදුරදුන්ගේ උපාසිකාවක් වීම.

181. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන්නා වූ යම් කිසි සම්පත්තිය වෙන් ද, ඒ සම්පත්තිය මට පහළ වෙත්.

182. මහත් අනුභව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස්සුවක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිළියෙන පුණ්ණර්දයි ඇත්තී වෙමි. මාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි.

වහන්ස, ලබුමා නම් උපාසිකා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රීපාදයන් මස්තකයෙන් වදි. වහන්ස, මාගේ වචනයෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රීපාදයන් මස්තකයෙන් වදිනු මැනැවි. වහන්ස, යම් භෙයකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා එක්තරා මාර්ගඵලයෙක්හි ලා වදරන සේක් නම් එය පුද්ගලයෙක් නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මා සකෘදගාමී ඵලයෙහි ලා ප්‍රකාශ කළසේක.

ලබුමාවිමාන යි.

2. 3

183-4. වහන්ස, පිඩු පිණිස හැසිරෙන්නා වූ ඔබ නිහඬව සිටිය දී මෙරමා ගෙය ඇසුරු කළ දිළිඳු වූ දින වූ යම් ස්ත්‍රියක් පහන් වූවා සියතින් ඔබ වහන්සේට දමුබක් පිදී ද ඔ තොමෝ මිනිස්සිරුර හැර (උපත් වීයින්) කිනම් දිශාවකට ගියා ද?

185-6. (සක්දෙව් රජුනි,) නිහඬ ව මා පිඩු පිණිස හැසිරෙමින් සිටිය දී මෙරමා ගෙය ඇසුරු කළ දිළිඳු වූ දින වූ යම් ස්ත්‍රියක් පහන් වූවා සියතින් මට දමුබක් පිදී ද, ඔ තොමෝ මිනිස්සිරුර හැර මිනිස් දුබග බැවින් මිදුණි මෙයින් වසුත වූවා ය.

187. මහත් සෘද්ධි ඇති නිර්මාණරතී නම් දෙව් කෙනෙක් ඇත. දමුබක් දුන් ඒ ස්ත්‍රී තොමෝ ඔවුනතර සුවපත් වූවා සතුටු වෙයි.

188. මහසුළු තෙරුන් කෙරෙහි පිහිටුවන ලද ඒ දින වූ ස්ත්‍රියගේ දනය අතේ පුදුමයි. සිහිමෙන් මෙරමා ගෙයින් ගෙනෙනලද දියයුතු දෙයින් දක්ෂිණාව සමෘද්ධ වූවා ය. පුදුමයි.

189. සියලු අභපසහින් භොධනා වූ සැමියාට ලබු නො වූ දකුම් ඇති යම් ස්ත්‍රියක් තොමෝ සක්විති රත්නභට අගමෙහෙසිබව කරන්නී ද, මේ දමුබක් දනවලයාගේ යොළොස් වැනි කලාවෙන් කලාවටත් එය නො අඟී.

190. සතං නිකංඛි සතං අසසා සතං අසසනරිරිථා
සතං කඤ්ඤා සහස්සානි ආමුක්ඛමණිකුණ්ඩලා
එතස්සාවාමදනස්ස කලං නාග්ගන්ති සොළසිං.
191. සතං හෙමවතා නාගා ඊසා දන්තා උරුක්ඛවා
සුචිණ්ණකවජා මාතඛයා හෙමකප්පනවාසසා¹
එතස්සාවාමදනස්ස කලං නාග්ගන්ති සොළසිං.
192. චතුරතමපි²ව දීපානං ඉස්සරං යොධ කාරයෙ,
එතස්සාවාමදනස්ස කලං නාග්ගන්ති සොළසිං.

ආවාමදයිකාවිමානං.

2. 4

193. චණ්ඩාලී වන්ද පාදනී ගොතමස්ස යසස්සිනො,
තථෙවි³ අනුකම්පාය අට්ඨාසි ඉසිසක්ඛමො⁴
194. අභිප්පසාදෙහි මනං අරහත්තමි තාදිනී⁵,
ධීපං පඤ්ඤාලිකා වන්ද පරික්ඛං තථ ජීවිතනති
195. ථොදිතා භාවිතකෙතන සරිරන්තිමධාරිතා,
චණ්ඩාලී වන්ද පාදනී ගොතමස්ස යසස්සිනො
196. තමෙනමවධි ගාථී චණ්ඩාලිං පඤ්ඤාලිං ධීතං,
තමස්සමානං සමුද්ධං අනිකාරෙ පහඛාරනති
197. ධීණාසවං විගතරජං අනෙජං
එකං අරහ්ඤ්මහි රහො නිසික්ඛං
දෙවිද්ධිපත්තා උපසංඛාමිත්වා
වන්දමි තං වීර මහානුභාවානි⁶
198. සුචිණ්ණචණ්ණො ජලිකා මහායසා
විමානමොරුක්ඛා අනෙකචිත්තා
පරිවාරිතා අවජරානං ගණෙන⁷
කා තං සුහෙ දෙවතෙ වන්දසෙ මමනති.

1. හෙමකප්පනවාසසා - සා,
2. චතුරතමපි - මජ්ඣං,
3. තථෙවි - මජ්ඣං,
4. ඉසිසක්ඛමො - මජ්ඣං,
5. තාදිනී - සා,
6. මහානුභාවානි - මජ්ඣං, කඤ්ඤා
7. අවජරානං ගණෙන - මජ්ඣං.

190. සියක් දහසක් රන් නික ද සියක් දහසක් අස්සු ද සියක් දහසක් අස්වෙළෙඹුන් යෙදූ රිය ද පැළැඳී මිණි කොඩොල් ඇති සියක් දහසක් කන්‍යාවෝ ද මේ දමුබත් දන්තලයාගේ සොළොස් වැනි කලාවෙන් කලා වතුනු නො අගිත්.

191. ශ්‍රේෂ්ඨ වූ රියනිස් වැනි දළ ඇති ආමර්ව පරාක්‍රමයෙන් වැඩෙන රුවන්මුවා ගෙලබරණින් සැරසූ රන් ඵලු ඇත්තබරණින් භොබන සියයක් හෙමවන ඇත්හු මේ දමුබත් දන්තලයාගේ සොළොස් වැනි කලාවෙන් කලාවතුනු නො අගිත්.

192. මෙලොව යමෙක් සිවුමහදිවයිනට අධිපති සක්විති රජබව කෙරේ ද, එය මේ දමුබත් දන්තලයාගේ සොළොස් වැනි කලාවෙන් කලාවතුනු නො අගී.

ආවාමදයිකාවිමාන යි.

2. 4

193. එම්බා සැබොලිය, යසස් ඇති ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රී පාදයන් වලුව. ගෞතම-අගෞතම බුද්ධ ප්‍රත්‍යක්ෂ බුද්ධ සෘෂිතට වඩා උතුම් වූ නොහොත් විපස්සී ආදී බුදුවරයන් අතර සත්වැනි වූ සෘෂි ශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ කිට අනුකම්පා පිණිස ම මෙහි වැඩ සිටියේක.

194. තාදී වූ රහතුන් වහන්සේ කෙරෙහි සිත පහසුව බෙදැදිලි ඇත්ති වහා වලුව, තිගේ ජීවිතය ඉතා ස්වල්ප ය.

195. පැසුරු සිරුරු දරන වැඩු සිතැත්තහු විසින් මෙහෙයන ලද සැබොලි යසස් ඇති ගෞතම බුදුරජාණන් පා වැන්ද ය.

196. ගවදෙනක් තොමෝ අවිද්‍යාන්ධකාරයෙන් අඳුරු වූ ලෝකයෙහි නැණලු දෙන බුදුරජාණන් බෙදැදිලි ව වදිමින් සිටී ඒ සැබොලිය ඇණ මැරුවා ය.

197. වීරයන් වහන්ස, දිව්‍යර්ධියට පැමිණි මම මහත් අනුභාව ඇති ක්ෂය කළ ආසවයන් ඇති පහවූ කෙලෙස් රජස් ඇති තෘෂ්ණා රහිත වෙනෙහි එකලාව වීචෙකී ව වැඩහුන් ඔබ වහන්සේ වදිමි.

198. සොදුරු දෙව්වුව, රන්වන් පැහැ ඇති සිය සිරුරුපැහැයෙන් දිලෙන පිරිවර ඇති නොයෙක් ලෙසින් විසිතුරු වූ දිව්‍යරන් වීසින් පිරි වරහු ලැබූ කිනම් දෙවභනක් වූ තෝ වීමනෙන් බැස මා වදනෙහි ද?

199. අහං හදනෙකා¹ වණ්ණාලී කයා වීරෙන පෙසිතා,
විඤ්ඤා අරහතො පාදෙ ගොතමස්ස යසසිනො
200. සාහං වජ්ඣකා² පාදනී චුතා වණ්ණාලයොනියා,
විමානං සබ්බතො හද්දං උපපන්නමි නන්දනං³
201. අවජ්ජරානං සතසහස්සං පුරස්කරානං⁴ තිට්ඨති,
තාසාහං පවරා සෙට්ඨා විශේෂණන යසසා සුතා.
202. පහුතකතකල්‍යාණං සම්පජානා පතිස්සතා,
මුනිං කාරුණිකං ලොකෙ තං හතෙන වජ්ඣමාගතාති.
203. ඉදං වජ්ජාන වණ්ණාලී කතඤ්ඤා කතවෙදිති,
විඤ්ඤා අරහතො පාදෙ තත්ථවන්තරධායරාති.⁵

වණ්ණාලීවිමානං.

2. 5

204. නිලා පීතා ච කාලා ච මණ්ඩපා⁶ අථ ලොභිකා,
උච්චාවචානං විශේෂණනං කිංකරකපරිවාරිතා.
205. මන්දරවානං පුප්ඵානං මාලං ධාරෙසි මුඛනී,
නයිමෙ අඤ්ඤාසු කායෙසු රුක්ඛා සතති සුමෙධසෙ.
206. කෙන කායං උපපන්නා තාවතීංසං යසසිනී,
දෙවතෙ පුච්ඡිතාවිසබ්බ කිස්ස කලමස්සිදං ඵලං⁷ තති
207. හද්දිස්සිති¹ මං අඤ්ඤාසු කිංකරායං උපාසිකා,
සද්ධා සිලෙන සම්පන්නා සංවිහාරතා සදා.
208. අවජ්ජරානං හත්තඤ්ඤා සෙනාසනං පදිපිසං,
අද්දසිං උජ්ඣුතෙසු විපසකෙතනා වෙතසා
209. වාතුද්දසිං පඤ්ඤාසු යා ච පසබ්බස අට්ඨමී,
පාවිහාරිසපසබ්බඤ්ඤා අට්ඨබ්බසුසමාගතං.
210. උපසාසථං උපවිසිස්සං සදා සිලෙසු සංවුතා,
සඤ්ඤාමා සංවිහාරා ච විමානං ආවසාමහං.

1. හද්දනෙක - මජ්ඣං.
2. වජ්ඣකා - මජ්ඣං.
3. නන්දන - මජ්ඣං.
4. පුරස්කරානං - සායං.
5. තත්ථවන්තරධායරාති - සායං.
6. මණ්ඩපා - මජ්ඣං.
7. මණ්ඩපා - PTS.
8. හද්දිස්සිති මං අඤ්ඤාසු - මජ්ඣං.

199. පින්වතුන් වහන්ස, වීර වූ ඔබ වහන්සේ විසින් මෙහෙයන ලද සැබොලියක් වූ මම යසස් ඇති රහත් වූ ගෞතම බුදුරජාණන්ගේ සා වැන්නෙයි.

200. ඒ මම බුදුරජාණන්ගේ සා වැද සැබොලා බවෙන් ව්‍යුත්ත ව නදුන් වෙනෙහි හැමලෙසින් සොයුරු වූ විමර්ශනක උපන්නී වෙමි.

201. දෙවසරන් සිය දහසෙක් මා පෙරටු කොට සිටී. ඔවුනතුරෙන් මම වර්ණයෙන් යසසින් හා ආයුෂයෙන් ද ඒ දිවසරනට වඩා උතුම් වෙමි, ශ්‍රේෂ්ඨ වෙමි.

202. වහන්ස, බොහෝ කළ පින් ඇති මනා නුවණැති මනා සිහි ඇති මම ලොකයෙහි මහාකාරුණික වූ ඒ බුදුරජාණන් වැදීම සඳහා පැමිණියා වෙමි.

203. කෘතඥ වූ කෘතවේදිනී වූ ඒ සැබොලා දෙවභන මෙය කියා අරහත් වූ මුගලන් මහතෙරුන්ගේ සා වැද එහි ම අතුරුදහන් වූවා ය.

විශ්වාලිවිමාන සි.

2. 5

204-5. මනා නුවණැති දෙව්දූව, නිලාදී නන් වැදෑරුම් පැහැ ඇති කෙසුරින් පිරිවැරුණු මදුරා මල්දම්ක් (තෝ) හිසෙහි දරති. නිල්වන් වූ ද රන්වන් වූ ද කළුවන් වූ ද මදවියවන් වූ ද ලේවන් වූ ද සෙසු සුදුවන් ඇ පැහැ ඇත්තා වූ ද මේ වෘක්ෂයෝ අන්‍ය දිව්‍යනිකායයන්හි නො වෙත්.

206. යසස් ඇති දෙව්දූව, (තෝ) කවර පිනෙකින් මේ තවතිසා දෙවලොවැ උපනෙහි ද? විවාරන ලද්දී වූ තෝ මේ විපාකය කිනම් කම්යක්ෂ්‍යයේ ද සි කියව.

207. ශ්‍රද්ධාවෙන් හා ශීලයෙන් යුක්ත වූ නිතර දන්දීමෙහි ඇඳුණු මම කිම්බිලනුවර උපාසිකාවක් වීමි. එසේ වූ මා හද්දින්ටි යයි අන්‍යයෝ දත්හ.

208. (එකල මම) වස්ත්‍ර ද ආහාර ද සෙනසුන් හා පහන් ද සෘජුගුණ ඇත්තවුන් කෙරෙහි වෙසෙසින් පහන් සිතින් දුනිමි.

209-10. මම පක්ෂය පිළිබඳ වූ තුද්ධවක ද පසළොස්වක ද ප්‍රාතිභායා පක්ෂය ද යන පොහෝ දිනයන්හි අටහින් යුත් පෙහෙවස් වියිමි. හැම කල්හි නිති සිල්හි ද කයින් හා වචනයෙන් සංවෘත වූවා ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්ත වූවා මනා කොට බෙද දෙන්නී ගෙහි වියිමි.

211. පාණාතිපාතා විරතා මුසාවාද ව සංඝඤ්ඤා,
ථෙය්‍යා ව අතිවාරා ව මජ්ඣපානා ව ආරකා.
212. පඤ්ච සිත්තපදෙ රතා අරියසම්මාන කොවිද,
උපාසිකා චක්ඛුමනො අපමාදවිහාරිණී.
213. භික්ඛු වහං පරමභිතානුකම්පනෙ
අභොජයං තපසස්සුභං මහාමුනිං
කතාවාසා කතකුසලා තතො චූතා
සයංපභා අනුච්චරාමි නන්දනං.
214. අට්ඨභිහිකං අපරිමිතං පුබාවහං
උපොසථං සත්තමුපාවසිං අහං
කතාවාසා කතකුසලා තතො චූතා
සයංපභා අනුච්චරාමි නන්දනනි.

හදිසිවිමානං.

2. 6

215. අභික්කනෙතන වණ්ණෙන යා කං තිට්ඨසි දෙවනෙ,
ඔභාසෙනති දිසා සබ්බා ඔසගි විය තාරකා.
216. කෙන නෙ තාදිසො වණ්ණෙන කෙන නෙ ඉධම්ජ්ඣති,
උපප්පන්නි ව නෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
217. කෙන කං විමලොභාසා අතිරොවසි දෙවනෙ,
කෙන නෙ සබ්බගනෙති සබ්බා ඔභාසරෙ දිසා.
218. පුච්ඡාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුස්සගුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණෙන ව නෙ සබ්බදිසා පභාසති'ති.
219. *සා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලොතෙන පුච්ඡතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යස්සකම්මෙසසිදං එලං.

* නාගතාපායං ගාරා සිහලකර්මණි:නවසද්ධි, තසං අට්ඨකරායං
අංගතා, තසමා සා ඉධ පක්ඛිතතා.

211. (එකල්හි) මම පණ්ඩායෙන් දුරු වීමි. මුසවායෙන් සංවෘත වීමි. අධිනාදනින් ද මිසභසරින් ද රහමෙර පිමෙන් ද දුරු වීමි.

212. පස් සිකපද රැක්මෙහි ඇලුණු චතුරායාසනයෙහි දක්ෂ වූ අප්‍රමාද විහරණ ඇත්තා වූ මම පසැස් ඇති බුදුරදුන්ගේ උපාසිකාවක් වීමි.

213. මම බිඳහළ සියලු කෙලෙස් ඇති ඉතා උතුම් වූ හිතානුකම්පා ඇති මහා නුවණැති අගභවු දෙනම මනා කොට වැළඳවීමි. කරන ලද සුවරිතාවාස ඇති කරන ලද කුසල් ඇති ඒ මම එයින් ව්‍යුහ ව සිය සිරුරු රැසින් බබළන්නී නදුනුයනෙහි එක්වත් හැසිරෙමි.

214. මම නිතර අපරිමිත සැප එළවන අටහින් යුත් පෙහෙවස් වියිමි. කරන ලද සුවරිතාවාස ඇති කරන ලද කුසල් ඇති ඒ මම එයින් ව්‍යුහ ව සිය සිරුරු රැසින් බබළන්නී නදුනුයනෙහි එක්වත් හැසිරෙමි.

හද්දිත්ථිවිමාන යි.

2. 6

215. එම්බා දෙව්දුව, යම්බඳු වූ තෝ මනා රුසිරින් සියලු දිගුන් බබුළුවමින් දවඟන් කරුව සේ සිටිනෙහි.

216. කවර හෙතුවකින් කිට එබඳු සිරුරුපැහැයෙන් වී ද? කවර පිනෙකින් කීගේ සුවරිතඵලය මෙහි සමෘද්ධ වේ ද? මන වඩන්නා වූ යම් කිසි සම්පත්තිහු වෙන් ද, ඒ සම්පත්තිහු (කවර පිනෙකින්) කිට පහළ වෙන් ද?

217. එම්බා දෙව්දුව, නිර්මල ශරීරාලෝකයක් ඇති තෝ කවර පිනෙකින් (අන් හැම සුරන් මැඩ) බබළන්නෙහි ද? කවර පිනෙකින් කීගේ සියලු ශරීරාවයවයන්ගෙන් සියලු දිශාවෝ බබළන් ද?

218. මහත් අනුභාව ඇති දෙව්දුව, කී විචාරමි. මිනිස් වූවා කවර පිනක් කෙළෙහි ද? කීගේ මේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මේබඳු දිලියෙන පුණාර්ද්ධි ඇත්කී වෙහි ද?

219. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නා ලද ඒ දෙව්දු තොමෝ තුටු සිත් ඇත්කී මේ පුණාර්ඵලය යම් කවර කම්යක්කුගේ දැ යි මෙසේ පැවසූ ය.

220. සොණදින්නාති මං අඤ්ඤාසු¹ නාලඤ්ඤාං උපාසිකා,
සද්ධා සිලෙන සම්පන්නා සංවිහාරතා සද.
221. අවජාදනඤ්ඤා භග්ගඤ්ඤා සෙනාසනං පදිපියං,
අද්ධං උජ්ඣුග්ගෙසු විපසයනෙනා වෙතසා
222. වාතුද්දසිං පඤ්ඤාද්දසිං යා ව පක්ඛස්ස අට්ඨමී,
පාටිහාරිය පක්ඛඤ්ඤා අට්ඨධගුප්පමාගතං.
223. උපොසථං උපවසිස්සං සද්ද සිලෙසු සංවුතා,
සඤ්ඤාමා සංවිහාරා ව විමානං ආවසාමහං.
224. පාණාතිපාතා විරතා මුසාවාද ව සඤ්ඤතා,
රෙය්‍යා ව අත්ථාරා ව මජ්ජිමාසා ව ආරකා.
225. පඤ්ඤාසම්මාපදෙ රතා අරියසම්මාන කොවිද,
උපාසිකා වක්ඛමනො ගොතමස්ස යසස්සෙනා.
226. තෙන මෙ තාදිසො විශේණෙන තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජති ව මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
227. අකංඛාමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභූතා යමහං අකාසිං
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවා
විශේණෙන ව මෙ සබ්බදිසා පහාසති²ති.

සොණදින්නා විමානං.

2. 7

228. අභික්ඛනෙනනා විශේණෙන යා තං තිට්ඨසි දෙවතෙ,
මහාසෙතති දිසා සබ්බා මසසි විය තාරකා.
229. කෙන තෙ තාදිසො විශේණෙන කෙන තෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජති ව තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
230. පුට්ඨාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කම්මකාසි පුද්ගලං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
විශේණෙන ව තෙ සබ්බදිසා පහාසති²ති.
231. සා දෙවතා අත්තමනා මොක්ඛලානෙන පුට්ඨිකා,
පක්ඛං පුට්ඨා විශාකාසි යස්ස කම්මසසිදං එලං.

1. අඤ්ඤාසු, - මජ්ඣං.

220. ශ්‍රද්ධාවෙන් හා ශීලයෙන් යුක්ත වූ නිතර දන් දීමෙහි ඇලුණු (මම) නාලන්දාවෙහි උපාසිකාවක් වීමි. එසේ වූ මා සොණදින්නා යයි (අන්‍යයෝ) දත්හ.

221. (එකල මම) වස්ත්‍ර ද ආහාර ද යෙනසුන් හා පහන් ද සෘජු ගුණ ඇත්තවුන් කෙරෙහි වෙසෙසින් පහන් සිතින් දුනිමි.

222-23. මම පක්ෂය පිළිබඳ වූ තුද්ධවක ද පසළොස්වක ද ප්‍රාතිභායානි පක්ෂය ද යන පොහෝදිනයන්හි පෙනෙවස් වියිමි. භූමි කල්හි නිති සිල්හි කයින් හා වචනයෙන් සංවෘත වූවා ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්ත වූවා මනා කොට බෙදා දෙන්නී ගෙහි වියිමි.

224. එකල්හි මම පණ්ඩිතයන් දුරු වීමි. මුසවායෙන් සංයත වීමි. අධිනාදනින් ද මිසභසරින් ද රහමෙර පිමෙන් ද දුරු වීමි.

225. පස් සිකපද රැක්කෙහි ඇලුණු වතුරායානියකයෙහි දක්ෂ වූ මම යසස් ඇති පසැස් ඇති ගෞතම බුදුරදුන්ගේ උපාසිකාවක් වීමි.

226. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරුපැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන්නා වූ යම් කිසි සම්පත්තිහු වෙත් ද ඒ සම්පත්තිහු මට පහළ වෙත්.

227. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස්සුවක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ද්ධි ඇත්තී වෙමි. මාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

සොණදින්නාවීමාන යි.

2. 7

228. එමඬා දෙව්දුව, යම්බඳු වූ කෝ මනා රුසිරින් සියලු දිගුන් බබුළුවමින් දවඟන් තරුව සේ සිටිනෙහි.

229. කවර හෙතුවකින් කිට එබඳු සිරුරු පැහැයෙන් වී ද? කවර පිනෙකින් කිසේ සුවරිතඵලය මෙහි සමෘද්ධ වේ ද? මන වඩන්නා වූ යම් කිසි සම්පත්තිහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තිහු (කවර පිනෙකින්) කිට පහළ වෙත් ද?

230. මහත් අනුභාව ඇති දෙව්දුව, කී විචාරමි. මිනිස් වූවා කවර පිනක් කෙළෙහි ද? කිසේ මේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණාර්ද්ධි ඇත්තී වෙහි ද?

231. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුරවුස්නා ලද ඒ දෙව්දු තොමෝ තුටුසින් ඇත්තී මේ පුණාර්ඵලය යම් කවර කම්යක්කු ගේ දැයි මෙසේ පැවසූ ය.

232. උපොසරාති මං අඤ්ඤිංසු සාකෙතායං උපාසිකා,
සද්ධං සිලෙන සමපන්නා සංවිහාරතා සද.
233. අවජාදනං ච හත්තඤ්ච සෙනාසනං පදිපියං,
අද්ධං උජ්ඣුතෙසු විපසන්නෙන වෙනසා.
234. වාතුද්දසිං පඤ්ඤසිං යා ච පක්කස්ස අට්ඨමී,
පාච්ඡාරියපක්කඤ්ච අට්ඨබ්බසුගමාගතං.
235. උපොසරං උපවසිස්සං සද්ධං සිලෙසු සංවුතා,
සඤ්ඤමා සංවිහාරා ච විමානං ආවසාමහං.
236. පාණ්ණිපාතා විරතා මුසාවාද ච සඤ්ඤතා,
රෙය්‍යා ච අනිවාරා ච මජ්ජපාතා ච ආරකා.
237. පඤ්ච සිසංඛපඤ්ඤ රතා අරියසව්වාන කොවිද්,
උපාසිකා වක්ඛුමතො ගොතමස්ස යසසසිතො.
238. තෙන මෙ තාදිසො වග්ගෙණා තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
239. අකංඛාමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභුතා යමහං අකාසිං
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවා
වග්ගෙණා ච මෙ සබ්බදිසා පහාසතිති.
240. අභික්කිණං නන්දනං සුචා ජනෙද්ධං මෙ උද්දජ්ජරා¹
තස්ස වික්කං පඤ්ඤාය උපපන්නමි නන්දනං.
241. නාකාසිං සත්ථුවචනං බුද්ධස්සාදිච්චන්ද්‍රිකානො,
භිතො වික්කං පඤ්ඤාය සාමගි පච්ඡානුතාපිතීති.
242. කීචි විරං විමානස්මිං ඉධ වච්ඡසුපොසරෙ,
දෙවතෙ සුචිත්තාවිද්ධං යදි ජාතාසි ආයුතොති.
243. සංකිට්ඨස්සසහස්සාති නිසෙසා ච වස්සකොට්ඨො
ඉධ යථා මහාමුනි ඉතො ධූතා ගමිස්සාමි
මනුස්සානං සහවිත්තනී.
244. මා නං උපොසරෙ හාසි සමුද්දෙධනාපි ව්‍යාකතා
සොතාපන්නා විසෙසයි පභිතා තච දුගතතිති.

උපොසරා විමානං.

1. උපපජ්ජරං-සිඛු, ප. උපපජ්ජති - කතථි

232. ශ්‍රද්ධාවෙන් හා ශීලයෙන් යුක්ත වූ නිතර දන්දීමෙහි ඇලුණු (මම) සාකෙත නුවර උපාසිකාවක් වීම්. (අනායෝ) මා උපසාසරා යැයි දක්ව.

233. (එකල මම) වස්ත්‍ර ද ආහාර ද සෙනසුන් හා පහන් තෙල් ද සෘජුගුණ ඇත්තවුන් කෙරෙහි වෙසෙසින් පහන් සිතින් දිනිමි.

234-235. මම පක්ෂය පිළිබඳ වූ තුද්ධවක ද පසළොස්වක ද ප්‍රාති-භායා පක්ෂය ද යන පොහෝ දිනයන්හි අවසීන් යුක් පෙහෙවස් වීසිමි. හැම කල්හි නිකි සිල්ලි ද කයින් හා වචනයෙන් සංවාත වූවා ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්ත වූවා මනා කොට බෙද දෙන්නී ගෙහි වීසිමි.

236. (එකල්හි මම) පණ්ඩායෙන් දුරු වීම්, මුසවායෙන් සංයත වීම්. අධිනාදනින් ද මිසභසරින් ද රහමෙර පිමෙන් ද දුරු වීම්.

237. පස් සිකපද රැකීමෙහි ඇලුණු චතුරායාසත්තයෙහි දක්ෂ වූ මම යශස් ඇති පසැස් ඇති ගෞතම බුදුරජුන්ගේ උපාසිකාවක් වීම්.

238. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත් මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන යම් කිසි සම්පත්තිහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තිහු මට පහළ වෙත්.

239. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් දුට්ඨ වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණ්ණර්දයි ඇත්තී වෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

240. නිතර නඳුනුයන ගැන අසා (එහි උපත පිණිස) ඡන්දය උපත. එහි සිං පිහිටුවා නඳුනුයනෙහි උපන්නී වෙමි.

241. ශාස්තෘ වූ සුයාබන්ධු වූ බුදුරජුන්ගේ වචනය නොකෙළෙමි. ඒ මම භිත වූ හට සැපතෙහි සිත පිහිටුවා පසුතැවිලි වූවා වෙමි.

242. එම්බා උපසාසරා දෙවදුව, මේ වීමනෙහි කොපමණ දිගුකලක් වසති ද? විවරන ලද්දී කී ඉදින් ආයුෂය දන්නෙහි නම් එය කියව.

243. මහාමුනිවරය, තුන්කෙළ සැටඅහසක් හවුරුදු මෙහි සිට මෙයින් චුක්ත ව මිනිසුන්ගේ සහභාවයට යන්නෙමි.

244. එම්බා උපසාසරාව, තෝ නො බව. පෝවන් වූ තෝ මාර්ගඵල සංඛ්‍යාත විශේෂයට පැමිණියා යයි සම්බුදුරජුන් වීසින් ප්‍රකාශ කරන ලද්දී වෙහි. තිගේ දුගතිය ප්‍රතිණ විය.

උපසාසරා විමාන යි.

2. 8

245. අභික්‍ෂානෙනාන වණ්ණෙන යා නං කිට්ඨිං දෙවනෙ,
ඔභාසෙනානි දිසා සබ්බා ඔසධි විය තාරතා.
246. තෙන තෙ තාදිසො වණ්ණෙන තෙන තෙ ඉධම්ඡකිති,
උපපජ්ජනති ච තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
247. පුට්ඨාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුස්සගුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණෙන ච තෙ සබ්බදිසා පභාසතිති.
248. සා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලානෙන පුට්ඨිකා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යස්ස කම්මසසිදං එලං.
249. සද්ධාති මං අඤ්ඤිංසු රාජගහසම් උපාසිකා,
සද්ධාසීලෙන සම්පතතා සංවිභාගරතා සද්.
250. අවජාදනඤ්ඤා හත්තඤ්ඤා සෙනාසනං පදිපියං,
අද්ධං උජුභුතෙසු විපසනෙනා වෙතතා.
251. වාතුද්දසිං පඤ්ඤිදසිං යා ච පතබ්බස අට්ඨමි,
පාවිභාරියපතබ්බඤ්ඤා අට්ඨධනසුසමාගතං.
252. උපොසථං උපවසිස්සං සද්ධිලෙසු සංවුතා,
සඤ්ඤාමා සංවිභාගා ච විමානං ආවසාමහං.
253. පාණ්ඩුපාතා වීරතා මුසාවාද ච සඤ්ඤතා,
ථෙය්‍යා ච අතිවාරා ච මජ්ජපාතා ච ආරතා.
254. පඤ්ඤා සිසඛාපදෙ රතා අරියසව්‍යාන කොවිද්,
උපාසිකා චක්ඛුමතො ගොතමස්ස යසසසිනො.
255. තෙන මෙ තාදිසො වණ්ණෙන තෙන මෙ ඉධම්ඡකිති,
උපපජ්ජනති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
256. අකාමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සගුතා යමහං අකාසිං
තෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණෙන ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතිති.

සද්ධාවිමානං.¹

1. නිද්දවිමානං - මෙය.

2. 8

245. එමබා දෙවද්ව, යම්බද්ධ වූ තෝ මනා රුසිරින් සියලු දිගුන් බබුළුවමින් දවහත් කරුව සේ සිටිනෙහි.

246. කවර හේතුවකින් තිට එබදු සිරුරු පැහැයෙන් වීද? කවර පිනෙකින් තිගේ සුවරිතඵලය මෙහි සමෘද්ධ වේ ද? මන වඩන්නා වූ යම් කිසි සම්පත්තිහු වෙන් ද, ඒ සම්පත්තිහු (කවර පිනෙකින්) තිට පහළ වෙන් ද?

247. මහත් අනුභාව ඇති දෙවද්ව, තී විචාරම්. මිනිස් වූවා කවර පිනක් කෙළෙහි ද? තිගේ මේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබදු දිලියෙන පුණාර්ද්ධි ඇත්තී වෙහි ද?

248. මේ පුණාරඵලය යම් කවර කම්යක්කුගේ ද යි මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවන්නා ලද ඒ දෙවද්ව තොමෝ තුඩුසින් ඇත්තී මෙසේ පැවැසු ය.

249. ශ්‍රද්ධාවෙන් හා භීලයෙන් යුක්ත වූ නිතර දන්දීමෙහි ඇලුණු (මම) රජගහනුවැ උපාසිකාවක් වීම. (අනායෝ) මා සද්ධා යැ යි දත්ත.

250. (එකල මම) වස්ත්‍ර ද ආහාර ද සෙනසුන් හා පහන්තෙල් ද සෘජුමුණ ඇත්තවුන් කෙරෙහි වෙසෙසින් පහන් සිතින් දුනිමි.

251-252. මම පක්ෂය පිළිබඳ වූ තුද්ධවක ද පසළොස්වක ද ප්‍රාතිභායාති පක්ෂය ද යන පොහෝ දිනයන්හි අටහිත් යුත් පෙහෙවස් විසිමි. හැම කල්හි නිති සිල්හි ද කසින් හා විචනයෙන් සංවෘත වූවා ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්ත වූවා මනා කොට බෙද දෙන්නී ගෙහි විසිමි.

253. (එකල්හි මම) පඤ්චායෙන් දුරු වීමි. මුසවායෙන් ද සංයත වීමි. අධිනාදනින් ද මසහසරින් ද රහමෙර පිමෙන් ද දුරු වීමි.

254. පස්සිකපද රැක්මෙහි ඇලුණු චතුරායාසකායෙහි දක්ෂ වූ මම යසස් ඇති පසැස් ඇති ගෞතම බුදුරදුන්ගේ උපාසිකාවක් වීමි.

255. එම පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබදු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන්නා වූ යම් කිසි සම්පත්තිහු වෙන් ද, ඒ සම්පත්තිහු මට පහළ වෙන්.

256. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් දුවක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ද්ධි ඇතියා වෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

සද්ධා විමාන යි.

2. 9

257. අභිසංකතනන වණ්ණණන යා තං තිට්ඨසි දෙවතෙ,
භිභාසෙනති දිසා සබ්බා ඔසසි විය තාරකා.
258. කෙන තෙ තාදියො වණ්ණණන කෙන තෙ ඉධම්ඤ්ඤිති,
උපපජ්ජති ච තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
295. පුච්ඡාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුස්සගුණා කිමකාසි පුණ්ණං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණණන ච තෙ සබ්බදිසා පභාසතිති.
260. සා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලානෙන පුච්ඡිතා,
පණ්ණං පුට්ඨා වියාකාසි යසස කම්මසසිදං එලං.
261. සුනාන්ති මං අඤ්ඤිංසු¹ රාජගහස්මිං උපාසිකා,
සද්ධා සිලෙන සම්පන්නා සංවිහාරතා සද.
262. අවජාදනඤ්ඤි හත්තඤ්ඤි සෙනාසනං පදිපියං,
අද්ධං උජ්ඣුතෙසු විපසනෙනන චෙතසා.
263. වාතුද්දසිං පඤ්ඤිදසිං යා ච පක්ඛස්ස අවධම්ඨි,
පාවිහාරියපක්ඛඤ්ඤි අවධ්වන්තසුසමාගතං.
264. උපොසථං උපවසිස්සං සද සිලෙසු සංවුතා,
සඤ්ඤමා සංවිහාරා ච විමානං ආවසාමහං.
265. පාණාතිපාතා වීරතා මුසාවාද ච සඤ්ඤතා,
ථෙය්‍යා ච අතිවාරා ච මජ්ජිපාතා ච ආරකා.
266. පඤ්ඤි සික්ඛාපදෙ රතා අරියසම්මාන කොවිද,
උපාසිකා වික්ඛම්බො ගොතමස්ස යසසසිතො.
267. කෙන මෙ තාදියො වණ්ණණන තෙන මෙ ඉධම්ඤ්ඤිති,
උපපජ්ජති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
268. අසබ්බාමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සගුණා යමහං අකාසිං
තෙනමති එවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණණන ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතිති.

සුනාන්ති විමානං².

1. සුනිද්ධං මං අඤ්ඤංසු - මජ්ඣං.
2. සුනිද්ධං විමානං - මජ්ඣං.

2. 9

257. එමබා දෙවිද්ව යම්බදු වූ තෝ මනා රුසිරින් සියලු දිගුත් බබුළුවමින් දවහත් කරුව සේ සිටිනෙහි.

258. කවර හේතුවකින් නිට එබදු සිරුරු පැහැයෙන් වීද? කවර පිනෙකින් නිගේ සුවරිතඵලය මෙහි සමෘද්ධ වේ ද? මන වඩන්නා වූ යම් කිසි සම්පත්තිහු වෙන් ද, ඒ සම්පත්තිහු (කවර පිනෙකින්) නිට පහළ වෙන් ද?

259. මහත් අනුභාව ඇති දෙවිද්ව, නී විචාරම්. මිනිස් වුවා කවර පිනක් කෙළෙහි ද, නිගේ මේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබදු දිලියෙන පුණාර්ද්ධි ඇත්ති වෙහි ද?

260. මේ පුණාර්ඵලය යම් කවර කම්යක්ත්‍ර ගේ ද යි මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නාලද ඒ දෙවිදු තොමෝ තුටුසින් ඇත්ති මෙසේ පැවැසූ ය.

261. ශ්‍රද්ධාවෙන් හා ධීලයෙන් යුක්ත වූ නිතර දන්දීමෙහි ඇලුණු (මම) රජගහනුවර උපාසිකාවක් වීම්. (අත්‍යයෝ) මා සුනාසු යැ යි දක්හ.

262. (එකල මම) වස්ත්‍ර ද ආභාර ද සෙනසුන් හා පහන්තෙල් ද සෘජුගුණ ඇත්තවුන් කෙරෙහි වෙසෙසින් පහන් සිතින් දුනිම්.

263-264. මම පක්ෂය පිළිබඳ වූ තුද්ධවක ද පසළොස්වක ද ප්‍රාති-භායම් පක්ෂය ද යන පොහෝ දිනයන්හි අටහින් යුත් පෙහෙවස් වීසිම්. හැම කල්හි නිති සිල්හිද කයින් හා වචනයෙන් සංවෘත වුවා ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්ත වුවා මනාකොට බෙද දෙන්නී ගෙහි වීසිම්.

265. (එකල්හි මම) පණ්ඩායෙන් දුරු වීම්. මුසවායෙන් ද සංයත වීම්. අධිනාදනින් ද මිසහසරින් ද රහමෙර පිමෙන් ද දුරු වීම්.

266. පස් සිකපද රැක්මෙහි ඇලුණු චතුරායම් සත්‍යයෙහි දක්ෂ වූ (මම) යසස් ඇති පසැස් ඇති ගෞතම බුදුරදුන් ගේ උපාසිකාවක් වීම්.

267. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබදු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන්නා වූ යම් කිසි සම්පත්තිහු වෙන් ද, ඒ සම්පත්තිහු මට පහළ වෙන්.

268. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් දුවක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ද්ධි ඇත්ති වෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි.

සුනන්ද විමාන යි.

2. 10

269. අභික්‍ෂාණෙනාන වණෙණෙන යා නං තිට්ඨසී දෙවතෙ,
ඔභාසෙනානී දිසා සබ්බා ඔසධි විය තාරකා.
270. කෙනා තෙ තාදිසො වණෙණෙන කෙනා තෙ ඉධම්ඡකිති,
උපපජ්ජාති ව තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
271. පුට්ඨාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කිමකාසි පුණ්ණං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණෙණෙන ව තෙ සබ්බදිසා පභාසතිති.
272. සා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලානෙනා පුට්ඨිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යස්ස කම්මසසිදං එලං.
273. අහං මනුස්සස්ස මනුස්සභූතා
පුරිමාය ජාතියා මනුස්සලොකෙ
අඤ්ඤං වීරජං බුද්ධං විපස්සනාමනාවිලං
තස්ස අද්දසභං භික්ඛං පසත්තා සෙති පාණිති
274. කෙනා මෙ තාදිසො වණෙණෙන තෙනා මෙ ඉධම්ඡකිති,
උපපජ්ජාති ව මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
275. අකුසාමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභූතා යමහං අකාසිං
තෙනාමිති එවං ජලිතානුභාවා
වණෙණෙන ව මෙ සබ්බදිසා පභාසතිති.

භික්ඛාදයිකා විමානං.

2. 11

276. අභික්‍ෂාණෙනාන වණෙණෙන යා නං තිට්ඨසී දෙවතෙ,
ඔභාසෙනානී දිසා සබ්බා ඔසධි විය තාරකා
277. කෙනා තෙ තාදිසො වණෙණෙන කෙනා තෙ ඉධම්ඡකිති,
උපපජ්ජාති ව තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
278. පුට්ඨාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කිමකාසි පුණ්ණං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණෙණෙන ව තෙ සබ්බදිසා පභාසතිති.

2. 10

269. එම්බා දෙව්දුට, යම්බදු වූ තෝ මනා රුසිරින් සියලු දිගුන් බබුළුවමින් දවහන් තරුව සේ සිටිනෙහි.

270. කවර හේතුවකින් තිට එබදු සිරුරු පැහැයෙන් වී ද? කවර පිනෙකින් තිගේ සුවරිතඵලය මෙහි සමෘද්ධ වේ ද? මන වඩන්නා වූ යම් කිසි සම්පත්තිහු වෙන් ද, ඒ සම්පත්තිහු (කවර පිනෙකින්) තිට පහළ වෙන් ද?

271. මහත් අනුභාව ඇති දෙව්දුට, තී විචාරම්. මිනිස් වූවා කවර පිනක් කෙළෙහි ද? තිගේ මේ සිරුරුපැහැය සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබදු දිලියෙන පුණාර්ද්ධි ඇත්ති වෙහි ද?

272. මේ පුණාර්ඵලය යම් කවර කම්යක්කුගේ ද යි මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවියනා ලද ඒ දෙව්දු තොමෝ තුටු සිත් ඇත්ති මෙසේ පැවැසූ ය.

273. මම පෙර අත්බැවිහි මිනිස්ලොවැ මිනිසුන් අතර මිනිස් දුවක් වූවා වෙමි. (එකල මම) පහවූ රාගාදී රජස් ඇති වෙසෙසින් පහන් වූ නො කැළඹුණු සිත් ඇති බුදුන් දිටිමි. මම ඒ බුදුරජාණන් වහන්සේට පහන් වූවා සියතින් හික්ෂාව දුනිමි.

274. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරුපැහැය එබදු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන්නා වූ යම් කිසි සම්පත්තිහු වෙන් ද, ඒ සම්පත්තිහු මට පහළ වෙන්.

275. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් දුවක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ද්ධි ඇත්ති වෙමි. මාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

හික්බැදිකා විමාන යි.

2. 11

276. එම්බා දෙව්දුට, යම්බදු වූ තෝ මනා රුසිරින් සියලු දිගුන් බබුළුවමින් දවහන් තරුව සේ සිටිනෙහි.

277. කවර හේතුවකින් තිට එබදු සිරුරුපැහැයෙන් වී ද? කවර පිනෙකින් තිගේ සුවරිත ඵලය මෙහි සමෘද්ධ වේ ද? මන වඩන්නා වූ යම් කිසි සම්පත්තිහු වෙන් ද, ඒ සම්පත්තිහු (කවර පිනෙකින්) තිට පහළ වෙන් ද?

278. මහත් අනුභාව ඇති දෙව්දුට, තී විචාරම්. මිනිස් වූවා කවර පිනක් කෙළෙහි ද, තිගේ මේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබදු පුණාර්ද්ධි ඇත්ති වෙහි ද?

279. යා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලලානෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤාං පුට්ඨා විශාකාසි යත්තා කම්මසක්ඛිදං එලං.
280. අහං මනුසසසප්ප මනුසසභුතා
පුට්ඨමාය ජාතියා මනුසසලොකෙ
අඤ්ඤාං විරජං භික්ඛුං විසසනනමනාවිලං
තත්තං අද්දසහං භික්ඛං පසන්නා සෙභි පාණිභි.
281. තෙන මෙ කාදියො වණ්ණණං තෙන මෙ ඉධම්ථකිනී,
උපපජ්ජනති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
282. අසකම් තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතා යමහං අකාසිං
තෙනමිති එවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණණං ච මෙ සබ්බදියා පහාසතිනි.

දුකියභික්ඛාදියිකා විමානං.

වික්‍රමානන්දයෝගො දුකියො.

කසප්පස්සනං :

දුකි වෙව ලබ්බමා ච අථ ආවාමදයිකා
වණ්ණාදි හද්දිකම් වෙවං සොණදිත්තා උපොසථා
නඤ්ඤා වෙව සුනඤ්ඤා ච දෙව ච භික්ඛාය දුකිකා
වග්ගො තෙන පට්ඨවතිනි.

භාණ්ඩාරං පටමං.

1. හද්දිකාම - නාම

2. කිදුදෙව් සුනිදු ව - මරණ.

279. මේ පුණ්ණපථය කවර කම්පත්තයෙන් දැයි මුග්ධන් තෙරුන් විසින් පුළුවන් ලද ඒ දෙවියු තොමෝ තුටුසින් ඇත්තී මෙසේ පැවැසූ ය.

280. මම පෙර අත්බැවිහි මිනිස් ලොවැ මිනිසුන් අතර මිනිස් ද්වක් වුවා පහවූ රාගාදී රජස් ඇති වෙසෙසින් පහන් වූ නො කැළඹුණු සිත් ඇති රහත් නමක් දිටිමි. මම උන් වහන්සේට පහන් වූවා සියතින් භික්ෂාව දුනිමි.

281. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරුපැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන්නා වූ යම් කිසි සම්පත්තිය වෙත් ද, ඒ සම්පත්තිය මට පහළ වෙත්.

282. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස්ද්වක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණ්ණර්දධි ඇත්තී වෙමි. මාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවා යයි.

දුතියභික්ෂුධර්මානුස්ථානං විමානං යි.

දෙවෙනි විත්තලකා වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

දසී යැ, ලුමා යැ, ආවාමදධිකා යැ, වණ්ඩාලී යැ, හද්දිත්ථී යැ, සොණදින්නා යැ, උපොසරා යැ, නන්ද යැ, සුනන්ද යැ, භික්ෂුධර්මානුස්ථාන දෙක යැ යන මෙයින් වර්ගය කියනු ලැබේ.

පළමුවන බණවර යි.

3. පාරිච්ඡිදානකවග්ගො

3. 1

283. උළාථො තෙ යසො වණ්ණණං සබ්බා ඔභාසතෙ දිසා,
නාරියො නව්වනති ගායනති දෙවපුත්තා අලඛිතා.
284. මොදෙනති පරිවාරෙනති තව සුජාය දෙවතෙ,
සොවණ්ණනි විමානානි තවිමානි සුදස්සනෙ.
285. තුවංසි ඉසසරා තෙසං සබ්බකාමසම්ප්පිදිති,
අභිජානා මහත්තාසි දෙවකායෙ පමොදසි,
දෙවතෙ පුච්ඡිතාවිසා කිත්ත කමසෙසිදං ඵලනි.
286. කෙන තෙ තාදිසො වණ්ණණං කෙන තෙ ඉධම්ප්පිකිති,
උපපජ්ජනති ච තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
287. පුච්ඡාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ,
මනුස්සලොකෙ කිම්කාසි පුත්තං
කෙනාසි ඵලං ජලිතානුභාවා,
වණ්ණණං ච තෙ සබ්බදිසා පභාසතිති.
288. සා දෙවකා අත්තමනා මොග්ගලොතෙන පුච්ඡිතා,
පඤඤං පුට්ඨා විශාකාසි යස්ස කමමසෙසිදං ඵලං.
289. අහං මනුසෙසසු මනුස්සභූතා
පුරිමාය ජාතියා මනුස්සලොකෙ
දුස්සිලකුලෙ සුභිසා අභොසිං
අස්සඤ්ඤාසු කදරියෙසු අහං.
290. සද්ධා පිලෙන සමපන්නා සංවිභාගරතා සද්,
පිණ්ඩාය වරමානස්ස අසුචං තෙ අදස්සං.
291. තදහං සසසුයාවකම් සමණො ආගතො ඉධ,
තස්ස අදස්සං සුචං පසන්නා ථෙහි පාණිහි.
292. ඉති සා සසු පරිභාසි අවිනිතා¹ තුවං වට්ඨ,
න මං සමපුච්ඡිතුං ඉච්ඡි සමණස්ස දදමහං.
293. තෙනා මෙ සසු කුපිතා පභාසි මුසලෙන මං,
කුට්ඨගච්ඡි අවධි මං නාසකම් පීචිතුං චිරං.

1. අවිනිතාසි හිං - මග්ගං.

3. පාරිවෘත්තකම්මය

3. 1

283-284 (එම්බා) දෙවිදුව, තිගේ පිරිවර මහත් ය. උදර වූ සිරුරු පැහැය සියලු දිගුත් බවුරුවයි. දිව්‍යරණින් සැරසුණු දිව්‍යස්ත්‍රීහු ද දිව්‍ය පුත්‍රයෝ ද තිට පුද පිණිස නවති. ගයති. (තී) සතුටු කරවති. (තී) පිරිවරා සිටිත්. මනා දකුම් ඇත්තිය, තිගේ මේ විමානයෝ රත්වුවා වූහ.

285. සියලු පත්කම් ගුණයෙන් සමෘද්ධ වූ තී ඔවුනට අධිපති වෙති. මනාකොට උපන් තී මහත් අනුභාව ඇත්තී වෙති. මේ දිව්‍යනිකායෙහි ප්‍රමුද්ධ වෙති. (එම්බා) දෙවිදුව, විහාරනලද්ද වූ තී මේ විපාකය කිනම් කම්මයක්හුගේ ද යි කියව.

286. කවර හේතුවකින් තිට මෙබඳු සිරුරු පැහැයෙන් වීද? කවර පිනෙකින් තිගේ සුවරිතඵලය මෙහි සමෘද්ධ වේ ද? මන වඩන්නා වූ යම් කිසි සම්පත්තිහුවෙන් ද, ඒ සම්පත්තිහු (කවර පිනෙකින්) තිට පහළ වෙත් ද?

287. මහත් අනුභාව ඇති දෙවිදුව, තී විහාරම්. මිනිස් ලොවැ කවර පිනක් කෙළෙහි ද? තිගේ මේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුත් බවුරුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණ්‍යර්ථයි ඇත්තී වෙති ද?

288. මේ පුණ්‍යඵලය කවර කම්මයක්හුගේ ද යි මුගලන් තෙරුන් විසින් පුරවුස්නා ලද ඒ දෙවිදු තොමෝ තුටුසිත් ඇත්තී (මෙසේ) පැවැසූ ය.

289. මම පෙර අත්බැවිහි මිනිස්ලොවැ මිනිසුන් අතර මිනිස් දුවක් වීමි. මම සැදහැ නැති තද මසුරු බැව් ඇතියන් අතර දුඹිල් කුලයෙක ලෙහෙලියක් වීමි.

290. ශ්‍රද්ධාවෙන් හා ශීලයෙන් යුක්ත වූ නිතර දන්දීමෙහි ඇසුණු (මම) පිඩු පිණිස හැසිරෙන මුඛ වහන්සේට කබලුසුවක් පිදුවෙමි.

291. එකල් හි මම "ග්‍රමණයන් වහන්සේ නමක් මෙහි වැඩිසේක, පහන් වූ මම උන්වහන්සේට සියතින් සුවක් පිදුවෙමි යි" නැන්දණියට කියෙමි.

292. ඒ නැන්දණියෝ "තෝ අවිනිත ස්ත්‍රියක, 'මම මහණනට (කබලු) දෙමැ'යි මා විහාරන්නට නොකැමැති වූ" යයි මට පරිභව කළහ.

293. ඉක්බිති කිපියා වූ මාගේ නැන්දණියෝ මට මොහොලින් පහර දුන්හ. උරහිස සිඳිලූහ. මා නසාලූහ. කලක් ජීවත්වන්නට නොහැකි වීමි.

294. සා අහං කායස්ස භෙද වීජපමුක්ඛා නනො චුතා,
දෙව්වානං තාවතීංසානං උපපන්නා සහව්‍යතං.
295. තෙන මෙ තාදිසො විභේණික තෙන මෙ ඉධම් ජුක්ඛිති,
උපපජ්ඣති ච මෙ භොගා යෙ තෙව් මනසො පියා.
296. අකඛාමී තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභුතා යමහං අකාසිං
තෙනමහි ඵලං ජලිතානුභාවා
විභේණිකා ච මෙ සධ්ධදිසා පහාසකීති.

උළාර විමානං.

3. 2

297. භිහාසගිස්වා පඨවිං සදෙවකං
අතිරොචයි වක්ඛිමසුරියා විය
සිරියා ච විභේණිකා යසෙන තෙජසා
බ්‍රහ්මා ච දෙවෙ තිදසෙ සඉන්ද්‍රකො.¹
298. පුච්ඡාමි තං උපලමාලධාරිණි
ආවෙළිනී කඤ්චනසසභිහතතවෙ
අලඛිකතෙ උත්තමවිසුධාරිණි
කාසං සුභෙ දෙවතෙ වන්දසෙ මමං.
299. කිං ජලං පුරෙ කම්මමකාසි අත්තනා
මනුස්සභුතා පුරිමාය ජාතියා
දනං සුච්ඡේණං අරං සිලසක්කදමං
තෙක්ඛුපපන්නා සුගතිං යසසිති.
දෙවතෙ පුච්ඡිතාවිසඛි
කිස්ස කම්මසසිදං ඵලතති.
300. ඉදති හතෙත ඉමමෙව ගාමං.²
පිණ්ඩාය අමකක සරං උපාගමී
නනො තෙ උච්ඡ්ඤ්ඤ අද්ධි ඛණ්ඩිකං
පසන්නචික්ඛා අතුලාය පිතියා.
301. සසසු ච පච්ඡා අනුසුඤ්ඤතෙ මමං
කහනතු³ උච්ඡං වට්ඨතෙ අවාකිරි⁴
නව්ඡව්භිතං න ච පන බාදිතං⁵ මයා
සත්තස්ස භික්ඛුස්ස සයං අද්දහං.

1. සභිඤ්ජන - මරණ.

2. ගාමෙ - ග්‍රාම.

3. කහං මෙ - PTS

4. අවාකරි - කතා.

5. නො පන බාදිතං - මරණ.

294. ඒ දුකින් මිදුණු මම කය බිඳීමෙන් එයින් ව්‍යුහ වූවා තවත්තා දෙවියන්ගේ සහභාවයට පැමිණියෙමි.

295. එම පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන්නා වූ යම් කිසි සම්පත්තිහු වෙන් ද, ඒ සම්පත්තිහු මට පහළ වෙන්.

296. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් දුවක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණර්ද්ධි ඇතියා වෙමි. මාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

උළාරවිමාන යි.

2. 3

297. (තෝ) සද හිරු මෙන් අහස සහිත පොළොව එකලු කොට අතිශයින් බබළති. ශෝභාවෙන් ද ශරීර වර්ණයෙන් ද පරිවාරයෙන් ද ස්වකීය අනුභාවයෙන් ද ඉන්ද්‍රියා සහිත තවත්තා වැසි දෙවියන් ඉක්මවා බබළන බ්‍රහ්මයා මෙනි.

298. උසුල් මල්දම් දරන රුවන්මුවා මලින් නැඟුණු රැළි ඇති රන්වන් සිව් ඇති උතුම් වත් දරන සැරසුණු සොදුරු දෙවියුව, මා වඳින ති කවර යි විචාරමි.

299. තෝ පෙර අත්බැවි මිනිස්දුවක් වූවා කිනම් කම්යක් කෙළෙහි ද? මැනවින් දන් දෙන ලද ද? නැතහොත් සිල් රක්තා ලද ද? කුමකින් යසස් ඇතිව සුගතියෙහි උපන්නී වෙහි ද? එම්බා දෙවියුව, විචාරන ලද්දී මේ විපාකය කවර කම්යක්හුගේ ද යි කියව.

300. වහන්ස, මෙකල්හි මෙගමහි ම (හික්ෂුතමක්) පිඩු පිණිස අප ගෙට එළඹීමේ ය. ඉක්බිති උන්වහන්සේට පහන් සිතැත්ති ඉමහත් ප්‍රීතියෙන් උක් දඩු කඩක් පිදුවෙමි.

301. පසුව නැඳි තොමෝ, ලෙහෙලිය උක්දඩුකඩ කොහි දමුවෙහි ද යි මා විචාළා ය. එය මා විසින් බැහැර නොදමන ලදී. නොද අනුභව කරන ලදී. මම සන්තුන් කෙලෙසුන් ඇති හික්ෂුතමක්හට පිදුවෙමි.

302. කුශං නිදං¹ ඉක්කරියං අරො මම
ඉතිස්සා සහසු පරිභාසතෙ මම,
පීඨං ගහෙත්වා පහාරං අදයි මෙ
තතො වුතා තාලකතාමහි දෙවතා.
303. තදෙව කමමං කුසලං කතං මයා
සුඛඤ්ච කමමං අනුභොමි අත්තනා,
දෙවෙහි සද්ධිං පරිවාරයාමහං
මොදගමං කාමගුණෙහි පඤ්චිති.
304. තදෙව කමමං කුසලං කතං මයා
සුඛඤ්ච කමමං අනුභොමි අත්තනා
දෙවිඤ්ඤානා තිදසෙහි රක්ඛිතා
සමපජිතා කාමගුණෙහි පඤ්චිති.
305. එතාදිසං පුඤ්ඤඵලං අනාපාකං
මහාච්ඡාකා මම උච්ඡිදකම්ණං,
දෙවෙහි සද්ධිං පරිවාරයාමහං
මොදගමං කාමගුණෙහි පඤ්චිති.
306. එතාදිසං පුඤ්ඤඵලං අනාපාකං
මහාච්ඡාකා මම උච්ඡිදකම්ණං,
දෙවිඤ්ඤානා තිදසෙහි රක්ඛිතා
සහසුතොත්තො ඉව නාදනෙ වතො.
307. කුචඤ්ච හතොත අනුකම්පකං විද්ධං
උපෙච්ච වඤ්චි කුසලඤ්ච පුච්ඡිසං
තතො තෙ උච්ඡිත්ත අදයි ඛණ්ඩිකං
පහතනාචිත්තා අතුලාය පීතියාති.

උච්ඡිදිකාවිමානං.

3. 3

308. පලලඛිතසෙට්ඨ මණිසොණණ්ණවිත්තෙ
පුඤ්ඤාතිකිණ්ණං සයනෙ උළාථෙ
තත්ථ වජ්ජි දෙවි මහානුභාවෙ
උච්චාවචා ඉඤ්චි විකුඛ්ඛමානා.
309. ඉමා ව තෙ අවජරායො සමන්තතො
නාවිනති ගායනති පමොදයනති
දෙවිඤ්ඤානාසි මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙතාසි එවං ජලිතානුභාවා
විමණ්ණො ව තෙ සබ්බද්ධො පහාසකීති.

1. කුශං හු ඉධං - ගා,

302. ගෙහි මේ අධිපතිභාවය තිගේ ද නැතහොත් මාගේ ද යි මෙසේ නැදී කොමෝ මට පරිභව කළා ය. නැවැත පුටුවක් ගෙන මට පහර දුනි. කළුරිය කළා වූ මම එයින් සැව දෙවිදුවක් වූවා වෙමි.

303. මා විසින් ඒ කුශල කම්ය පමණක් කරන ලදී. තමා විසින් (කරන ලද) ඒ කුශල කම්ය කරණ කොට ගෙන (මේ) සැප විඳිමි. මම දෙවියන් සමග හැසිරෙමි. මම පස්කම් ගුණයෙන් සතුටු වෙමි.

304. මා විසින් ඒ කුශල කම්ය පමණක් කරනලදී. තමා විසින් (කරන ලද) ඒ කුශල කම්ය කරණ කොට ගෙන (මේ) සැප විඳිමි. සක් දෙවිදු විසින් ගොපිත වූ තවතිසා වැසි දෙවියන් විසින් රක්තාලද මම පස්කම් ගුණයෙන් යුක්ත වූවා වෙමි.

305. මාගේ උක්දඩු පූජාව මහත් විපාක ඇත. එයින් මෙබඳු අනල්ප වූ පුණ්‍යඵලයක් වෙයි. මම දෙවියන් සමග හැසිරෙමි. මම පස්කම් ගුණයෙන් සතුටු වෙමි.

306. ඒ මාගේ උක්දඩු පූජාව මහත් අනුභාව ඇත. මෙබඳු අනල්ප වූ පුණ්‍යඵලයක් වෙයි. සක් දෙවිදුන් විසින් ගොපිත වූ තවතිසා වැසි දෙවියන් විසින් රක්තාලද මම නදුන් වෙනෙහි සක්දෙවරජු මෙන් (ප්‍රීත වෙමි)

307. වහන්ස මම කාරුණික වූ නුවණැත්තා වූ ඒ ඔබ වෙත පැමිණ වැන්දෙමි. නිරොග බව ද විචාළෙමි. ඉක්බිති පහන්සින් ඇති මම ඉමහත් ප්‍රීතියෙන් ඔබ වහන්සේට උක්දඩුකඩක් පූජා කෙළෙමි යි.

උච්ඡුද්ධිකා විමාන යි.

3. 3

308. මහත් අනුභාව ඇති දෙවිදුව, මිණියෙන් හා රනින් විසිතුරු වූ මලින් ගැවසීගත් මහත් යහනක් වූ උතුම් පළඟෙහි කුදුමහත් සෘද්ධි විකුර්වණය කරන්නී එහි සිටිනෙහි ය.

309. තිගේ මේ අප්සරාවෝ භාත්පස නටති, ගයති, සතුටු කරවත්. මහත් අනුභාව ඇති දෙවිදුව, දිව්‍යාර්ථයට පැමිණියා වෙති. මිනිස් වූවා කිනම් පිනක් කෙළෙහි ද? කවර හේතුවකින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ද්ධි ඇත්ති වෙති ද? තිගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බඩුළුවයි.

310. අභං මනුස්සස්ස මනුස්සභූතා
අභිඤ්ඤා කුලෙ සුභිසා අභොසිං
අකෙතාධනා භතභූවසානුවත්තී
අභොසිං අපමන්නා උපොසපෙ.
311. මනුස්සභූතා දහරාස'පාපිකා
පසතනවිත්තා පතිමාතිරාධයි.
දිවා ච රතෙතා ච මනාපචාරිණී
අභං පුරෙ සිලවතී අභොසිං.
312. පාණාතිපාතා වීරතා අවොරිකා
සංසුඤ්ඤාසා සුචිත්තචාරිණී
අමජ්ජා නො ච මුසා අභාණිං
සිත්තපදෙසු පරිපූරකාරිණී.
313. වාතුදුසිං පඤ්ඤාදුසිං යා ච පක්කස්ස අධම්මී
පාච්ඡාරියපක්කස්සෙ පසන්නමනසා අභං
අධම්මපෙතං අනුධම්මචාරිණී
උපොසපෙ පිතිමනා උපාවසිං.
314. ඉමස්සාරියධම්මචරෙහුපෙතං
සමාදිසිත්වා කුසලං සුමුද්‍රයං
පතිමිති කල්‍යාණි වසානුවත්තී
අභොසිං පුරෙඤ්ඤා සුගතස්ස සාවිකා
315. එතාදිසං කුසලං ජීවලොකෙ
කම්මං කරිත්වාන විසෙසභාගිනී
කායස්ස හෙද අභිසම්පරායං
දෙවිඤ්ඤාසංසුගතිමිති ආගතා.
316. විමාන පාසාදවරෙ මනොරමෙ
පරිවාරිතා අච්ඡරාසඤ්ඤාන
සයංපභා දෙවගණා රමෙනතී මං
දීසායුතිං දෙවවිමානමාගතතති.
සලලඤ්ඤාවිමානං.

3. 4

317. ලතා ච සජ්ජා පචරා ච දෙවතා
අච්චිත්තී රාජවරත්තා සිරිමතො
සුතා ච රතෙඤ්ඤා චෙත්තවණස්සා ධිතා
රාජිමති ධම්මභූතෙති සොභරෙ.
318. පඤ්ඤාත්ත නාරියො අගමංසු නභාසිකුං
සිත්තාදිකං උසාලිනිං සිවං නදිං
තා තත්ත නභාසිකු රමෙත්ව දෙවතා
නච්චිත්තී ගාසිත්තී සුතා ලතං බ්‍රුචී.

1. දහරා අපාපිකා - මජ්ඣ.

2. ඉමස්සෙ අරියං අධම්මචරෙහුපෙතං, - මජ්ඣ.

4. නච්චිත්තා - මජ්ඣ.

5. ගාසිත්තා - මජ්ඣ.

3. අච්චිමිති - මජ්ඣ.

අච්චිමිති-හතා.

310. මිනිසුන් කෙරෙහි මිනිස්ථවක් වූ මම ආභ්‍යාකූලයෙකු ලෙලියක් වීමි. ක්‍රෝධ නො කරන සුදු ස්වාමියාගේ වසයෙහි පවත්නාසුදු මම පෙහෙවස්සි අප්‍රමත්ත වීමි.

311. මිනිස්ථවක් වූ තරුණ වූ මම පතිව්‍රතාවක් වීමි. පහන්සිත් ඇත්ති ස්වාමියා සතුටු කෙළෙමි. දවර් දෙක්ති මනවධන්තියක් ව හැසුරුණු මම පෙර සිල් ඇත්ති වීමි.

312. (ඒ මම) සතුන් මැරීමෙන් වෙන් වීමි. සොරකම් නො කරන්නියක් වීමි. පිරිසිදු කායකම් ඇත්තියක් ද පිවිතුරු බඹසර ඇත්තියක් ද මත්පැන් නො බොන්නියක් ද වීමි. බොරු නො ද කීමි. ශික්ෂාපදයන් සම්පූර්ණ කරන්නියක් වීමි.

313. මෙසේ ආයාධි ධර්මානුගත වූ ප්‍රීතිසිත් ඇති ඒ මම පක්ෂය පිළිබඳ වූ තුදුස්වක ද පසළොස්වක ද අටුවක ද ප්‍රාතිභායාධි පක්ෂය ද (යන පොහෝ දිනයන්හි) පහන් සිත් ඇත්ති අටහින් යුත් පෙහෙවස් වීමි.

314. මේ උතුම් ආයාධි අස්වාංගයෙන් යුක්ත වූ සැප විපාක ඇති කුශලය සමාදන් ව යහපත් තැනැත්තියක් වූවා ස්වාමියා අනුව පවත්නී පෙර. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකාවක් වීමි.

315. දිවා සම්පත්තියට හිමි වූ මම මිනිස් ලොවු මෙබඳු කුශල කම්යක් කොට මරණින් මතු පරලොවිහි දිව්‍යර්ථයට පැමිණියා සුගතියට ආයෙමි.

316. සිත්කලු වූ උතුම් වූ විමානයෙකු අප්සරා සමූහයෙන් පිරිවරන ලද මම ස්වකීය ශරීරාලෝක ඇත්තියක් වීමි. දීර්ඝායුෂ ඇති දිවා විමානයට පැමිණි මා දිවා සමූහයෝ රමණය කෙරෙත්.

පල්ලඛකවිමාන සි.

3. 4

317. සිරිමත් වූ සක්දෙව් රජහුගේ (පිරිවර වූ ද) වෙසවුණු රජුගේ දුවරු වූ ද වෙසෙසින් බබළන සිරුරු ඇති ලතා-සර්පා-පවරා-අවච්ඡිම්-සුතා යන දෙවහනෝ දහැමි ගුණයෙන් බබළන්නාහු ය.

318. එම දිවාස්ත්‍රීහු පස්දෙන හිමවත් පෙදෙසෙහි සිහිල්දිය පිරුණු උසුල් මලින් ගැවසිගත් යහපත් ගහට දියනැමට ගියාහු ය. ඒ දෙවහනෝ එහි ස්නානය කොට සිත් අලවා නවා ගී ගයා ක්‍රීඩා කළහ. (බවුනතුරෙන්) සුතා දෙවිදුකොමෝ ලතා දෙවිදුවට මෙසේ කීවා ය.

319. පුට්ඨාචී තං උප්පලමාලධාරිණී
ආවෙළිනී කණ්ණිනසන්නිභග්ගාවෙ
තිමිරතමබ්බකි නභෙව සොභනෙ
දීභාසුකී කෙන කතො යසො තව.
320. කෙනාසි භග්ගෙ පතීනො පියතරා
විසිට්ඨකල්‍යාණිකරසසු රූපතො
පදකම්මො නව්වනගීතවාදිකෙ
ආවිසබ්බො නො තං නරනාරිපුට්ඨකා ති.
321. අභං මනුසෙසසු මනුසෙසගුතා
උළාරගොගෙ කුලෙ සුණ්ඩා අගොසිං
අසෙසාධනා භතතුවසානුවාසනී
උපොසරෙ අප්පමනා අගොසිං.
322. මනුසෙසගුතා දහරාස'සාපිකා
පසන්නාවිතා පතීමාගිරාධයිං
සදෙවරං සසසසුරං සද්දසකං
අභිරාධයිං තමි කතො යසො මම.
323. සාභං තෙන කුසලෙන කම්මිතා
චතුබ්බි යානෙහි විසෙසමජ්ඣිගා
ආයුඤ්චි වණ්ණඤ්චි සුඛං ඛලඤ්චි
බිඨධාරතිං පච්චිනුගොමනප්පකං.
324. සුතං නු තං භාසති යං අයං ලතා
යං නො අපුට්ඨමිත අකිත්තධී නො
පතීනො කිරිමොකං විසිට්ඨතාරිතං
ගතී ච තාසං පචරා ච දෙවතා.
325. පතීසු ධම්මං පචරාම සබ්බා
පතීබ්බතා යඤ්ච භවන්තී ඉත්ථියො
පතීසු ධම්මං පචරිති සබ්බා
ලච්ඡාමසෙ භාසති යං අයං ලතා.
326. සීහො යථා පබ්බතසානු ගොවිරො
මභිඤ්චරං පබ්බතමාවසිත්වා
පසංගා භනත්වා ඉතරෙ චතුර්‍යදෙ
බ්බුද්දං මිගෙ බාදති මංසගොජනො.
327. තරෙව සද්ධා ඉධ අරියසාවිකා
භතතාරං නිසංගාස පතී අනුබ්බතා
කොධං වධිත්වා අභිභුග්ගා මච්ජරං
සග්ගමති සා මොදති ධම්මවාරිනීති.

ලකාවිමානං.

319. උපුල්මල්දම් දරන රුවන්මුඛා මලින් නැඟුණු රැළි ඇති රන්වන් සිව් ඇත්තිය, තී විවාරම්. මිදෙල්ල මලක රොන් වැනි තඹවන් රොදින් ගැටසිගත් ඇස් ඇති ශරදකාශය වැනි පිරිසිදු අභසසත්තන් බබළන දීඨාසු ඇති ලතාවෙනි, තීගේ මේ පරිවාර සම්පත්තිය හා කීර්තිය කවර පිනෙකින් උපතූ ද?

320. සොළුර, කවර පිනෙකින් සැමියාට අතිශයින් ප්‍රිය වූවා වෙහිද? රූපයෙන් උතුම් වූ ඉතා සොළුරු බැව් ඇත්තී වෙහිද? නැටුම් ගැයුම් වැයුමහි දක්ෂ වූවා වෙහිද? (දිව්‍ය) ස්ත්‍රී පුරුෂයන් විසින් විවාළු තී අපට කියව.

321. මිනිසුන් අතර මිනිස් දුටක් වූ මම මහත් සම්පත් ඇති කුලයෙකු ලේලියක් වීමි. ක්‍රොධ නො කරන සුළු ස්වාමියාගේ වශයෙහි එක්වත් පවත්නා සුළු මම පෙහෙවස්හි අප්‍රමන්ත වීමි.

322. මිනිස් දුටක් වූ තරුණ වූ මම පතිව්‍රතාවක් වීමි. පහන්සිත් ඇත්ති සුහුරුබඩු සහිත වූ නැදිමයිලන්ද දෑසි දසුන් ද සහිත වූ සැමියා සතුටු කෙළෙමි. එහි දී (ඒ කුලයෙහි හෝ කාලයෙහි හෝ) මා විසින් මේ පින කරන ලදී.

323. ඒ මම ඒ කුලකම්යෙන් ආයුෂ-වර්ණ-සැප-බල යන කරුණු සතරින් විශිෂ්ඨත්වය ලැබීමි. අපමණ කෙළිසුව ද විඳිමි.

324. මේ ලතා තොමෝ යමක් කියා ද එය (තොප විසින්) අසන ලද්දේ නො වෙ ද, අපගේ යම් සැකයක් වෙ ද, එය අපි ඇසුවෙමු. (මී තොමෝ) අපට එය ඇති සැටි ප්‍රකාශ කළා යැ. උතුම් ස්ත්‍රීන් වූ අපට ස්වාමි පුරුෂයන්ගේ පිහිට උතුම් ය. අපට (ඔහු) උතුම් දෙවියෝ ද වෙත්.

325. සිය සැමියන් කෙරෙහි යම් ඒ හැසිරීමක් නිසා සියලු ස්ත්‍රීහු පතිව්‍රත ඇත්තෝ වෙත් ද, අපි සියලු දෙනා ද එම පතිව්‍රත රකිමු. මේ ලතා තොමෝ යම් සැපතක් ලබා ය යි කියා ද, ඒ පතිව්‍රතා ධර්මයෙහි හැසිර අපි සැපත ලබමු.

326. කඳු වනලැහැබ ඇසුරු කළ මාංසාහාර කොට ඇති සිංහයා (මහිඳර) පර්වතය ආශ්‍රය කොට වෙසෙමින් අන් සිවුපා සතුන් මැඩ නසා බල විසින් හීන වූ සතුන් යමයේ මරා කඩි ද.

327. එසේ ම මේ ලෝකයෙහි ධර්මාරී වූ සැදහැති යම් ආර්ය ශ්‍රාවිකාවක් වී ද, ඕනෑමෝ සිය සැමියා නිසා වසන්ති ඔහු අනුව පතිව්‍රත රකින්නී ක්‍රොධය මසුරුමල මැඩ ස්වර්ගයෙහි සතුටු වෙයි.

3. 5

328. සත්තතභවං සුමධුරං රාමණෙයං අවාචිං,
සො මං රඛනං අවෙනි සරණං මෙ භොගි කොසියාති.
329. අහං තෙ සරණං භොගි අභවාචරියපුජකො,
න තං ජයිසාති සිංහො සිංහවාචරිය ජෙසසිති.
330. අභික්කන්තො වණ්ණෙණ යා භවං තිට්ඨති දෙවතෙ,
භිංහසෙහති දියා සබ්බා ඔසධි විය තාරකා.
331. තෙන තෙ තාදිසො වණ්ණෙණ තෙන තෙ ඉධම්ජකිති,
උපපජ්ඣති ච තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
332. පුච්ඡාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ,
මනුස්සභූතා කිමකාසි පුණ්ණං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණෙණ ච තෙ සබ්බදියා පහාසතිති.
333. සා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලානොන පුච්ඡිතා,
පණං පුට්ඨා වියාකාසි යසස තල්ලස්සිදං එලං.
334. විජ්ඣතමද්ධිකා නාරි
පවරා භොගි නරෙසු නාරිසු
එවං පියරුපද්ධිකා මනාපං
දිබ්බං සා ලහතෙ උපෙව්චි යානං.
335. තස්සා මෙ සස්ස විමානං
අච්ඡරා කාමවණ්ණිනිභමස්සී
අච්ඡරා සහස්සස්සාහං¹
පවරා පස්ස පුණ්ණානං² විපාකං.
336. තෙන මෙ තාදිසො වණ්ණෙණ තෙන මෙ ඉධම්ජකිති,
උපපජ්ඣති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
337. අසබ්බාමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභූතා යමකාසි පුණ්ණං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණෙණ ච මෙ සබ්බදියා පහාසතිති.

1. අච්ඡරාසහස්සාහං පවරා - කුත.

2. පුණ්ණානං - කපථි.

3. 5

328. සක්දෙව් රජතුමනි, සත්තකක් ඇති ඉතා මිහිරි වූ සිත්කලු වූ විණාචාදනය (මුසිලයාට) ඉගැන්විමි. ඒ මුසිල තෙමේ රහමඩලෙහි තරඟ වශයෙන් මා කැඳවයි. මට පිහිට වනු මැනැවි.

329. ඇදුරුතුමනි, මම ඔබට පිහිට වෙමි. මම ඇදුරන් පුදන්නෙක්මි. ශිෂ්‍ය වූ මුසිල තෙමේ තොප නො දිනන්නේ ය. (තෙපි) සිසුහු දිනන්නහුය.

330. (එමබා) දෙව්දුව, යම්බදු වූ තෝ මනාරුසිරෙන් සියලු දිගුන් බබුළුවමින් දවහත් තරුව සේ සිටියෙහි.

331. කවර හේතුමකින් තිට එබදු සිරුරු පැහැයෙන් වී ද? කවර පිනෙකින් තිගේ සුවරිතඵලය මෙහි සමෘද්ධ වේ ද? මන වඩන්නා වූ යම් කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තීහු (කවර පිනෙකින්) තිට පහළ වෙත් ද?

332. මහත් අනුභාව ඇති දෙව්දුව තා විවාරමි. මිනිස් වුවා කවර පිනක් කළාද? තිගේ මේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබදු දිලියෙන පුණරුද්ධි ඇත්ති වෙහි ද?

333. මේ පුණරඵලය කවර කම්යක්හුගේ ද යි මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නා ලද ඒ දෙව්දු තොමෝ තුටුසිත් ඇත්ති මෙසේ පැවසූය.

334. උතුම් වස්තු දෙන්නා වූ ස්ත්‍රී තොමෝ ස්ත්‍රීපුරුෂයන් අතුරෙහි උතුම් වෙයි. මෙසේ ප්‍රිය වස්තු දෙන්නා වූ භි තොමෝ දෙව්ලොවට පැමිණ මන වඩන්නා වූ දිව ඉසුරු ලබන්නී ය.

335. ඒ මාගේ විමානය බලනු මැනැවි. මම කැමැතියේ රු දරන්නා වූ අප්සරාවක් වෙමි. මම අප්සරාවන් දහසකට උතුම් වෙමි. පිනෙහි විපාකය බලනු මැනැවි.

336. එම පිනෙන් මාගේ සිරුරුපැහැය එබදු වෙයි. එම පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන යම්කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තීහු මට පහළ වෙත්.

337. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස්සුවක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණරුද්ධි ඇත්ති වෙමි මාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

(යථා ච එත්ථ එවං උපරි සබ්බවිමානොසු විජාරොතබ්බං.)

- 338-341. අභික්කන්තනා වණ්ණණන -පෙ-
වණ්ණණා ව මෙ සබ්බදිසා පභාසතී'ති.
342. සුපඤ්ඤාමදායකා නාරි
පවරා භොති නරෙසු නාරිසු
එවං පියරුපදායකා මනාපං
දිබ්බං සා උභතෙ උපෙවෙ යානං.
343. තස්සා මෙ පස්ස විමානං
අවජරා කාමවණ්ණනිභමස්සී
අවජරා සහස්සස්සාහං
පවරා පස්ස පුඤ්ඤානං විපාකං.
- 344-349. තෙන මෙ තාදිසො වණ්ණණා -පෙ-
වණ්ණණා ව මෙ සබ්බදිසා පභාසතී'ති.
- 350-373. ගතධුක්ඛමදායකා නාරි
පවරා භොති නරෙසු නාරිසු -පෙ-
එළුක්ඛමදායකා නාරි -පෙ-
රසුක්ඛමදායකා නාරි -පෙ-
- 374-381. ගතධුක්ඛධුලිකං අභමදායිං
කස්සපස්ස හගවිනො ධුපස්සී¹ -පෙ-
තස්සා මෙ පස්ස විමානං -පෙ-
වණ්ණණා ව මෙ සබ්බදිසා පභාසතී'ති.
- 382-389. භික්ඛු වහං භික්ඛුනියො ව
අද්දසායිං පත්ථපට්ටනෙන
තෙසාහං ධම්මං සුත්වාන
එකුපොසථං උපවසිත්තං
තස්සා මෙ පස්ස විමානං -පෙ-
වණ්ණණා ව මෙ සබ්බදිසා පභාසතී'ති
- 390-397. උදනෙ ධීතා උදකමදායිං
භික්ඛුනො විකෙත්තා විපසනෙනාන
තස්සා මෙ පස්ස විමානං -පෙ-
වණ්ණණා ව මෙ සබ්බදිසා පභාසතී'ති.
- 398-405. සත්ථුඤ්ඤා'හං සසුරඤ්ඤා
වණ්ණිකෙ කොධනො ව එරුසෙ ව
අනුසුද්ධිකා සුපවයායිං
අපාමත්තා සකෙතා සිලෙතා -පෙ-
- 406-413. පරකමුක්ඛරි ආයිං
අපෙත්තාතත්ථිකා දුසි
අකෙකාධනා අනාතිමානී
සංවිහාගීනී සකස්ස හාගස්ස -පෙ-

1. ධුපමථි - මජ්ඣං.

2. පරකමුක්ඛරි - සිත්ථි, පරකමුක්ඛරිති - ග්‍රන්ථ.

3. අනාතිමානී - මජ්ඣං.

(මේ විමානයෙහි යම්කෙසේද එසෙයින් මතුයෙහි හැම විමානයන්හි විස්තරකටයුතු.)

338-41. විශිෂ්ට වූ ශරීරප්‍රභායෙන් ... තොපගේ සිරුරුපැහැය ද, හැම දිගුන් බබුළුවයි.

342. (සමන්මල් ආදී) උක්කමපුෂ්පයක් දෙන ස්ත්‍රී තොමෝ නරනාරීන් කෙරෙහි උක්කම වෙයි. මෙසේ ප්‍රිය ස්වභාව ඇති වස්තු දෙන භී තොමෝ දිව්‍යවිමානාදී ස්ථානයට පැමිණ මනවඩන දැලබයි.

343. ඒ මාගේ විමානය බලව. මම කැමති සේ රූප ධරන අප්සරාවක් වෙමි. මම අප්සරාවන් දහසකට උතුම් වෙමි. පුණ්‍ය-විපාකය බලව.

344.-49. එයින් මට එබඳු සිරුරුපැහැ වෙයි. ... මාගේ සිරුරු පැහැ ද හැම දිගුන් බබුළුවායි.

350-73. (වක්‍රනාදී) උක්කමගන්ධදාන කරන ස්ත්‍රී තොමෝ නරනාරීන් කෙරෙහි උක්කම වෙයි. ... උතුම් පලවැළ දෙන ස්ත්‍රී උතුම් රස දෙන ස්ත්‍රී ...

374-81. මම කසුප් බුදුන්ගේ දාහැබි හඳ පසඟුල් දුනිමු. ... ඒ මාගේ විමන බලව .. මාගේ සිරුරුපැහැ ද හැම දිගුන් බබුළුවා.

382-89. මම මහට පිළිපත් හික්මුන් ද හික්මුණින් ද දුටුමු. මම උන්වහන්සේගේ දහම් අසා එක් දවසක් පෙහෙවස් වූහුමු. ඒ මාගේ විමන බලව. ... මාගේ සිරුරුපැහැ ද හැම දිගුන් බබුළුවා.

390-97. මම දියෙහි සිටියා පහන් සිතින් මහණක්හට පැන් දුනිමු. ඒ මාගේ විමන බලව. ... මාගේ සිරුරුපැහැ ද හැම දිගුන් බබුළුවා.

398-405. මම වණ්ඩ වූ ක්‍රොධ කරන පරුෂ වූ නැන්දණියන්ට ද මයිලඡුටනට ද දොස් පහළ කිරීම් රහිත වැසි ඇති වැසි ස්වකීය ධීලයෙන් යුතු වැසි මැනැවින් උපසාදන කළමු ...

406-13. මම දසී වැසි ක්‍රොධ නැති වැසි අතිමාන නැති වැසි ධන හේතුයෙන් නොමැලී වැසි මෙරමාගේ බැලමෙහෙ කරන්නක් වූමු. තමා ලද කොටස අසී ඇතියනට බෙදාදෙන සැහැවී ඇතියක් වූමු ...

- 414-421. විරොදනං අභමදාසි.
භික්ඛුනො පිණ්ඩාය වරතතසස
එවං කරිතො කම්ම.
සුගතිං උපපජ්ජ මොදාමි -පෙ-
- 422-609. එතං අභමදාසි. -පෙ-
උච්ඡ්වණ්ණකං අභමදාසි. -පෙ-
කිම්බරුසකං අභමදාසි. -පෙ-
කසකාරිකං අභමදාසි. -පෙ-
එළාලුකං අභමදාසි. -පෙ-
වලලිඵලං අභමදාසි. -පෙ-
එරුහකං අභමදාසි. -පෙ-
භස්සකාපකං අභමදාසි. -පෙ-
සාකමුට්ඨිං අභමදාසි. -පෙ-
පුස්සකමුට්ඨිං අභමදාසි. -පෙ-
මුලුකං අභමදාසි. -පෙ-
නිබ්බමුට්ඨිං අභමදාසි. -පෙ-
අම්බකඤ්ජිකං අභමදාසි. -පෙ-
දෙණිතිවෙජ්ජනිං අභමදාසි. -පෙ-
කායබන්ධනං අභමදාසි. -පෙ-
අංසවට්ඨකං අභමදාසි. -පෙ-
ආයොගපට්ඨං අභමදාසි. -පෙ-
විධුපනං අභමදාසි. -පෙ-
කාලවණ්ඩං අභමදාසි. -පෙ-
මොරහස්සං අභමදාසි. -පෙ-
ජත්තං අභමදාසි. -පෙ-
උපාහනං අභමදාසි. -පෙ-
පුච්චං අභමදාසි. -පෙ-
මොදකං අභමදාසි. -පෙ-
610. අභික්ඛානොන වණ්ණණන යා තිං කිට්ඨසි දෙවතෙ,
ඕහාසෙත්ති දිසා සබ්බො ඔසධි විය තාරකා.
611. කෙන තෙ තාදිසො වණ්ණණ කෙන තෙ ඉධම්ජ්ඣකිති,
උපපජ්ජති ච තෙ භොගා යෙ කෙවි මනාසො පියා.
612. පුච්ඡාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුස්සහුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණණ ව තෙ සබ්බදිසා පහාසතීති.
613. සා දෙවතා අකතමනා මොග්ගලානෙන පුච්ඡිතා
පඤ්ඤා පුට්ඨා වියාකාසි යස්ස කම්මසසිදං එලං.
614. සකඛලිං අභමදාසි.
භික්ඛුනො පිණ්ඩාය වරතතසස
එවං කරිතො කම්ම.
සුගතිං උපපජ්ජ මොදාමි.

414-21. මම පිඩු සිභා යන මහණක්හට කිරිබතක් දුන්වු. මෙසේ පින්කම් කොට සුගතියට පැමිණ තුටු වෙමි ...

422-609. මම උක්සකුරු කඩක් දුන්වු ... මම උක්දඩු කඩක් දුන්වු ... මම කියඹරා එළයක් දුන්වු. ... මම සිහින් කැකිරි එළයක් දුන්වු ... මම මහකැකිරි එළයක් දුන්වු. ... මම වැල්එළයක් දුන්වු ... මම බොරඑළුණු එළයක් දුන්වු. ... මම ගිනිකබලක් දුන්වු. ... මම පළාමිටක් දුන්වු. ... මම මල්මිටක් දුන්වු ... මම මුලපළාමිටක් දුන්වු. ... මම කොසඹකොළ මිටක් දුන්වු. ... මම ඇඹුල්කැදක් දුන්වු. ... මම තලමුරුවටක් දුන්වු .. මම කාබහනක් දුන්වු... මම අංසකඩක් දුන්වු... මම ආයොග-පට්ටයක් දුන්වු ... මම සියුරැස් විජිනිපතක් දුන්වු. මම තල්වටක් දුන්වු ... මම මොනරපිලින් කළ මකසවිජනියක් දුන්වු. ... මම ඡත්‍රයක් දුන්වු ... මම වහන්සහළක් දුන්වු. ... මම පුපයක් (කැවුමක්) දුන්වු ... මම අග්ගලාවක් දුන්වු. ..

610. (එම්බා) දෙව්දුව, යම්බඳු වූ තෙත් මනා රුසිරින් සියලු දිගන් බබුළුවමින් දවහක් කරුව සේ සිටිනෙහි,

611. කවර හේතුවකින් තිට එබඳු සිරුරුපැහැයෙන් වී ද? කවර පිනෙකින් තිගේ සුවරිතඵලය මෙහි සමෘද්ධ වේ ද? මනාවඩන්නා වූ යම්කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තීහු (කවර පිනෙකින්) තිට පහළ වෙත් ද?

612. මහත් අනුභාව ඇති දෙව්දුව, තී විචාරමි. මිනිස් වූවා කවර පිනක් කෙළෙහි ද? තිගේ මේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගන් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණාර්ද්ධි ඇත්ති වෙහි ද?

613. මේ පුණාඵලය කවර කර්මයක්හුගේ ද සි මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නා ලද ඒ දෙව් දු තොමෝ තුටු සිත් ඇත්ති (මෙසේ) පැවසු ය.

614. පිඩු පිණිස හැසිරෙන්නා වූ භික්ෂුනමක්හට මම සකඛික නම් කැවිලි වෙසෙයක් දුනිමි. මෙබඳු (තුශල) කර්මයක් කොට සුගතියට පැමිණ සතුටු වෙමි.

615. තස්සා මෙ පසස විමානං
අච්ඡරා කාමවිණ්ණිනිමස්සී
අච්ඡරා සහසසසසාහං
පචරා පසස පුඤ්ඤානං විපාකං.
616. තෙන මෙ තාදිසො විභේණෙන තෙන මෙ ඉධමිජ්ජකිති,
උපපජ්ජනති ච මෙ තොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
617. අකකාමී තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසහුතා යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවා
විභේණෙන ච මෙ සබ්බදිසා පතාසතිති.
618. ස්වාගතං වත මෙ අජ්ජ සුඤ්ඤාතං සුචුට්ඨිකං¹
යං අද්දසං² දෙවතායො අච්ඡරා කාමවිණ්ණිකො
619. ඉමාහං³ ධම්මං සුඤ්ඤාතං කාතාමි කුසලං ඛණ්ණං
දුතෙන සමචරියායං සංඤ්ඤාමෙන දුතෙන ච
ස්වාහං තත්ථ ගමිසසාමි⁴ යත්ථ ගංඛාතා න යොවරෙති.

ඉතං විමානං පඤ්ඤමං.

3. 6

620. දඤ්ඤලමානා විභේණෙන යසසා ච යසසිති,
සබ්බෙ දෙවෙ තාවතිංසෙ විභේණෙන අතිරොචසි.
621. දසසනං නාභිජාතාමි ඉදං පඨමදස්සනං,
කසමා කායා නු ආගමි නාමෙන භාසසෙ මමනති.
622. අහං හදෙඤ්ඤ සුභද්දසිං පුබ්බෙ මානුසකෙ හවෙ,
සහ හරියා ච තෙ ආසිං හගීති ච කණ්ඩකා.
623. සා අහං කායසස පෙද විපඤ්ඤාතා තතොවුතා,
නිමමානරකිනං දෙවතාං උපපන්නා සහව්‍යතහි.
624. පසුතකතකල්‍යාණා තෙ දෙවෙ යහති පාණිනො,
යෙසං ත්වං කිත්තයිසසසි සුභද්දෙ ජාතිමත්තනො.
625. කථං⁵ ත්වං තෙන විභේණෙන තෙන වා අනුසාසිතා,
කිදිසෙතෙව දුතෙන සුබ්බතෙන යසසිති.
626. යසං එතාදිසං පත්තා විසෙසං විපුලමිජ්ජකිගා,
දෙවතෙ පුච්ඡිතාචිකා කිසික කමමසිදං එලනති.

1. සුචුට්ඨිකං - මජ්ඣං.

2. අද්දසං - මජ්ඣං.

3. අද්දසං - මජ්ඣං.

4. කාතාමි - ගතා.

5. සුභාහ - සා.

6. තතොවුතා - තතොවු.

7. අථ - මජ්ඣං.

615. ඒ මාගේ විමානය බලනු මැනවි. මම කැමති සේ රු දරන්නා වූ අප්පරාවක් වෙමි. මම අප්පරාවන් දහසකට උතුම් වෙමි. පිනෙහි විපාකය බලනු මැනවි.

616. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සමපක්කය මෙහි සමෘද්ධි වෙයි. මනවඛන යම්කිසි සමපක්කය වෙන් ද, ඒ සමපක්කය මට පහළ වෙත්.

617. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් දූවක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) භිමට කියමි. එයින් මෙසේ දිළියෙන පුණාර්ද්ධි ඇතියා වෙමි. මාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුත් බඩුවෙයි. (සකබලිකදුසිකා) 36.

618. ආශ්වයාඨයෙකැ, මාගේ ඊම සුඤ්ජර යැ. අද මට මනා උදයෙකි. යහතින් තැඟීම ද යහපති. යම් හෙයකින් කැමැති රු දරන දෙවසරන් දුටුයෙමි ද එහෙයිනි.

619. මම මොවුන්ගේ දහම් අසා බොහෝ කුසල් කරන්නෙමි. ආත් දීමෙන් ද සමච භාසිරීමෙන් ද සිලසංවරයෙන් ද ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් ද (අත්තයෝ) යම් තැනකට ගොස් ගෝක නො කෙරෙත් ද, ඒ මම ද එහි යන්නෙමි.

ඉක්කිල විමාන යි.

3. 6

620. යසස් ඇති දෙවි දූව, රූප සමපක්කයෙන් ද පරිවාර සමපක්කයෙන් ද අතිශයින් බබළන තෝ තවකියා වැසි සියලු දෙවියන් ඒ වර්ණාදි සමපක්කයෙන් අධිබවා බබළනෙහි.

621. (මම මින් පෙර කී) දුටු බවක් නො දනිමි. මෙය පළමු දක්වමය. කිනම් දිව්‍යනිකායෙකින් ව්‍යුහ ව අවුත් නමින් මා අමතනෙහි ද?

622. හදාවෙනි, මම පෙර මිනිසත් බවෙහි සුභද්‍රා නම් වීමි. තිගේ කනිටු බුහුන වූ මම (නොප සැමියාගේ) සම බිරියක් ද වීමි.

623. ඒ මම කාබුත් මරණින් මතු මිනිසත් බැවින් මිදුණි එයින් ව්‍යුහ ව නිමාණරතී නම් දෙවියන්ගේ සහභාවයට පැමිණියෙමි.

624. මහ පින්කම් කළ ඒ සත්ත්වයෝ යම් නිමාණරතී නම් දෙවියන් වෙත යෙත් ද. සුභද්‍රාවෙනි තෝ ද එම නිමාණරතී දෙවියන් මැද තම උපක ප්‍රකාශ කෙරෙහි.

625-626 යසස් ඇත්තිය, කවරක්හු විසින් අනුශාසිත වූ තෝ කෙසේ කිනම් කරුණෙකින් කෙබඳු දනෙකින් කිනම් මනා ව්‍යුහයකින් මෙබඳු යසසකට පැමිණියා මහත් වූ වෙසෙසක් ලැබුයෙහි ද, (එමබා) දෙවි දූව, විවාරන ලද්දී මේ විපාකය කිනම් කම්යක්හුගේ ද යි කියව.

627. අට්ඨව පිණ්ඩපාකානි යං දුතං අදදං පුරෙ,
දකඛ්ඤායාසසා සංඛාසසා පසන්නා සෙති පාණිති.
628. තෙන මෙ තාදිසො විභේෂණං තෙන මෙ ඉධම්ඡකිනි,
උපපජ්ජති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනාසො පියා.
629. අසංඛිතෙ දෙවි මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා යමහං අකාසිං.
තෙනාමිති එවං ජලිතානුභාවා
විභේෂණා ච මෙ සබ්බදිසා පහාසතිති.
630. අහං තයා ඛුත්තරෙ භික්ඛු සංඤ්ඤිතෙ බ්‍රහ්මචාරිනෝ¹
කප්පෙසිං අත්තපාතොන පසන්නා සෙති පාණිති
තයා ඛුත්තරං දඤ්ඨා භීතකායුපගා අහං²
631. කරං ත්වං අප්පතරං දඤ්ඨා විසෙසං විපුලමජ්ජකිගා,
දෙවතෙ පුට්ඨිකාවිකකි යස්සකම්මස්සිදං ඵලනී.
632. මනොභාවනීයො භික්ඛු සංඤ්ඤිතො මෙ පුරෙ අහු,
තාහං හතොනන නිමනොතසිං රෙවතං අත්තනට්ඨමං.
633. සො මෙ අත්තපුරෙකකාරො අනුකම්පාය රෙවතො,
සංඛිත දෙහිති මං අවොච³ තස්සාහං වචනං කරිං.
634. සා දකඛ්ඤා සංඛ්‍යගතා අප්පමෙයො පතිට්ඨිතා,
පුග්ගලෙසු තයා දික්ඛං න තං තව මහපථලනී.
635. ඉදුනොවාහං ජානාමි සංඛිත දික්ඛං මහපථලං
සාහං ගනාත්වා මනුස්සත්තං වදංඤ්ඤ වීතමච්ඡරා
සංඛිත දුතානි දස්සාමි⁴ අප්පමත්තා පුනපුනතති.
636. කා එසා දෙවතා හද්දා තයා මනකයතෙ සහ,
සංඛිත දෙවෙ තාවතිංසෙ විභේෂණා අතිරොචතිති.
637. මනුස්සභූතා දෙවිඤ්ඤ පුබ්බෙ මානුසතෙ හවෙ
සහභරියා ච මෙ ආසි හගිනී ච කතිට්ඨිතා
සංඛිත දුතානි දඤ්ඨාන කතපුඤ්ඤ විරොචතිති.

1. බ්‍රහ්මචාරයො - මර්ඝං.

2. බ්‍රහ්මචාරියො - රූප.

3. අහු - කප්පමි.

4. මං-වොච - මර්ඝං.

5. දුතං-දස්සාමිහං - යනා,

627. (හද්‍රාවෙනි) යම් භෙයෙකින් පෙර, අත්බැවිති පහන් සිතැත්ති සියතින් දක්ෂිණාර්ථ සංකල්පයට පිටු පා අටක් දැන වශයෙන් දිනිමි ද.

628. එම පිනෙන් මාගේ සිරුරුපැහැය එබඳු වෙයි. එම පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධි වෙයි. මනවධන්තා වූ යම්කිසි සම්පත්ති වෙත් ද, ඒ සම්පත්ති මට පහළ වෙත්.

629. මහත් අනුභාව ඇති දෙව් දූව, මිනිස් දූවක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිළියෙන පුණ්‍යර්ථයි ඇතියෙමි වෙමි. මාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බවුළුවයි.

630. (සුභද්‍රාවෙනි, එකල) පහන් සිතැති මම ද සන්ත්‍රන් ඉඳුරන් ඇති බ්‍රහ්මචාරී වූ බොහෝ භික්ෂූන් කිට වඩා සියතින්ම අහර පැනින් සැතැපවිමි. මම කිට වඩා ඉතා වැඩියක් දී පහත් දෙව්ලොවට (තවතිසාවට) පැමිණියෙමි වෙමි.

631. තෝ ඉතා සාද්‍රව්‍යයක් දී කෙසේ මහත් වූ වෙසෙසකට පැමිණියෙහිද? (එමබා) දෙව් දූව විවාරන ලද්දී මේ විපාකය කිනම් කම්යක් හුගේ දැයි කියව.

632. පූර්ව කාලයෙහි (උදර ගුණ ඇති බැවින්) මනවධවන (රේවත නම්) භික්ෂුනමක් මා විසින් නිමකන ලද්දේ විය. මම ඒ රේවත තෙරුන් තමන් සහිත අට නමක් කොට බිහින් පැවරිමි.

633. ඒ රේවත තෙරණුවෝ මා භිතයෙහි පෙරවූවුවෝ අනුකම්පා පිණිස සහනට දෙව්යි මට වදළහ. මම උන්වහන්සේගේ වචනය කෙළෙමි.

634. ඒ සංකගතදක්ෂිණා තොමෝ අපමණ ගුණ ඇති සහන කෙරෙහි පිහිටියාය. තී විසින් පුද්ගලයන් කෙරෙහි දෙන ලද ඒ දාය කිට මහත්ඵල නො වී.

635. සතුන් කෙරෙහි දුන් දාය මහත්ඵල යයි මම දන් දනිමි. ඒ මම මිනිසක් බවට ගොස් (ප්‍රතිග්‍රාහකයන්ගේ) වදන් දන්නී පහ වූ මසුරුමල ඇත්තී අප්‍රමසා ව සුන සුනා සහනට දන් දෙන්නෙමි.

636. හද්‍රාවෙනි, (යම් දෙව් දූවක්) තවතිසා වැසි සියලු දෙවියන් ශරීරවර්ණයෙන් ඉක්මවා බබළා ද තී සමග කරා කෙරේද මේ කවර දෙව්දූවක් ද?

637. සක්දෙව්වරුන්, පෙර මිනිසක් බැවිති මිනිස් දූවක් වූ ඔහු තොමෝ මාගේ කනිටු බ්‍රහ්ම දූවා සැමියාගේ සම බිරිය වූවා ය. කළ පින් ඇත්තී සහනට දන් දී වෙසෙසින් බබළා යැයි.

638. ධම්මමන පුබ්බෙ භගීනී තයා භද්ද චිරොච්ඡි,
යං සංඛ්‍යාසම් අප්පමෙයො පතිට්ඨාපෙසි දක්ඛිණං.
639. පුච්ඡිතො හි මයා බුද්ධො ගිජ්ඣකුට්ඨති පබ්බතෙ,
විපාකං සංවිභාගස්ස යත් දින්නං මහපථලං.
640. යජමානානං මනුස්සානං පුඤ්ඤපෙකඛාන පාණිනං,
කරොතං ඔපධිකං පුඤ්ඤං යත් දින්නං මහපථලං.
641. තං මෙ බුද්ධො විශාකාසි ජානං කච්ඡථලං සකං,
විපාකං සංවිභාගස්ස යත් දින්නං මහපථලං.
642. වත්තාරො ව පටිපත්තා වත්තාරො ව ඵලෙ ධීතා,
ඵස සංඛ්‍යා උජ්ඣතො පඤ්ඤාසිලසමාහිතො.
643. යජමානානං මනුස්සානං පුඤ්ඤපෙකඛාන පාණිනං,
කරොතං ඔපධිකං පුඤ්ඤං සංඛ්‍යා දින්නං මහපථලං.
644. ඵසො හි සංඛ්‍යා විපුලො මහගගතො
ඵසප්පමෙයො උද්ධිව් සාගරො
ඵතෙති සෙට්ඨා නරවිරසාවකා
පභව්කරා ධම්මජිරිගන්ති.
645. තෙසං සුදින්නං සුහුතං සුධිට්ඨං,
යෙ සංඛ්‍යාමුද්දිස්ස දදන්ති දුතං
සා දක්ඛිණං සංඛ්‍යාගතා පතිට්ඨිතා
මහපථලා ලොකවිදුහි වණ්ණිතා.
646. ඵතාදිසං යඤ්ඤමනුස්සරන්තා¹
යෙ චෙදජාතා විවරන්ති ලොකෙ
විනොයා මචෙජරමලං සමුලං
අනිඤ්ඤා සංගමුපෙතති යානන්ති.

දඤ්ඤා විමානං.

3. 7

647. ඵලිකරජතභෙමජාලවජ්ජනං
විවිධවිච්ඡුතලමද්දසං සුරමමං
ව්‍යමිකං සුනිමමිතං තොරණුපපන්නං
රුවකුපකිණ්ණමිදං සුභං විමානං.
648. භාකි ව දසදිසා නභෙව සුරියො
සරදෙ තමොක්කුදෙ සහස්සරංසි
තථා තපතිමිදං තව විමානං
ජලමිව ධුමසිංහො නියෙ නභග්ගො.

1. ධම්මකරං උදිරකන්ති - සා.

2. පුඤ්ඤමනුස්සරන්තා - සා.

638. හද්‍රාවෙනි (නිග්ගේ) බුහුන පෙඳ අපමණ ගුණ ඇති සහන කෙරෙහි යම් දක්ෂිණාවක් පිහිටුවා දු ද, ඒ කාරණයෙන් කිට වඩා වෙසෙසින් බබළා යා යි.

639. යම් සහරුවනක් කෙරෙහි දුන් දෙය මහත්ඵල වේ නම් දුනායේ විපාකය මා විසින් ගිජුකුළු පව්වෙහි දී බුදුරජාණන් වහන්සේ විවාරන ලද්දේ (උන්වහන්සේගෙන් අසා දනගන්නා ලද්දේ) ය.

640. පින් කැමැති ව දන් දෙන්නා වූ මිනිස්සුව යම් සහරුවනක් කෙරෙහි දුන් දෙය මහත් ඵල වේ ද, එබඳු ප්‍රතිසන්ධි - ප්‍රවෘත්ති විපාක දෙන පින් කෙරේවා.

641. යම් සහරුවනක් කෙරෙහි දුන් දෙය මහත් ඵල වේ ද, සත්ත්වයන්ගේ සිය කම්පල දන්නා වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ දුනායෙහි ඒ විපාකය මට වදළ සේක.

642. මාර්ගස්ථයෝ සිවු දෙනෙක, ඵලස්ථයෝ සිවු දෙනෙකැ යි මේ සඤ්ඤා තෙමේ සෘජු වූයේ යැ. (ආයතීවූ) ප්‍රඥා ඡීල සමාධි ඇත්තේ යැ.

643. පින්පල කැමැති ව දන් දෙන්නා වූ මිනිස්සුව යම් සහරුවනක් කෙරෙහි දුන් දෙය මහත් ඵල වේ ද (එබඳු) ප්‍රතිසන්ධි ප්‍රවෘත්ති විපාක දෙන පින් කෙරේවා.

644. මේ සඤ්ඤා තෙමේ ගුණයෙන් මහත් බවට ගියේ ය. (ඵල-විපුලත්වයට හේතුභාවයෙන්) විපුල වූයේ ය. මේ සඤ්ඤා තෙමේ උද්ධි නම් සාගරය සේ ගුණයෙන් පමණ නොකොට හැක්කේ ය. ශ්‍රේෂ්ඨ වූ ලොවට නැණැති කරන්නා වූ තෙල තරවිරමුඛයෝ ම නිවන්මග දක්වත්.

645. යම් කෙනෙක් සතුන් උදෙසා දන් දෙත් ද, ඔවුන් විසින් (ඵය) මැනැවින් දෙන ලද ය. ගෙනවුත් පුදන ලද ය. (මහදන් විසින්) යාග කරන ලද ය. සතුන් කෙරෙහි පිහිටියා වූ ඒ සඤ්ඤා තෙමේ බුදුරජාණන් විසින් වර්ණනා කරන ලද.

646. මෙබඳු (සතුන් උදෙසා දුන්) දාන සිහිකරන්නා වූ හටගත් සොම්නස් ඇති යම් කෙනෙක් මුල් සහිත ව මසුරුමල දුරු කොට ලෝකයෙහි හැසිරෙද්දී, ඔහු නිත්‍ය නො කරන ලද්දේ සගලොවට පැමිණෙත්.

දඤ්ට විමාන යි.

3. 7

647. පළිගුම්භිමුවා බිහිත් හා රත්තීදී දැලින් හාත්පස වසන ලද නන්වැදෑරුම් විසිතුරු තල ඇති ඉතා රම්‍ය වූ තොරණින් සැදුම් ලත් රුවන් වැල්ලෙන් ගැවසුණු මිදුල් ඇති මැනැවින් බබළන මේ විමන දිවිමි.

648. අභ්‍යරු දුරලන දහස් ගණන් රස් ඇති හිරු සරා කල්හි යම්යේ අහස දසදෙස බබළා ද, එසේම රැ ගිනිසිළ අහස් පෙදෙස යම්යේ බබළා ද, එමෙන්ම කී ගේ මේ විමන අතිශයින් බබළ යි.

649. මුසනිව නයනං සතෙරතාව¹
ආකාසෙ යපිකමිදං මනුඤ්ඤං
විණාමුරජසමනාලසුට්ඨං
ඉදං ඉඤ්ඤරං තථා තවෙදං.
650. පදම කුමුද්ධාල කුචලයං
සුඛිකං ඛනවුකනොජකා ව සතති
සාලකුසුමික සුපථිතා අසොකා
විවිධ දුමග්ගා සුගතා සෙවිතමිදං.
651. සළල ලවුර හුරකං සඤ්ඤතං²
කුසකසුච්චලිත ලතාවලමනිනිති
මණිජාල සද්ධිසා යසසෙති
රමමා පොකුරණි උපට්ඨිතා තෙ.
652. උදකරුහා ව යෙති පුපථජාතා
ඵලජා යෙ ව සතති රුක්ඛජාතා
මානුසකාමානුසකා ව දිබ්බා
සඤ්ඤා කුසගං නිවෙසනමිති ජාතා.
653. කිසස සංයමදමසයං³ විපාකො
කෙනාසි කමමඵලෙනිවුපපනතා
යථා ව තෙ අධිගතමිදං විමානං
තදනුපදං අවිවාසු⁴ළාරපවුමෙති.⁵
654. යථා ව මෙ අධිගතමිදං විමානං
කොඤ්චිමයුරවකොර සක්ඛවරිතං
දිබ්බපිලවහංසරාජවිණංණං
ද්විජකාරණධිව කොකිලාභිනදිතං.
655. නානා සන්තානක පුපථරුක්ඛිවිවිධා
පාටලි ජමවු අසොක රුක්ඛවතනං
යථා ව මෙ අධිගතමිදං විමානං
තතොත පවදිසසාමි⁶ සුභොති හතොත.
656. මගධවරපුරස්මිමන
නාළකගාමො නාම අති හතොත
තත් අභොසිං පුරෙ සුණ්ඨිසා
සෙසවති⁷ තත් ජානිසු මමං.

1. සතෙරිතා - සතා.

2. ආකාසිකා - මිජසං.

3. යොජිතා හණ්ඨිකා නොජකා - යතා.

4. සුජන - සි, සතා.

5. සංයුතා - මජ්ඣං.

6. සමද්ධිසයං - සිද්ධි.

7. අවිවාසිළාරපමෙතා - මිජසං.

8. පවෙදයාමි - මිජසං.

9. සෙවිතමිති ඉති - මිජසං.

649. අභයෙහි තිබූ කීගේ මේ මනරම් විමන වීදියක් සේ ඇස මුසපත් කෙරේ. (එසේම) මේ විමන වෙණබෙර මිහිභුබෙර අත්තල කස්තල නදින් සෝමිත වූ සුදුසුන්පුරය සේ දෙවියැපතින් සමෘද්ධ ය.

650. (මෙහි) පිසුම් හෙලපුල් රතුපුල් නිලුපුල් යන ජලජ පුෂ්පයෝ වෙති. සිනිද්දු බදුවද අනොජ වෘක්ෂයෝ ද වෙති. පිපිමල් ඇති සල් හෝපලු වෘක්ෂයෝ ද වෙති. (කීගේ) මේ විමන මෙසේ නන්වැදැරැම් උතුම් ගස්වල සුවදින් සුවද කැවුණේ ය.

651. යසස් ඇති දෙවියුව, ඉවුරෙහි පිහිටි හොර දෙල් බුජ්භ රුක්වලින් යුක්ත වූ තල් පොල් ඇ තෘණ ජාතීන්ගෙන් හා මනා සේ පිපි මල් ඇති එල්බෙන වැල්වලින් යුත් මිණිදෑල් බදු දිය ඇති මනරම් පොකුණු කිට පහළව ඇත.

652. දියෙහි හටගන්නා යම් (පද්මාදි) පුෂ්පජාතයෝ වෙත් ද, ගොඩ හටගන්නා යම් සිනිද්දු ආදි වෘක්ෂ ජාතයෝ වෙත් ද, (එයින් අන්‍යවූත්) යම්බදු මල්ලැක් පලරුක්හු වෙත් ද, මිනිසුන් අයත්වූත් නො මිනිසුන් අයත් වූත් දෙවියන් අයත් වූත් ඒ සියලු ම වෘක්ෂයෝ කීගේ විමන් සමීපයෙහි ඇත්තාහු මැ යි.

653. මනහර ඇස්පිය ඇත්තිය, මේ විපාකය කිනම් කායාදි සංයමයක්හුගේ ද? කිනම් ඉන්ද්‍රිය දමනාදි දමයක්හුගේ ද, (විපාක දෙන්නට ඇරැඹූ) කිනම් කම්බලයෙකින් මෙහි උපන්තී වෙහි ද? කී විසින් මේ විමන යම් සේ ලබන ලද ද, ඒ කර්මය (මට) අනුරූප පද විසින් කියව.

654. කොස්වැලිහිණි මොනර ඇවිතුකුළු සමූහයා හැසුරුණු දිව්‍යමය වූ දියකාවුන් හා හස්තපුන් විසින් සෙවුනා ලද විලිකුළු කොවුල් ඇ විහඟුන් විසින් නිතර නද දෙන ලද මේ විමන මා විසින් යම්සේ ලබන ලද ද.

655. නන්වැදැරැම් අතුපතරින් ගැවසීගත් මල්ලැක්වලින් විසිතුරු වූ පළොල් දඹ හෝපලු රුක් ඇති මේ විමන මා විසින් යම් සේ ලබන ලද ද, වහන්ස එය ඔබවහන්සේට කියන්නෙමි. අයනු මැනවි.

656. වහන්ස, මගධරට නැගෙනහිරදිග නාළක නම් ගමෙක් ඇත. මම පෙර ඒ නාළක ගමෙහි (එක් ගැහැවි කුලයෙකු) ලෙහෙළියක් වීම්. ඒ මා සෙසවතී යන නමින් අන්‍යයෝ දත්ත.

657. සාහං අපචිතස්සධම්මකුසලං
දෙවමනුසස්සුච්ඡිං මහත්තං
උපතිත්තං නිබ්බූතං අප්පමෙය්‍යං
මුද්දිතමනා කුසුමෙහි අබ්බොධිතිං¹.

658. පරමගතිගතඝණි පුජයිත්වා
අනනිමදෙහධරං ඉසිං උළාරං,
පභාය මානුසකං සමුක්ඛයං
තිදසගතා ඉධමාවසාමි යාතගති.

සෙසවති විමානං.

3. 8

659. පිතවතො පිතධරෙ පිතාලධාරහුසිනෙ,
පිතත්තරාහි වග්ගුහි අපිළුඤ්චාං යොහසි.

660. කා කම්බුකෙයුරධරො කඤ්චනාවෙළභුසිනෙ,
භෙමජාලක පච්ඡන්තො නානාරතතමාලිනි.

661. සොවණ්ණණ්ණමයා ලොහිතධ්මමයා වා
මුක්තාමයා වෙළුරියමයා ව
මහාරගලලා සහ ලොහිතධ්මා
පාරාවතකම්භි² මණ්ඩි විතතිතා.

662. කොවි කොවි එස්ස මයුරස්සසරො
භංසස්සරෙඤ්ඤා කරවිකස්සසරො
තෙසං සරො සුයති වග්ගරූපො
පඤ්චධරිකං කුරියමිවසාවාදිනං.

663. රජො ව තෙ සුභො වග්ග නානාරතතවිකතිනො³
නානාවණ්ණෙහි ධාතුහි සුචිතතො ව යොහති.

664. තස්මිං රජෙ කඤ්චනාබ්බවණ්ණෙ
යා ඤං ධිතා⁴ භාසයිමං පදෙසං
දෙවතෙ සුචිතතාවිසාඤ්ඤා කිත්තං කම්මසංසිදං ඵලනති.

1. අබ්බොධිතිං - මජ්ඣං.

2. කාකම්බුකායුරධරෙ - මජ්ඣං.

3. කාකම්බුකායුරධරෙ - සායං.

4. ලොහිතාමයාව - මජ්ඣං.

5. පංඤ්ඤාකම්භි - මජ්ඣං.

6. පාරාවතකම්භි - අවස්ථාපරා.

7. නානා රතන විකතො - සායං.

8. යහවට්ඨිකා - සී.

657. ඒ (සෙසවතී නම වූ) මම සතුටුසිත් ඇත්ති ධර්මාස්තියන්ති දක්ෂ වූ බුදුරජුන් විසින් බුහුමන් කරන ලද දෙවිමිනිසුන් විසින් පුදන ලද භූමියෙන් පමණ නොකට හැකි ශීලාදී භූමියෙන් මහත් වූ පිරිනිව්වා වූ සැරියුත් තෙරණුවන් මලින් පිදුවෙමි.

658. (ඒ මම) නිරූපධියෙහි නිර්වාණයට පැමිණි පැසුළු සිරුරු දරු ලදර භූමිවත් (සැරියුත්) මහතෙරුන් වහන්සේ පුද මිනිස් සිරුර හැර තවතිසාවට පැමිණියෙමි මෙහි වෙහෙමි.

සෙසවතී විමාන යි.

3. 8

659. රන්වන් වත් ඇත්තිය, රන්වන් ධාජ ඇත්තිය, රන්වන් අබරණින් බබළන්නිය, තී සිත්කලු වූ මනරම්වූ රන්වන් උතුරුසළයෙන් නො සැරසුනී ම හොබෙනෙහිය.

660. රන්වන් වළලු දරන්නිය, රන්මුවා මුදුන්මල්කඩින් සැරසුනිය, රන්දළින් වැසුණු සිරුරු ඇත්තිය, නන් රුවන් මල්දම් ඇත්තිය, තී කවරක් ද?

661. (තීගේ කෙස් කලඹෙහි හා අත්හි) රනින් කළ මල්මාලා පියුම්පා මිණියෙන් කළ මල්මාලා, මැසිරිගල් මිණියෙන් කළ මල්මාලා, රත්පැහැ මිණියෙන් කළ මල්මාලා, පරෙවි ඇස් වැනි මිණියෙන් විසිතුරු වූවාහු ද වෙත්.

662. මම මල්දම්හි මොනරුන්ගේ නාදය මෙන් හස් රදුන්ගේ හඬ මෙන් කුරවි කෙවිල්ලන්ගේ කුප්ප මෙන් මනහර නද ඇසෙයි. ඔවුන්ගේ නාදය වැසූ පසහතුරුනද මෙනි.

663. නන් රුවනින් විසිතුරු කරන ලද තීගේ රථය ද යහපත් ය. මනහරය. නන්වැදෑරුම් විය අවයවයෙන් මොනවට බෙදන ලද්දේ ම හොබෙන් ය.

664. රන්බිඹුවන් රියෙක් හි සිටියා වූ යම්බඳු තී මම පෙදෙස බබළව්හිද, (ඵමබා) දෙව්පුව, විවාරන ලද්දී මම විපාකය කිනම් කර්මයක්හුගේ දැයි කියව.

665. සොවණ්ණජාලං මණ්ඩසොණ්ණවික්කං¹
 මුක්තාවිතං හෙමිජාලෙන ජනනං²
 පරික්ඛිබ්බතෙ ගොතමේ අප්පමෙය්‍ය
 පසන්නවික්කං අභමාහිරොපයිං.
666. තාහං කමමං කරිකාන කුසලං බුද්ධවණ්ණිකං,
 අපෙතසොකා සුඛිතා සමපමොදමනාමයා'ති.

මලලිකා විමානං.

3. 9

667. කා නාමි කං විසාලකම් රමෙම විතතලතාවතෙ,
 සමනතා අනුපරියාසි නාරිගණපුරකකිකා.³
668. යද්දෙවා තාවතිංසා පවිසනති ඉමං වනං,
 සයොග්ගා සරපා සබ්බෙ විත්‍රා භොගති ඉධාගතා.
669. තුංගණ්ණි ඉධ පත්තාය උය්‍යානෙ විවරනතියා,
 කායෙ න දික්ඛති වික්කං කෙතරුපං තවෙදිසං
 දෙවතෙ පුච්ඡිතාවිකම් කිසස කමමසයිදං ඵලනති.
670. යෙන කමෙමන දෙවිඤ්ඤ රුපං මඤ්ඤ ගති ච මෙ,
 ඉඤ්ඤ ච අනුභාවො ච තං සුභොගි පුරිඤ්ඤ.
671. අහං රාජගහෙ රමෙම සුනන්දනාමුපාසිකා,
 සඤ්ඤා සිලෙන සමපනතා සංවිහාරතා සද්.
672. අච්ඡාදනණ්ණි හත්තණ්ණි සෙනාසනං පදිපියං,
 අද්දසිං උජුතුතෙසු විපසසෙන්නා වෙතසා.
673. වාතුඤ්ඤං පණ්ණිද්දං යාව පකඛසස අට්ඨමී,
 පාටිභාරිය පකඛණ්ණි අට්ඨබ්බසුසමාගතං.
674. උපොසථං උපවසිත්තං සද් සිලෙසු සංවුත්තා,
 සඤ්ඤාමා සංවිහාරා ව විමානං ආවසාමහං.
675. පාණාතිපාතා වීරතා මුසාවාද ව සඤ්ඤතා,
 රොය්‍යා ව අතිවාරා ව මජ්ඣපානා ව ආරකා.
676. පණ්ණිසිකඛාපදෙ රතා අරියසව්වාන කොවිද්,
 උපාසිකා චක්ඛුමතො ගොතමස්ස යසසසිනො.
677. තසසා මෙ ඤාතිකුලා ද්දිමි සද් මාලාහිභාරති,
 තාහං හගවතො පුපෙ සබ්බමෙවාහිරොපයිං.

1. මණ්ඩසොණ්ණවික්කං - සි, ස්‍යා.

2. හෙමිජාලකපණ්ණිකං - ස්‍යා.

3. පුරකකිකා - ස්‍යා.

4. ඤාතිකුලා ආසි - ස්‍යා.

665. මම පහන් සිත් ඇතියා රත්රුවනින් විසිතුරු කළ ඔබ්බන ලද මුතුපෙළ ඇති රත්මුවා කැලුම් රැසින් වැසුණු රත් දලක්, පමණ නොකට හැකි ගුණ ඇති පිරිනිව් ගොයුම් බුදුරජුන් කෙරෙහි පිදුවෙමි.

666. මම බුදුරජුන් වර්ණනා කළ ඒ කුශලකර්මය කොට පහ වූ ශෝක ඇත්ති සැප ඇත්ති නිරෝගවූවා වෙසෙසින් සතුටු වෙමි.

මලලිකාවිමානය සි.

3. 9

667. මහත් ඇස් ඇති දෙවියුව, තී (පෙර අත්බැවිති) කවර නමැත්තියක් වූවා ද? දිවසරත් සමූහයෙන් පිරිවරන ලද්දී සිත්කලු සිතුලිය වෙනෙහි භාත්පස හැසිරෙහි.

668. යම් කලෙක තවතිසා වැසි දෙවියෝ මේ සිතුලිය වනයට පිවිසෙත් ද, (එකල) මෙහි පැමිණියා වූ යාන සහිත වූ රිය සහිත වූ ඒ සියල්ලෝ ම විසිතුරු අයුරු ඇත්තෝ වෙත්.

669. මෙහි පැමිණි මේ උයනෙහි හැසිරෙන තීගේ සිරුරෙහි (පුෂ්පාදීන්) අමුතු විසිතුරෙක් නොපෙනේ. තීගේ රූපය මෙබඳු (පැහැපත්) වූයේ කවර පිනෙකින්ද? (එමබා) දෙවියුව, විවාරන ලද්දී මේ විපාකය කවර පුණ්‍යකර්මයක්හුගේ දැයි කියව.

670. දෙවිඳුනි, යම් පිනෙකින් මාගේ මේ රූපයත් දිව්‍යගතියත් දිව්‍යර්ථයත් දිව්‍යානුභාවයත් වී ද, සක්දෙවිඳුනි, එය අසනු මැනවි.

671. මම පෙර මනරම් වූ රජගහනුවර ග්‍රහ්‍මායෙන් හා ශීලයෙන් යුක්ත වූ සියලු කල්හි දන්දීමෙහි ඇඳුනු සුනාකු නම් උපාසිකාවක් වීමි.

672. (එකල මම) වස්ත්‍ර ද ආහාර ද සෙනසුන් ද පහන් ද සෘජුගුණ ඇත්තවුන් කෙරෙහි වෙසෙසින් පහන් සිතීන් දුනිමි.

673-74. මම පක්‍ෂය පිළිබඳ තුදුස්වක ද පසළොස්වක ද ප්‍රාතිභායානි පක්‍ෂය ද යන පොහෝ දිනයන්හි අටහින් යුත් පෙහෙවස් විසීමි. සියලු කල්හි නිති සිල්හි ද පිහිටියෙමි. කසින් හා වචනයෙන් සංවෘත වූවා ඉඤ්ඤා සංවරයෙන් යුක්ත වූවා බෙද දෙන්නී ගෙහි විසීමි.

675. (එකල්හි මම) පණ්ඩායෙන් දුරුවීමි, මුසවායෙන් සංයතවීමි. අයිනාදනින් ද මිසභසරින් ද රහමෙර පිමෙන් ද දුරුවීමි.

676. පස් සිකපද රැක්මෙහි ඇලුණු වතුරායාසකායෙහි දඤචු මම යසස් ඇති පසැස් ඇති ගෞතම බුදුරජුන්ගේ උපාසිකාවක් වීමි.

677. ඒ මට දිනපතා නැ කුලයෙන් දස්සක් මල්මාලා ගෙන එයි. මම ඒ සියල්ලම බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධාතුවෛරාගයට පූජා කෙළෙමි.

678. උපපාසකො චිතං ගතංවා මාලාගතච්ඡෙදනං,
දුපසමිං අභිරොපෙසිං පසන්නා සෙති පාණිති.
679. තෙන කලෙචන දෙවිඤ්ඤා රූපං මයං ගතී ව මෙ,
ඉද්ධි ව අනුභාවො ව යං මාලං අභිරොපෙසිං.
680. යඤ්ඤා සිලවතී ආසිං න තං තාව විපව්වතී,
ආසා ව පන මෙ දෙවිඤ්ඤා සකදගාමිනී සියනතී.

විසාලකම් විමානං.

3. 10

681. පාරිච්ඡන්තකෙ කොවිළාසෙ රමණියෙ මනෝරමෙ,
දීඛං මාලං ගතමානා ගායනති සමපමොදසි.
682. තස්සා තෙ නවවමානාය අඛණ්ඩකෙති සබ්බසො,
දීඛං සද්දා නිව්ඡරනති සවණියා මනෝරමා.
683. තස්සා තෙ නවවමානාය අඛණ්ඩකෙති සබ්බසො,
දීඛං ගතං පවායනති සුචිතො මනෝරමා.
684. විවික්ඛමානා කායෙන යා වෙණිසු පිළුකිනා,
තෙසං සුයති නිශෙසාසො තුරියෙ පඤ්ඤාමිතිකෙ යථා.
685. විටංසකා වාතධුතා වාතෙන සමපකම්පිතා,
තෙසං සුයති නිශෙසාසො තුරියෙ පඤ්ඤාමිතිකෙ යථා.
686. යාපි තෙ සිරසමිං මාලා සුචිතො මනෝරමා,
වාතී ගතො දිසා සබ්බා රුකො ඵලාප්පකානො යථා.
687. සායසෙ තං සුචිං ගතං රූපං පසසසි අමානුසං,
දෙවතෙ පුච්ඡිතාච්ඡති කීදං කලමසදිං ඵලනතී.
688. පහසාරං අවමනං වණ්ණගතෙන සංඤ්ඤානං,
අසොකපුපමාලාහං බුද්ධස්ස උපනාමසිං.
689. තාහං කමමං කරිතාන කුසලං බුද්ධවණ්ණිකං,
අපෙකපොසානා සුචිතා සමපමොදමනාමයාති.

පාරිච්ඡන්තක විමානං.

පාරිච්ඡන්තකවග්ගො කතියො.

කසුද්දනා:-

උළාරං¹ උච්ඡ්වලලිකං² ලතා ව ගුහනිලෙන ව
දද්දල සෙසවතී මලදී³ විසාලකම් පාරිච්ඡන්තකො
වග්ගො තෙන පවුට්ඨතී.

1. මංජුසංකො - මිජසං.

2. සංයුතං - මිජසං.

3. උළාරො - මිජසං.

4. උච්ඡ්වලලිකො - මිජසං.

5. පෙසමලිකො - මිජසං.

678. පොතෝ දිනයෙහි ගොස් මම පහන් සිත් ඇත්තී සියතින් ම මල් ගඳ විලවුන් සැයට පිදුවෙමි.

679. දෙවිදුනි, යම් මාලාවක් පූජා කෙළෙමි ද, ඒ (කුශලකම්යෙන්) මාගේ රූපයන් දිව්‍යගතියන් දිව්‍යර්ථයන් දිව්‍යානුභාවයක් විය.

680. යම් භෙයකින් මම සිල්වත් වීම ද ඒ ශීලය මෙතෙක් විපාක නොදෙයි. දෙවිදුනි, කෙසේ නම් මම සෙදගාමිනියක් වන්නෙමි දැයි මාගේ පැතුමෙන් ද වන්නේ යි.

විසාලකම් විමාන යි.

3. 10

681. (එමබා දෙවිදුට) තී රමණිය වූ සිත්කලු වූ පරසතු නම් කොබෝලීල මල් රැගෙන දිව්‍යසුම දම් ගොතන්නී ගයන්නී මැනවින් සතුටු වෙති.

682. නටන්නා වූ ඒ තිගේ අභපසගින් කන්කලු වූ මනරම් දිව්‍ය ශබ්දයෝ සර්වප්‍රකාරයෙන් නික්මෙති.

683. නටන්නාවූ ඒ තිගේ අභපසගින් පිරිසිදු සුවඳැති මනරම් වූ දිව්‍යගන්ධයෝ සර්වප්‍රකාරයෙන් හමත්.

684. (තිගේ) ගරිරය සැලෙන කල්හි කෙස් වෙණියෙහි යම් පළඳනාවෝ වෙත් ද, ඔවුන්ගේ ශබ්දය පසභතුරු නද සේ ඇසේ.

685. මද සුළඟින් සැලෙන සුළඟින් වෙසෙසින් සැලෙන මුදුන් මල්කඩහු වෙත් ද, ඔවුන්ගේ ශබ්දය පසභතුරු නද සේ ඇසේ.

686. තිගේ හිසෙහි පිවිතුරු සුවඳැති මනරම් වූ යම් මල්දමක් වේ ද, එහි සුවඳ (සුපිපි) මඤ්ඤාසාක වාක්‍ෂය සේ සියලු දිගුන් පැතිර හමයි.

687. ඒ පිවිතුරු සුවඳ ආශ්‍රාණය කෙරෙහි. ඒ දිව්‍යමය වූ රූපය දකිති. (එමබා) දෙවිදුට, (මා විසින්) විචාරන ලද්දී මේ විපාකය කිනම් කම්යක්භූතේ දැ යි කියව.

688. මම පබසර කැලුම් ඇති පැහැයෙන් හා සුවදින් යුක්ත වූ හෝපලු මල්දමක් බුදුරජුන්ට පිදුවෙමි.

689. මම බුදුරජුන් විසින් පසස්නා ලද ඒ කුශල කර්මය කොට පහ වූ ශෝක ඇතියා සුව ඇතියා නිරෝග වූවා වෙසෙසින් සතුටු වෙමි.

පාරිවිජ්ඣාක විමාන යි.

තෙවෙනි පාරිවිජ්ඣාක වර්ගය නිමි.

එහි උද්‍යානය:-

උළාර යැ, උච්ඡ්‍රදයිකා යැ, පලලයිකා යැ, ගුහාල ය සමග ලකා යැ, දඬුලලමානා යැ, සෙසවතී යැ, මලලිකා යැ, විසාලකම් යැ, සාරිවිජ්ඣාකයැ යි එයින් වර්ගය කියනු ලැබේ.

4. 1

690. මහෙස්වරයාක¹ විමානසම්. සොණණ වාලුක සන්තෙ,
පඤ්චගිකෙන කුරියෙන රමයි සුප්පවාදිතෙ.
691. තඤ්ඤා විමානා ඔරුයා නිමිතා රතනාමයා,
ඔගාහයි සාලවනං පුප්ඵිතං සබ්බකාලිකං.
692. යසස් යතෙස්සව සාලස්ස මුලෙ තිට්ඨයි දෙවතෙ,
සො සො වුඤ්ඤි පුප්ඵානි ඔනම්භා දුමුත්තමො.
693. වාතෙරිතං සාලවනං ආබුතං දිජ්ජෙවිතං,
වාති ගජෙඤා දිසා සබ්බා රුකෙඤා මහස්සමකා යථා.
694. සායමෙ තං සුඵ්. ගජං රූපං පසස්ස අමානුසං,
දෙවතෙ පුච්ඡිතාචිකං කිස්ස කම්මසයිදං ඵලනම්.
695. අහං මනුස්සෙසු මනුස්සභූතා දුඨි අධිරකුලෙ අහං,
බුද්ධං නිසිත්තං දිස්වාන සාලපුප්ඵෙ ඔතිරි.
696. විටංසකං ව සුත්තං සාලපුප්ඵමයං අහං,
බුද්ධස්ස උපනාමෙයි. පසන්නා සෙති පාණිති.
697. තාහං කම්මං කරිභාන කුසලං බුද්ධවණ්ණිතං,
අපෙතසොකා සුඵ්තා සම්පමොදමනාමයාති.

මහෙස්වරයාක විමානං.

4. 2

698. පහසර වරවණ්ණනිතෙ
සුරක්කවත්ති වාසනෙ²
මහිද්ධිතෙ විජ්ජනරුචිරගතෙ
කා තං සුගෙ දෙවතෙ විජ්ජෙ මම.
699. පලලබ්භිතා ව තෙ මහෙස්සා
නානාරතනාචිකිත්තො රුචිරො
යත් තං නිසිත්තා විරොචයි
දෙවරාජාරිථා නන්දනෙ වනෙ.
700. කිං තං පුරෙ සුවරිතමාවරි හග්ගෙ
කිස්ස කම්මසස් විපාකං අනුගොයි දෙවලොකසම්.
දෙවතෙ පුච්ඡිතාචිකං කිස්සකම්මසයිදං ඵලනම්.

1. මහෙස්වරයාක - මජ්ඣ.

2. සුරක්කවත්තිතෙ - මජ්ඣ.

3. දෙවරාජාරි - ඔ.

4. 1

690. රන් වැලි අතුළු රතුපළිඟුමිණිවුවා විමන්ති මැනැවින් වැසූ පසහතුරු රැවින් ඇලෙහි.

691. (පෙර පිනෙන්) නිර්මිත රුවන්වුවා ඒ විමනින් බැස සියලු කලට සුදුසු සැප ඇති හැම කල්හි පිපි සිටි සල්වනයට පිවිසෙහි.

692. (එමබා) දෙව්දුව, (තෝ) යම් යම් සල් රුකක්මුලැ සිටිති ද, ඒ ඒ උතුම් රුක නැම් මල් මුදලයි.

693. සුළඟින් සැලෙන මද සුළඟින් සෙමෙන් කම්පා කරන ලද සල්වනය (මොනර කොඩුල් ආදී) විහඟන් විසින් සෙවුනේ වෙයි. (එහි) සුගන්ධය මඤ්ඤාස්සක රුක සේ සියලු දිගුන් පැතිර හමයි.

694. ඒ පිවිතුරු සුවද ආශ්‍රාණය කෙරෙහි. ඒ දිව්‍යමය රූපය දකිති. (එමබා) දෙව්දුව, මා විසින් විවාරනලද්දී මේ විපාකය කිනම් කම්පයක්හුගේ දැයි කියව.

695. මම පෙර මිනිසුන් කෙරෙහි මිනිස් දූවක් වුවා සැමි කුලයෙහි දැක්කේ වීමි. (ඒ මම) වැඩහුන් බුදුරජුන් දැක සල්මලින් විසිඳවීමි.

696. මම පහන් සිත් ඇත්තී මැනැවින් කළ සල්මල් බහුල කොට ඇති මුදුන්මල්කඩක් බුදුරජුන්ට සියතින් පිදීමි.

697. මම බුදුරජුන් විසින් පසස්නාලද ඒ කුලකම්පය කොට පහවූ ශෝක ඇතියා සුව ඇතියා නිරෝගවුවා වෙසෙසින් සතුටු වෙමි.

මඤ්ඤාස්සක විමාන යි.

4. 2

698. ප්‍රභාසවර වූ උතුම් වූ වණයෙන් බබළන අකිරක්ක වූ වස්ත්‍ර හැඳි මහත් ඉහු ඇති සඳුන් අලෙවි කළාක් වැනි මනරම් සිරිපි අවයව ඇති (එමබා) භොධනා දෙව්දුව, මා වදනෙහි. කී කවරක් ද?

699. නඳුනුයනෙහි සක්දෙව් රජු සේ කී යම් අස්නෙකැ හුන්නි බබළන්නෙහි ද, කීගේ (මේ) පලඟ මහඟු ය, නන් රුවනින් විසිතුරු කරන ලද්දේ මනහර ය.

700. සොදුර, පෙර කී කිනම් සුවරිතයක් කෙළෙහි ද? දෙව්ලොවැ කිනම් කම්පයක්හුගේ විපාකය (මෙසේ) අනුභව කෙරෙහි ද? (එමබා) දෙව්දුව, විවාරන ලද්දී මේ විපාකය කිනම් කම්පයක්හුගේ දැයි කියව.

701. වහන්ස, පිඬු පිණිස හැසිරෙන ඔබවහන්සේට දැසමන් මල්දමක් ද උක්හකුරුපැනක් ද දුනිමි. (මම) ඒ කම්යෙහි මේ විසාකය දෙව්ලොවැ විදිමි.

702. වහන්ස, මට විපිළිසරෙක් ද වෙයි. මට ම වැරැදිණි. නසුරෙක් ද කරන ලදී. ඒ මම ධම්මාජන් වූ බුදුරජුන් විසින් මැනවින් දෙසූ ධම්මය නො ඇසිමි.

703. වහන්ස, එහෙයින් එය ඔබට කියමි. යම් කිසිවෙක් මට අනුකම්පා කරන්නේවේ ද (හෙතෙම) ඒ මා ධම්මාජයන් වහන්සේ විසින් මනාකොට දෙසනලද (සිලාදි) ධම්මයන්හි සමෘද්ධි කරවනු මැනවි.

704. බුදුරුවන්හි ද දමුරුවන්හි ද සභරුවන්හි ද යම් දෙව් කෙනෙකුන්ගේ සැදහැ ඇත්තේ නම් ඒ දෙව්ගේ ආයුෂ්‍යයෙන්, යසයින් හා සිරියෙන් ඒ මා ඉක්මවා බබළක්.

705. අත්‍යා දෙව්ගේ අනුභාවයෙන් වණියෙන් මට වඩා උත්තරීතරයහ. මහත් ඉදුහ ඇතියහ.

සහසාර විමාන යි.

4. 3

706. සියලු අබරණින් සැරසුණු තෙපි මිණි කසුනෙන් කරන ලද රුවන් දලින් ගැවසිගත් මහත් වූ (ගමන සහකාරයෙන්) සහකාර වූ අභස්ගත උතුම් ඇතකු මත නැගී අභසින් මෙහි පැමිණියහ.

707. ඇත් රජුගේ දෙදළෙහි, පැහැදි දිය ඇති සුපිපි පිඬුම ඇති පොකුණු දෙකෙක් පහළ විය. පිඬුම මත පසහතූරු සමූහයෝ ප්‍රභේදයට යෙත් (වාදනය වෙත්). මේ මනඟර දෙව්හතෝ ද නටත්.

708. මහත් අනුභාව ඇති දෙව්දුව, (නි) දිව්‍යර්ථයට පැමිණියා වෙති. මිනිස් දූවක් වූවා කවර පිනක් කෙළෙහි ද? තිගේ සිරිපි පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙසේ දිලියෙන පුණර්ථ ඇත්තී වෙති ද?

709. බාරාණසියං උපසඤ්චිතො
 බුද්ධස්සාභං වක්ඛ්‍යාතං අද්ධං
 පාදනී වක්ඛ්‍යාතං ඡමා නිසිදිං
 විකතා වගං අක්ඛ්‍යාතං අකාසිං.
710. බුද්ධො ච මෙ කඤ්චනාසන්තිහත්තවො
 අදෙසයි සම්මුද්දසද්ධානිච්චිතං
 අසඤ්චිතං දුක්ඛනිරෝධසංසාරං
 මග්ගං අදෙසෙයි¹ යනො විජානියං.
711. අප්පායුකී කාලකතා තතො චුතා
 උපපන්නා තිදසගණං යසස්සිති
 සකකස්සාභං² අක්ඛ්‍යාතො පජාපතී
 යසස්සකරා නාම දියාසු විසුත්තා³ති

නාග විමානං.

4. 4

712. අභිකතනොත්තන වග්ගෙණො යා තං තිට්ඨයි දෙවනෙ,
 මහාසෙසනි දියා සබ්බා මසයි විය තාරකා
713. කෙන නෙ තාදියො වග්ගෙණො කෙන නෙ ඉධම්ඤ්ඤිති,
 උපපජ්ජනති ච තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
714. පුට්ඨාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
 මනුස්සභූතා කිමකාසි පුක්ඛං
 කෙනාසි ඵලං ජලිතානුභාවා
 වග්ගෙණො ච තෙ සබ්බදියා පභාසති³ති
715. යා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලොනෙන සුච්ඡිකා,
 පඤ්ඤා පුට්ඨා වියාකාසි යසස්ස කම්මසසිදං ඵල³නති
716. අහං ච බාරාණසියං බුද්ධස්සාදිවච්චනවුතො,
 අද්ධං සුසඤ්චුමාසං පසන්නා සෙහි³ පාණිති
717. සුසඤ්චුමාසං අලොභිකාසං ච පසන්ත ඵලං කුමාසපිණ්ඩියා,
 අලොමං සුචිතං දියවා කො පුක්ඛං න කම්මසසිති

1. අදෙසයි - මිජසං.

2. සකකස්සාභං - මිජසං.

3. සෙහි - PTS.

709. මම බරණැසට එළඹි බුදුරජුන්ට වස්ත්‍ර යුග්මයක් දුනිමි. පා වැද බිම හිඳහනිමි. තුටු වූ මම ඇඳිලි ද කෙළෙමි.

710. යම් ධර්මදේශනාවකින් (මම) සිවුසය දහම් පිළිවිදියෙමි ද, කසුන්වත් සිව් ඇති බුදුරජාණන් වහන්සේ සමුදය දුටු සත්‍යයන්ගේ අනිත්‍යතාව මට දේශනා කළසේක. තවද, අසංස්කෘත වූ ශාශ්වත දුටු නිරොධය වූ නිව්‍යාණය ද කෙළෙස් නසන ආයාමාර්ගය ද දේශනා කළසේක.

711. මද ආයු ඇති ඒ මම කල්‍යාණික කළා එයින් ව්‍යුත වූවා දෙවියන් අතර. උපන්හි යසස් ඇත්තී වීම. සක්දෙව් රජහුගේ එක්තරා භාය්‍යාවක් වූ මම (දෙදෙව්ලොව) දිගුත්ති පතලා වූ යසුත්තරා නම් වෙමි.

භාගවිමාන යි.

4. 4

712. (එමබා) දෙවියව, යම්බඳු වූ තෝ මනා රුසිරෙන් සියලු දිගුත් බබුළුවන්හි දවහත් කරුව සේ සිටිනෙහි.

713. කවර හේතුකින් කිට එබඳු සිරුරු පැහැයෙන් වී ද? කවර පිනෙකින් තිගේ සුචරිතඵලය මෙහි සමෘද්ධි වෙ ද? මන වඩන්තා වූ යම්කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තීහු (කවර පිනෙකින්) කිට පහළ වෙත් ද?

714. මහත් අනුභාව ඇති දෙවියව, තී විචාරමි. මිනිස් වූවා කවර පිනක් කෙළෙහි ද? තිගේ මේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණ්‍යර්ධි ඇත්තී වෙහි ද?

715. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නාලද ඒ දෙවිය කොමෝ තුටුසින් ඇත්තී මේ පුණ්‍යඵලය යම් කවර කම්යක්හුගේ ද යි (මෙසේ) පැවැසූ ය.

716. මම ද බරණැස දී සුයාමිබන්ධු වූ බුදුරජුන්ට පහන් වූවා සියතින් වියළි කොමු පිටුවක් දුනිමි.

717. වියළි ලුණු නැති කොමුපිටු දහයෙහි විපාකය ද බලනු මැනවි. (වියළි කොමුපිටු පමණක් දී) සුඛිත වූ අලොමාව දක කවරෙක් පින් නො කරන්නේ ද?

718. තෙන නෙ තාදිසො වග්ගො තෙන නෙ ඉධම්ඡක්ඛිති,
උපපජ්ජති ච නෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
719. අකාමී නෙ භික්ඛු මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා යමහං අකාමිං
තෙනාමි ඵලං ජලිතානුභාවා
වග්ගො ච නෙ සබ්බදිසා පහාසති¹ති

අලොමා විමානා².

4. 5

720. අභික්ඛානොත්ත වග්ගොත්ත යා තං තිට්ඨයි දෙවතෙ,
භිහාසෙනති දිසා සබ්බා ඔසයි විය තාරකා
721. තෙන තෙ තාදිසො වග්ගොත්ත තෙන තෙ ඉධම්ඡක්ඛිති,
උපපජ්ජති ච නෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
722. පුට්ඨාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කිමකාමි පුඤ්ඤං
තෙනාමි ඵලං ජලිතානුභාවා
වග්ගො ච නෙ සබ්බදිසා පහාසති³ති
723. සා දෙවතා අනමනා මොග්ගලොත්තො පුට්ඨිතා,
පඤ්ඤා පුට්ඨා වියාකාමි යස්ස කම්මසයිදං ඵලං
724. අහං අකම්මකම්මං ධුම්මසාදිවචනානුත්තො,
අද්ධං කොලසමයකං කඤ්ඤං⁴ තෙලධුපිතං
725. පිපථලාං ලසුනොත්ත ච මිසං ලාමකුරකොත්ත ච,
අද්ධං උජ්ජුතකම්මං⁵ වීජසකොත්තො වෙතසා
726. යා මහෙසිත්තං තාමරයා වක්ඛවත්තිස්ස රාජිනො
නාරි සබ්බබ්බකලාංචි භතතුචානොමදසතිකා
චතස්ස කඤ්ඤාදනස්ස කලං නාගසති සොළසිං
727. සතං නිසංසා සතං අසංසා සතං අසංසාරි රථා
සතං කඤ්ඤාසහස්සානි ආමුත්තමච්ඡිකුණ්ඩලා
චතස්ස කඤ්ඤාදනස්ස කලං නාගසති සොළසිං

1. අලොම විමානා - මහසං.

2. කඤ්ඤා - කපටි

3. උජ්ජුතකම්ම - කපටි

718. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධි වෙයි. මන වඩන්නා වූ යම්කිසි සම්පත්තිය වෙත් ද, ඒ සම්පත්තිය මට පහළ වෙත්.

719. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් දුක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණ්‍යර්ථි ඇත්තී වෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

අලොමාවිමාන යි.

4. 5

720. (එමබා) දෙවියුව, යම්බඳු වූ තෝ මනා රුසිරෙන් සියලු දිගුන් බබුළුවන්නී දවහත් තරුව මේ සිටිනෙහි.

721. කවර හේතුවකින් තිට එබඳු සිරුරු පැහැයෙන් වී ද? කවර පිනකින් තිගේ සුවරිතඵලය මෙහි සමෘද්ධි වේ ද? මන වඩන්නා වූ යම්කිසි සම්පත්තිය වෙත් ද, ඒ සම්පත්තිය (කවර පිනකින්) තිට පහළවෙත් ද?

722. මහත් අනුභාව ඇති දෙවියුව, තී විවාරමි. මිනිස් වුවා කවර පිනක් කෙළෙහි ද? තිගේ මේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි, කවර පිනකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණ්‍යර්ථි ඇත්තී මෙහි ද?

723. මුහුලන් තෙරුන් විසින් සුළුබුස්නා ලද ඒ දෙවියු තොමෝ තුටුසිත් ඇත්තී මේ පුණ්‍යඵලය යම් කවර කම්යක්කුගේ ද යි (මෙහේ) පැවසූ ය.

724. මම අනුකම්පිත රටදී සුර්යබන්ධු වූ බුදුරජුන්ට තෙලින් දුහන් කරනලද කොලසම්පාක නම් බෙහෙත් කැඳක් දුනිමි.

725. තිස්සිලි සුදුසුකු සුවද හොටින් මිශ්‍ර වූ බෙහෙත් කැඳක් සාජු වූ බුදුරජුන් වෙත වෙහෙසින් පහන් සිතින් දුනිමි.

726. සියලු දහසයනින් හොබනා වූ සැමියාගට නො ලැබූ දකුම් ඇති යම් ස්ත්‍රියක් තොමෝ සක්විති රජකුට අගමෙහෙසි බව කරන්නී ද, එය මේ හඹුදනෙහි සොළොස්වන කලාවෙන් කලාවටත් නො අඟී.

727. සියක් දහසක් රත්නික ද සියක් දහසක් අස්සු ද සියක් දහසක් අස් වෙළෙඹුන් යෙදූ රිය ද පැළෑටි මිණි කොමොල් ඇති සියක් දහසක් කන්‍යාමවෝ ද මේ කැඳ දුන් ඵලයෙහි සොළොස්වැනි කලාවෙන් කලාවකුදු නො අඟිත්.

728. යතං හෙමවතා නාගා ඊසා දනානා උරුනාවා
සුවණ්ණකව්‍යා මාතඛිනා හෙමකප්පන වාසයා¹
එතස්ස කඤ්ඤද්වයස්ස කලං නාගසනති සොළසිං.
729. වතුනගමපි² දීපානං ඉසසරං යොධ කාරයෙ,
එතස්ස කඤ්ඤද්වයස්ස කලං නාගසනති සොළසිං³කති.

කඤ්ඤද්වයා විමානං.

4. 6

730. අභිකකන්තොන වණ්ණණන යා තං තිට්ඨසි දෙවතෙ,
ඔභාසෙතති¹ දීපා සබ්බා ඔසධි විය තාරකා
731. තස්සා තෙ නවවිමානාය අඛතමඛෙතති සබ්බයො,
දිබ්බා සද්දා නිවජරතති සවණියා මනොරමා
732. තස්සා තෙ නවවිමානාය අඛතමඛෙතති සබ්බයො,
දිබ්බා ගන්ධා පවායනති සුවිගන්ධා මනොරමා
733. විවතතමානා කායෙන යා වෙණිසු පිළිකන්තා,
තෙසං සුයති නිගෙසායො තුරියෙ පඤ්චධරිතෙ යථා
734. වටංසකා වාතධුතා වාතෙන සමුපකම්පිතා,
තෙසං සුයති නිගෙසායො තුරියෙ පඤ්චධරිතෙ යථා
735. යාපි තෙ සිරසමිං මාලා සුවිගන්ධා මනොරමා,
වාති ගන්ධො දීපා සබ්බා රුකෙඛා මඤ්ඤුසකො යථා
736. ඝායසෙ තං සුවිං ගන්ධං රූපං පසස්සි අමානුසං,
දෙවතෙ සුවිජිකාවිකඛ කිස්ස කම්මසසිදං ඵල'නති
737. සාවජ්ජියං මග්ගං සථි භද්දන්ත
සඛ්ඤ්ඤා කාරෙසි මහාවිහාරං
තත්ප්පසනකා අභමනුමොදිං
දිස්වා අගාරඤ්ච පියඤ්ච මෙතං.
738. තායෙව මෙ සුද්ධානුමොදනාය
ලද්ධං විමානං අඛතුතං දස්සනෙය්‍යාං
සමන්තානො සොළස යොජ්ජනානි
වෙහාසයං ගවජ්ජති ඉදධියා මම
739. කුටාගාරා නිවෙසා මෙ විහත්තා භාගෙසා මීධා,
දද්දලිලමානා ආහනති සමන්තා සතයොජනං.

1. හෙමකප්පන නිවසනා - PTS

2. වතුනගමපි ව - කප්පවි.

3. ඔභාසනති - කප්පවි.

728. ශ්‍රේෂ්ඨ වූ රියඟිස් වැනි දළ ඇති ධාමස්ව පරාක්‍රමයෙන් වැඩෙන රුවන් මුවා ගෙල බරණින් සැරසූ රන්ඵබු ඇත් අබරණින් හොඳනා සියයක් හෙවන ඇත්හු මේ කැඳනුන් ඵලයෙහි සොළොස්වැනි කලාවෙන් කලාවකුණු නො අගිත්.

729. මෙලොව යමෙක් සිවුමහදිවයිනට අධිපති සක්විතීරජබව කෙරේද, එය මේ කැඳ නුන් ඵලයෙහි සොළොස්වැනි කලාවෙන් කලාවකුණු නො අගි.

කකුභිකදයිකා විමාන යි.

4. 6

730. (එමබා) දෙව්දුව, යම්බඳුවූ හෝ මනා රුසිරෙන් සියලු දස දිගුන් බබුළුවන්හි දවහන් තරුව සේ සිටිනෙහි.

731. නටන්නා වූ ඒ තිගේ අභපසහින් කන්කලු වූ මනරම් දිව්‍ය ඔබ්දයෝ සචිත්‍රකාරයෙන් නික්මෙති.

732. නටන්නාවූ ඒ තිගේ අභ පසහින් පිරිසුදු සුවඳැති මනරම් වූ දිවසුවද සචිත්‍රකාරයෙන් හමයි.

733. තිගේ ගරිරය සැලෙන කල්හි කෙස් වෙණියෙහි යම් පළඳනාවෝ වෙත් ද, ඔවුන්ගේ ඔබ්දය පසහතුරුනද සේ ඇසේ.

734. මද සුළඟින් සැලෙන සුළඟින් වෙසෙසින් සැලෙන සුදුන් මල්කඩහු වෙත් ද, ඔවුන්ගේ ඔබ්දය පසහතුරුනද සේ ඇසේ.

735. තිගේ හිසෙහි 'පිච්ඡුරු සුවඳැති මනරම් වූ යම් මල්දමෙක් වෙද, එහි සුවද (සුපිපි) මඤ්ඤාසක වෘක්කය සේ සියලු දිගුන් පැතිර හමයි.

736. ඒ පිච්ඡුරු සුවද ආසාණය කෙරෙහි, ඒ දිව්‍යමය වූ රූපය දකිති. (එමබා) දෙව්දුව, මා විසින් විවාරන ලද්දී මේ විසාකය කිහිමි කර්මයක්හුගේ දැයි කියව.

737. වහන්ස, මාගේ යෙහෙළි (වූ විසාබා) භොමෝ සැවැත්නුවර සඞ්ඝයා උදෙසා මහවෙහෙරක් කරවූ ය. එහි පහන් වූ මම ඒ මහත් වූ ප්‍රාසාදය ද මම ප්‍රිය වූ බුද්ධප්‍රමුඛ සඞ්ඝයා උදෙසා කළ එබඳු මහාධනපරිත්‍යාගය ද දැක පින් අනුමෝදන් වීම.

738. ඒ මාගේ පිරිසුදු අනුමොදනායෙන් දකුම්කලු අසිරිමත් මේ විමන ලබන ලදී. මාගේ පුණ්‍යරසියෙන් (ඒ විමන) අභයෙහි භාත්පස සොළොස් යොදුන් තැන් පැතිර පවතී.

739. කොවස් විසින් බෙදූ ප්‍රමාණවත් කරන ලද කුච්ඡෙවල් ඇති බබළන මාගේ නිවෙස්හු භාත්පස සියක් යොදුන් තැන් බබළත්.

740. පොසකරණෙහි ව මෙ එකේ පුටුලොමනියෙව්න,
අවෙණදිකා විපසනතා යොග්‍යභාවාලුකසන්ධා
741. නානාපද්‍රමසඤ්ජනා පුණ්ඩරිකසමොන්තා,
සුරභි සමව්‍යායනා මනුෂ්‍ය චාචනෙරිතා
742. ජමබ්‍රයො පනසා තාලා නාළිකෙරවනානි ව,
අනෙකා නිවෙසනෙ ජාතා නානා රුකාං අරොපිමා
743. නානා තුරියසබ්බද්ධං අවජරාගණසොසිකං,
යො'පි මං සුපිනෙ පසෙස යො'පි විනො සියා නරො
744. එතාදිසං අබ්‍රහං දස්සනීයං¹ විමානං සබ්බතො පහං,
මම කතෙමිති නිබ්බතං අලං පුඤ්ඤති කාතවෙති
745. තායෙව නෙ සුඤ්චනුමොදනාය
ලභං විමානං අබ්‍රහං දස්සනීයං
යා වෙව සා දනමද්ධි නාරි
තස්සා ගතීං බ්‍රාහ්මී කුභිං උපපන්නා සා ති
746. යා සා අහු මග්ගං සථි හදනෙත
සබ්බස්ස කාරෙසි මනාවිහාරං
විඤ්ඤානධම්මා සා අද්ධි දනං
උපපන්නා නිම්මාණරත්තිසු දෙවෙසු
647. පජාපති තස්ස සුනිමිතස්ස
අවිතතියො කමමවිපාකො තස්සා
යමෙතං පුට්ඨසි කුභිං උපපන්නා සා'ති
තං තෙ වියාකාසිං අනඤ්ඤො අහං
748. තෙනති අඤ්ඤාපි සමාදපෙර
සබ්බස්ස දනානි ද්දර වීතො
ධම්මඤ්ඤා පුණ්ණං පසන්න මානසා
සුද්ධිලොභො ලද්ධා මනුෂ්‍යලාභො
749. යං මග්ගං මග්ගාධිපතිතාදෙසයි⁴
බ්‍රහ්මස්සරො කඤ්ඤාන සන්තිහත්තවො
සබ්බස්ස දනානි ද්දර වීතො
මහපථලා යත්ත භවතති දුක්ඛිණා

1. අබ්‍රහ්‍ය දස්සනොයං - මජ්ඣං.

2. උපපන්නා - සිද්ධි

3. තෙනහඤ්ඤාපි - මජ්ඣං.

4. මග්ගාධිපති අදෙසයි - මජ්ඣං.

740. මෙහි මට දිවමසුන් විසින් සෙවුනා නො කැළඹුණු පිරිසුදු දිය ඇති රන්වන් වැලි ඇතුරු පොකුණ ද වෙති.

741. නොයෙක් පියුමෙන් වැසුණු හෙල පියුමෙන් භාත්පස පැතුරුණු මනරම් වූ සවිනින් කම්පිත වූ පිරිසුදු සුවඳ හමයි.

742. දඹ කොස් තල් පොල් වනයෝ ද රොපණය නොකළාවූ ම නොයෙක් වෘක්ෂයෝ ද නිවෙස් කුළු හවගන්තාහ.

743. නන්තුරු රැවින් භඬ නැඟුණු දෙවභනන් විසින් සෝමිත වූ මා යමෙක් සිහිනෙන් දකින්නේ ද, ඒ මිනිස් තෙමේ ද ප්‍රීත වන්නේය.

744. මෙබඳු අසිරිමත් දකුම්කලු වූ සියලු ලෙසින් පැහැපත් වූ විමානය මාගේ කුශලකර්මයෙන් උපන්නේ ය. එහෙයින් පින් කිරීම සුදුසු ය.

745. කීගේ ඒ පිරිසිදු අනුමෝදනාවෙන් ලත් විමන අසිරිමත් ය. දකුම්කලු ය. යම් ඒ ස්ත්‍රියක් තොමෝ දන් දුන්නී ද, ඔ තොමෝ කොහි උපන්නී දැයි ඇගේ ගතිය කියව.

746. වහන්ස, ඒ මාගේ යම් යෙහෙළියක් තොමෝ සඤ්ඤා උදෙසා මහවෙහෙරක් කරවූ ද, පිළිවිදි සිවුසස් දහම් ඇත්තී දන් දුන්නී ද, ඔ තොමෝ නිමාණුකී නම් දෙවියන් අතර උපන්නී ය.

747. (ඔතොමෝ) ඒ සුනිමිත දෙවිඳුන්ගේ බිරිඳ වූවා ය. ඇයගේ කර්මවිපාකය නො සිතිය හැකි ය. ඔතොමෝ කොහි උපන්නී දැ යි මේ යමක් විචාරති ද, එය නොපට මම ඇති සැටියෙන් පැවැසිමි.

748. එ කරුණෙන් සෙස්සන් ද කුසල් දහම්හි සමාදන් කරවූ : සතුටු වූවාහු සඤ්ඤාවට දන්දෙවු. පැහැදුණු සිතැත්තෝ දහම් ද අසවු. අතිශයින් දුර්ලභ වූ මනුෂ්‍යාභිය ලද්දේ (ද එහෙයින්).

794. භ්‍රමස්ථර ඇති රන්වන්සිව් ඇති බුදුරජාණන් වහන්සේ යම් සුගතිගාමී මාර්ගයක් ශ්‍රේෂ්ඨ යයි වදාළයෙක් ද, යමකු විෂයෙහි දක්ෂිණා තොමෝ මහත්ඵල වන්නී ද (හෙයින්) සතුටු වූවාහු ඒ සභනට දන් දෙවු.

750. යෙ පුග්ගලා අට්ඨ සකං පසන්ථා
වික්ඛාරි ඵකානි පුග්ගානි මොහති
තෙ දක්ඛිණෙය්‍යා සුගතස්ස සාවකා
ඵතෙසු දින්නානි මහජලානි
751. වික්ඛාරො ව පටිපන්නා වික්ඛාරො ව ඵලෙ ධිතා,
ඵස සමෙය්‍ය උජුහුතො පඤ්ඤාසිලසමාහිතො
752. යජමානානං මනුෂ්සානං පුඤ්ඤපෙක්ඛාන පාඨිනං,
කරොතං ඔපධිකං පුඤ්ඤං සමෙය්‍ය දින්නං මහපථලං
753. ඵසො හි සමෙය්‍ය විපුලො මහග්ගතො
ඵසප්පමෙය්‍යා උද්ධිව සාගරො
ඵතෙති සෙට්ඨා නරචීරසාවකා
පහලියරා ධම්මමුදීරයන්ති
754. තෙසං සුදින්නං සුගුතං සුධිට්ඨං
යෙ සමිත්තිමුද්දිස්ස දදාති දනං
සා දක්ඛිණා සමිත්තො පතිට්ඨිතා
මහපථලා ලොකවිදුත වණ්ණිතා
755. ඵතාදිසං යඤ්ඤමනුෂ්සරන්නා
යෙ වෙදයාතා විචරන්ති ලොකෙ
විනෙය්‍ය මචෙජරමලං සමුලං
අනිජදිතා සග්ගමුපෙන්නි යානන්ති

විහාරවිමානං.

භාණ්ඩාරං දුකියං.

4. 7

756. අභික්ඛන්තොන වණ්ණණිත යා නිං කිට්ඨසි දෙවතෙ,
ඔහාසෙත්තී දියා සක්ඛා ඔහගී විය තාරකා
757. කෙන තෙ තාදියො වණ්ණණි කෙන තෙඉධම්ඤ්ඤති,
උප්පජ්ජන්ති ව තෙ භොගා යෙ කෙච්චි මනායො පියා
758. පුච්ඡාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුෂ්සභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි ඵලං ජලිතානුභාවා
වණ්ණණි ව තෙ සබ්බදියා පහාසති'ති

750. බුද්ධාදි සත්පුරුෂයන් විසින් පසස්නාලද යම් ආයාසී පුද්ගලයෝ වෙත් ද, ඔහු අවදෙනෙකි. තෙල යුගයෝ සතර දෙනෙකි. බුද්ධත්වයේ ශ්‍රාවක වූ ඒ ආයාසී පුද්ගලයෝ දක්ෂිණාවට නික්මග. මුත්තවත්තේ කෙරෙහි දෙනලද දනයෝ මහත්ඵල වෙත්.

751. මාර්ගසථයෝ සිවුදෙනෙක, ඵලසථයෝ සිවු දෙනෙක, මේ සඛ්‍ය තෙමේ සෘජු වූයේ යැ. (ආයාසී වූ) ප්‍රඥාසීලසමාධි ඇත්තේ යැ.

752. යම් සහරුවනක් කෙරෙහි දුන් දෙය පින්පල කැමැති ව දන් දෙන්නා වූ මිනිසුන්ට මහත්ඵල වේ ද, (එබඳු) ප්‍රතිසන්ධි ප්‍රවෘත්ති විපාක දෙන පින් කෙරේවා.

753. මේ සඛ්‍ය තෙමේ ගුණයෙන් මහත්ඛට්ට ගියේ ය. (ඵලවිපුල- නියට හෙතුභාවයෙන්) විපුල වූයේ ය. මේ සඛ්‍ය තෙමේ උද්ධි නම් සාගරය සේ ගුණයෙන් පමණ නොකඩඟැක්කේ ය. ලොවට නැණලු කරන්නා වූ තෙල ශ්‍රේෂ්ඨ වූ නරවීරශ්‍රාවකයෝ ම නිවන්මග දක්වත්.

754. යම් කෙනෙක් සතුන් උදෙසා දන් දෙත් ද, ඔවුන් විසින් (එය) මැනැවින් දෙනලද ය. ගෙනවුත් පුදනලද ය. මහදන් විසින් යාග කරනලද ය. සතුන් කෙරෙහි පිහිටියා වූ ඒ සඛ්‍යගත වූ දක්ෂිණා නොමෝ මහත්ඵල ඇතැ යි බුද්ධත්වයෙන් විසින් වර්ණනා කරන ලදී.

755. හටගත් සොම්නස් ඇති යම් කෙනෙක් මුල් සහිත ව මසුරු මල දුරු කොට ලෝකයෙහි හැසිරෙත් ද, ඔහු නින්ද නො කරන ලද්දෝ සගලොවට පැමිණෙත්.

විහාරවිමාන යි.

දෙවන බණවර යි.

4. 7

756. (එමබා) දෙව්දූව, යම්බඳු වූ කී මනා රුසිරෙන් සියලු දිගුත් බබුළුවන්හි දවහත් කරුව සේ සිටිනෙහි.

757. කවර හේතුවකින් කිට් එබඳු සිරුරු පැහැයක් වී ද? කවර පිනෙකින් කීගේ සුවරිතඵලය මෙහි සමෘද්ධි වේ ද? මන වඩන්නා වූ යම්කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තීහු (කවර පිනෙකින්) කිට් පහළ වෙත්ද?

758. මහත් අනුභාව ඇති දෙව්දූව, කී විහාරම් මිනිස් වුවා කවර පිනක් කෙළෙහි ද? කීගේ මේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබඳු දිලියෙන සුණාර්ධි ඇත්ති වෙති ද.

759. සා දෙවතා අභ්‍යමනා මොග්ගලානොන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤා පුට්ඨා විශාකාසි යසස කම්මසිද්ධං ඵලානි
760. ඉන්ද්‍රිවරානා භස්සකං අභමදසිං
භික්ඛුනො පිණ්ඩාය වරනාහසා
ඵසිකානං උත්තතසමිං
නගරවරෙ පණ්ණකතෙ රමෙම
761. තෙන මෙ තාදිසො වණ්ණණං තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජති ච මෙ භොගා යෙ තෙව් මනසො පියා
762. අකඛාමී තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභූතා යමහං අකාසිං,
තෙනමහි ඵවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණණං ච මෙ සබ්බදිසා පභාසති'ති (ඉන්ද්‍රිවරදැකා)
763. අභික්කතොත්තන වණ්ණණං යා කං තිට්ඨසි දෙවතෙ,
මහාසෙහනි දිසා සබ්බා ඔසධි විය තාරකා
764. තෙනා තෙ තාදිසො වණ්ණණං තෙනා තෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජති ච තෙ භොගා යෙ තෙව් මනසො පියා
765. පුට්ඨාමී තං දෙව් මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි ඵවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණණං ච තෙ සබ්බදිසා පභාසති'ති
766. සා දෙවතා අභ්‍යමනා මොග්ගලානොන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤා පුට්ඨා විශාකාසි යසස කම්මසිද්ධං ඵලානි
767. නීලුපපලහස්සකං අභමදසිං
භික්ඛුනො පිණ්ඩාය වරනාහසා
ඵසිකානං උත්තතසමිං
නගරවරෙ පණ්ණකතෙ රමෙම
768. තෙන මෙ තාදිසො වණ්ණණං තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජති ච මෙ භොගා යෙ තෙව් මනසො පියා
769. අකඛාමී තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභූතා යමහං අකාසිං
තෙනමහි ඵවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණණං ච මෙ සබ්බදිසා පභාසති'ති (නීලුපපලදැකා)
770. අභික්කතොත්තන වණ්ණණං යා කං තිට්ඨසි දෙවතෙ,
මහාසෙහනි දිසා සබ්බා ඔසධි විය තාරකා

759. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නාලද ඒ දෙවියු තොමෝ තුටුසින් ඇත්ති මේ පුණ්‍යඵලය යම් කවර කර්මයක්හුගේ දැයි (මෙසේ) පැවසූ ය.

760. මම එසිකාර උස්බිම් පෙදෙසක පිහිටි මනරම් වූ උතුම් පණ්ණකක නම් නුවර පිටු පිණිස හැසිරෙන හික්කුනාමක්භට ඇසළ මල් කලඹක් දුනිමි.

761. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධි වෙයි. මන වඩන්නා වූ යම්කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තීහු මට පහළ වෙත්.

762. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් දුවක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද? (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණ්‍යර්ථ ඇත්ති වෙමි. මාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි. (ඉන්දිරදයිකා)

763. (එමබා) දෙවිදුව, යම්බඳුවූ තෝ මනා රුසිරෙන් සියලු දිගුත් බබුළුවන්නී දවහන් තරුව සේ සිටිනෙහි.

764. කවර හේතුවකින් තිට එබඳු සිරුරු පැහැයක් වී ද? කවර පිනෙකින් තිගේ සුවරිතඵලය මෙහි සමෘද්ධි වෙ ද? මන වඩන්නා වූ යම්කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තීහු(කවර පිනෙකින්) තිට පහළ වෙත් ද?

765. මහත් අනුභාව ඇති දෙවිදුව, තී විචාරමි. මිනිස් වුවා කවර පිනක් කෙළෙහි ද? තිගේ සිරුරු පැහැය ද සියලුදිගුත් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණ්‍යර්ථ ඇත්ති වෙහි ද?

766. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නාලද ඒ දෙවියු තොමෝ තුටුසින් ඇත්ති මේ පුණ්‍යඵලය යම් කවර කර්මයක්හුගේ දැයි (මෙසේ) පැවසූ ය.

767. මම එසිකාර උස් බිම් පෙදෙසක පිහිටි මනරම් වූ උතුම් පණ්ණකක නම් නුවර පිටු පිණිස හැසිරෙන හික්කු නාමක්භට නිලසුල් කලඹක් දුනිමි.

768. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධි වෙයි. මන වඩන්නා වූ යම්කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තීහු මට පහළ වෙත්.

769. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන්වහන්ස, මිනිස් දුවක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණ්‍යර්ථ ඇත්ති වෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි. (නිලසාලයිකා)

770. (එමබා) දෙවිදුව, යම්බඳුවූ තෝ මනා රුසිරෙන් සියලු දිගුත් බබුළුවන්නී දවහන් තරුව සේ සිටිනෙහි?

771. කෙන නෙ තාදිසො වග්ගෙණ කෙන නෙ ඉධම්ජකිති,
උපපජ්ජති ච තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
772. පුට්ඨාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා,
වග්ගෙණ ච තෙ සබ්බදිසා පහාසති'ති
773. සා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලොත්තන පුට්ඨිකා,
පඤ්ඤාං පුට්ඨා වීයාකාසි යස්ස කම්මසස්සදං එල'නති
774. ඔදනමුලකං හරිතපතං
උදකසමිං සරෙ ජාතං අභමදයි.
භික්ඛුනො පිණ්ඩාය වරන්තස්ස
එසිකානං උත්තතසමිං
නගරවරෙ පණ්ණකතෙ රමෙමි
775. තෙන මෙ තාදිසො වග්ගෙණ තෙන මෙ ඉධම්ජකිති,
උපපජ්ජති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
776. අසබ්බාමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභූතා යමගං අකාසි.
තෙනමි එවං ජලිතානුභාවා
වග්ගෙණ ච මෙ සබ්බදිසා පහාසති'ති (ඔදනමුලදසිකා)
777. අභික්ඛානෙතන වග්ගෙණන යා තං තිට්ඨයි දෙවතෙ.
මහාසෙනාති දිසා සබ්බා ඔසධි විය තාරකා
778. කෙන නෙ තාදිසො වග්ගෙණ කෙන නෙ ඉධම්ජකිති,
උපපජ්ජති ච තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
779. පුට්ඨාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වග්ගෙණ ච තෙ සබ්බදිසා පහාසති'ති
780. සා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලොත්තන පුට්ඨිකා,
පඤ්ඤාං පුට්ඨා වීයාකාසි යස්ස කම්මසස්සදං එල'නති
781. අභං සුමනා සුමනස්ස සුමනමකුලාති
දත්තවග්ගෙණති අභමදයි.
භික්ඛුනො පිණ්ඩාය වරන්තස්ස
එසිකානං උත්තතසමිං
නගරවරෙ පණ්ණකතෙ රමෙමි

771. කවර භේතුච්ඡින්නි නිට්ඨං සිරුරු පැහැයෙන් වී ද? කවර පිනෙකින් තිගේ සුවරිතඵලය මෙහි සමාදායී වේ ද? මන වඩන්නා වූ යම්කිසි සම්පත්තිහු වෙන් ද ඒ සම්පත්තිහු කවර පිනෙකින් නිට්ඨං පහළ වෙන් ද?

772. මහත් අනුභාව ඇති දෙවියුව, තී විචාරම්. මිනිස් වූවා කවර පිනක් කෙළෙහිද? තිගේ මේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණාර්ධි ඇත්තී වෙහි ද?

773. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නාලද ඒ දෙවියු කොමෝ තුටුසින් ඇත්තී මේ පුණාර්ඵලය යම් කවර කර්මයක්හුගේ ද යි (මෙසේ) පැවසූ ය.

774. මම එසිකා රට උස්බිම් පෙදෙසක පිහිටි මනරම් වූ උතුම් වූ පණ්ණකක නම් නුවරැ පිටු පිණිස හැසිරෙන භික්ෂුනමක්හට විල්දියෙහි හටගත් පලාවන් පිණිසත් ඇති සුදුමුල් ඇති පිපුම් කළඹක් දුනිමි.

775. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි, ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමාදායී වෙයි. මන වඩන්නා වූ යම්කිසි සම්පත්තිහු වෙන් ද; ඒ සම්පත්තිහු මට පහළ වෙන්.

776. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් දූවක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද. (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ධි ඇත්තී වෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. (ඔදමුලදයිකා)

777. (එමබා) දෙවියුව, යම්බඳු වූ තෝ මනා රුසිරෙන් සියලු දිගුන් බබුළුවන්නී දවහන් තරුව සේ සිටිනෙහි.

778. කවර භේතුච්ඡින්නි නිට්ඨං සිරුරු පැහැයෙන් වී ද? කවර පිනෙකින් තිගේ සුවරිතඵලය මෙහි සමාදායී වේ ද? මන වඩන්නා වූ යම්කිසි සම්පත්තිහු වෙන් ද, ඒ සම්පත්තිහු කවර පිනෙකින් නිට්ඨං පහළ වෙන් ද?

779. මහත් අනුභාව ඇති දෙවියුව, තී විචාරම්. මිනිස් වූවා කවර පිනක් කෙළෙහි ද? තිගේ මේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණාර්ධි ඇත්තී වෙහි ද?

780. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නාලද ඒ දෙවියු කොමෝ තුටුසින් ඇත්තී මේ පුණාර්ඵලය යම් කවර කර්මයක්හුගේ ද යි (මෙසේ) පැවසූ ය.

781. සුමනා නම් වූ මම එසිකා රට උස්බිම් පෙදෙසක පිහිටි මනරම් වූ උතුම් පණ්ණකක නම් නුවරැ පිටු පිණිස හැසිරෙන මනා සිතැති භික්ෂුනමක්හට ලියු ඇත්දළ පැහැඇති දාමෙන් මල්කැකුළු දුනිමි.

782. තෙනන මම තාදිසො වණෙණං තෙනන මම ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජන්ති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
783. අසබ්බමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සහුතා යමහං අකාසිං
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවා
වණෙණං ච මෙ සබ්බදිසා පභාසති'ති (සුමනමකුලදසිකා)

වතුරිත්තිවිමානං.

4. 8

784. දිබ්බංතෙ අම්බවනං රඹමං පාසාදෙත්ථ මහලලුකො,
තානා තුරියසධ්දුට්ඨො අවජරාගණං සොසිතො
785. පදිපො වෙත්ථ ජලති නිව්ටං සොවණෙණමයො මහා,
දුස්සංචලෙති රුකෙකිති යමිනාං පරිවාරිතො
786. තෙනන තෙ තාදිසො වණෙණං තෙනන තෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජන්ති ච තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
787. පුච්ඡාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුස්සහුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණෙණං ච තෙ සබ්බදිසා පභාසති'ති
788. සා දෙවතා අක්කමනා මොග්ගලලානෙන පුට්ඨිතා,
පඤ්ඤා පුට්ඨා වීයාකාසි යසීස කම්මසසිදං එල'නති
789. අහං මනුස්සෙසු මනුස්සහුතා
සුරිමාය ජාතියා මනුස්සලොකෙ
විහාරං සබ්බස්ස කාරෙසිං අමෙකිති පරිවාරිතං.
790. පරියොසිතෙ වීහාරෙ කාරෙතෙත නිට්ඨිතෙ මහෙ,
අමෙක අච්ඡාදයිත්වානා¹ කථා දුස්සමයෙ එලෙ
791. පදිපං තත්ථ ජාලෙත්වා භොජයිත්වා ගණ්ඨකමං,
නීයාදෙසිං තං සබ්බස්ස පසනතා සෙති පාණිති
792. තෙනන මම අම්බවනං රඹමං පාසාදෙත්ථ මහලලුකො,
තානාතුරිය සධ්දුට්ඨො අවජරාගණං සොසිතො

1. අමෙකිති ජදයිත්වාන - මජ්ඣ.

782. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධි වෙයි. මන වඩන්නා වූ යම්කිසි සම්පත්තිය වෙන්ද, ඒ සම්පත්තිය මට පහළ වෙත්.

783. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් දූවක් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමිද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙතෙක් දිළියෙන පුණ්‍යර්ධි ඇත්තී වෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බඩුළුවයි. (සුමනමකුළඳිකා)

චතුර්ත්විමාන යි.

4. 8

784. (එම්බා දෙවදුර) තිගේ දිව්‍යමය වූ අභිවනය සිත්කල ය. මෙහි නොයෙක් තුරු රැවින් සොසින වූ අප්පරා සමූහයා විසින් හඬ නැගුණු මහත් වූ පහයෙක් වෙයි.

785. මෙහි රන්වුරා මහපහනෙක් නිතර දිලෙයි. භාත්පය වස්ත්‍රමය එලඳැති වෘක්කයන්ගෙන් පිරිවරන ලද්දේ ය.

786. කවර හෙතුවකින් තිට මෙබඳු සිරුරු පැහැයක් වීද? කවර පිනෙකින් තිගේ සුවර්තඵලය මෙහි සමෘද්ධි වේද? මන වඩන්නා වූ යම්කිසි සම්පත්තිය වෙන්ද, ඒ සම්පත්තිය (කවර පිනෙකින්) තිට පහළ වෙත්ද?

787. මහත් අනුභාව ඇති දෙවදුර, තී. විචාරමි. මිනිස් දූවා කවර පිනක් කෙළෙහිද? තිගේ මේ සිරුරු පැහැය සියලු දිගුන් බඩුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබඳු දිළියෙන පුණ්‍යර්ධි ඇත්තී වෙතිද?

788. මුහුලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නාලද ඒ දෙවදු නොමෝ තුටුසින් ඇත්තී මේ පුණ්‍යඵලය යම් කවර කර්මයක්හුගේ ද යි (මෙතෙක්) පැවැසූ ය.

789. මම පෙර අත්බැව්හි මිනිස්ලොවැ මිනිසුන් අතර මිනිස් දූවක් වූවා අඹරුක්වලින් පිරිවැරුණු විහාරයක් සඟුන්ලදෙකා කරවිමි.

790. විහාරය නිමි කල්හි පූජාව නිමි කල්හි වස්ත්‍රමයඵල කොට අඹරුක් කරන,

791. එහි පහනක් දල්වා උතුම්බු සඬකයා වළඳවා පහන් වූවා සියකින් එය සඬකයාට පිළිගැන්විමි.

792. (වහන්ස) එයින් මාගේ අභිවනය සිත්කල ය. මෙහි නොයෙක් තුරු රැවින් හඬ නැගුණු දිව්‍යප්පරා සමූහයෙන් සෝසින වූ මහත් පහයෙක් වෙයි.

793. පදිපො වෙසු ජලති නිව්වං සොවණ්ණමයො මහා,
දුස්සඵලෙහි රුකෙහිහි සමනතා පරිවාරිතො
794. තෙන මෙ තාදිසො වණ්ණණ තෙන මෙ ඉධම්ජකිති,
උපපජ්ජති ව මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
795. අකකාමී තෙ හිකු මහානුභාව
මනුසසාහුතා යමහං අකාසිං
තෙනමහි ඵලං ජලිතානුභාවා
වණ්ණණ ව මෙ සබ්බදියා පහාසනී'ති

අමෙවිමානං.

4. 9

796. පිතවජ්ඣෙ පිතධරෙ පිතාලඛකාරභූසිතෙ,
පිතවක්ඛනලිකතඛෙ පිතඋපාලමාලිනි¹
797. පිතපාසාදකයනෙ පිතාසනෙ පිතභාජනෙ,
පිතජකෙන පිතරජෙ පිතසෙස පිතචීරනෙ.
798. කිං කමමකරි හදෙදු පුටෙම මානුසකෙ හවෙ,
දෙවතෙ පුට්ඨිකාවිකම් කිසස කමෙහසිදං ඵල'කම්.
799. කොසාතකි නාම උතත්ති හතොති කිත්තිතා අනභිජ්ඣිතා,²
කසිසා වතාරි පුප්ඵානි ථූපං අභිහරිං අහං.
800. සත්ථි සරිරවුද්දිසිසි විපසනෙතන වෙනසා,
නාසිස මහතං අවෙකඛිසිසං තදුකමනාසා³ සති.
801. තතො මං අවධි ගාථි ථූපං අපසතමානසං,
තඤ්ඤාහං අභිසංඝෙඤ්ඤාසං භියො නුන ඉතො සියා.
802. තෙන කමෙමන දෙවිඤ්ඤ මසවා දෙවකුඤ්ඤරො,
පහාය මානුසං දෙහං තථ සහව්‍යතමාගතා,ති⁴
803. ඉදං සුඤ්ඤා කිදසාධිපති මසවා දෙවකුඤ්ඤරො,
තාවතිංසෙ පසාදෙතොති මාතලිං ඵතදවුචි,ති.

1. පිතාලමාලිනි, - සා, පිතාලමාලිනි - PTS.

2. කිත්තිතා අනභිජ්ඣිතා - මජ්ඣං.

3. තදුකමනාසා - මජ්ඣං, තදුකමනාසා - සා, තදුකමනාසා - මජ්ඣං.

4. සහව්‍යතමාගතාති - මජ්ඣං.

793. මෙහි රන්මුවා මහ පහනෙක් නිතර දිලෙයි. භාත්පස වස්ත්‍රමය එල ඇති වාක්ෂයන්ගෙන් පිරිවැරුණේ ය.

794. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධි වෙයි. මන වඩන්නා වූ යම්කිසි සම්පත්තිහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තිහු මට පහළ වෙත්.

795. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් දුටුත් මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණර්ධි ඇත්ති වෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බවුළුවයි.

අඛණ්ඩවිමාන යි.

4. 9

796. රන්වත් වත් ඇති රන්වත් දද ඇති රන්වත් අබරණින් සැරසුණු රන්සඳුන් අලෙවිසුන් සිරුරු ඇති රන්උපුල්මල් පැලඳි,

797. රන් පහයෙන් හා රනින් පිරිකෙව් කළ යහනින් හෙබි රන් ආසන ඇති රන්වත්බඳුන් ඇති රන්සත් ඇති රන්රිය ඇති රන්අසුන් ඇති රන් වල් වීද්‍යා ඇති.

798. සොළුර, තී පෙර මිනිස්ලොවැ කිනම් කුශලකර්මයක් කෙළෙහි ද? (එමබා) දෙව්දුට, විචාරනලද්දී මේ කිනම් කර්මයක්හුගේ විපාකයක් ද යි කියව.

799. සක්රජතුමනි, කෝසාතකි (වැටකොළ) යි ප්‍රසිද්ධ වැලක් ඇත්තේ ය. බලාපොරොත්තු රහිත වූ මම ඒ වැලේ මල් සතරක් බුදුරදුන්ගේ ධාතු ජෛත්‍යය කරා ගෙන ගියෙමි.

800. ශාස්තෘන් වහන්සේගේ ධාතුශරීරය උදෙසා වෙසෙසින් පහන් සිකින් ඒ සැය කෙරෙහි ගිය සිත් ඇත්ති ඒ දෙන ආ මහ නො දක්කෙමි.

801. එහෙයින් (ඒ) දෙන සැය වෙත නො ගියසිත් ඇති (අසම්පූර්ණවූ පුජාමය මනදෙළ ඇති) මා මැරී ය. ඉදින් මම ඒ පින් රැස් කෙළෙමි නම් මෙයට වඩා උතුම් සැපතක් වන්නේ යයි සිතමි.

802. දෙවෙන්ද්‍රය, මසවත්තම් දෙවොත්තමය, ඒ කර්මයෙන් මිනිස් සිරුර හැරැපියා ඔබගේ සහභාවයට පැමිණියා වෙමි.

803. කිදස් පුරට අධිපති වූ මසවත්තම් දෙවග්‍රෙණු තෙමේ මෙබස් තවතිසා වැසියන් පහදවනුයේ මාතලී දෙවපුත්තට මෙය කියේ ය.

804. පසස මාතලි අවෙර. චිත්තං කමමඵලං ඉදං,
අපසකම්පි කතං දෙය්‍යං පුඤ්ඤං භොති මහඨලං.
805. නස්ථි චිත්තං පසතන්තං අප්පිකානාම දකඛ්ඤා,
තථාගතෙ වා සම්මුද්ධං අථවා තස්ස සාවතෙ.
806. එහි මාතලි අමෙති හියෙය්‍යා හියෙය්‍යා මහෙමසෙ,
තථාගතස්ස ධාතුයො සුඛො පුඤ්ඤනම්මචයො.
807. තිදධංගො තිදධුතෙ වාපි සමෙ චිත්තෙ සමං ඵලං,
වෙනොපඤ්ඤිතෙහි සත්තා ගච්ඡන්ති සුගතතිං.
808. ඛුද්ධං වත අත්ථාය උපපජ්ජන්ති තථාගතා,
යත්ති කාරං කරිස්වාන සංගං ගච්ඡන්ති දයකා,ති.

පිත විමානං.

4. 10

809. ඔහාසයිස්වා පධම්. සදෙවකං.
අතිරොච්ඡි වජ්ඣමසුරියා විය
සිරියා ව ච චෙත්සනා යසෙන තෙජසා
මුහුර්ථං ව දෙවෙ තිදසෙ සඉඤ්ඤං.
810. පුච්ඡාමි තං උපපලමාලධාරිණි
ආවෙළිණි කඤ්ඤාන සන්තිභතතෙව
අලඬකතෙ උත්තමවත්ථධාරිණි
කා ත්වං සුභෙ දෙවතෙ වජ්ජසෙ මම.
811. කිං ත්වං පුරෙ කමමකාසි අත්තනා
මනුස්සභුතා පුරිමාය ජාතියා
දනං සුචිත්තං අථ සිලසඤ්ඤමං.
තෙතුවපතනා සුගතිං යසසිනි.
දෙවතෙ පුච්ඡිතාවිඤ්ඤා කිස්ස කමමසිදං ඵලං තති.
812. ඉදන්ති භවන්ත ඉමමෙව ගාමං.
පිණ්ඩාය අමාන සරං උපාගම්
තතො තෙ උච්ඡිස්ස අද්ධං ඛෙඩ්ධං.
පසන්නචිත්තා අතුලාය පිතියා.

1. අත්තනා - මත්තං.

2. ඛුද්ධං - මත්තං.

804. මාතලී, අසිරිමත් වූ විසිතුරු වූ මේ කර්මඵලය බලව, දියයුත්ත ස්වල්ප විසින් නමුත් දෙනලද්දේ ද (එහි) පිත මහත්ඵල ඇත්තේ වේ.

805. තරාගත සම්මුද්ධන් කෙරෙහි හෝ උන්වහන්සේගේ සවිචන් කෙරෙහි හෝ සිත පහන් කළහි දෙන දක්ෂිණා කොමෝ ස්වල්ප වූවා නම් නො වේ.

806. මාතලී, එව අපිදු තරාගතයන් වහන්සේගේ ධාතුන් වඩ වඩාත් පුදමු. පින් රැස්කිරීම සැප වේ.

807. ධරමාන බුදුරදුන් කෙරෙහිද පිරිනිව් බුදුරදුන් කෙරෙහිද සමසින් ඇති කල්හි සම විපාක වේ. ඒ එසේ මැයි, වික්කප්පණිය හේතුකොටගෙන සත්ත්වයෝ සුගතියට යෙත්.

808. යමකු කෙරෙහි සුභ සත්කාර කොට දයකයෝ සුගතියට යෙත් ද, (ඒ) තරාගතවරයෝ ඒකාන්තයෙන් ම බොහෝදෙනාට වැඩ පිණිස උපදිත්.

පිතවිමාන යි.

4. 10

809. (එම්බා දෙව්දූව තෝ) සඳු හිරු මෙන් අහස පොළොව එකලු කොට අතිශයින් බබළති. ශෝභාවෙන් ද ශරීර වණියෙන් ද පරිවාරයෙන් ද ස්වකීය අනුභාවයෙන් ද ඉන්ද්‍රියා සහිත කවිකියා වැසි දෙවියන් ඉක්මවා බබළන බ්‍රහ්මයා මෙනි.

810. උපුල්මල් දරන රුවන්මුවා මලින් නැගුණු රැළි ඇති රන්වන් සිව් ඇති උතුම් වත් දරන සැරසුණු සොදුරු දෙව්දූව, මා වදනෙහි. (ඒ) තෝ කවරැයි විචාරමි.

811. තෝ පෙර අත්බැව්හි මිනිස්සුවක් වූවා කිනම් කර්මයක් කෙළෙහි ද? මැනවින් දන් දෙනලද්ද? නැතහොත් සිල් රක්තා ලද්ද? කුමකින් යසස් ඇතිව සුගතියෙහි උපන්නී වෙහි ද? (එම්බා) දෙව්දූව, විචාරනලද්දී මේ විපාකය කවර කර්මයක්හුගේ ද යි කියව.

812. වහන්ස, මෙකල්හි (හික්ෂුතමක්) පිඩු පිණිස මේ ගමෙහි අප ගෙට එළඹියේ ය. ඉක්බිති උන්වහන්සේට පහන් සිතැත්ති ඉමහත් ප්‍රීතියෙන් උක්දඩුකඩක් පිදුවෙමි.

813. සංක්‍රම ව පවතී අනුක්‍රමාදි මම.
කතං නු උච්ඡි වධුකෙ අවානිති
නව්වධිතං නො පන බාදිතං මයා
සතසංසාර භික්‍ෂුසංසාර සං අදහං.
814. කුලංතවිදං ඉසාරිතං අපො මම
ඉතිසංසාර සංක්‍රම පරිභාසනෙ මම.
ලෙඩ්ධං ගහෙතො පහාරං අද්ධං මම
තතො වුතා කාලකතාමිති දෙවතා.
815. තදෙව කමමං කුසලං කතං මයා
සුඛංකම් කමමං අනුහොමි අනන්තා
දෙවෙහි සද්ධං පරිවාරයාමහං
මොදමහං කාමඉභෙහි පඤ්ඤිති.
816. තදෙව කමමං කුසලං කතං මයා
සුඛංකම් කමමං අනුහොමි අනන්තා
දෙවිඤ්ඤා නිදසෙහි රක්ඛිතා
සමප්පිතා කාමඉභෙහි පඤ්ඤිති.
817. එතාදිසං පුඤ්ඤඵලං අනපපකං
මහාවිපාකා මම උච්ඡිදකම්භො
දෙවෙහි සද්ධං පරිවාරයාමහං
මොදමහං කාමඉභෙහි පඤ්ඤිති.
818. එතාදිසං පුඤ්ඤඵලං අනපපකං
මහාජ්ඣිකා මම උච්ඡිදකම්භො
දෙවිඤ්ඤා නිදසෙහි රක්ඛිතා
සහසසතෙතෙතාරිථි නාදනෙ වනෙ.
819. කුච්ඡංකම් හතොත අනුකම්පකං විදුං
උපෙච්ච වජ්ඣං කුසලංකම් පුච්ඡිසං
තතො තෙ උච්ඡිදකම් අද්ධං බණ්ඩකං
පසංකම්පිතා අනුලාස පිතියාති.

උච්ඡි විමානං.

4. 11

820. අභිසංකතොතන වංශොභන යා තං තිට්ඨති දෙවතෙ,
මහාසෙතති දිසා සඛිතා භික්‍ෂු විය තාරකා.
821. කෙන තෙ තාදිසො වංශොභන කෙන තෙ ඉධම්භික්ඛති,
උපපජ්ජති වී තෙ හොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.

1. ඉතිසංසාර - 773

2. සහසතෙතෙතාරිථි - කතරි

813. පසුව නැන්දණියෝ “යෙහෙළිය, උක්දඩුකඩ කොභි දුටුවෙහි ද?” යි මා විචාළහ. එය මා විසින් බැහැර නො දමනලද. නො ද අනුභව කරන ලදී. මම සන්සුන් කෙලෙස් ඇති භික්ෂුනම්මකට පිදුවෙමි.

814. ගෙහි මේ අධිපතිභාවය තිගේ ද, නැතහොත් මාගේ ද යි මෙසේ නැන්දණියෝ මට පරීභව කළහ. නැවත කැටක් ගෙන මට පහර දුන්හ. කල්ලියකළා වූ මම එයින් සැව දෙවිදුවක් වූවා වෙමි.

815. මා විසින් ඒ කුශලකර්මය පමණක් කරන ලදී. තමා විසින් (කරන ලද) ඒ කුශලකර්මය කරණ කොටගෙන ම (මේ) සැප විඳිමි. මම දෙවියන් සමග භාසිරෙමි. මම පස්කම් ගුණයෙන් සතුටු වෙමි.

816. මා විසින් ඒ කුශල කර්මය පමණක් කරන ලද. තමා විසින් (කරන ලද) ඒ කුශල කර්මය කරණ කොට ගෙන (මේ) සැප විඳිමි. සත් දෙවිදුන් විසින් ගොපිත වූ තවතිසාවැසි දෙවියන් විසින් රක්ෂා ලද මම පස්කම් ගුණයෙන් යුක්ත වූවා වෙමි.

817. මාගේ උක්දඩු පුජාව මහත් විපාක ඇත්තී ය. එයින් මෙබඳු අනල්ප වූ පුණ්‍යඵලයෙක් වෙයි. මම දෙවියන් සමග භාසිරෙමි. මම පස්කම් ගුණයෙන් සතුටු වෙමි.

818. ඒ මාගේ උක්දඩුපුජාව මහත් අනුභාව ඇත්තී ය. මෙබඳු අනල්ප වූ පුණ්‍යඵලයෙක් වෙයි. සක්දෙවිදුන් විසින් ගොපිත වූ තවතිසාවැසි දෙවියන් විසින් රක්ෂා ලද මම නඳුන් වෙනෙහි සක්දෙවරජු මෙන් (ප්‍රීත වෙමි.)

819. වහන්ස, මම කාරුණික වූ නුවණැත්තා වූ ඒ ඔබ වෙත පැමිණ වැන්දෙමි. නිරෝග බව ද විචාළෙමි. ඉක්බිති පහන්සින් ඇති මම ඉමහත් ප්‍රීතියෙන් ඔබ වහන්සේට උක්දඩුකඩක් පුජා කෙළෙමි.

උච්ඡ්විමර්ශන යි.

4. 11

820. (එම්බා) දෙවිදුව, යම්බඳුවූ තෝ මනා රුසිරෙන් සියලු දිගුන් බබුළුවන්හි දවහත් තරුව සේ සිටිනෙහි.

821. කවර හේතුවකින් තිට මෙබඳු සිරුරු පැහැයෙක් වී ද? කවර පිනෙකින් තිගේ සුවරිතඵලය මෙහි සමාදා වේ ද? මන වඩන්තා වූ යම්කිසි සම්පත්තීහු වෙන්ද, ඒ සම්පත්තීහු (කවර පිනෙකින්) තිට පහළ වෙත් ද?.

822. පුට්ඨාමී තං දෙවී මහානුභාවෙ,
මනුසසභා කම්මකාසි පුණ්ණං
කෙතාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණණං ව මෙ සබ්බදිසා පභාසතී'ති.
823. සා දෙවතා අකමතා මොහොලොතෙන පුට්ඨිකා,
පඤ්ඤා පුට්ඨා විශාකාසි යසසි කම්මසසිදං එලං.
824. අහං මනුසසසු මනුසසභා
දිස්වාන සමණෙ සීලවතෙත
පාදනී වන්දිත මනං පසාදධිං
විකාරමහං අඤ්ඤාමං අකාසිං.
825. තෙන මෙ තාදිසො වණ්ණණං තෙන මෙ ඉධම්ඡකිති,
උපපජ්ජනති ව මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
826. අකම්මාමී තෙ තිස්ස මහානුභාව
මනුසසභා යමහං අකාසිං
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණණං ව මෙ සබ්බදිසා පභාසතී'ති.

වඤ්ඤා විමානං.

4. 12

827. අභිසංගතොත වණ්ණණං යා නිං තිට්ඨසි දෙවතෙ,
හතෙව පාදෙ ව' විග්ගාහන නව්වසි සුපවාදිතෙ.
828. තස්සා තෙ නව්වමානාය අඛණ්ඩකෙති සබ්බසො,
දිබ්බා සඤ්ඤා නිව්ඡරතතී සවතීයා මනොරමා.
829. තස්සා තෙ නව්වමානාය අඛණ්ඩකෙති සබ්බසො,
දිබ්බා ගන්ධා පවායන්තී සුචිගන්ධා මනොරමා.
830. විචක්ඛමානා කායෙන යා වෙණිසු පිළුන්ධනා,
තෙසං සුයති නිග්ගොසො තුරියෙ පඤ්ඤාමිතෙ යථා.
831. වටංසකා වාතධුතා වාතෙන සමසකම්පිතා,
තෙසං සුයති නිග්ගොසො තුරියෙ පඤ්ඤාමිතෙ යථා.
832. යාපි තෙ සිරසමිං මාලා සුචිගන්ධා මනොරමා,
වාති ගන්ධා දිසා සබ්බා රුකෙසා මඤ්ඤාමිතො යථා.
833. සායසෙ තං සුචිගන්ධං රූපං පසසි අමානුසං,
දෙවතෙ පුට්ඨිකාවිසකි කිසිස කම්මසසිදං එලතතී.

822. මහත් අනුභාව ඇති දෙවද්‍රව, තී විවාරම්. මිනිස් වුවා කවර පිනක් කෙළෙහි ද? තීගේ මේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි. කවර පිනෙන් මෙබඳු දිලියෙන පුණර්ධි ඇත්තී වෙහි ද?

823. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නාලද ඒ දෙවද්‍රවකොමෝ තුටු සිත් ඇත්තී මේ පුණර්ධිය යම් කවර කර්මයක්හුගේ ද යි (මෙසේ) පැවසුවා ය.

824. (වහන්ස) මම පෙර මිනිසුන් අතර මිනිස් ද්‍රවක් වුවා සිල්වත් මහණුන් දක පා වැද සිත පැහැදවීම්. තුටුසිත් ඇති මම ඇදිලි ද කෙළෙම්.

825. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමාධි වෙයි. මන වඩන්නා වූ යම්කිසි සම්පත්තිහු වෙන් ද, ඒ සම්පත්තිහු මට පහළ වෙන්.

826. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් ද්‍රවක් වූ මම යම්කිසි පිනක් කෙළෙම් ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණර්ධි ඇත්තී වෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි.

වඤ්ඤා විමාන යි.

4. 12

827. (එමබා) දෙවද්‍රව යම්බඳු වූතෝ මනා රුසිරෙන් යුක්තව මනහර වැසුම් පවත්නා කල්හි අත් පා විවිධාකාරයෙන් ගෙන නටන්නෙහි.

828. නටන්නා වූ ඒ තීගේ අභපසහිත් හැම ලෙසින් කන්කලු මනරම් දිව්‍යමය ශබ්දයෝ නික්මෙත්.

829. නටන්නා වූ ඒ තීගේ අභපසහිත් පිරිසුදු සුවදැති මනරම් වූ දිව්‍යමය ශබ්දයෝ හැම ලෙසින් හමත්.

830. (තීගේ) ශරීරය සැලෙන කල්හි කෙස් වෙණියෙහි යම් පළඳනාවෝ වෙන් ද, ඔවුන්ගේ ශබ්දය පසහතුරුනද සේ ඇසේ.

831. මද සුළඟින් සැලෙන සුළඟින් වෙසෙසින් සැලෙන මුදුන් මල්කඩහු වෙන් ද, ඔවුන්ගේ ශබ්දය පසහතුරුනද සේ ඇසේ.

832. තීගේ හිසෙහි පිටිතුරු සුවදැති මනරම් වූ යම් මල්දමෙක් වේ ද එහි සුවද (සුපිපි) මඤ්ඤාසක වෘක්ෂය සේ සියලු දිගුත් පැතිරී හමයි.

833. ඒ පිටිතුරු සුවද ආශ්‍රාණය කෙරෙහි, ඒ දිව්‍යමය වූ රූපය දකිති. (එමබා) දෙවද්‍රව, මා විසින් විවාරන ලද්දී මේ විපාකය කිනම් කර්මයක්හුගේ ද යි කියව.

834. දසී අභං පුරෙ ආසිං ගයායං බ්‍රාහ්මණස්සනං,
අපපුඤ්ඤා අලකඛිකා රජ්ජමාලාති මං විදුං¹.
835. අකොකාසානං වධානං ච තණ්ණාය ච උකකතා,²
කුටං ගහෙකා නිකම්මෙ ගවිජ්ඣං³ උදකභාරියා.
836. විපජ්ජ කුටං නිකම්මිකා වතසංඝං උපාගමිං,
ඉධෙවාහං මරිස්සාමි කො අපො⁴ ජීවිතෙන මෙ.
837. දළ්ලං පාසං කරිකාන ආසුමිතිකානං⁵ පාදපෙ,
තතො දිසා විලොකෙසිං කො නු ඛො වතමසසිතො.
838. තඤ්ඤාසාසිං සමුද්ධං සබ්බලොකභිතං මුනිං,
නිසිනතං රුක්ඛමුලසමිං ක්කායනමකුතොහයං.
839. තස්සා මෙ අහු සංවෙගො අබ්බතො ලොමහංසනො,
කො නු ඛො වතමසසිතො මනුස්සො උදුහු දෙවතා.
840. පාසාදිකං පසාදනීයං වතා නිබ්බානමාගතං,
දිසවා මනො මෙ පසිදි නායං යාදිස කිදිසො.
841. ගුහාඤ්ඤායො ක්කානරතො අබ්බිග්ගනමානසො,
භිතො සබ්බස්ස ලොකස්ස බුද්ධො සො⁶යං භවිස්සති.
842. භයභෙරවො දුරාසදෙ සීහොව ගුහමසසිතො,
දුලලභායං දස්සනාය පුපථං ඔදුමබ්රං යථා.
843. සො මං මුදුති වාචාති ආලපිකා තරාගතො,
රජ්ජමාලෙති මං අවොච⁷ සරණං ගව්ඡ තරාගතං.
844. තාහං ගිරං සුභිකාන තෙලං අඤ්චතිං සුචිං,
සණ්ඨං මුදුං ච වග්ගං ච සබ්බසොකා පනුදනං.
845. කලලවික්කං ච මං ඤාතා පසනතං සුද්ධමානසං,
භිතො සබ්බස්ස ලොකස්ස අනුසාසි තරාගතො.
846. ඉදං දුක්ඛතති මං අවොච අයං දුක්ඛස්ස සමභවො,
අයං නිරොධො⁸ මග්ගො ච අඤ්ඤො අමතොගධො.
847. අනුකම්පකස්ස කුසලස්ස ඔවාදමි අභං ධිතා,
අභිකායා අමතං සහතිං නිබ්බානං පදමච්ඡිතං.

1. මං විදු - සායා, PTS

2. උකකතා - මජ්ඣං.

3. අගවිජ්ඣං - මජ්ඣං.

4. අගවිජ්ඣං - සායා,

5. කිවිසොඨ - සායා.

6. අලමිතිකාන - මජ්ඣං.

8. බුද්ධො අයං - මජ්ඣං.

7. මං අවොච - මජ්ඣං.

8. දුක්ඛනිරොධො - මජ්ඣං,
දුක්ඛනිරොධො ච, - සායා.

9. නිබ්බානං - මජ්ඣං.

834. මම පෙර ගයාවෙහි එක්කරා බමුණකුගේ දසියක් වීම්. ඒ මා පින්තැති කාලකණ්ණි රජප්‍රමාලා යැයි (අන්‍යයෝ) දත්හ.

835. ආත්‍රොයයන්ගේද වධයන්ගේද තර්ජනයෙන් උපන් දෙමනසින් කළය ගෙන දිය ගෙනෙන්නියක මෙන් නික්ම ගියෙමි.

836. මම මෙහි ම මැරෙන්නෙමි. මාගේ ජීවිතයෙන් කම් කීමැයි මගින් බැහැර කළය තබා වන ලැහැබකට පිවිසියෙමි.

837. මළපුඩුව දඩි කොට ගසෙක එල්වා තබා ඉක්බිති වනය ඇසුරු කළ කවරෙක් ඇත් දැයි දිගුත් බැලීම්.

838. එහි රුක්මුල වැඩහුන් ධ්‍යාන කරනසුලු නිර්භය වූ සියලු ලොවට හිතැති මුනින්ද්‍ර වූ සම්බුදුරජුන් දුටුයෙමි.

839. ඒ මට ලොවුදහගන්වන අදහස වූ සංවේගයෙක් හටගත්තේය. වනය ඇසුරු කළේ කවරෙක් ද, මිනිසෙක් හෝ දෙවියෙක් හෝ වෙ දැයි.

840. පැහැදීම එළවන පැහැදියසුතු (කෙලෙස්) වනයෙන් නික්ම නිවනට පැමිණි උන්වහන්සේ දක මේ තෙමේ එසේ මෙසේ වූවෙක් නො වෙයි මාගේ සිත පහන් වී.

841. ඒ මේ තෙමේ දැමුණු ඉසුරන් ඇති දහැන්හි ඇලුණු නිවනෙහි බැසගත් සිත් ඇති මුළුලොවට හිත වූ බුද්ධ නම් වන්නේය.

842. මේ තෙමේ ගුහාව ඇසුරු කළ සිංහයකු සේ බිය දනවන සුලු ය. ළංචිය නොහැකි ය. දිඹුල්මල් මෙන් දැකීමට දුර්ලභ ය.

843. ඒ තථාගත තෙමේ මුදුවැනිත් රජප්‍රමාලා යි මා අමතා තථාගතයන් සරණ යවයි මට වදලේ ය.

844. මම නිදෙස් වූ අර්ථවත් පිරිසුදු නො රළු මොළොක් මිහිරි සියලු ගොක දුරු කරන ඒ වචනය අසා,

845. භාවනාකර්මයට යෝග්‍ය වූ සිත් ඇති (එහෙයින් ම) පහන් වූ පිරිසුදු සිත් ඇති මා දැන සියලු ලෝකයට හිත වූ තථාගත තෙමේ (මට) අනුයාසනා කෙළේ යි.

846. මේ දූෂ්‍යයෙකි ද, මේ දූෂ්‍යමුදයෙකි ද මේ දූෂ්‍යනිරෝධයෙකි ද මේ අත්‍යභාවය වර්ජිත වූ නිර්වාණගාමිනී ප්‍රතිපද්‍යම්ඛාත මාර්ගයෙකි ද මට වදලේ යි.

847. මම දක්ෂ වූ කාරුණික වූ බුදුරජුන්ගේ අවවාදයෙහි පිහිටියෙමි නිත්‍ය වූ සියලු දුක් සන්ධිදීම වූ චක්‍රී රහිත වූ නිර්වාණපදය අවබෝධ කෙළෙමි.

848. සාහං අවට්ඨිතා පෙමා දස්සනෙ අවිකම්පිනී,
මුලජාතාය සද්ධාය ධිතා බුද්ධස්ස ඔරසා.
849. සාහං රමාමි කීළාමි මොදමි අකුතොභයා,
දිඛං මාලං ධාරයාමි පිවාමි මධුමඤ්චං.
850. සට්ඨිං තුරියසහස්සානි¹ පටිබොධං කරොහති මෙ,
ආළුලෙඛා ගග්ගරො හිමො සාධුවාදී ව සංසයො.
851. පොකකරො ව සුඵලස්සාව විණා මොක්ඛාව නාරියො,
නාන්දු වෙව සුනාන්දු ව සොණදින්නා සුචිම්භතා.
852. අළුලුසා මිස්සකෙසි ව පුණ්ඩරිකානිවාරුණි,²
ඵණිඵයා සුඵයා ව සුභඤ්ඤා මුදුවාදිනී.
853. ඵතා වඤ්ඤා ව සෙය්‍යසා අවජරානං පබොධිකා,
තා මං කාලෙත්‍රපාගනානා අභිභාසනති දෙවතා.
854. හන්ද නව්ඛාම ගායාම හන්ද නං රමයාමසෙ
නාමිදං අකතපුඤ්ඤානං කතපුඤ්ඤානමෙවිදං
අසොකං නන්දනං රමමං තිදසානං මහාවතං.
855. සුඛං අකතපුඤ්ඤානං ඉධ නත්ති පරස්ථ ව,
සුඛං ව කතපුඤ්ඤානං ඉධ වෙව පරස්ථ ව.
856. තෙසං සහව්‍යකාමානං කන්තබ්බං කුසලං බහුං,
කතපුඤ්ඤා හි මොදනති සග්ගෙහොගසම්ඛිතිනො.
857. බහුතං වත අත්ථාය උපපජ්ජන් තරාගතා
දක්ඛණෙය්‍යා මනුස්සානං පුඤ්ඤකෙඛින්නානාමාකරා
යත්තං කාරං කරිත්තානං සග්ගෙහො මොදනති දයකාති.

රජස්මාලා විමානං.

මංකුර්ධක වග්ගො චතුසේථා.

කසුද්දනං:-

මංකුර්ධක පහස්සරා නාගා අලොමා කසුද්දිකා
විහාරචතුරස්ථානො පිතුච්ඡු වන්දනරජස්මාලා
වග්ගො තෙන පවුච්චතිති.

ඉත්ථිවිමානං සමතං.

1. සට්ඨිතුරියසහස්සානි - මෙතං.
2. පුණ්ඩරිකානිවාරුණි - මෙතං.
3. සමහාදු - සායා, PTS.
4. සෙය්‍යාසෙ - සි.

848. ඒ මම සමාග්දර්ශනයෙහි නො සැලෙන සුදු වූ නො සෙල්විය හැකි දැඩි පෙම් ඇති හටගත් මුල් ඇති සැදුහැයෙන් යුක්ත වූ බුදුරජුන්ගේ ඔරොස පුත්‍රියක් වීමි.

849. ඒ මම දැන් නො බිය වූයෙමි මාර්ගඵලරක්කියෙන් රමණය කරමි. කාමභූතයෙන් ක්‍රීඩා කරමි. ඵලෙකින් සතුටු වෙමි. දිවමල් දරමි. මධුමඤ්ච නම් ගහපැන් බොමි.

850. සැටදහසක් තුයායෝ මා පුබුදුවකි. එසේ ම ආලම්බ යැ ගහකර යැ හිමි යැ සාධුවාදී යැ සංසය යැ.

851. පොකුණ යැ සුඵසස යැ යන දිවාපුත්‍රයෝ ද, වීණා යැ මොකඩා යැ යන දිවාස්ත්‍රීහු ද, නන්ද යැ සුනන්ද යැ සොණදින්නා යැ සුවිමිකා යැ යන.

852. අලම්බුසා යැ මිසසකෙසී යැ පුණ්ඩරිකා යැ අතිවාරුණී යැ එණිඵසසා යැ සුඵසසා යැ සුහද්ද යැ මුද්‍රවාදිනී යැ යන

853. තෙල අප්සරාවෝ ද, අප්සරාවන් අතුරෙහි සංගීතයෙහි අතිශයින් පැසසියයුතු වූ පුබුදු කරවන අන්‍ය වූ අප්සරාවෝ ද සුදුසු කල්හි මා වෙත පැමිණ මෙසේ කියත්.

954. භොදයි නටමු, ගයමු, කී සතුටු කරවමු, මේ දෙව්වීමන පින් නො කළවුනට නො ලැබේ. තව්නිසා වැසි දෙවියන්ගේ ශෝක දුරු කරන මනරම් වූ නන්දන භොවනය පින් කළවුනට ම ලැබේ.

855. පින් නො කළවුන්ට මෙ ලොව හා පරලොව සැපයෙක් නැත. පින් කළවුන්ට ම මෙලොව හා පරලොව සැප ලැබේ.

856. ඒ තව්නිසාවැසි දෙවියන් හා සහභාවයට යනු කැමැත්තන් වීසින් බොහෝ කුසල් කළයුතු වේ. කළ පිනැත්තෝ ම ස්වර්ගයෙහි පස්කම් සැපතින් යුක්ත වූවාහු සතුටු වෙත්.

857. යමකු කෙරෙහි පූජා සන්කාර කොට දයකයෝ සුගතියට යෙත් ද, මිනිසුන්ගේ දක්ෂිණාවට සුදුසු පින්කෙත් වූ ආයායන්ට ආකර වූ (ඒ) තථාගතවරයෝ එකැතින් ම බොහෝ දෙතාට වැඩ පිණිස උපදිත්.

රජ්ජමාලාවීමාන යි.

සිවුවන මඤ්ජුර්වයක වර්ග යි.

එහි නාමාවලිය:-

මඤ්ජුර්වය, පහසකර ය, නාග ය, අලොමා ය, කඤ්චිකදයිකා ය, විහාර ය, වතුරිකී ය, අභය ය, පිත ය, උචුස් ය, වන්දනා ය, රජ්ජමාලා යි එයින් වර්ගය කියනු ලැබේ.

ස්ත්‍රී විමාන නිමි.

5. 1

858. කො මෙ වක්‍රති පාදති ඉද්ධියා යසසා ජලං,
අභිකකනොතනා වණ්ණණින සබ්බා ඔභාසයං දිසාති.
859. මණ්ඩුකොභං පුරෙ ආසිං උදකො වාරිගොවරො,
තථ ධම්මං සුභනිකසං අවධි වච්ඡපාලකො.
860. මුහුතං විකප්පසාදස්ස ඉද්ධිං පස්ස යසස්මි මෙ,
අනුභාවං ච මෙ පස්ස වණ්ණං පස්ස ජුතිස්මි මෙ.
861. යෙ ච තෙ දීපමධානං ධම්මං අසෙසාසුං ගොතම,
පත්තා තෙ අවලධානං යස්ස ගහව්‍යං න සොවරෙති.

මණ්ඩුකදෙවපුත්තවිමානං.

5. 2

862. චිරසව්‍යාසිං පුරිසං දුරතො සොත්ථිමාගතං,
ඤාතිමිත්තං සුභජ්ජා ච අභිනාදානී ආගතං.
863. තරෙච්ඡ කතපුඤ්ඤාචරි අක්ඛා ලොකා පරං ගතං,
පුඤ්ඤාති පත්තිගණනති පියං ඤාතිං වා ආගතන්ති.
864. උට්ඨෙති රෙච්ඡෙතෙ සුපාපධම්මෙ
අපාරුතං ද්වාරං¹ අදනසිලෙ
නොසිසාම තං යස්ස චූනනති දුග්ගතා
යමජ්ජනා² තොරසිකා දුට්ඨො.
865. ඉට්ඨෙච්ඡ³ වක්ඛාන යමස්ස දුතා
තෙ දෙච්ඡ යසබ්බා ලොභිතස්සා බ්‍රහ්මා
පච්චෙකධානාසු ගහෙක්ඛාන රෙච්ඡං
පසංගමස්ස දෙවගණස්ස සනතිකෙති.
866. ආදිච්චවණ්ණං රුචිරං පහස්සරං
ව්‍යමං සුභං කස්මිනාජාලජ්ඣනං
කසෙසකමාකිණ්ණජනං විමානං
සුරියස්ස රංසිරිච්ඡ ජොතමානං.
867. නාරිගණං වක්ඛනසාරලිකං⁴
උභතො විමානං උපසෙහයනාති
තං දිස්සති සුරියසමානවණ්ණං
කො මොදති සග්ගප්පකො විමානෙති.

1. ඤාති - මජ්ඣ.

2. අපාරුත ද්වාර - මජ්ඣ.

අපාරුත ද්වාර - PTS

3. සමපසිකා - සි.

4. ඉට්ඨෙච්ඡ - සභා.

5. වක්ඛනසාරාහුලිකා - සභා.

5. 1

858. දිව ඉදුහයෙන් හා යසසින් හා බබළුමින් මනහර රුසිරෙන් සියලු දිගුන් බබුළුවමින් කවරෙක් මාගේ පා වළි ද?

859. මම පෙර අක්කුවහි දියෙහි උපන්නෙමි දියෙහි හැසිරෙන මැඩියෙක් වූයෙමි. ඔබ වහන්සේගේ ධර්ම අසද්දී ගොපල්ලෙක් (මා) මැරිය.

860. මොහොතක් සිත පැහැදුණු මාගේ සෘද්ධිය ද යසස ද බලනු මැනවි. මාගේ අනුභාවය ද බලනු මැනවි. මාගේ ශරීර වර්ණය හා පැතිරෙන ප්‍රභාව ද බලනු මැනවි.

861. ගෞතමයන් වහන්ස, යම් කෙනෙක් ඔබවහන්සේගේ ධර්ම දිගු කලක් ඇසුවාහු ද ඔහු යම් තැනෙක ගොස් ගොත නොකරක් ද, ඒ අවලසරානායට පැමිණියාහු ය.

මණ්ඩුක දෙවපුතෘ විමාන සි.

5. 2

862. බොහෝ කලක් නොරට විසූ දුර සිට සැපයේ පැමිණි පුරුෂයකු දැක නැමිතුරු සුභදයෝ ඒ පැමිණියහු (යම්සේ) සතුවන් පිළිගනින් ද,

863. එසේම කළ පිනැති මෙලොවින් පරලොව ගිය පුභුලා ද පැමිණි ප්‍රිය නැයකු මෙන් පුණ්‍යයෝ කුමු පිළිගනින්.

864. සුපවිටු දහම් ඇති නො දෙනසුලුවු රේවතිය, නැගී සිටුව දෙර නො වසන ලදී. දුගතියට ගියා වූ නිරායුකින් යුක්ත වූ තෙරඤ්ඤයෝ යම් තැනක (පව නො ගෙවෙන තුරු දැඩි දුක් විඳිමින්) තනනක් ද, එහි නී පමුණු වන්නෙමු.

865. යමෙකු වූ ලේවන් ඇස් ඇති මහත් වූ ඒ යක්කයෝ මෙසේ කියා වෙන වෙන ම දැනින් රේවතිය අල්වාගෙන (කවතිසා වැසි) දෙවගණයා වෙත පැමිණ වූහ.

866. හිරු රැස් බඳු පැහැ ඇති මනහර වූ පැහැසර වූ යහපත් වූ කසුන් දලින් ගැවසුණු ජනයාගෙන් පිරුණු හිරුරැස් මෙන් බබළන විසිමට පිසි මේ විමානය කවරක්හුගේ ද?

867. සඳුන්හර සුවදින් අලෙවිදුන් සිරුරු ඇති දිව්‍ය සත්‍රී-සමුහයෝ විමන් (ඇතුළත පිටත) දෙපස හොබවත්. හිරුට සමාන පැහැ ඇති ඒ විමන පෙතේ. දෙවිලොව පැමිණි කවරෙක් (මේ) විමනෙහි සතුටු වේ ද?

868. බාරාණසියං නන්දියො නාමාසි උපාසකො
අමච්ඡරී දනපතී වදණ්ණෙ
තසෙසසතමාකිණ්ණස්සනං විමානං
සුරියස්ස රංසිරිව ජොතමානං.
869. නාරිගණා වන්දනසාරලිතා
උභතො විමානං උපසොභයනතී
තං දිසසති සුරියසමානවණ්ණං
යො මොදති සග්ගපසතො විමානෙති.
870. නන්දියසසාහං හරියා
අගාරිතී සබ්බකුලස්ස ඉසසරා
හතකුචිමානො රම්සසාමී දනහං
න පසථයෙ නිරයං දසසනායාති.
871. එසො තෙ නිරයො සුපාසධමෙමි
පුණ්ණං තයා අකතං ජීවලොකෙ
න හි මච්ඡරී රොසකො පාසධමෙමි
සග්ගපගානං ලහති සහවාතසාති.
872. කිත්තු ගුථංඝි මුත්තංඝි අසුචි¹ පතිදිසසති,
දුග්ගතං කිමිදං මිළුං කිමෙතං උපවායතිති.
873. එස සංඝවකො නාම ගමනීරො සතපොරීසො,
යස් වසසසහස්සාති කුචං පච්චසි රෙවතෙති.
874. කිත්තු කායෙන වාචාය මනසා දුසසනං කතං,
කෙන සංඝවකො ලද්ධා ගමනීරො සතපොරීසොති.
875. සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙවාපි අශ්‍යෙඤ්ඤවාපි වණ්ඤකෙ,
මුසාවාදෙන වණ්ඤෙසි තං පාපං පකතං තයා.
876. තෙන සංඝවකො ලද්ධා ගමනීරො සතපොරීසො,
තස් වසසසහස්සාති කුචං පච්චසි රෙවතෙති.
877. හසෙඨපි ජීන්ද්‍රතනී අරොපි පාදෙ
කණ්ණෙඤ්ඤපි ජීන්ද්‍රතනී අරොපි නාසං
අරොපි කාකොලගණා සමෙච්ච
සබ්බමම බාදනති විජන්දමානතති.
878. සාධු බො මං පටිනෙථ කාහාමි කුසලං බ්‍රහ්මං
දුනෙන සමච්චරියාය සඤ්ඤිමෙන දමෙන ව
යං කතා සුබ්බා භොගාති න ව පච්ඡානුතප්පරෙති.

1. අසුචි - සිඳු.

868. බරණැසැ නො මසුරු දනපති වූ වචන දත්තා වූ නන්දිය නම් උපාසකයෙක් විය. ගැවසුණු ජනයා ඇති හිරු රැස් මෙන් බබළන මේ විමන ඔහුගේ ය.

869. සප්තහර සුවදින් අලෙවිදුන් සිරුරු ඇති (දිවාසත්‍රියවූහයෝ) විමන් (ඇතුළත පිටත) දෙපස හොබවත්. හිරුට සමාන පැහැ ඇති ඒ විමන පෙනේ. දෙවලොව පැමිණි හෙතෙමේ මේ විමනෙහි සතුටුවේ.

870. ගෘහිණී වූ සියලු කුලයට ඉසුරුවූ (මම ඒ නන්දියගේ බිරිය වෙමි. එහෙයින් හිමි විමනෙහි දන්) මම සිත් අලවමි. නිරය දක්මට නො පතමි.

871. සුපවිටු දහම් ඇත්තිය. තෙල තිගේ නිරය ය. තී විසින් මනුලොව දී පිනක් නො කරන ලද. මසුරුවූ අනුත් කුපිත කරවන්නාවූ පවිටු දහම් ඇත්තේ දෙවියන්ගේ සහභාවය නො ලබයි.

872. කීමෙක් ද? මල වූහ හා අසුචි දක්නා ලැබෙයි. මේ දුගඳ කුමක්ද? මේ කිනම් අසුචි හඳෙක් හමාද?

873. රේවතිය, තී දහසක් හවුරුදු යම් තැනෙක පැසෙහි ද, මේ ගතපුරුෂප්‍රමාණ ගැඹුරු වූ සංඝවක නම් නිරයයි.

874. කිම කයින් වචනයෙන් සිතීන් නපුරක් කරන ලද ද? කවර හෙයකින් ගතපුරුෂප්‍රමාණ ගැඹුරු වූ සංඝවක නම් නිරය ලබන ලද ද?

875. මහණුන් ද බමුණන් ද සෙසු යාවකයන් ද මුසාවාදයෙන් වඤ්ඤා කෙළෙහිය. තී විසින් ඒ පාපය කරන ලදී.

876. රේවතිය, එහෙයින් ගතපුරුෂප්‍රමාණ ගැඹුරු වූ සංඝවක නිරය ලබන ලද. තී එහි දහසක් හවුරුදු පැසෙහි.

877. අත් ද සිඳිති. යළි පා ද සිඳිති. කන් ද සිඳිති. යළි නැඟය ද සිඳිති. යළි වනකවුඩුවුළු එකට එක්රැස්ව සලමින් මස් (විදගෙන) කත්.

878. යම් කුශලයක් කොට සුවපත් වෙත් ද, නො ද පසුතැවෙත් ද, දනයෙන් ද යහපත් පැවැත්මෙන් ද ශීලසංයමයෙන් ද ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් ද, බොහෝ පින් කරන්නෙමි. (එහෙයින්) මා පෙරළා මනුලොවට ගෙන යනු මැනවි.

879. පුරෙ තුවං පමජ්ඣිකා ඉදන්ති පරිදෙවසී,
සයං කතානං කම්මානං විපාකං අනුභොජ්ඣසීති.
880. කො දෙවලොකතො මනුස්සලොකං,
ගන්තවාන පුට්ඨං මෙ ඵලං වදෙයා
නිකම්මකදණ්ණෙසු දුරං දුතං
අවජාදනං සයනාමථකපානං
න හි මච්ඡරි රොසකො පාපධර්මො
සග්ගපගානං ලහති සහව්‍යතං.
881. සාහං නුත ඉතො ගන්තවා යොනිං ලභාන මානුසිං.
විදඤ්ඤා සීලසම්පන්නා කාභාමී කුසලං බහුං
දුතොන සම්චරියාය සඤ්ඤමෙන දමෙන ව.
882. ආරාමානි ව රොපිස්සං දුග්ගෙ සංඛ්‍යාමනානි ව,
පපඤ්චි උද්පානඤ්ච විපසංකොතන වෙතසා.
883. වාතුද්දසිං පඤ්චදසිං යා ව පක්ඛස්ස අට්ඨමී,
පාටිභාරියපක්ඛඤ්ච අට්ඨධගස්සසමාගතං.
884. උපපාසථං උපවසිස්සං සද සීලෙසු සංවුතා,
න ව දුතෙ පමජ්ඣිකං සාමං දිට්ඨමිදං මයාති.
885. ඉවෙච්චං විසල්පකතිං එකමානං තතො තතො,
බ්බිංසු නිරයෙ සොරෙ උද්ධිපාදං අවංසිරනති.
886. අහං පුරෙ මච්ඡරිනී අහොසිං
පරිභාසිකා සමණබ්‍රාහ්මණානං
විතරෙන ව සාමිකං වඤ්චයිතවා
පච්චාමහං නිරයෙ සොරරූපෙනි.

රෙවනීවිමානං.

5. 3

887. යො වදනං පවරො මනුජෙසු
සකාමුනී භගවා කතකිවෙවා
පාරගතො බලවීරියසමධ්දී
තං සුගතං සරණස්මුපෙහි.
888. රාගවීරාගමනෙජමසොකං
ධම්මමසබ්බිතමසට්ඨකුලං
මධුරමිමං පගුණං සුචිත්තං
ධම්මමිමං සරණස්මුපෙහි

879. තෝ පෙඨ පමා වී දන් විලාස කියමින් හඬනෙහි තමා කළ කම්යට අනුරූප විපාක විඳින්නෙහිය.

880. දෙව් ලොවින් මිනිස් ලොවට ගොස් මව්සින් විවාරන ලද කවරෙක් මසුරු වූ කිපෙනසුළු වූ පව්වු දහම් ඇත්තේ දෙවියන්ගේ සහභාවය නොලබයි, බහා තබන ලද දඩු ඇත්තවුන් කෙරෙහි දන් දෙව් වත් දෙව් සෙනසුන් දෙව් අහර පැන් දෙවයි මෙසේ මට කියන්නේ ද,

881. ඒ මම ඒකාන්තයෙන් ම මෙලොවින් සැව මිනිසත් බව ලබා වඩන දන්තී ශීලයෙන් යුක්ත වූවා දනයෙන් ද සම පැවැත්මෙන් ද ශීලසංයමයෙන් ද ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් ද බොහෝ පින් කරන්නෙමි.

882. වෙසෙසින් පහත් සිනින් දුර්ගමසාරාන්තයන්හි හේදවූ ද, පැන් හල් ද, ළි ද, අරම් වතු වැව්ම ද කරන්නෙමි.

883. මම පක්‍ෂය පිළිබඳ තුදුස්වක ද පසළොස්වක ද ප්‍රාතිභායම් පක්‍ෂය ද යන දිනයන්හි අටහින් යුතු,

884. පෙහෙවස් වසන්නෙමි. හැමකල්හි සිල්හි සංවෘත වූ මම දනයෙහි පමා නොවන්නෙමි. මෙය මා විසින් තමා ම දක්නා ලදී.

885. මෙසේ නන් දෙඩවන ඔබ මොබ සැලෙන රේවතිය ගෙන පා උඩුකුරු කොට හිස යටිකුරු කොට සොර වූ සංසවක නිරයෙහි හෙලූහ.

886. මම පෙඨ මහණබමුණන්ට බැණවදින සුලු වූ මසුරුලියක් වීම්. මුසවායෙන් සැමියා ද රව්වා මේ ගොරබිරම් සැහැවී ඇති (සංසවක) නිරයෙහි පැසෙමි.

රේවතී විමාන යි.

5. 3

887. මිනිසුන් අතර වාදින්නෙන් ශ්‍රේෂ්ඨ වූ ශාක්‍යමුනින්ද වූ භාග්‍යවත් වූ කළ කිය ඇති නිවනට පැමිණි කායබල ඤාණ බලයෙන් හා ප්‍රධන් වීර්යයෙන් යුක්ත වූ යමෙක් වෙද, ඒ සුගතයන් වහන්සේ වෙත පිහිට පිණිස එළඹෙව්.

888. රාගය දුරුකරන්නා වූ තෘෂ්ණා රහිත වූ ශෝක රහිත වූ අප්‍රතිකූල වූ මේ මාභිච්ච නිව්ඤ්ඤාය ද (සියලු කල්හි) මිහිරිවූ ප්‍රඥා වූ මැනවින් බෙදූ මේ පයඛාප්පික ධර්මය ද පිහිට පිණිස එළඹෙව්.

889. යඤ්ච ධි දික්ඛමහස්ථලමාසු
චතුසු සුච්ඡු සුරිසසුගෙසු
අට්ඨ ච පුග්ගල ධම්මදසා නෙ
සඛ්ඛමිම. සරණඤ්චුපෙහිති.
890. න තථා තපති නහසමි.¹ සුරියො
චඤ්ච ච න භාසති න ප්‍රිඤ්ඤා
යථා අතුලථිදං මහපභාසං
කො නු නිදිවා මහි. උපභා.
891. ඡිද්දති වා රංසි පහඛ්ඤාරසස
සාධිකා.² වීසති යොජනානි ආභා
රකම්මච ච යථා දිවං කරොති
පරිසුඤ්ඤා විමලං සුභං විමානං.
892. ඛහු පදුම විවික්ඛ පුණ්ණරිකං
චොකිණ්ණං කුසුමෙහි නොකචිත්තං
අරජවීරජභෙමජාලච්ඡන්තං
ආකාසෙ තපති යථාපි සුරියො.
893. රක්ඛඛෙරපිතවාසසාභි
අගරුපියධිගුච්ඡුසුසද්ධි
කඤ්ඤිතනනුසන්තිභක්ඛවාහි
පරිසුරං ගගනංච නාරකාහි
894. නරනාරියො ඛහුකෙසුනොකචිණ්ණං
කුසුමච්ඡිභිතා භරණෙසු සුමනා
අනිලපමුඤ්ඤිකා පචනති සුරහි.
තපතියචිත්තා සුච්ඡුභ්භච්ඡදනා.⁴
895. කිසසු සමදමසස් අයං විපාකො
කෙතාසි කම්මච්ඡලෙනිධුපපකෙතා
යථා ච නෙ අධිගතථිදං විලානං
තදනුපදං අචවාසි ඉඛං පුට්ඨොති
896. යමිධපථෙ⁵ සමෙචච මාණවෙන
සසානුසාසි අනුකම්පමානො
තච රතනවිරසස ධම්මං සුඤ්ඤා
කරිස්සාමිති ච බ්‍රවිස්ස ජනෙනා.

1. නහෙ - මජ්ඣ.

2. ඡිද්දති - මජ්ඣ.

3. සාධිකා - මජ්ඣ.

4. සුච්ඡුභ්භච්ඡදනා - මජ්ඣ.

5. යංයමිකා - මජ්ඣ.

6. යමිධපථෙ - මජ්ඣ.

889. යම් ආයතීසංඝරක්ඛයක් කෙරෙහි දෙන ලද්ද මහත් ඵලායි කීහු ද? පිරිසිදු පුරුෂයුග සතරෙකි වූ සිවුසස් හා නිවන් ප්‍රත්‍යක්ෂ විසින් දක්නා වූ ඒ පුද්ගලයෝ අවදෙනෙකි, මේ සංඝයා පිහිට පිණිස ඵලලොභි.

890. මහත්සේ ප්‍රාභාස්වර වූ නිරූපම වූ මේ විමන යමයේ අභසෙහි බබළා ද හිරු ද එසේ නො ද බබළයි. සඳු ද නො ද බබළයි, චූස නැතැත් තරුව ද නො ද බබළයි. දෙවිලොචිත් මිහිබට තෝ කවරෙහි?

891. (ඒ විමනෙහි) රඹේය අයිරා විසි යොදුනක් පැතිර හිරු එළිය පවා සිඳුලයි. පිරිසිදු විමල් යහපත් (ඒ) විමන රැය ද දහවල මෙන් කෙරෙයි.

892. බොහෝ හෙලපියුම් හා විසිතුරු රත්පියුම් ඇති නත් වැදැරුම් මලින් ගැවසුණු නත්වැදැරුම් මල්කම් හා ලිය කමින් විසිතුරු වූ පිරිසිදු නිදෙස් කසුන් දැලින් වැසුණු (විමානය) අභසෙහි හිරුමෙන් බබළයි.

893. රකුවත් කහවත් ඇති අලෙවිදුන් අහිල් පුවහු සදුන් ඇති කසුන් වැනි සියුම් සිව් ඇති දිවා සත්‍රින්ගෙන් පිරුණු මේ විමානය තාරකාවන්ගෙන් පිරුණු අභස මෙනි.

894. මේ විමන්හි නත්වත්වූ දිව කුසුමින් සැරසූ දිව අබරණ ඇති සතුටු සිත් ඇති රත්කෙඳිවලින් ගැවසූ කෙශරවන්ත ඇති රත් අබරණ පැළඳි දිවා පුරුෂ ස්ත්‍රීහු බොහෝ වෙත්. මෙහි මද සුළුතින් සැලෙන සංඝමය පූජකයෝ සුවද විභිද්වත්.

895. මේ විපාකය තෙමේ කිනම් (කායාදි) සංයමයක්හුගේ කිනම් (ඉන්ද්‍රිය දමනාදි) දමයක්හුගේ කිනම් කම්යක්හුගේ ඵල විසින් මෙහි උපත්තේ ද? තා විසින් මේ විමන යමයේ ලබන ලද ද? විවාරන ලද තෝ මා ඇසූ කරුණට සුදුසු කොට කියව.

896. මේ මහමහ බමුණු කුමරකු හමුව ශාස්තෘන් වහන්සේ යමකුට අනුග්‍රහ කරනුවෝ අනුශාසනා කළසේක්ද, ඒ උතුම් රක්ත වූ ඔබවහන්සේගේ ධර්මය අසා පිළිපදින්නෙමි ජත්තමාණවක තෙමේ කියේය.

897. ජිනවිරසවරං¹ උපෙහි² සරණං
ධම්මස්සාපි තථෙවි හික්ඛුසඛ්භං
නොති පයමං අවොවාහං³ හතෙන
පච්ඡා තෙ වචනං තථෙවකාසිං.
898. මා ව සාණවධං විවිධං වරසු අසුචිං
නා හි පාණසු අසඤ්ඤානං අවණ්ණධිංසු සප්පඤ්ඤා
නොති පයමං අවොවාහං හතෙන
පච්ඡා තෙ වචනං තථෙවකාසිං.
899. මා ව පරජනස්ස රක්ඛිතමපි
ආදානබ්බමමස්සදීප්ථං අදීප්තං
නොති පයමං අවොවාහං හතෙන
පච්ඡා තෙ වචනං තථෙවකාසිං.
900. මා ව පරජනස්ස රක්ඛිතායො
පරහරියා අගමා අනරියමෙතං
නොති පයමං අවොවාහං හතෙන
පච්ඡා තෙ වචනං තථෙවකාසිං.
901. මා ව විතරං අඤ්ඤාථා අභාණි
නාහි මුසාවාදං අවණ්ණධිංසු සප්පඤ්ඤා
නොති පයමං අවොවාහං හතෙන
පච්ඡා තෙ වචනං තථෙවකාසිං.
902. යෙන ව පුරිසස්ස අපෙති සඤ්ඤා
තං මජ්ඣං පරිවිජ්ජයස්ස සබ්බං
නො ව පයමං අවොවාහං හතෙන
පච්ඡා තෙ වචනං තථෙවකාසිං.
903. සාහං ඉධ පඤ්ඤාසිංහං කරිතා
පටිපජ්ජිතා තරාගතස්ස ධම්මෙ
අභිපරමගමාසිං චොරමජ්ඣෙති
තෙ මං තස්ස වධිංසු භොගභෙතං.
904. එඤ්ඤාමිදං අනුරුඤ්ඤාමි
තෙනා පරං න මෙ විජ්ජති අඤ්ඤා
තෙන සුචරිතෙනා කම්මෙනාහං
උපපන්නො⁵ තිදිවෙසු කාමකාමී.
905. පසං බණ්ඩුසුතං සඤ්ඤාමසං
අනුධම්මපටිපත්තියා විපාකං
ජලමිච්ඡා යස්සා සමෙක්ඛමානා
බහුකා මං පිහයන්ති හිතනමමා.

1. ජින පවරං - සැර,

2. උපෙහි - බිහුසු.

3. අවොවාහං - මිශ්‍රණ.

4. ආදානබ්බමමස්සදීප්ථං - මිශ්‍රණ.

5. උපපන්නො - බිහුසු.

897. වහන්ස, (සරණාගමනය දැනිති දැයි ඇසුවිට) මම පළමු කොට නො දැනිමිසි කියෙමි. පසුව තුඹවහන්සේගේ වචනය එසේම කෙළෙමි. අභයුත්තම වූ බුදුරජුන් ද එසේම ධර්මය ද සඛ්ඤා ද පිහිට කොට යමි.

898. අපවිත්‍ර නා නා වීධ ප්‍රාණවධය ද නො කරව. පණ්ඩිතයෝ ප්‍රාණින් කෙරෙහි අසංයමය නො ම වැණුන. වහන්ස, මම පළමු කොට (පත්තිල් දැනිතිදැයි ඇසුවිට) නො දැනිමිසි කියෙමි. පසුව තුඹවහන්සේගේ වචනය එසේම කෙළෙමි.

899. මෙරමා විසින් රක්තා ලද නුදුන් දෙය ගසයක යයි නො සිතව. වහන්ස, මම පළමු කොට (පත්තිල් දැනිතිදැයි ඇසුවිට) නො දැනිමිසි කියෙමි. පසුව තුඹවහන්සේගේ වචනය එසේම කෙළෙමි.

900. මෙරමා විසින් රක්තා ලද පරමුවන් කරා නොයව මෙය අනායාසය. වහන්ස, මම පළමුකොට (පත්තිල් දැනිති දැයි ඇසුවිට) නො දැනිමිසි කියෙමි. පසුව තුඹවහන්සේගේ වචනය එසේම කෙළෙමි.

901. අසත්‍යය අසත්‍ය යයි හඟිමින් බොරු නො කියව. පණ්ඩිතයෝ බොරු බස නො වැණුන. මම පළමු කොට (පත්තිල් දැනිතිදැයි ඇසුවිට) නො දැනිමිසි කියෙමි. පසුව තුඹවහන්සේගේ වචනය එසේම කෙළෙමි.

902. යම් සුරා පානයකින් පුරුෂයාගේ සංඥාව පහවේ ද, ඒ සියලු රහමෙර දුරුකරව. වහන්ස, මම පළමු කොට (පත්තිල් දැනිතිදැයි ඇසුවිට) නො දැනිමිසි කියෙමි. පසුව තුඹවහන්සේගේ වචනය එසේ ම කෙළෙමි.

903. ඒ මම මෙහි පත්තිල් ඉටා කපාගතයන් වහන්සේගේ ධර්මයෙහි පිළිපැද සොරුන්ගේ මධ්‍යයෙයි දෙමංසන්ධියකට පැමිණියෙමි. එහිදී හොඟ හෙතුවෙන් සොරු මා මැරුන.

904. මම පමණක් වූ මේ කුශලය සිහි කරමි, එයින් මත්තෙහි අත් පිනෙක් මට නැත්තේ ය. මම ඒ පින්කමින් දෙවලොවෙහි පිසි කම්සුව ඇතිවෙමි (මේ) දෙවලොවෙහි උපන්නි.

905. ඇසිල්ලක් රැකි ශීලයෙහි ද අහම් අනුව පිළිපැදීමෙහි ද විපාකය බැලුව මැනවි. යසසින් දිලියෙන්නාකු බදු වූ මා දක්නා මට වඩා හීන සම්පත් ඇති බොහෝ දෙනා (අපිත් කෙසේ නම් මොහු බදු වන්නෙමෝ දැයි) පතත්.

906. පස්ස කතිපයාය දෙසනාය
සුගතිං චමිති ගතො සුඛෙඤ්ච පතො
යෙ ච තෙ සත්තං සුභංගාභි ධම්මං
මඤ්ඤානෙ අමතං පුසංගාභි ධම්මං.
907. අප්පමිදි¹ කතං මහාවිපාකං
විපුලං හොති තරාගතස්ස ධම්මෙ
පස්ස කතපුඤ්ඤානාය ජනො
මහාසෙති පට්ඨිං යථාපි සුරියො
908. කිම්බදං කුසලං කිමාවරෙම
ඉවෙවිකෙහි යමෙවෙම මනායතති
තෙ මයං පුනරෙව ලභිමානුසත්තං
පටිපත්තා විහරෙමු සිලවනො.
909. බහුකාරො මනුකමපකො ච සත්ථා
ඉති මෙ යති අගමා දිවාදිවස්ස
ස්වාහං උපගතොමිති යවිට්ඨාමි.
අනුකමපස්ස පුනරි සුභොමි² ධම්මං.
910. යෙ විධි³ පසහන්ති කාමරාගං
භවිරාගානුසයං පහාය මොහං
න ච තෙ පුන උපෙතති⁴ ගබ්භසෙයාං
පටිනිබ්බානාගතා හි සිතිභුතාති.

ජත්තමාණමකවිමානං.

5. 4

911. උච්චිථිදං මඤ්ඤිණං විමානං
සමනකතො ආදය යොජනාති
කුටාගාරා සත්තසතා උළාරා
වෙථරියසම්මා රුචිකසුත්තා⁵ සුභා.
912. තසුච්ඡසි පිච්ඡි බාදසි ච
දිබ්බා ච විණං පවදන්ති වගගුං
දිබ්බා රසා කාමගුණෙසු පඤ්ඤා
නාරියො ච නව්වන්ති සුචණ්ණජනනා.
913. කෙන තෙ තාදිසො වණ්ණණ කෙන තෙ ඉධම්මිණිති,
උපපජ්ජන්ති ච තෙ හොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.

1. අප්පමිදි - කප්ථි.

2. සුභංගාභි - මජ්ඣ.

3. යෙධ - සු. හා, PTS

4. පුනරිවෙතති - මජ්ඣ.

5. රුචිරසුත්තා - සා, රුචිකසුත්තා, PTS

906. ස්වල්ප වූ දේශනාවෙකින් සුගතියට ද ගියෙහි. සැපයට ද පැමිණියෙහි වෙමි. බැලුව මැනවි, යම් කෙනෙක් දිනපතා ඔබ-වහන්සේගේ දහම් අසන් නම් ඔහු හැම උවදුරින් මිදුණු අමාමහ නිවන පහසත් යයි සිතමි.

907. බුදු රජුන්ගේ අවවාදයෙහි (පිහිටා) කළ මඳ පිනද මහත් විපාක ඇත්තේ මහත් ඵල වේ. බැලුව මැනවි. කළ පිනැති බැවින් ඡත්තමාණවක තෙමේ හිරු පොළොව මෙන් දෙවලොව බබුළුවයි.

908. කුසල් නම් වූ මේ දය කෙබඳු ද? කෙසේ හෝ කරමු ද? ඒ අපි නැවත මිනිසන් බව ලබා පිල්වත්ව දහම් පිළිපත්තමෝ වසන්තෙලුයි මෙසේ ඇතැම් දෙව් කෙනෙක් එක්රැස්ව යාකව්‍යා කෙරෙත්.

909. මට ශාස්තෘන් වහන්සේ බොහෝ උපකාර ඇතිසේක. අනුකම්පා කරන සේක. මා ඇතිකල්හි ඉතා දහවල්හි මෙසේ වැඩි සේක. ඒ මම සත්‍ය නම් ඇත්තහු කරා පැමිණියෙහි වෙමි. අනුකම්පා කළ මැනවි. නැවත ද බණ අසමහයි කියේ ය.

910. මේ සස්තෙහි යම කෙනෙක් කාමරාගානුසය දුරලද්ද, මොහය ප්‍රභීණ කිරීමෙන් හවරාගානුසයයත් දුරලද්ද, පිරිනිවන් පෑ එහෙයින් ම නිව් සැනහුණු ඒ රහත්හු තුමු නැවත ගැබ හෝනාබවට නො පැමිණෙත්.

ජත්ත මාණවක විමාන යි.

5. 4

911. ඉතා උස් වූ පිඤ්චරා මිණිඇයෙන් කළ වැම් ඇති මේ විමානය භාත්පස දෙළොස් යොදුනක් තැන වෙරළ මිණියෙන් කළ වැම් ඇති රුවන් පෝරු ඇතුරු බිම ඇති උදර වූ යහපත් වූ කුළු ගෙවල් සත් සියයක් වෙයි.

912. එහි තෝ සිටිනෙහි ය. පානය කරන්නෙහි ය. අනුභව කරන්නෙහි ය. දිව්‍ය විණාවෝ ද මිහිරිසේ වාදනය වෙති. මෙහි දිව්‍යමය වූ පස්කම් ගුණයෝ වෙති. ස්වර්ණාභරණයෙන් විභූෂිත වූ නාරිහු ද රහ දක්වත්.

913. කවර හෙතුවකින් තට මෙබඳු සිරුරු පැහැයෙන් වී ද? කවර පිනකින් කාගේ සුවරිත ඵලය මෙහි සමාදා වේ ද? මන වඩන්නා වූ යම්කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තීහු (කවර පිනකින්) තට පහළ වෙත්ද?

914. පුට්ඨාමි තං දෙව මහානුභාව
මනුස්සහුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවො
වශේණ ව තෙ සබ්බද්ධා පහාසතිති.
915. සො දෙවපුතො අක්කමනො මොග්ගලානොන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යසස්ස කම්මසබ්බදං එලං.
916. සතිං සමුපපාදකරො¹ ආරෙර කක්කවකො ධීතො,
නිට්ඨිතො ජාතරූපස්ස සොතති දසපාදකො.
917. තෙන මෙ තාදිසො වශේණ තෙන මෙ ඉධම්ජ්ඣති,
උපපජ්ජති ව මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
918. අසාමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සහුතො යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනාසි එවං ජලිතානුභාවො
වශේණ ව මෙ සබ්බද්ධා පහාසතිති.

කක්කවකරසදයකවිමානං.

5. 5

919. උච්චමීදං මණිපුණං විමානං
සමන්තතො ආදස යොජනානි
කුටාගාරා සත්තයනා උළාරා
වෙථරියත්මො රුවකජානා සුභා.
920. ප.ජාච්ඡයි පිට්ඨි බාදයි ව
දිබ්බා ව විණං පවදනති වග්ගං
දිබ්බා රසා කාමගුණෙත්ථ පඤ්ඤා
තාරියො ව නච්චිනතී සුවිණ්ණජන්තා.
921. තෙන තෙ තාදිසො වශේණ තෙන තෙ ඉධම්ජ්ඣති,
උපපජ්ජති ව තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
922. පුට්ඨාමි තං දෙව මහානුභාව
මනුස්සහුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවො
වශේණ ව තෙ සබ්බද්ධා පහාසතිති.
923. සො දෙවපුතො අක්කමනො මොග්ගලානොන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යසස්ස කම්මසබ්බදං එලං.

1. සති සමුපපාදකරො - මජ්ඣ.

914. මහත් අනුභාව ඇති දිවාපුත්‍රය නා විවාරම්. මිනිස් වූයේ කවර පිනක් කෙළෙහි ද? තාගේ මේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි. කවර පිනකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණාර්දධි ඇති වෙහි ද?

915. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවන් ලද ඒ දිවාපුත්‍ර තෙමේ තුඩුසින් ඇත්තේ මේ පුණා ඵලය යම් කවර කර්මයක්හුගේ දැයි පැන විවාරන ලද්දේ (මෙසේ) පැවසී ය.

916. රකින් කිව්වකලද (දෙපසින්) දස පයක් ඇති මෙනම් කුශලයෙන් මේ සම්පත් ලද්දී සිහි උපදවන්නා වූ රන් කකුළුවෙක් දෙරවුවෙහි (ඵල්බ) සිටියේ බබළයි.

917. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මනවිඛින්නා වූ යම්කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තීහු මට පහළ වෙත්.

918. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස මිනිස් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (ඵය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්දධි ඇත්තෙමි වෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි.

කකුළුවකරය දයක විමාන යි.

5. 5

919. ඉතා උස් වූ පියුමරා මිණිඇයෙන් කළ වැම් ඇති මේ විමානය භාත්පස දෙළොස් යොදුනක් තැන වෙරළමිණියෙන් කළ වැම් ඇති රන්පෝරු ඇතුරු බිම් ඇති උදර වූ යහපත් වූ කුළුගෙවල් සත් සියයක් වෙයි.

920. එහි ඔබ සිටිනෙහි ය, පානය කරන්නෙහි ය, අනුභව කරන්නෙහි ය, දිවා විණාවෝ ද මිහිරිසේ වාදනය වෙත්. මෙහි දිවාමය වූ පස්කම් ගුණයෝ වෙති. ස්වණාභරණයෙන් විභූෂිත වූ නාරිහු ද රහ දක්වත්.

921. කවර හේතුවකින් තට මෙබඳු සිරුරු පැහැයක් වී ද? කවර පිනකින් තාගේ සුවරිත ඵලය මෙහි සමෘද්ධ වේ ද? මන වඛින්නා වූ යම්කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තීහු (කවර පිනකින්) තට පහළ වෙත්ද?

922. මහත් අනුභාව ඇති දිවාපුත්‍රය, නා විවාරම්. මිනිස් වූයේ කවර පිනක් කෙළෙහි ද? තාගේ මේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි. කවර පිනකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණාර්දධි ඇත්තේ වෙහි ද?

923. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවන් ලද ඒ දිවාපුත්‍ර තෙමේ තුඩුසින් ඇත්තේ මේ පුණා ඵලය යම් කවර කර්මයක්හුගේ දැයි පැන විවාරන ලද්දේ (මෙසේ) පැවසීය.

924. දිබ්බං මමං වස්සභග්ගසමායු
ව්‍යාචාභිගිතං මනසා පවිහතිතං
එත්තාවතා යත්තති පුඤ්ඤකමෙව්‍යා
දිබ්බෙහි කාමෙහි සමබ්බිභුතො.
925. තෙන මෙ තාදිසො වග්ගෙණ තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
926. අකඛාමි නෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභුතො යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනාමි එවං ජලිතානුභාවො
වග්ගෙණ ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතිති.

චාරපාලකවිමානං.

5. 6

927. උච්චමිදං මණ්ටුණං විමානං
සමනතතො ආදසා යොජනාති
කුටාගාරා සත්තසතා උළාරා
වෙළුරියකුමො රුචකකුතා සුභා.
928. තප්ඵඡයි පිච්ඡි බාදයි ච
දිබ්බං ච විණං පවදනති වග්ගං
දිබ්බං රසා කාමගුණෙකුප්පකං
නාරියො ච නච්චනති සුචරණඡත්තො.
929. තෙන තෙ තාදිසො වග්ගෙණ තෙන තෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජති ච තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
930. පුච්ඡාමි තං දෙව මහානුභාව
මනුස්සභුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාමි එවං ජලිතානුභාවො
වග්ගෙණ ච තෙ සබ්බදිසා පභාසතිති.
931. සො දෙවපුත්තො අත්තමනො මොග්ගලානෙන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨං වියාකාසි යස්සකමුඛසිද්ධං එලං.
932. කරණියාති පුඤ්ඤාති පණ්ඩිතෙන විජානතා,
සම්මග්ගතෙසු බුද්ධෙසු යසා දිත්තං මහපථලං.

924. මාගේ ආයුෂ්‍ය දිව්‍යමය වූ චර්ම සහස්‍රයෙකි. වචනයෙන් පිළිසඳර කරන ලදී. සිතින් පැහැදීම පවත්වන ලදී. මේ පමණකින් කළ පින් ඇත්තේ දිව්‍ය වූ කාමයන්ගෙන් යුක්තවූ මේ වාසය කරන්නන් යි.

925. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරිති පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධි වෙයි. මන වඩන්නාවූ යම්කිසි සම්පත්තිය වෙන් ද, ඒ සම්පත්තිය මට පහළ වෙන්.

926. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණ්‍යර්ථයි ඇත්තෙමි වෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බඩුවෙයි.

ආරාධනා විමාන යි.

5. 6

927. ඉතා උස් වූ පිපුම්මාණි ඇයෙන් කළ වැම් ඇති මේ විමානය භාත්පස දෙළොස් යොදුනක් තැන වෙරළමිණියෙන් කළ වැම් ඇති රන්පෝරු ඇතුරු බිම් ඇති උදර වූ යහපත් වූ කුළුගෙවල් සත් සියයක් වෙයි.

928. එහි ඔබ සිටිනෙහි ය, පානය කරන්නෙහි ය, අනුභව කරන්නෙහි ය, දිව්‍ය විණාවෝ ද මිනිසෝ වාදනය වෙති. මෙහි දිව්‍යමය වූ පස්කම් ගුණයෝ වෙත්. ස්වභාවිකයෙන් විතුෂිත වූ නාච්ඡු ද රහ දක්වත්.

929. කවර හේතුවකින් තව මෙබඳු සිරුරු පැහැයක් වී ද? කවර පිනකින් තාගේ සුවර්ත ඵලය මෙහි සමෘද්ධි වේ ද? මන වඩන්නාවූ යම්කිසි සම්පත්තිය වෙන් ද, ඒ සම්පත්තිය (කවර පිනකින්) තව පහළ වෙන් ද?

930. මහත් අනුභාව ඇති දිව්‍යපුත්‍රය, කා විචාරමි. මිනිස් වූයෙහි කවර පිනක් කෙළෙහි ද? තාගේ මේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බඩුවෙයි. කවර පිනකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණ්‍යර්ථයි ඇත්තෙහි ද?

931. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නා ලද ඒ දිව්‍යපුත්‍ර තෙමේ කුටුසිත් ඇත්තේ මේ පුණ්‍යඵලය යම් කවර කර්මයක්හුගේ දැයි පැන විචාරන ලද්දේ (මෙසේ) පැවසී ය:

932. (තමහට හිතාහිත) දන්නාවූ ප්‍රාඥයා විසින් යම් තැනෙක ස්ත්රී දෙය මහත් ඵල වේ ද, ඒ මනාව පිළිපත් බුද්ධිමත් කෙරෙහි පින් කළ යුතු ය.

933. අක්ඛාය වත මෙ ධුද්ධො අරඤ්ඤා ගාමමාගතො,
තත්ථ චිත්තං පසාදෙත්වා තාවනිංසුපගො අහං¹
934. තෙන මෙ තාදිසො වග්ගෙණං තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජන්ති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
935. අක්ඛාමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සහුතො යමකාසි පුඤ්ඤං.
තෙනාමි ඵලං ජලිතානුභාවො
වග්ගෙණං ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතිති.

කරණියවිමානං.

5. 7

936. උච්චමිදං මණ්ඩුණං විමානං
සමන්තතො දවාදස යොජනාති
කුටාගාරා සත්තසතා උළාරා
වෙඨරියස්මහා රුවකත්තා සුභා.
937. තත්ථච්ඡිසි පිට්ඨි බාදසි ච
දිබ්බා ච විණා පවදන්ති වග්ගං
දිබ්බා රසා කාමගුණෙත්ථ පඤ්ඤා
නාරියො ච නවිතති සුවග්ගෙණං.
938. තෙන තෙ තාදිසො වග්ගෙණං තෙන තෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජන්ති ච තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
939. සුච්ඡාමි තං දෙව මහානුභාව
මනුස්සහුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං.
තෙනාමි ඵලං ජලිතානුභාවො
වග්ගෙණං ච තෙ සබ්බදිසා පභාසතිති.
940. සො දෙවපුත්තො අත්තමනො මොග්ගලානෙන පුට්ඨිකො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො චියාකාසි යසස්සමිමිසිදං ඵලං.
941. කරණියාති පුඤ්ඤාති පඤ්ඤානෙක විජානතා,
සමමග්ගතෙසු භික්ඛුසු යත් දිත්තං මහජලං.

1. අහං - මම.

933. බුදුරජාණන් වහන්සේ ඒකාන්තයෙන් මට වැඩ පිණිස වනයෙන් (දෙවරම් වෙහෙරින්) ගමට වැඩිසේක. උන් වහන්සේ කෙරෙහි සිත පහදවා තවතිසා දෙවලොවට (උත්පත්ති විසින්) එළඹියෙමි වෙමි.

934. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධි වෙයි. මනවඛන්තා වූ යම්කිසි සම්පත්තිහු වෙන් ද, ඒ සම්පත්තිහු මට පහළ වෙන්.

935. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ද්ධි ඇත්තෙමි වෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද, සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

කරණීයවිමාන යි.

5. 7

936. ඉතා උස් වූ පිසුම්‍රා මිණිඇයෙන් කළ වැම් ඇති මේ විමානය භාත්පස දෙළොස් යොදුනක් තැන වෙරළමිණියෙන් කළ වැම් ඇති රත්පෝරු ඇතුරු බිම්ඇති උදර වූ යහපත් වූ කුළුගෙවල් සත් සියයෙන් වෙයි.

937. එහි ඔබ සිටිනෙහි ය, පානය කරන්නෙහි ය, අනුභව කරන්නෙහි ය, දිව්‍ය විණාවෝ ද මිහිරිසේ වාදනය වෙති. මෙහි දිව්‍යමය වූ පස්කම් ගුණයෝ වෙති. ස්වර්ණාභරණයෙන් විභූෂිත වූ නාරිභු ද රහ දක්වත්.

938. කවර හේතුවකින් තව මෙබඳු සිරුරු පැහැයෙන් වී ද? කවර පිනකින් තාගේ සුවරිතඵලය මෙහි සමෘද්ධි වේ ද? මනවඛන්තා වූ යම්කිසි සම්පත්තිහු වෙන් ද, ඒ සම්පත්තිහු (කවර පිනකින්) තට පහළ වෙන් ද?

939. මහත් අනුභාව ඇති දිව්‍යපුත්‍රය තා විවාරමි. මිනිස් වූයෙහි කවර පිනක් කෙළෙහි ද? තාගේ මේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කවර පිනකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණාර්ද්ධි ඇතිවෙහි ද?

940. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුස්සනා ලද දිව්‍යපුත්‍ර තෙමේ තුඩුසිත් ඇත්තේ මේ පුණාර්ඵලය යම් කවර කර්මයක්හුගේ දැයි පැන විවාරන ලද්දේ (මෙසේ) පැවසීය.

941. (තමහට භික්ෂාහිත) දන්තාවූ ප්‍රාඥයා විසින් යම් තැනෙක දුන් දෙය මහත්ඵල වේද, ඒ මනාව පිළිපත් භික්ෂුන් කෙරෙහි පින් කළ යුතු ය.

942. අත්‍යාය වත මෙ භික්ඛු අරක්ඛස්ස ගාමමාගතො,
තස්ස විතතං පසාදෙත්වා තාවතීංසොපගො අහං.
943. තෙන මෙ තාදිසො විශේණො තෙන මෙ ඉධම්ඡකිති,
උපපජ්ඣති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
944. අක්ඛම් තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සහුතො යමකාසි පුණ්ණං.
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවො
විශේණො ච මෙ සබ්බදිසා පහාසකීති.

දුතියකරණියවිමානං.

5. 8

945. උච්චිදං මණ්ඩුණං විමානං
සමනාතො ආදස යොජනානි
කුටාගාරා සත්තසතා උළාරා
වෙළුරියසුමහා රුචකස්සා සුභා.
946. තස්සවජසි පිවසි බාදසි ච
දිබ්බා ච වීණා පවදතාති වග්ගො
දිබ්බා රසා කාමගුණෙස්ස පණ්ණි
තාරියො ච නව්වතාති සුචණ්ණ ජනනා.
947. තෙන තෙ තාදිසො විශේණො
තෙන තෙ ඉධම්ඡකිති
උපපජ්ඣති ච තෙ භොගා
යෙ කෙවි මනසො පියා.
948. පුට්ඨාමී තං දෙව මහානුභාව
මනුස්සහුතො කිමකාසි පුණ්ණං.
තෙනාසි එවං ජලිතානුභාවො
විශේණො ච තෙ සබ්බදිසා පහාසකීති.
949. සො දෙවපුත්තො අත්තමනො මොග්ගලානෙන පුට්ඨිතො,
පණ්ණං පුට්ඨො වීයාකාසි යහස කම්මසසිදං එලං.
950. යං දදති න තං භොති
යකෙඤ්ච දජ්ඣ තකෙඤ්ච සෙයො
සුචි දින්නා සුචිමෙව සෙයො.

942. හික්මුත් වහන්සේ ඵකාන්තයෙන් මට වැඩ පිණිස වනයෙන් ගමට වැඩියෙක. උන්වහන්සේ කෙරෙහි සිත පහදවා තවතිසා දෙව්ලොවට (උත්පත්ති විසින්) එළඹියෙමි වෙමි.

943. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි, ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධි වෙයි. මන වඩන්නා වූ යම්කිසි සම්පත්තිහු වෙන් ද, ඒ සම්පත්තිහු මට පහළ වෙත්.

944. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණ්‍යර්ථයි ඇත්තෙමි වෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බවුළුවයි.

ද්විතීය කරණය විමාන යි.

5. 8

945. ඉතා උස් වූ පිඬුමරා මිණිඇයෙන් කළ ටැම් ඇති මේ විමානය භාත්පස දෙළොස් යොදුනක් තැන වෙරළමිණියෙන් කළ ටැම් ඇති රත්පෝරු ඇතුරු බිම් ඇති උදර වූ යහපත් වූ කුම ගෙවල්හු සත් සියයක් වෙත්.

946. එහි ඔබ සිටිනෙහිය. පානය කරන්නෙහිය. අනුභව කරන්නෙහිය. දිවා විෂාචෝ ද මිහිරිසේ වාදනය වෙති. මෙහි දිවාමය වූ පස්කම් ගුණයෝ වෙත්. ස්වර්ණාභරණයෙන් විභූෂිත වූ නාරිහු ද රහ දක්වත්.

947. කවර හේතුවකින් තට මෙබඳු සිරුරු පැහැයක් වී ද? කවර පිනකින් තාගේ සුවරිතඵලය මෙහි සමෘද්ධි වේ ද? මනවඩන්නාවූ යම්කිසි සම්පත්තිහු වෙන් ද, ඒ සම්පත්තිහු (කවර පිනකින්) තට පහළ වෙත් ද?

948. මහත් අනුභාව ඇති දිවාපුත්‍රය, තා විචාරමි. මිනිස් වූයෙහි කවර පිනක් කෙළෙහි ද? තාගේ මේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බවුළුවයි. කවර පිනකින් දිලියෙන පුණ්‍යර්ථයි ඇති වෙහි ද?

949. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නා ලද ඒ දිවාපුත්‍ර තෙමේ කුටුසිත් ඇත්තේ මේ පුණ්‍යඵලය යම්කිසි කර්මයක්හුගේ දැයි පැන විචාරන ලද්දේ (මෙසේ) පැවසිය.

950. යම්බඳු දැක් දේ නම් එයට එබඳු වූ ම ඵලය නො ලැබෙයි. (විද්‍යාමාන වූ) යම් කිසිවක් ම දේ නම් ඒ (නිවැරදි දැය) දීම ම උතුම් වෙයි. ම විසින් (වීරකර්මය පිණිස) හිදියෙක් දෙනලදි. ඒ දනය ම (මට) උතුම් විය.

951. කෙන මෙ තාදියො විභේණං තෙන මෙ ඉධම් ජකිති,
උපපජ්ඣති ච මෙ භොගා යෙ කෙව් මනසො පියා.

952. අකමාමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතො යමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාමි ඵලං ජලිතානුභාවො
විභේණං ච මෙ සබ්බදියා පභාසකිති.

සුච්චිමානා.

5. 9

953. උච්චිදං මණ්ඩුණං විමානං
සමනතතො ද්වාදස යොජනානි
කුටාගාරා සත්තසතා උළාරා
චෙළරියක්මහා රුවකක්කා සුභා.

954. තක්ඛසි පිටසි බාදසි ච
දිබ්බා ච විණං පවදනති වග්ගං.
දිබ්බා රසා කාමගුණෙසු පඤ්ඤා
නාරියො ච නව්වතති සුච්චිණ්ණ ජනනා.

955. කෙන තෙ තාදියො විභේණං කෙන තෙ ඉධම් ජකිති,
උපපජ්ඣති ච තෙ භොගා යෙ කෙව් මනසො පියා.

956. පුට්ඨාමි තං දෙව මහානුභාව
මනුසසභුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං.
කෙනාමි ඵලං ජලිතානුභාවො
විභේණං ච තෙ සබ්බදියා පභාසකිති.

957. සො දෙවපුත්තො අත්තමනො මොග්ගලලානෙන පුට්ඨිකො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො විශාකාසි යසස කම්මසයිදං ඵලනති.

958. අහං මනුසෙසසු මනුසසභුතො
පුට්ඨො ජාතියා මනුසසලොකෙ.

959. අභුසං විරජං භික්ඛුං විජ්ජසනමනාවිලං,
තස්ස අදසහං සුචිං පසකොසා සෙති පාණිභි.

951. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මනවඛන්තා වූ යම්කිසි සම්පත්තිහු වෙන්ද, ඒ සම්පත්තිහු මට පහළ වෙන්.

952. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණ්‍යර්ථි ඇත්තෙමි වෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බඩුළුවයි.

සුවිවිමාන යි.

5. 9

953. ඉතා උස්වූ පිසුමරා මිණිඇයෙන් කළ ටැම් ඇති මේ විමානය භාත්පස දෙළොස් යොදුනක් තැන වෙරළමිණියෙන් කළ ටැම් ඇති රත්පෝරු ඇතුරු බිම් ඇති උදර වූ යහපත් වූ කුළුගෙවල් සත් සියයක් වෙයි.

954. එහි (තෝ) සිටිනෙහි ය, පානය කරන්නෙහි ය, අනුභව කරන්නෙහි ය, දිව්‍ය විණාවෝ ද මිහිරියේ වාදනය වෙති. මෙහි දිව්‍යමය වූ පස්කම් ගුණයෝ වෙති. ස්වර්ණාභරණයෙන් විභූෂිත වූ නාරිහු ද රඟ දක්වත්.

955. කවර හේතුවකින් තට එබඳු සිරුරු පැහැයක් වී ද? කවර පිනකින් තාගේ සුවරිතඵලය මෙහි සමෘද්ධ වේ ද? මනවඛන්තා වූ යම්කිසි සම්පත්තිහු වෙන් ද? ඒ සම්පත්තිහු (කවර පිනකින්) තට පහළ වෙන් ද?

956. මහත් අනුභාව ඇති දිව්‍යපුත්‍රය, තා විචාරමි. මිනිස් වූයෙහි කවර පිනක් කෙළෙහි ද? තාගේ මේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බඩුළුවයි. කවර පිනකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණ්‍යර්ථි ඇත්ති වෙහි ද?

957. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නා ලද ඒ දිව්‍යපුත්‍ර තෙමේ තුටුසිත් ඇත්තේ මේ පුණ්‍යඵලය යම් කවර කර්මයක්හුගේ දැයි පැන විචාරන ලද්දේ (මෙසේ) පැවසී ය.

958. මම පෙර අත්බැවිහි මිනිස්ලොවැ මිනිසුන් අතර මිනිස් වූයෙමි.

959. පහ වූ රාගාදී රජස් ඇති වෙසෙසින් පහන් වූ නො කැළඹුණු සිත් ඇති හික්මු නමක් දිටිමි. උන්වහන්සේට පහන් වූයෙමි සියකින් හිදියක් පිදුවෙමි.

960. තෙන මෙ තාදිසො විශේණං තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපාජ්ජනති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
961. අකංඛම් තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සහුතො යමකාසි පුංඤ්ඤං
තෙනමති එවං ජලිතානුභාවො
විශේණං ච මෙ සබ්බදිසා පහාසතිති.

දුතියස්ථවිමානං.

5. 10

962. සුසුක්කංඛං අභිරුක්ඛා නාගං
අකාවිතං දතතිං බලිං මහාජවං
අභිරුක්ඛා ගජවරං¹ සුක්කපච්ඡිතං
ඉධාගමා වෙහසසයමනාලිසෙකි.
963. නාගස්ස දන්තොසු දුට්ඨො නිමිතො
අවෙණදිකා² පද්මිතිකො සුදුලො
පද්මෙසු ච තුරියගණා පවජ්ජරෙ
ඉමා ච නවවනති මනොහරායො.
964. දෙව්දුට්ඨපකොසි මහානුභාවො
මනුස්සහුතො කිමකාසි පුංඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවො
විශේණං ච තෙ සබ්බදිසා පහාසතිති.
965. සො දෙවපුරොහො අත්තමනො මොහගලොතෙන පුට්ඨොති,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යසස්ස කම්මසයිදං එලං.
966. අට්ඨෙව මුක්තපුප්ඵාති කසපස්ස මහෙසිනො³
දුපසම් අභිරොපෙසිං පසකෙනා පෙභි පාණිති.
967. තෙන මෙ තාදිසො විශේණං තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපාජ්ජනති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
968. අකංඛම් තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සහුතො යමකාසි පුංඤ්ඤං
තෙනමති එවං ජලිතානුභාවො
විශේණං ච මෙ සබ්බදිසා පහාසතිති.

නාගවිමානං.

1. ගජ-වරං - සැර.
2. අවෙණදිකා - මිත්තං.
3. මහෙසිනො - සැර.

960. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමාදා වෙයි. මනවධන්තා වූ යම්කිසි සම්පත්තිය වෙත් ද, ඒ සම්පත්තිය මට පහළ වෙත්.

961. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිළියෙන පුණාර්ථයි ඇත්තෙමි වෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි.

දවිතිය සුවිවිමාන යි.

5. 10

962. (දිවා පුත්‍රය) ඉතා සුදු කදක් ඇති මහත් දළ ඇති නිදෙස් වූ බල ඇති මහාජව ඇති මොහවට සැරසු නාග යාමට සුදුසු වූ උතුම් ඇතකු පිට නැගී අහසින් මෙහි පැමිණියෙහි.

963. ඇත්රජුගේ දෙදළෙහි පැහැදි දිය ඇති සුපිපි පිසුම් ඇති දෙපොකුණක් මැවිණ. පිසුම් මත පසහතුරු මුළු වූ වෑයෙහි. මේ මනහර දෙවහනෝ ද නටත්.

964. මහත් අනුභාව ඇති දිවාපුත්‍රය (තෝ) දිවාර්ථයට පැමිණියෙහි මිනිස් වූයෙහි කවර පිනක් කෙළෙහි ද? භාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි. කවර පිනකින් මෙසේ දිළියෙන පුණාර්ථයි ඇති වෙහි ද?

965. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නාලද ඒ දිවාපුත්‍ර තෙමේ කුටුසිත් ඇත්තේ මේ පුණාර්ථය යම් කවර කම්යක්ෂ්‍යයේ දැයි පැන විවාරන ලද්දේ (මෙසේ) පැවැයි ය.

966. පහන් සිත් ඇති මම නවුයෙන් ගිලිහුණු මල් අටක් සියහින් කාශාප බුදුරජුගේ සැයෙහි පිදුවෙමි.

967. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමාදා වෙයි. මනවධන්තා වූ යම්කිසි සම්පත්තිය වෙත් ද, ඒ සම්පත්තිය මට පහළ වෙත්.

968. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස මිනිස් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිළියෙන පුණාර්ථයි ඇත්තෙමි වෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි.

නාගවිමාන යි.

5. 11

969. මහනාමං නාමං අභිරුද්ධාස සබ්බසෙතං ගජ්ඣතමං
විනාවනං අනුපරියාසි නාරිනණපුරසබ්බතො
ඔහාසෙතොනා දියා සබ්බා ඔසයි විය රකා.
970. කෙන නෙ තාදිසො වණ්ණණ කෙන නෙ ඉධ මිජ්ඣිති,
උපපජ්ඣති ව නෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
971. පුට්ඨාමි තං දෙව මහානුභාව
මනුසසභුතො කිමකාසි පුද්දඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවො
වණ්ණණ ව මෙ සබ්බදියා පහාසතිති.
972. යො දෙවපුතො අත්තමනො වධිගිසෙනෙව පුට්ඨිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යසස කමමසසිදං එලං.
973. අහං මනුසෙසසු මනුසසභුතො
උපාසකො චක්ඛුමතො අහොසිං.
පාණාතිපාතා වීරතො අහොසිං.
ලොකෙ අදින්නං පරිවජ්ජයිසසං.
974. අමපජපො නො ව මුසා අභාණිං
සකෙන දුරෙන ව තුට්ඨො අහොසිං.
අත්තං ව පානං ව පසන්නවිතො
සක්කවච දුතං විපුලං අද්ධිං.
975. තෙන මෙ තාදිසො වණ්ණණ තෙන මෙ ඉධ මිජ්ඣිති,
උපපජ්ඣති ව මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
976. අසබ්බමි නෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතො යමකාසි පුද්දඤ්ඤං
තෙනමිති එවං ජලිතානුභාවො
වණ්ණණ ව මෙ සබ්බදියා පහාසතිති.

දුක්ඛතාගථිමානං.

5. 12

977. කොනු දිබ්බිත යානෙන සබ්බසෙතෙන භජ්ජිතා,
තුරියතාලිත නිගෙසාසො අතඤ්ඤො චරිසති.
978. දෙවකානුසි ගජධබ්බො ආදු¹ සකෙකා පුරිඤ්ඤො,
අජානනා තං පුට්ඨාම කථං ජානෙමු තං මයනති.

1. අදු - මජ්ඣ.

5. 11

969. සියල්ල සුදු වූ ඇතුනට උතුම් වූ මහත් ඇතකු පිට නැගී ස්ත්‍රී සමූහයා විසින් පිරිවරන ලද්දේ දවහත් කරුව මෙන් සියලු දිගුත් බබුළුවමින් වනයෙන් වනයට යෙහි.

970. කවර හේතුවකින් තම එබඳු සිරුරු පැහැයෙන් වී ද? කවර පිනකින් තාගේ සුවරිත ඵලය මෙහි සමාඥ වේ ද? මනවඛන්තා වූ යම්කිසි සමපත්තීහු වෙත් ද? ඒ සමපත්තීහු (කවර පිනකින්) තම පහළ වෙත් ද?

971. මහත් අනුභාව ඇති දිව්‍යපුත්‍රය කා විවාරම්. මිනිස් වූයෙහි කවර පිනක් කෙළෙහි ද? තාගේ මේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි. කවර පිනකින් මෙබඳු දිළියෙන පුණාර්ද්ධි ඇත්තෙහි වෙහි ද?

972. වඩ්ඪිය තෙරුන් විසින් පුළුවස්නා ලද ඒ දිව්‍යපුත්‍ර තෙමේ තුටුසින් ඇත්තේ මේ පුණාර්ඵලය යම් කවර කම්යක්තූගේ දැයි පැන විවාරන ලද්දේ (මෙසේ) පැවැසිය.

973. මම මිනිසුන් අතර මිනිස් වූයෙම් පසැස් ඇති බුදුරදුන්ගේ උපාසකයෙක් වීමි. පණ්ඩායෙන් දුරුවූයෙම් වෙමි. ලෝකයෙහි නුදුන් දෙය හැම ලෙසින් දුරුකෙළෙමි.

974. මත්පැන් නො බීමි. බොරු නො කීමි. සිය බිරිය සමගම සතුටුවූයෙම් වෙමි. පහත් සිත් ඇත්තෙම් අහර ද පැන් ද සකස් කොට මහදන් දුනිමි.

975. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සමපත්තිය මෙහි සමාඥ වෙයි. මන වඩන්තා වූ යම්කිසි සමපත්තීහු වෙත් ද, ඒ සමපත්තීහු මට පහළ වෙත්.

976. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස මිනිස් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිළියෙන පුණාර්ද්ධි ඇත්තෙම් වෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි.

ආර්ථික නාගවිමාන යි.

5. 12

977. (එමඛා දිව්‍යපුත්‍රය) සර්වධම්ම වූ දිව්‍යමය වූ හස්ති-වාහනායෙකින් පැමිණියා වූ කවරෙක් අභයෙහි තුය්‍යවාදනසාමානා ඇති ව පුදනු ලැබේ ද?

978. දෙවියෙක් වෙහි ද? ගඤ්චියෙක් වෙහි ද? නැතහොත් පුරිඤ්ඤ නම් භක්‍රයා වෙහි ද? එය නො දන්නමෝ කා විවාරමු. අපි එය කෙසේ දනිමු ද?

979. නමිති දෙවො න ගතධම්මො නාපි සංකොතා පුරිඤ්ඤෙ,
සුඛමිමා නාම යෙ දෙවා තෙසං අඤ්ඤාතරො අහතති.
980. පුච්ඡාම දෙවං සුඛමමං¹ පුත්තං කතාන අඤ්ඤාපි,
කිං කතවා මාත්‍රසෙ කමමං සුඛමමං උපපජ්ජති.
981. උච්ඡාගාරං කිණාගාරං චත්ථාගාරඤ්ඤි යො දදෙ,
කිණණමඤ්ඤාතරං දදා සුඛමමං උපපජ්ජති.

කතියතාගවිමානං.

5. 13

982. දළභධමමා නිසාරසං ධනං ඔලුඛත කිට්ඨසි,
මතතියො නු පි රාජඤ්ඤා ආදු පුදෙද වනෙ වරොති.²
983. අසංකාධිපස්සාහං හතොත පුතොතා වනෙ වරො,
නාමං මෙ භික්ඛු තෙ බ්‍රුමී සුජාතො ඉති මං විදුං.³
984. මීගෙ ගවෙසමානොහං ඔගාහතොතා බ්‍රහ්මවනං,
මීගං තඤ්ඤාචි⁴ නාදුකතීං තඤ්ඤා දිස්වා ධිතො අහතති.
985. සවාගතං තෙ මහාපුඤ්ඤා අරො තෙ අදුරාගතං,
එතොතා උදකමාදය පාදෙ පසාලයසසු තෙ.
986. ඉදමපි පානියං සිතං ආහතං ගිරිගඬුරා,
රාජපුත්ත තතො පිත්වා යාථතසමි උපාවසාති.
987. කලයාණි වත තෙ වාචා සවණියා මහාමුති,
තෙලා වත්ථවතී⁵ වග්ගු මනත්වා⁶ අත්ථව භාසසෙ⁷
988. කා තෙ රති වනෙ විහරතො
ඉසිනියහ වදෙහි පුලෙයා
තථ වචනපථං නිසාමයිත්වා
අත්ථධම්මපදං සමාවරෙමසෙති.

1. දෙවසුඛමමං - සො,
2. වතාවරොති, - සො,
3. විදු, - මජ්ඣං,
4. මීගංගතොචි - සො,
5. තෙලා අත්ථවතී, - මජ්ඣං,
6. මනා, - සො ඉ, ක,
7. භාසසි - මජ්ඣං.

979. දෙව් නො වෙමි. ගඤ්ච නො වෙමි. පුරිඤ්ඤ නම්
ගුහ්‍ය ද නො වෙමි. සුඛම් නම් යම් දෙව් කෙනෙක් වෙත් ද,
මම ඔවුන් අතර එක්තරා එකෙක්මි.

980. (එම්බා දිව්‍යපුත්‍රය) සුඛම් නම් දෙව් වූ තාහට සකසා
ඇදිලි බැඳ විවාරමි. මිනිස් ලොවැ කිනම් කම්යක් කොට සුඛම්
නම් දිව්‍ය නිකායයෙහි උපදී ද?

981. යමෙක් උක්ඟෙයක් තණගෙයක් පිළිගෙයක් දෙන්නේ ද,
හෙතෙමේ මේ තුන් ගෙයින් එක්තරාවක් දී සුඛම් නම් දිව්‍ය
නිකායයෙහි උපදී.

තෘතීය නාගවිමාන යි.

5. 13

982. මනා රුක්භරයෙන් කළ දැඩි දුන්නක් ගත්තෙහි? එහි (එක්
කෙළවරක්) ඔබා ගෙන සිටිනෙහි, ඒ තෝ කැත්රජකුමරෙක් වෙති ද?
නැතහොත් වෙනෙහි හැසිරෙන වැද්දෙක් වෙති ද?

983. වහන්ස වෙනෙහි හැසිරෙන මම අසසකරට රජුගේ
පුත්‍රයෙමි. මහණ ඔබට මාගේ නම කියමි. සුජාත යැයි මා
දනිත්.

984. මම මුවන් සොයන්නෙමි මහවලැ වැදුනෙමි මුවකු නො
දිටිමි. මම ඔබ ම දැක සිටියෙමි වෙමි.

985. මහ පිනැත්ත තාගේ මේ පැමිණීම මනා පැමිණීමෙකි.
තව ද තාගේ පැමිණීම නො මනා පැමිණීමෙක් නො වෙයි. මෙතැනින්
දිය ගෙන තාගේ පා දෙවා ගනුව.

986. ගිරිලෙනෙන් ගෙනෙන ලද මේ පැන් ද ඉතා සිහිල් ය.
රාජපුත්‍රය එයින් පැන් බී (මේ) ඇතිරියෙහි හිඳුව.

987. මහර්ෂීන් වහන්ස ඒකාන්තයෙන් ම ඔබ වහන්සේගේ
වචනය යහපත් ය. ඇඟිය යුතු ය. හිඳෙස් ය. අරුත් සහිත ය.
මිහිරි ය. අරුත් දැන කියන්නෙහි ය.

988. සාම් ශ්‍රේෂ්ඨය වෙනෙහි වසන ඔබ වහන්සේට කිනම්
ඇල්මෙක් ද යි පුළුවිය්නා ලද්දේ කියනු මැනවි. ඔබ වහන්සේගේ
වදන් මග අසා අතී ධර්ම පද සබ්බාසා ධර්මාදී ධර්මකොට්ඨාසයෙහි
(අපිද) පිළිපදිමහ.

989. අභිංසා සබ්බපාණිනං කුමාරමහාක රුවටති,
පෙය්‍යා ව අතිවාරාව මජ්ඣපානා ව ආරති.
990. ආරති සමචරියා ව බාහුසච්චං කතඤ්ඤතා,
දිට්ඨෙව ධම්මෙ පාසංසා ධම්මා එතෙ පසංසියාති.
991. සන්තියෙ මරණං තුග්ගං මරං මාසෙහි පඤ්චති,
රාජපුත්ත විජානාහි අත්තානං පරිමොචයාති.
992. කතමිං සවාහං ජනපදං ගතවා කිං කම්මං කිංඤ්ච පොරිසං,
කාය වා පන චිත්තං හවෙධං අපරාමරොති.
993. න චිත්තෙන සො පදෙසො කම්මං චිත්තං පොරිසං,
යත් ගතවා හවෙ මචෙවා රාජපුත්තාපරාමරො.
994. මහද්ධනා මහාහොගා රට්ඨවනොනාපි ඛන්ධියා,
පහුතධනධඤ්ඤායෙ න නෙපි අපරාමරා.¹
995. යදි තෙ සුතා අකික වෙණ්හුපුත්තා,²
සුරා වීරා වික්කංගා පඤ්ඤාමරො.
තෙපි ආයුක්ඛියං පත්තා
විඤ්ඤා සංසාරිසමා.
996. ඛන්ධියා බ්‍රාහ්මණා වෙසසා සුද්ද වණ්ඤාලපුකකුසා,
යෙ කෙවඤ්ඤා ව ජාතියා තෙපිනො අපරාමරා.
997. යෙ මනං පරිවරෙතන්ති ජලඛං බ්‍රහ්මචීතන්ති,
එතෙ වඤ්ඤා ව චිත්තං තෙපි නො අපරාමරා.
998. ඉසයො වාපි යෙ සත්තා සංඤ්ඤානන්තා තපසසිනො,
සරීරං තෙපි කාලොත වීජහන්ති තපසසිනො.
999. භාවිතන්තාපි අරහත්තො කතතිච්චා අනාසවා,
තිකිකිපන්ති ඉමං දෙහං පුඤ්ඤාපාපපරිකම්බයාති.
1000. සුභාසිතා අකම්බයා ගාරායො තෙ මහාමුති,
තිර්ඤ්ඤොමිති³ සුභට්ඨන කිංඤ්ච මෙ සරණං හවාති.

1. තෙපි නො අපරාමරා - මජ්ඣ.

2. වෙණ්හු පුත්තා - මජ්ඣ.
අණ්ණකවෙණ්හු පුත්තා - සායා,

3. තිර්ඤ්ඤොමිති - මජ්ඣ.

989. (පින්වත්) කුමාරය සියලු සතුන්ට සිංහා නොකිරීම සොරකමින් මිසභසරින් රහමෙරින් වැළකීම අපට රුස්නේ වෙයි.

990. (මෙකී පව්කමින්) වැළකීම ද (කාය සමතාදීන්ගේ වශයෙන්) සමථ තැබීම ද ඇසු පිරු තැන් ඇති බව ද කළඟුණ දන්නා බව ද යන පැසසිය යුතු මේ දහම් මෙලොව ම (නුවණැත්තන් විසින්) පැසසිය යුතු වේ.

991. රාජපුත්‍රය පස්මසකින් මොබ නුදුරෙහි තාගේ මරණය දනුව. (එහෙයින්) තමා (අපාය දුකින්) මුදව.

992. ඒ මම කවර දනව්වකට ගොස් කිනම් කර්මයක් කිනම් පුරුෂකායභීයක් කොට කවර නම් හෝ විද්‍යාවකින් ජරාමරණ නැත්තෙමි වන්නෙමි ද යි.

993. රාජපුත්‍රය සකු තෙමේ යම් තැනකට ගොස් ජරාමරණ නැත්තේ වේ ද, එබඳු ප්‍රදේශයෙක් එබඳු කර්මයෙක් එබඳු විද්‍යාවෙක් එබඳු පුරුෂකායභීයෙක් විද්‍යාමාන නො වේ.

994. මහත් ධන ඇති මහත් භොග ඇති රාෂ්ට්‍රාධිපති වූ බොහෝ ධනධාන්‍ය ඇති ක්ෂත්‍රියයෝ වෙත් ද, ඔහු ද ජරාමරණ නැතිගේ නො වෙත්.

995. ඉදින් සුර වූ වීර වූ චිත්‍රමයෙන් සතුරන්ට පහර දෙන සුලු අක්ක වෙත්හු පුත්‍රයයි ප්‍රසිද්ධ වූ (කුල පරපුරෙන්) වන්ද්‍රසුභාදීන් බඳු වූ ඒ ඔහු ද ආයුක්තයට පැමිණියාහු නටහ.

996. යම් ක්ෂත්‍රිය කෙනෙක් බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් ථෙව්‍යා කෙනෙක් ශුද්‍ර කෙනෙක් චණ්ඩාල කෙනෙක් පුක්කුස කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු ද අන්හු ද වෙත් නම් ඒ හැමදෙන ද ජාතියෙන් ජරා මරණ නැතිගේ නො වෙත්.

997. යම් කෙනෙක් අවටකාදී සෘෂින් විසින් නුවණැසින් දුටු (කල්පව්‍යාකරණාදී) අඛා සයෙන් යුක්ත වූ වෙදය පිරිවහන් ද, මොහු ද අන්හු ද වෙත් නම් ඒ හැමදෙන ද විද්‍යාවෙන් ජරාමරණ නැතිගේ නො වෙත්.

998. ශාන්ත කායවාග්කර්ම ඇති සංයත වූ සිත් ඇති තපස් ඇසුරු කළ යම් සෘෂි කෙනෙකුන් වෙත් ද, ඒ තපස්වීහු ද සුසු කල්හි ශරීරය හැර දමත්.

999. වැඩු සිත් ඇති සිව් මගින් කළ කිස ඇති ආසුට් රහිත වූ රහත්හු ද පින් පව් ගෙවැලීමෙන් මේ සිරුර බහා තබත්.

1000. මහා මුනිවරය ඔබ විසින් මොනවට දෙසන ලද ශාරාවෝ අස්ථි සහිතයහ. (ඒ) මනා දෙසුමෙන් ධර්මසංඥාවට පැමිණියෙමි වෙමි. ඔබ වහන්සේ ද මට පිහිටවන සේක්වා.

1001. මා මං තං සරණං ගව් තමෙව සරණං වජ,
සක්කපුත්තං මහාචාරං යමහං සරණං ගතොති.
1002. කතඤ්ඤිං සො ජනපදෙ සත්ථා තුමිහාක මාරිස,
අහංසි දට්ඨං ගව්ඤ්ඤං ජිතං අසථිසුගාලකාති.
1003. පුරුජිමසං ජනපදෙ ඔක්කාකකුලසමගවො.
තත්ථාසි පුරිසාජසෙකු සො ව ඛො පරිනිබ්බුතොති.
1004. සථෙ හි බුද්ධා නිට්ඨොසා සත්ථා තුමිහාක මාරිස,
යොජනාති සහස්සාති ගවේජයාං¹ පඤ්චාසාසිකුං.
1005. යතො ව ඛො² පරිනිබ්බුතො සත්ථා තුමිහාක මාරිස,
නිබ්බුතඤ්ඤං මහාචාරං ගව්ජාමී සරණං අහං.
1006. උපෙමී සරණං බුද්ධං ධම්මසංඝාසි අනුත්තරං,
සමාසංඝා නරදෙවස්ස ගව්ජාමී සරණං අහං.
1007. සාණාතිපාතා වීරමාමී බීජං
ලොකෙ අදික්කං පරිවජ්ජයාමී
අමජ්ජපො නොව මුසා හණාමී
සකෙත දරෙන ව හොමී තුට්ඨොති
1008. සහස්සරංසිව යථා මහපුත්තො
දීපං යථාහාති නභෙ අනුක්කමං
තථාකාරො³ තවයං මහාරථො
සමන්තතො යොජනස්සත්ථායකො.
1009. සුචණ්ණපට්ටහි සමන්තමොක්ඛො
උරස්ස මුත්තාහි මණ්ඩි විත්තතො
ලොඛා සුචණ්ණස්ස ව රුපියස්ස ව
සොහනති වෙච්චියමයා සුනිමිත්තා.
1010. සිසංකච්ඡිදං වෙච්චියස්ස නිමිතං
සුගංකච්ඡිදං ලොභිතකාය විතතිතං
සුත්තා සුචණ්ණස්ස ව රුපියස්ස ව
සොහනති අස්සා ව පිමෙ මනොජව්වා⁴.

1. ගව්ජ - සත, ඉ,

ගව්ජයා - මජ්ඣං,

2. යතො ඛො - PTS

3. පරිනිබ්බුතං - සත,

4. තථාකාරො - මජ්ඣං,

5. තවයං - මජ්ඣං,

6. අස්සා ව ඉමෙ මනොජව්වා - මජ්ඣං,

1001. (එමබා කුමාරයා) තෝ මා නහමක් සරණ යව. මම ශාක්‍යපුත්‍ර වූ යම් මහාවීරයක්හු සරණ කොට ගියෙමි ද, උන් වහන්සේ ම සරණ කොට යව.

1002. නිද්‍යුකාණෙනි ඔබ වහන්සේගේ ඒ ශාස්තෘ තෙමේ කවර දනව්වෙකු වේ ද, මම ද අප්‍රතිප්‍රද්ගල වූ (ඒ) බුදුරජාණන් දකින්නට යන්නෙමි.

1003. (පින්වත) ඔක්කාකකුලයෙහි උපන් ඒ පුරුෂ ශ්‍රේෂ්ඨ තෙමේ එහි පෙරදිග දනව්වෙහි විය. හෙ තෙමෙන් පිරිනිව්‍යේ වෙයි.

1004. නිද්‍යුකාණෙනි ඉදින් ඔබගේ ශාස්තෘ වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩ සිටින සේක් නම් ඇසුරු කිරීම පිණිස යොදුන් දහසක් වුව ද යන්නෙමි.

1005. නිද්‍යුකාණෙනි යම් හෙයකින් වනාහි ඔබගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ පිරිනිව්‍ය සේක් ද, මම ඒ පිරිනිව්‍යා වූ ද මහාවීරයන් වහන්සේ සරණ කොට යෙමි.

1006. මම බුදුන් සරණ කොට යෙමි. තරදෙවයන් වහන්සේගේ අනුක්‍රම වූ ධර්මය ද සඛ්‍යයා ද සරණ කොට යෙමි.

1007. (ඒ මම) පණ්ඩායෙන් වහා දුරුවෙමි. ලොවැ නුදුන් දෙය ගැන්ම දුරලමි. මත්පැන් නො බොන්නෙමි වෙමි. මුසවා නො කියමි. සිය බිරියගෙන් ම තුටු වෙමි.

1008. යම් සේ මහත් කැලුම් ඇති හිරු අහසෙහි රිසි රිසි දිගට යන්නේ බබළා ද, භාත්පසින් යක් යොදුනක් වටවූ කාගේ මේ මහාරථය එබඳු වේ.

1009. (භෝ) භාත්පසින් රත්පටින් වැසුණේ වෙයි. එහි වියගහ මුල මුතු මැණික් වලින් විසිතුරු කරන ලද්දේ වෙයි. රන්විදි පටයන්හි මොනවට කළ වෙරළමිණිමුවා මල්කම් ලියකම් ඇ රේඛාවෝ විය හොබවත්.

1010. මේ වියහිස වෙරළමිණියෙන් කරනලදී, මේ වියගහ රතු මැණිකෙන් විසිතුරු කරනලදී. සිතට රිසි ගමන් ඇති මේ අශ්වයෝ ද රත්න හා විදියෙන් හා කළ රැකුණින් බැඳුණාහු හොබිත්.

1011. සො කිට්ඨසි හෙමරථෙ අධිට්ඨිතො
දෙවානම්නෙඤ්ච සහස්සවාහනො
සුච්ඡාමි තාහං යසවනත කොච්ඡං
කථං තයා ලද්ධො අයං උළාරොති.
1012. සුචාතො නාමිහං හතොත රාජසුතො පුරෙ අහුං,
තිස්සඤ්ච මං අනුකම්පාය සංකෘතමසමි. නිවෙසයි.
1013. ධීණායුකඤ්ච මං ඤාතො සරිරං පාදසි සතප්පතො,
ඉමං සුචාත පුරෙහි නං තෙ අත්ථාය හෙතිති.
1014. තාහං ගජෙති මාලෙහි පුප්ඵිතො සමුය්‍යතො,
පතාය මානුසං දෙහං උපපන්නොති නාසුතං.
1015. නාසුතොපටිනෝ¹ රමෙම නානාදිපගණායුතෙ,
රමාමි නවවග්ගිනෙහි අවජරාහි පුරසාමිනොති.

වූළරථවිමානං.

5. 14

1016. සහස්සයුතං හයවාහනං සුභං
ආරුය්හි මං සතුතං නොකචිතං
උය්‍යානභූමිං අභිනො අනුක්කමං
පුරිඤ්ඤෙ භූතපතිව වාසවො
1017. සොවග්ගණමයා තෙ රථකුබ්බරා උභො
ථලෙහි² අංසෙහි අනිච්ඡ සංගතො³
සුචාතගුමො නරචිර නිට්ඨිතා
විරොචති පණ්ණරසෙව වජ්‍ජෙ
1018. සුවග්ගණජාලාවතතො⁴ රථො අයං
බහුහි නා නා රතතෙහි වික්කිතො
සුනාසිසොසො ව සුභස්සරො ව
විරොචති වාමරහස් බාහුහි
1019. ඉමා ව නාගො⁵ මනසාහිනිමිතා
රථස්ස පාදනතර මජ්ඣිභූමිතා
ඉමා ව නාගො⁵ සතරාථි වික්කිතා
සතෙරතා විජජුරිවසාසාසරෙ

1. නාසුතෙ ව වනෙ, - මජ්ඣං.

නාසුතා පටිනෙ, - සො.

2. ථලෙහි - මජ්ඣං, PTS

3. සංගතො - සිච්ඡු.

4. සුවග්ගණජාලා විතො - කසපී.

5. නාගො - PTS

1011. දහසක් අසුන් යෙදූ විජයොත් රිය අරා සිටි සක්දෙව්දු මෙන් ඒ තෝ ද රන්රියෙහි සිටිනෙහි, යසස් ඇත්ත නා විසින් මේ මහත් යසස කෙසේ ලබන ලද දැයි මම දක්ෂ වූ නා විචාරමි.

1012. වහන්ස මම පෙර පුජාන නම් රාජපුත්‍රයෙක් වීමි. ඔබ වහන්සේත් අනුකම්පාවෙන් කුශල ධර්ම සම්බාහන සංයමයෙහි මා පිහිටුවූ සේක.

1013. මා පිරිහිඟිය ආශ්‍ර ඇතියෙකැයි දැන සුජාන මෙය පුදව, එය නා හට වැඩ පිණිස වන්නේයයි ශාස්තෘන් වහන්සේගේ සාරීරික ධාතු දුන්නේක.

1014. මම මැනවින් යෙදුණෙමි. ඒ ධාතූන් ගඳින් මලින් පුද මිනිස් සිරුර හැරපියා තසුන් වෙනෙහි උපන්නි.

1015. නන්වැදෑරුම් පක්ෂි සමූහයාගෙන් යුත් මනරම් වූ නදුනුය-නෙහි නාකෘතියෙන් හා දිව්‍යජසරාවන්ගෙන් හා පෙරවූ කරන ලද්දේම සිත් අලවා වෙසෙමි.

වූළුරථ විමාන යි.

5. 14

1016. දහසක් අසුන් යෙදූ සොදුරුවූ නන් අසුරින් විසිතුරු කරණ ලද මේ රියට නැඟ උයන්බිම සමීපයට යන්නා වූ (තෝ) භූත පති වූ පුරිඤ්ඤ නම් සක්දෙව්දු මෙන් (බබළුහි.)

1017. තාගේ රන්මය රිය දෙපස වේදිකාවෝ පිල්කඩ තෙලෙහි පිහිටි යට දෙකොන් පෙදෙසින් මොනවට හැනී සිටියහ. මොනොවට පිහිටුවන ලද වැම් සමූහයෝ සිප් ඇදුරන් විසින් නිමවන ලද්දවුන් වැනියහ. (මෙබඳු පිල්කඩ ඇති බැවින් තාගේ මේ රථය) පුණ්‍රුධයි සඳමෙන් බබළා.

1018. මේ රිය රන් දලින් වසන ලද්දේ ය. බොහෝ වූ නන් රුවනින් විසිතුරු කරන ලද්දේ ය. කන්කලු හඬ ඇත්තේ ය. මොනොවට බබළන සුලු ය. සෙමර ගක් අත් ඇති දෙවියන් කරණ කොට ගෙන අතිශයින් බබළයි.

1019. මේ රිය සක්නැබහු ද සිතීන් මවන ලද්දවුන් වැනියහ. රියසක් පිළිබඳ අතකයෙහි වූ නිම් වළලුයෙන් ද අරයන් පිළිබඳ නන් රුවනින් බබළන අකුරින් ද සරසන ලද නන්වත් නොයෙක් සියගණන් රොදින් විසිතුරු බවට පැමිණි මේ නැබහු ද සතෙරන සම්බාහන විදුල්ලකා මෙන් බබළත්.

1020. අනෙකවිකතාවතනො රථො අයං
පුද්ග්ග ව නෙමී ච සහසාරංසිකො
තෙසං සරො සුයති¹ වග්ගරූපො
පඤ්චගිකං තුරියමිවසවාදිතං.
1021. සිරසමිං විතං මණිවතුකප්පිතං
සද ව්‍යුද්ධං රූචිරං පහසාරං
සුවණ්ණරාජිති අතිව සංඛතං
චෙඨරියරාජිව අතිව සොහති
1022. ඉමෙ ව වාළී මණිවතුකප්පිතා
ආරොහතමුක්ඛෙ සුපවා ඛණ්ඩමා
ත්‍රිභා මහත්තා ඛලිතො මහාජවා
මනො තවඤ්ඤය තරෙව සිංසරෙ
1023. ඉමෙ ව සඤ්ඤ සහිතා වතුකමා
මනො තවඤ්ඤය තරෙව සිංසරෙ
සමං වහතති මුද්‍රිතා අනුද්ධතා
ආමොදමානා තුරගානමුක්ඛමා
1024. ධුතනති වග්ගනති පතනති² වඛෙරෙ
අඛණ්ඩුතනතා සුකතෙ පිළුකුමන
තෙසං සරො සුයති වග්ගරූපො
පඤ්චගිකං තුරියමිවසවාදිතං.
1025. රථස්ස සොසො අපිළුකුමාන වා³
මුරස්ස නාදෙ අභිභිංසනාය⁴ ච
සොසො සුවග්ග සමිකස්ස සුයති
ගන්ධබ්බතුරියානි විචිත්‍රසංවනෙ⁵
1026. රථෙ ධීතා කා මිගමතුලොචනා
ආලාරපමිතා හසිතා පියංවද
චෙඨරියජාලාචනතා කණුවජවා
සදෙව ගන්ධබ්බ සුරග්ගපුජිකා
1027. කා රත්තරත්තඛෙර පිතවාසසා
විසාලනෙත්තා අතිරත්තලොචනා
කුලෙ සුජාතා සුතනු සුවිමිතිකා
රථෙ ධීතා පඤ්ඤලිකා උපට්ඨිකා

1. සුයති - මජ්ඣ.

2. පවත්නනති - PTS.

3. අපිළුකුමානිව - සිමු

4. අභිභංසනාමිව - PTS,
අභිභංසනායව - කණ්ඩ.

5. ගන්ධබ්බතුරියාන ව චිත්‍රසංවනෙ - කණ්ඩ.

1020. මේ රිය නත්වැදුරුම් ලියකම් ඇ විසිතුරුවලින් ගැවසී ගත්තේ ය. මහත් වූ නිම් වල්ල ද නොයෙක් රැස් ද ඇත්තේ ය. එල්ලෙන කිංකිණි දෑල් ඇති ඒ මනහර වූ නාදය වැසූ පසහතුරු නේමින්නේ නද සේ ඇසේ.

1021. මෙහි රියහිය විසිතුරු ය. සදමඩල වැනි මැණික් ඔබ්බන ලද්දේ ය. හැම කල්හි පිරිසිදු ය. සිත්කලු ය. පැහැසර ය. සුවර්ණ රෙබාවන්ගෙන් යුක්ත ය. වෙරළමණි රොදක් සේ අතිශයින් හොබේ.

1022. මිණිමුවා සදාස් ලකුණින් ඔව්දුනාලද ආරොහ පරිණාමයෙන් යුක්ත වූ සොහන ගමන් ඇති තම පමණට වඩා අධික ව පෙනෙන්නා වූ වැඩුණු සියලු අභ්‍යසන ඇති මහත් ඉහුන ඇත්තා වූ බලවත් වූ ශීග්‍ර ගමන් වෙග ඇති මේ අශ්වයෝත් ඔබගේ සිත දැන සිතට අනුකූල ව ම පවතිත්.

1023. මේ සියලු අශ්වයෝ ද සමාන ජව ඇත්තාහු සතර පයින් යන්නාහු තාගේ සිත දැන එසේ ම පවතිත්. මොළොක් සැහැවී ඇති නො කැලඹීලී ඇති සතුට පවසන උතුම් අස්තු සමච රිය උසුලන්.

1024. මොනවට කළ (කුඳක සණ්ඨාදි) අශ්වාලඛාරයන් අධික ව සලන අස්තු (කිසි විටෙකැ සෙමෙර බර ද කෙසුරු බර ද වලග ද) වෙසෙසින් සලන්. (කිසි විටෙකැ පියෙන් පිය තබා) යෙත්. (කිසි විටෙකැ) අභයහි පැන යෙත්. ඔවුන්ගේ මනොඥ වූ ස්වරය වයන ලද පසහතුරු නද සේ ඇසේ.

1025. රිය හඬ ද පළඳනා හඬ ද කුර ගැටෙන හඬ ද (වරින් වර අසුන් පැවැත් වූ) හෙසාරවය ද ප්‍රමුදිත වූ දෙවියන්ගේ සොභය ද වික්‍රලතා වනයෙහි ගඬ්ච්චිව්‍යාප්තයන්ගේ පණ්ඨාබිහික තුය්නාදය මෙන් ඉමිහිරි ව ඇසේ.

1026. රියෙහි සිටි මේ දෙවහනෝ මුවපොල්ලන්ට බදු මුදු සිනිදු ඇස් ඇතියාහු සන වූ ඇස්පිහාටු ඇතියාහු සිතා මුහුණු ඇතියාහු ප්‍රිය වදන් ඇතියාහු වෙරළමණි දෑලින් වැසූ සිරුරු ඇතියාහු සියුම්සිටි ඇතියාහු සියලු කල්හි ම ගදඹ දෙවියන්ගෙන් හා සෙසු අගදෙවියන්ගෙන් හා ලද පිදුම් ඇතියාහු වෙත්.

1027. ඇලුම් දනවන සැහැවී ඇති රතු රන්වන් සළ දරන විසල් තෙත් ඇති වෙසෙසින් රන්වන් රොදින් හොබනා නුවන් ඇති උසස් දෙවනිකායෙහි උපන් සොදුරු සිරුරු ඇති මනා දිගුස පහළ කරන රියෙහි සිටි ඔහු බදුදිලි ඇති වැ එළඹ සිටියාහු ය.

1028. තා කමබුකෙයුරධරා සුවාසසා
සුමජ්ඣිමා උරුරුනුපපන්නා
චචටධතුලියො සුමුඛා සුදස්සනා
රජෙ ධීනා පඤ්ඤලිකා උපට්ඨිතා
1029. අඤ්ඤා සුචෙතී සුසු මිසසකෙසියො
සමං විහන්තාති පහස්සරාති ච
අනුබ්බතා තා තච මානසෙ රතා
රජෙ ධීනා පඤ්ඤලිකා උපට්ඨිතා
1030. ආචෙළිනියො පදුමුපලව්ඤ්ඤා
අලඬකතා චන්දනසාරවාසිනා¹
අනුබ්බතා තා තච මානසෙ රතා
රජෙ ධීනා පඤ්ඤලිකා උපට්ඨිතා
1031. තා මාලිනියො පදුමුපලව්ඤ්ඤා
අලඬකතා චන්දනසාරවාසිනා
අනුබ්බතා තා තච මානසෙ රතා
රජෙ ධීනා පඤ්ඤලිකා උපට්ඨිතා
1032. කණ්ණෙසු තෙ යාති පිළිඤ්ඤානි
හතෙසු පාදෙසු තජෙව සීසෙ
ඔභාසයනති දස සබ්බෙසො දිසා
අබ්බද්දං සාරදීකොච භානුමා
1033. වාතස්ස චෙගෙන ච සමපකම්පිතා
භුජෙසු මාලා අපිළිඤ්ඤානි ච
මුඤ්ඤානි සොසං රුචිරං සුචං සුභං
සබ්බෙති විඤ්ඤාති සුතබ්බරූපං
1034. උය්‍යානභුමිතා ච ද්‍රවිද්ධතො² ධීනා
රජා ච නාගා තුරියාති වස්සරො
තජෙව දෙවිඤ්ඤා පමොදයනති
විණං යජා පොකකිරපත්තබ්බාහුති
1035. ඉමාසු විණාසු බ්බසු වග්ගසු
මනුඤ්ඤාරූපාසු භද්දෙරිතං පති³
පට්ඨමානාසු අතිව අච්ඡරා
භමනති කඤ්ඤා පදුමෙසු සිකත්තා

1. චන්දනසාරවාසිනා - සභා PTS.

2. ද්‍රවිද්ධතො - PTS.

3. පති - ඔපයං.

භද්දෙරිතංපිතං - සභා

1028. රත්මුවා අභ්‍යුපදනා දරන මනාසථ හැඳි සිහිනිහ ඇති සිරිපුන් වටොර හා සියයුරු ඇති කෙමෙන් දිගු වට ඇතිලි ඇති සොදුරු මුව ඇති මනා දැකුම් ඇති රියෙහි සිටි ඔහු බඳදිලි ඇති ව එළඹ සිටියාහු ය.

1029. සොදුරු වෙණි ඇති සමයේ බෙදිගිය පැහැයර රත් කෙදියෙන් මුසු කෙහෙ ඇති අනුගත පැවැතුම් ඇති ඔබගේ සිත්හි ඇලිගිය තරුණ වූ ඒ ඇතැම් යුරහනෝ රියෙහි සිටියෝ බඳදිලි ඇති ව එළඹ සිටියාහු ය.

1030. පියුමුපුලින් සැදුම්ලත් රැළි දිම් ඇති දිවසදුනෙන් අලෙවි දුන් අලඬයාන වූ අනුගත පැවැතුම් ඇති ඔබගේ සිත්හි ඇලිගිය රියෙහි සිටි ඔහු බඳදිලි ඇති ව එළඹ සිටියාහු ය.

1031. පියුමුපුලින් සැදුම්ලත් දිව සදුනෙන් අලෙවි දුන් පුෂ්පමාලා ඇති අලඬයාන වූ අනුගත පැවැතුම් ඇති ඔබගේ සිත්හි ඇලිගිය රියෙහි සිටි ඔහු බඳදිලි ඇති ව එළඹ සිටියාහු ය.

1032. ඔබගේ ගෙලෙහි ද අත්හි ද පාහි ද එයේ ම හිසෙහි ද යම් පළඳනාවෝ වෙත් ද. ඔහු උද වූ සරාහිරු මෙන් හාත්පසින් දසදිගින් බබුළුවත්.

1033. වායු වේගයෙන් ද ප්‍රකෘෂිත වූ බාහුයෙහි මල්දම් ද පළඳනාවෝ ද සියලු ගඳෙව් සිස් දන්තවුන් විසින් ඇසිය යුතු වූ රුචිර වූ අමිශ්‍ර වූ මනෝභූ වූ නාදය විහිදුවත්.

1034. දිවාපුත්‍රය උයන්බිම දෙපස සිටියා වූ රියහඬ ගජහඬ කුරුහඬහු සුශික්ෂිත බැවින් ඉතා මනහර වූ විණා වාදකයාගේ අතින් වාදනය කරන ලද විණාව මෙන් හා ම ප්‍රමොදයට පමුණුවත්.

1035. කන්කලු වූ මනහර වූ බොහෝ වූ මේ විණාවන් හඳයඬයම කොට ප්‍රීතියෙන් වයනු ලබන කල්හි මොනවට හික්මුණු දිවා කන්‍යාවෝ පියුමවල (රහපාමින්) හැසිරෙත්.

1036. යද ව භිතානි ව වාදිතානි ව
නව්වානි වෙමානි¹ සමෙතති එකතො
අපේඤ්ඤානි අපේඤ්ඤා අවස්ථා
ඔභාසයතති උභතො වරිත්තියො
1037. සො මොදසි තුරියගණපසබ්බතො
මනියමානො වජිරාච්ඡිදොරිව²
ඉමාසු වීණාසු බහුසු වගගුසු
මනු ඤාඤාචාරාසු හදයෙරිතං පති
1038. කිං නවං පුරෙ කමමමකාසි අත්තනා
මනුසසගුතො පුරිමාය ජාතියා
උපොසථං කං³වා තුවං උපාවසි
කං ධමමවරියං වතමාහිරොවසි⁴
1039. නාසිදං අපසස්ස⁵ කතස්ස කමමුතො
පුබ්බෙ සුචිණ්ණස්ස උපොසථස්ස වා
ඉද්ධානුභාවො විපුලො අයං තව
යං දෙවසඛං අභිරොවසෙ තුසං
1040. දුතස්ස තෙ ඉදං ඵලං අපො සීලස්ස වා පන,
අපො අඤ්ජලිකමවස්ස තං මෙ අසකාති පුච්ඡිතොති
1041. සො දෙවපුත්තො අත්තමනො මොග්ගලොනෙන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨං විශාකාසි යස්ස කමමසසිදං ඵලං
1042. ජිතිඤ්ඤාසං බුද්ධමනොමනි සකමං
නරුකතමං කස්සපමග්ගපුග්ගලං
අවාපුරං තං අමතස්ස ආරං
දෙවාවතීදෙවං සතපු ඤාඤාලසකණං
1043. තමදුසං කුඤ්ජරමොසතිණ්ණං
සුචිණ්ණසිඛිතදබ්බිකාදිසං
දිස්වාන තං බිසමපුං සුචිමනො
තමෙව දිස්වාන සුභාසිතඤ්ඤං
1044. නමනනපානං⁶ අපවාපි විවරං
සුචිං පණිතං රයසා උපෙතං
පුප්ඵාහිකිණ්ණඤ්ඤාති සකෙ නිවෙසනෙ
පතිට්ඨපෙසිං ස අසඛාමානසො

1. නව්වානි විමානි - මජ්ඣ.

2. වජිරාච්ඡිදොරිව - සීල.

3. කිං-ව - සා.

4. අභිරොවසි - කතවි.

5. නාසිදංපසස්ස - මජ්ඣ.

6. නමනනපානං - මජ්ඣ.

1036. යම් විටෙකු මේ ගීතයෝ ද වාදිතයෝ ද නානායෝ ද එකට එකතු වෙත් ද, එකල්හි තෙල රියෙහි ඇතැම් අස්සරා කෙනෙක් නටති. යළි තෙල රියෙහි දෙපස සිටි උතුම් දිව්‍යස්ත්‍රීහු (වස්ත්‍රාභරණාදියෙන් දිගුන්) බබුළුවන්.

1037. කන්කලු වූ මනහර වූ බොහෝ වූ මේ විණාවන් හෘදයඛනම කොට ප්‍රීතියෙන් (වයනු ලබන කල්හි) ඒ තෝ දිව්‍යතුයාණී සමූහයෙන් කළ තුටු පිබිදීම් ඇති පුදනු ලබන්නා වූ ශක්‍රයා මෙන් සතුටු වෙති.

1038. තෝ පෙර මිනිස් වූයෙහි පෙර අත්බැවිති කිනම් කර්මයක් කෙළෙහි ද? තෝ කවර පෙහෙවසක් හෝ විසුයෙහි ද? කවර ධර්මවයාචක් කවර මුත්තක් රූපි කෙළෙහි ද?

1039. යම් හෙයෙකින් දේව සමූහයා අතිශයින් මැඩගෙන බබළුති ද? මේ තාගේ මහත් වූ සෘණාත්මකත්වයෙකි. මේ විපාකය පෙර කරනලද අල්ප කර්මයක්හුගේ හෝ පෙර පුරුදු කළ අල්ප වූ උපෝසථයක්හුගේ හෝ නො වේ.

1040. තාගේ මේ විපාකය දනයක්හුගේ හෝ නොහොත් ශීලයක්හුගේ හෝ නොහොත් අඤ්ඤා කර්මයක්හුගේ හෝ වේ ද? මා විසින් විචාරන ලද්දෙහි එය මට කියව.

1041. මේ විපාකය යම් කවර කර්මයක්හුගේ ද සි මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවියනා ලද සතුටු සිත් ඇති ඒ දෙවිපුත් තෙමේ (මෙසේ) පැවැසී ය.

1042 - 1043. දිනන ලද ඉඳුරන් ඇති පරිපූරණ වියාණ ඇති නර ශ්‍රේෂ්ඨ වූ අග්‍ර පුද්ගල වූ දෙවියන්ට දෙවි වූ සියපින් ලකුණෙන් යුත් නිවනට දෙර විවෘත කරන්නා වූ; හස්තිරාජයක්හු හා සමාන වූ චතුරොසය තරණය කළා වූ සිඬගීඤ්චරණ ජාමොනාදසුචරණ රූපයක් බඳු වූ ඒ කාශ්‍යප බුදුරජාණන් වහන්සේ දුටුයෙහි. දක වහා පිරිසිදු සිත් ඇත්තෙමි වීම්. ධර්මධර වූ ඒ බුදුරජාණන් වහන්සේ දක,

1044. නො ලැබුණු සිත් ඇති ඒ මම මලින් ගැවැසුණු සිය නිවසෙහි උන්වහන්සේ විෂයෙහි පවිත්‍ර වූ ප්‍රණීත වූ රසයෙන් යුක්ත වූ ආහාරපාන ද යළි සිවුරු ද පිළිගැන්වීම්.

1045. නමකපානෙන ච වීචරෙන ච
 ඛජේජන හොජේජන ච යායනෙන ච
 සත්තප්පධිනා දථිපදනමුත්තමං
 සො සත්තසො දෙවපුරෙ රමාමහං
1046. ඵකෙත්‍රපායෙන ඉමං නිරුත්තලං
 යඤ්ඤං යජ්ඣා තිව්ඨං විසුද්ධං
 පහායහං මාත්‍රසකං සමුත්තයං
 ඉත්‍රපමො¹ දෙවපුරෙ රමාමහං
1047. ආයුඤ්ඤා වණණඤ්ඤා සුඛං බලඤ්ඤා
 පණ්ණරූපං අභිකම්බකා මුත්ති
 අනන්තඤ්ඤා පානඤ්ඤා ඛණ්ඩං සුසම්බතං
 පතිට්ඨපෙතබ්බමසම්බමානසෙ
1048. නයිමසමීං ලොකෙ පරසමීං² වා පන
 බුද්ධෙන සෙවෙය්ථ සමොච වීජ්ජති
 ආහුනෙය්‍යහං පරමාහුතිං ගතො
 පුඤ්ඤාසීකානං විපුලඵලෙ ඨිතකති

මහාරථවිමානං.

මහාරථවග්ගො පඤ්චමො.

තස්සද්දානං:-

මණ්ඩුකො රෙවතී ජනෙනා කක්කටො ආරපාලකො
 දොඬු කරණියා දොඬු සුචි තයො නාගා ච දොඬු රථා
 පුරිසානං පයමො වග්ගො පවුච්චති ති.

හාණවාරො තතියො.

1. ඉත්‍රපමො - යහා,

2. නයිමසමීං වා ලොකෙ පරසමීං - තත්ථවි

1045. ඒ ද්විපදෙකම වූ සර්වඥයන් වහන්සේ ආහාරපානයෙන් ද විවරයෙන් ද බාදනයෙන් ද භොජනයෙන් ද රස විඳින්නා දැයිත් ද සතප්වා ඒ මම සවිර්ගයක් පාසා දෙවපුරසම්භාරාන සුදර්ශන මහා නගරයෙහි සිත් අලවා වෙසෙමි.

1046. මේ නයිත් විශුද්ධ වූ ත්‍රිවිධ වූ නිරවුල් වූ මේ මහදත් දී මම ඒ මිනිස් සිරුර පියා දෙව්ලොව ශක්‍රයා මෙන් සිත් අලවා වෙසෙමි.

1047. මුනිවරය, ප්‍රණීත වූ ආයුෂය වර්ණය සුඛය බලය යන මේ කැමැත්තහු විසින් බොහෝ වූ මනාව පිළියෙළ කරනලද අහර ද පැන් ද නො ඇලුණු සිත් ඇති බුදුන් විෂයෙහි පිළිගැන්විය යුතු යි.

1048. මෙලොවැ හෝ පරලොවැ හෝ පිනෙන් ප්‍රයෝජන ඇති මහත් වූ පින්පල කැමතියනට ආභවනීයයන් අතුරෙහි පරම ආභවනීය භාවයට පැමිණි බුදුරජ තෙමේ ම ශ්‍රේෂ්ඨ වේ. බුදුන් හා සමයෙකුදු විද්‍යාමාන නො වේ.

මහාරථවිමාන යි.

පස්වන මහාරථවර්ග යි.

එහි උද්දනය මෙසේ යි:-

මණ්ඩුක යැ රෙවතී යැ ජනන (මාණවක) යැ කකකටරසදයන යැ ආරපාලක යැ කරණිය දෙක යැ සුවිදෙක යැ නාග තුන යැ රථදෙක යැ යි පුරුෂ විමානයන් පිළිබඳ ප්‍රථම වර්ගය කියනු ලැබේ.

තෙවැනි බණවර නිමි.

6. පායාසි විකේත

6. 1

1049. යථා වනං විකතලතං පහාසනී
උයානානසෙට්ඨං තිදයානමුක්තමං
තදුපමං තුඤ්ඤාමිදං විමානං
මහාසයං තිට්ඨති අනුකලිකේ
1050. දෙවිද්ධිපකේතාසි මහානුභාවො
මනුස්සභූතො කිමකාසි පුංඤ්ඤං
කේතාසි එවං ජලිකානුභාවො
විශේෂණං ව තෙ සබ්බදිසා පහාසනීති
1051. සො දෙවපුකේතා අනතමතො මොග්ගලලානෙන පුට්ඨිකො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යසස කම්මසසිදංඵලනති
1052. අහංකො හරියා ව මනුස්සලොකෙ
මපානභූතා සරමාවසිමහ
අනතංකො පානංකො පසක්කවිත්තා
සක්කවිව දනං විපුලං අදහෙ
1053. තෙන මෙ තාදිසො විශේෂණං තෙන මෙ ඉධම්ඡුකිති,
උපපජ්ජනති ව මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
1054. අකංඛාමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභූතො යමකාසි පුංඤ්ඤං
තෙනමහි එවං ජලිකානුභාවො
විශේෂණං ව මෙ සබ්බදිසා පහාසනීති

අභාපියවිමානං.

6. 2

1055. යථා වනං විකතලතං පහාසනී
උයානානසෙට්ඨං තිදයානමුක්තමං
තදුපමං තුඤ්ඤාමිදං විමානං
මහාසයං තිට්ඨති අනුකලිකේ
1056. දෙවිද්ධිපකේතාසි මහානුභාවො
මනුස්සභූතො කිමකාසි පුංඤ්ඤං
කේතාසි එවං ජලිකානුභාවො
විශේෂණං ව තෙ සබ්බදිසා පහාසනී

6. පාසාසි වර්ගය

6. 1

1049. (එමබා දිව්‍යපුත්‍රය) තවතිසා දෙවියනට උතුම් වූ උයන් අතුරෙහි ශ්‍රේෂ්ඨ වූ චිත්‍රලතාවනය යම්සේ බබළා ද, එබඳු වූ තාගේ මේ විමානය අභසෙහි බබළමින් සිටී.

1050. (තෝ) දේවර්ධියට පැමිණියෙහි. මහත් අනුභාව ඇත්තෙහි. මනුෂ්‍ය වූයේ කිනම් පිනක් කෙළෙහි ද? තාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණර්ධි ඇත්තෙහි ද?

1051. මේ පුණර්ඵලය කවර කම්යක්ත්‍රයේ දැයි මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවක්නාලද ඒ දිව්‍යපුත්‍ර තෙමේ තුටු සිත් ඇත්තේ (මෙසේ) පැවැසි ය.

1052. (වහන්ස) මම ද (මාගේ) බිරිය ද මිනිස්ලොවු පැත් පොකුණක් බඳුව ගිහිගෙයි විසුමහ. (සඬිසයා විෂයෙහි) පහත් සිත් ඇති ව අභර ද පැන් ද සකස් කොට මහත් දනයක් පිදුමහ.

1053. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සමපත්තිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන යම්කිසි සමපත්තිත්‍ර වෙන් ද, ඒ සමපත්තිත්‍ර මට පහළ වෙත්.

1054. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණර්ධි ඇත්තෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

අභාරියවිමාන යි.

6. 2

1055. (එමබා දිව්‍යපුත්‍රය) තවතිසා දෙවියනට උතුම් වූ උයන් අතුරෙහි ශ්‍රේෂ්ඨ වූ චිත්‍රලතා වනය යම්සේ බබළා ද, එබඳු වූ තාගේ මේ විමානය අභසෙහි බබළමින් සිටී.

1056. (තෝ) දේවර්ධියට පැමිණියෙහි. මහත් අනුභාව ඇත්තෙහි. මනුෂ්‍ය වූයේ කිනම් පිනක් කෙළෙහි ද? තාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කිනම් පිනෙකින් මෙසේ දිලියෙන පුණර්ධි ඇත්තෙහි ද?

1057. සො දෙවපුග්ගො අත්තමනො මොග්ගලලානෙන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යසස කම්මසසිදං ඵලනති
1058. අහංඤ්ඤි හරියා ච මනුසසලොකෙ
ඕපානභුතා සරමාවසිමිත
අනාඤ්ඤි පානඤ්ඤි සසන්නවිත්තා
සක්කච්ච දනං විපුලං අදමත
1059. තෙන මෙ තාදිසො වග්ගෙණා තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති
උපපජ්ජති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
1060. අසකාමී තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතො යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනමහි ඵලං ජලිතානුභාවො
වග්ගෙණා ච මෙ සබ්බදිසා පතාසතිති

දුතියඅගාරියවිමානං.

6. 3

1061. උච්චිද්දං මඤ්ජුණං විමානං
සමනතතො සොළස යොජනාති
කුටාගාරා සත්තසතා උළාරා
චෙඨරියසම්මා රුවකසුත්තා සුභා
1062. තසුච්ඡසි පිට්ඨි බාදසි ච
දිබ්බා ච විණා පවදන්ති වග්ගො
අට්ඨට්ඨකා සික්ඛිතා සාධුරූපා
දිබ්බා ච කඤ්ඤා තිදසවරා උළාරා
නව්වනති ගායනති පමොදයනති
1063. දෙවිද්ධිපකොසාසි මහානුභාවො
මනුසසභුතො කිම්කාසි පුඤ්ඤං
කොතාසි ඵලං ජලිතානුභාවො
වග්ගෙණා ච තෙ සබ්බදිසා පතාසතිති
1064. සො දෙවපුග්ගො අත්තමනො මොග්ගලලානෙන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යසස කම්මසසිදං ඵලනති
1065. ඵලද්ධි ඵලං විපුලං ලහති
දදමුජ්ජගතෙසු¹ පසන්නමානසො
සො හි මොදති² යග්ගගතො තිදිවෙ
අනුභොති ච පුඤ්ඤඵලං විපුලං
තථෙවාහං³ මහාමුනි අද්ධිං චතුරො ඵලෙ

1. දදමුජ්ජගතෙසු - මජ්ඣං.

2. පමොදති - මජ්ඣං.

3. තථෙවාහං - මජ්ඣං.

1057. මේ පුණ්‍යඵලය යම් කවර කම්යක්ෂ්‍රයේ දැයි මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නාලද ඒ දිවාපුත්‍ර තෙමේ තුටුසින් ඇත්තේ (මෙසේ) පැවැසී ය.

1058. (වහන්ස) මම ද (මාගේ) බිරිය ද මිනිස්ලොවැ පැන් පොකුණක් බඳුව ගිහිගෙයි විසුමහ. (සබ්බසා විෂයෙහි) පහන් සිත් ඇති ව අහර ද පැන් ද සකස් කොට මහත් දනයක් පිදුමහ.

1059. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධි වෙයි. මන වඩන යමකිසි සම්පත්තීහු වෙන් ද, ඒ සම්පත්තීහු මට පහළ වෙන්.

1060. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණ්‍යර්ථ ඇත්තෙමි. මාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

දුතිය අභාරියවිමාන යි

6. 3

1061. ඉතා උස්වූ පිඤ්චරාමිණි ආදියෙන් කළ වැම් ඇති මේ විමානය භාත්පසින් සොළොස් යොදුනෙකි. වෙරළමිණියෙන් කළ වැම් ඇති රුවන් පෝරු අතුළු බිම් ඇති උදර වූ යහපත් වූ කුළුගෙවල් සත් සියයකින් වෙන්.

1062. එහි (තෝ) සිටිනෙහිය, පානය කරනෙහිය, අනුභව කරනෙහිය, දිවාච්ඡාචෝ ද මිහිරි සේ වාදනය වෙති. සුසැටක් පමණ වූ පුහුණුවූ සොදුරු සැහැවි ඇති දෙව්ලොව සුවසේ භාසිරෙන්නා වූ උදර වූ දිව්‍ය-කන්‍යාවෝ ද නටති ගයති ප්‍රමෝද වෙන්.

1063. (තෝ) දෙවර්ධියට පැමිණියෙහි. මහත් අනුභාව ඇත්තෙහි. මනුෂ්‍ය වූයේ කිනම් පිනක් කෙළෙහි ද, නාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කිනම් පිනෙකින් මෙසේ දිලියෙන පුණ්‍යර්ථ ඇත්තේ වෙහි ද?

1064. මේ පුණ්‍යඵලය යම් කවර කම්යක්ෂ්‍රයේ දැයි මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නාලද ඒ දේවපුත්‍ර තෙමේ තුටුසින් ඇත්තේ (මෙසේ) පැවැසී ය.

1065. (වහන්ස) පහන්සිත් ඇති සාප්පාර්ගයට පැමිණියා වූ ආර්‍ය පුද්ගලයන් විෂයෙහි පලතුරු දන්දෙන පුද්ගල තෙමේ මහත් පුණ්‍යඵලය ලබයි. හෙතෙමේ (උත්පත්ති විසින්) දෙව්ලොව ගියේ තවතිසා භවනෙහි සතුටු වෙයි. එහි දී (මා මෙන්) මහත් පින්පල ද අනුභව කරයි. මහා මුනිවරයෙහි එසේම මම ද ඵල සකරක් දුනිමි.

1066. තස්මාහි එලං අලමෙව දුතුං
නිව්වං මුත්තස්සන සුඛස්සිකෙන
දිබ්බානි වා පසස්සතා සුඛානි
මුත්තස්සසොහග්ගනම්චන්තා වා
1067. තෙන මෙ තාදිසො වග්ගෙණො තෙන මෙ ඉධම්ඡකිති,
උපපජ්ජති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
1068. අසක්ඛම් තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මුත්තස්සගුතො යමකාසි පුණ්ණං
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවො
වග්ගෙණො ච මෙ සබ්බද්දිසා පහාසතිති

එලදයකවිමානං.

6. 4

1069. වග්ගෙ යථා විගතවලාභතෙ නහෙ
මහාසයං ගච්ඡති අනතලිකෙහි
තප්පමං තුයගම්දං විමානං
මහාසයං කිංචති අනතලිකෙහි
1070. දෙවිද්ධිපකෙතාසි මහානුභාවො
මුත්තස්සගුතො කිමකාසි පුණ්ණං
කෙතාසි එවං ජලිතානුභාවො
වග්ගෙණො ච තෙ සබ්බද්දිසා පහාසතිති
1071. සො දෙවපුත්තො අත්තමනො මොග්ගලොනෙන පුච්ඡිතො,
පසුඤ්ඤං පුට්ඨො විශාකාසි යස්ස කමමසයිදං එලනති
1072. අහංඤ්ඤා හරියා ච මුත්තස්සලොකෙ
උපසස්සයං අරහතො අදම්ම
අත්තංඤ්ඤා පානංඤ්ඤා පසන්නවිත්තා
සකකවෙව දුතං විපුලං අදම්ම
1073. තෙන මෙ තාදිසො වග්ගෙණො
තෙන මෙ ඉධම්ඡකිති
උපපජ්ජති ච මෙ භොගා
යෙ කෙවි මනසො පියා
1074. අසක්ඛම් තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මුත්තස්සගුතො යමකාසි පුණ්ණං
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවො
වග්ගෙණො ච මෙ සබ්බද්දිසා පහාසතිති

සධම්උපසංයදයකවිමානං.

1066. එහෙයින් ම දිව්‍යසත් පනත්තා වූ හෝ මිනිස් සැපත් කැමැත්තා වූ හෝ සැප කැමැති මිනිසා විසින් නිතර ඵල දනය කරන්නට සිදුසු ම ය.

1067. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි, ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පන්නිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන යම්කිසි සම්පන්නිත්‍ර වෙන් ද ඒ සම්පන්නිත්‍ර මට පහළ වෙත්.

1068. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ධි ඇත්තෙමි මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බඩුළුවයි.

ඵලදයකවිමාන යි.

6. 4

1069. (එමබා දිවාපුත්‍රය) පහවූ වලාකුළු ඇති නුබකුසැ වන්ද්‍රයා යම්සේ අහසේ බබළමින් යේ ද, එබඳු වූ තාගේ මේ විමානය අහසෙහි බබළමින් සිටී.

1070. (තෝ) දේවර්ධියට පැමිණියෙහි, මහත් අනුභාව ඇත්තෙහි. මනුෂ්‍ය වූයේ කිනම් පිනක් කෙළෙහි ද? තාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බඩුළුවයි. කිනම් පිනෙකින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ධි ඇත්තෙහි ද?

1071. මේ පුණාර්ඵලය යම් කවර කම්යක්කුගේ ද යි මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවියනාලද ඒ දෙවපුත්‍ර තෙමේ තුටුසින් අත්තේ (මෙසේ) පැවැසී ය.

1072. මම ද (මාගේ) බිරිය ද මිනිස් ලොවැ (එක්තරා) රහත් නමකට සෙනසුනක් පිදුම්හ. පැහැදුණු සිත් ඇත්තමෝ අහර ද පැන් ද සකසා මහත් දනයක් පිදුම්හ.

1373. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පන්නිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන යම්කිසි සම්පන්නිත්‍ර වෙන් ද ඒ සම්පන්නිත්‍ර මට පහළ වෙත්.

1074. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ධි ඇත්තෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බඩුළුවයි.

පයමලපසයදයකවිමාන යි.

6. 5

1075. සුරියො යථා විගතවලාභකො නහෙ
ඔහාසයං ගවජනි අනතළිකෙකි
තද්ධපමං තුඤ්ඤාදිං විමානං
ඔහාසයං තිට්ඨති අනතළිකෙකි
1076. දෙවිඤ්චපකොකාසි මහානුභාවො
මනුස්සහුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කොතාසි එවං ජලිතානුභාවො
විශේශණං ව තෙ සබ්බදිසා පහාසතිති
1077. සො දෙවපුකොකො අත්තමනො මොග්ගලලානොන පුච්ඡිතො
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යසං කම්මසයිදං එලානති
1078. අහංඤා භරියා ව මනුස්සලොකෙ
උපසංඝයං අරහතො අදම්භ
අත්තංඤා පානංඤා පසත්තවිත්තා
ස කකචච දනං විපුලං අදම්භ
1079. තෙන මෙ තාදිසො විශේශණං තෙන මෙ ඉධම්ඡුකිති,
උපපජ්ජනති ච මෙ ගොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
1080. අකම්මාමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සහුතො යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනමි එවං ජලිතානුභාවො
විශේශණං ව මෙ සබ්බදිසා පහාසතිති

දුතිය උපසංඝයදයකවිමානං.

6. 6

1081. උච්චමිදං මණ්ඩුණං විමානං
සමනාහතො අඛාදස යොජනාති
කුටාගාරා සත්තභතා සුභා
චෙඨරියත්මසා රූචකත්තා සුභා
1082. දෙවිඤ්චපකොකාසි මහානුභාවො
මනුස්සහුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කොතාසි එවං ජලිතානුභාවො
විශේශණං ව තෙ සබ්බදිසා පහාසතිති
1083. සො දෙවපුකොකො අත්තමනො මොග්ගලලානොන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යසං කම්මසයිදං එලානති

6. 5

1075. (එමබා දිවාසුත්‍රය) පහවූ වලාකුළු ඇති නුබකුසල අනන්තරික්ඛයෙහි හිරු යම්සේ බබළමින් යේ ද. එබඳු වූ තාගේ මේ විමානය අහසෙහි බබළමින් සිටී.

1076. (තෝ) දේවර්ධියට පැමිණියෙහි, මහත් අනුභාව ඇත්තෙහි. මනුෂ්‍ය වූයේ කිනම් පිනක් කෙළෙහි ද? තාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කිනම් පිනෙකින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ධි ඇත්තෙහි ද?

1077. මුගලන් තෙරුන් විසින් මේ පුණාර්ධිය කවර කම්යක්-හුගේ දෑ යි පුළුවන්තාලද ඒ දිවාසුත්‍ර තෙමේ කුටුසින් ඇත්තේ (මෙසේ) පැවැසී ය.

1078. (වහන්ස) මම ද (මාගේ) බිරිය ද මිනිස්ලොවැ (එක්තරා) රහත් නමකට යෙනසුනක් පිදුම්හ. (එමෙන් ම) පහන් හිතැත්තාහු අහර ද පැන් ද සකස් කොට මහත් දනයක් පිදුම්හ.

1079. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධි වෙයි. මන වඩන යම්කිසි සම්පත්තීහු වෙන් ද, ඒ සම්පත්තීහු මට පහළ වෙත්.

1080. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ධි ඇත්තෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලුදිගුන් බබුළුවයි.

දුතිය උපසංඛදයකථිමාන යි.

6. 6

1081. ඉතා උස්වූ පිපුම්රාමිණි ආදියෙන් කළ වැම් ඇති මේ විමානය භාත්පයින් දෙළොස් යොදුනෙකි. වෙරළමිණියෙන් කළ වැම් ඇති රුවන් පෝරු අතුළු බිම් ඇති උදරවූ යහපත්වූ කුළුගෙවල් සත් සියයක් වෙත්.

1082. (තෝ) දේවර්ධියට පැමිණියෙහි මහත් අනුභාව ඇත්තෙහි. මනුෂ්‍ය වූයේ කිනම් පිනක් කෙළෙහි ද? තාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කිනම් පිනෙකින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ධි ඇත්තේ වෙහි ද?

1083. මුගලන් තෙරුන් විසින් මේ පුණාර්ධිය යම් කවර කම්යක්හුගේ දෑ යි විචාරන ලද ඒ දිවාසුත්‍ර තෙමේ කුටුසින් ඇත්තේ (මෙසේ) පැවැසී ය.

1084. අභං මනුසොසසු මනුසසභුතො
දිස්වාන භික්ඛුං තසිතං කිලනතං
එකාභං භික්ඛං පටිපාදගිසං
සමඛිගතොන තද අකාසිං
1085. තෙන මෙ තාදිසො විශේෂණං තෙන මෙ ඉධම්ජකිති,
උපපජ්ජති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
1086. අකඛාමී තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතො යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනමි එවං ජලිතානුභාවො
විශේෂණං ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතිති

භික්ඛාදයකවිමානං.

6. 7

1087. උච්චමිදං මණිපුණං විමානං
සමනකතො යොළස යොජනාති
කුටාගාරා සත්තසතා උළාරා
චෙළවිසකුමහා රුවකසතා සුභා
1088. තසාවජසි පිට්ඨි බාදසි ච
දිබ්බා ච වීණා පච්ඤනි වතුං
අට්ඨවජ්ජා සිකතිතා සාධුරූපා
දිබ්බා ච කඤ්ඤා තිදසවරා උළාරා
තච්චනති ගායනති පමොදයනති
1089. දෙවිඤ්චපතොසි මහානුභාවො
මනුසසභුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවො
විශේෂණං ච තෙ සබ්බදිසා පභාසතිති
1090. යො දෙවපුතො අත්තමනො මොග්ගලලානෙන සුච්ඡිකො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වීයාකාසි යසං කම්මසුඤ්ඤං එලං
1091. අභං මනුසොසසු මනුසසභුතො
අතොසිං යවපාලතො
අද්දසං වීරජං භික්ඛුං
විපසසත්තමනාවිලං
1092. කසස අද්දභං භාගං පසතො සෙති පාණිති,
කුමමාසපිණ්ඩං දුට්ඨාන මොදමි තඤ්ජෙන වතෙ

1084. (වහන්ස) මම මිනිසුන් අතර මිනිසෙක් වූයෙමි හටගත් පවස් ඇති ක්ලාන්ත වූ එක් මහණකු දක (මා සඳහා පිළියෙළ වූ) එක බතක් පිදීමි. එකල්හි (මහ) බතින් යුතුවූවකු කෙළෙමි.

1085. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සමපතනය මෙහි සමාඥ වෙයි. මන වඩන යමකිසි සමපතනීහු වෙත් ද, ඒ සමපතනීහු මට පහළ වෙත්.

1086. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් වූ මම යම් පිතක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ද්ධි ඇත්තෙමි වෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

නිසබ්බදයක විමානයි.

6. 7

1087. ඉතා උස්වූ පියුම්රාමිණි ආදියෙන් කළ වැමි ඇති මේ විමානය භාත්පසින් යොළොස් යොදුනෙකි. වෙරළමිණියෙන් කළ වැමි ඇති රුවන්පෝරු ඇතුරු බිම් ඇති උදර වූ යහපත් වූ කුළුගෙවල් සත් සියයෙන් වෙත්.

1088. එහි (තෝ) සිටිනෙහි ය. පානය කරනෙහි ය, අනුභව කරනෙහි ය, දිව්‍ය විභාවෝ ද මිහිරි සේ වාදනය වෙති, සු සැටක් පමණ වූ පුහුණු වූ සොදුරු සැහැවි ඇති දෙවලොව සුවසේ හැසිරෙන්නා වූ උදර වූ දිව්‍යකන්‍යාවෝ ද නටති ගයති ප්‍රමොද වෙත්.

1089. (තෝ) දේවර්ධියට පැමිණියෙහි මහත් අනුභාව ඇත්තෙහි. මනුෂ්‍ය වූයෙහි කිනම් පිතක් කෙළෙහි ද? තාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කිනම් පිනෙකින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ධි ඇත්තෙහි ද?

1090. මේ පුණාර්ථලය යම් කවර කම්යක්හු ගේ දැ යි මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නාලද ඒ දේවපුත්‍ර තෙමේ තුටු සිත් ඇත්තේ (මෙසේ) පැවැසී ය.

1091. (වහන්ස) මම මිනිසුන් අතුරෙහි මිනිසෙක් වූයෙමි යව පල්ලෙක් වීමි. (එකල්හි) පහවූ රාගාදි රජස් ඇති වෙසෙසින් පහන් වූ කෙලෙස් කිලුටෙන් නො කැළඹුණු සිත් ඇති පැවිද්දකු වුමිමි.

1092. මම පහන් වූයෙමි කොමුපිටු කොටසක් උන්වහන්සේට සියතින් පිදීමි. (ඒ කොමුපිටු) පිදීමෙන් නදුන්වෙනෙහි සතුටු වෙමි.

1093. තෙන මෙ තාදිසො විශේණො තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
1094. අකකාමී තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතො යමකාසි පුණ්ණං
තෙනමි ඵලං ජලිතානුභාවො
විශේණො ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතීති

යවපාලකවිමානං.

6. 8

1095. අලඛකතො මලාධරො පුට්ඨො
පුකුණ්ඛලී කප්පිතකෙසමසු
ආමුක්ඛාඤ්ඤාභරණො යසසි
දිබ්බො විමානමි යථාසි වන්දිමා
1096. දිබ්බො ච විණො පවදන්ති වග්ගං
අට්ඨප්පකා සික්ඛිතා සාධුරුපා
දිබ්බො ච කඤ්ඤා තිදසවරා උළාරා
නව්වනති ගායනා පමොදයනති
1097. දෙවිඤ්චපනෙහාසි මහානුභාවො
මනුසසභුතො කිමකාසි පුණ්ණං
කෙනාසි ඵලං ජලිතානුභාවො
විශේණො ච තෙ සබ්බදිසා පභාසතීති
1098. සො දෙවපුතො අක්කමනො මොග්ගලලානෙන පුට්ඨො,
පණ්ණං පුට්ඨො වියාකාසි යසසි කම්මසසිදං ඵලනා
1099. අහං මනුසෙසු මනුසසභුතො
දිඤ්චාන සමණෙ සීලවනෙන
සමපතනවිජ්ජාවරණෙ යසසි
බහුසසුතෙ තණ්හාකම්ප්පපතෙන
අනාඤ්ඤා පානාඤ්ඤා පසතතවිතො
සකකම්ම දනං විපුලං අදසිං
1100. තෙන මෙ තාදිසො විශේණො තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
1101. අකකාමී තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතො යමකාසි පුණ්ණං
තෙනමි ඵලං ජලිතානුභාවො
විශේණො ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතීති

පදමකුණ්ඩලිවිමානං.

1093. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන යම්කිසි සම්පතකිහු වෙත් ද, ඒ සම්පතකිහු මට පහළ වෙත්.

1094. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ධි ඇත්තෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

යවපාලකවිමාන යි.

6. 8

1095. (එම්බා දිවාපුත්‍රය) අලභිකෘත වූ දිවමලින් බරවූ මනාවස්ත්‍ර ඇති ශෝභන කුණ්ඩලාභරණ ඇති අන්දම තබන ලද කෙස්සවුළු ඇති පැළඳි අත් අබරණ ඇති පිරිවර ඇති (තෝ) දිව විමන්ති සඳ මෙන් බබුළන්නෙහි.

1096. (එහි) දිවාවිණාවෝ මිහිරි සේ වාදනය වෙති. සුසාටක් පමණ වූ පුහුණු වූ සොදුරු සැහැවි ඇති දෙවිලොව සුවසේ හැසිරෙන්නා වූ උදර වූ දිවා කන්‍යාවෝ ද නටති ගයති ප්‍රමෝද වෙත්.

1097. (තෝ) දේවර්ධියට පැමිණියෙහි මහත් අනුභාව ඇත්තෙහි. මනුෂ්‍ය වූයේ කිනම් පිනක් කෙළෙහි ද? තාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි. කිනම් පිනෙකින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ධි ඇත්තේ වෙහි ද?

1098. මේ පුණාර්ථලය යම් කවර කම්යක්කුගේ ද යි මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නාලද ඒ දේවපුත්‍ර තෙමේ තුටු සිත් ඇත්තේ (මෙසේ) පැවැයි ය.

1099. (වහන්ස) මම මිනිසුන් අතුරෙහි මනුෂ්‍ය වූයෙමි සිල්වත් විද්‍යා හා වරණ ධර්මයන්ගෙන් යුත් පිරිවර ඇති බහුශ්‍රැත වූ තෘෂ්ණාක්ෂය කළ ශ්‍රමණයන් දැක පහන් සිතැත්තෙමි අහර ද පැන් ද සකස් කොට මහත් දනයක් දුනිමි.

1100. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන යම්කිසි සම්පතකිහු වෙත් ද, ඒ සම්පතකිහු මට පහළ වෙත්.

1101. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ධි ඇත්තෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

පටමකුණඬලිවිමාන යි.

6. 9

1102. අලංකාරො මලාධරො සුවසො
සුකුණ්ඩලී කප්පිතකෙසමසු
ආමුතතභන්ධරණො යසසී
දිංඛො විමානග්ගි යථාසි වන්දිමා
1103. දිංඛො ව විණා පවදන්ති වග්ගං
අට්ඨට්ඨකා සික්ඛිතා සාධුරූපා
දිංඛො ව කඤ්ඤ තිදසවරා උළාරා
නව්වන්ති ගායන්ති පමොදයන්ති
1104. දෙව්දසිපතෙතාසි මහානුභාවො
මනුස්සභූතො කිමකාසි පුණ්ණං
කෙතාසි එවං ජලිතානුභාවො
වණණො ව හෙ සබ්බදිසා පභාසතීති
1105. සො දෙවපුතො අතමනො මොග්ගලොතොන පුට්ඨිනො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යසස කම්මසයිදං ඵලන්ති
1106. අහං මනුස්සසු මනුස්සභූතො
දිස්වාන සමණෙ සාධුරූපෙ
සමපක්ඛවිජ්ජාවරණො යසසී
බහුසුතෙ සීලවතුපපතො¹
අනාගඤ්ච පානඤ්ච පසන්තවිතො
සකකව්ව දනං විපුලං අදයිං
1107. තෙන මෙ තාදිසො වණණො තෙන මෙ ඉධම්ජ්ඣති,
උපපජ්ජන්ති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
1108. අසබ්බම් තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභූතො යමකාසි පුණ්ණං
තෙනමග්ගි එවං ජලිතානුභාවො
වණණො ව මෙ සබ්බදිසා පභාසතීති

දුකියකුණ්ඩලිවිමානං.

1. සීලවතෙස පසතෙන - සිඳු
තණ්හකුණ්ඩලපතෙන - සැර

6. 9

1102. (එමබා දිව්‍යපුත්‍රය) අලංකාර වූ දිව්‍යමයින් බර වූ මනාවස්ත්‍ර ඇති ශෝභන කුණ්ඩලාභරණ ඇති අන්දම තබනලද කෙස් රැවුළු ඇති පැළඳී අත් අබරණ ඇති පිරිවර ඇත්තා වූ (තෝ) දිව්‍යමයින් සඳ මෙන් බබළන්නෙහි.

1103. (එහි) දිව්‍ය විණාවෝ මිහිරි සේ වාදනය වෙති. සුසාරවත් පමණ වූ පුහුණු වූ සොදුරු සැහැටි ඇති දෙව්ලොව සුවසේ හැසිරෙන්නා වූ උදර වූ දිව්‍යකන්‍යාවෝ ද නටති, ගෙති, ප්‍රමෝද වෙත්.

1104. (තෝ) දේවර්ධයට පැමිණියෙහි, මහත් අනුභාව ඇත්තෙහි. මනුෂ්‍ය වූයේ කිනම් පිනක් කෙළෙහි ද? තාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි. කිනම් පිනෙකින් මෙසේ දිලියෙන පුණර්ධි ඇත්තෙහි ද?

1105. මුගලන් තෙරුන් විසින් මේ පුණර්ඵලය යම් කවර කර්මයක්හුගේ දැයි පුළුවස්නාලද ඒ දේවපුත්‍ර තෙමේ තුටුසින් ඇත්තේ (මෙසේ) පැවැසී ය.

1106. (වහන්ස) මම මිනිසුන් අතුරෙහි මනුෂ්‍ය වූයෙමි මනා පියෙව් ඇති විද්‍යා හා චරණධර්මයන්ගෙන් යුක්ත වූ පිරිවර ඇති බහුශ්‍රැත වූ ශීලවුත සමන්වාගත වූ ශ්‍රමණයන් දක, පහත් සිතැත්තෙමි අහර ද පැන් ද සකස් කොට මහත් දනයක් දුනිමි.

1107. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරුපැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධ වෙයි. මන වඩන යම්කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තීහු මට පහළ වෙත්.

1108. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණර්ධි ඇත්තෙමි. මාගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි.

6. 10

1109. යා දෙවිරාජස්ස සභා සුධම්මා
යඤ්චන්ති දෙවසංඝො සමග්ගො
තථුපමං තුංඤ්ඤං විමානං
භිහාසයං නිධන්ති අනුමුතො
1110. දෙවිද්ධිපකොසි මහානුභාවො
මනුස්සභූතො කිමකාසි පුංඤ්ඤං
කොනාසි එවං ජලිතානුභාවො
විශේණං ව තෙ සංඛිද්ධිසා පහාසතීති.
1111. සො දෙවපුතො අනම්මො මොග්ගලොනොන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වීයාකාසි යස්ස කම්මසංඤ්ඤං ඵලතී
1112. අහං මනුස්සස්ස මනුස්සභූතො
රඤ්ඤං පායාසිස්ස අහොසිං මාණවො
ලඤ්ඤා ධනං සංචිහාගං අකාසිං
පියා ව මෙ සීලවනොනා අහෙසුං
අනුමුතො පානංඤ්ඤං පසන්නාවිකො
සකකච්ච දුතං විපුලං අද්ධං
1113. තෙන මෙ තාදිසො විශේණං තෙන මෙ ඉධම්ඡකිති,
ලසංඝනතී ව මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
1114. අකංඛම් තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභූතො යමකාසි පුංඤ්ඤං
තෙනමිති එවං ජලිතානුභාවො
විශේණං ව මෙ සංඛිද්ධිසා පහාසතීති.

උත්තරවිමානං¹.

පායාසි වග්ගො ඡට්ඨො.

කසප්පුද්දනං:-

දෙව අගාරිතො ඵලද්ධි දෙව උපසංයද්ධි භික්ඛායද්ධි
යවපාලකො වෙව දෙව කුණ්ඩලිතො පායාසිති
පුරිසානං දුතියො වග්ගො පට්ඨවතීති.

1. පායාස විමානං - මෙය.

6. 10

1109. (එමබා දේවපුත්‍රය) යම් තැනෙක දිව්‍යසමුහයා එක්ව තිඳි ද, ඒ සක්දේව රජුගේ යම් පුබර්මා නම් සභාවක් වෙයි ද, එබඳු වූ කාගේ මේ විමානය අහසෙහි බබළමින් සිටී.

1110. (තෝ) දේවර්ධියට පැමිණියෙහි. මහත් අනුභාව ඇත්තෙහි. මනුෂ්‍ය වූයේ කීනම් පිනක් කෙළෙහි ද? කාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි. කීනම් පිනෙකින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ධි ඇත්තෙහි ද?

1111. මේ පුණාර්ධිය යම් කවර කර්මයක්හුගේ දැයි මුගලන් තෙරුන් විසින් ප්‍රථමස්තාලද ඒ දේවපුත්‍ර තෙමේ තුටුසින් ඇත්තේ (මෙසේ) පැවැසී ය.

1112. මම මිනිසුන් අතුරෙහි මනුෂ්‍ය වූයෙමි. පායාසි රජුගේ මාණවකයෙක් වීමි. (එකල) ධනය ලබා සංවිහාර කෙළෙමි. මට සිල්වත්හු ද ප්‍රියවූහ. (උන්වහන්සේට) පහත් සිතැත්තෙමි අහර ද පැන් ද යකස් කොට මහත් දනයක් දුනිමි.

1113. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමාධි වෙයි. මන වඩන යම්කිසි සම්පත්තීහු වෙන් ද, ඒ සම්පත්තීහු මට පහළ වෙන්.

1114. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණාර්ධි ඇත්තෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි.

උතරවිමාන යි.

සවන පායාසිවර්ග යි.

එහි උද්දනය:-

අගාරිය දෙකයා එලදයක යා උපක්‍රමය දෙක යා භික්‍ෂාදයක යා යවපාලක යා කුණ්ඩලී දෙක යා (උතර) පායාසි යා යි මෙසේ පුරුෂවිමාන පිළිබඳ දෙවෙනි වර්ගය කියනු ලැබේ.

7. සුනිකඛිකතවගො

7. 1

1115. යථා වනං වික්කලතං පභාසති
උය්‍යානසෙධං නිදසානමුත්තමං
තදුපමං තුය්‍යමිදං විමානං
මහාසයං තිට්ඨති අනතලිකෙබ්බි
1116. දෙවිදධිපකෙතාසි මහානුභාවො
මනුස්සභූතො කිමකාසි පුද්දාදං
කෙතාසි එවං ජලිතානුභාවො
වණ්ණණං ව තෙ සබ්බදිසා පභාසතිති
1117. සො දෙවපුකෙතා අත්තමනො මොග්ගලොනෙන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යස්ස කම්මසෙදං එලං.
1118. අහං මනුස්සස්ස මනුස්සභූතො
දළිද්දො අතාණො කපණො කම්මකරො අහොසිං
ජිණ්ණං ව මාතාපිතරො අහරිං.¹
පියා ව මෙ සීලවනෙනා අහෙස්සං
අනතඤ්ච පානඤ්ච පසන්තවිතෙනා
සකකච්ච දනං විපුලං අදාසිං
1119. තෙන මෙ තාදිසො වණ්ණණං තෙන මෙ ඉධම්ජකති,
උය්‍යජ්ජනාසි ව මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
1120. අසබ්බම් තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභූතො යමකාසි පුද්දාදං
තෙනමති එවං ජලිතානුභාවො
වණ්ණණං ව මෙ සබ්බදිසා පභාසතිති.

විතකලතාවිමානං.

7. 2

1121. යථා වනං නඤ්ඤානං වික්කලතං² පභාසති
උය්‍යානසෙධං නිදසානමුත්තමං
තදුපමං තුය්‍යමිදං විමානං
මහාසයං තිට්ඨති අනතලිකෙබ්බි
1122. දෙවිදධිපකෙතාසි මහානුභාවො
මනුස්සභූතො කිමකාසි පුද්දාදං
කෙතාසි එවං ජලිතානුභාවො
වණ්ණණං ව තෙ සබ්බදිසා පභාසතිති

1. අහරිං - මජ්ඣං.

2. නඤ්ඤානං - මජ්ඣං.

7. සුනිකබ්බනවර්ගය

7. 1

1115. (එමබා දේවපුත්‍රය) තවතිසා දෙවියනට උතුම් වූ උයන් අතුරෙන් ශ්‍රේෂ්ඨ වූ චිත්‍රලතා වනය යම්සේ බබළා ද, එබඳු වූ තාගේ මේ විමානය අභයෙහි බබළමින් සිටී.

1116. (තෝ) දේවර්ධියට පැමිණියෙහි, මහත් අනුභාව ඇත්තෙහි. මනුෂ්‍ය වූයේ කිනම් පිනක් කෙළෙහි ද? තාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි. කිනම් පිනෙකින් මෙසේ දිලියෙන පුණ්‍යර්ධි ඇත්තේ වෙහි ද?

1117. මේ පුණ්‍යඵලය යම් කවර කර්මයක්හුගේ දැ යි මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුල්වූයා ලද ඒ දේවපුත්‍ර කෙමේ තුටුසින් ඇත්තේ (මෙසේ) පැවසී ය.

1118. මම (පෙර) මිනිසුන් අතර මිනිසෙක් වූයෙමි. දිළිඳු වූ අසරණ වූ බැහැපත් වූ කම්කරුවෙක් වීමි. (ඒ මම) ජරාවෙන් දුර්වල වූ මාගේ මවුපියන් පෝෂණය කෙළෙමි. සිල්වත්හු ද මට ප්‍රියවූහ. පහත් සිතැතියෙමි අහර ද පැන් ද සකස් කොට මහාදනයක් දුනිමි.

1119. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධි වෙයි. මන වඩන යම්කිසි සම්පත්තිහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තිහු මට පහළ වෙත්.

1120. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිලියෙන පුණ්‍යර්ධි ඇත්තෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි.

චිත්‍රලතාවිමාන යි.

7. 2

1121. (එමබා දේවපුත්‍රය) තවතිසා දෙවියනට උතුම් වූ උයන් අතුරෙන් ශ්‍රේෂ්ඨ වූ නන්දනවනය හා චිත්‍රලතාවනය යම්සේ බබළා ද, එබඳු වූ තාගේ මේ විමානය අභයෙහි බබළමින් සිටී.

1122. (තෝ) දේවර්ධියට පැමිණියෙහි, මනුෂ්‍ය වූයේ කිනම් පිනක් කෙළෙහි ද? තාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි. කිනම් පිනෙකින් මෙසේ දිලියෙන පුණ්‍යර්ධි ඇත්තේ වෙහි ද?

1123. සො දෙවපුතො අත්තමනො මොග්ගලානෙන පුච්ඡිතො
පඤ්ඤං පුට්ඨො විශාකාසි යස්ස කම්මසිද්ධං ඵලං.
1124. අහං මනුසසසු මනුසසහුතො
දළිඳො අතාණො කපණො කම්මකරො අගොසි.
ඒණෙණ ව මාතාපිතරො අහරිං
පියාව මෙ සිලවතො අහෙසුං
අත්තඤ්ච පානඤ්ච පසත්තවිග්ගො
සකකථව දුතං විපුලං අදසිං.
1125. තෙන මෙ තාදිසො වණෙණ තෙන මෙ ඉධම්ජ්ඣති,
උපපජ්ජති ව මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
1126. අසකිම් තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසහුතො යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනමිති ඵලං ජලිතානුභාවො
වණෙණ ව මෙ සබ්බදිසා පභාසතිති.

නඤ්ඤවිමානං.

7. 3

1127. උච්චිතං මණිද්දණං විමානං
සමනතතො ද්වාදස යොජනානි
කුටාගාරා සත්තසතා උළාරා
වෙච්චියසුමිතා රුවකස්තා සුභා
1128. තස්ථව්සි පිවසි බාදසි ව
දිබ්බා ව විණා පවදන්ති වග්ගං
දිබ්බා රසා කාමගුණෙසු පඤ්ඤා
නාරියො ව නවවන්ති සුචණ්ණ ජනනා
1129. කෙන තෙ තාදිසො වණෙණ කෙන තෙ ඉධම්ජ්ඣති,
උපපජ්ජති ව තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
1130. දෙවිද්ධිපකෙතාසි මහානුභාවො
මනුසසහුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි ඵලං ජලිතානුභාවො
වණෙණ ව තෙ සබ්බදිසා පභාසතිති.
1131. සො දෙවපුතො අත්තමනො මොග්ගලානෙන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො විශාකාසි යස්ස කම්මසිද්ධං ඵලං.

1123. මේ පුණ්‍යඵලය යම් කවර කර්මයක්හුගේ දැයි මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නාලද ඒ දේවපුත්‍ර තෙමේ තුටුසින් ඇත්තේ (මෙසේ) පැවසී ය.

1124. මම (පෙර) මිනිසුන් අතුරෙහි මිනිස් වූයෙම් දිළිඳු වූ අසරණ වූ බැහැරත් වූ කම්කරුවෙක් වීමි. (ඒ මම) ජරාවෙන් දුර්වල වූ මාගේ මවුපියන් පොෂණය කෙළෙමි. සිල්වත්හු ද මට ප්‍රියවූහ. පහත් සිතැතියෙම් අහර ද පැන් ද සකස් කොට මහාදනයක් දුනිමි.

1125. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ යම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධි වෙයි. මන වඩන සම්පත්තිහු මට පහළ වෙත්.

1126. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙසේ දිළියෙන පුණ්‍යර්ධි ඇත්තෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි.

නන්දනවිමාන යි.

7. 3

1127. (එම්බාදිවාපුත්‍රය) ඉතා උස්වූ පියුම්රාමිණි ආදියෙන් කළ ටැම් ඇති මේ විමානය භාත්පයින් දෙළොස් යොදුනෙකි. වෙරළමිණි ආදියෙන් කළ ටැම් ඇති රුවන්පෝරු ඇතුරු බිම් ඇති උදර වූ යහපත් වූ කුළුගෙවල් සත් සියයෙක් වෙත්.

1128. එහි (තෝ) සිටින්නෙහි ය, පානය කරන්නෙහි ය, අනුභව කරන්නෙහි ය, දිවාචිණාවෝ ද මිහිරි සේ වාදනය වෙත්. මෙහි දිවාමය වූ රසයෝ ද පස්කම් ගුණයෝ ද වෙති. ස්වර්ණාභරණයෙන් විභූෂිත වූ නාරිහු ද රඟ දක්වත්.

1129. කවර හේතුවකින් තට එබඳු සිරුරු පැහැයෙක් වී ද? කවර පිනෙකින් තාගේ සුවරිතඵලය මෙහි සමෘද්ධි වේ ද? මන වඩන්නා වූ යම්කිසි සම්පත්තිහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තිහු (කවර පිනෙකින්) තට පහළ වෙත් ද,

1130. (තෝ) දේවර්ධියට පැමිණියෙහි, මහත් අනුභාව ඇත්තෙහි. මනුෂ්‍ය වූයේ කිනම් පිනක් කෙළෙහි ද? තාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි. කවර පිනෙකින් මෙසේ දිළියෙන පුණ්‍යර්ධි ඇත්තේ වෙති ද?

1131. මේ පුණ්‍යඵලය යම් කවර කර්මයක්හුගේ දැයි මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නාලද දේවපුත්‍ර තෙමේ තුටුසින් ඇත්තේ (මෙසේ) පැවසී ය.

1132. අහං මනුසොසු මනුසොසුහුතො
විවිතො පථො වච්ඡාමනං¹ අකාසි.
ආරාමරුක්කානි ව රොපයිසං.
පියා ව මෙ සිලවතොයා අහෙසු.
අකං ව පානං ව පසකාවිතො
සකකවි දනං විපුලං අද්ධි.
1133. තෙන මෙ තාදියො වමොණො
තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති
උප්පජ්ජනති ව මෙ භොගා
යෙ කෙවි මනසො පියා
1134. අකාමී තෙ හික්ඛු මහානුගාව
මනුසොසුහුතො යමකාසි පුණ්ණං.
තෙනමෙ එවං ජලිනානුභාවො
වමොණො ව මෙ සබ්බදියා පහාසතිති

මණිපුණ්ණවිමානං.

7. 4

1135. සොවණ්ණමයෙ පබ්බතස්මිං විමානං සබ්බතො පහං
තෙමජාලකපට්ඨනනං² කිංකිණිජාලාකපටිනං.
1136. අට්ඨංසා සුකතා ඵමහා සබ්බෙ වෙථරියාමයා
ඵකමෙකාය අංසියා රතනා සකත නිමේතා
1137. වෙථරියසුවණ්ණස්ස ඵළිකා රුපියස්ස ව
මසාරගලලමුත්තාහි ලොහිතවාමණිති ව
1138. විත්‍රා මනොරමා භූමි න තක්ඛුධංසති රජො
ගොපාණසීගණං පිනා කුටං ධාරෙනති නිමේතා
1139. සොපානානි ව වත්තාරි නිමේතා චතුරො දියා
නානා රතනගබ්භෙහි ආදිවෙවාච විරොචති
1140. වෙදියා³ වකසෙසා තස්ස විහතා භාගසො මිතා,
දද්දලමානා ආහනති සමනතා චතුරො දියා
1141. තස්මිං විමානෙ පථෙර දෙවපුත්තො මහජාභො
අතිරොචති වමොණන උදයතොවා භානුමා⁴

1. සංකමනං - මජ්ඣං.

2. තෙමජාල පට්ඨනනං - මජ්ඣං.

3. කිංකිණිකජාල - P.T.S.

කිංකිණිකජාලං - සානා,

4. වෙදියා, - P.T.S.

5. භානුමා - මජ්ඣං, 33.

1132. (වහන්ස) මම (පෙර) මිනිසුන් අතුරෙහි මනුෂ්‍ය වූයෙමි වන මගෙකැ සක්මනක් කෙළෙමි. එහි ආරාමයක් කොට ගස් ද රොපණය කෙළෙමි. සිල්වත්හු ද මට ප්‍රියවූහ. පහන් සිතැත්තෙමි අහර ද පැන් ද සකස් කොට මහා දනයක් දුනිමි.

1133. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය ද එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තීහු මෙහි සමෘද්ධි වෙති. මන වඩන යම්කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තීහු මට පහළ වෙත්.

1134. මහත් අනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මිනිස් වූ මම යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. එයින් මෙයේ දිලියෙන පුණ්‍යර්ථි ඇත්තෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබළවයි.

මේපුණ්ණවිමාන යි.

7. 4

1135. (එමබා දේවපුත්‍රය) රුවන්දූලින් සැරසූ කිකිණිදල් ඇති භාත්පසින් බබළන (මේ) විමානය රත්පවුවෙකැ පිහිටියේ වෙයි.

1136. අටැස් වූ සුදුපැහැති සියලු වැම්හු වෙරළමිණියෙන් මොනවට කරන ලදහ. (ඒ වැම්හි) එක් එක් කොටස සත් රුවනින් නිමවන ලදී.

1137-1138. වෙරළමිණියෙන් හා රනින් ද පළිඟුයෙන් හා විදියෙන් ද මැසිරිගලින් හා මුතුයෙන් ද රතුමිණියෙන් ද විසිතුරු වූ සිත්කලු භූමිය වෙයි. එහි වූලි නො නගියි. නිර්මිත වූ රත්වත් වූ ගොනැස් සමූහයෝ (සත්රුවන් මුවා) කැණිමඩල දරත්.

1139. සිවු දිගුහි හිණි සතරෙක් මවන ලදී. නොයෙක් රුවනින් කළ ගබඩාවන් කරණකොට ගෙන (මේ විමන) හිරුමෙන් බබළයි.

1140. එහි සිවු දිගුහි අවට අතිශයින් දීප්තිමත් වූ කොටස් වශයෙන් පමණට බෙදූ සිවු වේදිකාවෝ බබළත්.

1141. ඒ උතුම් විමන්හි සිටින උදවන හිරුමෙන් මහත් කැලුම් ඇති දෙවිසුන් වූ (නෝ) සිරුරු පැහැයෙන් අතිශයින් බබළති.

1142. දනස්ස තෙ ඉදං ඵලං අරො සීලස්ස වා පන
අරො අඤ්ඤි කම්මස්ස නං මෙ අසාඛි පුච්ඡිතො ති.
1143. සො දෙවපුත්තො අත්තමනො මොග්ගලොනෙන පුච්ඡිතො
පඤ්ඤං පුට්ඨො විශාකාසි යසස්ස කම්මස්සිදං ඵලං
1144. අහං අකකච්ඡාසමී භුද්ධස්සාදිවච්ඡන්ධුතො
විහාරං සත්ථු කාරෙසිං පසන්නො පෙති පාණිති
1145. තත්ථ ගජකිංචි මාලකථි පච්චග්ගකථි¹ විලෙපනං
විහාරං සත්ථුතො දුසිං² විපපගන්නෙන චේතසා
1146. තෙන මග්ගමිදං ලභිං වසං වතෙතමී නතුතෙන
නතුතෙන පවතෙ³ රමෙමි නානාදිපගණායුතෙ
රමාමී නවවගිතෙති අව්ඡරාති පුරකඛතොති.

සුචණ්ණවිමානං.

7. 5

1147. උච්චමිදං මණිදුණං විමානං
සමන්තතො ආදස්ස යොජ්ජානති
කුටාගාරා සත්තස්සා උළාරා
චේඨරියත්ථස්සා රුචකත්ථස්සා සුභා
1148. තත්ථවජ්ජසි පිට්ඨි බාදසි ච
දිබ්බා ච වීණා පවදනති වග්ගං
දිබ්බා රසා කාමගුණෙත්ථ පඤ්ඤා
නාරියො ච නවවතති සුචණ්ණජ්ජස්සා
1149. තෙන තෙ තාදිස්සා විණේණ තෙන තෙ ඉධ මිජ්ඣති,
උපපජ්ජනති ච තෙ භොගා යෙ කෙරී මනස්සා පියා
1150. දෙවිදධිපකොසි මහානුභාවො
මිත්‍රාස්සාහුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙතාසි ඵලං ජලිතානුභාවො
විණේණ ච තෙ සබ්බදිස්සා පහාසතීති.
1151. සො දෙවපුත්තො අත්තමනො මොග්ගලොනෙන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො විශාකාසි යසස්ස කම්මස්සිදං ඵලං

1. පච්චග්ගකථි - සිද්ධි. ප.
2. සත්ථු දුසිං - මජ්ඣං.
3. නතුතෙන ච වතෙ - මජ්ඣං.

1142. (එම්බා දිවාපුත්‍රය) තාගේ මේ පුණ්‍යඵලය දනයක්හුගේ ද, නැතහොත් සීලයක්හුගේ ද, නැතහොත් අක්කලිකර්මයක්හුගේ ද සි මා විසින් විවාරන ලද්දෙහි එය මට කියව.

1143. මේ පුණ්‍යඵලය යම් කවර කර්මයක්හුගේ ද සි මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නාලද ඒ දිවාපුත්‍ර තෙමේ කුටුසින් ඇත්තේ (මෙසේ) පැවසී ය.

1144. (වහන්ස) මම (පෙර) අක්කවිඤ්ඤා නම් රටෙහි සුයඨබන්ධු වූ ශාස්තෘ වූ චූරුපාණන් වහන්සේට පහන් සිතැතියෙම් සියතින් (ඒ ඒ කිසි කරමින්) විහාරයක් කරවූයෙමි.

1145. ඒ අක්කවිඤ්ඤා රටෙහි (මම) වෙසෙසින් පහන් සිතින් ශාස්තෘන් වහන්සේට අභිනව සුවද ද මල්ද වීලෙවුන් ද විහාරය ද පූජා කෙළෙමි.

1146. ඒ පිනෙන් මා විසින් මේ විපාකය ලබනලදී. නඳුන් වෙනෙහි අනුන් අභිභවා වෙසෙමි. දිවාපස්සරාවන් විසින් පිරිවරනලද මම නොයෙක් පක්ෂි සමූහයාගෙන් යුක්ත වූ සිත්කලු වූ නඳුන් වෙනෙහි ගී නැටුම්වලින් සිත් අලවා වෙසෙමි.

සුවණ්ණවිමාන සි.

7. 5

1147. (එම්බා දිවාපුත්‍රය) ඉතා උස්වූ පිඤ්ඤාමිණි ආදියෙන් කල ටැම් ඇති මේ විමානය භාත්පසින් දෙළොස් යොදුනෙකි. වෙරළමිණියෙන් කල ටැම් ඇති උදර වූ යහපත් වූ කුළුගෙවල් සත්සියයෙක් වෙත්.

1148. (තෝ) එහි සිටින්නෙහි ය. පානය කරන්නෙහි ය, අනුභව කරන්නෙහි ය. දිවාච්ඡාචෝ ද මිහිරි සේ වාදනය වෙති. මෙහි දිවාමය වූ රසයෝ ද පස්කම් ගුණයෝ ද වෙති. ස්වර්ණාභරණයෙන් විභූෂිත වූ නාරිභූ ද රඟ දක්වත්.

1149. කවර හේතුවකින් තොපට එබඳු සිරුරු පැහැයෙක් වීද? කවර පිනෙකින් තොපගේ සුවරිතඵලය මෙහි සමෘද්ධි වේද? මන වඩන්තා වූ යම්කිසි සම්පත්තීහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තීහු (කවර පිනෙකින්) තොපට පහළ වෙත් ද.

1150. (තෝ) දේවර්ධියට පැමිණියෙහි, මහත් අනුභාව ඇත්තෙහි. මනුෂ්‍ය වූයේ කිනම් පිනක් කෙළෙහිද? තාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබළවයි. කවර පිනෙකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණ්‍යර්ධි ඇත්තේ වෙහිද?

1151. මේ පුණ්‍යඵලය යම් කවර කර්මයක්හුගේ ද සි මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නාලද ඒ දේවපුත්‍ර තෙමේ කුටුසින් ඇත්තේ (මෙසේ) පැවසී ය.

1152. ගිමිකානං පට්ඨමෙ මාසෙ පතපතොත් දිවාකරො
පරෙසං භතතො පොසො අමබාරාමමසිකේති¹
1153. අථ තෙනාගමා හික්ඛු සාරිපුතොති විසුඤ්ඤා
කිලනාරුපො කායෙන අකිලනොති වෙකසා
1154. තඤ්ච දිස්වාන ආයත්තං අවොචං අබ්බසිකේතො²
සාධු නං භතො නභාපෙය්‍යං යං මමස්ස සුඛාවහං
1155. තස්ස මෙ අනුකම්පාය නික්ඛිපි පතතච්චරං
නිසිදි රුක්ඛමුලසමිං ඡායාය එකච්චරො
1156. තඤ්ච අවෙජන වාරිනා පසන්නමානොසො නරො
නභාපසී රුක්ඛමුලසමිං ඡායාය එකච්චරං
1157. අමෙඛා ච සිතො සමණො ච නභාපිතො
මයා ච පුඤ්ඤං පසුතං අනාපාකං
ඉති සො පිතියා කායං යබ්බං ඵරති අත්තනො
1158. තදෙව එතතකං කමමිං අකාසිං තාය ඡාතිසා
පභාය මානුසං දෙහං උපපතොනමිති නන්දනං
1159. නන්දනෙ පවතෙ රමෙම නානාදිජගණායුතෙ
රමාමි නවමගිතෙහි අවජරාහි පුරකබ්බොති.

අබ්බවිමානං.

7. 6

1160. දිස්වාන දෙවං පටිපුට්ඨ හික්ඛු
උචෙව විමානමිති විරට්ඨිතිකෙ
ආමුක්ඛනභජාහරණං යසසස්සිං³
දිබ්බෙ විමානමිති යථාපි වන්දිමා.
1161. අලබ්ධානො මාලහාරී⁴ සුවඤ්ඤා
සුකුණ්ඩලී කපජිතකෙසමසු
ආමුක්ඛනභජාහරණො යසසසී
දිබ්බෙ විමානමිති යථාපි වන්දිමා.

1. පතාපතන - සා.

2. දිවාකර - මජ්ඣ., සා.

3. අබ්බසික - සු.

4. ආමුක්ඛනභජාහරණං යසසසී - සා.

5. මලාධර - මජ්ඣ.,

1152. ශීමන් කලා පැසුළුමස්ති හෙවත් ඇසළුමයා හිරු අතිශයින් දිලෙන කල්හි අනුනට බැලුමෙහෙ කොට ජීවත්වන්නා වූ පුරුෂයෙක් අභිව්‍යාසයට දිය ඉසි.

1153. එකල්හි ඒ දිශායෙන් කයින් කලාන්ත වූ සිතින් කලාන්ත නොවූ ශාරීරික යැයි ප්‍රසිද්ධ වූ මහරහතුන් වහන්සේ වැඩමකළසේක.

1154. අභිව්‍යාසට දිය ඉසින්නා වූ (ඒ මම) එන්නා වූ උන් වහන්සේ දක, “වහන්ස, යම් පෙයකින් ඔබ වහන්සේ සනඟවන්නොම් නම් යෙහෙක. එය මට සැප එළවන්නේ ය”යි කීවෙමි.

1155. (එසේ උන් වහන්සේ) ඒ මට අනුකම්පා පිණිස පාසිවුරු බහා තැබූහ. එක් සිවුරෙන් යුක්ත ව රුක්මුල සෙවණෙහි වැඩහුන් සේක.

1156. පහන් සිතැති මම රුක්මුල සෙවණෙහි වැඩහුන් එක් සිවුරෙන් යුත් උන් වහන්සේ පිරිසිදු දියෙන් නැහැවිමි.

1157. මා විසින් අභිග්‍රහ ද දියෙන් ඉසින ලදි. ශ්‍රමණයන් වහන්සේ ද සනඟවන ලදහ. ස්වල්ප නොවූ පින් ද රැස්කරනලදු යි හෙතෙමේ කමාගේ මුළුසිරුර ප්‍රීතියෙන් පැතිරවී.

1158. (මම) ඒ ජාතියෙහි එපමණක් ම වූ පින්කම් කෙළෙමි. (ඒ පින්කම්න්) මිනිස් සිරුර හැර (මේ) නදුනුයනට පැමිණියෙමි වෙමි.

1159. දිව්‍යාස්සරාවන් විසින් පිරිවරන ලද (ඒ මම) නොයෙක් පක්ෂිපමුහයන්ගෙන් යුක්ත වූ සිත්කලු වූ නදුන්වෙනෙහි ගී නැටුම් වලින් සිත් අලවා වෙසෙමි.

අමබවිමාන යි.

7. 6

1160. (සිය) දෙව්විමන්ති සද්දෙව්පුත් යමසේ බබළා ද, එසේ (බබළන) උස් වූ බොහෝකල් පවත්නා වූ විමානයෙහි පැළඳි අත් අබරණ ඇති පිරිවර ඇති දෙවියකු දක මොද්ගලායන මහාස්ථවිරයන් වහන්සේ (මෙසේ) විවාළ සේක.

1161. (එමබා දේවපුත්‍රය,) අලංකාර වූ මල්මාලා දරන්නා වූ මනාවත් ඇති මනා කොඩොල් ඇති සැරඟු කෙස්සවුළු ඇති පැළඳි අත් අබරණ ඇති පිරිවර ඇත්තා වූ (තෝ) මේ දෙව්විමන්ති වන්ද්‍යා මෙන් (බබළති.)

1162. දිබ්බා ව චිණං පවදනති වග්ගං
අට්ඨට්ඨකා සිකතිනා සාධුරූපා
දිබ්බා ව කඤ්ඤා තිදසවිරා උළාරා
නළවතති ගායනති පමොදයතති
1163. දෙවිද්ධිපකෙතාසි මහානුභාවො
මනුස්සහුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙතාසි එවං ජලිතානුභාවො
විජේශො ව තෙ සබ්බදිසා පහාසතිති.
1164. සො දෙවපුතො අත්තමනො මොග්ගඌතොන පුට්ඨිතො
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යසා කම්මසිද්ධං එලං
1165. අහං මනුසෙසස්ස මනුස්සහුතො
සබ්බත්ථ රක්ඛිතස්ස පරෙසං ධෙනුයො
තතො ව ආගා සමජේසා මමනතිකෙ
ගාවො ව මාසෙ අගමංස්ස ඛාදිතුං
1166. අබ්බජ්ජ කිච්චං උභයඤ්ච කාරියං
ඉච්චවච්ඡං භජොත තද වීචිතකයිං
තතො ව සඤ්ඤං පටිලඤ්ච යොනිසො
දද්ධි භජොතති ඛිපිං අනන්තකං
1167. සො මාසමෙතං තුරිතො අවාසරිං
පුරා අයං භඤ්ජති¹ යසස්සිද්ධං ධනං
තතො ව කජේසා උරගො මහාවිසො
අදංසි පාදෙ තුරිතස්ස මෙ සතො
1168. සවාහං අට්ඨොමහි දුකෙකින පිළිතො
හික්ඛු ව තං යාමං මුඤ්චිස්වා නන්තකං²
අහාසි කුම්මාසං මමානුකම්පයා³
තතො වුතො කාලකතොමහි දෙවතා
1169. තදෙව කම්මිං කුසලං කතං මයා
සුඛඤ්ච කම්මිං අනුභොමි අත්තනා
තයා හි භජොත අනුකම්පිතො භුසං
කතඤ්ඤතාය අභිවාදයාමි තං

1. භඤ්ජති - පිළි.

2. මුඤ්චිස්වා අනන්තකං - සහ.

3. මමානුකම්පයා - ඉත,

මමානුකම්පයා - සහ.

1162. (එහි) දිව්‍යවිණාවෝ මිහිරි සේ වාදනය වෙති. සු සැටක් පමණ වූ පුහුණු වූ සොදුරු සැහැවි ඇති දෙවලොවැ සුවසේ හැසිරෙන්නා වූ උදර වූ දිව්‍යකන්‍යාවෝ ද නටති, ගයති, ප්‍රමොද වෙත්.

1163. (තෝ) දේවර්ධියට පැමිණියෙහි මහත් අනුභාව ඇත්තෙහි. මනුෂ්‍ය වූයෙහි කිනම් පිනක් කෙළෙහි ද? තාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බබුළුවයි. කිනම් පිනෙකින් මෙසේ දිලියෙන පුණර්ධි ඇත්තෙහි වෙහි ද?

1164. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්තාලද ඒ දේවපුත්‍ර තෙමේ කුටුසින් ඇත්තේ මේ පුණ්‍යඵලය යම් කවර කර්මයක්හුගේ දැ යි (මෙසේ) පැවැසී ය.

1165. (වහන්ස) මම (පෙර) මිනිසුන් අතර මනුෂ්‍ය වූයෙමි අනුන්ගේ දෙනුන් එක්රැස් කොට රැක්කෙමි. එකල්හි මහණෙක් මා වෙතට පැමිණියේ ය. ගවයෝ ද මෑකෙත කන්නට ගියහ.

1166. වහන්ස, එකල්හි මම (මා විසින්) කළයුතු වූ කිසි දෙකක් ඇතැ යි සිතීමි. වහන්ස, ඉක්බිති නුවණින් ධර්මය ඥාති පිළිලැබ (කොමුපිඩු) දෙමි යි ථෙදිකඩ බැහැර කෙළෙමි.

1167. මේ ගවසමූහය තෙමේ යමක්හුගේ මේ මාණශ්‍යාය මඩනේ ද, ඒ (මම) එයට පෙර යුහුසුලු වූයෙමි මෑකෙතට පැමිණියෙමි. එහි වෙගයෙන් ගිය මාගේ පය මහාවිෂ ඇති කෘෂ්ණසර්පයෙක් දෂ්ට කෙළේ ය.

1168. ඒ මම සර්පවිෂයෙන් උපද්‍රැව වූයෙමි මරණ්දකින් පෙළුණෙමි වෙමි. මහණ ද මට අනුකම්පා පිණිස තෙමේ ම ඒ රෙදිකඩ මුදු කොමුපිඩු වැළඳී ය. (මම) කල්‍යාණීය කෙළෙමි ඒ මිනිසන් බවෙන් චුත ව දෙවියෙක් වෙමි.

1169. මා විසින් ඒ කුශලකාර්මය ම කරන ලදි. වහන්ස, ඔබ-විසින් බොහෝසේ අනුකම්පා කරනු ලැබූ මම ඒ කම්මයෙන් සැප ද විඳිමි. කළතුණ දන්නා බැවින් ඔබ වහන්සේ විඳිමි.

1170. සදෙවනෙ ලොකෙ සමාරකෙ ව
අශේඤ්ඤ මුනී නත්තී තයානුකම්පකො
තයා හි භතොන අනුකම්පිතො භුභං
කතඤ්ඤතාය අභිවාදයාමී නං
1171. ඉමසමිං ලොකෙ පරසමිං වා පන
අශේඤ්ඤ මුනී නත්තී තයානුකම්පකො
තයා හි භතොන අනුකම්පිතො භුභං
කතඤ්ඤතාය අභිවාදයාමී තතනි.

ගොසාල විමානං.

7. 7

1172. පුණ්ණමාසෙ යථා වන්ඤ නකතිකපරිවාරිතො,
සමනාන අනුපරියාති තාරකාධිපති සසී.
1173. තථුපමං ඉදං ව්‍යමනං දිඛං දෙවපුරමිඤ්ඤ ව,
අතිරොචති වන්ඤ්ඤන උදයතොනාච රංසිමා.
1174. වෙඵරියසුචන්ද්‍රායං ඵලිකා රුපියස්ස ව,
මසාරලලමුක්ඛාහි ලොහිතකිංකරිභි ව.
1175. විත්‍රා මනොරමා භූමි වෙඵරියස්ස සන්තා,
කුටාගාරා සුභා රමිමා පාසාදෙ තෙ සුමාපිතො.
1176. රමො ව තෙ පොඤ්ඤිං පුටුලොමනිසෙවිතා,
අවේජාදිකා විසසනානා යොජ්ඣන්වාලුකසන්තා.
1177. නානාපද්‍යම සඤ්ජනානා පුණ්ඩරිකසමොතනා¹
සුරහිං සමපවායනාති මනුඤ්ඤ මාචතෙරිතා.
1178. තස්සා තෙ උභතො පසෙස්ස වනගුම්භා සුමාපිතා,
උපෙනා පුප්ඵරුකෙඛි ඵලරුකෙඛි වුභයං.
1179. සොචන්ද්‍රායාදෙ පලලචෙන මුදුකෙ චොලසන්තෙ,²
නිසික්ඛං දෙවරාජං උපතිට්ඨනති අච්ඡරා.
1180. සබ්බාහරණසඤ්ජනා නානාමාලා විභුසිතා,
රමනාති නං මහිද්ධිකං වසවතීච මොදයි.
1181. හෙරිසඛිමුද්ධිකාහි විණාහි පණ්ඩෙහි ව,
රමයි රතිසම්පතොනා නාවභිතෙ සුවාදිතෙ.

1. පුණ්ඩරික සමොතනා - සා,
2. ගොඤ්ඤතං, -- මෙය.

1170. දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ ලෝකයෙහි ඔබ වහන්සේ හා සම වූ අනුකම්පා ඇති අන්‍ය වූ මුනිවරයෙක් නැත. වහන්ස, ඔබ වහන්සේ විසින් අනිශ්චිත අනුකම්පා කරනු ලැබූ (මම) කළඟුන් දන්නා බැවින් ඔබ වදිමි.

1171. මෙලොව ද පරලොව ද ඔබ වහන්සේ හා සම වූ අනුකම්පා ඇති අන්‍ය වූ මුනිවරයෙක් නැත. වහන්ස, ඔබ වහන්සේ විසින් අනිශ්චිත අනුකම්පා කරනු ලැබූ මම කළඟුන් දන්නා බැවින් ඔබ වදිමි.

ගෝපාලවිමාන යි.

7. 7

1172. තාරකාවන්ට අයිපති වූ සස ලකුණු ඇත්තා වූ තාරකාවන් විසින් පිරිවරන ලද පුරපසළොස්වක් හි වන්ද්‍යා යම්සේ භාත්පස වටා ඇවිදී ද,

1173. එබඳු වූ මේ දිව්‍යවිමානය ද උද්භිරුමෙන් දෙවලොවැ පැහැයෙන් අනිශ්චිත බබළයි.

1174-1175. වෙරළමිණියෙන් හා රනින් ද පළිඟුයෙන් හා රිදි යෙන් ද මැසිරිගලින් හා මුතුයෙන් ද රතුමිණියෙන් ද විසිතුරු වූ සිත්කලු භූමිය වෙයි. වෙරළමිණියෙන් අතුරන ලද වෙයි. සිත්කලු වූ යහපත් වූ කුළු ගෙවල් ද වෙයි. මෙසෙයින් තාගේ පහය මැනවින් මැවුණේ වේ.

1176-77. දිවමසුන් විසින් සෙවුනා ලද නිර්මල ජලය ඇති වෙසෙයින් පහන් වූ රුවන්වැලි ඇතුරු නොයෙක් පිඬුමෙන් ගැවැසිගත් හෙළ පිඬුමෙන් භාත්පස පැතුරුණු පවතින් කම්පිත වූ මනරම් වූ තාගේ පොකුණු මනා සුවඳ වහනය කෙරේ.

1178. කාගේ ඒ පොකුණු දෙපස මල්ලැකින් හා පලරුකින් යුක්තවූ වනලැහැබු මවනලදහ.

1179. රත්වන් පා ඇති දිවසළ අකුළ මොළොක් වූ පලහෙහි සක්දෙව රජු මෙන් හුන්නා වූ තා වෙත දිව්‍යාභිරාමෝ එළඹ සිටිත්.

1180. සියලු අභිරුහිත් වැසුණු නන්වන් මලින් සැරඳුණු ඒ දිව්‍යාභිරාමෝ මහත් සෘද්ධි ඇති තා සතුටු කරවත්. (ඒ නෝ) වසවන් දෙවරපහු මෙන් සතුටු වෙහි.

1181. දේවරහියෙන් යුක්ත වූ (නෝ) බෙර සක් මිහිඟුයෙන් ද චිණයෙන් හා පණාබෙරින් ද නැටුම් ගැයුම් මැනවින් පවත්නා කල්හි සිත් අලවා වෙසෙහි.

1182. දිබ්බා තෙ විවිධා රූපා දිබ්බා සඤ්ඤා අරො රසා,
ගන්ධා ච තෙ අධිජ්‍යොතා ථොට්ඨබ්බා ච මනොරමා.
1183. තස්මිං විමානෙ පචරෙ දෙවපුක්ඛ මහපසභො,
අනිරොචයි චණ්ණණ්ණන උදයනොතාච භානුමා.
1184. දනස්ස තෙ ඉදං ඵලං අරො සීලස්ස වා පන,
අරො අඤ්ඤාලිකමවස්ස නං මෙ අකංඛාහි පුඤ්ඤොති.
1185. සො දෙවපුක්ඛො අත්තමනො මොග්ගලොනොන පුච්ඡිතො,
පක්ඛං පුට්ඨා වීයාකාසි යස්ස කමමයසිදං ඵලං.
1186. අහං කපිලවත්ථිකම් යාකියානං පුරුක්ඛමෙ,
සුද්ධාදනස්ස පුක්ඛස්ස කක්ඛො සහජො අහං.
1187. යද්ද සො අච්ඡරතොයං බොධාය මහිනිකංඛි,
යො මං මුද්දහි පාණිහි ජාලනබ්බතබ්බහි¹ ව.
1188. සජ්ඣිං ආකොට්ඨිකාන වහ සම්මානි ච බ්‍රහ්මි,
අහං ලොකං තාරයිස්සං පතො සමෙබ්බධිමුක්ඛමං.
1189. නං මෙ ගිරං සුණ්ණතස්ස භාසො මෙ විපුලො අහු,
උදග්ගචිතො සුමනො අභිසිංසිං² තද්ද අහං.
1190. අභිරුද්ධකංඛි මං ඤාතො සකාපුක්ඛං මහායසං,
උදග්ගචිතො මුදිතො වහිස්සං පුරිසුක්ඛමං.
1191. පරෙසං විජිතං ගන්තො උග්ගතස්මිං දිවාකරෙ,
මම ඡන්තකංඛි මහාය අනපෙක්ඛො යො අපකකම්.
1192. තස්ස තබ්බතබ්බො පාදෙ ජිව්හාය පරිලෙහිසං,
ගච්ඡන්තකංඛි මහාවීරං රුද්ධොනො උදිකඛිසං.
1193. අදස්සනොනහං තස්ස සකාපුක්ඛස්ස සිරිමනො,
අලස්මිං ගරුකාබාධං බීජං මෙ මරණං අහු.
1194. තස්සෙව අනුභාවෙන විමානං ආවසාමිදං,
සබ්බකාමගුණොපෙතං දිබ්බං දෙවපුරුක්ඛ ව
1195. යස්මිං මෙ අහුවා භාසො සඤ්ඤං සුඛානා බොධියා,
තෙනෙව කුසලමුලෙන ඵුසිස්සං ආසවකකියං.

1. ජාලිකමහතකංඛි - මෙය.

2. අභිසිංසිං - මෙය.

1182. තා විසින් කැමතිවන ලද මනරම් වූ නන්වැදෑරුම් වූ දිව්‍යමය රූපයෝ ද දිව්‍යමය ශබ්දයෝ ද නැවැත දිව්‍යමය රසයෝ ද දිව්‍යමය සුගන්ධයෝ ද දිව්‍යමය ස්ප්‍ර්ශ්ටව්‍යයෝ ද තට ඇත්තාහ.

1183. (එමබා) දේව පුත්‍රය, (තෝ) ඒ උතුම් දෙව්විමනෙහි උද්ගිරු මෙන් මහත් ප්‍රභා ඇති වූ පැහැයෙන් අතිශයින් බබළන්නෙහි.

1184. (එමබා දෙවපුත්‍රය,) තාගේ මේ පුණ්‍යඵලය දනයක්හුගේ ද? නැතහොත් සීලයක්හුගේ ද නැතහොත් අක්‍රමිකර්මයක්හුගේ ද සි මා විසින් විචාරන ලද්දෙහි එය මට කියව.

1185. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවස්තාලය ඒ දිව්‍යපුත්‍ර තෙමේ කුටු සිත් ඇත්තේ මේ පුණ්‍යඵලය යම් කවර කර්මයක්හුගේ ද සි (මෙසේ) පැවැසී ය.

1186. (වහන්ස) මම (පෙර) ශාක්‍යයන්ගේ උතුම් වූ පුරය වූ කපිල වාස්තුයෙහි සුද්ධොදන රජුගේ පුත්‍රයාගේ සහජ වූ කක්ක අශ්වයා වීම්.

1187-88. යම් කලෙක ඒ සිද්ධාර්ථකුමාර තෙමේ බුදුබව ලැබීම පිණිස මැදියම නික්මුණේ ද එකල්හි හෙතෙමේ ජාලහක්‍රී ලකුණෙන් යුත් තඹවන් නිය ඇති මොළොක් අත් කලවෙහි සන් කොට යහළුව මම උතුම් බුදුබවට පැමිණියෙමි ලෝකයා (සසරින්) එතෙර කරන්නෙමි. එහෙයින් මා උසුලාගෙන යව සි කී ය.

1189. මා ඒ වචනය අසත් ම මට මහත් වූ සතුටක් විය. එකල්හි ඔදවැඩිසිත් ඇත්තා වූ එසේ ම සතුටුසිත් ඇත්තා වූ මම එය ආදරයෙන් පිළිගනිමි.

1190. මහායසස් ඇති ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ඒ සිද්ධාර්ථ කුමාරයන් මා පිට නැගී හුන්නහු දැන ඔදවැඩි සිතැති වූ සොම්නස් වූ ඒ පුරුෂොත්තමයා උසුලාගෙන ගියෙමි.

1191. ඒ සිද්ධාර්ථ කුමාර තෙමේ අන්‍ය රජුන්ගේ දේශයකට ගොස් හිරු උද වූ කල්හි මා ද ජක්ක (අසරුවා) ද හැර බලාපොරොත්තු රහිත ව බැහැර ගියේ ය.

1192. (මම) ඒ සිද්ධාර්ථ කුමාරයන්ගේ තඹවන් නිය ඇති පායුවල දිවින් ලෙවීමි. යන්නා වූ ඒ මහාවීරයන් දෙස හඩමින් බලා සිටියෙමි.

1193. ශ්‍රීමත් වූ ඒ ශාක්‍යපුත්‍රයන්ගේ නොදැක්මෙන් (මම) මාරණාන්තික රොගයකට පැමිණියෙමි. එයින් වහා මාගේ මරණය විය.

1194. ඒ පුණ්‍යකර්මයාගේ අනුභාවයෙන් (මම) තවතිසා භවනයෙහි සියලු කම් සැපකින් යුක්ත වූ මේ විමානයෙහි වසමි.

1195. බුදුවීම පිළිබඳ යම් ශබ්දයක් අසා මට හර්ෂයෙක් වී ද, ඒ කුසලමූලයෙන් ම නිවනට ද පැමිණෙන්නෙමි.

1196. සචෙ හි හනෙතා ගවෙජයාසි සතච්ඡු බුද්ධසස සකත්තෙ,
මමා පි නං වචනෙන සිරසා වජ්ජාසි වජ්ජනං.
1197. අභවෙ දව්ච්ඡා මෙඡ්ඡසං ජිනං අසංවිජ්ජගාලං,
දුලලාහං දසසනං හොති ලොකනාටාන තාදිනතති.
1198. සො කතඤ්ඤ කතවෙදී සත්ථාරං උපසඨකම්,
සුත්වා ගිරං වහබ්බමනො ධම්මවක්ඛුං විසොධයි.
1199. විසොධෙත්වා දිව්සිගතං විචිකිට්ඨං වතානි ව
වජ්ජිත්වා සත්ථුනො පාදෙ තසෙවනතරධායටාති.

කතථක විමානං.

7. 8

1200. අනෙකවණ්ණං දරසොකනාසනං
විමානමාරුඤ්ඤ අනෙකවිතං
පරිවාරිතො අවජරාසංගණෙන
සුනිමිතො භූතපතීව මොදයි.
1201. සමස්සමො නත්ති කුතොපනුක්කරො,
යසෙන පුණ්ණෙන ව ඉදධියා ව.
1202. සබ්බෙ ව දෙවා තිදසගණා සමෙව
තං තං නමස්සතති සසිංව දෙවා
ඉමා ව නෙ අවජරායො සමනතතො
තව්වතති භායතති පමොදයතති.
1203. දෙවිද්ධිපකෙතාසි මහානුභාවො
මනුස්සභූතො කිමකාසි පුණ්ණං
කෙතාසි එවං ජලිතානුභාවො
වණ්ණණා ව නෙ සබ්බදියා පහායතීති.
1204. සො දෙවපුකෙතො අක්කමනො මොග්ගලානෙන සුච්ඡතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාතාසි යස්ස කම්මසීදං එලං.
1205. අහං හදනෙත අහුවාසිං¹ සුබ්බෙ
සුමෙධනාමස්ස ජිනස්ස සාවකො
පුටුජ්ජනො අනවබොධොභමසුති²
සො සත්තවස්සාති පරිබ්බජිස්සහං.³

1. අහුවාසි, - මජ්ඣං.

2. අනානුබොධො භමංසම්, - මජ්ඣං.

3. බෙබ්බජිස්සං - සං,
බෙබ්බජිස්සහං PTS

1196. වහන්ස, ඉදින් ශාස්තෘ වූ බුදුන් වෙත යන්නාහු නම් උන්වහන්සේට මාගේ වචනයෙන් ද මස්තකයෙන් මාගේ වැදීම සැලකරනු මැනවි.

1197. සමාන සුද්ගලයෙක් නැත්තා වූ පස්මරුන් දිනු බුදුරජාණන් වහන්සේ දැකීමට මම ද යන්නෙමි. තාදී ගුණ ඇති ලොවට පිහිට වූ බුදුවරුන්ගේ දැකීම දුර්ලභ වෙයි.

1198. කළ ගුණ දන්නා වූ ඒ දිව්‍යපුත්‍ර තෙමේ බුදුන් වෙත එළඹියේ ය. හෙ තෙමේ පැනැස් ඇති බුදුන්ගේ ධර්මය අසා දහම් ඇස (සොවාන් මග) පිරිසිදු කෙළේ ය.

1199. ඒ දිව්‍යපුත්‍ර තෙමේ සක්කායදිව්සී විවිකිච්ඡා සිලබ්බතපරාමාසයන් (ත්‍රිවිධ සංයෝජනයන්) නසා බුදුරජුන්ගේ සිරිපා වැද එහි ම අතුරු දහන් වී ය.

කතථක විමාන යි.

7. 8

1200. නොයෙක් පැහැ ඇති පරිදහයන් හා ශෝක නසන්නා වූ නොයෙක් ලෙසින් විසිතුරු වූ විමානයට නැඟී දිව්‍යාජසරා සමූහයා විසින් පිරිවරන ලද්දේ සුනිර්මිත දිව්‍යරාජයා මෙන් සතුටු වෙහි.

1201. යසසින් පිනෙන් හා ඉදහයෙන් ඔබ හා සමාන වූවෙක් නැත. ඔබට ශ්‍රේෂ්ඨ වූයෙක් කොසින් ද?

1202. සියලු කිදස් වැසි දේවසමූහයෝ එක් ව දෙවි මිනිසුන් වන්ද්‍යාව මෙන් ඒ ඔබට වඳින්. තාගේ මේ දිව්‍යාජසරාවෝ ද හාත්පසින් නටති, ගයති, ප්‍රමුදිත වෙත්.

1203. (තෝ) දේවර්ධියට පැමිණියෙහි. මහත් අනුභාව ඇත්තෙහි. මනුෂ්‍ය වූයෙහි කිනම් පිනක් කෙළෙහි ද? තාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබළවයි, කිනම් පිනෙකින් මෙසේ දිළියෙන පුණ්‍යර්ථය ඇත්තෙහි ද?

1204. මුගලන් තෙරුන් විසින් පුළුවියනා ලද ඒ දේවපුත්‍ර තෙමේ තුටු සිත් ඇත්තේ මේ පුණ්‍යඵලය යම් කවර කම්යක්හුගේ ද යි (මෙසේ) පැවැසී ය.

1205. වහන්ස, මම පෙර සුමෙධ නම් වූ ශාස්තෘන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයෙක් වූයෙමි. මම අධිගම රහිත වූ පාර්ජනියෙක් වූයෙමි. ඒ මම සත් වසක් පැවිදි ගුණ මාත්‍රයෙන් හැසුරුණෙමි.

1206. සවාහං සුමෙධස්ස ජිනස්ස සසුන්තො
පරිනිබ්බුතස්සොසනිශ්ශස්ස තාදිනො
රතනුවවයං හෙමජාලෙන ජනතං
විජ්ඣො දුපසම් මනං පසාදයිං.
1207. න මාසි දනං න ව මජ්ඣී දතුං
පරෙ ව බො තත් සමාදපෙසිං
සුපෙථ නං සුපනියස්ස ධාතුං
ඵවං කිර සග්ගමිනො ගම්සසථ.
1208. තදෙව කම්මං කුසලං කතං මයා
සුබ්බෙදිබ්බං අනුභොමී අහතනා
මොදමහං තිදසගණස්ස මජ්ඣෙ
න තස්ස පුණ්ණස්ස බයමි අජ්ඣගනාහි.¹

අනෙක වණ්ණ විමානං.

7. 9

1209. අලඬ්ඛනො මට්ටකුණ්ඩලි
මාලාධාරී හරිව්ඤ්ඤස්සදෙ
බාහාපග්ගො කාන්දසි
මිනමජ්ඣෙ කිං දුක්ඛිනො කුට්ඨනි.
1210. සොවණ්ණමයො පහස්සරො
උසානෙතො රථපඤ්ඤරො මම
තස්ස වක්කයුගං න වින්දමි
තෙන දුසෙබ්බ ජහිස්සං²ථිවිතනාහි.
1211. සොවණ්ණමයං මණිමයං
ලොභිතඬ්ඛමයං³ අථ රුටියාමයං
ආවික්ඛ මෙ හඤ්ඤ මාණව
වක්කයුගං පටිලාභයාමි⁴ තෙනි.
1212. සො මාණවො තස්ස පාවිදි
වික්කසුරියා උභයෙත්ථ දිස්සරෙ
සොවණ්ණමයො රථො මම
තෙන වක්කයුගෙන සොහතිති.

1. අජ්ඣගනාහි, - මජ්ඣං.
අජ්ඣගාහි, - PTS.
2. ජහාමි - මජ්ඣං.
ජහිස්සාමි - සායා-PTS.
3. ලොභිතඬ්ඛමයං - මජ්ඣං.
ලොභිතඬ්ඛමයං - සායා.
ලොභමයං - කතවි.
4. පටිලාභයාමි - මජ්ඣං.

1206. ඒ මම පිරිනිව්වා වූ චතුරොසය කරණය කළා වූ තාදී ගුණ ඇති පස්මරුන් දිනූ සුමෙධ නම් ශාස්තෘෂ්ට් වහන්සේගේ භාත්පසින් කපුන් දෑලින් වැසි රුවනින් කළ ධාතුචෛත්‍යයට වැඳ එහි සිත පැහැදවිමි.

1207. මා විසින් දෙනලද දනයෙක් නම් නො වී ය. දෙන්නට මට දෙයාවස්තුචෙකුදු නැත. පිදියසුත්තනුගේ ධාතුන් පුදවූ. මෙසේ මෙලොවින් චුත්ත ව ස්වර්ගයට යන්නනු යයි එහි අනුන් සමාදන් කරවූයෙමි.

1208. මාවිසින් ඒ කුසල කර්මය කරන ලදී. (එහි විපාක විසින්) මම දිව සැපත් අනුභව කරමි. තිදස් වැසි දෙවගණයා මැද මම සතුටු වෙමි. ඒ පුණ්‍යයාගේ ඤායට ද නො පැමිණියෙමි.

අනේකවණුණ විමාන සි.

7. 9

1209. අලංකාර වූයෙහි මටකොටොල් ඇතියෙහි මල්බර ඇතියෙහි රත්වත් සඳුන් ඇතියෙහි වනමැද දෙ අත් බැඳගෙන හඬනෙහි. තෝ කුමක් හෙයින් දුකට පැමිණියෙහි ද?

1210. රන්මුවා වූ පැහැ විහිදෙන රිය මැදිරියෙක් මට උපත. එයට සක් යුවළක් නො ලබමි. ඒ දුකින් දිවි හරින්නෙමි.

1211. සොළුරු මාණවකය, මට කියව. රන්මුවා වූ හෝ මිණිමුවා වූ හෝ රන්මිණිමුවා වූ හෝ වැළි රිදිමුවා වූ හෝ සක් යුවළක් තට ලබාදෙමි.

1212. ඒ මාණවක තෙමේ ඔහුට මෙසේ කී ය. මෙහි සඳ හිරු දෙදෙන පැනෙත්, මාගේ රන්මුවා රිය ඒ සක් යුවළින් හොඳි.

1213. බාලො බො කමසි මාණව
යො නිං පත්තයසෙ අපත්තියං
මඤ්ඤමි කුචං මරිසසයි
නභි නිං ලච්ඡයි වන්දසුරියෙනි.
1214. ගමනාගමනාසු දිසසති
විණ්ණධාතු උභයත්වීරියා
පෙතො පන කාලකතො න දිසසති
කොනිධි කන්දනං බාලානරොති.
1215. සච්චං බො වදෙසි මාණව
අහමෙවි කන්දනං බාලානරො
වන්දං විය දරකො රුදං
පෙතං කාලකතාභිපත්තයනභි.
1216. ආදින්නං වත මං සන්තං සන්ධින්නංව පාවකං,
වාරිනා විය ඔසිඤ්ඤං සබ්බං නිබ්බාපයෙ දරං.
1217. අබ්බභිං වත මෙ සලලං සොකං හදයනිසීතං,
යො මෙ සොකපරෙතස්ස පුත්තයොකං අපානුදි.
1218. ස්වාහං අබ්බුළහ සලොසමි සිතිගුණොසමි භිබ්බුතො,
න සොවාමි න රොදමි තච සුඤ්ඤාන මාණවාති.
1219. දෙවනානුසි ගන්ධබ්බො ආදු සකෙසා සුරිඤ්ඤො,
කො වා නිං කස්ස වා පුත්තො කරං ජානෙමු තං මයනභි.
1220. යඤ්ඤි කන්දසි යඤ්ඤ රොදසි
පුත්තං ආලාහතො සයං දභිත්වා
ස්වාහං කුසලං කරිත්වා කම්මං
තිද්ධානං සහවිත්තං පනෙතාති.¹
1221. අපං වා බහුං වා නාදුසාම
දුතං දදන්තස්ස සකෙ අගාරෙ
උපොසථකම්මං වා තාදිසං
කෙන කමෙමින ගතොසි දෙවලොකනභි.
1222. ආබාධිකොනං දුක්ඛිකො ගිලානො
ආතුරුපොසිත්තං සකෙ නිවේසනෙ
බුද්ධං විගතරජං විකිණ්ණකම්මං
අද්දකම්මං සුගතං අනොමපඤ්ඤං.

1. අබ්බුළහං - හා,

2. ගෙතාති - මෙය.

1213. මාණවකය, යම්බඳු වූ හෝ නො පැතියපුත්තක් පතනෙහිද? ඒ හෝ බාලයෙක් ම වෙහි. හෝ මැරෙන්නෙහි යයි හඬිමි. හෝ සඳ හිරු දෙදෙනා නො මැ ලබන්නෙහි ය.

1214. මේ අභයෙහි යාම ඊම් පෙනෙයි. පැහැ සටහන් ද පෙනෙයි. උභය විචිත්‍ර ද පෙනෙත්. කල්ලිය කළ පරලොව ගිය පුද්ගලයා නො පෙනෙයි. මෙහි වලස්නවුන් අතුරෙන් කවරෙක් නම් ඉතා අඤාන වෙයි ද?

1215. මාණවකය, සැබවක් ම කියති. සඳ ඉල්ලා හඬන දරුවකු මෙන් කල්ලිය කළ පරලොව ගිය නැතැත්තහු පතන මම ම වලස්නවුන් අතුරෙන් ඉතා අඤාන වෙමි.

1216. ගිතෙල් ඉසින ලද ගින්නක් මෙන් ඇවිලගත්තකු වූ ම මා දියෙන් ඉසින්නක්හු මෙන් හැම කාය චිත්ත දර්ම එකැතින් නිවුයෙහි ය.

1217. යමෙක් සොවින් මඩනා ලද මාගේ පුත්‍රශෝකය දුරු කෙළේද හෙතෙම මාගේ භාදය ඇසුරු කළ ශෝක නැමති හුල උසුළේ ය.

1218. මාණවකය, ඒ මම තාගේ අනුසසුන් අසා ඉදුරු හුල් ඇතියෙම වෙමි, සිහිල් වූයෙම වෙමි, නිව්යෙම වෙමි, ශෝක නො කරමි, නො හඬමි.

1219. දෙවියෙක් හෝ වෙහි ද? ගඳඹෙක් හෝ වෙහි ද? නොහොත් පුරිඤ්ඤ නම් වූ සක්දෙව්වරු වෙහි ද හෝ කවරෙක් හෝ වෙහි ද කවරකුගේ පුතෙක් හෝ වෙහි ද? අපි එ කරුණ කෙසේ දනුමෝ ද?

1220. තෙමේ පුතා සොහොනෙහි දවා යමකු සඳහා හඬනෙහි ද? යමකු සඳහා වලස්නෙහි ද? (තා පුත්) ඒ මම කුසල් කම් කොට දෙවියන්ගේ සහභාවයට පැමිණියෙමි.

1221. සියගෙයි දී ස්වල්ප වූ හෝ බොහෝ වූ හෝ දනක් දෙනු නො දුටුමහ. එබඳු පෙහෙවස් විසීමක් හෝ අන් පින් කමක් හෝ නො දුටුමහ. කිනම් කර්මයෙකින් දෙවිලොවට ගියෙහි ද?

1222. මම සිය නිවෙස්හි උපන්රොග ඇතියෙමි දුකට පැමිණියෙමි දැඩිභිලන්තැව ඇතියෙමි ආතුරස්වභාව ඇතියෙමි වෙමි. (එකල්හි) සිවුසස් දනගත් පහවූ කෙලෙස් ඇති දුරු කළ සැක ඇති. අලාමක නුවණ ඇති සුගතයන් වහන්සේ දුටුවෙමි.

1223. සවානං මුදිතමනො පසනකවිනෙතා
අඤ්ඤාදිං අකරිං තපාගතස්ස
තානං කුසලං කරිඨානා කමමං
කිදසානං සහව්‍යතං පනෙතාති.
1224. අවජරියං වත අබ්බතං
අඤ්ඤාදිකමමස්ස අයමිදියො විපාකො
අභංගෙ මුදිතමනො පසනකවිනෙතා
අපෙජව ධුද්ධං සරණං වජාමිති.
1225. අපෙජව ධුද්ධං සරණං වජාමිති
ධම්මඤ්ඤා සමිත්ඤ්ඤා පසනකවිනෙතා
තරෙව සික්ඛාය පදනි පඤ්ඤා
අබ්බංගච්ඡුලානි සමාදියස්ස.
1226. පාණාතිපාතා විරමස්ස ධීපං
ලොකෙ අදින්නං පරිවජ්ජයස්ස
අමජ්ජපො මා ව මුසා භණාමි
සකෙන දරෙන ව හොති තුට්ඨොති.
1227. අත්තාමොසි මෙ යක්ඛ තිතතාමොසි දෙවතෙ,
කරොමි තුඤ්ඤං චචනං තංසි ආචරියො මමාති.
1228. උපමි සරණං ධුද්ධං ධම්මඤ්ඤාසි අනුක්කරං,
සමිත්ඤ්ඤා නරදෙවස්ස ගච්ජාමි සරණං අහං.
1229. පාණාතිපාතා විරමාමි ධීපං
ලොකෙ අදින්නං පරිවජ්ජයාමි
අමජ්ජපො නො ව මුසා භණාමි
සකෙන දරෙන ව හොමි තුට්ඨොති.

මට්ටකුණ්ඩලී විමානං.

7. 10

1230. සුඤ්ඤාරං යක්ඛස්ස ව වාණිජාන ව
සමාගමො යත්තං තද අහොසි
යපා කරං ඉතරිතරෙන වාසි
සුභාසිතං තඤ්ඤා සුඤ්ඤාරං සමෙඛි.
1231. යො යො අහු රාජා පායාසි නාමො¹
භුමිමානං සහව්‍යගතො යසස්සි
යො මොදමානොව සකෙ විමානො
අමානුසො මානුසෙ අජ්ඣාසාසිති.

1. පායාසි නාම - මජ්ඣ.

1223. ඒ මම සතුටු සිත් ඇතියෙමි පහන් සිත් ඇතියෙමි නථාගතයන්ට ඇදිලි කෙළෙමි. මම එ කුශලකර්මය කොට දෙවියන්ගේ සහබවට පැමිණියෙමි.

1224. අඤ්ඤාලකර්මයාගේ මෙබඳු මේ විපාකය එකාන්තයෙන් ආශ්වාසයෙකි. එකාන්තයෙන් විස්මයෙකි. මමත් සතුටුසිත් ඇතියෙමි පහන්සිත් ඇතියෙමි අද ම බුදුන් සරණ යෙමි.

1225. අද ම පහන් සිත් ඇතියෙහි බුදුන් ද ධර්මය ද සඤ්ඤා ද සරණ කොට යව. එසේ ම සිකපද පස ද නො කඩ කොට නො පලුදු කොට සමාදන් වෙව.

1226. පණ්ඩායෙන් වහා වෙන් වෙව. ලොවැ (භිමියන්) නුදුන් දෙය දුරු කරව. රහමෙර නො බොන්නෙක් වෙව. බොරු නො කියව. සිය අඹු සමග තුටු වෙව.

1227. යක්‍ෂය, තෝ මට වැඩ කැමැති වෙහි. දෙවිය, සුව කැමති වෙහි. තෝ මට ඇදුරු වෙහි. මම තාගේ වචනය කරමි.

1228. මම අනුකර වූ බුදුන් සරණ කොට යෙමි. නරදෙව්නුගේ දහම ද සතුන් ද සරණ කොට යෙමි.

1229. පණ්ඩායෙන් වහා වෙන් වෙමි. ලොවැ නුදුන් දෙය දුරු කරමි. රහමෙර නො බොනුයෙමි වෙමි. බොරු ද නො කියමි. සිය අඹුව සමග තුටු වෙමි.

මටමතුණ්ඩලි විමාන සි.

7. 10

1230. (සෙරිසසක නම්) දේවසුත්‍රයාගේ ද වෙළඳුන්ගේ ද ඒ ගමන කාලයෙහි යම් වැලිකතරක දී එක්වීමෙක් වී ද, එය අසවු. එකල්හි ඔවුනොවුන් විසින් කරන ලද සුභාෂිත වචනය යම් සේ වේ ද, තෙපි හැම දෙනා එය ද අසවු.

1231. (සේතවානු වරා) පායාසි නම් යම් ඒ රජෙක් වී ද, බුමාවු දෙවියන් ගේ සහභාවයට පැමිණි පිරිවර ඇති ඒ දෙවසුන් තෙමේ සිය විමන්හි සතුටු වෙමින් මිනිසුන්ට (මෙසේ) කියේ ය.

1232. වඩෙක අරඳෙක අමනුසසවධානෙ
කතනාරෙ අපොදනෙ අපහසෙකි
සුදුගතමෙ වණ්ණපරසස මජ්ඣෙ
වඩකං හයං නට්ඨමනා මනුසසා.
1233. නසිධ ඵලා මුලමයා ව සනති
උපාදනං නසී කුතො ඉධ හසෙකි
අඤ්ඤාසු පංසුති ව වාලුකාති ව
නතතාති උණතාති ව දරුණොති ව.
1234. උජ්ජබ්බලං තතතම්චං කපාලං
අනායසං පරලොකෙන තුල්‍යං
ලුද්දනමාවාසමිදං පුරාණං
භූමිපතදෙසො අභිසත්තරුපො.
1235. අප් තුමෙහ තෙතනං වණ්ණණං
කිමාසමානා ඉමං පදෙසං හි
අනුපට්ඨධා සහසා සමෙච්ච
ලොභා හයා අප්චා සමපමුළුගාති.
1236. මගධෙසු අබ්බෙසු ව සත්ථවාහා
ආරොපයිත්වා පණ්ණං පුට්ඨතං
තෙ යාමසෙ සිතධුසොච්චිභූමිං
ධනස්සිකා උද්දයං පත්ථයානා.
1237. දිවා ප්‍රියාසං නධිවාසයනා
යොග්ගානුකම්පණී සමෙකකිමානා
එතෙන වෙගෙන ආයාම සබ්බෙ
රතතිං මග්ගං පටිපන්නා චිකාලෙ.
1238. තෙ දුපපයාකා අපරභුමග්ගා
අනධාතුලා විපතනධා අරඳෙක
සුදුගතමෙ වණ්ණපරසස මජ්ඣෙ
දිසං න ජානාම පමුළුහවිතතා.
1239. ඉදංකං දිස්වාන අදිට්ඨපුබ්බං
විමානසෙවධංකං තවංකං යකි
කතුතතරිං පිටිතමාසමානා
දිස්වා පනිතා සුමනා උදග්ගාති.

1. තරාති - මජ්ඣං.

2. ගතපු - ගතා.

3. ආරොපයිත්වා - ධිජු.

1232. අමනුෂ්‍යයන්ට වාසස්ථාන වූ සැක සහිත වූ වනයෙහි නිරුද්ධ වූ අහර නැති දුකයේ යායුතු වූ මේ වනාන්තරයෙහි වැලිකතර මැද සැකයෙන් බියට පත් ව මංගුළා වූ මිනිසුනි,

1233. මේ වැලිකතරෙහි එල ද අල ද නැත්තේය. හිනි එලවන දර ද නැත. රළු වූ තැවුණු වූ උණුවැලි හා පස් හැර අහරෙක් නම් මෙහි කොයිත් ලැබේ ද.

1234. රළු වූ තද පස් ඇති රත් කබලක් වැනි සැපතක් නැති නරකය බඳු වූ බොහෝ කල් පටන් පිශාව (ප්‍රඥා) යන්ට වාසස්ථාන වූ මේ ප්‍රදේශය සෑමින් වසින් ආපකරන ලද්දක් බඳු වූයේ ය.

1235. තවද, තෙපි කුමක් නිසා කවරක් බලාපොරොත්තුවෙන් නොවීමට එකතු ව මේ පෙදෙසට පිවිසියාහු ද? ලොහයෙන් පැමිණියාහු ද? නොහොත් කියෙකින් පැමිණියාහු ද? නැතහොත් මං මුළාවූවාහු ද?

1236. (එම්බා දේවපුත්‍රය,) අඟු මගද දෙරට සාක්ඛිවාහක වූ ඒ අපි ගැල්හි බොහෝ විකිණියයුතු බවු පුරාගෙන ලාභාපෙක්ෂා ඇති ව වැඩි ධනාශා ඇති ව සිත්දිසාවීර දේශයට යමින.

1237. දවල් පවස නො ඉවසිය හැකි ව ගොනුන්ට හා මිනිසුන්ට එසු බලන්නමෝ මේ වේගයෙන් පැමිණියමින. ඒ අපි සියලු දෙන රැ නොකල්හි මාර්ගයට පිළිපන්නමෝ වෙමු.

1238. නො මග පැමිණියා වූ වැරදි හීය මහ ඇත්තා වූ අතියන් මෙන් ආකුල වූ නැසුණු වූ වනයෙහි අතිශයින් මුළු වූ සිත් ඇති ඒ අපි මේ දුර්ගම වූ වැලිකතර මැද යායුතු දිශාව නො දනුමින.

1239. (එම්බා) දේවපුත්‍රය, පෙර නො දුටු විරු මේ උතුම් විමන ද තා ද දක මෙතැන් පටන් දිවි ලබමහයි සිතා ප්‍රීති වූවමෝ සොමනස් සිතැත්තමෝ බද වැඩි සිතැත්තමෝ වෙමු.

1240. පාරං සමුද්දාසං ඉදංචි වණංචං¹
 වෙකංචරං² සබ්බපථංචි මග්ගං
 නදිංසො පන පබ්බතානංචි දුග්ගා
 පුට්ඨිඤ්ඤා ගච්ඡති හොගහෙනු.
1241. පසංඛදිංසාන වීරිතං පරෙසං
 වෙරජ්ජකෙ මාත්‍රසෙ පෙසංඛමානා
 යං වො සුතං වා අථවාපි දිට්ඨං
 අවෙජ්ජරතං තං වො සුඥොම තාතාති.
1242. ඉතොපි අවෙජ්ජරතරං කුමාර
 න නො සුතං වා අථවාපි දිට්ඨං
 අනිකමාත්‍රසංකමෙව සබ්බං
 දිස්වා න තපසාම අනොමට්ඨණං
1243. වෙහාසයං පොසංඛරංඤ්ඤා භවනති
 පහුතමාලා³ බහු පුණ්ඩරිකා
 දුමා වීමෙ⁴ නිච්චට්ඨපපතො
 අනිච්ච ගජධා සුරභි පවායනති.
1244. වෙච්චියක්ඛො සකම්මසිතාසෙ
 සිලාපවාළසං ව ආයතංසා
 මසාරගලා සහලොභිතධ්මා
 ථමො වීමෙ⁵ ජොතිරසාමයාසෙ.
1245. සහසක්ඛං අතුලානුභාවං
 තෙසුපරි සංඛුමිදං විමානං
 රතනාකාරං කංඤ්ඤාවෙදිමිසං
 තපනීයපට්ටභි ව සාධු ජතං.
1246. ජමේඛානදුක්ඛකත්ථිදං සුමට්ටං
 පාසාදසොපාන ඵලපපතො
 දළො ව වග්ගු සුමුට්ඨො සුසංගතො⁶
 අනිච්ච නිජ්ජානට්ටමා මනුඤ්ඤා.
1247. රතනාකාරසම්භි බහු අත්තපානං
 පරිවාරිතො අච්ඡරාසංගණන
 මුරජ්ජ⁷ ආළමඛර තුරියසුට්ඨො
 අභිවජ්ජිතොපි ථුනිවන්දනාය.

1. ඉමෙච්චිවණංචං - මජ්ඣං, සං.

2. වෙකංසරං - සං.

3. පහුතමාලා - සං.

4. දුමා වීමෙ - සං.

5. ථමො ඉමෙ - මජ්ඣං.

6. දළො ව වග්ගු ව සුසංගතො - මජ්ඣං.

7. මුරජ්ජ - මජ්ඣං.

1240. (එමබා පින්වත්ති,) මුහුදෙන් එතෙර ද මෙබඳු වැලිකතරෙහි ද වේවැල් බැඳ යායුතු මාර්ගවල ද කණු සිටුවා යායුතු මාර්ගවල ද නදී පර්වතාදී දුර්ගම ප්‍රදේශවල ද වස්තු හේතුවෙන් තෙපි නොයෙක් දිගට යන්නහු ය.

1241. අන් රජවරුන්ගේ විජිතයන්ට පැමිණ නොයෙක් රටවල මිනිසුන් දකිමින් තොප විසින් යමක් අසන ලද්දේ ද, තවද යමක් දක්නා ලද ද දරුවෙකි, ඒ ආඥායාමය තොප වෙතින් අසමහ.

1242. (එමබා) දේවතුමාරය, මානුෂික වූ සියලු ඉසුරු සමපත් ඉක්ම ගිය මේ සැපතට වඩා අතිශය ආඥායාම වූවක් අප විසින් දක්නා ලද හෝ අසන ලද හෝ නොවෙයි. තවද, ඒ අලාමක වර්ණය දැක තෘප්තියට නොපැමිණියමහ.

1243. බොහෝ වූ හෙළ පියුම් ඇ මලින් ගැවසීගත් පොකුණු අහසෙහි ගලාබසිත්. එලයෙන් ගැවසීගත් අතිශය සුවඳවත් වූ මේ වෘක්ෂයෝ ද සුවඳ වහනය කෙරෙත්.

1244. සියක් රියන් පමණ උස් වූ දීර්ඝාස්‍ර ඇති වෙරළමිණියෙන් පබළයෙන් කළ ඤාමනයෝ ද මැසිරිගලින් හා රතුමිණියෙන් කළ ඤාමනයෝ ද යන මොහු ප්‍රයාතිෂ්මත් වූවාහු ය.

1245. දහස් ගණන් වැම් ඇති අතුලා වූ අනුභාව ඇති රනින් ගැවසුණු කසුන්මුවා වේදිකාවෙන් යුත් රන්පටින් මනාව වසන ලද තාගේ මේ සුඤ්ඤ විමානය ඒ ඤාමනමඤ්ඤයෙහි පිහිටියේ වෙයි.

1246. මේ විමන අතිශයින් ඔප නැගූ දඹරනින් බබළන්නේ ය. එහි සුමට වූ ප්‍රාසාද සොපාන එලකයෙන් යුත් සරීර වූ මනොභද්‍ර මනාව සංගත වූ ප්‍රාසාද අවයව තෙමේ ඉතා දැකුම්කලු වූයේ මනරම් වේ.

1247. මේ රුවන් විමන ඇතුළත බොහෝ ආභාරපාන ඇත්තේ ය. දිව්‍යාප්සරා සමූහයා විසින් පිරිවරන ලද්දෙහි. මිහිඟු බෙර පනාබෙර තුය්‍යතාදයෙන් නිති පැවති සෞඝ ඇත්තෙහි. ස්වකීර්තිකායෙන් අභිවාදන කරන ලද්දෙහි.

1248. සො මොදසි නාරිගණපාබොධකො
විමානපාසාදවරෙ මනොරමෙ
අවිහනියො සබ්බගුණපපකො
රාජා යජා වෙසසවණො නලිනායා
1249. දෙවො නු ආසි උදවාසි යකො
උදු දෙවිකො මනුසසගුතො
පුට්ඨනති නං වාණිජා සසවාහා
ආවිසති කො නාම කුටංසි යකොති.
1250. සෙරිසකො¹ නාම අහවසි යකො
කන්තාරියො විඤ්ඤපථමි ගුතො
ගුමං පදෙසං අභිපාලයාමි
වාට්ඨකරො² වෙසසවණසස රකෙකුතී.
1251. අධිච්ච ලද්ධං පරිණාමජං තෙ
සයං කතං උදු දෙවෙති දික්කං
පුට්ඨනති නං වාණිජා සසවාහා
කථං තයා ලද්ධමිදං මනුකුතී,
1252. නාධිච්චලද්ධං න පරිණාමජං මෙ
න සයං කතං න හි දෙවෙති දික්කං
සකෙති කමෙමති අපාපකෙති
පුකෙකුතී මෙ ලද්ධමිදං මනුකුතී.
4253. කිං තෙ වතං කිං පන පුභවවරියං
කිසස පුච්ඡණ්ණසස අයං විපාකො
පුට්ඨනති නං වාණිජා සසවාහා
කථං තයා ලද්ධමිදං විමානකති.
1254. මමා පායාසිති අහු සමකුකු
රජ්ජං යද් කාරසිං කොසලානං
නාඤ්ඤිකං කදරියො සාපධමෙමා
උචෙජ්ජවාදී ට තද් අහොසිං.
1255. සමණො ට බො ආසි කුමාරකසසපො
බහුසුතො වික්කකපී උළාරො
යො මෙ තද් ධම්මකථං අකාසි⁴
දිට්ඨිවිසුකානි විනොදසි මෙ.

1. සෙරිසකො - මජ්ඣිම.
2. වට්ඨකරො - මජ්ඣිම.
3. ගුමං - මජ්ඣිම.
4. අහොසි - මජ්ඣිම.

1248. ඒ වෙසවුණු රජ තෙමේ නලිනී නම් ක්‍රීඩාසථානයෙහි යම්සේ ද, එසේ ඒ තෝ ද නාරිගණයා විසින් ප්‍රබෝධිත වූයෙහි. නො සිතිය හැකි අනුභාව ඇතියෙහි, සියලු ගුණයෙන් යුක්ත වූයෙහි. මනරම් වූ ඒ උතුම් විමන් සහයෙහි සතුටු වෙති.

1249. තෝ දෙවියෙක් වෙති ද? නොහොත් යක්ෂයෙක් වෙති ද? නොහොත් සක්දෙව්දු වෙති ද? චිත්‍රිය දැ ඇතියෙහි ද? (එමබා) දේවසුත්‍රය, තෝ කිනම් වෙති දැ යි මේ සාක්ෂිවාහක වෙළෙන්දෝ විචාරති. කියනු මැනැවි.

1250. (එමබා වෙළඳුනි,) කතරෙහි නියුක්ත වූ වැලි කතරෙහි ආරක්ෂක වූ මම සෙරිසාක නම් යක්ෂයා වෙමි. වෙසවුණු රජුගේ චරිතය කරන්නෙමි මේ ප්‍රදේශය පාලනය කරමි.

1251. (එමබා දිව්‍යසුත්‍රය,) තාගේ සම්පතිය අහෙතුක ව ලද ද? කාල පරිණාමයෙන් ලද ද? තමා විසින් ම නිපදවූවක් ද? නොහොත් දෙවියන් විසින් හෝ දෙන ලද්දක් ද, මනොභූ වූ මේ සැපත තා විසින් කෙසේ ලද දැ යි සාක්ෂිවාහක වෙළෙන්දෝ තා විචාරත්. එය කියනු මැනැවි.

1252. (වෙළඳුනි,) මාගේ මේ සැපත අහේතුක ව ලද්දක් නො වේ. කාල පරිණාමයෙන් ලද්දක් නො වේ. තමා විසින් නිපදවන ලද්දක් හෝ නො වෙයි. දෙවියන් විසින් දෙන ලද්දක් නො වේ මැ යි. අලාමක ස්වකීය පුණ්‍යකම් කරණ කොටගෙන මා විසින් මේ මනොභූ සැපත ලබන ලදී.

1253. (එමබා දේවසුත්‍රය,) (ඒ) තාගේ චුත සමාදානය කුමක් ද? (තාගේ) උතුම් හැසිරීම කුමක් ද? මේ විපාකය නවර නම් කුශල කම්පක්ෂ්‍ය ගේ ද? මේ විමන තා විසින් කෙසේ ලබන ලද දැ යි සත්වා වෙළෙන්දෝ ඔහු විචාරති.

1254. යම් කලෙක කොසොල් රට රජය කරවීම ද, (ඒ) මම පායාසිරිපායකු යි නමෙන් විය. එකල්හි මම නාසතිකදාෂ්ට් ඇති කද මසුරු වූ ලමු සැහැවි ඇති උච්ඡද්වාදියෙමි වීම.

1255. එකල්හි බහුශ්‍රැක වූ චිත්‍රකර්ම වූ උදර වූ කුමාරකසාස නම් ශ්‍රමණ කෙනෙක් වූහ. උන් වහන්සේ මට බණ වදළ සේක. මාගේ දෘෂ්ටිසු ද දුරු කළ සේක.

1256. තාහං තස්ස ධම්මකරං සුභික්ඛා
උපාසකතං පටිච්චෙදයිස්සං.
පාණාතිපාතා වීරතො අහොසිං.
ලොකෙ අදික්ඛං පටිවජ්ජයිස්සං.
අමජ්ජපො තො ව මුසා අභාණිං.
සකෙන දරොන ව අහොසිං¹ තුට්ඨො.
1257. කං මෙ වතං තං පන බුහුමවරියං.
තස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො
තෙහෙව කම්මෙති අපාපකෙති
පුඤ්ඤති මෙ උභිමිදං විමානානි.
1258. සච්චං කිරාහංසු නරා සපඤ්ඤා
අනඤ්ඤරා වචනං පණ්ඩිතානං.
යතිං යතිං ගවජ්ජති පුඤ්ඤකම්මො
තතිං තතිං මොදති කාමකාමී.
1259. යතිං යතිං සොකපරිඤ්ඤා ව
වට්ඨො ව බ්බෙධා ව පරික්කලෙසො
තතිං තතිං ගවජ්ජති පාපකම්මො
න මුට්ඨති දුග්ගතියා කදව්විති.
1260. සම්මුළුභරුපොව ජනො අහොසි
අසමිං මුහුතෙත කලුලිකතොව
ජනසුඛිමස්ස තුග්ගඤ්ඤා භූමාර
අප්පච්චයො කෙන නු ඛො අහොසිති.
1261. ඉමෙ සිරිසුපවනා ව² තාතා
දිබ්බා³ ගන්ධා සුරභිං⁴ සම්පවනති
තෙ සම්පවායනති ඉමං විමානං.
දිවා ව රතොනා ව තමං නිහණ්ඩො.
1262. ඉමෙසං ව ඛො ව්‍යසසතවට්ඨයෙන
සිපාවිකා ඵලති ඵකමෙකා
මානුසස්සකං ව්‍යසසතං අතීතං.
යදග්ගෙ කාමමත්ති ඉට්ඨපපතෙතො.
1263. දිඛානහං වසසසතානි පඤ්ඤා
අසමිං විමානෙ යථාන කාතා
ආයුකඛයා පුඤ්ඤඛයා වට්ඨස්සං.
තෙතෙව සොකෙන පමුච්ඡිතොඤ්ඤිති⁵.

1. අහොසි - මජ්ඣං.
2. ඉමෙ ව සිරිසුපවනා - මජ්ඣං.
3. ඉමෙති සිරිසුපවනා ව - PTS
4. දිබ්බා ව - PTS
5. සුරභි - මජ්ඣං.
6. සමුච්ඡිකොඤ්ඤිති - PTS

1256. මම උන්වහන්සේ ගේ ඒ ධර්මකර්ම අසා උපාසකත්වය ගිවිස්සෙමි. පණ්ඩායෙන් දුරු වූයෙමි වීම. ලොවැ නුදුන් දෙය දුරු කෙළෙමි. රහමෙර නො බොනුයෙමි වීම. බොරු නො ද කීම. සිය අඹුව හා කුටු වීම.

1257. ඒ මාගේ චූතසමාදනය යි. ඒ (මාගේ) උතුම් හැසිරීම යි. මේ ඒ කුශලකම්යාගේ විපාක යි. ඒ අලාමක වූ කුශලකර්මයන් කරණකොට ගෙන මා විසින් මේ විමානය ලබන ලදී.

1258. කළ පින් ඇති පුද්ගලයා යම් යම් තැනක යේ නම් ඒ ඒ තත්ති කැමැති සමසත් ඇති ව සතුටු වේ යයි. නුවණැති මනුෂ්‍යයෝ සැබවක් ම කීවාහු ය. පණ්ඩිතයන්ගේ වචනය වෙනස් නො වේ.

1259. අකුසල් කළ පුද්ගල තෙමේ යම් යම් තැනෙක (ඉපදීම වශයෙන්) යේ ද, (හෙ තෙමේ) ඒ ඒ තත්ති සෝ වැලැපුම් ඇතියේ වද වීදුම් ඇතියේ අවැඩ දැනවීම ඇතියේ කිසිකලෙකන් දුගතියෙන් නො මිඳෙයි.

1260. දිව්‍යජන තෙමේ මේ මොහොතෙහි කැළඹුණකු මෙන් ද හැමතින් මුළු වූ සැඟවී ඇතියකු මෙන් ද විය. කුමාරය, මේ පිරිවර ජනයාගේ ද තාගේ ද මේ දෙමතස කුමක් නිසා වී ද?

1261. දරුවෙහි, මහරිරුක් වනයෙන් මේ දිවගඳු හමිනි. ඒ දිව-ගඳු දව රෑ අඳුර නසා මේ විමානයට හමන්.

1262. මේ මහරිරුක්හි එක් එක් මල් පෙති හවුරුදු සියයක්හුගේ ඇවෑමෙන් පැසි වැටෙයි. යම් දිනක පටන් මේ දිව්‍ය ආත්මයෙහි උපන්නෙම වෙමි ද? (එතැන් පටන්) මිනිස් සියවසරෙක් ඉක්මිණි.

1263. දරුවෙහි, මේ විමන්හි මම පන්සිය වසරක් සිට ආයු හා පින් පිරිහීමෙන් ව්‍යුත වන්නෙමි යි දැක ඒ ශෝකයෙන් ම අතිශයින් මුසපත් වීම.

1264. කරං නු සොවෙය්‍ය කරාවිධො සො
උද්ධං විමානං අතුලං වීරය
යෙ වාපි ඛො ඉත්තරමුපපන්නා
තෙ නුන සොවෙය්‍යං පරික්කප්පකුසුති.
1265. අනුච්ඡවිං ඔවදියඤ්ඤා මෙ තං
යං මං තුමෙහ පෙය්‍යවාචං වදෙථ
තුමෙහ ව ඛො තාතා මයානුගුත්තා
යෙනිව්ජකං තෙන පලෙථ සොස්සිකති.
1266. ගන්තවා මයං සිහසු සොච්ඡරහුමිං
ධනස්සිකා උද්ගයං පස්සයානා
යථා පයොගා පරිපුණ්ණවාගා
කාභාම සෙරිස්සමහං උළාරනාති.
1267. මා වෙච සෙරිස්සමහං අකස්ස
සබ්බඤ්ඤා වො හවිස්සති යං වදෙථ
පාපානි කම්මානි විවජ්ජයාථ
ධම්මානුයොගඤ්ඤා අධිට්ඨතාථාති.
1268. උපාසකො අස්සී ඉමම්ඤ්ඤා සමෙක
බ්බසුත්තො සීලවතුපපන්නො
සද්ධො ව වාගී ව සුපෙසලො ව
විවසබ්බෙසො සනතුසිතො මුනිමා.
1269. සඤ්ජානමානො න මුයා හණෙය්‍ය
පරුපසාතාය න චෙතසෙය්‍ය
චෙහුතිකං පෙසුතං තො කරෙය්‍ය
සණ්ඨඤ්ඤා වාචං සබ්බං හණෙය්‍ය.
1270. සභාරවො සප්පතිසෙසා චිනිතො
අපාපකො අධිසීලෙ විසුද්ධො
සො මාතරං පිතරං වාපි ජනතු
ධම්මෙන පොසෙති අරියවුත්ත.
1271. මෙඤ්ඤ සො මාතාපිතුත්තං කාරණා
භොගානි පරියෙසති න අත්තභෙතු
මාතාපිතුත්තඤ්ඤා යො අවචයෙන
නෙකබ්බෙචපොණො වරිස්සති බුහුවරියං.
1272. උජ්ඣ අවචෙකා අසයො අමායො
න ලෙසකප්පෙන ව වොහරෙය්‍ය
සො තාදිසො සුක්කතකම්මකාරී
ධම්මෙ යිතො කිංකරී ලභෙථ දුක්ඛං.

1264. (එමබා දේවපුත්‍රය,) විරාජ්‍යක වූ අතුලාස වූ මේ විමානය ලැබූ එබඳු වූ තෝ කෙසේ නම් ගොත කරන්නෙහි ද? මද ආයු ඇති ව උපන් මද පිනැති යම් කෙනෙක් වෙත් නම් ඔහු එකාන්තයෙන් ගෝක කරන්නාහු ය.

1265. (එමබා) දරුවෙහි, මා පිළිබඳි ඒ සුදුසු ප්‍රිය වූ අවවාද වචනයක් යම් හෙයකින් මට කියනු ද? ඒ තෙපි ද මා විසින් රක්ෂිත වූවාහු යම් ඒ කැමැති තැනකට සැපයේ යවු.

1266. ධනය බලාපොරොත්තු වූ එහි වැඩිම පාර්ශ්වය කරන්නා වූ අපි සිත්වූ සෝථිර භූමිප්‍රදේශයට ගොස් ප්‍රතිඥා පරිදි වූවාහු පිරිපුන් ත්‍යාග ඇත්තාහු උදර වූ සෙරිසක්ක පූජාවක් කරන්නෙමු.

1267. සෙරිසක්කපූජා නො කරවු. යමක් තෙපි කියවු ද? (ඒ) සියල්ල එසේ ම වන්නේ ය. පව්කම් හරිවු. දහම් අනුව හැසිරීම ඉටා ගනිවු. (මේ සෙරිසක්ක පූජා යි.)

1268. මේ සත්ත්ව සමූහයා අතුරෙහි බහුශ්‍රැත වූ ශීලව්‍රතයෙන් යුක්ත වූ සැදැහැති ත්‍යාගවත් සුපෙහෙල වූ විවක්‍ෂණ වූ ප්‍රීතිමත් වූ කම්පල දැනීමේ නුවණ ඇති උපාසකයෙක් ඇත.

1269. දූත දූත බොරු නො කියන්නේ ය. පරපණ නැසීම පිණිස නො සිතන්නේ ය. සමගි වුවත් වෙන් කරන පිපුනු බස් නො කියන්නේ ය. සියුම් මෙළෙක් බස් කියන්නේ ය.

1270. ගෞරව සහිත වූ කීකරු සැහැවි ඇති හික්මුණු පව නොකරන්නා වූ (උපාසකයන් විසින් රැකියයුතු) අධිශීලයෙහි පිරිසිදු වූ නිදෙස් පැවතුම් ඇති ඒ සත්ත්ව තෙමේ මව ද පියා ද දැනුමෙන් පොෂණය කරයි.

1271. තිවනට නැමුණු යමෙක් මවු පියන්ගේ ඇවෑමෙන් ශායන බ්‍රහ්මචර්යාවෙහි හැසිරෙන්නේ ද, හෙතෙමේ මවුපියන් නිසා හොඟ සොයයි. තමා පිණිස නො සොයති සිතමි.

1272. සෘජු වූ අවංක වූ අසය වූ අමායාවී වූ හෙතෙමේ කණිස ලෙස-යෙන් (මායා සායෙයා විසින්) වචන නො කියන්නේ ය. එබඳු යහපත් කම් කරන ධර්මයෙහි පිහිටි පුද්ගල තෙමේ කෙසේ නම් දූකක් ලබන්නේ ද?

1273. තං කාරණං පාතුකතොමිති අත්තනා
 තස්මා ධම්මං පස්සථ වාණිජාසෙ
 අඤ්ඤානු තෙනිහ භස්මි¹ භවෙථ
 අත්තාකුලා විප්පනට්ඨා අරසෙඤ්ඤ
 තං විප්පමානෙන ලුහුං පරෙන
 සුඛො භවෙ සප්පරියෙන සංඛගමොති.
1274. කිං නාම සො කිස්සි කරොති කම්මං
 කිං නාමධෙය්‍යං කිං පන තස්ස ගෞතම.
 මයංචි නං දට්ඨකාමසික යකඛ
 යස්සානුකම්පාය ඉධාගතොයි
 ලාභා හි තස්ස යස්ස කුචං පිහෙසිති.
1275. යො කප්පකො සම්භව නාමධෙයොතා
 උපාසකො කොව්ඡථලුපථී²
 ජානාරි නං කුමාතං පෙසියො සො
 මා බො නං හිළික් සුපෙසලො සොති.
1276. ජානාමසෙ යං තං වදෙයි යකඛ
 න බො නං ජානාම ස ඊදිසොති
 මයංචි නං පුර්වස්සාම යකඛ
 සුඛො³ කුඤ්ඤං වටනං උළාරභති.
1277. යෙ කෙව්මසමීං සකෙස් මනුස්සා
 දහරා මහනතා අථවාපි මජ්ඣමා
 සබ්බෙව තෙ ආලබ්භිතකු විමානං
 පස්සන්තු පුඤ්ඤාන ඵලං කදරියාති.
1278. තෙ තත් සබ්බෙව අහං පුරෙති
 තං කප්පකං තත් පුරකඛිට්ඨො⁴
 සබ්බෙව තෙ ආලබ්භිංසු විමානං
 මසක්ඛාසාරං විය වාසවස්ස.
1279. තෙ තත් සබ්බෙව අහං පුරෙති
 උපාසකත්තං පට්ඨෙදධිංසු
 පාණානිපාතා වීරතා අහෙසුං
 ලොකෙ අදින්නං පටිවිජ්ජධිංසු.
1280. අමජ්ජපා නො ව මුයා හණිංසු
 සකෙන දරෙන ව අහෙසුං කුට්ඨා
 තෙ තත් සබ්බෙව අහං පුරෙති
 උපාසකත්තං පට්ඨෙදධිංසු
 පසංගාමී සකෙස් අනුමොදමානො
 යකඛිදධියා අනුමනො සුනප්පනං.

1. භස්මි - සා.

2. කොව්ඡකල්පථී - ඩ.

3. සුඛො - මජ්ඣ.

4. පුරකඛිට්ඨා - මජ්ඣ.

1273. ඒ උපාසකයා හේතුකොට (තොප ඉදිරියෙහි) මම තෙමේ ම පහළ වූයෙමි. එහෙයින් වෙළෙඳුනි, ධර්මය දකිවු. ඒ උපාසකයා හැර මෙහි (ආවාහු නම්) තෙපි අන්‍යයා විසින් පීඩා කිරීම කරණ කොට මේ මරු කතරු අකියත් මෙන් ආකූල වූවාහු චිත්තයට පත් වූවාහු වහා අළු වන්නාහු ය. එකානිකයෙන් සත්පුරුෂ සබ්බකමය යාප වේ.

1274. (එම්බා) දේව පුත්‍රය, හෙතෙමේ කිනම් ඇත්තේ ද? කිනම් කම් කරයි ද? (මවුපියන් විසින් ඔහුට) තැබූ නම කුමක් ද? ඔහුගේ ගොත්‍රය කුමක් ද? අපි දු ඔහු දක්නා කැමතිසමඟ. ඒ එසේමැ යි. තෝ යමකුට අනුකම්පාවෙන් මෙහි පැමිණියෙහි ද, යමෙකුට ප්‍රිය කෙරෙහි ද? ඔහුගේ (පැමිණීම) ලාභයෙක් මැ යි.

1275. කොස්සෙන් හා පනාවෙන් පිටත්වනසුලු වූ තොපගේ ඒ සේවක වූ සුපෙසල උපාසක වූ ප්‍රසිද්ධ වූ සමඟව නම් කරනැවැතියෙක් වේ ද, ඔහු දකිවු. ඔහු පහත් කොට නො සිතවු.

1276. (එම්බා) දේව පුත්‍රය, යමකු සඳහා තෙපි කියවූ ද, අපි ඔහු දනුමහ. හෙතෙමේ ගුණවශයෙන් මෙබඳු යයි ඔහු නො දනුමහ, දේවපුත්‍රය තාගේ උදර වූ වචනය අසා අපි දු ඔහු පුදත්තෙමු.

1277. මේ වෙළඳවුළෙහි හෙවත් තවලමෙහි තරුණ වූ මහලු වූ තවද මැදුම් වූ යම්කිසි මසුරු මිනිස්සු වෙත් ද, ඒ සියල්ලෝ ම මේ විමනට නඟිත්වා. පිත්පල බලත්වා.

1278. එහි ඒ සියලු දෙන ම 'මම පෙරටු වෙමි, මම පෙරටු වෙමි' යි එහි ඒ කරනැවැතියා පෙරටු කොට (උත්සාහවත් වූහ.) ඒ සියල්ලෝ ම තවතිසා භවනයට මෙන් ඒ විමානයට නැංගාහු ය.

1279. එහි ඒ සියලු දෙන ම 'මම පෙරටු වෙමි, මම පෙරටු වෙමි' යි උත්සුක ව උවසු බව ගිවිස්සාහු ය. පණිවායෙන් දුරු වූහ. ලොව නුදුන් දෑ ගැන්ම දුරු කළාහු ය.

1280. මත්පැන් නො පූහ. බොරු නො බිණූහ. සිය අමුච්ඡා හා කුටු වූහ. එහි සියලු දෙන ම 'මම පෙරටු වෙමි, මම පෙරටු වෙමි' යි උත්සුක ව උවසු බව ගිවිස්සා ඒ වෙළඳවුළු ඒ දෙවපුත් විසින් අනුමත වූයේ දිව්‍යරාජියෙන් නැවත නැවතත් අනුමෝදන් වනුයේ කැමැති තැනට ගියේ ය.

1281. ගතඛාන නෙ සිත්ථුසොච්චිමි.
ධනස්සා උදයං¹ පඤ්ඤානා
යථා පයොගා පරිපුණ්ණලාභා
පඤ්ඤාමු. පාටලිපුකතමකකිතං.
1282. ගතඛාන නෙ සඛකරං යොජ්ඣිවග්ගො
පුතෙනති දරෙහි සමඛගිහුතා
ආනන්දී විතො² සුමනා පතීතා
අකංසු සෙරිස්සමහං උළාරං.
1283. සෙරිස්සකා නෙ පරිවෙණං මාපයිංසු
ඵතාදියා සපසුරියාන සෙවනා
මහස්සිකා ධම්මගුණාන සෙවනා
ඵකස්ස අඤ්ඤාය උපාසකස්ස
සංකෙඛව සහතා සුමිතො³ අගෙහුනති.

සෙරිස්සකවිමානං.

7. 11

1284. උච්චමිදං මණිපුණං විමානං
සමනතතො ආදය යොජනානි
කුටාගාරා සත්තසතා උළාරා
වෙථරියසුමහා රුචකසුකා සුභා
1285. තසුච්ඡයි පිච්ඡි බාදසි ච
දිබ්බා ච විණං පවදන්ති වග්ගං
දිබ්බා රසා කාමගුණෙසු පඤ්ඤා
නාරියො ච නළචන්ති සුචණ්ණෙජ්ඣකා.
1286. කෙන නෙ තාදියො වග්ගෙණ
කෙන නෙ ඉධම්ජකති
උපසස්සකති ච නෙ ගොගා
යෙ කෙවි මනසො පියා
1287. පුච්ඡාමි තං දෙව මහානුභාව
මනුස්සහුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි ඵං ජලිතානුභාවො
වග්ගෙණ ච නෙ සබ්බදියා පහාසතීති.

1. උදයං - PTS

2. ආනන්දවීතො - සපා,

3. සුමිතො - PTS

1281. ධනාර්ථීවූ අධික ලාභාභා ඇත්තා වූ ඔවුහු සිනටු සෝචීර භූමියට ගොස් සිතැති පරිදි වෙළඳම් කොට පිරිපුන් ලාභ ඇත්තෝ යළි තිරුපදාන වූ පැළඳුප් නුවරට ආවාහු ය.

1282. ඔවුහු නිර්භය වූවාහු සිය ගෙවලට ගොස් අඹුදරුවන් හා එක් වූවාහු මුදිත වූවාහු තුටු වූවාහු සොම්නස් වූවාහු අධික යොම්නස් ඇත්තාහු උදර වූ සේරියසක නම් උනයව පුජාවක් කළහ.

1283. ඔවුහු සේරියසක නම් පිරිවෙනක් ද තැනූහ. එක ම උපාසකයකු නිසා සියලු සත්ත්වයෝ සුවපත් වූවාහු ය. සත්පුරුෂයන්ගේ සේවනය මෙබඳු ය. ධර්මය ගුණවතුන්ගේ සෙවනය මෙබඳු මහත් වැඩ ඇත්තේ යි.

සේරියසක විමාන යි.

7 - 11

1284. (එම්බා දේවපුත්‍රය) ඉතා උස් වූ පිහුම්රාමිණි ආදියෙන් කළ වැම් ඇති මේ විමානය භාත්පසින් දෙළොස් යොදුනෙකි. වෙරළ මිණියෙන් කළ වැම් ඇති රත්පෝරු අතුළු බිම් ඇති උදර වූ යහපත් වූ කුළු ගෙවල් සත් සියයක් වෙයි.

1285. එහි තෝ සිටිනෙහි ය. පානය කරන්නෙහි ය, අනුභව කරන්නෙහි ය. දිව්‍යවීණාවෝ ද මිහිටි සේ වාදනය වෙති. මෙහි දිව්‍යමය වූ රසයෝ ද පස්කම් ගුණයෝ ද වෙත්. ස්වර්ණාභරණයෙන් විභූෂිත වූ නාරිහු ද රහ දක්වත්.

1286. කවර හේතුවකින් තාගේ එබඳු සිරුරු පැහැයක් වී ද? කවර පිනෙකින් තාගේ සුවරිත ඵලය මෙහි සමෘද්ධි වේ ද? මන වඩන්නා වූ යම්කිසි සම්පත්තිහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තිහු (කවර පිනෙකින්) තට පහළ වෙත් ද?

1287. මහත් අනුභාව ඇති දේවපුත්‍රය, තා විචාරම්. මනුෂ්‍ය වූයෙහි කිනම් පිනක් කෙළෙහි ද? තාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බඩුළුවයි. කිනම් පිනෙකින් මෙබඳු දිලියෙන පුණ්‍යර්ථය ඇත්තෙහි.

1288. සො දෙවපුතො අත්තමනො මොග්ගලානෙන පුච්ඡතො,
පඤ්ඤා පුට්ඨා වියාකාසි යස්ස කම්මස්සිදං ඵලං.

1289. සුනිකම්බනං මාලං සුනිකම්බිනවා
පතිට්ඨපෙතවා සුගතස්ස ථූපෙ
මහිඤ්ඤා චමභි මහානුභාවො
දිබ්බෙහි කාමෙහි සමධිගිහුතො.

1290. තෙන මෙ තාදිසො විජේශණං තෙන මෙ ඉධම්ඡකිති,
උපාජ්ජනති ච මෙ භොගා යෙ තෙවි මනසො පියා.

1291. අකකම්බි තෙ භක්ඛු මහානුභාව
මනුස්සහුතො යමහං අකාසිං
තෙනමෙහි ඵලං ජලිතානුභාවො
විජේශණං ච මෙ සබ්බදිසා පහායනීති.

සුනිකම්බනවිමානං.

සුනිකම්බනවග්ගො සත්තමො.

කඤ්ඤානං :-

දෙව දළිඤ්ඤා දෙව විහාරා¹ භතකො ගොපාලකණ්ඩකා²
අනෙකවිජේශණං මට්ටකුණ්ඩලී සෙරිසසනො සුනිකම්බනං
පුරියානං තතියො විග්ගොති.³

භාණ්ඩාරං චතුස්සං.

විමානවක්‍රම නිට්ඨිතං

1. විහාරා - මජ්ඣං.

2. ගොපාලකණ්ඩකො - මජ්ඣං.

3. තතියො විග්ගො පඤ්ඤවර්ණි - මජ්ඣං.

1288. මුගලන් තෙරුන් විසින් ප්‍රථව්‍යයනාලද ඒ දේවදුක්‍ර තෙමේ තුටුසින් ඇත්තේ මේ පුණ්‍යාලය යම් කවර කම්යක්‍රමයේ දී සි විවාරන ලද්දේ (මෙසේ) හැටි සි ය.

1289. (වහන්ස) මම කසුප් බුදුන්ගේ ධාතුචේතසයෙහි මැනවින් නොතබන ලද මල් සකසා දකුම්කලු කොට නබා බුදුගුණ සිත්ති පිහිටුවීමෙන් මහත් සාද්ධි ඇත්තෙමි මහත් ආනුභාව ඇත්තෙමි දිව්‍යමය වූ කාමගුණයෙන් යුක්ත වූයෙමි වෙමි.

1290. ඒ පිනෙන් මාගේ සිරුරු පැහැය එබඳු වෙයි. ඒ පිනෙන් මාගේ සම්පත්තිය මෙහි සමෘද්ධි වෙයි. මන වඩන යම්කිසි සම්පත්තිහු වෙත් ද, ඒ සම්පත්තිහු මට පහළ වෙත්.

1291. මහත් ආනුභාව ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මම මනුෂ්‍ය වූයෙමි යම් පිනක් කෙළෙමි ද, (එය) ඔබට කියමි. ඒ පිනෙන් මෙබඳු දිලියෙන පුණ්‍යාර්ථ ඇත්තෙමි වෙමි. මාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

සුනිකඛිතවිමාන යි.

සත්වන සුනිකඛිත වර්ග යි.

එහි උදනය:-

දළිඳු (වික්කලතා යැ-නඤ්ඤා යි) දෙක යැ, විහාර (මණ්ඩුණ්ණ යැ සුවණ්ණයැ යි) දෙක යැ හතක (අමබවිමාන) ගොපල යැ කන්ධක යැ අනෙක වණ්ණ යැ මට්ටකුණ්ඩලී යැ සෙරිසක යැ සුනිකඛිත යැ යි පුරුෂ විමාන පිළිබඳ තුන්වැනි වර්ග යි.

සතරවෙනි බණවර යි.

විමාන වස්තු නිමිසේ යි.

විමානවක්‍රීයාලි

ගාථාදිපාද සූචි

අ	ගාථාදිපාද
අකණ්ඩකො අගනකො	162
අකකාසානං වධානං ව	835
අකමාමි තෙ දෙවි මහානුභාවෙ	629
අකමාමි තෙ භික්‍ෂු මහානුභාව	
	7, 14, 22, 30, 52,
	84, 92, 100, 107,
	115, 123, 135, 182,
	201, 227, 239, 256,
	268, 275, 282, 296,
	337, 619, 719, 762,
	769, 783, 795, 826,
	926, 935, 944, 952,
	961, 968, 976, 1054,
	1060, 1068, 1074,
	1080, 1086, 1094,
	1101, 1108, 1114,
	1120, 1134, 1291
අච්ඡරානං සතසහස්සං	201
අච්ඡරියං වත අබ්‍රහ්මං	1224
අච්ඡාදනඤ්ඤි හත්තඤ්ඤි	208, 221,
	233, 262, 672
අච්ඡාදන භුක්තං සරණං වජ්‍රාමි	1225
අඤ්ඤා සුචෙති සුසු මිසස	
	කෙසියො 1029
අට්ඨකිකං අපරිමිතං	
	සුඛාවහං 214
අට්ඨංසා සුකතා වාමනා	1136
අට්ඨංසා පිණ්ඩපානානි	627
අට්ඨංසා පුත්තාපුත්තානි	966
අත්තකාමොසි මෙ යකඛ	1227
අත්තාය වත මෙ බුද්ධො	933, 942
අථ තුමෙක කෙත	
	වණ්ණණන 1235
අථ තෙනාගමා භික්‍ෂු	1153
අදකසනෙනානං තස්ස	1193
අද්දසං වීරජං භික්‍ෂුං	20, 28, 959
අධිච්ච ලභං පරිණාමජං තෙ	1251
අනුකම්පකස්ස කුසලස්ස	847
අනුච්ඡවං ඔවදියඤ්ඤි මෙ තං	1265
අනෙකච්ඡානාවනතො	
	රජො අයං 1020

අ	ගාථාදිපාද
අනෙකච්ඡාණං	
	දරසොකතාසනං 1200
අනුඤ්ඤා පානඤ්ඤා	
	සසත්තවිනේසා 1109, 1116,
	1130, 1139
අපි සසෙකාව දෙවිනෙදු	156
අප්පමි කතං මහාවිසාකං	907
අප්පමි කමෙසස ඵලං මමෙදං	19,
	27
අප්පං වා බහුං වා නාදුසාමි	1221
අප්පාසුකි කාලකතා තතො චුතා	
	711
අබ්බති වත මෙ සලලං	1217
අභිකම්මෙනන වණ්ණණන	75, 85,
	108, 116, 124, 171,
	215, 228, 245, 269,
	276, 330, 338, 610,
	712, 720, 730, 756,
	763, 770, 820, 827
අභිකම්මං නන්දනං සුත්තං	240
අභිසංසාදෙහි මනං	194
අභිරුද්ධඤ්ඤි මං සුත්තං	1190
අමජ්ජසා නො ව මුසා අභාසි	105,
	974, 1280
අමොචා ව සිතොසා සමමොචා ව	
	නභාපිතො 1157
අලච්ඡතො මට්ඨකුණ්ඩලී	1209
අලච්ඡතා මණ්ඩකඤ්ඤිනාවතං	706
අලච්ඡතො මලාධරො	
	සුවච්ඡො 1095, 1102
අලච්ඡතො මාලහාරී	
	සුවච්ඡො 1161
අස්සකාධිපසසාහං	983
අහඤ්ඤි හරියාව මනුස්සලොකෙ	
	1052, 1058, 1072, 1078
අහමි දඬුං ගම්මස්සං	1197
අහං අනිකච්ඡාසම්	724, 1144
අහං කපිලවස්සුසම්	1186
අහං ව බාරාණසියං	716
අහං තයා බහුතරෙ භික්‍ෂු	630
අහං තෙ සරණං ගොමි	329

අ	ගාරාදිපාද
අභං පුරෙ මව්වර්ති අනොසිං	886
අභං හදනොන අනුචාසිං	
පුරෙබ්බ	1205
අභං හදනොන චණ්ඩාලී	199
අභං හදනොන සුභසුභසිං	622
අභං මනුසොසසු මනුසොසහුතා	5,
	12, 47, 57, 68, 80,
	89, 97, 104, 112,
	120, 160, 273, 280,
	310, 321, 695, 789,
	824, 1084, 1091,
	1106, 1112, 1118,
	1124, 1165
අභං රාජගහෙ රමෙව	671
අභං සුමනා සුමනසස සුමන	
මකුලානි	781
අනො දනං වරාකියා	188
අලමබ්බසා මිසසනෙසි ව	852
අංසවට්ඨකං අභමදසිං	422, 609

ආ

ආදිච්චවණ්ණං රුචිරං	
පහසසරං	866
ආදිත්තං චත මං සත්තං	1216
ආබාධිකොත්තං දුක්ඛකො බාළු-	
ගිලානො	1222
ආමනනනිකා රසෙසසුමහි	163
ආසුඤ්චි වණ්ණඤ්චි සුඛං	
බලඤ්චි	1047
ආයොගපට්ටං අභමදසිං	422, -609
ආරති සමවරියා ව	990
ආරාමානි ව රොපිසසං	882
ආලමෙබ්බා ගහනරො භිමො	164
ආවෙළිනියො පදුමුපලව්ඤ්ඤා	1030
ආසජ්ජ දනං අදසිං	90

ඉ

ඉච්චව වන්ධන යමසස දුතා	865
ඉච්චවං විපලපකතිං	885
ඉති සා සසසු පරිභාසි	292
ඉතොපි අවජරනරං කුමාර	1242
ඉදඤ්චි දිසවාන අදිට්ඨ පුබ්බං	1239
ඉදමි පාතියං සිතං	986
ඉදං දුක්ඛකතී මං අවොව	846
ඉදං වන්ධන චණ්ඩාලී	203
ඉදං විමානං රුචිරං පහසසරං	149

ඉ

ඉ	ගාරාදිපාද
ඉදං සුඛා කිදසාධිපති	803
ඉදති හනොන ඉමමෙව නාමං	300
	812
ඉදනොවාහං ජානාමි	635
ඉන්ද්‍රිවරානං හස්තං අභමදසිං	760
ඉමඤ්චි දිසවාන	
අදිට්ඨපුබ්බකං	1239
ඉමිසං ලොකෙ පරසමිං	
වා පන	1171
ඉමඤ්චාරියවට්ඨකවරෙහුපෙතං	314
ඉමා ව නෙ අවජරායො	
සමනනනො	309
ඉමා ව නාහො	
මනසාභිතිමමිතා	1019
ඉමාසු විණාසු බහුසු වග්ගසු	1035
ඉමාහං ධමමං සුඛා	619
ඉමෙ ව වාළිමණ්ඩවඤ්ඤාපිතා	1022
ඉමෙ ව සබ්බෙ සතිතා	
වතුකකමා	1023
ඉමෙසං ව බො වසස	
සතව්වයෙන	1212
ඉමෙ සිරිසුපවනා ව නාතා	1261
ඉසයො වාසි නෙ සත්තා	998
ඉසසා ව මචෙජරමරො	
පලායො	128

උ

උච්චමිදං මණ්ඩුණං විමානං	911,
	919, 927, 936, 945,
	953, 1061, 1081, 1087,
	1127, 1147, 1284
උච්චාගාරං කිණ්ණාගාරං	981
උච්ච්චණ්ඩකං අභමදසිං	422, 609
උච්ච්ච අවට්ඨකා අසයො	
අමායො	1272
උජ්ජකලං තත්තමිවං	
කපාලං	1234
උදෙධිතිරෙවනෙ සුපාපධමෙම	864
උදකරුතා ව යෙසං පුප්ඵජාතා	652
උදකෙ ධිතා උදකමදසිං	390, 397
උපධිසද්ධිමාලාහං	39
උපාසකො අත්ථි ඉමමිති	
සමෙක	1268
උපාහනං අභමදසිං	422, 609
උපෙමි සරණං බුද්ධං	1006, 1228

උ පොසරං උපවසිසසං 130, 178,
210, 223, 235, 252,
264, 674, 884

උපොසරානි මං අඤ්ඤාසු 232

උපොසරෙ වහං ගණනා 678

උය්‍යානභූමියා ව ද්‍රව්‍යධර්මො
ධර්මා 1034

උළාලො තෙ යසො වර්ණණා 283

ඵ

ඵණ්ණිසං සුඵසා ව 166

ඵණ්ණිසං අනුසාරාමි කුසලං 904

ඵතා වසං අධිකාරං 853

ඵතාදිසං අධිකාරං දසකතං 744

ඵතාදිසං කුසලං ඵ්වලොකෙ 315

ඵතාදිසං පුණ්ණිසං 305, 306, 818

ඵතාදිසං යඤ්ඤා 646, 755

ඵතාදිසං මනුසසරනො 646, 755

ඵතාදිසං නිර්ගතං 1046

ඵතාදිසං අතං අමතදසමිති දෙවතා 146

ඵතාදිසං සංසාරකො නාම 873

ඵතාදිසං සංසාරකො නිර්ගතං 871

ඵතාදිසං සංසාරකො නිර්ගතං 871

ඵතාදිසං සංසාරකො නිර්ගතං 871

ඵතාදිසං සංසාරකො නිර්ගතං 871

ඵතාදිසං සංසාරකො නිර්ගතං 871

ඵතාදිසං සංසාරකො නිර්ගතං 871

ඵතාදිසං සංසාරකො නිර්ගතං 871

ඵතාදිසං සංසාරකො නිර්ගතං 871

ඹ

ඹදනං කුමාරං සාකං 176

ඹදනං කුමාරං සාකං 176

ඹදනං කුමාරං සාකං 176

ක

කකකාරිකං අභමදසිං 422, 609

කකකාරිකං අභමදසිං 422, 609

කකකාරිකං අභමදසිං 422, 609

කකකාරිකං අභමදසිං 422, 609

කකකාරිකං අභමදසිං 422, 609

කකකාරිකං අභමදසිං 422, 609

කකකාරිකං අභමදසිං 422, 609

කකකාරිකං අභමදසිං 422, 609

කකකාරිකං අභමදසිං 422, 609

කකකාරිකං අභමදසිං 422, 609

කකකාරිකං අභමදසිං 422, 609

කකකාරිකං අභමදසිං 422, 609

කකකාරිකං අභමදසිං 422, 609

කකකාරිකං අභමදසිං 422, 609

කා

කා කමමුකෙසුරධරෙ 660

කා තෙ රතී වතො චිතරතො 988

කා නාම නිං විසාලකම් 667

කාමගතපකතො 138

කාමං කාලෙකුපාගතො 167

කාමං භීර්වකුසං කායො 161

කායබන්ධනං අභමදසිං 422, 609

කා යා ඵසා හදෙ 636

කි

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කිසසං සමදමසසං අයං 895

කෙ ගාරාදිපාද
216, 229, 246, 258,
277, 286, 331, 611,
713, 721, 757, 771,
821, 913, 921, 929,
938, 947, 955, 970,
1129, 1286

කෙන නිං විමලොහ සා 77, 217
කෙවට්ටි ආරා නිකමම 175

කො

කොච් කොච් එසු මසුර
සුසසරො 662

කොණ්ඩා මසුරා ව දිවියා ව
තංසා 93

කො දෙවලොකකො මතුසා
ලොකං 880

කොත්තු දිවෙබ්බන යානෙන 977

කො මෙ වතුනි පාදනි 858

කොසානකී නාම උතතී
හනෙන 799

ක

කන්තියා බ්‍රාහ්මණ වෙසා 996

කි

කිණුසුණි මං සුභා 1013

කිණසවං විගතරජං අනෙජං 197

කිරොදකං අහමදසිං 414, 421

ක

කන්ධාන නෙ සබ්බරං සොඤ්චි-
නොනා 1282

කන්ධා නෙ හිතබු
සොචිරහුමි 1288

කන්ධා මයං සිතබු
සොචිරහුමි 1266, 1281

කන්ධපණ්ණාසිකං අහමදසිං 374,
381

කන්ධුකාමදසිකා නාරි 350

කන්ධාගමනමි දිසසනි 1214

කි

කිකොනං පච්ඡිමෙ මාසෙ 1152

ක

කුසන්දිකො කුසානරකො 841

ක

ගාරාදිපාද

සායයෙ තං සුචිගන්ධං 833
සායයෙ තං සුචිං ගන්ධං 687, 694,
736

ක

වණ්ණාදි වතු පාදනි 193

වතුනමෙ ව දිපානං 192, 729

වකායො ව පටිපක්ඛා 642

වතු යථා විගතවිලාහකෙ
නහෙ 1069

ක

වාතුදසිං පණ්ණාදසිං 129, 177, 209,
251, 313, 673, 883

ක

විත්තා මනොරමා හුමි 1138, 1175

විරපාචාසිං සුචිං 862

ක

වොදිතා භාවිකනෙන 195

ක

ජකතං අහමදසිං 422, 609

ක

ජලබ්‍රෙයො පනසා කාලා 742

ජලබ්‍රෙයො පනසා කාලා
සුමටෙඨා 1246

ක

ජානාමසෙ යං තං වදෙසි
යකම 1276

ක

ජිකිඤ්ඤා බුද්ධිමනොම

නිකමං, 1942

ජිනවරපවරං උපෙභි සරණං 897

ක

කුසාන'හං විරජපදං
අසඬ්ඛිතං 144

ක

කණ්ණි අවජන වාරිතා 1156

කණ්ණි දිසවාන ආයනං 1154

කතො මං අවධි ගාථා 801

ක	ගාරාදිපාද
තනො මෙ සසු කුපිතා	293
තත්ත ගතිකා මාලකා	1145
තත්ත වස්සි දෙව් මහානුභාවෙ	94
තත්ත වස්සි පිටිසි බාදසි ව	912, 920, 928, 937, 946, 954, 1062, 1088, 1128, 1148, 1285
තත්ත සාසි සමුදාය	838
තත්ත පසනා පුරිමව්ව	150
තත්ත පමං ඉදං ව්‍යාප්තං	1173
තත්ත පමං කතප්ප සුද්ධං	863
තත්ත පමං ඉධං	
තත්ත පමං ඉධං	327
තත්ත පමං යාචිකා	291
තත්ත පමං කතමං	1158
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	303, 304, 815, 816, 1169, 1208
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	155
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	1043
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	1045
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	196
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	49, 59, 70
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	1044
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	691
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	42
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	1066
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	664
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	1141, 1183
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	113
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	1092
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	40
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	1192
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	35
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	34
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	1155
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	1178
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	682, 683, 731, 732, 828, 829

ක	ගාරාදිපාද
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	839
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	677
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	335, 343, 615
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	1194
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	1273
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	703
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	60, 71
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	1189
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	641, 643
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	1257
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	1028
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	1031
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	745
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	738
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	1027
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	422, 609
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	666, 689
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	697
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	844
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	1256
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	807
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	422, 609
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	302, 814
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	669
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	307, 819
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	285
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	
තත්ත පමං කතමං කුසලං කතං	1278, 1279

තෙ ගාථාසංඝාතං

තෙ දුප්පාදාදි අපරාදා

මග්ගා 1238

තෙන කමමන දෙවිඤ්ඤා 679, 802

තෙන මග්ගාදි ලභං 1146

තෙන මෙ තාදිසංඝාතං වර්ණනා 6,

13, 21, 29, 51, 61,

73, 82, 91, 99, 106,

114, 122, 134, 181,

226, 616, 718, 761,

768, 782, 792, 794,

825, 917, 925, 951,

960, 975, 1053,

1059, 1067, 1073,

1079, 1085, 1093,

1100, 1107, 1113,

1119, 1125, 1133,

1290

තෙනමහි එවං ජලිකානුභාවා 74

තෙන සංඝවකො ලද්දා 876

තෙන හි අනෙකුටි සමාදපෙථ 748

තෙනාහං විමලොභාසා 83

තෙසං සහවාසාමානං 170, 856

තෙසං සුදික්ඛං සුහුතං

සුසිඛං 645, 754

ද

දද්දලමානවර්ණනා 620

දක්ඛනං නාභිජානාමි 621

දලාධමො නිසාරස්ස 982

දලාං පාසං කපිකාන 837

ද

දනස්ස තෙ ඉදං ඵලං 36, 1040,

1142, 1184

දසි අහං පුරෙ ආසිං 834

දි

දිඛං තෙ අමබවනං රමෙ 784

දිඛං මමං වසස්සතස්සමායු 924,

965

දිඛං ව විණං පවදනාහි

වග්ගං 1096, 1103,

1162

දිඛං තෙ විවිධා රූපා 1182

දිවා පිපාසං නාසිවාසයනාහි 1237

දිසවාන ගුණසම්පන්නං 38

සවාන දෙවං පටිපුට්ඨි භික්ඛු 1160

දි

ගාථාසංඝාතං

දිසවානහං වසස්සතාහි

පඤ්ච 1263

දිසවා මුනිං මුදිතමනස්ස

පිණ්ණං 148

දි

දුක්ඛිකම්මං මාලං

සුනිකම්මිකං 1289

දෙ

දෙවතානුසි ගතධම්මං 1219

දෙවිද්ධිපත්තාසි මහානුභාවෙ 95,

102, 718

දෙවිද්ධිපත්තාසි මහානුභාවො

964, 1050, 1056,

1063, 1122, 1150,

1163, 1203

දෙවෙහි තං පටිවුතා සක්කතා

වසි 140

දෙවොත්ත වාසි උදවාසි

යකෙඛං 1249

දෙ

දෙණිනිමමජ්ජනිං අහමදසිං 402, 609

දව

දවස්ස කිවං උභයඤ්ඤා

කාරියං 1166

ධ

ධමමෙන පුබ්බෙ හගිනි 638

ධු

ධුනන්ති වග්ගසත්ති පතතති

වබ්බරෙ 1024

න

න තථා තපනි නහස්මිං සුරියො 890

නන්ති විකෙක පසන්නමිති 805

නන්දනෙ පවනෙ රමෙම 1159

නන්දනොපවනෙ රමෙම 1015

නන්ද වෙව සුනන්ද ව 165

නන්දියස්සාහං හරියා 870

නගනතරෙ නගරවරෙ

සුමාපිතෙ 141

නමිති දෙවො න ගතධම්මං 979

න මාසි දනං න ව මජ්ඣිකං 1207

න	ගාථාවතා
නයිදං අපසංස කතස්ස	
කම්මුතො	1039
නයිධ ඵලා මුලමයා ච	
සන්ති	1233
නයිමසම් ලොකෙ පරසම් චා	
පන	1048
නරනාරියො බහුකෙසු	
තෙකවණ්ණො	894
නව්ඡතෙ සො පදෙසො	993
නා	
නාකාසි සන්ථිවචනං	241
නාගස්ස දන්තසු දුවෙසු	
නිමිතො	707, 963
නාධිවච ලදං න පරිණාමජං	
මෙ	1252
නානාතුරිය සංසුට්ඨං	743
නානාපදුමසංකරණො	741, 1177
නානාසන්තානක පුපථරුකම්	
විවිධා	655
නාරිගණා ව්‍යුත්පාදිතො	867
නාහං ගජෙති මාලෙති	1014
නාහං තස්ස ධම්මකරං	
සුඤ්ඤා	1256
නි	
නිමොණරතිනො නාම	187
නි	
නිලා පිතා ච කාලා ච	204
නිලුපලහස්සං අහමදසිං	767
ප	
පක්කන්දියාන විජිතං පරෙසං	1241
පජාපතී තස්ස සුනිමිතස්ස	747
පඤ්චසික්ඛාපදෙ රතා	132, 180,
	212, 225, 237,
	254, 266, 676
පඤ්ඤා නාරියො අගමංසු-	
නහායිකුං	313
පතාපෙන වණ්ණො	
ලත්තරිතරා	705
පදීපං තස්ස ජාලෙඤා	791
පදීපො වෙසු ජලති	785, 793
පදුමකුමුදුපලකුචලයං	650
පදුමානුසං මග්ගං	33

ප	ගාථාවතා
පදුමී පදුමපත්තකම්	32
පහස්සරං අව්චිමන්තං	688
පහස්සරවර වණ්ණන්තිහො	698
පරකම්මකරී ආසිං	406
පරමගතිගතඤ්ච සුඡිකා	658
පරියොසිතෙ විහාරෙ	790
පරෙසං විජිතං ගග්ගා	1191
පලලධ්‍යසෙට්ඨ මණ්ඩපාණ්ණං	
විකෙත	308
පලලධ්‍යා ච තෙ මහගෙසා	699
පස්ස කතිපයාය දෙසනාය	906
පස්ස බණ මුහුත්තං සංකප්පමස්ස	905
පස්ස මාතලි අවෙජරං	804
පහුත්තත්තකල්‍යාණං	202, 624
පා	
පාණාතිපාතා විරතා	131, 179,
	211, 224, 236, 253,
	265, 675
පාණාතිපාතා විරමාමි ධිංසං	1007,
	1229
පාණාතිපාතා විරමසු	
ධිංසං	1226
පාරං සමුද්දස්ස ඉදංඤා	
වණ්ණං	1240
පාරිවජ්ඣතකෙ කොට්ඨාසෙ	681
පාසාදිකං පසාදනීයං	840
පි	
පිණ්ඩාය තෙ වරන්තස්ස	183
පිණ්ඩාය මෙ වරන්තස්ස	185
පිපථලා ලසුනොන ච	725
පි	
පිඨං තෙ වෙථරියමයං උළාරං	8,
	15, 23
පිත්තසාද සයනෙ	797
පිත්තවෙසු පිත්තධරෙ	659, 786
පි	
පුට්ඨාමි තං උපපලමාලධාරිණි	298,
	320, 810
පුට්ඨාමි තං දෙව මහානුභාව	914,
	930, 939, 948, 956,
	971, 1287

පි	ගාථාදිපාද
පුටුමානි නං දෙව මහානුභාවෙ	3,
10, 17, 25, 45, 55, 66,	
78, 110, 118, 126, 158,	
173, 218, 230, 247, 259,	
270, 278, 287, 322, 612,	
714, 722, 758, 765 772	
779, 787, 822	
පුටුමානා හි මයා බුද්ධො	639
පුණ්ණමාසෙ යථා විඤ්ඤා	1172
පුප්ඵලපිටිං අභමදසිං	422, 609
පුප්ඵලපිටිං අභමදසිං	392
පුරුකම්මසං ජනපදෙ	1003
පුරෙ තුට්ඨං පමජ්ඣිකා	879

පි	ගාථාදිපාද
පුට්ඨං අභමදසිං	422, 609

පො	ගාථාදිපාද
පොකබරෙකෙකු ව මෙ එක	740
පොකබරො ව සුඵසෙසා ව	851

ඵ	ගාථාදිපාද
ඵලදසි ඵලං විපුලං ලහනි	1085
ඵලික රජතභෙමජාලවිජ්ඣා	647

ථා	ගාථාදිපාද
ථාණිකං අභමදසිං	422
ථාරුසකං අභමදසිං	422, 609

බ	ගාථාදිපාද
බහුකාරො මනුකම්පකො ව සත්ථා	909
බහුතනං වත අත්ථාය	808, 857
බහු පද්මවිචිතපුණ්ණිකං	892

බා	ගාථාදිපාද
බාරාණසියං උපසංකම්භා	709
බාලො බො කම්මි මාණව	1213

බු	ගාථාදිපාද
බුද්ධො ව ධම්මෙ ව පසන්න	
මානසා	154
බුද්ධො ව මෙ ඉසිතිසභො	
විනායකො	142
බුද්ධො ව මෙ කණ්ණික	
සන්තිහත්තවො	710

භ	ගාථාදිපාද
භද්දිකම්මං අඤ්ඤාසු	207
භයහෙරවො දුරාසදො	842

භා	ගාථාදිපාද
භානි ව දසදිසා නභෙව	
සුරියො	648
භාවිතකාරි අරහකො	999

භි	ගාථාදිපාද
භික්ඛු වහං පරම	
භික්ඛු වහං භික්ඛුනිමො ව	213
භික්ඛු වහං භික්ඛුනියො ව	382

භෙ	ගාථාදිපාද
භෙරිසබ්බමුද්ධානි	1181

ම	ගාථාදිපාද
මගධවරපුරජම්මෙත	656
මගධෙසු අබ්බසු ව	
සත්ථානා	1236
මඤ්ඤාධිකො විමානසම්මං	690
මඤ්ඤා සො මාතාරිකුණා	
කාරණා	1271
මඤ්ඤාකොභං පුරෙ ආසිං	860
මනුසසභුතා දහරා සපාපිකා	311,
	322
මනුසසභුතා දෙවිකු	637
මනොභාවනියො භික්ඛු	633
මකුරවානං පුප්ඵලං	295
මම පායාසිති අහු සමඤ්ඤා	1254
මහඤ්ඤා මහාභොගා	994
මහනං නාගං අභිරුක්ඛා	969

මා	ගාථාදිපාද
මා ව පරජනස්ස රක්ඛිතමි	899
මා ව පරජනස්ස රක්ඛිතායො	900
මා ව පාණවධං විවිධං චරස්ස	
අසුචිං	898
මා ව විතථං අඤ්ඤාකා	
අභාණං	901

මා	ගාථාදිපාද
මා වෙව සෙරිසසමහං	
අකුඨං	1267
මා කං උපොසථෙ හාගි	244
මා මං කං සරණං ගච්ඡ	1001

මි	ගාථාදිපාද
මිගෙ ගවෙසමානාහං	984

මු ගාරාදිපාද
මුසනිව නයනං සතෙරතාව 649

මු
මුලකං අභමදයි. 422,609

මො
මොදකං අභමදයි. 422,609
මොදනනි පරිවාරෙතනි 284
මොරහස් අභමදයි. 422,609

ය
යජමානානං මනුසසානං 640, 643,
752
යඤ්ඤිකා යඤ්ඤි රොදයි 1220
යඤ්ඤි මෙ අනුචාරා භාසො 1195
යඤ්ඤි සිලවනි ආයි. 680
යනො ව බො පරිනිබ්බුතො 1005
යත් ව දික්කමහස්මලානු 889
යථා ව මෙ අධිගතමිදං
විමානං 654

යථා වනං විහ්ගලනං

පභාසනි 1049
යථා වනං නක්කනං විහ්ගලනං

පභාසනි 1121

යද ව ගීතානි ව වාදිතානි ව 1036

යද දෙවා නාවනිංසා 668

යද සො අධිභරතොයං 1187

යදි තෙ සුතා අතිකවෙණු

සුතො 995

යමිධ පථෙ සමෙව

මාණවෙන 896

යමෙතං සකක අනුපුට්ඨසෙ

මම. 153

යසං ඵතාදියං පත්තා 626

යසං යසෙසව සාලසං 692

යතිං යතිං සොකපරිද්දවොව 1259

යං දදනි න තං හොති 950

යං මග්ගං මග්ගාධිපතනසං

දෙසයි 749

යා

යා තෙ අදයි ආවාමං 184

යා දෙවරාජස්ස සභා සුධම්මා 1109

යාපි තෙ සිරසම් මාලා 686, 735,
832

යා මහෙසිත්තං කාරෙයා 189,
726

යා ගෙ අදයි ආවාමං 186

යා සා අනු මග්ගං සධි

හදනො 746

යු

යුක්තා ව තෙ පරම අලංකාරා

හයා 136

යෙ

යෙ කෙටිමග්ගං සතෙ

මනුසසා 1277

යෙ ව තෙ දිස්මයානං 881

යෙ වීධ පජ්ඣනා කාමරාගං 910

යෙන කමෙවන දෙවිඤ්ඤා 670

යෙන ව පුරිසස්ස අපෙති

පඤ්ඤා 902

යෙ පුග්ගලා අවධස්සං

පසස්සා 750

යෙ මනං පරිවරෙතනනි 997

යෙසං අතී සද්ධා 704

යො

යො අතිකාරමිති නිමිසිකායං 81

යො කප්පකො සමගව

නාමධෙයො 1275

යො මොදයි නාරිගණපථ

මොධකො 1248

යොවදනං පවරො මනුජෙසු 887

යො වෙ කිලනාන

පිපාසිතානං 48, 58, 69

යො වෙ සම්මා විමුක්තානං 41

යො පසා අනු රාජා පායායි

නමො 1231

ර

රත්නානුරාමං ධනු

අනුකපානං 1247

රත්නමිර පිත වාසසානි 893

රජස්ස සොසො

අපිළකිනාන ව 1025

රජෙ ධීතා නා මිගමඤ්ඤා

ලොචනා 1026

රජො ව තෙ සුභො වග්ග 663

රමො ව තෙ පොකුරුණි 1176

රා

රාගවිරාගමනෙපමසොකං 888

සා	ගාරාදිපාද
සා දෙවන අක්ෂරය 4, 11, 18, 26,	
37, 46, 56, 67,	
79, 88, 96, 103,	
111, 119, 127,	
159, 174, 219,	
231, 271 279,	
333, 613, 715,	
723, 759, 766,	
773, 780, 788,	
823	
සාධු වො නං පවිනෙර	878
සාවිජ්ජයං මය්හං සවි	
හදනොන	737
සා වන්දිතං අනාසිවරං	
උපාගමිං	147
සාහං අවට්ඨිතා පෙමා	848
සාහං අපචිතසුඛමෙකසලං	657
සාහං ඉධ පඤ්ඤිකා කරිත්වා	903
සාහං තෙන කුසලෙන	
කමමුතා	323
සාහං නුන ඉතො ගතත්වා	881
සාහං රමාමි කිළාමි	849
සාහං වන්දිති පාදනි	200
සාහං සකෙන සිලෙන	133
සි	
සිරසමිං චිත්තං මණ්ඩපද	
කප්පිතං	1021
සි	
සිසඤ්ඤිතං වෙච්චියසස	
නිමමිතං	1010
සිතො යථා පබ්බතසානු	
ගොවරො	326
සු	
සුකකාය අලොභිකාය ව	717
සුධං අකානුසංසිද්ධං	169, 855
සුජාතො නාමිතං හතොත	1012
සුභාර යකඛසස ව	
වාණිජාන ව	1230
සුතං නු නං භාසති යං අයං	
උතා	324
සුත්වානහං අමතපදං අසඛිතං	143
සුනානුති මං අඤ්ඤිංසු	261
සුභාසිතා අත්ථනි	1000

සු	ගාරාදිපාද
සුරියො යථා විගතවලාහකෙ	
නහෙ	1075
සුවණ්ණපඤ්ඤා නාමං	43, 63
සුවණ්ණපඤ්ඤාලාවනතො රථො	
අයං	1018
සුවණ්ණපඤ්ඤා සමනා	
මොක්ඛො	1009
සුවණ්ණපඤ්ඤාපලිකා	
මහායසා	198
සුසුකක ධන්වං අභිරුක්ඛ	
නාමං	962
සෙ	
සෙරිසසකා තෙ පරිවේණං	
මාපයිංසු	1283
සෙරිසසකො නාම අහච්ඡි	
යකෙකා	1250
සො	
සො කතඤ්ඤා කතවෙදී	1198
සොකපාතො සමනව	
නාමධෙයසා	1275
සොණදික්ඛාති මං අඤ්ඤිංසු	220
සො කිට්ඨනි හෙමරපෙ	
අධිට්ඨිතො	1011
සො දෙවපුත්තො අක්කමනො	915,
931, 940, 949, 957, 965,	
972, 1051, 1057, 1064,	
1071, 1077, 1083, 1090,	
1098, 1105, 1111, 1117,	
1123, 1131, 1143, 1151,	
1164, 1185, 1204, 1288	
සොපානානි ව වක්ඛාරි	1139
සො මං මුද්ගි වාචාති	843
සො මාණවො කසස පාවදී	1212
සො මාසට්ඨකං තුරිතො	
අවාසරි	1167
සො මෙ අත්ථපුරෙකාරො	633
සො මොදනී නාරිගණං	
සට්ඨොධිකො	1248
සො මොදනී තුරිගණං	
සට්ඨොදනො	1037
සොවණ්ණපාලං මණිසොණ්ණං	
චිත්තං	665
සොවණ්ණපාලෙ පලලබ්බා	1179
සොවණ්ණපාලො රථකුබ්බො	
උතො	1017

පෙළ	ගාථානිකා
සොට්ඨන්තමයා	
ලොභික ඛිකමයා	661
සොට්ඨන්තමයා මංග්ගමයා	1211
සොට්ඨන්තමයා පබ්බතසමි	1185
සොට්ඨන්තමයා පහසසරො	1210

සට්ඨ	
සට්ඨාගතං මෙ මහාපුංගු	985
සට්ඨාගතං චක මෙ අජ්ජ	618
සට්ඨාහං අපට්ඨාමහි දුකෙකත	
පිළිනො	1168
සට්ඨාහං අබ්බුළුහ සලලොකම්	1218

සට්ඨ	ගාථානිකා
සට්ඨාහං මුද්දිකමනොපසන්න	
විකෙතො	1223
සට්ඨාහං සුමෙධසස ජිනසස	
සත්ථුනො	1206
හ	
හතෙපි ජිකුකති අපෙරාපි	
පාදෙ	877
හතපසකාපකං අහමදසිං	422, 609
හකු නච්චාම ගායාම	854
හො	
හොති ච මෙ අනුකාපො	702

විමානවක්‍රමපාලි

සඤ්ඤානාමානුකූලමණිකා

අ	පිටපටිකා	වි	පිටපටිකා
අබ්බ	204	වික්‍රමනා (විනං)	180
අභිමුඛි	66		
අනිවාරුණි	36, 120	ජ	
අනුකම්පිත	186	ජනන (මාණවක)	128, 132
අලමුසා	36, 120	ජනන	194
ආ			
ආලමබ	36, 120	ක	
		කාවතීංස	62
උ			
උක්‍රමා (උපාසිකා)	28	ක	
උපොසරා	50	නන්දන (විනං)	26, 50
		නන්ද	36, 120
ඵ		නන්දිය (උපාසක)	124
ඵණ්ඩසා	36, 120	නාලන්ද	48
ක		ප	
කන්ධක	194	පවරා	66
කපිලවස්ත්‍රි	194	පාටලිපුත්ත	216
කසප (ථෙර)	40	පායාසි	202, 208
		පුණ්ඩරිකා	36, 120
කි		පොකබරො	36, 120
කීම්බ්ලා	44	බ	
කු		බාරාණසි	32, 124
කුමාරකසප	208	භ	
කො			
කොසල	208	භද්දිභී	44
		භිමො	26, 120
ග		ම	
ගග්ගර	36, 120	මසකසාර	214
ගයා	118	මගධ	204
ගි		මඤ්ජුසකො (රුකකො)	116
ගිජ්ඣකුට	80	මි	
ගො			
ගොතම	50, 52, 54	මිසසකසි	36, 120
		මුද්වාදිනී	36, 120

මො	පිටුව වන	ස	පිටුව වන
මොණරාලාන	18, 20, 22 24, 26 36, 38, 46, 48, 70, 74, 116, 134, 136, 138, 140, 142, 144, 160, 162, 164, 166, 168, 170, 172, 174, 176, 178, 180, 182, 186	සජ්ජා සද්ධා සමභව සාක්කිය සාමනන සාධුචාරී සාරිපුත්ත	66 52 214 194 50 36, 120 188
ර		සි	
රජපුරාණ	118	සිතඬු සිරිමා	204, 212, 216 30
රාජගහ	30, 54, 52	සු	
රෙවත	78	සුච්ඡේතා	36, 120
රෙවතී	122	සුජාත	154
උ		සුතා	66
ලඞ්ඞා	40	සුධම්මා (සභා)	178
ලකා	66, 68	සුතානු	36, 54, 120
ච		සුනිමිත	196
චංගිස	146	සුච්ඡා (දෙවපුත්ත)	36, 120
චාසව	214	සුච්ඡා (දෙවධිතා)	36, 120
චිණ්ණ	30, 120	සුභද්ද	36, 76, 120
චෙසසවණ	208	සුමේධ	196, 198
ස		සෙ	
		සෙරිසසුක	208
		සොචිර	204, 212, 216
සංසය	36, 120	සො	
සංසවක (නිරය)	124	සොභදිත්තා	36, 48, 120

විමානවක්‍රියා

විශේෂපදනුකකමණිකා

අ	පිට්ඨකය	අ	පිට්ඨකය
අකාමා	20	අනොමපඤ්ඤා	42
අමනසාධනා	72	අනොමව ඡායා	206
අබණ්ඩපුලලානි	202	අපච්ඡිකා	10
අගාරෙ	200	අපච්ඡියං	200
අසසිගමා	28	අපරධම්මග්ගා	204
අච්ඡරායො	20, 64	අපාපකෙහි	208
අච්ඡරාසංඛිතං	8	අපාධි	16
අච්ඡරාසංගතඤ්ඤා	196, 206	අපාරුතං	122
අච්ඡරියං	202	අපිළිඤ්ඤානං	156
අච්ඡාදනං	50, 52, 54	අපිළිඤ්ඤානි	158
අච්ඡරකං	206	අසුචං	60
අච්ඡරතර	206	අසථිපුග්ගලං	196
අච්ඡාදිකං	144, 192	අසහගකං	204
අඤ්ඤාලිකමුඛස	194, 202	අසොදානක	204
අඤ්ඤාසං	30	අබ්බුද්ධසලලා	200
අට්ඨකප්පසමාගතං	50, 52, 54	අබ්බාදුචං	4, 6
අට්ඨකිකං (උපොසථං)	46	අබ්බාගත	2, 4
අට්ඨකකා	166, 172, 174, 176, 190	අබ්බුතං	202
අට්ඨම්	28, 38, 44, 48	අබ්බාකිරිසං	8
අභිචරනායං	194	අභිකතෙ නිකාන	54, 56, 58
අභිචාරා	28, 40, 46, 48, 50, 52, 54	අභිකතඤ්ඤා	50
අභිතමානුසංසකං	206	අභිකම්මකා	10
අභුලානුභාවං	206	අභිජානා	60
අභුලාය	62	අභිසත්තරුපො	204
අභිකතවෙණුපුඤ්ඤා	150	අභිසංසං	194
අභිකතා	204	අමජ්ජපො	202
අනාතිමානී	72	අමනුසංසංසංසං	204
අනාධිවරං	28, 30, 32	අමානුසංසං	202
අනාවට්ඨාධො	186	අමබ්බකඤ්ඤා	74
අනාමය	32, 34	අමබ්බකඤ්ඤා	188
අනායසං	204	අමබ්බා	10, 12, 16
අනාච්චං	56, 58	අලකම්මකා	118
අනුග්ගානි	8	අච්චිකා	120
අනුග්ගාරො	196	අච්චිකා	40
අනුධම්මවාරිණී	66	අච්චාපුරං	160
අනුපරිසකා	10, 12, 16	අසඤ්ඤා	30
අනුසුඤ්ඤා	72	අසසකාධිප	148
අනෙකච්ඡිකා	196	අසසකරී	42
අනෙකච්ඡායං	196	අසච්චිකා	74

ආ	පිට්ඨකයා	උ	පිට්ඨකයා
ආචාරිමං	40	උචෙත්තද්වාරි	208
ආතුරුරුපො	200	උජුහුතෙසු	50, 52, 54
ආදිව්වඛනට්ඨනො	50	උජ්ජබ්බලං	204
ආදිත්තං	200	උජුගතෙසු	166
ආපගා	10, 12, 16	උත්තමවස්සධාරිණි	62
ආබ්බසිකො	200	උදග්ගවිදෙත්තා	194
ආභතනී	14, 16	උදයනා	204
ආමනනනිකා	36	උදපානං	126
ආමුඛතමණිකුණ්ඩලා	42	උදික්ඛිසං	194
ආමුක්ඛාභරණො	174, 176	උද්දයං	204, 212, 216
ආමුක්ඛාභරණො	188	උද්දලකා	10, 12, 16
ආයතංසා	206	උපධිපද්ධමොලා	8
ආයොගපට්ටං	74	උපවිසිසසං	50, 52, 54
ආරකා	50, 52, 54	උපාදනං	204
ආවේළිනියො	158	උපාහනං	74
ආවේළිනි	62, 68	උපෙතරූපං	12, 14, 16
ආසජ්ජ	20	උපොසථං	28, 38, 44, 48
ආසනකං	2, 4	උප්පලමාලධාරිණි	62, 68
ආසමානා	204	උප්පිනි	66
ආසවකඛයං	194	උය්‍යානභූමියා	158
ආසුමිත්ථාන	118	උරුලුභවා	42
ආසුතෙය්‍යතං	182	උළාරහොගෙ	68
ආළාරපමනා	156	උළාරො	60, 208
ආළාභන	200		

ඉ	උ
ඉඛ්‍ය	128
ඉතරිතරෙත	202
ඉඤ්චිකුඛ්ඛමානා	64
ඉසිනිසභ	148
ඉසිනිසභො	30
ඉසිසනනමො	42
ඉසසරියං	64
ඉසසා	28
	උරුප්පුපසකා
	158
	ඵ
	ඵළාලුකං
	74
	ඔ
	ඔක්කකානකුලසමහරො
	152
	ඔගාහසි
	10, 12, 14
	ඔසතිණ්ණසා
	198
	ඔදනං
	38
	ඔද්ධරං (පුපථං)
	118
	ඔපධිකං (පු ඤාණං)
	80
	ඔසානභූතා
	162, 164
	ඔහාසෙනනී
	16
	ඔරසා
	120
	ඔව්දියං
	212
	ඔසධි 16, 18, 24, 28, 36, 38, 46,
	48, 52, 54, 56, 74, 74, 114, 146
	ඔසිකුණ්
	20

උ	පිට්ඨකයා
උච්චාවචා	22, 64
උච්චාවචානං	44
උච්ඡාරං	148
උච්ඡුඛණ්ඩකං	74
උච්ඡුද්ධනිණා	64, 114
උච්ඡුසා	62

ක		කො	
ක ක්‍ෂාරිකං	74	කො කිලා	20
ක ක්‍ෂිත ජාල ජනනං	122	කොට්ඨ ඵ්‍යාප ඵ්‍යාපී	214
ක ක්‍ෂිත වේදි ඵ්‍යාපං	206	කො ක්‍ෂා	20
ක ක්‍ෂිත ස නිරිගතන වේ	62	කො සිය	70
කත ක්‍ෂුද්‍ර	44		
කත වේදිනී	44	ක	
කදරියෙසු	60	කණ්ඩිකං	62
කදරියො	208		
කනතාරියො	208	කි	
කනතාරෙ	204	කිඩ්ධාරතිං	30, 68
කකුතං	200		
කපණං	46	කි	
කප්‍රක	214	කිරොදකං	74
කපිතකෙසමසසු	174, 176, 188		
කපාලං	204	ග	
කමුක්කෙයුරධිරා	158	ගතිපක්‍ෂාභිගුලිකං	72
		ගතිබ්බතුරියානී	156
කා		ගතිබ්බා	146, 148
කාකොලගණං	124	ගරුකාධාධං	194
කාමගුණෙහි	64		
කාමවිණණිනී	30, 70, 72, 76	ගි	
කායබ්බතං	74	ගිරිගබ්බාරා	148
කාලකතාභිපක්‍යං	200		
කි		ගු	
කිඩ්ධිණිජාලකපිතං	184	ගුකො	208
කිකුප්පකපරිවාරිතා	44	ගුහමසසිතො	118
කිලනතං	12	ච	
කිලනෙන	10, 14	චක්කයුගං	198
කු		චන්ඩුමතො	50, 52, 196
කුකුපරො	8	චණ්ඩාලී	42
කුම්බාසං	38	චතුක්කමා	156
කුම්බාසපිණ්ඩං	26, 172	චතුකසාරලිකං	122
කුසලං (අරොගං)	114	චතුමසුරියා	26
කු		චා	
කුටං	60	චාතුගුසිං	28, 38, 44, 48, 50, 52, 54
කුටාගාරා	14, 16	චි	
කෙ		චිත්තකරී	208
කෙසකාරිකා	32	චො	
කෙවච්චෙද්ධාර	38	චොරහත්‍යං	74
		චොලසත්තෙ	192

	ජ	පිටස්වකා	තු	පිටස්වකා
ජඩ්ඪිතං		62	තුරියතාලිත	146
ජග්ගං		74		
ජලඛයං		150	ථ	
	ජ		ථමහා	206
ජමිබ්‍රයො		10, 12, 16	ථාමවා	8
ජමෙබ්‍රානද්‍රතතතං		206		
ජලිතානුභාවා		2, 4, 6, 8, 10, 12, 50, 52	ථු	
		54, 56, 58, 60, 62, 64, 196	ථුතිවිඤ්ඤාය	206
	ජා		ථෙ	
ජාලතමිනාමෙහි		194	ථෙය්‍යා	28, 40, 46, 48, 50, 52, 54
	ඪ		ඳ	
ඪිනවරපවරං		130	දඤ්චලමානා	14, 16, 32
	ථෙජා		දරං	200
ථෙජාතිපාවතො		28	දරසොකනාසනං	196
ථෙජාතිරසාමයාමෙ		206	දලහධමමා	148
			දළිඳ්	40
	ඤ		ඳ	
ඤාධිං		8	දරුණාහි	204
	ත		ද්වි	36
තසනාහි		204		
තපනීයපමෙවහි		206	දි	
තමිනාමෙ		194	දිට්ඨිගතං	196
තසිතං		12, 172	දිට්ඨිවිඤ්ඤානි	208
තසිමෙ		10, 14	දිවාකරෙ	194
	තා		දිවාදිවස්ස	182
තාදිනං		196		
තාදිනො		36, 198	දිසායුකිං	66
තාරකාධිපති		192		
තාලවණං		74	ඳ්	
	ති		ඳ්	
තිණගාරං		148	දුග්ගා	206
තිදසගණා		196	දුප්පයානා	204
තිදසා		32	දුමා	206
තිදසානං		200, 202	දුට්ඨිතො	158
තිදසෙ		62	දුස්සසංචිතං	8
තිමිරුසකං		74		
තිමිරතමිකති		68	ඳෙවපුරමිහි	194
තිමිසිකා		18	ඳෙවිද්ධි	196
තිලකා		10, 12, 16	ඳෙවිද්ධිපක්‍ෂා	64
තිලකතිණං		20	ඳෙවිඤ්ඤානා	64

දෙ	පිට්ඨකයා	ප	පිට්ඨකයා
දෙණිනිලමණිනි	74	පඤ්ඤපිං	28, 38, 44, 48, 50 52, 54
ධ		පඤ්ඤ පිකඛා	130
ධනප්පීකා	204	පඤ්ඤ පිකඛාපද	28, 40
ධමෙවිකඤ්ඤ	196	පණ්ඩෙහි	192
ධමමරාජිනො	32	පණ්ඩයා	204
ධු		පතිබ්බකා	20, 68
ධුමසිංඛො	80	පතිකා	204
න		පඤ්ඤානා	204, 212, 216
නකඛිකතරාජා	32	පදකඤ්ඤා	68
නාළමග්ගිකවාදිනො	68	පදිපියා	44, 48, 50, 52, 54
නාට්ඨමනා	204	පද්‍රව්‍යප්‍රණාහිතිණ්ණකො	8
නාප්පිකදිට්ඨි	208	පද්‍රව්‍යපතකඤ්ඤ	8
නාඤ්ඤා (වනා)	38	පද්‍රව්‍යානුසං	8
නාඤ්ඤා	64	පද්‍රව්‍යනිශ්චයා	144
නාහනො	80	පද්‍රව්‍ය	8
නාදෙවසක	202	පද්‍රව්‍යපල ව්‍යද	158
නාචරදමෙසාරථි	32	පසං	126
නාලිනායා	208	පබොධිකා	36
නා		පබ්බතසානු	68
නානාරතනාකප්පනො	8	පහසාරො	198
නාහො	154	පමුලහච්ඡිකා	204
නාමධෙය්‍යා	214	පරපෙසකියා	36
නාරිගණප්පබොධනො	208	පරිණාමජං	208
නි		පරිනිබ්බතසක	198
නිකඛමො	36	පරිලෙභියා	194
නිකඛා	82	පරිවෙණං	216
නිගෙසාසො	8	පලලඛකසෙට්ඨ	64
නිවච්චලපපතනා	206	පවනො	184
නිජකිකතො	150	පහුනමාලාං	18
නිජකිකතාබ්බමො	206	පහුනමාලාං	10, 12, 206
නිලමාණරතී	40	පළාසො	28
නිරග්ගාලං	162	පා	
නිවෙසා	14, 16	පාටලියො	10, 12, 16
නියො	80	පාටිභාරියපකං	28, 38, 44, 48, 50, 52, 54
ප		පාපධමෙමො	208
පකතමමානසස	8	පාවකං	200
පකඤ්ඤියාන	206	පාසං	118
පව්වසං	186	පාසාද සොපාන ඵලපපතනො	206
පපෙතිකබාහාසු	122	පි	
පව්‍යානුකාපිනි	28, 38, 44, 48, 50	පුණ්ඩරික	18, 192
		පුට්ඨකං	204

	පු	පිට්ඨකයා	හ	පිට්ඨකයා
පුටුද්දියා		206	හාගඛස්භාගං	24
පුප්පාතිකිණ්ණං		8, 20	හානුමා	194
පුප්පාතිකිණ්ණං		64	හාවිතකෙනන	42
පුරාණං		204		
පුරිකුදෙ		154, 200	භූ	
	පු		භූමිමානං	202
පුචං		60, 74	භූසයොහමානං	12, 14, 16
	පෙ		භූ	
පෙයාගවාචං		212	භූතපති	154, 196
පෙසියො		214		
	පො		භෙ	
පොකඛරෙකුඤ්ඤ		206	භෙරියබබ්බුද්ධිකාති	192
පොකඛරපනබාහුති		158		
පොරියං		150	ම	
	ඵ		මලෙඡරං	28
ඵලුපථිථි		214	මට්ටකුණ්ඩලි	198
ඵණිතං		74	මණිදුණං	132, 154, 136, 138, 140, 166, 170, 172, 182, 186, 216
ඵරුසකං		74	මණිමය	198
ඵලො		10, 12, 16	මණියොණ්ණවිනෙත	64
	ඛ		මධුමද්දවං	120
බහුපුණ්ඩරිකා	10, 12, 14, 206		මනාපවාරිණි	66
බහුසසුතො	208		මනුකුඤ්ඤ	206
	බා		මනොපචිං	2, 4, 6
බාලානතරො		200	මනොපචා	152
බාහා		198	මනොභාවතියො	78
	බ්		මනාං	150
බ්‍රහ්මණා		122	මකුරවානං	44
බ්‍රහ්මා		156	මයුරා	20
බ්‍රහ්මචානං		148	මලාධරො	174, 176
බ්‍රහ්මචරියං		208	මසාරගලල	184
බ්‍රහ්මචාරිණි		66	මසාරගලලං	206
බ්‍රහ්මං		82	මහනා	60
බ්‍රහ්ම විකභිතං		150	මහනං	10
බ්‍රහ්මා		62	මහසාහො	194
	හ		මහාජුතිකා	64
හකෙකා		204	මහාචරං	194
හකකො		188	මහිකරං	68
හදකො		196	මා	
			මාතඛයා	42
			මානුසෙ	202
			මාරිය	152

මා	රා	පිටපතකා	
මාලහාරී	188	රාජිමනී	66
මාලාධාරී	198		
මාලාධරෙ	2, 4, 6	රු	
		රුවකප්පා	132, 134, 136, 138, 140, 166, 170, 172, 182, 186, 216
මි		රුවකුපකිණ්ණං	80
මිගමකුලොවතා	156	රුදං	200
මිතං	8	රුදමානො	194
මිතා	14, 16		
මිසසකෙසියො	158		
		රු	
මිළහං	124	රුපියාමය	198
		ලු	
මුක්ඛ පුප්ඵානී	144	ලුද්දනං	204
මුද්දිකමනො	202	ලුද්ද	148
මුරස්ස ආළමබරතුරිය සුට්ඨො	206		
මුලකං	74	ලෙ	
මුසලෙන	60	ලෙඤ්ඤා	114
		ලො	
මුලමයා	204	ලොකනාථානං	196
මො		ලොණ සොචිරකං	38
මොකකා	36, 120	ලොමහංසනො	118
මොදකං	74	ලොහිතධිකමණි	184
මොසවජ්ජං	20	ලොහිතධිකමය	198
		ව	
යසකි	202	ව්‍යමනං	80, 122
යජමානානං	80	ව්‍යාකතා	80
යකුකු	80, 162	වගගු	8, 118
යට්ඨං	36	වගගුරුපො	156
යදගෙන	210	වගගුසාරා	20
යවසාලනො	172	වචෙන	204
යසසන්ති	62	වච්ඡයි	50
යොග්‍යානුකම්පං	204	වජිරාචුට්ඨො	160
		වචංසකා	116
ර		වණණ්ඩාකු	200
රඬගමනි	70	වණණ්ඩං	206
රතනතතරං	206	වණණ්ඩපථමනි	208
රතනතතරසථිං	206	වණණ්ඩපථස්ස	204
රතනුවව්වං	198	වසාගාරං	148
රතිසසරා	8	වතානි	196
රථකුඛ්ඛරා	154	වට්ඨකෙ	62, 114
රථපඤ්ඤරො	198	වට්ඨ	60

ව	පිටියිකා	ස	පිටියිකා
වනමසසිතො	118	සවාගතං	76
වරාකියා	40	සගුද්දකා	32
වරාරොහො	8	සගුද්දකෙ	62
වලලිඵලං	74	සගෙසා	36
		සකාපුකතසස	194
වා		සකබලි	74
වාචකාරො	208	සබ්ලං	42
වාචාභිභිතං	136	සබ්බපඵං	206
වාච්ඡාපෙ	214	සබ්බසා	50, 52, 54
වාලුකසන්තා	10, 12, 16	සබ්බසා	50, 52, 54
වාසවො	154	සඤ්ඤා	212
වාළි	156	සතමුසස්සනාපෙ	206
		සතසිකං	200
වි		සතං	8
විගතරජං	200	සතෙරතා	154
විචිකිච්ඡං	196	සත්ථානා	204, 208
විචිත්‍රසංවනො	156	සත්ථි	194
විනිශ්ශකඛං	200	සත්ථං	36
විද්ධසා	150	සබ්බකාමගුණොපෙතං	194
විද්ධපනං	74	සබ්බකාමසමිද්ධිනී	60
විනායකො	30	සබ්බගතෙතභි	16
විප්පනට්ඨා	204	සමඤ්ඤා	208
විප්පසන්තං	56, 58	සමණසමාගමං	32
විමලොහාසා	16	සමදමසස	128
විමානපාසාදවරෙ	208	සමඤ්ඤා	64
විරජං	6	සමසස්සමො	196
විවනො	184	සමිහති	8
වි		සමුසුතො	154
විණාහි	192	සමෙකබ්බානා	204
		සමපමුලහා	204
වෙ		සමමාවිමුක්තානං	10
වෙණිසු	116	සමරන්තිමධාරිතං	10
වෙකතාවරං	206	සලලං	200
වෙදජානා	80	සසි	32
වෙදියා	184	සසස්නිසමා	50
වෙභුනිකං	212	සසු	62, 64
වෙරජුකෙ	206	සසුයා	60
වෙහාසයං	206	සසුරසස	24, 26
වෙචරියසමා	22, 32, 132, 134, 136, 138, 140, 146, 170, 172, 182, 186, 206	සහලොහිතකියා	206
වෙචරියමයං	2, 6	සහව්‍යකාමානං	38
		සහව්‍යගතො	202
		සහව්‍යතං	200, 202
වො		සහසස්සකං	206
වොකිණ්ණ	128	සහසස්සනෙකො	64, 114
		සහසස්සවාහනො	154

සා	පිට්ඨකා	සු	
සාකං	38	සුවතෝ	2, 4, 6,
සාගතං	34	සුවෙණි	158
සාලා	10, 12, 16	සුසංගතො	206
		සුසුකතඛන්ධං	144
		සුභජ්ජා	122
		සුහුතං	80
සිසාවිකා	210		
සිරිසුපචනා	210		
සිලාපවාලසස	206		
		සෙ	
		සෙය්‍යසා	36, 120
		සෙරිසසුමහං	212, 216
සිතිභුතො	200		
සිතොදිකං	66		
සිලසකෘදුමං	62		
		සො	
		සොකපරෙතසස	200
		සොණණකංසා	8
		සොණණපොකඛරමාලවා	8
		සොවණණානි	60
		සොවණණමය	2, 4,
		සොවණණමයො	198
		සොවත්ථිකො	36
		සොලසිං	40, 42
		සං	
		සංයමදමසස	82
		සංචිභාගරතා	50, 52, 60
		සංචිභාගා	50, 52, 54
		හ	
		හංසා	20
		හත්ථයනාපනං	74
		හයා	28
		හරිවන්දනුසසදෙ	198
		හාසො	194
		භී	
		භීතකායුපගා	78
		හෙ	
		හෙමකපනවාසසා	42
		හෙමජාලකපච්ඡන්තං	184
		හෙමජාලෙනා	198
		හෙමචනා	42
සුකඝ්ඨං	144		
සුකුණබුලි	188		
සුබුද්‍රයං	66		
සුවිණණං	62		
සුවිණණසස	208		
සුවිමසිතා	156		
සුවිච්ඡා	8		
සුජාතගුණො	154		
සුඤ්ඤා	24, 26, 60, 66		
සුද්‍රයාමෙ	204		
සුධම්මා	148		
සුනානදිසොසො	154		
සුප්පහානං	74		
සුභසසරො	154		
සුභාසිතඛාජං	160		
සුමසාධිමා	158		
සුමටෙධා	206		
සුමුඛො	206		
සුමෙධසෙ	44		
සුධිට්ඨං	80		
සුරභිං	206		
සුවණණකච්ඡා	42		
සුවණණච්ඡදනං	10, 12, 14		
සුවණණජ්‍ජා	132		
සුවණණසිඤ්ඤිනදබ්බසාදිසං	160		

සුත්තාන්තපිටකේ
බුද්ධකතියො
පෙනවණ්ඩුපාලී

සුත්තාන්තපිටකයෙහි
බුද්ධකතියානනගීත
පෙනවණ්ඩුපාලී
(සිංහලානුවාදය)

**“තථාගතපථවේදිනො භික්ඛවෙ ධම්මචිනයො විධවො විරොචති
නො පටිච්ඡන්තො.”**

**“මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලද
ධර්මය හා චිනය විවෘත වූයේ බවලයි. වැසුණේ නො ම බවලයි.”**

(අභිභුක්තරතීකාය, තිකතිපාත - හරණ්ඩවග්ග, 9 සූත්‍රය)

පටුන CONTENTS

පිටු

1. සංස්කාරක නිවේදනය	v
2. සංඥාපනය	vii-xi
3. සංකේත නිරූපණය	—
5. පෙතවිසුම් වීසිය හුව	xiii
6. පෙතවිසුම් පෙළ හා සිංහල අනුවාදය	1-161
7. ගාථාදිසාද අනුක්‍රමණිකා	163-172
8. සංඥානාමානුක්‍රමණිකා	173-174
9. විශේෂපදනුක්‍රමණිකා	175-179

සංස්කාරක නිවේදනය

පෙතවිකුණු පාළිය බුද්ධඡන්දයේ ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලාවෙහි සන්විසිවන (27) ග්‍රන්ථය වශයෙන් සලකන ලද්දේය. කුසුගත් සභියෙහි ලා සභිගීත වූ පෙතවිකුණු පාළිය ඒ සභියෙහි සන්වැනි ග්‍රන්ථය වශයෙන් සභිගීත වූ ඇත.

සමබුද්ධ මහල (බුද්ධඡන්දයේ) උත්සවය නිමිති කොටගෙන ත්‍රිපිටක පාළිය සියලුම නභාලිමේ සත් ක්‍රියාව සපුරාලීම සඳහා ‘පෙතවිකුණු පාළිය’ රාජකීය පණ්ඩිත කොටගම වාචිසාර සථවිරයන් වහන්සේට පවරාදෙන ලද්දේ විය. එහෙත් උන් වහන්සේ අතින් එ මැ පරිවර්තනය යථාකාලයෙහි නිසි පරිදි ඉටු නො වූයෙන් ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයෙහි ශාස්ත්‍රාගමධර මහතෙරවරුන් විසින් පාඨශොධන පූර්වක වූ නවතායෙන් සිංහල අනුවාදය සපුරා ලියන ලද්දේය. ‘පෙතවිකුණු පාළිය’ ගෙන විමසී පූර්වක වූ පරිපූරණ සංඥාපනය ද, ව්‍යාකූල ලෙඛකයාණ කෙනකුන් වන හිඟුල මාකඩවර රෙවක පරිවේණාධිපති රාජකීයපණ්ඩිත කරභමි-පිටිගොඩ සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේ විසින් ලියන ලද්දේය.

ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශනයෙහි අනුග්‍රාහක වූ අතිගරු ජනාධිපති ජේ. ආර්. ජයවර්ධන ජනාධිපති උතුමාණන් හා ගරු අග්‍රාමාත්‍ය කැන්පත් ආර්. ප්‍රේමදාස මැතිතුමාණන් හා සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ ගරු අමාත්‍ය කැන්පත් ඊ. ඇල්. ඩී. හුරුල්ලේ මැතිතුමාණන් හා එම අමාත්‍යාංශයෙහි සියලු මහතුන් ද විශේෂයෙන් මෙම ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථාවලිය ඉක්මනින් මුද්‍රණයට පමුණුවා අවසාන කළ යුතු යැ යි කතනාමාත්‍ය ජනප්‍රිය උපද්‍රව්‍ය ක්‍රියා කරන අතිරේක ලේකම් කැන්පත් සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන් ද කෘතඥතායෙන් සඳහන් කරමිනි.

තවද ත්‍රිපිටක ධර්ම ප්‍රවර්තක වූ සත්කියා මාර්ගයෙහි ආරම්භක ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලයෙහි සියලු මැ සන්පූරුෂයන් ද සිහිපත් කෙරෙමින් මුද්‍රණ කායාංගයෙහි නියුක්ත කිසිදු මුද්‍රණාලයාධිකාරීන් ඇතුළු මේ සඳහා සහාය දක්වන හැම කෙනකුන්ට මැ ශාසනායුර්ධන කුශල හෙතෙයෙන් ලොවී ලොවුතුරු සුව අත්වේවා’යි ආශංසනය කරමිනි.

මෙවගට, ශාසනාශාසනෝදයකාරී,
ලබ්‍රහම ලබ්‍යානන්ද
මහානායකසථවිර
ත්‍රිපිටකමණ්ඩලයේ ප්‍රධාන සම්පාදක.

1982 පෙබරවාරි 4 වැනි දින
(ජාතික නිදහස අනුස්මරණ දින)
ත්‍රිපිටක කාර්යාලයේ දී යැ.
115, විජේරාම මාවත
කොළඹ 7.

සංඥාපන

සුඤ්ඤානපිටකයෙහි බුදුකන්තියාය පයඨාපනන වූ 'පෙතවස්ත්‍ර' නව්‍යාච්ඡායාසනායෙහි ගාරාඛයෙහි සඬාහිත වෙයි. ප්‍රෙත-ප්‍රෙතීන් විසින් පූර්වජන්මයෙහි කරනලද ප්‍රත්‍යාභාවයට හෙතුහුන වූ කම් 'පෙතවස්ත්‍ර' නම් වෙයි. පාළියෙහි 'පෙත' ශබ්දය එනම් සත්ත්ව-නිකායයෙහි දු මිය පරලොව ගිය සත්ත්වයන් කෙරෙහි ද වැටෙයි. මෙහි ඒ දෙඅරුත් මැ යෙදෙයි. 'වත්ත' ශබ්දය කාරණපයඨාය යි. තත්ප්‍රකාශක පයඨාපනිධම්මය මෙහි 'පෙතවස්ත්‍ර' යි කියනු ලැබේ. ඒ ඒ ප්‍රෙතවස්ත්‍ර අනේකපක්ඛි විසින් පාවජාවසර්ජන විසින් දි ද්විවිධ වෙයි. අනේකපක්ඛි වස්ත්‍ර භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මැ විසින් ඒ ඒ කරුණෙහි ලා දෙගීන යැ. පාවජාවසර්ජන වස්ත්‍ර නම්: තාරද ආදී තෙරවරුන් විසින් පුළුස්සාලනු වැ ඒ ඒ ප්‍රෙත-ප්‍රෙතීන් විසින් කරනලද ආත්මභාවප්‍රකාශන යි. ඒ මැ තෙරවරුන් විසින් ආරොච්ඡන වැ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සත්ත්වයන්ගේ කම්ඵල ප්‍රත්‍යක්ෂ කරවන පිණිස සිව්පිරිස් මැද දෙසන ලද වන බැවින් ඒ දෙවැදෑරුම් කරා මැ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ ආභවිද් දෙසනා මැ වේ.

'පෙතවස්ත්‍ර' ප්‍රමාණ විසින් සතර බණවරෙක් පමණ වෙයි. වර්ග විසින් උරග වර්ග යැ උබ්බරි වර්ග යැ චූළවර්ග යැ මහාවර්ග යැ යි වර්ග සතරෙකින් පරිමිත යැ. එහි ප්‍රථම වර්ගයෙහි වස්ත්‍ර දෙළොසකැ ද්විතීයවර්ගයෙහි තෙළොසකැ තෘතීයවර්ගයෙහි දසයකැ චතුර්ථ වර්ගයෙහි සොළොසකැ යි එක්පනස් වස්ත්‍රයෙකින් සමන්විත වේ.

'විමානවස්ත්‍ර' සෙයින් මැ 'පෙතවස්ත්‍ර' ද මිනිසුන් පවිකම්භිත් බුදු පින්කමට යොමු කරවන ජනකාන්ත කරාසධග්‍රහයෙකි. එහෙයින් මැ ධරමාන බුදුන් දවස පටන් මෙතෙක් ජනජීවිතයෙන් වෙන් නොකළ-හැකි සේ ද්වි ලෙස බැඳීසිටුවන යි. මිනිසු මහරහතුන් වහන්සේ මේ දිවයිනට වැඩ දෙවනපියනිස් රජගෙහි දී අනුලාදෙවී ආදී පන්සියයක් ඇනොවුරන් ප්‍රමුඛ පිරිසට දෙසු ප්‍රථමදෙශනා 'විමානවස්ත්‍ර' 'පෙතවස්ත්‍ර' දෙසනා බව මහාවංසයෙහි සඳහන් වෙයි.

මානවසම්පයෙහි සුලභ වැ දක්නාලැබෙන ප්‍රාණසාත, අදක්ඛාදන, පරදරසෙවන, මාෂාවාද, පිසුනවචන, පරුෂවචන ආදී පවිකම්භි ආදීනව එබඳු පවිකම්භි දුක්චිත්තවුන්ගේ මුඛින් මැ ප්‍රකාශ වීම ශ්‍රාවකයන් දුෂිරිකින් බැහැරවීමට ඉවහල් වෙයි. ගෘහජීවිතයෙහි සුලභ වූ ප්‍රියවිප්‍රයෝග-දූෂ්ඨය ජීවිතය පිළිබඳ තත්ත්වවබෝධය උදකර සන්තිද්‍රවාලන භාදයඛ්‍යම වූ ආදම්භකාරා රාශියක් මෙහි ඇත. මසුරුමලෙහි ආදීනව ද න්‍යාගයෙහි ආනිසංස ද ප්‍රකාශිත වූ, මිනිසුන් යහමගට යොමු කරවන කරා මෙහි සුලභ යි.

බුද්ධකාලීන භාරතසමාජයෙහි නැඟුණු කරා මෙන් මැ ඇත අතීතය හා සමබක කරා ද සම්බුද්ධපරිනිර්වාණයෙන් පසු බිහි වූ කරා ද ප්‍රෙතවස්ත්‍රයෙහි දක්නාලැබෙයි. බුදුන් පිරිනිවි නොබෝකල්හි

නැති උකහරමාතු පෙතවිණු (2. 10) දෙවැනි සඬායනා අවසරායෙහි සඬායනියට නඟන ලද්දේ යැ. ධාතුච්චණ්ණපෙතවිණු (3. 10) ද්විතීය සඬායනියෙහි සංග්‍රහ වී. නාදකපෙතවිණු (4. 3) තෘතීයසඬායනියෙහි සඬායනියයි. බුද්ධකාලිනකරාසමකාලින භාරතියසමාජ තතු විමසනුවනට බෙහෙවින් අගනේ යැ. ප්‍රෙතනිකායෙහි උපන්නෝ ද වෛමානික ප්‍රෙත වැ ඉපැද සුවදුක් මුසු වැ විදින්නෝ ද දෙවි වැ උපන්නෝ ද මිනිස් වැ උපන්නෝ ද ප්‍රෙතවස්තුයෙහි වෙති. එ මතු නොවැ ප්‍රෙතවර්ත නොසඳහන් ප්‍රෙතවස්තු ද ඇත. ඔවුනතුරෙන් කිහිපයක් සැකෙවින් දක්වාලමහ:

ගොණපෙතවිණු (2. 8)

“සැවැත්තුවර කෙළෙඹියෙක් පියා මළ සොවින් උමතු වැ හැසිරෙමින් දුටුපුවත් අතින් ‘තම පියා දක්නාලද දැ’යි විචාරයි. සෝවන් වනුවට පින් ඇති ඒ කෙළෙඹි අයුරුමැ ලොව බලන බුදුන්ගේ නුවණැස්ති පෙනෙයි, බුදුහු ඔහුගේ ගෙදරට වැඩියහ. හෙ ‘බුදුන් වැඩියහ’යි අසා අසුන් පනවා වඩාහිඳවා එකත්පස් වැ හිඳ ස්වාමීනි, මාගේ පියා ගිය තැන් දන්නාසේක් දැ’යි ඇසී. එබසට බුදුහු ‘මේ අත්බැවිහි පියා ද, අතීත පියා ද,’යි පුළුවන්හ. ‘මට පියවරු බොහෝ ලැ’ යි ගොක සන්නිඳුවාගත් කෙළෙඹි බණ අසා සෝවන් වී.”

මේ කරායෙහි පියා මළ පුවත මිස ඔහුගේ ප්‍රත්‍යාවර්තය නැත. ‘ගොණපෙතවිණුව’ මේ නිමිත්තෙන් දම්සභායෙහි වදළ අතීත සිද්ධියකි. එහි දු ප්‍රත්‍යාවර්තයෙක් නො කියැවෙයි. ඒ මෙසේ යි.

“අතීතයෙහි බරණැස්තුවර ගැහැවියෙක් පියා මළ සොවින් දවස් පතා සොහොනට ගොස් විතකය ප්‍රදක්මණා කරමින් ලෙහි අත් පැහැර වැලපෙයි. ගොක සන්නිඳුවන උපායක් සිතු ඔහු පුත් ‘සුජාත. මාණවක පිටිතුවර මළ ගොනතු දක තෘණ හා පැන් ගෙන එතැනට පැමිණැ ‘දිවත් ගොනතුට’ මෙන් ‘කව බොව’ යි කියමින් රැදී සිටී. මිනිස්සු එපවත් පියාට දන්වූහ. හෙ වහා දිව ගොස් ‘කිම පුත උමතුයෙහි ද? මළ ගොනුට කුමට තණ පැන් දේ දැ’යි පිළිවිත. ඒ ඇසු ‘සුජාත’ මොහුගේ හිය, කඳ, පා, වලග ඇත. මොහු නැහිසිටිනු ඇතැ යි කී, ‘මළ ගොනු නඟාලීමට වෙහෙසෙන තෙපි මුළුයෙකැ’යි ගැහැවී කී. ‘හිය, කඳ, පා, වලග තුබු සෙයින් මැ ඇති ගොනු නඟාසිටුවීමට වෙහෙසෙන මම මුළුයෙම නම් මියගිය නොපෙනෙන මුත්තණුවන් නිසා වෙහෙසෙන තෙපි මුළු නො වවු ද යි පුතුගේ ප්‍රශ්නයෙන් පියාගේ ගොක සන්නිත.”

මේ කරාව ගොනු මිය පරලොව යෑම පමණක් ගෙන ‘ගොණ-පෙතවිණුව’යි නම් කරයි. ප්‍රෙතවර්තයක් නැත ද මරණය පිළිබඳ යථාවබෝධයෙන් ප්‍රියච්ඡයෝගයෙන් කැවෙනුවන් සනඟන්නට අගනා කරායෙකි.

උරගපෙතවිණු (1-12)

මේ කරාව ද එකදෙයෙකින් ‘ගොණපෙතවිණුව’ හා සමාන වෙයි. එහි පුතු මළ සොවින් තැවෙන පියකුට බුදුහු අතීත කරාවක් වදරති. ප්‍රත්‍යයා දෙවියෙකි. කරාව සැකෙවින් මෙසේ යැ:

එක් මැ කුලයෙහි මව්, පිය, දු, පුත්, ලෙහෙළි යන හැම දෙන මරණසත් වෙයි. දිනක් පියා පුතු හා සමග කෙතට යයි. පියා කුඹුර සාදදී පුතා වනාහ ගිනිලයි. රුක්බිලයක හුන් කළුනකින් ගින්නෙන් තැවී කුසිත වැ පැන පුතු දණ්ට කරයි. විෂවේගයෙන් පුතා මැරී දෙවි වැ උපදි. පියා මිනිසකු අත කියායවා ගෙහි සියලු දෙනා කැඳවාගෙනා නිශ්ශාක වැ පුතු ආදහන කරයි. එතැනට වෙස්වළා පැමිණි දෙවිපුත් ඔවුන් ප්‍රියවිප්‍රයෝගයෙන් ශෝක නොවන කාරණා වෙන් වෙන් වැ විමසයි. ඔවුන්ගේ පිළිතුරු ප්‍රියවිප්‍රයෝග දුකින් වැලැපෙනවුන්ගේ දුක්ගිනි නිවන සිහිල් දියඇලි බදු වේ.

කණ්ණ පෙතවසු (2. 6)

මේ වූකලි වෙනස් ස්වරූපයකින් සිටුනා යට කී ගණයෙහි මැ කරායෙකි. මළ පුතු ගැන සොවින පියකු සනහනු පිණිස බුදුන් වදළ අතිත සිද්ධියක් කණ්ණපෙතවසුයෙහි දක්වෙයි. 'සැවැත්නුවර උවසුවෙක් පුතු මළ සොවින් තැවී ආහාරපාන නොගෙන කම්පන ගැන නොතකා බුද්ධාපසාදනයට ද නොගොස් ගෙහි මැ සිටියි. බුදුහු එහි වැඩැ කරුණු විමසා පැරැණි නුවණැතියෝ නුවණැතියන්ගේ බස් අසා මළ පුතු ගැන ශෝක නො කළහ'යි අතිත කරාවක් වදරනි. ඒ යැ කණ්ණපෙතවසු.

'කණ්ණ' යනු වාසුදෙව්ගේ ගොත්‍රනාමය වෙයි. ටෙවදිකසාහිත්‍යයෙහි ශ්‍රී කෘෂ්ණ යැ. වාසුදෙව් උත්තරභාරතයෙහි ද්වාරවතී නගරයෙහි දසබැ රජුන්ගේ දෙටුසොහොයුරු වෙයි. හෙ පුතු මළ සොවින් තැවෙයි. කනිටුබැ ඝනපණ්ඩිත ඔහුට ඉතා ප්‍රියමනාප යැ. පුත්‍ර ශෝකයෙන් වැලැපෙන දෙටුබැයා සනහන උපායක් සිතු ඝනපණ්ඩිත උමතු වෙසක් ගෙනා හඳහවා ඉල්ලා හබයි. වාසුදෙව් ඔහු කරා ගොස් 'තෙපි නොපැතියයුත්තක් පතව්, හඳහවා නො ලැබියහෙන්නෙකැ'යි කියයි. එය එසේ මැ දනිටු නම් මළ පුතු නිසා කුමට හබිටු ද?යි ඝනපණ්ඩිත අසයි. කරුණු වැටහුණු ඔහුගේ ශෝක සන්තින. මෙහි වතීමාන කරායෙහි හෝ අතිත කරායෙහි හෝ ප්‍රෙතවර්තයක් සඳහන් නො වේ. ශෝකාකුල කුලප්ප උවසුවන්ගේ සෝදුක් සන්තිසුවාලන්නට බුදුරජුන් අනාරාධිත වැ සෙව්විජාවෙන් වැඩි අයුරු මේ කරා කිහිපයෙහි සැලැකියයුතු කරුණෙකි.

මෙහි අතිතකරායෙහි සඳහන් - දසබැරජහු නම් වාසුදෙව් යැ බලදෙව් යැ වන්දදෙව් යැ සුයබ්දෙව් යැ අග්නිදෙව් යැ වරුණදෙව් යැ අප්සුත යැ පප්සුත යැ ඝනපණ්ඩිත යැ අඛකුර යැ යන මොහු යි. අඛකුරපෙතවසුයෙහි ඔවුන් පිළිබඳ නවද විස්තර දක්නා ලැබේ. උත්තරමධුරාපුර 'මහාසාගර' රජ ඔවුන්ගේ මුත්තණුවෝ යැ. ඔහු පුත් 'උපසාගර' පියරජ යැ. උත්තරාපරායෙහි කංසහොගයෙහි 'අසිතඤ්ජන' නුවර 'මහාකංස' රජුගේ දුහිතෘ 'දෙවිගඤ්ජන' මවුබිසෝ යැ. 'අඤ්ජනදෙවි' දෙටුසොහොයුරි යැ. ටෙවදික දෙව්වරුන් විමසිනායෙහි ලා 'කණ්ණ-පෙතවසු' ද 'අඛකුරපෙතවසු' ද අගනා කරා දෙකෙකි.

අඛකුරපෙතවසු (2. 9)

මේ කරාව කිහිප අයුරෙකින් අගය කළ හැකි වෙයි. නමින් 'අඛකුරපෙතවසු' වුව ද 'අඛකුර' ප්‍රෙතයෙක් නො වෙයි. මේ වස්තුවෙහි ප්‍රධාන පුද්ගලයා සන්නාලියෙකි. 'අඛකුර' මේ කරාව හා සම්බන්ධ

වනුයේ ඉතා දුරිතී. හෙ ආරවතියෙහි දසබැර රජුන් කෙරෙහි හැමට බාල වෙයි. පියරජුගේ ඇවැමෙන් දසබැරයෝ එක් වැරා පාය බෙදා ගනිති. ඔවුනට දෙටුබුහුන ‘අඤ්ඤාදේවී’ විසමාන වෙයි. ‘අඤ්ඤා’ නමා සතු භාගය ඇයට දී තෙමේ වෙළඳාමට බෙයි. ඔහුට නිතවැඩ පසස්තා භාණ්ඩාගාරයෙක් ඇත. උහු කෙරෙහි පසන් අඤ්ඤා භුලුචක් ගෙනවුත් ආවාහ කොට දින. ඇය ගැබ්වී අවසානයෙහි දසයා මළේ යැ. පුතු උපන් කලා පියාගේ බන්ධුපුත්ර් ඔහට දින. වියපත් කල්හි උහුගේ ‘දස’ ‘අදස’ භාවය ගැන රජතුමෙහි විවාදයෙක් වී. ‘මව නිදස් බැවින් පුතු ද නිදස් වෙයි.’ යනු තීරණ විය. එහෙත් එයින් ලජ්ජාවට පත් හෙ පළාගොස් හෙරුව නුවර සන්තාලිකමින් යැපුනේ යැ. එනුවර ‘අසයන’ නම් සිටුවරයෙක් දුගීම්භියාවකයනට දන්වැටක් තැබී. සන්තාලි තෙම එතැනට පැමිණියවුනට දන්හලට යන මහ පෙත්වා ඒ පිනින් උකහරාපරයෙහි වැලිකතරෙක්හි රුක්විමනෙකැ සිතුපැතු සම්පත් ලබන අනුභා ඇති රුක්දෙව් වැරා උපත. අසයන සිටුහුගේ දනගෙහි අනාදරයෙන් කටයුතු කළ සෙවකයෙක් ද ඒ අසල මැ ප්‍රෙතයෝනියෙහි උපත. දිනක් ගැල් පන්සියයක් ගෙන වෙළඳාමෙහි යන ‘අඤ්ඤා’ මංග්‍රිලා වැරා රුක්සෙවණට ආයේ යැ. රුක්දෙව් ඔහු හැඳිනගෙනැ සිතුපැතු සම්පතින් ගැල්සාත්තුවෙහි හැමට උවටත් කළේ ය. එහි වූ ආත්මාර්ථකාමී බමුණෙක් රුක්දෙවියන්ගේ අනුභාවය දැක මන්ත්‍රබලයෙන් ඔහු බැඳගෙන නගරයට ගෙනගොස් රිසියෙස් සම්පත් ලබමහ’යි අඤ්ඤාගට කී යැ. ‘සෙවණ දුන් රුක්හි අත්තක් බිඳීම පවා මිත්‍රද්‍රෝහී පරිකමෙකැ’යි කියා අඤ්ඤා ඔහුගේ අදහස ප්‍රතික්ෂේප කෙළේ යැ. ‘වැඩෙක් වේ නම් සෙවණ දුන් රුක්හි අතු පමණක් නො වැ කඳ ද සිටුව, මුලිනුදු උපුරව’යි බමුණු උවදෙස් දින. මෙබස් අසාසිටි රුක්දෙව් බමුණාට දඩුවම් කෙළේ යැ. පසු වැ අඤ්ඤාගේ අයැදුමින් ඔහු මුදලී. අඤ්ඤාගේ ගෙහි සම්පත් පුරා දන් දීමට මෙහෙයැවී.

මව්පියන්ගේ ධනයට කලහ කරන දරුවන් ඇති ලොවෙකැ අඤ්ඤා තමා සතු රජය දෙටුසොහොයුරියට දී වෙළඳාමට බස්තා සැටී, තමාට සෙවා කළ වහලකුට සමානාත්මතායෙන් සම්ග්‍රහ කරන අයුරු, ඔහු නියා උපන් පුතු සකාරණ වැරා වහල් බැවින් මුදලන අයුරු, සතුටු සිතීන් දන්හලට මහපෙත්විම පමණින් ලද සැපත්, අනාදරසෙවකයෙහි ආදීනව, කළඟුණ සැලකීමේ අගය, මිත්‍රද්‍රෝහී වීමේ ආදීනව ආදී මේ කථායෙහි මතු වී පෙනෙන චරිතාඛ්‍ය මිනිසුන් යහමහට යොමු කරවීමෙහි ලා අතිශයෝපකාරී වේ.

කුමාරපෙතවකප්‍ර (3. 5)

මේ වූකලී මිනිසත්බැවින් ව්‍යුහ වැ මිනිසත්බැවිහි මැ උපන් එකකු පිළිබඳ කථායෙකි. සැවැත්නුවර දහැමි උවසු පිරිසක් එක් වැරා නුවර මැද අලඬුසාර මණ්ඩපයක් කරවා බුදුපාමොක් මහසඟුන් පවරා මහදනක් පැවැත්වූහ. එක් මසුරු මිනිසෙක් එය නොඉවසනුයේ ‘මේ මුඩුමහණුන්ට කුමට දෙත් ද? කසළගොඩෙහි ලුව මෙයට වඩා මැනැවැ’යි නොසතුටෙන් කී. එයින් සංවේගයට පැමිණි උවසුවෝ එපවත් ඔහුගේ මවට දන්වා බුදුන් සඟුන් සමා කරවයි කීහ. ඔයින් පුතු සමග වෙහෙරට ගොස් කළවරද කියා සමාව ගෙන බුදුපාමොක් මහසඟුන පවරා ගෙට වඩා සන්දර්ශක් යාගුදායක් පැවැත්වූ යැ.

නොබෝකල්හි මියගිය පින් නුවර ගණිකාවකගේ කුස පිළිසිඳ ගත. ගණිකා නොමෝ ඔහු උපන් කෙණෙහි ම මියන්නට අමුසොහොනෙහි දමවූ. අලුයමැ ලොව බලන බුදුහු ඔහු පින් ඇති සේ දකැ තීරු උදවන වෙලෙහි සොහොනට වැටියහ. බුදුන් වඩනේ කරුණක් ඇතැ'යි භික්ෂුණියා ද එහි රැස්වූහ. බුදුහු රැස්වූ පිරිසට කුමරු පෙන්වා මෙ කුමර අලාමක පුරුෂයෙකැ, භොගභෙකුයෙන් මෙකුටර අග්‍රකුල ඇති වන්නේ යැ යි වදළහ. එනුවර අසුකෙළක් ධන ඇති සිවුවරයෙක් කුමරු ගෙනගොස් පුත්‍රයානායෙහි ලා වැඩුයේ යැ. සිවුහුගේ අයාමෙන් සියලු සැපත් කුමරු සතු වී.

මෙසේ නානා සවරූපයෙන් සිටුනා ආදර්ශවත් කරායෙන් සැරසිගත් පෙතවක්කු මිනිසුන් දුසිරිතින් මිදී සුසිරිතට යොමු වීමට හෙතුහුත වෙමින් ජනජීවිත හා දැඩි ලෙස බැඳී ජනකාන්තා ධර්මකරාසඩග්‍රහයක් වශයෙන් පවතී.

සබ්බ සත්තා හවන්තු සුඛිත්තතා.

කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සථවිර

රෙවත පිරිවෙන
මාකඩවර,
හිතුල
1982. 2. 4 දින.

බුද්ධ කතීකාසෙ

පෙතවත්තපාලි - විසයසූචි

1. උරගවග්ගො 2-21

1. ධෙතතුපම පෙතවත්ත	2 - 3
2. සුකරමුඛ	2 - 3
3. පුතිමුඛ	4 - 5
4. පිට්ඨිතලික	4 - 5
5. තිරොකුඛ්ඛ	6 - 7
6. පඤ්චපුත්තඛාදක	8 - 9
7. සත්තපුත්තඛාදක	8 - 11
8. ගොණ	10 - 13
9. මහාපෙසකාර	12 - 13
10. බලලාවිය	14 - 17
11. නාග	16 - 19
12. උරග	18 - 21

2. උඛ්ඛරිවග්ගො 22-75

1. සංසාරමොචක පෙතවත්ත	22 - 25
2. සාරිපුත්තඤ්චරස්ස මාතු	26 - 29
3. මත්තා පෙතවත්ත	28 - 35
4. නන්ද	36 - 39
5. මට්ඨකුණ්ඩලී	38 - 43
6. කණ්ණ	42 - 47
7. ධනපාල	46 - 51
8. චූලලසෙට්ඨි	50 - 53
9. අංකුර	52 - 65
10. උත්තරමාතු	66 - 67
11. සුත්ත	66 - 69
12. කණ්ණමුණ්ඩ	68 - 73
13. උඛ්ඛරි	72 - 75

විසය සූචි

3. වූළුවගෙහා 76-99

1.	අභිෂමාන පෙතවිඤ්ඤා	76 - 79
2.	සානුවාසී	78 - 85
3.	රථකාර	84 - 87
4.	භූස	86 - 87
5.	කුමාර	88 - 91
6.	සෙරණි	90 - 93
7.	මිගුලුදාක	92 - 95
8.	දුතියමිගුලුදාක	94 - 97
9.	කුට්ඨිනිව්ඡයික	96 - 99
10.	ධාතුච්චණ්ණක	98 - 99

4. මහාවගෙහා 100-161

1.	අමබසකඛර පෙතවිඤ්ඤා	100 - 121
2.	සෙරිසසක	120 - 133
3.	නාඤක	134 - 143
4.	රෙවතී	142 - 147
5.	උඛුණු	146 - 149
6.	කුමාර	148 - 151
7.	රාජපුත්ත	150 - 153
8.	ගුර්වාදක	152 - 153
9.	ගුර්වාදකපෙතී	154 - 155
10.	ගණ	154 - 157
11.	පාටලිපුත්ත	156 - 157
12.	පොකඛරණි	158 - 159
13.	අමබරුකඛ	158 - 159
14.	මොගසංභරණ	158 - 159
15.	සෙට්ඨිපුත්ත	158 - 161
16.	සට්ඨිකුටසහසස	160 - 161

සුභනන්දවතෙ
පෙනවනුපාලී

සුභතන්තපිටකේ පෙනවනුපාලී

නමෝ තසා භගවතො අරහතො සම්මා සම්බුද්ධසස.

උරගච්ඡෙගා පඨමො

1. 1

1. ඛෙතතුපමා අරහතො දයකා කසසකුපමා,
ඛිජුපමං දෙය්‍යාධම්මං එතො නිබ්බන්තතෙ එලං.
2. එතං ඛිජං කසී ඛෙත්තං පෙතානං දයකසස ව,
තං පෙතා පරිභුඤ්ජන්ති දතා පුඤ්ඤතා වච්ඡන්ති.
3. ඉඨෙව කුසලං කතං පෙතෙ ව පටිපුජිය
සග්ගඤ්ඤි කම්මතිරිදානං කම්මං කතානා හද්දක'න්ති.

ඛෙතතුපමපෙතවත්ථි පඨමං.

1. 2

4. කායො තෙ සබ්බසොච්ඡෙණ්ණං සබ්බා ඔභාසතෙ දිසා,
මුඛං තෙ සුකරසෙසව කිං කම්මමකරී පුරෙති.
5. කායෙන ස ඤ්ඤිතො ආසිං වාචායාසිමස ඤ්ඤිතො,¹
තෙන මෙ තාදිසො වඤ්ණ්ණං යථා පසාසි නාරද.
6. තං ත්‍යාගං² නාරද මුලී සාමං දිට්ඨමිදං තයා,
මාකාසි මුඛසා පාපං මා ඛො සුකරමුඛො අහු'ති.

සුකරමුඛපෙතවත්ථි දුතියං.

1. වාචායාසිං අසඤ්ඤතො - ඔමු ii සා.

2. ත්‍යාගං - ට.

සුත්‍රාන්තපිටකයෙහි ප්‍රේතවස්තුපාලි

ඒ භාග්‍යවත් අතීත් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට
නමස්කාර වේවා.

1. උරගවර්ගය

1. 1

1. රහත්හු කෙන වැනියහ. දයකයෝ ගොවියන් වැන්නාහ. දෙයධර්මය (ද්‍යාවස්තුව) බිඳුවට වැනි ය. මේ කරුණු තුන හේතු කොට ගෙන කුසල ඵලය උපදියි.

2. (යථෝක්ත දේයධර්ම සංඛ්‍යාත) බීජය ද, (ඵහි වැපිරීම් නැමැති) ගොවිකම ද රහත් නැමැති කෙන ද, යන මේ කරුණු තුන පරලොව ගියවුන්ට ද, දයකයන්ට ද උපකාර පිණිස වේ. පරලොව ගිය අය දන් දීමෙන් ලද ඒ විපාකය විඳිත්. දයකයා පිනිත් වැඩෙයි.

3. (හෙ) මෙලොවැ මැ කුසල් කොට ප්‍රේශයන් ද පුද (ප්‍රාප්තිදන වශයෙන්) යහපත් කුසල් කොට දෙවිලොවට පැමිණේ.

බෙතතුපම ප්‍රේතවස්තු යි.

1. 2

(නාරද තෙරණුවෝ මෙසේ පිළිවිසිනි:)

4. කාගේ මුළුසිරුර රන්වන් ය. සියලු දික් බඩුවවයි. කාගේ මුව හුරුමුව වැන්න. තෝ පෙර කිනම් පවකමක් කෙළෙහි ද?

(ප්‍රේතයා මෙසේ පිළිතුරු දෙයි)

5. මම කයින් සංවර වූයෙමි. චචනයෙන් අසංවර වූයෙමි. නාරදයෙනි, ඔබ දක්නා පරිදි ශරීරවර්ණයක් මට වූයේ එහෙයිනි.

6. නාරදයෙනි, ඔබ විසින් ම මේ සිරුර දක්නාලද, එහෙයින් මම ඔබට මෙය (අවවාද වශයෙන්) කියමි: මුළුත් පවක් නො කරව. හුරුමුව ඇත්තෙක් නො වව.

සුකරමුඛ ප්‍රේතවස්තු යි.

1. 3

7. දිබ්බං සුභං ධාරෙසි වණ්ණධාතුං
 වෙහාසයං තිට්ඨසි අනතලිපෙබ්බ,
 මුඛඤ්ච තෙ කිමයො සුතීගඤ්චි
 බාදහති කිං කළමමකාසි පුබ්බෙති?

8. සමණො අහං සාපො¹ දුට්ඨවාචො
 තපස්සිරූපො මුඛයා අභ්‍යන්තරො,
 ලභ්වා ච මෙ තපසා වණ්ණධාතු
 මුඛඤ්ච මෙ පෙසුනියෙන සුතී.

9. තස්සිදං තයා නාරද සාමං දිට්ඨං
 අනුකම්පකා යෙ කුසලා විදෙයපුං,
 මා පෙසුනං මා ච මුසා අභාණි
 යපෙබ්බ තුචං භොතිසි කාමකාමී'ති.

සුතීමුඛපෙතවිකුණු තතියං.

1. 4

10. යං කිඤ්චාරම්මණං කරො දජ්ජා දුතං අමච්ඡරී,
 පුබ්බපෙතෙ ච ආරබ්භ අථවා වක්ඛි දෙවකා.

11. වසනාතො ච මහාරාජෙ ලොකපාලෙ යසස්සිනො,
 කුචෙරං ධතරට්ඨං ච වීරූපකං වීරූළහකං,
 තෙ වෙච්ච පුජිතා භොතාති දයකා ච අනිපථලා.

12: න හි රුණ්ණං ච යොකො වා යා වශ්ශ්ඤ්ඤ පරිදෙවනා,
 න තං පෙතස්ස අත්ථාය ඵලං තිට්ඨන්ති ඤාතයො.

13. අයඤ්ච මො දකඛිණා දිනතා සබ්බමි සුපතතිට්ඨිතා,
 දීඝරතතං භිතායස්ස යානාසො උපකායති'ති.

පිට්ඨධිතලිකපෙතවිකුණු වතුථං.

1. සාපොති - මජ්ඣං.

1. 3

(නාරද තෙරණුවෝ මෙසේ විචාරති:)

7. තෝ දෙවසිරුරට බදු යහපත් සිරුරුපැහැ ඇත්තෙහි, අහසෙහි සිටින්නෙහි, එහෙත් පණුවෝ දුගඳ හමන තාගේ මුඛය සිදුරු කොට කති. පෙරදූශෙහි (තෝ) කවර කර්මයක් කෙළෙහි ද?

(ප්‍රේතයා මෙසේ පිළිතුරු දෙයි)

8. මම පෙර දුෂ්ටචරිතයෙන් යුත් වාග්ද්වාරයෙන් අසංවර වූ ශ්‍රමණවේශධාරී පවිටුමහණෙක් වීමි. බබ්බර බෙලෙන් මාගේ ශරීර වර්ණය ලද. පිසුනුබසින් මා මුව දුගඳ විය.

9. නාරදයෙනි, ඔබ නමත් වීසින් ම මා සිරුර දක්නා ලද. කාරුණික නිපුණ වූ බුද්ධාදී උත්තමයෝ යමක් ප්‍රකාශ කළාහු නම් මම එය ම ඔබට කියමි. පිසුනුබස් නො කියන්න. මුසවා ද නො බණින්න. එකල්හි ඔබ කැමති සැප විඳින දෙව් වන්නහු යි.

පුනිමුඛ ප්‍රකවස්තු යි.

1. 4

10. නොමසුරු තැනැත්තෝ යම්කිසිවක් අරමුණු කොට දන් දෙන්නෝ ය. පෙර කලුරිය කළවුන් හෝ නැතහොත් ගෙවතු ආදියට අරක් ගත් දෙවියන් ඇරැබූ හෝ දන් දෙන්නෝ ය.

11. වෛශ්‍රවණ ය, ධූතරාෂ්ට්‍ර ය, වීරූපාක්ෂ ය, වීරූඨය යන යශස්වී ලෝකපාලක සිවුවරම් දෙවියන් අරබයා හෝ දන් දෙයි. ඔවුහු ද පුදන ලද්දෝ වෙත්. දයකයෝ ද නිෂ්ඵල නො වන්නෝ වෙත්.

12. මළවුන් සඳහා හැඩිමක් ශෝකයක් හෝ එයින් අන්‍ය වූ විලාප කීමක් හෝ නො කළයුතු ය. කලුරිය කළවුන්ට ඒ ඇඬීම් ආදිය ප්‍රයෝජනය පිණිස නො වෙයි. එහෙත් එසේ කරන මද නුවණැති නැයෝ ද සිටිත්.

13. දයකයා වීසින් දුන් මේ දනය සංඛ්‍යා කෙරෙහි මනාව පිහිටියේ ය. මේ ප්‍රේතයාහට බොහෝ කලක් මුළුල්ලෙහි තිබ පිණිස (දනවිපාකය) එකෙණෙහි ම පෑමිණේ.

පිට්ඨකලික ප්‍රකවස්තු යි.

1. 5

14. තිරොකුඛ්ඛිසු තිට්ඨනති සන්ධිසිඛ්ඛාටකෙසු ව,
ද්වාරබොහාසු තිට්ඨනති ආගන්ථොන සකං සරං.
15. පහුතෙ අක්ඛපානමි ඛස්ථොපෙස් උපට්ඨිතෙ,
න තෙසං කොච්චි සරති සත්තානං කම්මපට්ඨියා.
16. එවං දදන්ති ඤාතීනං යෙ භොක්ඛා අනුකම්පකා,
සුචිං පඤ්ඤං කාලෙන කප්පියං පානභොජනං.
ඉදං වො ඤාතීනං භොකු සුචිතා භොතකු ඤාතයො,
17. තෙ ව තත් සමාගන්ථො ඤාතීපෙතා සමාගතා.
පහුතෙ අක්ඛපානමි සක්කච්චිං අනුමොදරෙ,
18. වීරං ජීවනකු නො ඤාති යෙසං භොකු ලභාමසෙ.
අමිත්තාකඤ්චි කතා පුජා දයකා ච අතිපථලා,
19. න හි තත් කසි අත්ථි ගොරමෙකිත්තං න විජ්ජති.
විඤ්ජ්ජා තාදිසි නත්ථි තීරමෙකිත්තං කයාකකයං,
ඉතො දිනෙත්තං යාපෙතති පෙතා කාලකතා තභිං.
20. උනකමෙ උදකං වට්ඨං¹ යථා නිත්තං පවත්තති,
එවමෙව ඉතො දිත්තං පෙතානං උපකප්පති.
21. යථා වාරිවහා පුරා පරිපූරෙත්ති සාගරං,
එවමෙව ඉතො දිත්තං පෙතානං උපකප්පති.
22. අද්ධි මෙ අකාසි මෙ ඤාතීථිත්තා සඛා ව මෙ,
පෙතානං දකඛිණං දජ්ජා පුට්ඨෙ කතමනුස්සරං.
23. න හි රුණ්ණං ව සොකො වා යා වඤ්ඤා පරිදෙවනා,
න කං පෙතානමිත්තං එවං තිට්ඨනති ඤාතයො.
24. අයඤ්චි ඛො දකඛිණං දිත්තා සඛාමිති සුත්තච්ඡිත්තා,
දීසරත්තං භිත්තයස්ස යානසො උපකප්පති.
25. සො ඤාතිධම්මො ව අයං නිදසයිතො.
පෙතාන පුජා ව කතා උළාරා,
බලඤ්චි භික්ඛුනමනුස්සරං.
කුමෙහති පුඤ්ඤං පසුතං අනපක'නති.

තිරොකුඛ්ඛිපෙතවිත්ති පඤ්චමං.

1. වුට්ඨං - මර්සං.

1. 5

14. (ප්‍රේතයෝ) සිය මුල් ගෙවලට පැමිණ ගෘහප්‍රාකාර හිත්තීන්හි පිටත ද තුන්මං සතරමං සන්ධිවල ද ගෘහවල දෙරබායෙහි ද සිටිති.

15. බොහෝ ආභාරපානවර්ග හා කෑ යුතු බිදියයුතු දේ දනය සඳහා පිළියෙළ කළ ද ඒ ප්‍රේතයන්ගේ අතුගල කම් හේතුවෙන් කිසිවෙක් ඔවුන් සිහි නො කරයි.

16. නැයන් අතුරෙන් ඒ ප්‍රේතයනට අනුකම්පා කරන දුටුත් ආදි යම් නෑ කෙතෙක් වෙද්ද, ඔවුහු පිරිසිදු ව ප්‍රණීත වූ කැප වූ පැන් සහ බොහුන් සුදුසු කලා පිරිනමන්. “මේ පිත ඥාතිප්‍රේතයනට පැමිණේවා. ඒ ඥාති ප්‍රේතයෝ සුවපත් වෙත්වා”යි පින් දෙත්.

17. ඒ ඥාතිප්‍රේතයෝ ද ඒ ඒ තැන් වලින් අඩුත් රැස් වුවාහු වෙති. බොහෝ වූ ආභාරපාන දනව්ෂයෙහි පිදු කල්හි එහි පින් මෙසේ සකසා අනුමෝදන් වෙත්.

18. “යම් නැයන් නියා අපි මේ සම්පත් ලබමෝ නම් ඒ නැයෝ බොහෝ කල් ජීවත් වෙත්වා.” අපට ද පූජා පවත්වන ලද, දයකයෝ ද යහපත් විපාක ඇත්තෝ වෙත්.

19. ඒ ප්‍රේතලෝකයෙහි ගොවිකමෙක් නැත. ගවයන් රැකීමෙක් ද නැත. (ඔවුනට සම්පත් ලැබෙන) එවැනි වෙළඳාමෙක් ද නැත. ගැනීමී විකිණීමී සබ්බාහාන මුදලින් කෙරෙන ගනු දෙනුවෙක් ද නැත. කලුරිය කළ ප්‍රේතයෝ මෙලොවින් දුන් පිනින් එහි යැපෙති.

20. උස්කැන වැටුණු වැසිදිය යම්සේ පහත් කැන කරා පැමිණේ ද එමෙන් ම මේ මිනිස්ලොවින් දුන් පිත ඒ ප්‍රේතයන්ට පැමිණේ.

21. යම්සේ පිරුණු මහානදීහු සාගරය පුරවත් ද, එසේ ම මෙයින් දෙනලද පිත ප්‍රේතයනට පැමිණේ.

22. “මට මේ දෙය දුන්නේ ය, මාගේ මෙනම් කටයුත්ත කෙළේ ය, අසවල් අය මාගේ නැයෝ ය, මිතුරෝ ය, යහළුවෝ”යි පෙර කළ උපකාරය සිහි කරමින් ප්‍රේතයන්ට පින් දෙන්නේ ය.

23. හැඩීම හෝ ශෝක කිරීම හෝ යම් අනික් විලාප කීමෙක් හෝ වේ ද, ඒ හැඩීම ආදිය ප්‍රේතයනට හිත පිණිස නො වේ. (එහෙත්) එබඳු අවිඤ්චා නැයෝ ද සිටිත්.

24. සබ්බසා විෂයෙහි දෙන ලද මේ දක්ෂිණාව මැනැවින් පිහිටිය ය. බොහෝ කලක් මුළුල්ලෙහි ඒ ප්‍රේතයාට හිත පිණිස එකෙකෙහි ම එය පැමිණේ.

25. මේ දක්වන ලද්දේ නැයන් විසින් ඉටු කළයුතු ඒ ඥාතිධර්මය යි. ප්‍රේතයනට මහත් වූ පූජාවක් ද කරන ලද ඒ භික්ෂුනට බලය ද දෙන ලද කොප විසිතුද මහත් පිනක් රැස් කරන ලදී.

කිරොකුඩ්ඩ ප්‍රේතවස්තු යි.

1. 6

26. නග්ගා දුබ්බණ්ණරූපාසි දුග්ගන්ධා පුත්ථි වායසි,
මකඛිකා පරිකිණ්ණොව කා නු තිං ඉධ තිට්ඨසි' ති.
27. අභං හදෙනෙ පෙනිමිති දුග්ගතා යමලොකිකා,
පාපකමමං කරිත්වාන පෙනලොකමිතො ගතා.
28. කාලෙන පඤ්ඤා පුත්තාති සායං පඤ්ඤා පුත්තාපරෙ,
විජායිත්වාන බාදුමි ඡෙති නා භොතති මෙ අලං.
29. පරිඛය්ගති ධුමායති බුද්ධා' හදයං මම,
පානීයං න ලග්ගෙ පාතුං පස්ස මං බායසනං ගත'නති.
30. කිනන්තු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිස්ස කමමිවිපාකෙන පුත්තමංසාති බාදසි'ති.
31. සප්පති මෙ ගබ්භිති ආසි තස්සා පාපං අවෙනසිං,
සාහං පදුට්ඨමනසා අකරිං ගබ්භපාතනං.
32. තස්සා දෙවමාසිකො ගග්ගො ලොභිකඤ්ඤෙව පග්ගරි,
තදස්සා මාතා කුපිතා මග්ගං ඤාති සමානසි.
33. සප්පඤ්ඤා මං කාරෙසි පරිභාසාපසි ව මං,
සාහං භොරඤ්ඤා සප්පං මුසාවාදං අභාසිසං:
පුත්තමංසාති බාදුමි සවේ තං පකතං මයා.
34. තස්ස කමමස්ස විපාකෙන මුසාවාදස්ස චුතයං,
පුත්තමංසාති බාදුමි පුබ්බලොභිතමකඛිතා'ති.

පඤ්චපුත්තබාදකපෙතවිසුපාළි ඡට්ඨමං.

1. 7

35. නග්ගා දුබ්බණ්ණරූපාසි දුග්ගන්ධා පුත්ථි වායසි,
මකඛිකා පරිකිණ්ණොව කා නු තිං ඉධ තිට්ඨසි' ති.

1. 6

(සහ තෙරහු පුළුවස්ති:)

26. තෝ නත්ත යැ. විරූප වූ පිළිකුල්කටයුතු රූපයෙන් යුක්ත යැ. කිසිදු දුගඳ සිරුරෙන් කුණු ගඳ හමයි. භාත්පස මැස්සන් ගෙන් ගැවසි-ගත් සිරුරු ඇතියා ව, මෙහි සිටින තෝ කවරහු ද?

(ප්‍රේතිය පිළිතුරු දෙයි.)

27. වහන්ස, දුකට පැමිණියා වූ මම යමලොකයෙහි උපන් ප්‍රේතියක් මි. පවිත්‍ර කොට මෙලොවින් ප්‍රේතලොකයට ගියා වෙමි.

28. උදයකාලයෙහි පුතුන් පස් දෙනකුන් ද නැවත සවස අනෙක් පස් දෙනකුන් ද වදා කමි. ඒ දසදරුවෝ පවා මට බඩසායට නො සැහෙත්.

29. මා හද සයින් දූවෙයි, දුමයි. බොන්තට පැත්ත නො ලැබේ. විපතට පැමිණි මා බලව.

(තෙරහු යළි විචාරති.)

30. කයින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද කවර පවක් කරන ලද ද? කවර කර්මයක විපාකයෙන් දරුමස් කන්නහු ද?

(ප්‍රේතිය පිළිතුරු දෙයි.)

31. මාගේ සපන්නී (සැමියාගේ අනෙක් බිරිඳ) ගර්භනී වූවා ය. ඇය කෙරෙහි මම පාපකර්මයක් කිරීමට සිතුවමු. ඒ මම දුෂිත වූ සිතීන් ඇයගේ ගැබ හෙළමු.

32. ඇයගේ දෙමස් වූ ගැබ ලෙස ම වී වැඳුරුණේ ය. එකල ඇගේ මව මට කිසි නැයන් රැස් කරවූ.

33. මා ලවා සපර කරවූ ය. මා බියෙන් තැනි ගැන්වූවා ය. ඒ මම ඉඳින් මා ඒ ගර්භපාතනය කළා නම් මම පුත්‍රමාංස කන එකියක් මැ'යි දරුණු සපර කොට බොරුබස් කිමි.

34. ඒ කම්ය සහ මුසාවාදය යන දෙකින් ම විපාකයෙන් පුයාවෙන් සහ ලෙයින් වැකුණු සිරුරු ඇතිව දරුමස් කමි.

සත්තපුත්තවාදක ප්‍රත්‍යවස්තු යි.

1. 7

(සහතෙරහු මෙසේ විචාරති:)

35. නත්ත වෙහි පිළිකුල් කටයුතු රූපයෙන් යුක්ත වෙහි. කිසිදු දුගඳ සිරුරින් කුණුගඳ හමයි. මැස්සන්ගෙන් ගැවසුණු සිරුරු ඇත්තව. මෙහි සිටින තෝ කවර?

36. අභං හදනො පෙතිමිති දුග්ගතා යමලොකිකා,
පාපකම්මං කරිත්වාන පෙනලොකමිතො ගතා.
37. කාලෙන සත්ත පුත්තානි සායං සත්ත පුත්තාපරෙ,
විජායිත්වාන බාදමි තෙපි නා භොතායි මෙ අලං.
38. පරිඛයාති වුමායති වුදය හදයං මම,
නිබ්බුතිං නායිගච්ඡාමි අකභිද්ධෙව ආතපෙ'ති.
39. කිත්තු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිසසු කම්මවිපාකෙන පුත්තමංයානි බාදමි'ති.
40. අහු මය්හං දුට්ඨෙ පුත්තා උග්ගා සමප්පකායොබ්බතා,
සාහං පුත්තබ්බපෙනා සාමිකං අතිමඤ්ඤිසං.
41. තතො මෙ සාමිකො කුදෙධා සප්පත්තිං අඤ්ඤාමානාමි,
සා ච ගබ්භං අලභිත්ව තස්සා පාපං අවෙනයිං.
42. සාහං පද්ධම්මනසා අකරිං ගබ්භපාතනං,
තස්සා තෙමායිකො ගබ්භො පුතිලොභිතකො පති.
43. තදස්සා මාතා කුපිතා මය්හං ඤාති සමානාමි,
සපරිඤ්චි මං කාරෙයි පරිභාසාපයි ච මං.
44. සාහං සොරඤ්චි සපරං මුසාවාදං අභාසිසං,
පුත්තමංයානි බාදමි සථෙ තං පකතං මයා.
45. තස්ස කම්මස්ස විපාකෙන මුසාවාදස්ස වුහයං,
පුත්තමංයානි බාදමි පුබ්බලොභිතමකමි'ති.

සත්තපුත්තබාදකපෙතවඤ්චි සත්තමං.

1. 8

46. කිත්තු උම්මනෙරුපොච ලායිත්වා හරිතං කිණං,
බාද බාදති ලපයි ගතසත්තං ජරණවං.
47. න හි අනෙතන පාතෙන මතො ගොණො සමුච්ඡග්ගෙ,
තංසි බාලො ච දුමමිමධො යථා තඤ්ඤා ච දුමමිති ති.

(ප්‍රේක්ෂා පිළිතුරු දෙයි.)

36. වහන්ස, දුක්ඛ පත් මම යමලොච උපන් ප්‍රේක්ෂකයෙකු. පරික්ෂා කොට මෙලොවින් ප්‍රේතලොකයට ගියමු.

37. උදයෙහි පුතුන් සන්දෙනකුන් ද නැවත සවස අනෙක් සන්දෙනකුන් ද වදා කළේ. ඔවුහු ද මට නො සැහෙත්.

38. මා හද සයිත් දැවෙයි, දුමයි. අවිච්ඡිති ගින්නෙන් දැවෙන්නක මෙන් නිවීමක් නො ලබමි.

39. (තෙරහු:) කය - චචනය - සිත යන තිදෙරින් කී කළ දුෂ්ට කම්ය කුමක් ද? කිනම් කම්යක විසාකයෙන් පුත්‍රමාංශ කන්නවු ද?

40. (ප්‍රේක්ෂා:) පෙර මට පුත්‍රයෝ දෙදෙනෙක් වූහ. දෙදෙන ම පිරිපුන් යොවුන් වයස් ඇති වූහ. පුත්‍රබලයෙන් යුත් මම සැමියා අභිභවා (යටත් කොට) සිතුවමු.

41. එහෙයින් සැමියා මට කිපී අත් සපත්තියක (දෙවන කිරිඳක) ගෙනාවේ ය. ඔ ද දරාගැබක් ලැබුවා. මම ඇයට පාපකර්මයක් (කිරීමට) සිතුවමු.

42. ඒ මම දුෂ්ට සිතින් ඇගේ ගැබ හෙළමු. ඇගේ තෙමස් වූ ගැබ කුණුලෙයක් වී වැටිණි.

43. එකල ඇගේ මව මට කිපියා නැයන් රැස්කරවූ ය. මා ලවා දිවරීම ද කරවූ ය. මා බියෙන් තැනී ගැන්වූ ය.

44. ඒ මම "මා එය කළා නම් මම පුත්‍රමාංශ කනු වෙමිවා"යි මෙසේ දරුණු සපර් කොට මුසවා කීමු.

45. ඒ පාපකම්යාගේ ද මුසාවාදයේ ද විසාකයෙන් පුයාවෙන් සහ ලෙයින් තැවරුණු සිරුරු ඇත්තී මෙසේ දරුමස් කමි.

සංඝපුත්තාදක ප්‍රකට්ඨක යි.

1. 8

(මළ ගොනා වෙනුවෙන් හඬන පුතුව පියා මෙසේ කියයි.)

46. කීට උමතු ගති ඇත්තකු මෙන් නිල් තණ කපා ගෙනවුත් පණ ගිය මහලු ගොනකුට "කව කව"යි කියන්නෙහි ද?

47. මළ ගොනා ආහාරපානයෙන් නො ම නැඟිටිනේ ය. යම්සේ අත් මෝඩයෙක් පුලාප කියයි ද එසේම තෝ ද නුවණ නැති මෝඩයෙක් වෙති.

48. ඉමෙ පාද ඉදං සීයං අයං කායො සවාලඨි.
නෙතතා තපෙට්ඨ නිට්ඨන්ති අයං ගොතො සමුට්ඨගෙ.
49. නායාකස්ස හත්ථපාද කායො සීසඤ්චි දීඝස්සි,
රුදං මතතිකථුපස්මි න භු ඤ්ඤෙඤ්ච දුමමති'ති.
50. ආදිත්තං චත මං සත්තං සතසිත්තංච පාවකං,
චාරිහා වීය ඔසිඤ්චං සබ්බං නිබ්බාපයෙ දුරං.
51. අබ්බුලහං චත මෙ සලලං සොකං හදයනිසසිත්තං,
යො මෙ සොකපරෙතස්ස පිතුසොකං අපානුදි.
52. ස්වාහං අබ්බුලහසලොයාමී සිතිභූතොස්මි නිබ්බුතො,
න සොවාමී න රොදමි තච සුඤ්ඤාන මාණව.
53. එවං කරොතාමි සප්පඤ්ඤා යෙ භොතති අනුකම්පකා,
චිතිචත්තයන්ති සොකමො සුපාතො පිතරං යථා'ති.

ගොණපෙතවත්ත අට්ඨමං.

1. 9

54. ගුරුඤ්ච මුත්තං රුහිරඤ්ච පුබ්බං
පරිභුඤ්ජති කිස්සං අයං විපාකො,
අයනනු කිං කම්මමකාසි නාරි
යා සබ්බද ලොභිතපුබ්බගස්සා.
55. නවානි චක්ඛානි සුභානි චෙව
මුදුනි සුද්ධානි ච ලොමසානි,
දිනිතානි මිසසා කිත්තකා හවන්ති
අයනනු කිං කම්මමකාසි නාරි'ති.
56. හරියා මමෙසා අහු හදනෙත
අදසිකා මචපරිණි කදරියා,
සා මං දදන්තං සමණබ්බාහුණානං
අකෙසාසනී පරිභාසනී ච.
57. ගුරුඤ්ච මුත්තං රුහිරඤ්ච පුබ්බං
පරිභුඤ්ජති අසුචිං සබ්බකාලං,
එතඤ්ච තෙ පරලොකස්මිං හොතු
චක්ඛා ච තෙ කිත්තකසමා හවන්තු
එතාදියං දුට්ඨරිතං වරිත්තං
ඉධාගතා විරරත්තයා බාදති'ති.

මහාපෙසකාරපෙතවත්ත නවමං.

(පුතා මෙසේ කියයි:)

48. මේ පාදයෝ යැ, මේ හිස යැ, මේ වලග සහිත කය යැ, මේ නෙත්‍රයෝ යැ. (මේ සියලු ආගයෝ) පෙර මෙන් එසේ ම පවතින්. (එහෙයින්) මේ ගෞතා නැගිටින්නේ ය.

49. මුත්තණුවන්ගේ අත්පා ද කය ද හිස ද නොපෙනේ. (උන්ගේ ඇට බහා) මැටියෙන් කළ සැයට හඹන තෙපි ම මෝඩ නොවන්නහු ද?

(එවිට පියා මෙසේ කියයි)

50. ගිතෙල් ඉසින ලද ගින්නක් මෙන් සෝගින්නෙන් ඇවිලෙන්නා වූ ම මාගේ සියලු චිත්තදහය දිය ඉසින්නකු මෙන් නිවන්නේ ය.

51. යම් කුමරෙක් සොවින් පෙළුණු මාගේ පිතෘශෝකය පහ කෙළේ ද, ඔහු විසින් මා හද ඇසුරු කළ පෝ හුල ඒකාන්තයෙන් උදුරන ලද.

52. ඒ මම උදුරා දමූ සෝක නැමැති තුල් ඇත්තෙමි වෙමි. සිහිල් වූයෙමි වෙමි. නිවුණෙමි වෙමි. තරුණය, තොපගේ වචන අසා මම ගෞක නො කරමි, නො හඹමි.

53. යම්සේ පුජාතකුමරා පියා සොවින් මුදුලුයේ ද එසේ ම නැණවත් අනුකම්පාකාරී යම් කෙනෙක් වෙත් නම් ඔවුහු ද මෙසේ කරත්, සොවින් මුදත්.

ගෝණප්‍රකටස්සක සි.

1. 9

(ප්‍රේතිය දුටු මහණ දෙවියාගෙන් මෙසේ පුළුවයි)

54. මේ ස්ත්‍රිය අශුවි සහ මුත්ත ද ලේ සහ සැරව ද අනුභව කරයි. මේ කිනම් කම්පක විපාකයක් ද යම් ප්‍රේතියක් හැම කල්හි ලේ හා සැරව අනුභව කරන්නී ද මේ ස්ත්‍රිය පෙර කිනම් කම්පක් කළා ද?

55. මැයට දුන් යහපත් වූ ද මොළොක් වූ ද පිරිසිදු වූ ද සුවපහස් ඇත්තා වූ ද අහිනව වස්ත්‍ර ලොහවස්ත්‍ර සමාන ය, මේ ස්ත්‍රිය පෙර කවර කම්පක් කළා ද?

(දෙවියා පිළිතුරු දෙයි)

56. වහන්ස, මෝ මාගේ බිරිඳ වූ ය, ඕ නො දෙනසුලු ය, මසුරු ය. තද මසුරු වූ ය. මහණ බමුණනට දන්දෙන මට ඕ මෙසේ අනොග කළා ය, පරිභව ද කළා ය.

57. මේ දනය තොපට පරලොව දී අශුවි ද, මුත්ත ද, රුධිර ද, පුයා ද වේවා, මේ වස්ත්‍ර තොපට ලොහවස්ත්‍ර වේවා, තෙපි සැමද ම අශුවි අනුභව කරව, මෙබඳු වූ වාග්දස්වරිත කොට මේ ප්‍රත්‍යලොකයට පැමිණ අශුවි ආදිය කයි.

මහාපෙසකාර ප්‍රකටස්සක සි.

1. 10

58. කා නු අනෙකාවිමානස්මිං තිට්ඨනති නුපනිකම්මි,
උපනිකම්මස්ස හදෙදු ත්වං පසසාම තං මභිදධික'නති.
59. අට්ඨියාමි හරායාමි නග්ගා නිකම්මිතුං බභි,
කෙසෙහමභි පට්ඨිතතා පුද්ධං මෙ අපකං කත'නති.
60. හත්ථුත්තරියං දදමි තෙ ඉමං දුස්සං නිවාසය
ඉමං දුස්සං නිවාසෙතවා බභි නිකම්ම සොහතො:
උපනිකම්මස්ස හදෙදු ත්වං පසසාම තං බභිදධිත'නති.
61. හතෙසුන හතෙසු තෙ දිත්තං න මය්ගං උපකප්පති,
එසෙත්ථිපාසකො සදෙධා සමමා සමබ්බසාවතො.
62. එතං අවජාදයිත්වාන මම දකම්-ඡමාදිස,
අරාහං සුථිතා භෙසසං සබ්බකාමසම්මද්ධිනී'ති.
63. තං ච තෙ නග්ගපයිත්වාන විලිම්බිත්වානා වාණිජා,
චතෙහවජාදයිත්වාන තස්සා දකම්-ඡමාදිස්සං.
64. සමනනතරා නුඤ්ඤෙට්ඨ විපාකො උදපජ්ජං,
භොජනවජාදනපානියං දකම්-ඡමාදිස ඉදං ඵලං.
65. තතො සුද්ධා සුච්චිසනා කාසිකුත්තමධාරිණි,
හසනති විමානා නිකම්මි දකම්-ඡමාදිස ඉදං ඵලනති'.
66. සුචිත්තරූපං රූපිරං විමානං තෙ පභාසති,
දෙවතෙ පුච්ඡිතාවිකම් කිසස කමමසයිදං ඵල'නති.
67. භික්ඛුනො වරමානස්ස දෙණ්ඩිමමජ්ජනං අහං,
අද්ධං උජ්ඣුත්තස්ස විපසග්ගොන වෙතසා
68. තස්ස කමමස්ස කුසලස්ස විපාකං දිසමනතරං,
අනුභොමි විමානස්මිං තඤ්ඤාදති පරිත්තකං.
69. උද්ධං චතුභි මාසෙහි කාලකිරියා හවිසසති,
එකතං කට්ඨකං භොගං නිරයං පපතිස්සහං.

1. 10

(ප්‍රධාන වෙළෙඳා ප්‍රතිශතයෙන් මෙසේ විවාරයි.)

58. විමන තුළ සිටින්නී කවර ස්ත්‍රියක් ද, කවර ස්ත්‍රියක් විමනින් නො නික්මෙයි ද, සොදුර තෙත් එළියට එව, මහත් සෘද්ධි ඇති නී දැකියාවියමහ.

(ප්‍රතිශතය:)

59. නග්න ව පිටතට එන්ට දුක් වෙමි. ලජ්ජිත වෙමි. හිසකෙස් වලින් වැසුණු සිරුරු ඇති වෙමි. මා විසින් සුළු පිනක් කරන ලද.

(වෙළෙඳා)

60. මනා යා, එසේ නම් නිට මගේ උතුරු සළුව දෙමි. මේ සළුව හැඳ ගනුව, සොදුර මේ සළුව හැඳගෙන පිටතට එව, සොදුර, පිටත සිටි නී දැකිනු කැමැති වෙමි. එහෙයින් තෙත් පිටතට නික්මෙව.

61. (බබ) අතින් (මා) අතට දුන් දෙය මට පරිභෝගයට නුසුදුසු ය. සම්මා සම්බුද්ධග්‍රාවක වූ මේ සැදුහැටින් උපාසක තෙමේ මෙහි ඇත.

62. (මට දෙන වස්ත්‍රයෙන්) මේ උපාසකයා හඳවා (එයින් ලද) පින මට දෙව. එකල මම හැම සැපතින් සමෘද්ධ ව සුවපත් වෙමි.

63. ඒ වෙළෙඳෝ ඒ උවසුවා නහවා සුවඳ ගල්වා වස්ත්‍ර යුගලයෙකින් හඳවා ඒ ප්‍රේතියට එහි පින් (දක්මණාව) දුන්න.

64. ඇයට පින් දෙනු අනතුරු ව ම එහි විපාකය උපත. දිව්‍යමය ආභාරපාන වස්ත්‍ර ද උපන් මේ දනළු වෙයි.

65. ඉක්බිති පිරිසිදු සිරුරු ඇති, හැඳගත් පරිත්‍ර වස්ත්‍ර ඇති, කපිසළු වලටත් වඩා උතුම් වස්ත්‍ර දරමින් (ඔ) සිනාසෙමින් විමනින් නික්මුණු. මේ දනළු යි.

(ඇය දුටු වෙළෙඳෝ මෙසේ පුළුවන්හ).

66. තොපගේ විමානය සිතුවම් කළ රූ ඇතියේ සිත්කළු වූයේ බබළයි. දේවිය, අප විසින් විවාරන ලද තෙපි කියව, මේ කවර කම්පක විපාකයක් ද?

67. (ඔ මෙසේ කියයි) පිටු පිණිස හැසිරෙන සාක්ෂණයුත් මහණක්හට මම පහන් සිතින් තෙල් මුසු මුරුවටක් දුනිමි.

68. මේ විමනෙහි දී ඒ කුශල කම්පෙහි විපාකය දිගු කලක් මුළුල්ලෙහි විඳිමි. ඒ පිනෙහි විපාකය ද දන් අල්පාවශිෂ්ට ව ඇත.

69. සිටුවමෙකින් මතුයෙහි මාගේ කාලක්‍රියා වෙයි. අනතුරුව එම එකාන්ත කටුක වූ දරුණු වූ අවිච්ඡිකානිරයෙහි වැටෙන්නෙමි.

70. චතුක්කංගුණං චතුක්කාරං චිහක්කං භාගසො මිතං,
අයොපාකාරපරියනතං අයසා පටිකුප්පිතං.
71. තස්ස අයොමයා භූමි පලිතා තෙජසා යුතා,
සමනතා යොජනසතං ඵරිඨා තිට්ඨති සබ්බද්.
72. තත්ථාහං දීඝමධ්වානං දුක්ඛං චෙදිස්සං චෙදනං,
ඵලඤ්ච පාපකමමස්ස තස්මා සොවාමහං භුස්'නති.

බලලාවියපෙතවත්තියා දසමං.

1. 11

73. පුරතොව සෙනෙන පලෙති හත්ථිනා
මජ්ඣෙ පන අසසතරීරරෙත,
පච්ඡා ව කඤ්ඤා සිථිකාය නියාති
භොසයනති දස සබ්බසෝ' දිසා.
74. තුමෙහ පන මුග්ගරහත්ථාණිනො
රුද්ධමුඛා භික්ඛපභික්ඛගතො,
මනුස්සභූතා කිමකත්ථ පාපං
යෙනාඤ්ඤාමඤ්ඤාස පිටාරි ලොභිත'නති.
75. පුරතොව යො ගව්ඨති කුඤ්ඤරෙන
සෙනෙන නාගෙන චතුක්කමෙන,
අමිහාක පුතො අහු ජෙට්ඨකො සෝ'
දනාති දත්තාන සුඨි පමොදති.
76. යො සො මජ්ඣෙ අසසතරී රරෙත
චතුක්ඨි යුතෙනන සුචග්ගිතෙන,
අමිහාක පුතො අහු මජ්ඣමො සො
අමච්ඡරී දනපති වීරොවති.
77. යා සා ව පච්ඡා සිථිකාය නියාති
නාරි සපඤ්ඤා මිගමඤ්ඤොවනා,
අමිහාක ධිතා අහු සා කතිට්ඨා
භාගධර්මාගෙන සුඨි පමොදති.
78. එතෙ ව දනාති අදංසු පුබ්බ
පසන්නවිතො සමණ්ණාහමිණානං,
මයමපන මච්ඡරිනො අහුමිහා
පරිභාසකා සමණ්ණාහමිණානං,
එතෙ පදත්ථා පරිවාරයනති
මයඤ්ච සුසස්සාම නලොව ඛිතො'ති.

1. සබ්බසො - මජ්ඣං.

2. අහුජෙට්ඨසොපො - මජ්ඣං.

70. එහි කොන් සතරකි. දෙර සතරෙකි. ඒ කොටස් වශයෙන් මොනොවට බෙදන ලද ය. පමණ කරන ලද ය. අයොමය පවුරෙකින් වට කරන ලද ය. යම්යෙනකින් වසන ලදී.

71. ඒ අවිචිතියෙහි ජවලිත වූ තෙස්සින් යුක්ත වූ අයොමයභූමිය භූමි කල්හි භාත්පස සියක් යොදුන් පැතිරැ යිවිසි.

72. මම ඒ මහානිරයෙහි දිගුකලක් දුක්ඛෙදනා විදිමි. පටිකමහි එල ද විදිමි. එහෙයින් මම බෙහෙවින් ගොක කරමි යි.

බල්ලාවිය ප්‍රේතවස්තු යි.

1. 11

(තෙරණුවෝ ප්‍රේතයන් ගෙන් මෙසේ පිළිවිසිනි.)

73. පෙරටුව සුදු ඇත්වාහනයෙන් එක් දෙවිපුතෙක් යයි. යළි මධ්‍යයෙහි වෙළඹුන් යෙදු රියෙන් අත් දෙවියෙක් යයි. පසුපස දිව්‍ය කන්‍යාවක් භාත්පස දසදිගුන් බබළුවමින් සිටිකාවකින් ගෙන යනු ලබයි.

74. තෙපි වනාහි මුගුරුගත් අත් ඇති ව, හඬන මුහුණු ඇති ව, බිඳුණු වෙසෙයින් බිඳුණු සිරුරු ඇති ව යන්නවු ය. යම් පටිකමෙකින් උතුන් ගේ ලේ බොන්නවු නම් (තෙපි) මිනිස් වුවාහු කවර පටිකමක් කළහු ද?

(ප්‍රේතයෝ පිළිතුරු දෙති.)

75. යමෙක් ඉදිරියෙහි ම සිවුපා ඇති සුදු ඇත්වාහනයෙකින් යේ ද, හේ අපගේ දෙටු පුතා විය. දන් දී සුවපත් වැ සතුටු වෙයි.

76. යම් දෙවියෙක් මධ්‍යයෙහි සොදුරු ගමන් ඇති වෙළඹුන් සිවුදෙනකුන් යෙදු අස්ථියෙකින් ගමන් කෙරේ ද, හේ අපගේ මැදුම් පුතා විය. නොමසුරු දනපතියෙක් වූ හේ දන් බබළයි.

77. මුවැත්තියක මෙන් මදලය බැලුම් ඇති පැනවත් වූ යම් දෙවිගනක් භූමට ම පසු වැ සිටි ගෙයෙකින් ගෙනයනු ලබා ද, ඒ අපගේ කනීටු දියැණි වූ. තමා ලද කොටසින් අඩක් දී සුඛිත ව යතුටු වෙයි.

78. කුලුහු පෙර පහන්සින් ඇති වැ මහණ බමුණනට දන් දුන්හ. අපි වනාහි මහණබමුණනට පිරිහෙළා කරාකරන මසුරෝ වූමහ. කුලුහු දන් දී දිවසිරින් ඉඳුරන් පිණවත්. අපි වැලිත් ආතපයෙහි ළු බටගසක් මෙන් (සයින්) වියළෙමහ.

79. කිං තුමිකාකං භොජනං කිං සයනං
කථංසු¹ යාපෙථ සුපාපධම්මිනො,
පහුතභොගෙසු අනපකෙසු
සුඛං වීරාධාය² දුට්ඨ පඤ්ඤාති.
80. අඤ්ඤමඤ්ඤං වධිත්වාන පිචාම පුබ්බලොභිතං
බහුං පීත්වා න ධාතා භොම නවජාදිමෙසෙ මයං.
81. ඉට්ඨෙව මව්වා පරිදෙවයනති
අදයකා පෙව්ව යමස්ස යාධිනො,
යෙ තෙ විදිත්වා³ අධිගමම භොගෙ
න භුඤ්ජෙරෙ නාපි කරොනති පුඤ්ඤං.
82. තෙ බුප්පිපාසුපගතා පරස්ස
පෙනා වීරං කුමායරෙ ඩය්ඤාමානා,
කම්මාති කත්වාන දුබ්බද්දයාති
අනුභොගාති දුක්ඛං කට්ඨකපථලාති.
83. ඉත්තරං හි ධනං ධණ්ණං ඉත්තරං ඉධ ජිවිතං,
ඉත්තරං ඉත්තරතො ඤාත්වා දීපං කඨිරාථ පඤ්ඤිතො.
84. යෙ තෙ එවං පජානන්ති නරා ධම්මස්ස කොවිද
තෙ දනෙ නපමස්සන්ති සුත්වා අරහතං වචො⁴ති.

නාගපෙතවිකුට්ටි එකාදසමං.

1. 12

85. උරගොව තථං ජිණ්ණං භිත්වා ගච්ඡති සංතන්තං,
එවං සරිරෙ නිබ්බාගෙ පෙතෙ කාලකතෙ සති.
86. ඩය්ඤාමානො න ජානාති ඤාතිතං පරිදෙවිතං,
තස්මා එතං න රොදමි⁵ ගතො සො තස්ස යා ගති⁶ති.
87. අනවභිතො⁷ තතො ආග නානුඤ්ඤිතො ඉතො ගතො,
යථාගතො තථාගතො කා තස්ස පරිදෙවිතො.

1. කථංසු - මිශ්‍රය.

2. වීරාධාය - සැර.

3. විදිව්ව - මිශ්‍රය.

4. වචං න වචොවිමි - මිශ්‍රය.

5. අනවභිතො - මිශ්‍රය.

79. නොපගේ ආහාරය කුමක් ද? නොපගේ ශයනය කෙබඳු ද? අනියය පාපධම් ඇති තෙසි කෙසේ යැපෙහු ද? අනල්ප වූ මහත් භෝග ඇති කල්හි සැප වරදවා ගෙන අද දුකට පැමිණියහු ය.

(ප්‍රේතයෝ පිළිතුරු දෙති:)

80. අපි ඔවුනොවුනට භිංසා කොටගෙන ලෙහෙ සැරව පානය කරමහ. බොහෝ පානය කොටත් තෘප්ත නො වමහ. නොරුස්තමෝ වමහ.

81. මෙපරිද්දෙන් ම නොදෙනසුලු මනුෂ්‍යයෝ පරලොව ප්‍රේතලොකයෙහි සිටින්නාහ, වැලපෙත්. යම් මනුෂ්‍ය කෙනෙක් “භෝගයෙන් මතු සැපත් සැලසෙති”යි දන භෝගයන් ලැබ අප මෙන් ම නොවළඳා සිටිත්, නො ද පින් කෙරෙත්.

82. ඒ ප්‍රේතයෝ දුක් ඵලවන කවුකඵල ඇති පච්ඡාසි කොට පරලොවහි සාපිපාසායෙන් මධ්‍යා ලද්දහු (දුකින්) දූවෙමින් බොහෝ කලක් තැවෙත්. දුක් අනුභව කෙරෙත්.

83. ධන, ධාන්‍ය ක්ෂණික ය. මෙලොව ජීවිතය ද ක්ෂණික ය. වැඩිකල් නොපවතින දේ ක්ෂණික යි නුවණින් දනත් නුවණැත්තෝ තමහට ප්‍රතිෂ්ඨාව කරන්නෝ ය.

84. ධර්මයෙහි දක්ෂ වූ යම් මනුෂ්‍ය කෙනෙක් මේ මෙසේ දනිත් ද, ඔහු රහතුන්ගේ වචන අසා දත් දීමෙහි නො පමා වෙත්.

නාග ප්‍රකවස්සව යි.

1. 12

(බමුණා මළපුතු වෙනුවෙන් ශෝක නො කිරීමේ හේතු දක්වයි:)

85. යම්සේ සර්පයා දිරු සැව සියසිරුරින් හැර පියා යේ ද, එසේ ම ශරීරය නිෂ්ප්‍රයෝජන ව ආයුෂාදිය පහ වූ කල්ලිය කළ කල්හි සත්ත්වයා සිය සිරුර හැරපියා යෙයි.

86. දවනු ලබන සිරුර නැයන්ගේ හැඩිම නො දනී. එහෙයින් මළ පුතු නිමිති කොට නො හඬවී. ඔහුගේ යම් ගමනෙක් වී ද, හේ ඒ ගමන ගියේ ය.

(බැමිණි ද මළපුතු වෙනුවෙන් නො හඬන කරුණ කියයි:)

87. හේ නො කැඳවන ලද්දේ පරලොවින් මෙහි ආයේ යැ. නො අනුදන්නා ලද්දේ මෙලොවින් ගියේ ය. යම්සේ ආයේ ද එසේ ගියේ ය. එහි ලා කවර හැඩිමක් ද?

88. ඩඤ්ඤාමානො න ජානාති ඤාතීනං පරිදෙවීතං,
තසමා එතං න රොදුමී ගතො සො තස්ස යා ගතී'ති.
89. සචෙ රොදෙ කියා අසසං තත් මෙ කිං එලං සියා,
ඤාතීතිතසුභස්සානං භියොනා නො අරතී සියා.
90. ඩඤ්ඤාමානො න ජානාති ඤාතීනං පරිදෙවීතං,
තසමා එතං න රොදුමී ගතො සො තස්ස යා ගතී'ති.
91. යරාපි දුරතො චන්දං ගව්ස්සනමනුරොදුති,
එවං සම්පදමෙවෙතං යො පෙතමනුසොවති.
92. ඩඤ්ඤාමානො න ජානාති ඤාතීනං පරිදෙවීතං,
තසමා එතං න රොදුමී ගතො සො තස්ස යා ගතී'ති.
93. යරාපි බ්‍රහ්ම උදකුමෙහා භියොනා අපච්ඡන්ධියො,
එවං සම්පදමෙවෙතං යො පෙතමනුසොවති.
94. ඩඤ්ඤාමානො න ජානාති ඤාතීනං පරිදෙවීතං,
තසමා එතං න රොදුමී ගතො සො තස්ස යා ගතී'ති.

උරගපෙතවතපු ආදසමං.

උරගවග්ගො පඨමො නිට්ඨිතො.

තසසුද්දනං:

බෙහෙකඤ්ඤා පුතරං පුති පිට්ඨකඤ්ඤාපි තිරොකුඤ්ඤා,
පඤ්ඤාපි සත්තපුත්තකඤ්ඤා ගොණකඤ්ඤා පෙසකාරකං,
තරා බලප්‍රාථමං නාගං උරගකඤ්ඤා ආදසාති.

88. දූවෙන මළසිරුර නැයන්ගේ විලාපය නො දනී. එහෙයින් තෙල පුතු ගැන නො හඬවී. ඔහුට කම්පානුරූප යම් ගතියක් වී ද, හේ ඒ ගමන ගියේ ය.

(මළහුගේ නැගෙනියෝ ද මෙසේ කියති:)

89. ඉදින් මම හඬනෙමි නම් කෘශ වෙමි. ඒ හැඩ්මෙහි මට කවර එලයක් වේ ද, අපගේ ඥාති මිත්‍රසුතෘදයනට බෙහෙවින් නො ඇල්ම වන්නේ ය.

90. දූවෙන සිරුර නැයන්ගේ හැඩ්ම නො දනී. එහෙයින් මම මොහු ගැන නො හඬවී. ඔහුගේ කම්ප පරිදි යම් ගතියක් වී නම් හේ ඒ ගමන ගියේ ය.

(ඔහුගේ බිරිඳ ද මෙසේ කියයි:)

91. යම්සේ බාල දරුවෙක් අහස්හි ගමන් කරන සඳට අඩා ද යමෙක් මළහු සඳහා ශෝක කෙරේ නම් ඒ කරුණ මෙබඳු ම ය.

92. දූවෙන්නේ නැයන්ගේ හැඩ්ම නො දනී. එහෙයින් මම මොහුට නො හඬවී. ඔහුට කම් වූ පරිදි යම් ගතියක් වී නම් හේ ඒ ගමන ගියේ ය.

(දසිය ද මෙසේ කියයි:)

93. පින්වත් බමුණ, යම්සේ බිඳුණු දිය කළය නැවත සන්ධි කළ නො හැකි වේ ද, යමෙක් මළහු සඳහා ශෝක කෙරේ නම් ඒ කරුණත් මෙබඳු ම යැ.

94. දූවෙන්නේ නැයන්ගේ විලාපය නො දනී. එහෙයින් මම මොහුට නො හඬවී. ඔහුට කම් වූ පරිදි යම් ගතියක් වී නම් හේ ඒ ගමන ගියේ ය.

උරග ප්‍රේතවස්තු යි.

උරගවර්ගය නිමි.

එහි උද්දනය:

බෙන්තුපම ප්‍රේතවස්තු යැ. සුකරමුඛ ප්‍රේතවස්තු යැ, පුතිමුඛ ප්‍රේතවස්තු යැ, පිටියධිකලික ප්‍රේතවස්තු යැ, තිරොකුඩ්ඛ ප්‍රේතවස්තු යැ, පඤ්චපුත්තබාදක ප්‍රේතවස්තු යැ, සත්තපුත්තබාදක ප්‍රේතවස්තු යැ, ගොණ ප්‍රේතවස්තු යැ, මහාපෙසකාර ප්‍රේතවස්තු යැ, බල්ලාටිය ප්‍රේතවස්තු යැ, නාග ප්‍රේතවස්තු යැ, උරග ප්‍රේතවස්තු යැ යි උරගවර්ගයෙහි ප්‍රේතවස්තු දෙළසෙකි.

2. උබබර්වගො

2. 1

95. නඟනා දුබ්බණ්ණරූපාසි කිසා ධම්මසඤ්ඤා,
උපථාසුපිතෙ කිසිතෙ කා නු භවං ඉධ තිට්ඨසී' ති.
96. අහං හදනො පෙතීමිනි දුග්ගතා යමලොකිකා,
පාපකමමං කරිභානා පෙතලොකමිතො ගතා'ති.
97. කිනතු කායෙන වාචාය මනසා පුක්කටං කතං,
කිසස කමමිච්ඡාකෙන පෙතලොකමිතො ගතා' ති.
98. අනුකමපකා මග්ගං නාහෙසුං හනොත
පිතා ව මාතා අර්වාපි ඤානකා,
යෙ මං නිශොපෙය්‍යා දදහි දනං
පසන්නචිත්තා සමණබ්‍රාහ්මණානං.
99. ඉතො අහං වහ්‍ය සකානි පඤ්ඤා
යං ඵවරූපා විචරාමි නඟනා,
බුද්ධ තණ්හාය ව ඛණ්ඩමානා
පාපස්ස කමමස්ස ඵලං මමෙදං.
100. වජ්‍ජමි තං අයා පසන්නචිත්තා
අනුකමප මං ධීරං මහානුභාව,
දඤ්ඤා ව මෙ ආදිප්පායං හි කිඤ්ඤි
මොචෙහි මං දුග්ගතියා හදනොති.
101. යාධුති සො පථිසසුභා සාරිපුතොනුකමපකො,
හිතබ්‍රාහ්මණා ආලොපං දඤ්ඤා පාණිමත්තඤ්ඤා චෙලකං;
ථාලකස්ස ව පානියං තස්සා දකඛණමාදිසි.
102. සමනනාරාත්‍රාදිට්ඨෙ විපාකො උදපජ්ජරං,¹
තොජනවිජාදනපානියං දකඛණාය ඉදං ඵලං.
103. තතො සුඤ්ඤා සුච්චසනා කාසිකුක්කමාරිණි,
විචික්කවජ්ඣාහරණා සාරිපුතොප්පසඛකමි'ති.
104. අභික්කනෙනාන වණ්ණෙන යා භවං තිට්ඨසි දෙවතෙ,
භගායෙනාති දිසා සබ්බා ඔසධි වීය තාරකා.

1. ධීර - මජ්ඣ.

2. උපපජ්ජර - සීලි ii.

2. උඬබරි වර්ගය

2. 1

(සැරියුත් තෙරහු සංසාර මෝචක ප්‍රේතියගෙන් මෙසේ පුළුවුණි:)

95. තෝ නග්න වෙහි, දුර්වර්ණ වූ, කෘෂ වූ, ඉල්පුණු නහරින් යුත් සිරුරු ඇත්තෙහි යැ. ඉල්පුණු ඉළ ඇවිත් සහ සිහින් සිරුරින් යුතු ව මෙහි සිටින තෝ කවරක් වෙහි?

(ප්‍රේතිය මෙසේ කියයි:)

96. ස්වාමීනි මම දුකට පත්, යමලොව උපන් ප්‍රේතියක්මු. පවකම් කොට මෙලොවින් ප්‍රෙතලොකයට ගියා වෙමි.

(තෙරහු විචාරති:)

97. කය, වචන, සිත යන තිදෙරින් තී විසින් කුමන පවක් කරන ලද ද? කිනම් කම්යක විපාකයෙන් හෝ මෙලොවින් ප්‍රෙතලොකයට ගියා වෙහි ද?

(ප්‍රේතිය පිළිතුරු දෙයි:)

98. ස්වාමීනි යම් කෙනෙක් පහන්සිතින් යුතු ව මහණබමුණනට "දන් දෙව"යි කියා මා මෙහෙයවත් නම් එබඳු වූ මට හිතැති පියෙක් හෝ මවක් හෝ අනෙක් තැ කෙනෙක් හෝ මට නො වූහ.

99. එසේ පින් නො කළ හෙයින් මෙබඳු වූ ප්‍රේතියක් වැ එතැන් පටන් නග්න වැ සාපිපාසායෙන් පෙළෙමින් අවුරුදු පන්සියයක් හැසිරෙමි. මාගේ පාපකම්යෙහි මේ විපාකය වෙයි.

100. ආයථයන් වහන්ස, මම පහන්සිත් ඇති වැ ඔබ වඳිමි. මහත් අනුභාව ඇති ධීරයන් වහන්ස, මට අනුකම්පා කරන සේක්වා. යම් කිසිවක් දන් දී එහි පින් මට දෙන සේක්වා, වහන්ස, මා මේ දුගතියෙන් මුද්‍රා සේක්වා.

101. කාරුණික වූ ඒ සැරියුත් තෙරහු 'මැනවැ'යි කියා ඇයට පිළිවදන් දී බන්ධිකක් ද රියනක පමණ පිළිකඩක් ද, එක පැන්තලියක් ද මහණක්හට දන්දී ඇයට ප්‍රාප්තිදායක කළහ.

102. ඒ පින්දීමට අනතුරු ව ම ඒ දනයෙහි විපාක උපන. එනම්: පිණිබොජුන් ද මනහරපිළි ද නන්වැදෑරුම් පානවර්ග ද ලැබිණි. මේ ප්‍රාප්තිදායෙහි විපාක යි.

103. ඉක්බිති ස්නානයෙන් පිරිසිදු සිරුරු ඇති හත් සුදුපිළි ඇති කසිසඵලට ද වඩා උතුම් වස්ත්‍ර ධරන විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණ ඇති ඔ නොමෝ සැරියුත්තෙරුන් කරා එළැඹියා ය.

104. දෙව්දුව, යම්බඳු තෝ මනහර වූ ශරීරවර්ණයෙන් දවහන් කරුව මෙන් දසදිගුන් බබුළුවමින් මෙහි සිටීහි ද?

105. කෙන තෙ තාදිසො වග්ගො කෙන තෙ ඉධම්ඤ්ඤි,
උපප්පත්ති ව තෙ භොගා යෙ කෙව් මනසො පියා?.
106. පුට්ඨාමි තං දෙව් මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කිමකාසි පුණ්ණං,
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වග්ගො ව තෙ සබ්බද්දිසා පභාසති¹?ති
107. උපප්ඤ්ඤි කිසං ජාතං නග්ගං ආපතිතව්ඡව්¹
මුති කාරුණිකො ලොකෙ තං මමග්ගකම් දුක්ඛිතං.
108. භික්ඛූතං ආලොපං දත්වා පාණිමත්තංඤ්ඤි වොලකං,
ථාලකස්ස ව පාතියං මම දක්ඛණ්ණමාදිසි.
109. ආලොපස්ස එලං පස්ස හත්තං වස්සසතං දස,
භුඤ්ජාමි කාමකාමීති අනෙකරසබ්බඤ්ජනං
110. පාණිමත්තස්ස වොලස්ස විපාකං පස්ස යාදිසං,
යාවතා තඤ්ජරාජස්ස විජිතස්මි පට්ටප්පද.
111. කතො බහුතරා හතොති විජානව්ජාදනාති මෙ,
කොසෙය්‍යකම්බලියාති බොමකප්පාසිකාති ව,
112. විපුලා ව මහග්ගා ව ගෙපාකාසෙව ලම්බරෙ,
සාහං තං පට්ටභාමි යං යං හි මනසො පියා.
113. ථාලකස්ස ව පාතියං විපාකං පස්ස යාදිසං,
ගමිතීරා චතුරස්සා ව පොඤ්ඤරඤ්ඤා සුතිමිතා.
114. සාමොදකා² සුප්පතිත්වා සිතා අප්පට්ඨගතධියා,
පදුමුප්පලසඤ්ජනා වාරිකිඤ්ජනපුරිතා.
115. සාහං රමාමි කිලාමි මොදමි අකුතොහයා,
මුතිං කාරුණිකං ලොකෙ හතොති වජ්ඣකුමාගතා³ති.

සංසාරමොචකපෙතවිඳි පස්මං.

1. සම්පතිතව්ඡව් - මරණ.

2. සෙසොදකා - පිළි.

105. කවර හේතුවකින් කිසි ඵලාත්ති වර්ණයක් වී ද? කිනම් හේතුවකින් කිසි මෙහි සුවරිත ඵල සමාද්ධියක් වී ද? මනාවඩන යම්කිසි භෝග කෙනෙක් තිට උපදිත් නම් ඒ කුමන හේතුවකින් ද?

106. මහත් අනුභාව ඇති දෙවිද්ව, ති විවාරම්. මිනිස් වූ (කල) තෝ කිනම් පිනක් කළවු ද? කවර පිනක හේතුවෙන් මෙසේ දිලියෙන අනුභාව ඇත්තී වෙහි ද? කිසි සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බඩුවයි.

(ඕ මෙසේ පිළිතුරු දෙයි)

107. ලොවැ කුළුණුගුණයුත් සැරියුත්තෙරහු පඩුවන් වූ කාය වූ බඩයකින් පෙළුණු, නග්න වූ, සුන්බුන්සිරුරුසිවි ඇති, දුගතියැ උපන් මා දුටහ.

108. පිඩක් පමණ අහර ද, රියනක් පමණ පිළි ද, තලියක් පමණ පැත් ද මහණුන්ට දන් දී (ඒ තෙරහු) එහි පින මට දුන්හ.

109. බත්පිඩුයෙහි විපාකය බලව, අනුන් විසින් පවා කැමති විය යුතු වූ කම්සැපකින් යුතු වැ දහසක් හවුරුදු මුළුල්ලෙහි නොයෙක් රසමසවුළෙන් යුත් බත් වළඳමි.

110. රියනක් පමණ පිළියෙහි යම්බඳු විපාකයෙක් වී නම් එ ද බලනු මැන. නන්දරජුගේ විජිතයෙහි යම් පමණ පිළි වේ නම්,

111. වහන්ස, මට කොයෙයාවස්ත්‍ර හා කම්බිලි ද, කොමුපිළි හා කපුපිළි ද යන හඳනා පොරෝනා පිළි එයට වඩා බොහෝ අධික ය.

112. මහත් වූ ද මාහැඬි වූ ද ඒ පිළි අහයෙහි ම එල්බෙයි. ඒ මම යම් යම් පිළි මගේ සිතට ප්‍රිය නම් එය ම හැඳ පෙරෙවැ ගනිමි.

113. පැන්කලියෙහි යම්බඳු විපාකයෙක් වී නම් එ ද බලව. ගැඹුරු සතරැස් පොකුණු (එනිසා) මැවිණි.

114. එය පහන්දියෙන් හා වැල්ලෙන් ගැවසිගත්තේ ය. යහපත් නොවින් හා සිහිල්දියෙන් යුක්ත යැ. සුවඳැති රත්පියුමින් හා හෙළ පියුමින් ගැවසි පවතී. මල් රේණුයෙන් යුත් දියෙන් පිරුණේය.

115. ඕ මම කිසිවකිනුත් බිය නැත්තී රමණය කරමි, ක්‍රීඩා කරමි, සතුටු වෙමි. ලොවැ කුළුණැති මුනිවරයකු වූ ඔබ වැදීමට මෙහි ආමි.

සංසාරමොචක ප්‍රෙතවස්තු යි.

2. 2.

116. නග්ගා පුබ්බණ්ණරූපාසි කිසා ධම්මාසඤ්ඤා,
උප්පාසුප්පිකෙ කිසිකෙ කා නු තං ඉධ තිට්ඨසි'ති.
117. අභං තෙ සකියා මාතා පුබ්බ අඤ්ඤාසු ජාතිසු,
උප්පාදානා පෙත්තිවිසයං බ්‍රහ්මපාසසම්පන්නා.
118. ඡන්දිතං ඛිපිතං ඛෙලං සිඛ්ඛාණිකං සිලෙසුමං,
වසඤ්ඤා ධර්මානානං විජානානාඤ්ඤා ලොභිතං.
119. චණ්ඩානාඤ්ඤා යං සාතස්සවණිකානා ලොභිතං
බ්‍රහ්මරෙතා භුඤ්ජාමි ඉත්ථිපුරිසනිසිතං.
120. පුබ්බලොභිතභවකාණි පසුනං මානුසාන ව,
අලොභා අනගාරා ව නිලමඤ්ඤා පරායනා.
121. දෙති පුත්තක මෙ දුතං දන්තාන උද්දිසාහි' මෙ,
අප්පෙති නාම මුද්දායං පුබ්බලොභිතභොජනා.
122. මාතුයා වචනං සුත්වා උපතිංසානුකම්පකො,
ආමන්තසි මොග්ගලොභං අනුරුඤ්ඤා කප්පිතං.
123. චතසොසා කුට්ඨො කත්වා සමෙක මාතුඤ්ඤා අද,
කුට්ඨො අනුපානාඤ්ඤා මාතු දක්ඛණමාදිසි.
124. සමනන්තරානුඤ්ඤා වෙධා වසානො උදප්පජ්ජ,
භොජනං පානියං වත්ථං දක්ඛණාය ඉදං ඵලං.
125. තතො සුඤ්ඤා සුච්චසනා කාසිකුත්තමධාරිණි,
විචිත්තවත්තාහරණං කොට්ඨං උපසඤ්ඤාමි.
126. අභික්ඛන්තොන වණ්ණණා යා තං තිට්ඨසි දෙවතෙ,
ඔභාසෙනාති දිසා සබ්බා ඔසධි විය තාරකා.
127. කෙන තෙ තාදිසො වණ්ණණා කෙන තෙ ඉධමිජ්ඣති,
උප්පජ්ජති ව තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.

1. පුබ්බලොභිතං භක්ඛාමි - මජ්ඣ.

2. අනුදායාහි - මජ්ඣ.

2. 2

(සැරිසුන් තෙරුන් ප්‍රේමියගෙන් මෙසේ විචාරනි:)

116. තෝ නග්න යැ. දුර්වර්ණ වූ, කෘශ වූ, ඉල්පුණු නහරින් යුත් සිරුරු ඇතියාව, ඉල්පුණු ඉළ ඇවිත් හා සිරුරින් යුතුව මෙහි සිටින තෝ කවරක් වෙහි ද?

(ප්‍රේමිය පිළිතුරු දෙයි:)

117-119. මම මින් පෙර ජාතිවල (අනෙක් පස්වන ජාතියෙහි) ඔබගේ (ස්වකීය) වැදූ මව වීමි. ප්‍රේතලෝකයෙහි උපන් මම බඩසයින් පෙළුණා වෙමි. වමනයෙන් හා කිවිසීමෙන් හටගත් මල ද, කෙළ - සොටු හා සෙම ද, දවන මළසිරුරුවල වුරුණුතෙල හා වැදූස්ත්‍රීන්ගේ ලේ ද, වණ ඇත්තවුන්ගේ, නාසය ... තිය කැසුවන්ගේ යම් ලෙසක් වේ නම් එය ද ස්ත්‍රී ... පුරුෂ ශරීර ආශ්‍රිත දේ ද, සාගින්නෙන් මඩනා ලද මම අනුභව කරමි.

120. සිවුපාවුන්ගේ ද මිනිසුන්ගේ ද පුයා හා ලේ අනුභව කරන්නී පිහිටක් නැති ව වාසස්ථානයක් නැති ව සොහොන්යහන ම පිහිට කොට වෙසෙමි.

121. පුතණුවනි, මා සඳහා දනක් දුන මැනවි, දන් දී මට පින් දුන මැනවි. ලේ සැරව බිදීමෙන් මිදෙන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙක.

122. කාරුණික වූ උපතිස් තෙරුන් මවගේ වචන අසා මොග්ගල්ලාන අනුරුද්ධ ... කප්පිත යන තෙරවරුන් ඇමතුහ. (නිමන්ත්‍රණය කළහ)

123. සිවුකිළියක් කොට සිවුදිගින් වඩනා සහනට ඒ කිළි ද ආහාර පාන ද දුන්න. මවට දක්ෂිණාව (පින්) දුන්න.

124. පින්දීමට අනතුරු ව මැ එහි විපාකය උපත. දිව්‍යමය ආහාරපාන හා වස්ත්‍ර පහළ විය. මේ දක්ෂිණායෙහි එලය යි.

125. ඉක්බිති ඔ විසිතුරු සුදුපිළි ඇති වැ උතුම් කසිසඵ දරමින් විචිත්‍ර වස්ත්‍රාභරණ ඇත්තී කොලිත තෙරුන් වෙත එළැඹියා ය.

(මුගලන් තෙරුන් මෙසේ විචාරනි:)

126. දෙවිද්‍රව, යම්බඳු තෝ ඉතා මනහර ශරීරවර්ණයෙන් දවහන් කරුව මෙන් සියලු දසදිගින් බබුළුවමින් සිටිති.

127. කවර හේතුවකින් තිගේ එවැනි ශරීරවර්ණයක් වී ද? කිනම් හේතුවකින් තිගේ මෙහි සුවරිතඵල සමාද්ධියක් වී ද? මනවඩන යම්කිසි භෞත කෙතෙක් වෙත් නම් ඒ භෞතයෝ තිට උපදිත්.

128. පුට්ඨාමී තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුස්සානාං කිම්කාසි පුණ්ණං;
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණණං ව නෙ සබ්බද්දිසා පහාසති.
129. සාරිපුත්තස්සහං මාතා පුබ්බෙ අඤ්ඤාසු ජාතිස්ස,
උප්පන්නා පෙතතිවිසයං බුද්ධිපාසසමප්පිතා.
130. ඡඩ්ධිතං ඛිපිතං ඛෙලං සිඛ්ඛාණිකං සිලෙසුමං,
වසඤ්ඤා ධංගමානානං විජාතානඤ්ඤා ලොභිතං.
131. වණිතානඤ්ඤා යං ඝාතසීසව්වින්නාන ලොභිතං,
බුද්ධපරෙතං භුක්ඛාමී ඉත්ථිපුරිසතිසයිතං.
132. පුබ්බලොභිතභක්ඛාසම් පසුතං මානුසාන ව,
අලෙතා අනගාරා ව තීලමඤ්ඤා පරායතා.
133. සාරිපුත්තස්ස දනෙන මොදුමී අකුතොභයා,
මුනිං කාරුණිකං ලොකෙ භනෙත වජ්ඣකුමාගතා'ති.

සාරිපුත්තපෙතරසං මාතුපෙතවක්ඛු දුතියං.

2. 3

134. නග්ගා දුබ්බණ්ණරූපාසි කිසා ධම්මි සඤ්ඤා,
උප්පාසුලිකෙ කිසිකෙ කා නු ඤාං තිට්ඨති?
135. අහං මතං තුට්ඨං තිස්සා සප්පති නෙ පුරෙ අහං,
පාපකම්මං කරිත්වාන පෙතලොකමිත්තො ගතාති.
136. කිත්තු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිස්ස කම්මවිපාකෙන පෙතලොකමිත්තො ගතා?
137. වණ්ඨි ව එරුසා වාසිං ඉස්සුකි මච්ඡරී සයා,¹
තාහං දුරුතං වක්ඛාන පෙතලොකමිත්තො ගතා.

1. සං - සිංහු ii.

128. මහත් අනුභාව ඇති දෙවද්ව, තිගෙන් විවාරම්. මිනිස් වූ (කළ) තෝ කිනම් පිනක් කළහු ද? කවර පිනක හෙතුවෙන් මෙසේ දිලියෙන අනුභාව ඇත්තී වෙහි ද? තිගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුත් බඩුවයි.

129. මම මින් පෙර අනෙක් පස්වන ජාතියෙහි සැරියුත් තෙරුන්ගේ වෙ වීම්. ප්‍රේතලෝකයෙහි උපන් මම බඩසයින් පෙළුණි වෙමි.

130. වමනයෙන් හා කිවිසීමෙන් හටගත් මල ද, කෙළ - සොටු හා හා සෙම ද. දවන මළසිරුරුවල වුරුණුතෙල හා වැදු ස්ත්‍රීන්ගේ ලෙය ද

131. වණ ඇත්තවුන්ගේ, කැපු නාය හා හිස් ඇත්තවුන්ගේ යම් ලෙයෙක් වී නම් එය ද, ස්ත්‍රී පුරුෂ ශරීර ආශ්‍රිත දෙය ද, සාහිත්තෙන් මධිනා ලද මම අනුභව කරමි.

132. සිවුසාවුන්ගේ ද, මිනිසුන්ගේ ද පුයා හා ලේ අනුභව කරන්නී පිළිසරණක් නැති වූ වාසස්ථානයක් නැති වූ සොහොන් යහන ම පිහිට කොට වෙසෙමි.

133. සැරියුත් තෙරුන්ගේ දනය නිසා සතුටු වෙමි. ස්වාමීනී කෙලෙසිනුත් බිය නැති මම ලෝකයෙහි කාරුණික වූ ඔබ වැළීමට මෙහි පැමිණියා වෙමි.

ශාරිපුත්‍රස්ථවිරමානාප්‍රේත වස්තු යි.

2. 3

(ප්‍රේතිය දුටු තිස්සාවෝ විවාරති:)

134. තෝ නග්න යැ, විවරණ රු ඇත්තිය, කෘශය, නහර ඉල්පුණු සිරුරු ඇත්තිය ය. ඉල්පුණු ඉළ ඇටින් හා සිහින් සිරුරින් යුතු වූ මෙහි සිටින තෝ කවර යැ?

(ප්‍රේතිය පිළිවදන් දෙයි:)

135. මම මත්තා ය, ඔබ තිස්සා යැ, පෙර මම ඔබ හා එක ම හිමියකු ඇති ව (සපත්ති ව) සිටියි. පවකම් කොට මෙලොවින් ප්‍රේතලෝකයට ගියි.

(තිස්සාවෝ පුළුවස්ති:)

136. කා විසි මුනි තිදෙරින් කී කළ පව කුමක් ද? කිනම් පවක විසාකයෙන් මෙලොවින් ප්‍රේතලෝකයට ගියි ද?

(ප්‍රේතිය:)

137. මම ක්‍රෝධ කරන, පරුෂ බස් තෙපලන, ඊෂ්ඨා කරන, මසුරු සිත් ඇති, කෙරාටික ගති ඇත්තියක් වුමි. මම ඒ නපුරු වචන කරා - කොට මෙලොවින් ප්‍රේතලෝකයට ගියි.

138. සබ්බං¹ අභමි ජානාමි යථා තං ච භේකා අහු,
අඤ්ඤාඤ්ඤා චො තං පුට්ඨාමි කෙතාසි පංසුකුණ්ඩනා².
139. සීසං නභාතා තං ආසි සුච්චිකා අලංකාරා,
අභාඤ්ඤා චො තං අධිමතං සමලංකිතතරා නයා.
140. තස්සා මෙ පෙතඛමානාය සාමිකෙන සමනතාසි,
තතො මෙ ඉස්සා චිපුලා කොටො මෙ සමජායථ.
141. තතො පංසුං ගහෙත්වාන පංසුනා තං හි ඔකිරිං,
තස්ස කම්මචිපාකෙන තෙනමහි පංසුකුණ්ඩනා.
142. සබ්බං අභමි ජානාමි පංසුනා මං තමොකිරි,
අඤ්ඤාඤ්ඤා චො තං පුට්ඨාමි කෙන ඛජ්ජසි කච්ඡයා.
143. හෙසජ්ජහාරි උභයො වනන්තං අගමිභෙසෙ,
තඤ්ඤා හෙසජ්ජමාහරි අභාඤ්ඤා කපිකච්ඡතො.
144. තස්සා න්‍යාජානමානාය සෙය්‍යං න්‍යාහං සමොකිරිං,
තස්ස කම්මචිපාකෙන තෙන ඛජ්ජාමි කච්ඡයා.
145. සබ්බං අභමි ජානාමි සෙය්‍යං මෙ තං සමොකිරි,
අඤ්ඤාඤ්ඤා චො තං පුට්ඨාමි කෙතාසි නඤ්ඤා තුචං.
146. සභායානං සමයො ආසි ඤාතීනං සමිතී අහු,
තඤ්ඤා ආමනතිතා ආසි සසාමිතී නො ච චො අහං.
147. තස්සා න්‍යාජානමානාය දුස්සන්තාහං අපානුදිං,
තස්ස කම්මචිපාකෙන තෙනමහි නඤ්ඤා අහං.

1. සච්චං - මජ්ඣං.

2. තුට්ඨිකා - පිඤ්ඤා.

(නිස්සාවෝ:)

138. යම්සේ තෝ කිපෙන්නියක් වූ ද, ඒ සියල්ල මම දනිමි. නිගෙන් අන් කරුණක් විවාරමි. කවර පවකමෙකින් පසින් ගැවසුණු සිරුරු ඇති වූ ද?

(ප්‍රෙතිය:)

139. තෝ හිස් සෝද නා පිරිසිදු වස්ත්‍ර හැඳ සැරසුණි යැ. මම ද තිට වඩා ඉතා වැඩියෙන් සැරසුණුමු.

140. ඒ මා බලා සිටිය දී ම තෝ ස්වාමියා සමඟ කරා කළහු යැ. ඒ හේතුවෙන් මාගේ ඊෂ්ඨාව මහත් විය. මට ක්‍රෝධ උපත.

141. එහෙයින් මම පස් ගෙන එයින් තිට දමාගසුමු. ඒ පව-කමිහි විසාකය නිසා පසින් ගැවසුණු සිරුරු ඇති වූමු.

(නිස්සාවෝ:)

142. තෝ මට පසින් දමාගසු යැ. ඒ සියල්ල මම ද දනිමි. මම අනිකක් ද කිගෙන් විවාරමි. කුමක් නිසා කැසිම් රොගයකින් පෙළෙවූ ද?

(ප්‍රෙතිය:)

143. අපි දෙදෙන ම බෙහෙත් ගෙනෙන්නමෝ වනයට ගියමහ. තෝ බෙහෙත් ගෙන ආවහු යැ. මම වනාහි කසඹිලියා ගෙඩි ගෙන ආමු.

144. ඒ තී නො දන්නා කල මැ තිගේ ඇදෙහි මම කසඹිලියා ගෙඩි විසුරුවා හළමු. ඒ පවකමිහි විසාකයෙන් කැසිම් රොගයෙන් පීඩිත වූමු.

(නිස්සාවෝ:)

145. තෝ මගේ ඇදෙහි එය විසුළු නම් ඒ සියල්ල මම දනිමි. අනික් කරුණක් ද කිගෙන් විවාරමි. කවර කරුණෙකින් තෝ නග්න වූවහු ද?

(ප්‍රෙතිය:)

146. (එකල) මිත්‍රයන්ගේ සමාගමයෙක් විය. නැයන්ගේ රැස්වීමක් විය. යැමියා සහිත වූ තෝ ද කැඳවන ලඳුහු යැ. මම වනාහි නො කැඳවන ලදුමු.

147. ඒ තී නො දන්නා කල ම (නො දනුවත්ව ම) තිගේ වස්ත්‍රයක් මම සොරා ගනුමු. ඒ අකුශල කම් විසාකයෙන් මම නග්න වූමු.

148. සබ්බං¹ අහමි ජානාමි දුස්සං මෙ ජං අපානුදි,
අඤ්ඤාඤ්ඤා ටො නං පුච්ඡාමි කෙනාසි ගුරුගතධිනි.
149. තච ගජධානං මාලාඤා පච්චග්ගාඤ්ඤා ඵලෙපතං.
ගුරුකුපෙ අකාරෙසිං නං පාපං පකතං මයා;
තස්ස කම්මචිපාකෙන තෙනමිති ගුරුගතධිනි.
150. සබ්බං අහමි ජානාමි නං පාපං පකතං තයා,
අඤ්ඤාඤ්ඤා ටො නං පුච්ඡාමි කෙනාසි දුග්ගතා භූවං.
151. උභින්නං සමකං ආසි යං ගෙහෙ විජ්ජතෙ ධනං,
සනෙතසු දෙයාධමෙමසු දීපං නාකාසිමකතනො,
තස්ස කම්මචිපාකෙන තෙනමිති දුග්ගතා අහං.
152. තදෙව මං ජං අවච පාපකම්මං නිසෙවසි
න හි පාපෙහි කමෙමිති සුලභා භොති සුග්ගති.
153. වාමනො ජං මං පචෙවසි අරොපි මං උසුයාසි
පස්ස පාපානං කම්මානං විපාකො භොති යාදිසො.
154. තෙ සරදසියො ආසුං තානෙවාහරණානි මෙ,
තෙ වඤ්ඤා පරිවාරෙකානි න භොගා භොතානි සසසතා.
155. ඉදනි භුතස්ස පිකා ආපණං ගෙහමෙහිති,
අපෙඨව තෙ දදෙ කිඤ්චි මා පු කාව ඉතො අගා.
156. නග්ගා දුබ්බණ්ණරූපාමිති කිසා ධමනිසත්තං,
කොට්ඨනමෙතං ඉක්ඛිතං මා මං භුතපිතාද්ද,
157. හන්ද කිං තාහං දමිති කිං වා ව තෙ කරොමාහං,
යෙන ජං සුචිතා අස්ස සබ්බකාමසම්ඥිනි.

1. සබ්බං - මජ්ඣ.

(නිස්සාවෝ:)

148. තෝ මාගේ වස්ත්‍රයක් සොරාගනු නම් ඒ සියල්ල මම ද දනිමි. අනිකක් ද කීගෙන් විචාරමි. කුමක් හෙයින් (තෝ) අසුචි ගඳ ඇතියහු ද?

(ප්‍රෙතිය:)

149. කීගේ සුවඳවර්ග ද, මල්මාලාවක් ද, මාහැඟි විලෙවුන් ද අසුචිවළෙක දමුමු. මා විසින් ඒ පව කරන ලද. ඒ පවුකමිහි විපාකයෙන් අසුචි ගඳැති සිරුරු ඇති වෙමි.

(නිස්සාවෝ:)

150. කී විසින් කරන ලද ඒ සියලු පාපය මම ද දනිමි. අනිකක් ද කීගෙන් අසමි. කුමන කම්යෙකින් තෝ දුගී වූහු ද?

(ප්‍රෙතිය:)

151. ගෙහි යම් ධනයක් වේ ද, එය අප දෙදෙනාට සමාන විය. මෙසේ දැනවස්තු ඇති කල්හිත්, තමහට පිහිට වූ පිනක් නො කළෙමු. ඒ කම්විපාකයෙන් මම දුගී වූමි.

152. ඒ කාලයෙහි ම තෝ මට මෙසේ කීහු. තෝ පවිකම් ම කරති. පවිකමින් සුගතිය සුලභ නො වේ ම ය.

(නිස්සා:)

153. තෝ මා විරුද්ධකාරියක වශයෙන් සැලකුහු. වැළිත් තෝ මට ඊර්ෂ්‍යා කළහු. පවිකම්වල යම්බඳු විපාකයක් වේ නම් එය බලව.

154. කීගේ ගෙයි දසියෝ ද ඒ ආහරණයෝ ද වූහ. (කී විසින් පෙර පරිභෝග කරන ලද) ඔවුන් (දන්) අන්‍යයෝ පරිභෝග කෙරෙත්. සම්පත් වූකලී ශාස්වත නො ම වෙත්.

155. දන් භූත නම් වූ මසුතුගේ පියා (මා සැමියා) සල්පිළින් ගෙදර එයි. කිට කිසිවක් දෙන්නේ නම් මැනැව්. ඒ තාක් මෙතැනින් නො යව.

(ප්‍රෙතිය:)

156. මම නග්න වූ, දුර්වර්ණ වූ කෘග වූ ඉල්පුණු නහර ඇති වෙමි. මෙය ස්ත්‍රීනට ලජ්ජාවට කරුණෙකි. භූතගේ පියා මා නො දකිවා.

(නිස්සා:)

157. එසේ වී නම් යමෙකින් තෝ සියලු කම්සැපතින් සමෘද්ධ වූ සුවපත් වෙහි ද එබඳු කුමක් මම කිට දෙමි ද? මම කිට කිනම් උපකාරයක් කරමි ද?

158. වතනාරො හිනඬු සඬකතො වතනාරො පුන පුගගලා,
අටබ් හිනඬු හොජ්ඨිචා මම දකඛ්ණමාදිස,
කදහං සුඛිතා හෙතසං සබ්බකාමසම්මිදිති.
159. සාධුති සා පටිසුචා හොජ්ඨිචාටබ් හිකබ්වො,
වසොභව්ජාදිචාන තසසා දකඛ්ණමාදිසි.
160. සමනනාරානුඤ්ඤිටබ් වීපාකො උදපජ්ජථ,
හොජනව්ජාදනපානීයං දකඛ්ණාය ඉදං ඵලං.
161. තතො සුඤ්ඤා සුච්චසනා කාසිකුක්කමධාරිණී,
විචිත්තවජ්ඣාගරණා සපහං උපසඬකම්.
162. අභිසංගෙහනා වණ්ණණන යා සං තිට්ඨසි දෙවතෙ,
ඔහාසෙනතී දිසා සබ්බා ඔසධි විය තාරකා.
163. කෙන තෙ තාදිසො වණ්ණණා කෙන තෙ ඉධම්ජ්ඣති
උපජ්ජහන් ව තෙ හොගා යෙ කෙව් මනසො පියා.
164. පුච්ඡාමි තං දෙව් මහානුභාවෙ
මනුසසභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං,
කෙනාසි ඵලං ජලිතානුභවා
වණ්ණණා ව තෙ සබ්බදිසා පහාසති?ති.
165. අහං මහතා කුචං තිසසා සපහන් තෙ පුරෙ අහුං,
පාපකමමං කරිචාන පෙතලොකම්මො ගතා.
166. තව දනෙන දිනෙකන මොදම් අකුතො හයා,
චිරං ජීවාහි හගිති සහ සබ්බෙහි ඤාතිහි.
167. අසොකං චිරජං යානං ආවාසං වසවක්කනං,
ඉධ ධම්මං චරිචාන දනං දචාන සොහනො.
විනොයා මචෙජ්ජමලං සමුලං,
අනිඤ්ඤා සහගමුපෙහි යානනති.

මකාපෙතවක්‍රම කතියං.

(ප්‍රේමය:)

158. භික්ෂු සංඝයා කෙරෙන් සංඝ වශයෙන් සිවුනමක් ද නැවත පුද්ගල වශයෙන් භික්ෂු සතරනමක් ද යි මෙසේ භික්ෂුන් අටනමක් වළඳවා මට පින් දෙව. එකල මම සියලු කැමති සැපතින් සමෘද්ධ වූ සුච්ඡන් වෙමි.

159. ඔ (නිස්සා) තොමෝ යහපතැයි පිළිවදන් දී භික්ෂුන් අට නමක් වළඳවා වස්ත්‍රවලින් හඳවා (පුජාකොට) ඇට පින් දුන.

160. පින්පෙන් දීමෙන් අනතුරු ව ම (එහි) විපාකය උපත. දිව බොජුන් පිළි සහ පැන් ද උපත. මේ දක්ෂිණාවේ (පින්දීමේ) එලයි.

161. ඉක්බිති ඔ විසිතුරු සුදු පිළි ඇති ව උතුම් කසි සඵ දරමින් විචිත්‍ර වස්ත්‍රාභරණ ඇත්ති සපත්තිය වූ නිස්සාවන් වෙත එළැඹුණු.

(නිස්සා:)

162. දෙව්දූව, යම්බදු තෙපි ඉතා මනහර ශරීරවර්ණයෙන් දවහන් තරුව මෙන් සියලු දසදිගින් බබළුවමින් සිටුහු.

163. කවර හේතුවකින් තොපගේ එවැනි ශරීරවර්ණයෙන් වී ද? කිනම් හේතුවකින් මෙහි තොපගේ සුවරිතඵල සමෘද්ධිය වී ද? මනවඛන යම්කිසි හෝග කෙනෙක් තොපට උපදිත් නම් ඒ කුමන හේතුවකින් ද?

164. මහත් අනුභාව ඇති දෙව්දූව, තොප විචාරම්. මිනිස් වූ (කල) තෙපි කිනම් පිනක් කළහු ද? කවර පිනක හේතුවෙන් මෙසේ දිලියෙන අනුභාව ඇතියවු ද? තොපගේ සිරුරුපැහැය ද සියලු දිගින් බබළුවා දයි.

(දෙව්දූව:)

165. මම මත්තා නමු. තෙපි නිස්සා නම් වූවහු. පෙර මම තොපගේ සපත්තී වූමු. පවකම් කොට මෙලොවින් ප්‍රේත ලොකයට ගියා වෙමි.

166. තොප දුන් දුතයෙන් කිසිවකිනුත් බිය නැති වූ සතුටු වෙමි. නැගණියනි, සියලු නැයන් සමග බොහෝ කලක් ජීවත්වෙව.

167. ශෝභන තැනැත්තියෙනි, මුල් සහිත මසුරු මල දුරුකොට මෙලොව දී ධර්මයෙහි හැසිර දන් දී ශෝක රහිත රජස් නැති දිව්‍යස්ථානය වූ තමා වසයෙහි පවත්නාවුනට නිවාසවූ දෙව්ලොවට අගර්භිත වූවා පැමිණෙව.

කුන්වැනි මත්තා ප්‍රේත වස්තුව යි.

2. 4

168. කාළි දුබ්බ ණණ්ණරූපාසි ඵරුසා භීරුදස්සනා,
පිබ්බලාසි කළාරාසි න තං මඤ්ඤුමි මානුසිකති.
169. අහං නත්තු නත්තුසෙනා¹ හරියා තෙ පුරෙ අහුං,
පාපකමමං කරිකාන පෙතලොකමිතො ගතාති.
170. කීනත්තු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කීසා කමමරිපාකෙන පෙතලොකමිතො ගතා.
171. වණ්ඨි ඵරුසවාචා ව තසි වාසිං අභාරවා,²
තාහං දුරුහං වකාන පෙතලොකමිතො ගතා.
172. හත්ථුකාරියං දදමි තෙ ඉමං දුස්සං නිවාසය,
ඉමං දුස්සං නිවාසෙකවා එති නෙය්සාමි තං සරං.
173. වත්ථඤ්ඤි අනතපානඤ්ඤි ලච්ඡසි කං සරං ගතා,
පුත්තෙ ව තෙ පසසිඤ්ඤි සුතිසායො ව දකඛසි.
174. හපෙකා හපෙකා තෙ දිත්තං න මඤ්ඤං උපකප්පති,
භික්ඛු ව සීලසම්මතො චිතරාගෙ බහුසුතෙ.
175. තපොභි අනතපානෙන මම දකඛණ්ණමාදිය,
තදහං සුචිතා භෙසසං සබ්බකාමසමිද්ධිති.
176. සාධුති සො පටිසුකවා දනං විපුලමාකරි,
අනතං පානං බාදනියං වත්ථසෙනාසනාති ව.
177. ජත්තං ගතඤ්ඤි මාලඤ්ඤි විවිධා ව උපාගතා,
භික්ඛු ව සීලසම්මතො චිතරාගෙ බහුසුතෙ;
තපෙකවා අනතපානෙන තස්සා දකඛණ්ණමාදියි.
178. සමනනකරානුදරිඨෙවි පිපාකො උදපජ්ජට,
භොජනච්ඡාදනපානීයං දකඛණ්ණය ඉදං ඵලං.
179. තතො සුද්ධා සුචිට්ඨනා කාසිකුක්කමධාරිණී,
විචිතාවත්ථාහරණා සාමිකං උපසංඛාමි.

1. කාදිසෙන - මජ්ඣ.

2. වණ්ඨි ව ඵරුසා වාසිං තසි වාසි අභාරවා - මජ්ඣ.

2. 4

(නන්දසේන උපාසක මෙසේ විචාරයි:)

168. කළු වූ දුර්වර්ණ සිරුරු පැහැති කැකුළු සිරුරැති (තෙපි) බියකරු පෙනීම් ඇතියාව, පිහුවන් ඇස් ඇතියාව, කරදත් ඇතියාව, නොප මනුෂ්‍ය ස්ත්‍රියකැ යි නො හඟිමි.

(ප්‍රේමිය:)

169. නන්දසේන, මම පෙර ඔබගේ නන්ද නමැති බිරිඳ වීම. පව්කම් කොට මෙලොවින් ප්‍රේතලොකයට ගියා වෙමි.

(නන්දසේන:)

170. කා විසි මුනි තිදෙනින් කිනම් පවක්තොප කරන ලද ද? කිනම් කම්යක විපාකයෙන් තෙපි මෙලොවින් ප්‍රේතලොකයට ගියහු ද?

(ප්‍රේමිය:)

171. මම වණ්ඩ වැ පරුෂවචන ඇති වූමු. ඔබ කෙරෙහි ද ගරු සරු නො වූමු. ඒ මම නපුරු බස් බැණ මෙලොවින් ප්‍රේතලොකයට ගියා වෙමි.

(නන්දසේන:)

172 එසේ නම් තොපට උතුරුසඵව දෙමි. මේ සඵව හැඳ ගනුව. මෙය හැඳ ගෙන ඵව. මම තොප ගෙදරට පමුණුවමි.

173. ගෙට ගිය තෙපි වස්ත්‍ර ද ආභාරපාන ද ලබන්නාව. තෙපි තිගේ පුත්‍රයන් ද බලන්නාව. යෙහෙළිණියන් ද දක්නාව.

(ප්‍රේමිය:)

174-175. යුෂ්මත්භූගේ අතින් මා අතට දෙන ලද්ද මට නො පැමිණෙයි. සිල්වත් වූ විතරාග වූ බහුශ්‍රූත වූ භික්ෂූන් ආභාරපානයෙන් තර්පණය කරව. (එහි) පින මට දෙව. එකල මම සියලු කම්සැපතින් සමෘද්ධ වූවා සුවපත් වෙමි.

176-177. හේ මැනවැයි පිළිතුරු දී මහාදනයක් පැවැත් වී. ආභාර ද පානවර්ග ද කැ යුතු දෑ ද වස්ත්‍රසෙනාසන ද ඡත්‍ර ද සුවඳ ද මල් ද විවිධ උපාහන ද පුද සිල්වත් විතරාග බහුශ්‍රූත භික්ෂූන් ආභාරපානයෙන් සත්පවා (එහි) පින ඇට දුන්නේ ය.

178. පින් දීමට අනතුරුව (එහි) විපාකය ඇයට පහළ විය. භෝජන ද වස්ත්‍ර හා පියයුතු දෑ ද (උපත) දක්ෂිණායෙහි මේ එලයි.

179. ඉක්බිති ඔ විසිතුරු සුදුපිළි ඇති වැ උතුම් කසියඵ දරමින් විවිත්‍ර වස්ත්‍රාභරණ ඇත්තී හිමියා වෙත එළැඹියා ය.

180. අභි ස්සානොනා වණ්ණණික යා නිං නිට්ඨයි දෙවතෙ,
ඔභාසෙකති දිසා සබ්බා ඔසධි විය තාරකා.
181. කෙන තෙ තාදිසො වණ්ණණික කෙන තෙ ඉධම්ඡකිති,
උපපජ්ජති ච තෙ භොගා යෙ කෙව් මනසො පියා.
182. පුට්ඨාමි තං දෙව් මහානුභාවෙ
මත්තස්ස භූතා කිමකාසි පුණ්ණං,
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණණික ච තෙ සබ්බදිසා පභාසතිති.
183. අහං නඤ්ඤානඤ්ඤො¹ හරියා තෙ පුරෙ අහුං,
පාපකම්මං කරිත්වානා පෙතලොකමිතො ගතා.
184. තව දිනෙනාන දනෙනා මොදුමි අකුතො භයා,
වීරං ජීවාහි² ගහපති සහ සබ්බෙහි ඤාතිහි.
185. අසොකං වීරජං යානං ආවාසං වසවස්සනං,
ඉධ ධම්මං වරිත්වාන දනං දත්වාන ගහපති.
විනෙය්‍යා මචෙජරමලං සමුලං,
අනිඤ්ඤො සංගමුපෙහි යාන'නති

නඤ්ඤොපෙතවසු වතුසං.

2. 5

186. අලකිකතො මට්ටකුණ්ඩලි
මාලාධාරී³ හරිවිඤ්චාසංදෙ,
බාහා පග්ගයහ කඤ්ඤි
වනමෙස්ස කිං දුකඛිතො තුවනති?
187. සොවණ්ණණිමයො පභස්සරො
උපපනෙතා රථපඤ්ඤරො මම,
තස්ස වක්කස්සුගං න විඤ්චි
කෙන දුකෙකින ජහිස්සං⁴ ජීවිතනති.
188. සොවණ්ණණිමයං මණ්ඩමයං
ලොභිතඛිකමයං අථ රුපියාමයං,
ආවිකඛ මෙ හද්දමාණව
වක්කස්සුගං පටිලාභයාමි තෙති.

1. නඤ්ඤො - මජ්ඣං.

2. ජීව - ඔහු, මජ්ඣං.

3. මාලාධාරී - මජ්ඣං.

4. ජහාමි - ධ, අ, මජ්ඣං.

(නන්දසේන:)

180. දෙවියුව, යම්කලෙකෙහි ඉතා මනහර ශරීරවර්ණයෙන් දවහන් කරුව මෙන් සියලු දසදිගුන් බබුළුවමින් සිටුවූ.

181. කුමකින් තොපගේ මෙවැනි සිරුරුපැහැයෙන් වී ද? කුමකින් තොපගේ මෙහි සමෘද්ධියක් වී ද? මනවඛන යම්කිසි භෞග කෙනෙක් වෙත් නම් ඒ භෞගයෝ තොපට උපදිත්.

182. මහත් අනුභාව ඇති දෙවියුව, තොප විචාරමි. මිනිස් වූ (කල) කෙසි කිනම් පිනක් කළවු ද? කවර පිනක හේතුවෙන් මෙසේ දිලියෙන අනුභාව ඇතියවු ද? තොපගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබුළුවයි.

(දෙව දු:)

183. නන්දසේන මම නන්ද වෙමි. පෙර ජාතියෙහි හටත්නුගේ බිරිඳ වූමු. පව්කම් කොට මෙලොවින් ප්‍රේත ලොකයට ගියමු.

184. හටත්නු විසින් දෙන ලද දතයෙන් කිසිවකිනුත් බිය නැති ව සතුටු වෙමි. ගෘහපතිය, (හටත්) සියලු නැයන් සමග දිගු කලක් ජීවත් වව.

185. ගෘහපතියෙනි, ලෝක දේස මුල් සහිත මසුරුමල දුරු කොට මෙලොව දී දහමිහි හැසිර දන් දී ගොක රහිත රජස් නැති දිව්‍යස්ථානය වූ සියවසයෙහි පවත්වනුවනට නිවාස වූ දෙවිලොවට අගර්හිත වූයේ පැමිණෙව.

නන්ද ප්‍රේමවස්තුව යි.

2. 5

(අදින්නපුබ්බක:)

186. අබරණින් සැරසුණු මට වූ කොඩොල් ඇති මල්දම් දරන රත්සලනෙන් අලෙවු දුන් සිරුරැති තෙසි දෙඅත් හිස බැඳගෙන හඬවූ මේ වනමැද කුමක් හෙයින් තෝ දු:ඛිත වවු ද?

(මට්ටකුණඳි:)

187. රන්මුවා පැහැසර රියමැදිරියක් මට උපන. ඒ රියමැදිරියට සක්සුවළක් නො ලබමි. ඒ දුකින් මම දිවි හරනෙමි.

(අදින්නපුබ්බක:)

188. සොදුරු කරුණය, මට කියව, මම කට රන්මුවා වූ හෝ මිණිමුවා වූ හෝ ලොහිතඛනමාණිකාමය වූ හෝ වැළිත් රිදිමුවා වූ හෝ සක්සුවළක් ලබා දෙමි.

189. සො මාණවො තස්ස පාවදී
විතුසුරියා උභයෙත්ථ දිස්සරෙ,
සොවණ්ණමයො රථො මම
තෙන වස්සායුගෙන සොහතීති.
190. ඛාලො ඛො තමසි මාණව
යො තං පත්ථයසෙ අපඤ්ඤා,
මඤ්ඤාමි තුචං මරිත්තසි
න භි තං උච්ඡසි විතුසුරියෙති.
191. ගමනාගමනමිදි දිස්සති
වණ්ණධාතු උභයෙත්ථ වීරියො,
පෙනො පන කාලකතො න දිස්සති
කොනිධ කඤ්ඤං ඛාලාතරොති.
192. සඤ්ඤා ඛො විදෙසි මාණව
අභමෙව කඤ්ඤං ඛාලාතරො
විතුං විය දුරකො රුදං
පෙතං කාලකතාභිපත්ථයං.
193. ආදිත්තං වත මං සත්තං සත්ථිත්තං පාවකං,
වාරිනා විය භිසිඤ්ඤං සබ්බං නිබ්බාපයෙ දුරං.
194. අබ්බතී වත මෙ සලලං සොකං හදයනිස්සිතං,
යො මෙ සොකපරෙත්ථස්ස පුත්තසොකං අපාත්තුදි.
195. ස්වාහං අබ්බුලාසලලාසමි සිතිභූතොසමි නිබ්බුතො,
න සොවාමි න රොදමි තව සුත්වාන මාණව.
196. දෙවතානුසි ගතධම්මො ආදු සකෙකා පුරිතුදෙ,
කො වා තං කසිස්ස වා පුත්තො කථං ජානෙමු තං මයං.
197. යඤ්ච කඤ්ඤි යඤ්ච රොදසි
පුත්තං ආලාහතො සයං දභිසවා,
ස්වාහං කුසලං කරිත්වා කම්මං
තිදසානං සහව්ගතං පනෙතා.
198. අප්පං වා බහුං වා නාදුසාම¹
දුතං දුත්තස්ස සකෙ අගාරෙ,
උපොසථකම්මං වා තාදිසං
කෙන කමෙමින ගතොසි දෙවලොකගති.

189. ඒ තරුණයා ඔහුට මෙසේ කී: මේ අහස්හි සඳහිරු දෙදෙන පෙනෙති. මගේ රන්මුවා රිය ඒ සක්සුවළින් හොබනේ වෙයි.

(අදින්න ප්‍රබ්බක:)

190. තරුණය, යම්බඳු තෙපි නො පැනිය යුත්තක් පත්තනු ද, ඒ තෝ බාලයෙක් ම වඩු තොප මැරෙති යි සිතමි. තෙපි සඳහිරු දෙදෙන නො ම ලබනහු.

(මට්ටතුණ්ඩලී:)

191. (බමුණ, මේ සඳහිරු දෙදෙනාගේ) ගමනාගමනය ද පැහැ සටහන් හා ගමනවීරී දෙක ද පෙනේ. කලුරිය කළ පරලොව ගිය තැනැත්තේ වූ කළි නො පෙනේ. මෙ තැන හඬන අප දෙදෙනා අතුරෙන් කවරෙක් බාලතර වේ ද?

(අදින්න ප්‍රබ්බක:)

192. තරුණය, තෙපි සැබවක් ම කියවූ සඳට අඩන දරුවකු මෙන් මියැ පරලොව ගියහු පතමින් අඩන මම මැ, හඬන අප දෙදෙනා අතුරෙන් වඩා බාල බැව් ඇත්තෙමි.

193. හිතෙල් ඉසින ලද හිත්තක් මෙන් මා හද ඇවිල ගත් සියලු සෝ හිත්ත තෙපි දිය ඉසින්නකු මෙන් නිවූවහු ය.

194. යමෙක් සොවින් මැඩුණු මාගේ පුත්‍ර ශොකය දුරු කෙළේ ද, ඒ තෙපි මා හද ඇසුරු කළ සෝ හුල උදුළුහු.

195. ඒ මම උදුළ සෝහුල් ඇතියෙමි, සිහිල් වූයෙමි, නිවුණෙමි වෙමි. තරුණය, තොප බස් අසා මම ශෝක නො කරමි, නො හඬමි.

196. තෙපි දෙවියෙක් වහු ද, ගදඹෙක් වහු ද? නැතහොත් පුරින්දද නම් වූ සක්දෙව් වහු ද? තෙපි කවරහු ද? කාගේ හෝ පුතෙක් වහු ද?

(මට්ටතුණ්ඩලී:)

197. තෙපි පුතු සොහොනෙහි දවා යම් පුතකු ඇරබ තෙමේ ම සොව්හුද, යම්කු ඇරබ හඬවූ ද, ඒ මම කුසල කම්යක් ශකාට දෙවියන්ගේ සහභාවයට පැමිණියෙමි.

(අදින්නප්‍රබ්බක:)

198. සිය ගෙහිදී (දන්) දෙන (තොපගේ) ස්වල්ප වූ හෝ බොහෝ වූ හෝ දනක් හෝ එබඳු පොහෝකමක් හෝ මම නො දිවිමි. කවර කර්මයෙකින් තෙපි දෙවිලොව ගියහු ද?

199. ආබාධිතොහං දුක්ඛිනො ඛාළහගිලානො,
ආතුරරුපොමිහි සකෙ නිවෙසනෙ,
බුද්ධං විගතරජං විනිශ්ඡාකඩ්ඛං
අද්දකඛං සුගතං අනාමපඤ්ඤං.
200. සවාහං මුදිතමනො පසන්නවිතො,
අඤ්ජලිං අකරිං තථාගතස්ස,
කාසං කුසලං කරිත්වා කමමිං
කිදසානං සහවාතං පනොනං.
201. අවජරීයං චත අබ්භූතං
අඤ්ජලිකමසස්ස අයමිදිසො විපාකො,
අහමපි මුදිතමනො පසන්නවිතො
අජෙජව බුද්ධං සරණං වජාමි.
202. අජෙජව බුද්ධං සරණං වජාමි
ධම්මඤ්ච සබ්බඤ්ච පසන්නවිතො,
තරෙව සික්ඛාය පදනි පඤ්ඤා
අබ්භිච්ඡුලොනි සමාදියස්ස.
203. පාණාතිපාතා විරමස්සු ටිප්පං
ලොකෙ අදින්නං පරිවජ්ජයස්සු,
අමජ්ජපො මා ච මුසා හණාමි
සකෙත දුරෙන ච හොමි තුට්ඨො.
204. අත්ථකාමොසි මෙ යසඛ භිත්තකාමොසි දෙවතෙ,
කරොමි තුයහං චචනං කංසි ආචරියො මම.
205. උපෙමි සරණං බුද්ධං ධම්මඤ්චාපි අනුත්තරං,
සබ්බඤ්ච නරදෙවස්ස ගච්ජාමි සරණං අහං.
206. පාණාතිපාතා විරමාමි ටිප්පං
ලොකෙ අදින්නං පරිවජ්ජයාමි
අමජ්ජපො නො ච මුසා හණාමි
සකෙත දුරෙන ච හොමි තුට්ඨොති.

මට්ඨකුණධලිපෙතවතපු පඤ්චමං.

2. 6

207. උට්ඨෙහි කණ්ණ කිං සෙසි තො අත්ථො සුපනොන තෙ,
යො ච තුඤ්ඤං සකො හාතා හදයං චත්ඛුඤ්ඤා දක්ඛිණං,
තත්ථ චාතා බලියන්ති සසං ජපාති කෙසවි,

(මට්ටකුණ්ඩලී:)

199. (බමුණ:) මම සිය නිවෙස්හි පෙළිම් ඇතියෙමි දුක්ඛිත වූ යෙමි දැඩිගිලන් ඇතියෙමි ආතුර ස්වභාව ඇතියෙමි වීම්. ඒ මම පහවූ රාහාදි රජස් ඇති දුරු කළ සැක ඇති, සොහොන ගමන් ඇති, අලාමක තුවණ ඇත් බුදුන් දුටුයෙමි.

200. ඒ මම සතුටුසිත් ඇතියෙමි පහන් සිත් ඇතියෙමි තරාගතයන් වහන්සේට ඇඳිලි බැඳ වැන්දෙමි. මම ඒ පින්කම කොට දෙවියන්ගේ සහභාවයට පැමිණියෙමි.

(අදින්තපුබ්බක:)

201. ආශ්වයායෙකි, පුද්ගලයෙකි, එකැතියෙන් ම අශ්වලිකර්මයේ මෙ බදු විපාකයෙකැ. මමත් ප්‍රමුද්ධ සිතැති ව ප්‍රසන්න සිතැති ව අද ම බුදුන් සරණ යෙමි.

(මට්ටකුණ්ඩලී:)

202. පහන් සිතැති ව අද ම බුදුන් ද ධර්මය ද සභිසයා ද සරණ යව. එසේ ම ශික්ෂා පද පස ද නො කඩකොට සපුරා සමාදන් වෙව.

203. වහා පණ්ඩායෙන් වෙන් වෙව. ලොවැ නුදුන්දෙය (ගැන්ම) දුරු කරව. මත්පැන් නො බොව, බොරු නො කියව, සිය අඹුවගෙන් ම තුටු වෙව.

(අදින්තපුබ්බක)

204. යක්ෂය, තෙපි මට වැඩ කැමැත්තහු, දෙවිය, තෙපි මට හිත කැමැතියහු. මම තාගේ වචනය පිළිපදිමි. තෙපි මාගේ ඇදුරු වටු.

205. මම අනුක්තර වූ බුදුන් ද ධර්මය ද සරණයෙමි. මම තර දෙවිහුගේ සභිසයා ද සරණ යෙමි.

206. පණ්ඩායෙන් වහා වෙන් වෙමි. ලොවැ නුදුන්දෙය (ගැන්ම) දුරු කරමි. මද්‍යපයෙක් නො වෙමි. බොරු ද නො කියමි. සිය බිරියගෙන් ම තුටු වෙමි.

මට්ටකුණ්ඩලී ප්‍රේතවස්තුව සි.

2. 6

(ඇමති:)

207. කෘෂ්ණ රජතුමනි, නැගිටින්න. කුමක් හෙයින් නිදවූ ද? තොපගේ නිදීමෙහි කවර අර්ත්ථයෙක් ද? තොපගේ හෘදය (වැනි) වූ ද, දකුණැය (වැනි) වූ ද සිය සොහොවුරු වූ යම් සතපණ්ඩිතයෙක් වී ද හිඟුගේ (උමතු) වාතයෝ බලවක් වූහ. කෙසෙව රජතුමනි, තොප සොහොවුරු "සාවකු දෙව"යි නන්දෙයි.

208. තංඤ්ඤාං වචනං සුඤ්ඤාං රොහිණියාසංකප්පං කෙසංචො
තරමානරුපො උට්ඨාසි භාතුසොකෙන අට්ටිකො.
209. කිනත්තු උමමකතරුපොව කෙවලං දාරකං ඉමං,
සසො සසොති ලපසි කිදිසං සසම්මිච්ඡයි.
210. සොවණ්ණමයං මණිමයං ලොහමයං අථ රුපියමයං,¹
සඬ්ඛසිලාපවාළුමයං කාරයිසාමි තෙ සසං.
211. සත්ති අශ්කඤ්ඤා සසකා අරඤ්ඤා වනගොවරා,²
තෙසි තෙ ආනායිසාම කිදිසං සසම්මිච්ඡයි.
212. නාහමෙනෙ සසෙ ඉට්ඨෙ යෙ සසා පඨවිතිසයිතා³
විඤ්ඤො සසම්මිච්ඡාමි තං මෙ ආහර කෙසව.
213. සො නුන මධුරං ඤාති ජීවිතං චිත්තිසකසි,
අපකායං පකායසි විඤ්ඤො සසම්මිච්ඡයි.
214. එවිඤ්ඤා කණ්ණ ජානාසි යථාඤ්ඤාමනුසාසසි,
කසමා පුරෙ මතං පුතං අජාපි අනුසොවසි.
215. යෙ න ලබ්භා මනුසෙසන අමනුසෙසන වා පන,
ජාතො මෙ මා මරි පුතො කුතො ලබ්භා අලබ්භියං,
216. න මනාං මුලභෙසජා ඔසධෙති ධනෙන වා,
ස සකා ආනායිකං කණ්ණ යං පෙතමනුසොවසි.
217. මහදානා මහාභොගා රඬවනෙතාපි ඛෙතිසා,
පහුතධනධානඤ්ඤා යෙ තෙසි නො අජරාමරා.
218. ඛෙතිසා බ්‍රාහ්මණා වෙසසා සුඤ්ඤා වණ්ණාලපුනකුසා,
එතෙ විඤ්ඤා ව ජාතිසා තෙසි නො අජරාමරා.
219. යෙ මනාං පරිවණෙනති ඡළඛං බ්‍රහ්මචීනතිතං
එතෙ විඤ්ඤා ව ජාතිසා තෙසි නො අජරාමරා.

1. රුපියමයං - මිණි.

2. අරඤ්ඤාවනගොවරා - මිණි.

3. පඨවිසයිතා - සිඳි.

208. කේසව රජ රොහිණියා ඇමතීමේ එබස් අසා සෝවුරු සොවින් පෙළුණේ වෙළෙඳි සැහැවි ඇතියේ නැගිටිවේය.

209. කීමෙක් ද? උමතු ගති ඇතියකු යේ මේ මුළු දේවාරවතී නුවර (ඇවිදීමින්) “සාවෙක්”, “සාවෙක්”යි කියමින් නන්දෙඩවු. තෙපි කෙබඳු සාවකු කැමැත්තහු ද?

210. රන්මුවා වූ ද, මිණිමුවා වූ ද, ලෝමුවා වූ ද, යළි රිදිමුවා වූ ද, සක්-සිලා-පබළුමුවා වූ ද සාවකු තොපට කරවන්නෙමි.

211. වනය ගොදුරුබිම් කොට වෙසෙන වෙනත් සාවෝ ද වළඟි ඇත්තාහ. තොපට ඔවුන්ගු ගෙනෙමි. තෙපි කෙබඳු සාවකු කැමැත්තහු ද?

(සතපණ්ඩිත:)

212. කේසව, පොළොව ඇසුරු කරන යම් සාවෝ වෙත් නම් මම ඒ සාවුන් නො කැමැත්තෙමි. සඳමඩලින් සාවා කැමැත්තෙමි. මට ඒ සාවා ගෙන දෙව.

(කෙසව:)

213. මලඤ්චෙනි, ඒ තෙපි සඳින් සාවකු කැමැත්තහු නම් ඒකාන්තයෙන් නො පැතියයුත්තක් පතහු තෙපි මිහිරි දිවිය හරනහු ය.

(සතපණ්ඩිත:)

214. කෘෂ්ණය, තෙපි යමියේ අන්‍යයක්හට අනුසාසනය කරවූ ද ඒ අනුසාසනය එයේ ම දැනිවු නම් කුමක් නිසා පෙර මළ පුතු වෙනුවෙන් අදත් ශෝක කරවූ ද?

215. මිනිසකු විසින් හෝ දෙවියකු විසින් හෝ යමක් නො ලැබිය හැකි වේ නම්, මාගේ උපත් පුතා නො මැරේවා යන නො ලැබිය හැකි වූ එය කෙසේ ලැබිය හැකි ද?

216. කෘෂ්ණය, පරලොව ගිය යම් පුතකු අනුව ශෝක කරවූ නම් ඒ පුතු ගෙන ඊමට මත්ත්‍රයෙකින් හෝ මුල් බෙහෙදෙකින් හෝ නන් වැදැරුම් වූ ඔසුවලින් හෝ ධනයෙන් හෝ නො හැකි වේ.

217. මහත් ධන ඇති, මහත් සම්පත් ඇති, රට ඇති බොහෝ ධන ධාන්‍ය ඇති යම් රජවරු වෙත් නම් ඔහු ද අපරාමර නො වෙත්.

218. ක්ෂත්‍රියයෝ ය බ්‍රාහ්මණයෝ ය වෛශ්‍යයෝ ය ශුද්‍රයෝ ය සැබොල් පුළුසඩුවෝ ය යන මොහු ද මෙයින් අන්‍යයෝ වෙත් නම් ඔහු ද තම ජාතිය නිමිත්තෙන් අපරාමර නො වෙත්.

219. යම් කෙනෙක් බ්‍රහ්මයා විසින් (බමුණන්ට) කියන ලද සඳහන් යුත් වෙදය පිරිවිහන් ද වෙදඥානයෙන් යුත් මොහු ද අන්‍යයෝ ද යන සියල්ලෝ ම අපරාමර නො වෙත්.

220. ඉසයො වාපි යෙ සන්තා සංඝාදනතො තපස්සිනො,
සරිරං තෙපි කාලෙන විජ්ඣනති තපස්සිනො.
221. භාවිතතො අරහතො කතකිව්වි අනාසවා,
තිකඛිපනති ඉමං දෙහං පුඤ්ඤපාපපරිසංයා.
222. ආදිත්තං වත මං සන්තං සතස්සිත්තං පාවකං,
වාරිනා විය ඔසිඤ්ඤං සංඛං නිබ්බාපයෙ දරං.
223. අබ්බුලහං වත මෙ සලලං සොකං හදයනිස්සිතං,
යො මෙ සොකපරෙතස්ස පුත්තසොකං අපානුදි.
224. ස්වාහං අබ්බුලහසලලාස්මි සිතිභූතොස්මි නිබ්බුතො,
න සොවාමි න රොදමි තව සුචාන භානික¹.
225. එවං කරොහති සප්පඤ්ඤ යෙ භොහති අනුකම්පකා,
විනිවත්ත යහති සොකමිතා සතො ජෙට්ඨංව භාතරං.
226. යත්ඤ ඵකාදිසා භොහති අමච්චා පරිවාරකා,
සුභාසිතෙන අනෙවහති සතො ජෙට්ඨංව භාතරහති.

කණ්ණපෙතවස්ත්‍ර ඡට්ඨං.

2. 7

227. නග්ගො දුක්ඛණ්ණරූපොසි කියො ධම්මි සත්ථිතො,
උප්පාසුපිතො කිසිකො කො නු ත්වමසි මාරිය.
228. අහං හදන්ත පේතොමි දුග්ගතො යමලොකිකො,
පාපකමලං කරිචාන පෙතලොකමිතො ගතො
229. කිත්තු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛටං කතං
කිස්ස කමෙවිපාකෙන පෙතලොකමිතො ගතො.

1. භාසිතං-හි.

220. කයවචන දෙකින් සන්සුන් වූ සංයතසිත් ඇති තපොගුණ සුන් යම් මුනිවරයෝ වෙත් ද රාගාදි පච්ඡාදන ඔහු ද සුදුසු කල්හි සිරුර හැර දමත්.

221. භාවිතසිත් ඇති කොට නිවවු සිවුමග කිය ඇති ආහුර රහිත මහරහත්හු පින්පටි ගෙවීමෙන් මේ සිරුර බහා තබති.

(කෙසව:)

222. ගිතෙල් ඉසින ලද ගින්නක් මෙන් මා හද ඇවිලගත් සියලු සෝ ගින්න තෙපි දිය ඉසින්නකු මෙන් නිවුවහු ය.

223. සොචින් පෙළුණු මාගේ පුත්‍රශෝකය යමෙක් දුරුකෙළේ ද ඒ තෙපි මා හද ඇසුරු කළ සෝ හුල උදුළුහු ය.

224. ඒ මම උදුළු සෝහුල් ඇතියෙමි, සිහිල් වූයෙම වෙමි, නිවුණෙම වෙමි, සොහොවුර, තොපගේ වදන් අසා මම ශෝක නො කරමි, නො හඬමි.

225. සතපණ්ඨිත යම්සේ දෙවුබැයා පුත්‍රශෝකයෙන් මුදු වූයේ ද, එසේ ම නැණවත් කුළුණැති යම් කෙනෙක් වෙත් නම් ඔහු ද මෙසේ කරත්.

226. සතපණ්ඨිත යම්සේ දෙවුබැයා සුභාෂිතයෙන් ශෝක රහිත බවට පැමිණවූයේ ද එසේ යමෙකුට මෙබඳු නැණවත් ඇමතිගේ ද සේවකයෝ ද වෙත් නම් ඔහු ද මෙබඳු වෙත්.

කාණ්ණ ප්‍රත්‍යවස්තුව යි.

2. 7

(වෙළෙඳෝ ධනපාල ප්‍රේතයා දෑක මෙසේ විචාරති:)

227. නිදුකාණෙනි, තෙපි නග්නවු ය. විවර්ණ රු ඇතියහු ය, කාශ ය, නහර ඉල්පුණු සිරුරු ඇතියහු ය. ඉල්පුණු ඉළ ඇති කාශ වූ තෙපි කවරහු ද?

(ධනපාල ප්‍රේතයා:)

228. පින්වත්නි, මම ප්‍රේතලෝකයෙහි උපන් දුකට පත් ප්‍රේතයෙක්මි. පව්කම් කොට මෙලොවින් ප්‍රේත ලෝකයට ගියෙමි වෙමි.

(වෙළෙඳෝ:)

229. කාරිසිමුනි තීරේරින් තොප කිනම් පවක් කරන ලද ද? කවර කම්යක විපාකයෙන් (තෙපි) මෙලොවින් ප්‍රේත ලෝකයට ගියවු ද?

230. නගරං අත්ථි දසනනානං එරකඛ්ඤාතිවිසසුතං,
තස්ස පෙට්ඨි පුරෙ ආසිං ධනපාලොති මං විදුං.
231. අසීති සකටවාහානං භිරංකුසසං අහොසි මෙ,
පසුතං මෙ ජානරූපං මුක්ඛා වෙච්චියා ඛහු.
232. තාව මහඛනස්සාපි න මෙ දතුං පියං අහු,
පිද්ධිඤා ආරං භුංඤාමි මා මං යාවනකාදුසුං.
233. අසුසද්ධො මච්ඡරි වාසිං කදරියො පරිභාසකො,
දදනානාං කරොනානාං වාරයිස්සං ඛහුජ්ජනං.
234. විපාකො නත්ථි දනස්ස සංකුමස්ස කුතො ඵලං,
පොකඛරංකුසුදානා ආරාමාති ඵ රොපිතෙ.
235. පපායො ඵ විනායෙසිං දුග්ගෙ සච්ඤාමනාති ඵ,
සොභං අකතකල්යාණො කතපාපො තතො වුතො.
236. උපපන්නො පෙත්තිවිසයං චුත්ථිපාසායමපපිතො,
පඤ්ච පණ්ණාසවස්සාති යතො කාලකතො අහං.
237. නාභිජානාමි භුක්තං වා පීතං වා පන පානීයං,
යො සංයමො සො විනායො යො විනායො සො සංයමො.
238. පෙතා හි කීර ජානනී යො සංයමො සො විනායො,
අහං පුරෙ සංයමීස්සං නාදුසිං ඛහුකෙ ධනෙ.
239. සන්තොසු දෙයාධමෙච්චසු දීපං නාකාසිවික්කන්තො,
සොභං පච්ඡානුතප්පාමි අත්තකමච්චඵලපගො.
240. උඛං චතුභි මාසෙහි කාලකිරියා හවිස්සති.
එකන්තං කටුකං සොරං නිරයං පපතිස්සතං.
241. චතුස්සාණ්ණං චතුද්වාරං විහන්තං භාගසො මීතං,
අයොපාකාරපරියන්තං අයසා පච්ඡුජ්ජිතං.
242. තස්ස අයොමයා භූමි ජලිතා තෙජසා යුතා.
සමන්තා යොජනස්සතං ඵරිඤා තිට්ඨති සබ්බදු.

(ධනපාල:)

230. දසන්න රටවැසියන්ගේ එරකවිජ යි ප්‍රසිද්ධ නුවරෙක් ඇත. මම ඉකුත් අත්බැවිති එහි සිටුවරයෙක් වීම්. මිනිස්සු මා “ධනපාල සිටුව” යයි දත්ත.

231-232. මට අමුරන් පිරු ගැල්බර අසුවක් විය. එසේ ම මට රන් ද විය. මුතු ද වෙරළමිණි ද බොහෝ විය. එපමණ මහත් ධනය ඇත්තාවූ ද මට දන්දීමට කැමැත්තක් නො විය. “යදියෝ මා නො දකිත්වා”යි දෙර වසා ගෙන අහර බුදිමි.

233. මම සැදැහැ නැති, මසුරුගති ඇති, තද මසුරෙක් ද මෙරමාහට පරිභව කරන්නෙක් ද වීමි. දන් දෙන්නවුන්, පින්කරන්නවුන් බොහෝ දෙන එයින් වළකාලීමි.

234-235. දීමේ විපාකයෙක් නැත. සිල්ලැකීමේ එළයක් කොයින් වේ ද යි කියෙමි. පැන් පොකුණු හා ලිං ද උයන්වතු ද පැන් හල් ද දුර්ගයන්හි කළ ඒ දඩු ද වනසාලීමි. ඒ මම නොකළ පින් ඇතියෙමි කළ පව ඇතියෙමි එතැනින් වසුත වූයෙමි.

236. ප්‍රේත ලොකයට පැමිණියෙමි සාපිසාසා දෙකින් මධනා ලද්දේ වෙමි. යම් දිනක මම කලුරිය කෙළෙමි ද (එදින පටන්) පස් පනස් වසක් මුළුල්ලෙහි, කෑ අහරක් ගැන හෝ සූ පැනක් ගැන නො දනිමි.

237. අදන සංඛ්‍යාත යම් සංයමයක් වී ද, එය විනාශය යි. (ප්‍රේත යෝනියෙහි ඉපදවීම සංඛ්‍යාත) යම් විනාශයක් වී ද, එය (අදන යයි කියනු ලබන) සංයමය යි.

238. (දෙයධර්මාපරිත්‍යාග සංඛ්‍යාත) “යම් සංයමයෙක් වේ ද එය විනාශ ය”යි ප්‍රේතයෝ ම දනිත්. මම පෙර ධනය ඇති කල්හිත් දීමෙන් වැළකී සිටියෙමි. දන් නො දිනිමි.

239. දනවස්තු ඇතිකලා ද නමහට පිහිටක් නො කෙළෙමි. ඒ මම තම පවකම් පලයට පැමිණියෙමි (දන්) පසුතැවිලි වෙමි.

240. සිවුමයෙකින් මතුයෙහි (මාගේ) කාලක්‍රියාව වන්නේ ය. (එකල) මම එකැතියෙන් කැකුළු වූ දරුණු වූ මහානිරයට වැටෙමි.

241. (එහි) කොන් සතරෙක, දෙරවු සතරෙක ප්‍රමාණ කරන ලදුව කොටස් වශයෙන් බෙදන ලද යපවුරෙකින් වට කරන ලද යපියනෙකින් වසන ලදී.

242. ඒ නිරයේ අයෝමයගුමිය ගින්නෙන් දිලියෙයි. මහගිනි දලින් යුතු වෙයි. ඒ (ගින්න) භාත්පසා යොදුන් සියයක් තැන පැතිර හැම කල්හි සිටියි.

243. තත්ථානං දීඝමදධානං දුක්ඛං චෙදික්ඛං චෙදනං,
ඵලං පාපස්ස කම්මස්ස තස්මා සොවාමහං භුසං.
244. තං වො වදුමි හද්දං වො යාවනොත්තස්ස සමාගතා,
මාකස්ස පාපකං කම්මං ආවි වා යදි වා රහො.
245. සවෙ තං පාපකං කම්මං කරිස්සප්පි කරොථ වා,
න වො දුක්ඛං පමුන්නාස්සී උප්පට්ඨාපි පලායතං.
246. මනෙත්තය්‍යා හොථ පෙත්තෙත්තය්‍යා කුලෙ ජෙට්ඨාපවායකා,
යාමඤ්ඤා හොථ බ්‍රහ්මඤ්ඤා ඵලං සත්ථං ගම්මස්සවා'ති.

ධනසාලපෙතවිද්‍යු සත්තමං.

2. 8

247. නාග්ගො කියො පබ්බජිතොසි හතොත,
රත්තං කුභිං ගවස්සි කිස්ස හෙතු¹,
ආචික්ඛ මෙ තං අපි සක්කුලෙණමු
සබ්බෙන විත්තං පටිපාදයෙ තුචං.
248. බාරාණසීනගරං දුරස්සුට්ඨං
තත්ථානං ගහපති අබ්භිකො දිනො,
අදතා ගෙධිතමනො ආමිසස්මිං
දුස්සිලොත්ත යමච්ඡයමති පතෙනා.
249. සො සුචිකාය කිලමිතො තෙති
තෙනොව ඤාතිස්ස යාමි ආමිසහෙතුං,
අදනසිලා න ච සද්දහන්ති
දුනඵලං හොති පරමිති ලොකෙ.
250. ධිතා ව මග්ගං ලපතෙ අභික්ඛණං
දස්සාමි දනං පිතුනං පිතාමහානං,
උපසක්ඛටං පරිච්ඡයන්ති බ්‍රාහ්මණ
යාමස්සං අනුකම්පිතං හොත්තං.
251. තමචොච රාජා අනුභවියාන තමු
ඵය්‍යාසි බිසං අහමපි කරිස්සං පුජං,
ආචික්ඛ මෙ තං යදි අත්ථි හෙතු
සද්ධායිතං හෙතුචචො සුඤ්ඤාමි.

1. කිඤ්චක්ඛ හෙතු - කසම්මි.

243. මම ඒ නිරයෙහි දිගු කලක් දුක් විදිමි. මේ පටිකමැ එලයි. එයින් මම වැඩියක් ගොත කරමි.

244. එහෙයින් මම තොපට කියමි. තොපට යහපතක් වේවා. මෙහි යම්පමණ දෙනෙක් රැස්වුහු ද ඒ තෙහි ප්‍රකට ව හෝ නොහොත් රහසැ හෝ පටිකමක් නො කරවු.

245. ඉදින් තෙහි ඒ පටිකම් මතු කරන්නවු නම් හෝ දුක් කරවු නම් හෝ අහසට නැග පලායන්නා වු ද ඒ තොපට දුකින් මිදීමෙක් නම් නැත.

246. මවට හිතවුවෝ පියාට හිතවුවෝ කුල දෙටුවන් පුදත්තෝ වවු. ශ්‍රමණයන් පුදත්තෝ බ්‍රාහ්මණයන් පුදත්තෝ වවු. මෙසේ කරන තෙහි සුගතියට යවයි.

ධනපාල ප්‍රේතවස්තුව යි.

2. 8

(අජාසත් රජ ප්‍රෙතයා දැක:))

247. වහන්ස, තෙහි නග්න වු කෘග වු පැවිද්දෙක් වවු. කුමක් සඳහා මේ රැ කොහි යවු ද? ඒ කරුණ මට කියවු. මට හැකි නම් තොපට හැමදෙයින් වස්තුව සපයමි.

(ප්‍රෙතයා:))

248. සියලුතන්හි පතළ බරණැස් නම් නුවරෙක් ඇත. එහි මම මහත් සම්පත් ඇති, පහත් සිත් ඇති, දන් නොදෙනසුලු කාමාමිෂයෙහි ගිජුසිත් ඇති ගැහැටියෙක් වීමි. දුසිල්බව නිසා ප්‍රේතලොකයට පැමිණියෙමි.

249. ඒ මම ඒ පටිකම් නිසා ඉදිකටුවලින් විදින්නාක් වැනි සාගින්නෙන් පෙළුණෙමි වෙමි. එහෙයින් ම අහරක් පතා නැයන් වෙත යමි. දන් නො දෙන සුලු අය (මා මෙන්) පරලොවැදී දනායෙහි විපාකයෙක් ඇතැ යි නො අදහත්.

250. මාගේ දියැණියෝ ද “මවුපියනට හා මුතුන් මිමුතුනට ද දන් දෙමි”යි නිතර කරා කරති. පිළියෙළ කරන ලද්ද බමුණන් වළඳවති. මම අනුභවයට අත්බකවින්දයට යමි.

251. රජ තෙමේ ඒ ප්‍රේතයාට මෙසේ කිය. ඒ අහර ද වළඳා වතා එව. මම ද පූජාවක් කරමි. ඉදින් යම් කරුණක් ඇත් නම්, ඇඳහිය යුතු වු ඒ සහෙකුක වචනය මට කියව. මම එය අසමි.

252. තථාති වත්ථා අගමාසි තත්ථ
භංඤ්ඤිසු භතං න ච පන දක්ඛිණාරහා,
පච්චාගමි රාජගහං පුනාපරං
පාතුරහොසි පුරතො ජනාධිපසස
253. දිස්වාන පෙනං පුනරෙව ආගතං
රාජා අවොච අභමපි කිං දද්මි,
ආච්ඤාමෙ මං යදි අත්ථි හෙතු
යෙන තුවං චිරතරං පිණිතො සියාති.
254. බුද්ධස්ස සඤ්ඤා පරිවිසියාන රාජ
අනෙකන පානෙනපි වීචරෙන.
තං දක්ඛිණං ආදිස මෙ භිතාය
එවං අහං චිරතරං පිණිතො සියා.
255. තතො ච රාජා නිපතිත්ථ තාවදෙ
දනං සහස්සා අතුලං දදිත්ථා සඤ්ඤා,
ආරොචයි පකතිං තථාගතස්ස
තස්ස ච පෙනසස දක්ඛිණං ආදිසිත්ථ.
256. යො පුරිතො අතිවිය යොහමානො
පාතුරහොසි පුරතො ජනාධිපසස,
යතොඤ්ඤාමසම් පරමිද්ධපුරතො
න මග්ගමිද්ධසමසදිසා මත්ථසසා.¹
257. පසසානුභාවං අපරිමිතං මමෙදං
තයානුසිද්ධං අතුලං දදිත්ථා සඤ්ඤා,²
සත්තප්පිතො සත්තං යදි බහුති
යාමාහං සුචිතො මත්ථසසදෙවා'ති.

වුලපෙසධිපෙතවඳි අවසමං.

භාණ්ඩාරං පදමං.

2. 9

258. යසස අත්ථාය ගච්ඡාම කමොඤ්ඤං ධනභාරකා,
අයං කාමදදෙ යතො ඉමං යතො නයාමසෙ.
259. ඉමං යතො ගහෙකාන සාධුකෙන පසග්ග වා,
යානං ආරොපයිත්ථාන ඛිප්පං ගච්ඡාම ද්වාරකනිති.
260. යසස රුක්ඛස්ස ඡායාය නිසීදෙය්‍ය සයෙය්‍ය වා,
න තස්ස සාධං හඤ්ඤායා ලික්ඛද්ධොති පාපකො.

1. න මග්ගමිද්ධසමසදිසා මාත්ථසා - මිඡසං.

2. තයානුසිද්ධං අතුලං දදිත්ථා සඤ්ඤා - මිඡසං.

252. “එසේයැ” යි කියා (හේ) දන්දෙන තැනට ගියේය. බමුණෝ බත් වැළඳූහ. එය දක්ෂිණාර්ථයෙන් නො ම වැළඳූහ. නැවත හේ දෙවන වර රජගහ තුවරට පෙරළා පැමිණියේය. රජු ඉදිරියෙහි පහළ විය.

253. රජ තෙමේ නැවත පැමිණි ඒ ප්‍රේතයා දක “යම් හේතුවකින් තෙපි ඉතා දිගුකලක් තෘප්ත වවු ද. ඉදින් එබඳු හේතුවක් ඇත් නම් එය මට කියවු මම ද කිසිවක් දෙමි” යි කී ය.

(ප්‍රේතයා:)

254. රජතුමනි, බුදුන් ද සභන ද ආහාරයෙන් හා පානයෙන් ද වළඳවා සිවුරින් පුද ඒ පිත මට හිත පිණිස දුන මැනවි. එසේ කළ කලා මම වීරකලක් තෘප්ත වෙමි.

255. එබසට අනතුරුව රජ තෙමේ එකෙණෙහි ම පහයෙන් නික්ම මහත් දතක් සියතින් සභනට දී ඒ සියලු පුවත බුදුන්ට කී ය. ඒ ප්‍රේතයාට ද පින් දුන්නේ ය.

256. මෙසේ පුදන ලද ඒ ප්‍රේතයා දෙවසිරිත් අකිශ්සිත් චොරජමිත් රජු ඉදිරියෙහි පහළ විය. (මෙසේද කී ය:) මම පරමිසුරට පත් දෙවියෙක්මි. මගේ ඉසුරට සම ඉසුරු ඇති මිනිස්සු නැත්තාහ.

257. මාගේ මේ අපරිමිත අනුභාවය බලන්න. තොප විසින් සභනට මහදන් දී මට පින් දෙන ලද. නරදේවය, හැම කල්හි බොහෝ දුතවස්තුයෙන් නිතර තෘප්ත කරන ලද මම සුවපත් වූයෙමි යන්නෙමි.

වුල්ලසෙට්ඨි ප්‍රේතවස්තුව යි.

පළමුවන බණවර නිමි.

2. 9

(වෙළඳ බමුණා අංකුර වෙළෙඳහට මෙසේ කියයි:)

258. වෙළෙඳාමෙන් ධනය රැස්කරන අපි යමක් සඳහා කාමබෝජ රටට යන්නමෝ ද (ඒ කරුණ මෙහි දී ම සිදු වෙයි) මේ දෙවියා කැමති සම්පත් දෙන්නෙකි. (එහෙයින්) අපි මොහු ගෙන යමු.

259. කැමැත්තෙන් හෝ බලාත්කාරයෙන් හෝ මේ දෙවියා අල්වා යානයක නංවාගෙන වහා ද්වාරවතී නගරයට යමු.

(අංකුර)

260. යම් ගසක සෙවණෙහි (යමෙක්) හිඳින්නේ හෝ නිදින්නේ හෝ වෙද (හේ) ඒ ගසේ අත්තක් නොබිඳින්නේ ය. මිත්‍රද්‍රෝහය ලාමක ය.

261. යසස් රුක්ඛස්ස ඡායාය නිසීදෙය්‍ය සයෙය්‍ය වා,
බන්ධුමිති නස්ස ඡීදෙය්‍ය අත්තො වෙ තාදිසො සියා'ති.
262. යසස් රුක්ඛස්ස ඡායාය නිසීදෙය්‍ය සයෙය්‍ය වා,
න නස්ස පත්තං භීදෙය්‍ය මිත්තදුඛො හි සාපකො'ති.
263. යසස් රුක්ඛස්ස ඡායාය නිසීදෙය්‍ය සයෙය්‍ය වා,
සමුලමිති නං අබ්බුභෙය්‍ය අත්තො වෙ තාදිසො සියා'ති.
264. යසෙස්ස කර්තවිමිති සරෙ වසෙය්‍ය
යත්තනපානං පුරිසො ලභෙරි,
න නස්ස පාපං මනසාපි විනිත්තයො
කතඤ්ඤො සප්පරියෙහි වණ්ණිතො.
265. යසෙස්ස කර්තවිමිති සරෙ වසෙය්‍ය
අත්තන පානෙන උපට්ඨිතො සියා,
න නස්ස පාපං මනසාපි විනිත්තයො
අද්දබ්බපාණි දහතෙ මිත්තදුඛිං.
266. යො පුබ්බෙ කතකල්‍යාණො පච්ඡා පාපෙන භිංසති,
අලලපාණිහතො පොසො න යො හද්‍යාති සසික්ඛි'ති
267. යො අඤ්ඤාධර්මස්ස නරස්ස දුස්සති
සුඤ්ඤස්ස පොසස්ස අනඛණ්ණස්ස,
තමෙව බාලං පච්චෙති පාපං
සුබ්බමො රජො පටිවාතංව බිහෙතො'ති.
268. නාහං දෙවෙන වා මනුසෙස්සෙන වා
ඉස්සරියෙන වාහං න පුප්පසංගො,
යකෙකාහමසමී පරමිඤ්චිපකො
දුරඛයමො විණ්ණිකල්පපකො'ති.
269. පාණි තෙ සබ්බසොචණ්ණො පඤ්චාධාරො මධුසංවො,
නානා රසා පඤ්ඤාසති මඤ්ඤාදහං නං පුරිකදුන්නි.

(බමුණා:)

261. (යමෙක්) යම් ගස් සෙවණෙකු හිඳින්නේ හෝ නිදන්නේ හෝ වේ ද, ඉදින් ඔහුට එබඳු වැඩෙක් වේ නම් හේ ඒ ගසේ කඳ ද සිඳින්නේය.

(අංකුර:)

262. (යමෙක්) යම් ගස් සෙවණෙකු හිඳින්නේ හෝ නිදන්නේ හෝ වේ නම් හේ ඒ ගසේ කොළයකුදු නොබිඳින්නේය. මිත්‍රද්‍රෝහය ලාමකය.

(බමුණා:)

263. (යමෙක්) යම් ගස් සෙවණෙකු හිඳින්නේ හෝ නිදන්නේ හෝ වේ නම් ඉදින් ඔහුට එබඳු වැඩෙක් වේ නම් හේ ඒ ගස සහමුලින් ම උදුරන්නේය.

(අංකුර:)

264. (යමෙක්) යම් පුද්ගලයකුගේ ගෙයි එක් රැයක් හෝ වෙසේ ද, යමකු සමීපයෙහි යම් පුරුෂයෙක් ආහාරපාන හෝ (යම්කිසි බොදුනක් හෝ) ලබන්නේ ද ඒ පුද්ගලයාට නපුරක් සිතිනුදු නොසිතන්නේය. කෘතඥභාවය වනාහි බුද්ධාදී උතුමන් විසින් වර්ණිත ද එහෙයිනි.

265. (යමෙක්) එකරැයක් හෝ යමකුගේ ගෙහි වසන්නේ වේ ද, ආහාරයෙන් පානයෙන් උපස්ථාන හෝ කරන ලද වේ ද හේ ඔහුට සිතින් හෝ නපුරක් නොසිතන්නේය. අභියාක අත් ඇත්තේ ඒ මිත්‍රද්‍රෝහී පුද්ගලයා වනසයි.

266. යමෙක් (යම් පුද්ගලයකු විසින්) පෙර කරන ලද උපකාර ඇත්තේ පසු කලෙක ඒ උපකාර කළහු නපුරු ක්‍රියාවකින් පෙළා නම් (අල්ලපාණි) උපකාරකයා නසනලද ඒ පුරුෂ තෙමේ යහපත නොදකී.

267. යමෙක් නමාට දොෂ නොකරන ලද (රාගාදී) කෙලෙස් නැති පිරිසිදු සිත් ඇති මිනිසකුට දෝෂ කරයි ද ඒ පාප කම්ය (තෙමේ) උඩු සුළඟට දමනලද සියුම් රජස් මෙන් ඒ නුවණ නැති ඔහු වෙත ම (විපාක වශයෙන්) ආපසු එයි.

(යක්ෂයා:)

268. මම දෙවියකු විසින් හෝ මිනිසකු විසින් හෝ නො මැඩලිය හෙමි. ආධිපත්‍යයෙකින් හෝ නො මැඩලිය හෙමි. මම උතුම් සෘද්ධියට පැමිණි වහා ඉතා දුරයනු සමත් රුහුණුවෙන් ද, සිරුරු බෙලෙන් ද යුතු යක්ෂයෙමි වෙමි.

269. නොපගේ දකුණත හැමලෙසින් රන්වනැ. මිහිරිරස වැහෙන ධාරාපසක් ඇත්තේය. ඉන් නොයෙක් රස වැගිරෙයි. නොප සක් දෙවිදු යයි මම සිතමි.

270. නමති දෙවො න ගතබ්බො නපි සකෙතා පුරිකුදෙ
පෙතං මං අභිකුර ජානාති හෙරුවමො ඉධාගතනති.
271. කිංසිලො කිංසමාවාරො හෙරුවමිං පුරෙ තුවං,
කෙන තෙ බ්‍රහ්මවරියෙන පුඤ්ඤං පාණිමි ඉජ්ඣති¹ති
272. තුක්ඛවායො පුරෙ ආසිං හෙරුවමිං තද අහං,
සුඛිච්ඡව්ඤ්ඤා කපණො න මෙ විජ්ජති දතවෙ.
273. ආවෙසනඤ්ච¹ මෙ ආසි අසඤ්ඤා උපනතිකෙ,
සද්ධස්ස දනපතීනො කතපුඤ්ඤස්ස ලජ්ජතො.
274. තස්ස යාවනකා යතති නානාගොතො වණ්ඤකා,
තෙ ව මං තස්ස පුච්ඡනති අසඤ්ඤා නිවෙසනං.
275. කස්ස ගවජාම හද්දං වො කස්ස දනං පදීයතෙ,
තෙසාහං පුට්ඨො වක්ඛාමි අසඤ්ඤා නිවෙසනං.
276. පහගග්ග දකඛ්ඤං බාහුං එස්ස ගවජථ හද්දං වො,
එස්ස දනං පදීයතෙ අසඤ්ඤා නිවෙසතෙ.
277. තෙන පාණි කාමදදෙ තෙන පාණි මධුස්සවො,
තෙන මෙ බ්‍රහ්මවරියෙන පුඤ්ඤං පාණිමි ඉජ්ඣති¹ති.
278. න කිර ස්වං අද දනං සකපාණිති කසසවි,
පරස්ස දනං අනුමොදමානො පාණිං පහගග්ග පාවදි.
279. තෙන පාණි කාමදදෙ තෙන පාණි මධුස්සවො,
තෙන තෙ බ්‍රහ්මවරියෙන පුඤ්ඤං පාණිමි ඉජ්ඣති.
280. යො සො දනමද හතො පසකො සකපාණිති,
සො භික්ඛා මානුසං දෙහං කිත්තු සො දිස්සං ගතො¹ති

1. නිවෙසනඤ්ච - මජ්ඣං.

(දෙවිදු:)

270. මම ප්‍රසිද්ධ දෙවියෙක් ද නො වෙමි. ගඳබෙක් ද පුරපුරු නම් වූ සක්දෙවිදු ද නො වෙමි. පින්වත් අංකුරය. "හෙරුව නුවරින් මැරී අවුත් මෙහි උපන් ප්‍රේතයෙක්ම"යි මා දනුව.

(අංකුර:)

271. පෙර හෙරුව නුවර දී තෙපි කෙබඳු සිල් ඇති වූහු ද? කෙබඳු දනසිලාදි කුසල පැවතුම් ඇති වූහු ද? කෙබඳු ශ්‍රේෂ්ඨ වයභාවකින් තොපගේ අත්ති පින්පලය නිසයේ ද?

(දෙවිදු:)

272. පෙර මම හෙරුව නුවර සන්තාලියෙක් වීමි. ඉතා දුකයේ දිවිපැවැතුම් ඇති බැගැපත් කෙනෙක් වීමි. දන්දීම සඳහා මට කිසිවක් නැති විය.

273. සැදුහැකි දන්පතියකු වූ කළපින් ඇති පටට පිළිකල් කරන අසය්හ සිටුහුගේ ගේ සම්පයෙහි මාගේ ගෙය ද විය.

274. නොඅපක්කුලවල උපන් සිහන්තෝ ද. ගුණ කියා ඉල්ලන්නෝ ද එතැනට පැමිණෙත්. ඔහු එහි දී අසය්හ සිටුහුගේ ගෙය මාගෙන් විවාරත්.

275. තොපට යහපතක් වේවා. කොතැන්හි දන් දෙනු ලැබේ ද? අපි දන් ලැබීමට කොහි යමු ද? මෙසේ (ඔවුන් විසින්) විවාරන ලද මම අසය්හ සිටුහුගේ ගෙය ඔවුන්ට කියමි.

276. "අසය්හ සිටුහුගේ මේ නිවසෙහි දන්දෙනු ලැබේ. මෙතැනට යමු, තොපට යහපතක් වේවා"යි මම දකුණු දිගකොට කීවෙමි.

277. ඒ පුණ්‍ය කම් හේතුවෙන් මාගේ අත කැමැති සම්පත් දෙන්නේ වෙයි. ඒ හේතුවෙන් මාගේ අත ඉෂ්ටවස්තු වගුරුවන්නේ වෙයි. මාගේ ඒ උතුම් හැසිරීම් හේතුවෙන් මා අත්ති පින්පල පහළ වේ.

(අංකුර:)

278. තෙපි වූ කලි සිය අතින් කිසිවකුට දනක් නුදුන්නාව. අනෙකකුගේ දනය අනුමෝදන් වෙමින් අත දිගු කොට කීවහු වනැ.

279. ඒ හේතුවෙන් තොපගේ අත කැමැති සම්පත් දෙන්නේ වෙයි. ඒ හේතුවෙන් තොප අත ඉෂ්ටවස්තු ප්‍රසව කරන්නේ වෙයි. තොපගේ ඒ බ්‍රහ්මවයභාවයෙන් අත්ති පුණ්‍ය ඵලය පහළ වෙයි.

280. පින්වත. යම් අසය්හ නම් සිටුවරයෙක් පහන් සිතැතිව සියතින් දන් දුන්නේ ද, හේ මිනිස් සිරුර හැර පියා කවර දෙසකට ගියේ වේ ද?

281. නාහං පජානාමි අසඤ්ජානිතො
අභිථිරසස්ස ගතිං ආගතිං වා
සුත්තංඤ්ච මෙ වෙසසවිණස්ස සන්තිකො
සක්කස්ස සහව්‍යතං ගතො අසංයොති.
282. අලමෙව කාතුං කල්‍යාණං දුතං දතුං යථාරහං,
පාණිං කාමදදං දිස්වා කො ඥාණිං න කට්ඨස්සති.
283. සො හි භූත ඉතො ගතො අනුපප්පානා දාරකං,
දුතං පට්ඨාපයිස්සාමි යං මමස්ස සුඛාවහං.
284. දස්සාමනනංඤ්ච පානංඤ්ච වස්සෙත්තාසනානි ව,
පපංඤ්ච උදපානංඤ්ච දුග්ගෙ සබ්බමනානි ව.
285. තෙන තෙ අභ්‍යුලී කුණ්ඨා මුඛංඤ්ච කුණ්ඛලීකතං,
අකබ්භි ව පයාරන්ති කිං පාපං පකතං තයාති.
286. අභිථිරසස්ස ගහපතිතො සද්ධස්ස සරමෙසිතො,
තස්සාහං දුතවිස්සංගෙ දුතෙ අධිකතො අහුං.
287. තස්ස යාවතකෙ දිස්වා ආගතෙ භොජනස්මිකෙ,
එකමනතං අපක්කමම අකාසිං කුණ්ඛලීමුඛං.
288. තෙන මෙ අභ්‍යුලී කුණ්ඨා මුඛංඤ්ච කුණ්ඛලීකතං,
අකබ්භි ව පයාරන්ති තං පාපං පකතං මයාති.
289. ධම්මෙන තෙ කාපුරිස මුඛංඤ්ච කුණ්ඛලීකතං,
අකබ්භි ව පයාරන්ති,
යං ජං පරස්ස දුතස්ස අකාසි කුණ්ඛලීමුඛනි.
290. කථං හි දුතං දදමානො කරෙය්‍ය පරපක්ඛං,
අතතං පානං බාදනීයං වස්සෙත්තාසනානි වාති.
291. සො හි භූත ඉතො ගතො අනුපප්පානා දාරකං,
දුතං පට්ඨාපයිස්සාමි යං මමස්ස සුඛාවහං.
292. දස්සාමනනංඤ්ච පානංඤ්ච වස්සෙත්තාසනානි ව,
පපංඤ්ච උදපානංඤ්ච දුග්ගෙ සබ්බමනානි වාති.

281. අනායාසන් විසින් ඉවසිය නොහැකි පරිත්‍යාගාදිය ඉවසන, සිරුරින් රැස් වීහිදෙන අසයන සිටුහුගේ පරලොව ගමන හෝ යළි මෙලොවට ආගමනය මම නොදනිමි. වැළිත් අසයන සිටුහුමා ශක්‍රයාගේ සහභාවයට ගියේ යැ යි මා විසින් වෙසවුණු සම්පයෙහි දී අසන ලද.

(අංකුර:)

282. කිසියම් පිනක් කරන්නට සුදුසු ම ය, ශක්ති පරිදි දනක් දෙන්නට සුදුසු ම ය. කැමති සම්පත් දෙන අත දැක (මා වැනි) කවරෙක් නම් පිනක් නො කරන්නේ ද?

283. ඒ මම මේ වැළිකතරින් ඉවත් වූ ගොස් ද්වාරවතී නුවරට පැමිණ යම් පිනක් මට සැප එලවනුයේ වේ නම් ඒ දනමය පින පවත්වන්නෙමි.

284. අහර හා පැන් ද පිළි සහ සෙනසුන් ද දෙමි. පැන්හල් හා ළි ද දුර්ගයන්හි හේ දඩු ද පිහිටුවන්නෙමි.

(අංකුර වෙනත් ප්‍රේකයකු දැක මෙසේ විචාරයි:)

285. කුමක් නිසා තොපගේ ඇඟිලි කුණුව වකුටු වී ද? මුහුණ කොඩොලක් මෙන් විකාර වූයේ ද? ඇසින් කබ වැහෙන්නේ ද? තොප විසින් කිනම් පවක් කරන ලද ද?

286. සිරුරෙන් රැස් වීහිදෙන, ගැහැවියෙක් වූ, සැදැහැනි, ගිහිගෙයි වසන, ඒ අසයන සිටුහුගේ දන්දෙන තැන දන් දීමෙහි අධිකාරී වශයෙන් මම පත්කරන ලද වෙමි.

287. එහි අහර පිණිස පැමිණිය යදියන් දැක මම එකත් පසෙකට ඉවත් වූ මුහුණ හැකිළුවෙමි.

288. එහෙයින් මගේ ඇඟිලි වකුටු විය. මුහුණ ද හැකුළුණේ විය. ඇසින් කළු එ වැගිරේ. ඒ පව මා විසින් කරන ලද.

(අංකුර:)

289. නින්දිත පුරුෂය, තොප යම් හෙයෙකින් මෙරමා ගේ දනට මුඛ හැකිළවීම් කළහු ද, එහෙයින් ධර්ම අනුව තොපගේ මුහුණ හැකිළිණි. ඇස් ද කළු එ වැගිරයි.

290. ආහාර පාන ද කැපුකු දෑ ද පිළි හා සෙනසුන් ද දෙන පුරුෂ කෙසෙයින් මෙරමා ලවා සිදු කටයුත්තක් කරන්නේ ද.

291. ඒ මම මෙයින් ගොස් ද්වාරවතී නුවරට පැමිණ මෙලොව පරලොව සැප උපදවන මහදන් පවත්වන්නෙමි.

292. ආහාර පාන ද පිළි හා සෙනසුන් ද පැන්සල් සහ දිය පොකුණු ද දුර්ගමස්ථානයෙහි හේ දඩු පාලම් ද කරවා දෙන්නෙමි.

293. තමො හි යො කිව්හතිඤා අනුපපඤාන දොරකං,
දුතං පට්ඨාපට්ඨි අභිකුරො යං තුමස්ස සුඛාවහං.
294. අද අහසංඝේ පානංඝේ වත්ථෙයනාසනානි ව,
පපංඝේ උද්පානංඝේ විපසංකොතන චෙතසා.
295. තො ජාතො තො ච තසිතො තො වත්ථං පරිවස්සති,
කසස සන්තානානි යොග්ගානි ඉතො යොජේනතු වාහතං.
296. තො ජතත්ථජති ගතඤ්ඤව තො මාලං තො උපාහනං¹
ඉතිසසු තත්ථ සොසෙහති කප්පකා සුද්ධාගධා;
සද සායංඝේ පාතො ව අභිකුරස්ස නිවේසනෝති.
297. සුඛං සුපති අභිකුරො ඉති ජානාති මං ජනො,
දුක්ඛං සුපාමි සිඤ්ඤක යං න පස්සාමි යාවතො.
298. සුඛං සුපති අභිකුරො ඉති ජානාති මං ජනො,
දුක්ඛං සුපාමි සිඤ්ඤක අප්පකෙසු වණ්ඤිකො.
299. සංකොතො චෙ තෙ වරං දජ්ජා තාවතිංසානම්ඝසරො,
කිසස සබ්බස්ස ලොකස්ස වරමානො වරං වරො²ති.
300. සංකොතො චෙ මෙ වරං දජ්ජා තාවතිංසානම්ඝසරො,
කාලුට්ඨිතස්ස මෙ සනො සුරියසසුග්ගමනං පති.
දිබ්බා භසංඝා පාතුභවෙය්ගං සිලවනොතා ව යාවකා,
301. දදංතො මෙ න ථීයෙර දඤ්ඤා නානුකපෙය්ගං,
දදං චිත්තං පසාදෙය්ගං එවං සක්කං³ වරං වරො²ති.
302. න සබ්බවික්කානි පරෙ පච්චෙච්ඡ
දදෙය්ග දුතංඝේ ධනංඝේ රතෙබ්බ,
තස්මා හි දුතා ධනමෙව සෙය්ගො
අතිසංදනෙන කුලා න භොතති.
303. අදුතමතිදුතංඝේ නප්පසංසකති පණ්ඩිතා
තස්මා හි දුතා ධනමෙව සෙය්ගො,
සමෙන වතෙතය්ග සධිරධිමො⁴ති.

1. එතං සක්කං - මජ්ඣං.

293. ඒ අංකුර තෙමේ ඒ මරුකතරින් පෙරළා නික්ම ද්වාරවතී නුවරට පැමිණ යම් දනක් තමන්ට සැප එළවා නම් ඒ මහදන් පැවැත්වී ය.

294. පහන් සිතින් යුතු වෑ අහර හා පැන් ද, පිළි සහ සෙනසුන් ද පැන්හල් සහ දියපොකුණු ද දුන්නේ ය.

295. කවරෙක් බඩසා ඇත්තේ ද කවරෙක් පවස් ඇත්තේ ද කවරෙක් පිළි වැළඳගන්නේ වේ ද කවරෙකු ගේ පියෙහි ගොන්නු වීඩාවට පැමිණියාහු ද මේ වාහන සමූහයෙන් කැමැති වාහනයක් යොදා ගනිත්වා.

296. කවරෙක් කුඩ කැමැත්තේ ද කවරෙක් ගඳ - මල් කැමැත්තේ ද කවරෙක් වහන් කැමැත්තේ ද යි මෙසේ කියමින් ඒ අභිකුරගේ නිවසෙහි කපුටෝ ද අරක්කැමියෝ ද සුවඳ දෙන්නෝ ද හැම ද උදය-සවස සෝභා කෙරෙති.

(අභිකුර සිත්ධකට කියයි)

297. අභිකුර සැපයේ නිදහි යි මහජන තෙමේ මා (ගැන) දනියි. සිත්ධකය, යම් හෙයෙකින් මම යදියන් නො දක්නෙමි ද. එහෙයින් (මම) දුකයේ නිදමි.

298. අභිකුර සැපයේ නිදහි යි ජන තෙමේ මා දනියි. ගුණ කියමින් යදිනවුන් (දන්යැලෙහි) මද වූකල්හි සිත්ධකය මම දුකයේ නිදමි.

(සිත්ධක:)

299. තවතිසා වැසි දෙවියන්ට ද සියලු ලොකයාට ද ප්‍රධාන වූ ශක්‍ර තෙමේ තොපට වරයක් දෙන්නේ නම් වර කැමැති වූ තෙපි කිනම් වරයක් අයදිනාහු ද?

300-301. ඉදින් තවතිසා වැසියනට ඉසුරුවූ සක්දෙව්දු මට වරයක් දෙන්නේ නම් මෙබඳු වරයක් සක්දෙව්දුගෙන් පතමි. එනම්: අලුයම නැගී සිටී මට හිරු උදවන වෙලෙහි ම දිව්‍යමය ආහාරයෝ පහළ වෙත්වා. යදියෝ සිල්වත් වෙත්වා. දන්දෙන මාගේ දනවස්තුව නොගෙවෙවා. දන් දී මම පසුතැවිලි නො වෙමිවා. දන්දෙමින් සිත පහදවමිවා යනු යි.

(නීති ශාස්ත්‍රයෙහි නිපුණ සොණක:)

302. සියලු වස්තූපකරණයෙන් අන්තට නො දෙන්නේ ය. දන් ද දෙන්නේ ය, ධනය ද රක්තේ ය. එහෙයින් දන් දීමට වඩා ධනය ම උතුම් වෙයි. අධික දනයෙන් කුලයෝ නො පවතිත්.

303. නුවණැත්තෝ අදනයක් අතිදනයක් නො පසසත්, එහෙයින් දනයට වඩා ධනය ම උතුම් වෙයි. දීම් නො දීම් දෙකිහි සමලෙය පවත්-තේ ය, එය වූ කලී නැණැතියන් ගිය මග යි.

304. අභො වතාරෙ අභමෙව දජ්ජං
සකොතා හි මං සප්පරිසා හපෙය්‍යං,
මෙසොව නික්කානතිපුරයකොතා¹
සනායප්පයෙ සබ්බවණ්ණිකානං.
305. යසස් යාවනකෙ දිස්වා මුඛවණ්ණො පසිද්ධි,
දත්වා අක්කමනො හොති තං සරං වසනො සුඛං.
306. යසස් යාවනකෙ දිස්වා මුඛවණ්ණො පසිද්ධි,
දත්වා අක්කමනො හොති එසා යඤ්ඤස්ස² සමපද.
307. පුඛෙඛව දුතා සුමනො දදං චිත්තං පසාදයෙ,
දත්වා වක්කමනො හොති එසා යඤ්ඤස්ස සමපද³ති.
308. සට්ඨිවාහසහස්සානි අඛතුරස්ස නිවෙසනෙ,
හොජනං දීයතෙ නිව්චං යඤ්ඤපෙක්ඛස්ස ජනතුනො.
309. තිස්සස්සානි සුද්ධි හි ආමුක්කමණිකුණ්ඩලා,
අඛතුරං උපජ්චනති දුතෙ යඤ්ඤස්ස ව්‍යාවටා.
310. සට්ඨිපුරිසසහස්සානි ආමුක්කමණිකුණ්ඩලා,
අඛතුරස්ස මහාදුතෙ කට්ඨං ථාලෙකති මාණවා.
311. සොළසිත්ථිසහස්සානි සබ්බාලඛ්‍යාරහුසිතා,
අඛතුරස්ස මහාදුතෙ විධා පිණ්ණිකති නාරියො.
312. සොළසිත්ථිසහස්සානි සබ්බාලඛ්‍යාරහුසිතා,
අඛතුරස්ස මහාදුතෙ දඬිගාහා උපට්ඨිතා.
313. ඛෙත්තං ඛෙත්තං පාදසි වීරං පාදසි ඛත්තයො,
සක්කවිච්ඡේදි සහස්සා ව චිත්තීකත්වා පුනප්පනං.
314. ඛෙත්ත මාසෙ ව පකෙඛ ව උතුසංවච්ඡරානි ව,
මහාදුතං පවකෙතසි අඛතුරො දිසමනාතරං.
315. එවං දත්වා යජ්ජිතා ව අඛතුරො දිසමනාතරං,
සො හිත්වා මානුසං දෙහං තාවතීංසුපගො අහු⁴ති.
316. කටච්ඡුභික්ඛං දත්වාන අනුරුද්ධස්ස ඉඤ්ඤො,
සො හිත්වා මානුසං දෙහං තාවතීංසුපගො අහු.
317. දසති යානෙහි අඛතුරං ඉඤ්ඤො අතිරොච්ඡි,
රූපෙ සංඥෙ රසෙ ගන්ධෙ ථොට්ඨකෙඛ ව මනොරමෙ.
318. ආයුතා යසසා වෙච්ච වණ්ණොත්ත ව පුඛෙත ව,
ආධිපමෙච්චන අඛතුරං ඉඤ්ඤො අතිරොච්ඡි⁵ති.

1. නික්කා-පට්ඨුරයකොතා - මජ්ඣ.

2. යඤ්ඤස්ස - සි. මු. ප.

304. (ආකුර:) හවත, සෝනකය, මම දන් දෙන්නෙමි ම යැ. සන්ත්‍රන් තිදෙර ඇති සන්පුරුෂයෝ මා ඇසුරු කෙරෙත්වා. පහත්බිම් මනා ලෙස පුරවමින් වසින මහාමෙඝයක් මෙන් සියලු යදිදනන්ගේ මත දෙළ සන්තර්පණය කෙරෙමවා.

305. යදියන් දක යමකුගේ මුඛවර්ණය පැහැපත් වේ ද, යමෙක් දන් දී සතුටු සිතැති වේ ද, ඒ ගෙය (ඵතී) වසන්තභූව සැප වේ.

306. යදියන් දක යමකුගේ මුඛවර්ණය පහදී ද, දන් දී යමෙක් තුටු සිත් ඇති වේ ද, මෝ දනය පිළිබඳ සම්පත්තියි.

307. දන් දීමෙන් පෙර ම සතුටු සිත් ඇත්තේ වේ ද, දන් දෙන විටත් සිත පහදවන්නේ වේ ද, දන් දී අවසන්හින් සතුටු සිත් ඇත්තේ වේ ද, මෝ දනයාගේ සම්පත් වේ.

308. දන් දීමෙහි ම අදහස් ඇති අභිකුර රජුගේ නිවෙසෙහි ගැල් සැටදහසක අහර නිතර සත්ත්වවර්ගයාට දෙනුලැබේ.

309. මහායාග යැ හි නම් කරනු ලැබූ මේ දනයෙහි යෙදී සිටි නොයෙක් මිණිකොඩොල් පැළදී කුන්දහසක් පමණ අරක්කැමියෝ ආකුර රජු නිසා ජීවත් වෙත්.

310. පළන් මිණි කොඩොල් ඇති සැට දහසක් තරුණ පුරුෂයෝ ඒ ආකුර රජුගේ මහාදනයෙහි දර පළන්.

311. ආකුර රජුගේ මහාදනයෙහි සචලකරින් සැරසුණු යොළොස් දහසක් අහනෝ කුළුබඩු අඹරා පිඩු කරත්.

312. අභිකුර රජුගේ මහදනගැ සචලකරින් සැරසුණු යොළොස් දහසක් අහනෝ හැඳිගත් අත් ඇතිව එළඹ සිටියෝ වෙත්.

313. එ රජ තන් දනහට බොහෝ කලක් බොහෝ දන් දුන්නේය. සකස් කොට ද සියතින් ද ගරුබුහුමන් පෙරදැරි කොට පුනපුනා දුන්නේය.

314. ආකුර තෙමේ බොහෝ මාසගණනක් මුළුල්ලෙහි ද බොහෝ පක්ෂ ගණනක් මුළුල්ලෙහි ද බොහෝ සෘතු මුළුල්ලෙහි ද බොහෝ අවුරුදු මුළුල්ලෙහි ද දිගුකලක් මහදන් දුන්නේ ය.

315. මෙසේ අභිකුර දිගුකලක් දන්දී මහායාග කොට මිනිස් සිරුර හැරපියා තවතිසා දෙවලොවට ගියේ ය.

316. ඒ ඉන්දක තරුණයා අනුරුත් තෙරුන්හට සැන්දක් පමණ බත් දී මිනිසන් බව හැරපියා තවතිසා දෙවලොවට ගියේ ය.

317-318. ඉන්දක දෙව්දු අභිකුර දෙව්පුතුව වඩා දස කරුණෙකින් අධික වැ බබළයි. මනහර වූ රූපයෙන් ද ශබ්දයෙන් ද රසයෙන් ද සුව-ඳින් ද පහසින් ද ආයුෂයෙන් ද පරිවාර සම්පත්තියෙන් ද සිරුරු පැහැ-යෙන් ද සැපයෙන් ද ඉසුරෙන් ද ඉන්දක අභිකුර පසුබෘ බබළයි.

319. මහාදනං තයා දින්නං අඛණ්ඩො දිසමනාරං,
අතිදුරෙ නිසින්නොසි ආගමිජ මම සකතිකෙ'ති.
320. තාවතීංසෙ යද චුද්ධො සිලායං පණ්ඩුකමුලෙ,
පාරිච්ඡන්තමුලමි විහාසි පුරිසුත්තමො.
321. දසසු ලොකධාතුසු සකතිපතීඤාන දෙවතා,
පසිරුපාසකති සමුද්ධං වසන්තා නගමුද්ධති,
322. න කොචි දෙවො වණ්ණණ්ණන සමුද්ධං අතිරොචති,
සකෙඛ දෙවෙ අධිගග්ග සමුද්ධොච විරොචති.
323. යොජනානි දස දෙව ව අඛණ්ඩොයං තද අහු,
අවිදුරෙව චුද්ධස්ස ඉන්ද්‍රකො අතිරොචති.
324. ඔලොකකඤාන සමුද්ධො අඛණ්ඩොසි ඉන්ද්‍රකං,
දකතිණ්ණොයං පහාවෙනො ඉදං වචනමමුචි.
325. මහාදනං තයා දින්නං අඛණ්ඩො දිසමනාරං,
අතිදුරෙ නිසින්නොසි ආගමිජ මම සකතිකෙ.
326. චොදිතො භාවිතතොන අඛණ්ඩො ඉදමමුචි,
කිං මග්ගං තෙන දනෙන දකතිණ්ණොයෙන සුඤ්ඤං.
327. අයං සො ඉන්ද්‍රකො යකෙඛි දරුණං දනං පරිත්තකං,
අතිරොචති අකෙඛි වන්ද්‍ය තාරාගණ්ණ යථා.
328. උජ්ජඛගලෙ යථා බෙහෙත ධීරං බහුකමුදි¹ රොපිතං,
න විපුලං ඵලං හොති නපි තොසෙති කසසකං.
329. තරෙව දනං බහුකං දුසසීලෙසු පතිට්ඨිතං,
න විපුලං ඵලං හොති නපි තොසෙති දයකං.
330. යථාපි හදුනෙ බෙහෙත ධීරං අප්පමි රොපිතං,
සමමා ධාරං පවෙච්ඡන්තෙ ඵලං තොසෙති කසසකං.
331. තරෙව සීලවනොසු ගුණවනොසු තාදිසු,
අප්පකමුදි කතං කාරං පුඤ්ඤං හොති මහප්පල්'නති.
332. විවෙය්‍යා දනං දුතතිං යථා දින්නං මහප්පල්,
විවෙය්‍යා දනං දන්වාන සග්ගං ගමිකති දයකා.
333. විවෙය්‍යා දනං සුගතප්පසාදං
යෙ දකතිණ්ණොයා ඉධ ජීවලොකෙ,
එතෙසු දින්නානි මහප්පල්ලානි
ධීජානි වුත්තානි යථා සුබෙහෙත'ති.

අඛණ්ඩපෙතවැස්ම නවමං.

1. බහුසු - මජ්ඣං,

2. නිමග්ගතං මජ්ඣං,

(බුදුහු:)

319. අභිකුරය, තොප විසින් දිගුකලක් මහදන් දෙන ලද. තෙපි දන් ඉතා දුර සිටිනහු, මා වෙත එවූ.

320. යම් කලෙක පුරුෂෝත්තම වූ බුදුහු තවත්තා දෙව්ලොවැ පරසකුරුක්වූලැ පවු ඇඹුල් සලස්තෙහි වුසුහු ද,

321. දසදහසක් ලොධාහි දෙවියෝ රැස් වූ මෙර මුදුනෙහි වසන සම්බුදුන් ඇසුරු කෙරෙත්.

322. කිසි දෙව්කෙනෙක් සිරුරු පැහැයෙන් බුදුනට වඩා නො බබළති. බුදුහු ම සියලු දෙවියන් අබිබවා බබළයි.

323. මේ අංකුර එකලැ දෙළොස් යොදනක් පමණ දුර විය. ඉන්දක වූකලී බුදුන්හට කුදුරු තැන ම අධික වූ බබළයි.

324-325. බුදුහු අභිකුර ද ඉන්දක ද බලා දන් පිළිගැනීමට සුදුස්සා පැහැදිලි කෙරෙමින් මේ වචන කීහු: අභිකුරය, තොප විසින් දිගුකලක් මහදන් දෙන ලද. තෙපි ඉතා දුර සිටිනහු. මා වෙත එවූ.

326. භාවිත සිත් ඇති බුදුන් විසින් මෙහෙයුම් ලද අභිකුර මේ වචනය කී ය: දක්ෂිණාර්භයන්ගෙන් හිස් වූ මාගේ දනයෙන් කවර ප්‍රයෝජන ද?

327. ඒ මේ ඉන්දක දෙවිපින් සුලු දනක් දී තරුගණ මැද සඳ මෙන් අප අබිබවා බබළයි.

328. යම් සේ ඉතා තදබිම ඇති කෙනෙහි වසුළු බිජුවට බොහෝ වුව ද මහත්ඵල නො වේ ද, එය කස්සකයා නො ම සතුටු කෙරේ ද,

329. එසේ ම දුශ්ශීලයන් කෙරෙහි පිහිටුවන ලද මහාදනය මහඟු ඵල දෙන්නේ නො වේ. එය කස්සකයා නො ම සතුටු කෙරේ.

330. යම්සේ යහපත් කෙනෙකු වසුළු බිජුවට අල්ප වුව ද වැසි දහර මොනොවට පවත්නා කලැ ඵලය (අස්වැන්න) ගොවියා සතුටු කෙරේ ද?

331. එසේ ම ධ්‍යානාදී ගුණවත් තාදී (නොසෙල්වෙන) ලක්ෂණයෙන් යුත් සිල්වතුන් කෙරෙහි කරන ලද පුණ්‍යාපකාරය ස්වල්ප වුව ද මහත් ඵල ඇත්තේ වෙයි.

332. යමකු විෂයෙහි දෙන දන මහත්ඵල වේ නම් එබඳු පින්කෙත නුවණින් පිරික්සා දියයුතු ය. දයකයෝ නුවණින් පිරික්සා දන් දී සුගතියට යෙති.

333. මේ මිනිස් ලොවැ දන් පිළිගැනීමට සුදුසු යම් පුද්ගලයෝ වෙත් ද මවුන් නුවණින් පිරික්සා දන් දීම බුදුන් විසින් පසස්නා ලද. යහපත් කෙනෙහි වසුළු බිජුවට යම්සේ ද, එසේ ම මේ දක්ෂිණාර්භයන් විෂයෙහි දන් දන ද මහත්ඵල වේ.

2. 10

334. දිවාචිහාරගතං භික්ඛුං ගඛ්ඛාතීරෙ නිසික්ඛාකං,
තං පෙතී උපසංඛාතම දුක්ඛණ්ණං තීරුදසසනා.
335. කෙසා චස්සා අතිදිසා යාව භූමාවලමිඛරෙ,
කෙසෙති සා පටිච්ඡන්තා සමණං එතදමුච්චි.
336. පඤ්චපණ්ණසවස්සාදි යතො කාලකතා අහං,
නාතිජානාමි භුක්තං වා පිතං වා පන පානීයං;
දෙති තුං පානීයං හනෙත නසික්ඛා පානීයාය මෙ'ති.
337. අයං සිනොදිකා ගඛ්ඛා තිමච්ඡාතනො සඤ්ඤි,
පිට එතොග ගහෙකාන කීං මං යාවසි පානීයං.
338. සවාහං හතොත ගඛ්ඛාය සයං ගණ්ණාමි පානීයං,
ලොභිතං මෙ පරිවත්තති තස්මා යාවාමි පානීයං.
339. කිත්තු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛටං කතං,
කිස්ස කමමට්ඨපාකෙන ගඛ්ඛා තෙ භොති ලොභිතතති.
340. පුත්තො මෙ උත්තරො නාම සද්ධො ආසි උපාසකො,
සො මග්ගං අකාමාය සමණානං පටෙච්ඡති.
341. චීවරං පිණ්ඩපාතඤ්ච පට්ටයං සයනාසනං,
තමහං පරිභාසාමි මට්ඨෙජරෙන උපසුදා.
342. යං තුං මග්ගං අකාමාය සමණානං පටෙච්ඡති,
චීවරං පිණ්ඩපාතඤ්ච පට්ටයං සයනාසනං.
343. එතං තෙ පරලොකඤ්ච ලොභිතං භොතු උත්තරං,
තස්ස කමම චිපාකෙන ගඛ්ඛා මෙ භොති ලොභිත'තති.

උත්තරමාතුපෙතවික්ෂු දසමං.

2. 11

344. අහං පුරෙ පට්ඨජිතස්ස භික්ඛුනො
සුක්ඛං අද්ධං උපගමම යාවිතා,
තස්ස චිපාකො චිපුලඵලුපලඛාති
බහු ච මෙ උපපජ්ජරෙ වත්තකොට්ඨො.

2 . 10

334. විවර්ණ වූ බියකරු දැකූම ඇති ප්‍රෙති දිවාවිහරණයේ යෙදී ගංතෙර හුන් ඒ භික්ෂුහු වෙත එළැඹියා.

335. ඇගේ කෙස් වැටිය ද ඉතා දිග ය. බීම දක්වා එල්ලෙයි. කෙහෙයෙන් පිළිසන් වූ හි මහණහට මේ විවනය කීවා.

336. වහන්ස, මම යම්දවසක කලුරිය කළා වෙමි නම් එතැන් සිට පස්පතස් වසරක් මුළුල්ලෙහි අනුභව කළ අහරක් හෝ සු පැනක් නො දනිමි. පවසින් පෙළුණෙමි. පැන් පිණිස (ඇවිදිනා) මට තෙපි පැනක් දෙවු.

(භික්ෂු:)

337. සිහිල් දිය ඇති මේ ගහ නිමවස් පව්වෙන් ගලා බසී. මේ ගඟින් දිය ගෙන පානය කරව, කුමක් හෙයින් මා (ගෙන්) පැන් යදිති ද?

(ප්‍රෙති:)

338. වහන්ස, ඉඳින් මම ගහෙහි පැන් කොමෝ ම ගන්නෙමි නම් එය මට ලෙයට පෙරළෙයි. එහෙයින් (තොප) පැන් යදිමි.

(භික්ෂු:)

339. කයින් වචනයෙන් සිතින් කිනම් පවක් කරන ලද ද? කිනම් පවකමක විපාකයෙන් ගහ (දිය) තිට ලේ වෙයි ද?

(ප්‍රෙති:)

340-341. මාගේ උත්තර නම් පුත් සැදහැවත් උපාසකයෙක් විය. හේ මාගේ නො කැමැත්තෙන් මහණුන්හට සිවුරු ද පිණ්ඩපාතය ද සෙනසුන් සහ ගිලන් පස ද දෙයි. මසුරුකමින් පෙළුණු මම ඔහුට මෙසේ පරිභව කෙරෙමි:

342. යම් ගෙයෙකින් තෙපි මාගේ නො කැමැත්තෙන් මහණුන්හට සිවුරු පිණ්ඩපාත ප්‍රත්‍යය යෙනසුන් දෙවු ද?

343. “උත්තරය, මේ සියල්ල ම කොපට පරලොව දී ලේ වේවා” යනුයි. ඒ පවකමහි විපාකයෙන් ගහ දිය මට ලේ වෙයි.

උත්තරමාතෘ ප්‍රකටස්තුවයි.

2 . 11

344. පෙර මා වෙත අවුත් (නුල්) ඉල්ලූ පැවිදි වූ කෙලෙසුන් සුන් (එක් පසේ බුදුවරයකුට) මම නුල් දිනිමි. එ දන්හි මහත් එලය දන් ලැබේ. බොහෝ වූ වස්ත්‍ර යුගලයෝ මට උපදිති.

345. පුප්ඵාහික්ඛිණ්ණං රමිතං විමානං
අනෙකච්ඡිතං නරනාරිසෙවිතං,
සාහං භුඤ්ජාමි ච පාරුපාමි ච
පඤ්ඤවික්කා¹ න ච තාව ධියති.
346. කසෙසව කම්මස්ස විපාකමනවයා
සුඛස්ඤ්ඤා සාතස්ඤ්ඤා ඉට්ඨපලබ්භති,
සාහං ගණ්ඨා පුනරෙව මානුසං
කාභාමි පුඤ්ඤානි නයයාපුත්ත මං.
347. සත්ත භුවං වසසසතා ඉධාගතා
ජිණ්ණං ච චුද්ධා ච තභිං හවිස්සසි,
සමෙබ්ව භෙ කාලකතා ච ඤාතතා
ක්ඛං තත්ත ගණ්ඨාන ඉතො කට්ඨසසි.
348. සකෙතව වසතානි ඉධාගතාය මෙ
දීඛ්ඛස්ඤ්ඤා සුඛස්ඤ්ඤා සමප්පිතාය,
සාහං ගණ්ඨා පුනරෙව මානුසං
කාභාමි පුඤ්ඤානි නයයාපුත්ත මනාති.
349. සො තං ගණ්ඨාන පසංගා බාහායං
පච්චානයිකාන රෙරිං සුද්ධිමලං,
වදෙසි අඤ්ඤාසි ජනං ඉධාගතං
කරොප පුඤ්ඤානි සුඛපලබ්භති.
350. දිට්ඨා මයා අකතෙන සාධුනා
පෙතා විහංගානති තරෙව මානුසා,
කම්මස්ඤ්ඤා කත්වා සුඛවෙදනියං
දෙවා මනුස්සා වා² සුඛෙ ධීතා³ පජාති.

සුත්තපෙතවිඤ්චා ඵලාදසමං.

2. 12

351. සොචණ්ණං සොපානඵලකා සොචණ්ණං වාලුකසන්ධිනා
තත්ත සොගතධියා වග්ගු සුචිග්ගධා මනොරමා.
352. නානා රුකෙබ්බි සඤ්ඤානා නානාගතධියමෙරිතා,
නානාපද්ධිසඤ්ඤානා පුණ්ණරිකසමොතතා.⁴
353. සුරභි සමපවායනති මනුස්සා මාලුකෙරිතා,
හංසා කොණ්චාහිරුද වක්කවාකාහිකුජිතා.
354. නානා දිජගණ්ඨාකිණ්ණං නානාසරගණ්ඨාසුතා,
නානාඵලධරා රුක්ඛා නානාපුප්ඵධරා වතා

1. පඤ්ඤවික්කා - සි.

2. මානුසා - මජ්ඣං.

3. සුඛධිතා - පු.

4. සොභ්ණං - සිඳු.

5. සමොතතා - සිඳු ii c.

345. මලින් ගැවසුණු මනහර, නොයෙක් විත්‍ර ඇති, නරනාරීන් විසින් සෙවුනා ලද දෙවිවිමන ඒ මම පරිභොග කරමි. කැමැති පිළියක් පොරොවාගනිමි. බොහෝ සමපත් ඇත්ති වෙමි. ඒ ධනය ද නො පිරිහෙයි.

346. ඒ සුත්‍රදාමය පිනෙහි හෙතුවෙන් සුඛ විපාක වූ මෙ මිහිරි සුවය මෙ විමනෙහි දී ලැබේ. නැවතත් මිනිස් ලොවට ගොස් ඒ මම පින් කරන්නෙමි. ස්වාමීපුත්‍රය, මා එහි පමුණුවන්න.

347. තෙපි සත්සියවයෙකින් මතුයෙහි මෙහි ආවවු ය. (කර්මානු භාවයෙන් තරුණ ලෙසින් මෙතෙක් කල් සිටි තොප මිනිස් ලොවට ගියහොත්) ජරායෙන් දුරු වූ එහි දී මහලු වන්නවු ය. තොපගේ සියලු ම නැයෝ ද කලුරිය කළහ. මෙතැනින් එහි ගොස් තෙපි කුමක් කරන්න වූ ද?

348. ස්වාමීපුත්‍රය, මෙහි පැමිණි දෙව සැපත් වැළඳු මට සත්වයක් ඉක්මයේ යයි හඟිමි. ඒ මම නැවතත් මිනිස් ලොවට ගොස් පින් කරන්නෙමි. මා (මිනිස් ලොවට) පමුණුවන්න.

349. ඒ විමාන ප්‍රේත තෙමේ මහලු වූ ඉතා දුබල වූ ඒ සක්‍රිය අතින් අල්වා ගෙන බලාත්කාරයෙන් මෙන් ගමට පමුණුවා මෙසේ කී ය; “පින් කරවූ සුව ලැබේ”යි මෙතැන පැමිණි අනෙක් ජනයාට ද කියව.

350. රැස් නො කළ කුශලකම්යන් හෙතෙකොට ගෙන, ප්‍රේතයෝ ද එසේම මනුෂ්‍යයෝ ද වෙහෙසෙන්. සුව විපාක දෙන පින්කම් කොට සැපතෙහි පිහිටි දෙව වූත් මනුෂ්‍ය වූත් ප්‍රජා තොමෝ මා විසින් දක්නා ලදි.

සුත්ත ශ්‍රේත වස්තු යි.

2. 12

351. ඒ පොකුණෙහි රනින් කළ හිණිපෙති හා පෝරු ද ඇත්තේ ය. රන්මුවා වැල්ලෙන් යුක්ත ය. මනහර වූ සුවදැති සිත්කලු වූ හෙල්මැලි ඇත.

352. ඒ පොකුණ වටින් නොයෙක් රුක්වලින් ගැවසිගත්තේ ය. අවට නන්වදැරුම් සුවද සුළං හමන්නේ ය. නොයෙක් රතුසුල්වලින් වැසුණු දියතලා ඇත්තේ ය. හෙළපියුමින් ද මොනොවට වැසී පවතී.

353. මනහර සුළඟින් පෙලවුණු සුවද හමයි හංසයන් සහ කොස්ලිහිණියන් විසින් කරන ලද මනහර නාද ඇත්තේ ය. සක්වා ලිහිණියන් විසින් කරන ලද ශබ්ද ඇත්තේ ය.

354. නොයෙක් පක්ෂිසමූහයාගෙන් ගැවසිගත්තේ ය. නානාවිධ වූ පක්ෂිනාද සමූහයෙන් යුක්ත ය. නොයෙක් එල දරනගස් අවට ඇත්තේ ය. නොයෙක් සුවදින් යුත් මල්දරන වනයෝ ද ඇත.

355. න මනුසොසසු රිදිසං නගරං යාදිසං ඉදං
පාසාද ඛහුකා තුග්ගං සොවණ්ණරුපියාමයා
356. දද්දලමානා ආහතති¹ සමනතා චතුරො දිසා,
පඤ්ඤිසකා තුග්ගං යා තෙමා² පරිවාරිකා.
357. තා කල්ලුකෙයුරධරා³ කඤ්ඤිනාවෙළ⁴ භුසිකා,
පලලඛිතා ඛහුකා තුග්ගං සොවණ්ණරුපියාමයා.
358. කාදලිත්ථිගසඤ්ජනා සජ්ජා ගොනකසඤ්ජනා,
යත්තං වාසුපගතා සබ්බකාමසම්ථිති
359. සම්පන්නායධරිකාය තතො උට්ඨාය ගවජ්ඣ,
උය්‍යානභුමිං ගතඛාන පොසබ්බරුකුසු සමනතො.
360. කඤ්ජා කීරෙ තුවං ඨාසි හරිතෙ සද්දලෙ සුභෙ,
තතො තෙ කණ්ණමුණ්ණො සුනාමො අඛමඛානාති ඛාදති.
361. යද ව ඛාසිතා ආසි අට්ඨිසම්බලිකා කතා,
ඕගාහසි පොසබ්බරුකුසු ගොති කායො යථා පුරෙ.
362. තතො තං අඛමඛානාති සුචාරුපියදඤ්ජනා,
වතෙත පාරුපිකාන ආයාසි මම සනතිකං.
363. කිනත්ත කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිසස කම්මවිපාකෙන කණ්ණමුණ්ණො ව සුනාමො.
අඛමඛානාති ඛාදති
364. කිලිබ්බායං ගහපති සද්දො ආසි උපාසකො,
තඤ්ජාහං හරියා ආසි දුසසිලා අතිවාරිණි .
365. සො මං අතිවරමානාය සාමිකො එතදබ්බි,
තෙතං ඡන්තං නප්පතිරුපං යං තං අතිවරාසි මං.
366. සාහං සොරඤ්ඤි සපථං මුසාවාදමහාසිසං,
නාහනතං අතිවරාමි කායෙන උද වෙතසා.
367. භවාහං තං අතිවරාමි කායෙන උද වෙතසා,
අයං කණ්ණමුණ්ණො සුනාමො අඛමඛානාති ඛාදති.

1. ආහතති - සිමු. i, ප.
2. යාවෙමා - සිමු. ii
3. කාකල්ලුකෙයුරධරා - සිමු. ii, ප.
4. කඤ්ඤිනාවෙළ - සිමු. ii, ප.
5. කණ්ණමුණ්ණො - සිමු. i,

355-356-357-358 මේ නුවර යම්බඳු වී නම් මෙබඳු නුවරක් මිනිසුන් කෙරෙහි නැත. තිගේ රන්රිදීම්බා බොහෝ ප්‍රාසාදයෝ අවට සිවුදික්හි ඉතාම බබළමින් හොබවත්. තිට වත්පිළිවෙත් කරන යම් මේ පත් සියයක් දසියෝ වෙන් ද, ඔහු සක්වළලුවලින් හා අඟුපලඳනාවෙන් සැර සුණාහු ය. රන්මුඛා මුදුන්මල්කඩින් සැරසුණු කෙස් ඇත්තාහු ය. සියලු කම්සැපතින් සපිරුණු තෝ යම් යහනක විසීමට යවු නම් කෙසෙල්මුව යම් හා දික් ලොම් කොළපිළි අතුරා සරසන ලද එබඳු වූ රන්රිදී මුඛා වූ අසුන් තිට බොහෝ වෙයි.

359-360. දඩ්ධය පැමිණිකල තෝ ඒ පලතින් නැගිට උයන් බිමට යවු, එසේ ගොස් භාත්පසැ නිල් වූ ප්‍රාතණ ඇති මනහර වූ ඒ පොකුණු තෙර තෙපි සිටිවු. එයට පසු කන් මුඩු බල්ලෙක් තිගේ අභපසහ කාදමයි.

361. යම් කලෙකැ සුනබයා විසින් කන ලද්දී ඇටසැකිල්ල පමණක් ඉතිරි කරන ලද්දී තෙපි පොකුණට බස්නවු. අසිරියෙකි! ශරීරය පෙර මෙන් ඇති වෙයි.

362. ඉන් පසු පිරිපුන් අභපසහ ඇති මනරම් පියකරුදකුම් ඇති තෙපි පිළියක් පෙරවගෙන මා ළඟට එන්නවු ය.

363. කයින් වචනයෙන් සිතින් කවර පාපයක් කරන ලද ද? කිනම් පවක විපාකයෙන් කන් මුඩු බල්ලෙක් තිගේ අභපසහ කා ද?

364. කිම්බිලා නුවර ගැහැවියෙක් සැදැහැවත් උවසුවෙන් විය. ඔහුට මම බිරිය වීම්. හිමියා ඉක්මැ පවත්නී දුසිල් වීම්.

365. මෙසේ හිමියා ඉක්මැ හැසිරෙන මට ඒ හිමි මෙබස් කී ය. යම් භගයෙකින් තෝ මා ඉක්මැ හැසිරෙහි නම් එය යුතු නො වේ. සුදුසු නො වේ.

366. ඒ මම දරුණු ලෙස දිවුරා මෙසේ බොරු කීවෙමි. "මම කයින් හෝ සිතින් හෝ තොප ඉක්මවා නො හැසිරෙමි."

367. ඉදින් මම කයින් හෝ සිතින් හෝ තොප ඉක්මවා හැසිරෙමි නම් කන් මුඩු මේ බල්ලා මා අභ පසහ කා දමාවා.

368. කසස කම්මසස වීපාකං මුසාවාදසස වුභයං,
සතථසසසතානි ව¹ අනුභුතං යතො හි මෙ,
කණ්ණමුණ්ණො ව සුනාමො අධ්මමඛානි බාදති.
369. ක්විකඤ්ඤෙව බහුකාරො අසාය මෙ ඉධාගතො,
සුමුත්තාහං කණ්ණමුණ්ණස්ස අසොකං අකුතොහයා.
370. තාහං ඥෙව නම්සසාමී යාවාමී පඤ්ඤිකතා,
භුඤ්ඤ අමානුසෙ කාමෙ රම ඥෙව මයා සහ.
371. භුසා අමානුසෙ කාමො² රමිතොඤ්ඤි තයා සහ,
තාහං සුභගෙ යාවාමී ඩිසං පටිනායාහි මානාති.

කණ්ණමුණ්ණමපෙතවිසු අවාදසමං.

2. 13

372. අහු රාජා බ්‍රහ්මදත්තො පඤ්ඤාලානං රජෙසමො,
අහොරක්කානාම චිචියා රාජා කාලඛාරී තදං³
373. කසස ආළාහනං ගතො හරියා⁴ කඤ්ඤි උබ්බරී,
බ්‍රහ්මදත්තං අපස්සතඤ්ඤි බ්‍රහ්මදත්තාති කඤ්ඤි.
374. ඉසිංච තස්ස ආගඤ්ඤි සම්පන්නවරණො මුනි,
සො ච තස්ස අසුචිස්ස යෙ තස්ස සුසමාගතා.
375. කසස වීදං ආළාහනං නානාගතඤ්ඤිමරිතං,
කසසායං කඤ්ඤි හරියා ඉතො දුරගතං පතිං.
376. බ්‍රහ්මදත්තං අපස්සතඤ්ඤි බ්‍රහ්මදත්තාති කඤ්ඤි,
තෙ ව තස්ස වියාකංසු යෙ තස්ස සුසමාගතා.
377. බ්‍රහ්මදත්තස්ස හදුනෙත බ්‍රහ්මදත්තස්ස මාරිස,
තස්ස ඉදං ආළාහනං නානාගතඤ්ඤිමරිතං.
378. තස්සායං කඤ්ඤි හරියා ඉතො දුරගතං පතිං,
බ්‍රහ්මදත්තං අපස්සතඤ්ඤි බ්‍රහ්මදත්තාති කඤ්ඤි.
379. ජළාභිනි සහස්සානි බ්‍රහ්මදත්තසනාමකා,⁵
ඉමසමී ආළාහනෙ දඬා තෙසං කං අනුසොචයි.
380. යො රාජා වුළුනිපුත්තො පඤ්ඤාලානං රජෙසමො,
තං හනෙත අනුසොචාමී හක්කාරං සබ්බකාමදං.
381. සමෙබ්බවහෙසු රාජානො බ්‍රහ්මදත්තසනාමකා,
සමෙබ්බ වුළුනිපුත්තො පඤ්ඤාලානං රජෙසමො.

1. සතථසසසතානි - සිමු i

2. භුසා අමානුසා කාමා - සිමු. i

3. කාලඛාරිබ්බරි - මයං.

4. හරියා - සිමු. i

5. ඉසි - සිමු. i

6. බ්‍රහ්මදත්තස්ස නාමකා - සිමු. i, සිමු. ii, ප.

368. ඒ දරුණු දිවිඊම් කම්යාගේ ද මාභාවාද කම්යාගේ ද විපාකය අවුරුදු හත්සියයක් මුළුල්ලෙහි විදින ලද. ඒ පවින් ම මගේ අභ්‍යසන කන්සුන් බල්ලා කාදමයි.

369. රජතුමනි, තෙපි මට බොහෝ උපකාර වූවහු ය. මට හිත පිණිය මෙහි ආවහු ය. කන් මුඩු බලුගෙන් මම මිදුණි වෙමි. මම දන් ගොක නැත්තී බිය නැත්තී වෙමි.

370. දෙවයිනි, මම තොප වදිමි. බදාදිලි ව නොපගෙන් මෙසේ යදිමි. “රජතුමනි, නොමිනිස් වූ පස්කම් සැප විදින්න. මා හා රමණය කරන්න.”

371. සොදුර, තී හා නොමිනිස් සැප විද රමණය කෙළෙමි වෙමි. දන් මා මගේ කුවරට ම වහා පමුණුවා ලවයි මම නිගෙන් යදිමි.

කර්ණමුණ්ඩ ප්‍රේතවස්තු යි.

2. 13

372. පඤ්චාල රට වැසියනට ඉසුරු වූ බඹදන් නම් රජෙක් විය. ඒ රජ තෙමේ බොහෝ කලක් ඇවෑමෙන් කලුරිය කෙළේ ය.

373. එකල ඒ රජුගේ උබ්බරි නම් බියවූ රජු දඩු තැනට ගො ඊ හඬයි. බඹදන් රජු නො දක්නා ම “බඹදන් කොහි ද”යි (කියමින්) හඬයි.

374. සරණ දහමින් හෙබි මුනිවරයකු වූ තවුසෙක් එතැනට පැමිණියේ ය. එතැන යම් මිනිස්සු රැස්වූවාහු ද, ඔවුන්ගෙන් ඒ තවුසා එහි දී මෙසේ විවාළේ ය:

375-376 නොයෙක් සුවඳ වහනය වන මේ සොහොන කවරකු ගේ ද? මේ බිරිඳ කවරකුට හඬා ද? (මිනිස්සු මෙසේ කියති:) මේ මිනිස් ලොවින් දුර වූ පරලොවට ගිය සිය හිමියා වන බඹදන් රජු නො දක්නී “බඹදන් බඹදන්”යි මෝ හඬා යයි එහි රැස්වූ යම් කෙනෙක් වූහු නම් ඔවුහු එහි දී පැවසූහ.

377. නිදුකාණන් වහන්ස, බඹදන් රජුට යහපතක් ම වෙවා. මේ නොයෙක් සුවඳ හමන සොහොන ඒ බඹදන් රජුගේ වෙයි.

378. ඒ රජුගේ මේ බිරිඳ ඔහු ගැන හඬයි. මේ මිනිස් ලොවින් දුර වූ පරලොවට ගිය සිය හිමි බඹදන් රජු නො දක්නී “බඹදන් බඹදන්”යි වැලපෙයි.

379. බඹදන් යන නම් ඇති සයාසුදහසක් දෙන්නා මේ සොහොනෙහි දවන ලදහ. ඔවුනතුරෙන් කවරකු සඳහා තෙපි හඬවූ ද?

380. වහන්ස, ධූලනී රජුගේ පුත් වූ පඤ්චාල රටට ඉසුරු වූ යම් රජෙක් වී ද, සියලු කැමති දෑ දෙන ඒ හිමියා සඳහා මම සෝක කරමි.

381. සියලු ම රජවරු බඹදන් යන නම් ඇත්තෝ වූහ. සියල්ලෝ ම ධූලනීපුත්‍රයෝ වූහ. සියල්ලෝ ම පඤ්චාල රටෙහි අධිපතියෝ වූහ.

382. සංඛෙසං අනුපුබ්බෙන මහෙසිත්තමකාරසී,
කසමා පුරිමකෙ හිත්වා පච්ඡිමං අනුසොවසි.
383. ආතුමෙ ඉස්සීභුතාය දිසරත්තාය මාරිස,
යත්තා මෙ ඉස්සීභුතාය සංසාරෙ බහු භාසසි.
384. අහු ඉස්සී අහු පුරිසො පසුයොනිඤ්ඤි ආගමා,
එවමෙතං අකිතානං පරියනොතා න දිසසති.
385. ආදිත්තං වත මං සන්තං සතසිත්තංව පාවකං,
වාරිනා විය ඔසිඤ්ඤං සබ්බං නිබ්බාපයෙ දරං.
386. අබ්බුළහං වත මෙ සලලං සොකං හදයනිසසිතං,
යො මෙ සොකපරෙතාය පතිසොකං අපානුදි.
387. සාහං අබ්බුළහසලලාසම් සීතිභුතාසම් නිබ්බුතා,
න සොවාම් න රොදම් තව සුත්වා මහාමුනි.
388. තත්තං තං වචනං සුත්වා සමණස්ස සුභාසිතං,
පත්තවිවරමාදය පබ්බජී අනගාරියං.
389. සා ව පබ්බජිතා සන්තා අගාරස්මානගාරියං,
මෙනතං වීත්තං අභාවෙසි බ්‍රහ්මලොකුපපත්තියා.
390. ගාමා ගාමං විචරන්ති නිගමෙ රාජධානියො,
උරුචෙලා නාම සො ගාමො යත්තා කාලමකුබ්බථ.
391. මෙනතවීත්තං ආභාවෙත්වා බ්‍රහ්මලොකුපපත්තියා,
ඉස්සී වීත්තං විරාජෙත්වා බ්‍රහ්මලොකුපගා අහු'ති.

උබ්බරිපෙතවිත්තං තෙරසමං.

උබ්බරිවග්ගො දුක්ඛො.

තසුද්දන්තං :

පණ්ඩුමාතා ව පිතා ව නත්ත භුණ්ඛලීනෙසටො.
දෙව සෙට්ඨි තුණ්ණවායො ව;
විහාරස්සන්ත යොපාණ උබ්බරි'ති.

382. සියලු ම රජුන්ට තෙපි පිළිවෙළින් අගමෙහෙසි බව කළවු ය. කුමක් හෙයින් පළමු රජුන් හැර පසු ව ඇති වූ රජු සඳහා යොක කෙරවු ද?

383. නිදසාණන් වහන්ස, තමා ස්ත්‍රියක වූ කල්හි දිගුකලක් මුළුල්ලෙහි ස්ත්‍රියක් ම වේ ද? යම්බඳු වූ ස්ත්‍රීභාවයට පැමිණීමට සසර බොහෝ ජාති වී යයි තෙපි කියන්නහු ද?

384. තෙපි ස්ත්‍රියක් ද වූවහු. පුරුෂයෙක් ද වූවහු. තිරිසන් අත් බවට ද පැමිණියහු. මෙසේ ඉකුත් අත්බව හි කෙළවරක් නො පෙනෙයි.

385. ගිතෙල් ඉසින ලද ගින්නක් මෙන් මා හඳ ඇවිළගත් සියලු යෝගින්න තෙපි දිය ඉසින්නකු මෙන් නිවූවහු ය.

386. යම් තවුසෙක් මා හඳ ඇසුරු කළ සෝත්තල එකාන්තයෙන් උදුරා දමී ද සොවින් පෙළුණු මාගේ හිමි පිළිබඳ සෝදුක පහ කෙළේ ද.

387. මහාමුනීන් වහන්ස, ඒ මම උසුළු සෝත්තල් ඇතියෙමි සිහිල් වූවා වෙමි, නිවුණා වෙමි. තොපගේ ඔවදන් අසා මම දැන් යෝක නො කරමි, නො හබමි.

388. ඒ තවුසාගේ මැනැවින් දෙසු ඒ වදන් අසා ඔ පා සිවුරු ගෙන අනභාරික වූ සස්තෙහි පැවිදිවූවා ය.

389. ඔ මෙසේ ගිහිගෙන් නික්ම අනභාරිය සම්බාහ සස්තෙහි පැවිදි වූවා බබ්ලොව ඉපදීම පිණිස මෙන්සිත වැඩුවා ය.

390. ගමින් ගමට යෙමින් නියමිතමක් පාසා ද රාජධානියක් පාසා ද සැරිසරන්නී උරුවෙල් නම් වූ ඒ ගම යම් තැනෙක් හි ද එහි දී කලුරිය කළා ය.

391. ඔ බබ්ලොව ඉපදීම සඳහා මෙන්සිත් වඩා ස්ත්‍රීභාවයෙහි සිත දුරු කොට බබ්ලොවට පැමිණියා වූය.

උබ්බරි ප්‍රේතවස්තු යි.

දෙවැනි උබ්බරි වර්ග යි.

එහි උද්දාය:

පඩුවන් සංසාර මොවක ප්‍රේතියගේ වස්තුව ද, සැරියුත් තෙරුන්ගේ මාතෘ ප්‍රේත වස්තුව ද, භූතගේ පියා අයත් බිරිඳක වූ මත්තා නම් ප්‍රේතියගේ වස්තුව ද, නන්ද ප්‍රේතියගේ වස්තුව ද, මට්ටකුණ්ඩලී ප්‍රේතවස්තුව ද, සතපණ්ඩිත පුවත ඇතුළත් කණ්හ ප්‍රේතවස්තුව ද, ධනපාල - වූලසෙව්වී දෙදෙනාගේ ප්‍රේතවස්තු දෙක ද, කලින් තුනාකම් කළ අතුර ප්‍රේතවස්තුව ද, දිවාච්ඡාරගත හික්ෂුහට හමු වූ උත්තර මාතෘ ප්‍රේතියගේ වස්තුව ද, සුත්ත ප්‍රේතවස්තුව ද, මනා හිණිපෙති ඇති විල අසල හුන් කර්ණමුණ්ඩ ප්‍රේතියගේ වස්තුව හා උබ්බරි ප්‍රේතවස්තුව ද යන තෙළෙස උබ්බරිවර්ගයෙහි ඇතුළත් වේ.

3. 1

392. අභිජජ්ජමානො වාරිමහි ගඛසාය ඉධ ගච්ඡසි,
නාගෙතො පුබ්බඤ්ඤපෙතොව මාලාධාරි¹ අල ඛික්කො.
කුභිං ගමිසසසි පෙත කඤ්ච වාසො භවිසසති²ති.
393. චූඤ්ඤිකං³ ගමිසසාමි පෙතො සො ඉති භාසති
අභිකරො වාසභගාමං බාරාණසියා⁴ ච සන්තිකෙ.
394. කඤ්ච දිසවා මහාමනෙතො කොළියො ඉති විසසුකො,
සත්තුං හත්තඤ්ච පෙතසස පිතකඤ්ච යුගං අද.
395. නාවාය තිට්ඨමානාය කප්පකස්ස අදපඨි,
කප්පකස්ස පදිත්තමහි යානො පෙතසසුදිස්සථ⁵.
396. තතො සුච්ඡව්වසනො මාලාධාරි අල ඛික්කො,
යානො ධීතස්ස පෙතස්ස දකඤ්ඤා උපකප්පථ,
තස්මා දජේථ පෙතානං අනුකම්පාය පුනපපුනං.
397. සාකුන්ත වසනා එකෙ අභේදඤ්ඤ කෙසන්තිවාසනා.
පෙතා හත්තාය ගච්ඡන්ති පක්කමනති දිසොදිසං.
398. දුරෙ එකෙ පධාවිඤ්ඤා අලඤ්ඤා විනිවික්කරො,
ජානා පට්ටිඤ්ඤා හනතා භුමියං පටිසුමහිතා.
399. කෙවි තඤ්ච පපතිඤ්ඤා භුමියං පටිසුමහිතා,
පුබ්බෙ අක්කමකල්යාණො අභේදධ්ඤ්ඤා ආනපෙ.
400. මයං පුබ්බෙ පාපධම්මා සරණි කුලමානරො,
සපෙතසසු දෙයාරධම්මෙසු දීපං නාකමෙ අත්තනො.
401. පහුතං අත්තපානමපි අපිසසු අවකිරියති,
සම්මග්ගතෙ පබ්බජිතෙ න ච කිංඤ්චි අදමභයෙ
402. අකම්මකාමා අලසා සාදුකාමා මහග්ගසා,
ආලොපපිණ්ඩදුතාරො පටිග්ගතෙ පටිභාසිග්ගසෙ.

1. මාලාධාරි මිජ්ජං. මාලාධාරි - කඤ්ච.

2. කුභිං ගමිසසසි - කඤ්ච චූඤ්ඤිකං - මිජ්ජං.

3. බාරාණසියා - මිජ්ජං.

4. පෙතසස දිසවා - මිජ්ජං.

5. කෙසන්තිවාසනො - සනා.

6. කෙ ව - මිජ්ජං.

3. 1

(කොළිය මහාමාත්‍ය.)

392. ප්‍රෙතය, තෝ මෙහි ගබ්සානදියෙහි නො බිඳෙන ජලයෙහි යෙහි. නඟ්න වූ තෝ ශරීරයෙහි පූර්වාර්ධයෙන් ප්‍රෙත නො වන්නකු හෙවත් දෙවියකු මෙන් වෙහි. මල්මාලා දරමින් ලකළ හිස් ඇත්තෙහි. තෝ කොහි යෙහි ද? තාගේ වාසය කොහි ද?

393. ඒ ප්‍රෙතයා මෙසේ කියයි: වාසග ගමට ද බරණැසට ද අතරෙහි වූ බරණැස අසල චූන්දත්ථික නම් ගමට යන්නෙමි.

394. කොළිය හි ප්‍රසිද්ධ ඒ මහාමාත්‍යයා ඔහු දක අත්සුණු ද, බත් ද රන්වන් පිළිසහළක් ද ප්‍රෙතයා උදෙසා දුන්නේ ය.

395. නැව නවතා තිබෙන කල්හි නැහැව් උවසුවකුහට හේ ඒවා දුන්නේ ය. කරනැවැම්යාට දුන් කල්හි එකෙණෙහි ම ප්‍රෙත ශරීරයෙහි ද හඳුනා පොරෝනා වස්ත්‍ර පහළ විය.

396. ඉක්බිති ඒ ප්‍රෙතයා මොනොවට හැඳගත් පිළි ඇතියේ මල්දම් දරනුයේ අලංකාර විය. දක්ෂිණාර්ථ ස්ථානයෙහි සිටි මේ දක්ෂිණාව යම් හෙයෙකින් ඒ ප්‍රෙතයාට ලැබුණේ ද එහෙයින් ප්‍රෙතයන් කෙරෙහි අනුකම්පායෙන් පුතා පුතා පින්පෙන් දියයුතු ය.

397. සමහර ප්‍රෙතයෝ සුන්බුන් වැරහැලි ඇඳ සිටියහ. සමහරු කෙස්වලින් වීළි වසා සිටියහ. ප්‍රෙතයෝ බත් සඳහා යකි. එක් දිගෙකින් අනික් දිගකට යෙත්.

398. ඇතැම්හු අහර සඳහා දුටු ගොස් කිසි අහරක් හෝ පැනක් නො ලැබූ ම නවතින්. ඔහු බඩසා ඇතියාහු මුසපත් වූවාහු භ්‍රාන්ත වූ බිම වියළි වැද හෙති

399. සමහරු ඒ ගියහන්හි ප්‍රතිමුඛ කොට මෙහෙයන ලද්දවුන් මෙන් බිම වැටුණාහු වෙත්. ඔහු පෙර අත්බවති කුසල් නො කළාහු අවවෙහි යු ගින්නෙන් දූවුණවුන් මෙන් බඩයයින් මහදුක් විඳිත්.

400. "අපි පෙර ඊෂ්ඨාදි ලාමක ස්වභාවය ඇති ගෘහිණියන් වූ කුලමවුරු වීම්. එසේ වූ අපි දෙයධර්මයන් ඇති කල්හි තමන්හට ප්‍රතිස්ථාවක් නො කළෙමහ.

401. බොහෝ වූ ආභාරපාන ද සහවතු ලැබිය. සුපිළිපත් පැවිද්දන්ට ද කිසි දයක් නුදුනුමහ.

402. අපි කුසල් දහම් නො කටැට්ටන්නමෝ අලසවුවමෝ මිහිරිදස කැමැත්තමෝ බොහෝ අනුභව කරන්නමෝ බත් පිඩෙත් පමණ දෙන්නමෝ ප්‍රතිග්‍රාහකයනට අවමන් කෙළෙමු.

403. තෙ සරා තා ව දුසියො තානෙවාහරණානි නො,
තෙ අදෙසුසු පරිවාරෙනති මයං දුක්ඛස්ස භාගිනො.
404. වෙණි වා අවසුසු භොතති රථකාරී ව දුක්ඛිකා,
වණ්ඩාළි කපණා භොතති නභාපිකා¹ ව පුතප්පුතං.
405. යානි යානි නිභිතානි කුලානි කපණානි ව,
තෙසු තෙසෙව ව ජායනති එසා මච්ඡරිතො ගති.
406. පුබ්බව² කතකල්‍යාණා දායකා විතමච්ඡරා,
සග්ගං තෙ පරිපුරෙහති ඕභාසෙනති ව නාඤ්ඤං.
407. වෙජයනෙත ව පාසාදෙ රමිඤා කාමකාමිනො.
උච්චාකුලෙසු ජායනති සභොගෙසු තතො වුතා.
408. කුටාගාරෙ ව පාසාදෙ පලලබ්ධි ගොණකස්සනෙ,
විජිතඛයා³ මොරහස්සෙති කුලෙ ජාතා යසස්සිනො.
409. අඛයතො අඛයං ගව්ස්සති මාලාධාරී අලඛයතා,
ධාතියො උපතිට්ඨන්ති සායං පාතං සුබ්බසිනො.
410. නායිදං අකතපුඤ්ඤානං කතපුඤ්ඤානමෙවිදං,
අසොකං නාඤ්ඤං රමිං තිදසානං මහාවතං.
411. සුඛං අකතපුඤ්ඤානං ඉධ නත්ථි පරස්ස ව,
සුඛඤ්ඤා කතපුඤ්ඤානං ඉධ වෙව පරස්ස ව,
412. තෙසං සහව්‍යකාමානං කතතඛං කුසලං ඛණ්ණං,
කතපුඤ්ඤා භි මොදන්ති සග්ගෙ භොගසම්ඛිතිනො⁴ති.

අභිජ්ජමානපෙතවස්ත්‍ර පඨමං.

3. 2

413. කුණ්ඩිනගරියො⁴ ථෙරො යානුවාසී නිවාසිනො,
පොට්ඨපාදෙති නාමෙන සමණො භාවිතින්ද්‍රියො.
414. තස්ස මාතා පිතා භාතා දුග්ගතා යමලොකිකා,
පාපකමමං කරිතවාන පෙතලොකං ඉතො ගතා.

1. කපණා - මජ්ඣං,
2. පුබ්බ ව - මජ්ඣං.

3. විජිතඛයා - මජ්ඣං,
4. කුණ්ඩිනගරියො - සීඝ්‍ර. i

403. අපගේ ඒ ගෙවල් ද ඒ දසිනු ද ඒ ආහරණ ද දුන් අසට නැත. ඒ ගෘහාදිය අන්ත්‍ර පරිභෝග කෙරෙත්. අපි දුකට හිමි වූමහ.

404. නින්දනීය වූ නළකරු වැ හෝ සොම්මර වැ හෝ උපදිත්. මිත්‍රද්‍රෝහී හෝ වෙත්. වණ්ඩාල කුල ඇති වැ හෝ ඉතා දිළිඳු වැ උපදිත්. නැහැවි වැ හෝ යළි යළි උපදිත්.

405. ඉතා දිළිඳු යම් යම් පහත් කුලයෝ වෙත් නම් ඒ ඒ කුලයන්හි මැ උපදිත්. මේ මසුරුසිතැනියහුගේ ස්වභාවයි.

406. පූර්වයෙහි වූකලි කළ කුසල් ඇති දුරුකළ මසුරු මල ඇති දයකයෝ වෙත් නම් ඔහු ස්වර්ග ලෝකය පුරවති. නඳනුයන ද බබුළුවත්.

407. විජයොත් පහයෙහි රමණය කොට කැමැති පරිදි කම් සැප විදින ඔහු ඉන් සැවැ මහසැපත් ඇති උසස් කුලයන්හි උපදිත්.

408. මෙසේ උසස් කුලයන්හි උපන්නාහු කුළුගෙහි ද, පහයෙහි ද දික්ලොම් ඇති කොඳු පලස් අතුළු පලඟෙහි ද මොනරපිළිත් යුත් විල්විදුනා වෙත් පවත් සලකුලබන සිරුරින් යුතු ව යසපිරිවරින් රමණය කරත්.

409. ඔහු මල්මාලා දරන්නාහු අලංකාර වූවෝ ඇකයෙන් ඇකයට යත්. සැප පහන්නා වූ කිරිමවුවරු උදේ සවස ඔවුනට උඩැටන් කරත්.

410. ශෝකරහිත වූ රමා වූ දෙවියන්ගේ මහවනය වූ මේ නඳනුයන, පින් නො කළවුනට නො වේ. මෙය පින්කළවුනට ම ලැබිය හැකිය.

411. පින් නොකළවුන්ට මෙලොව ද පරලොව ද සැපයක් නැත. පින් කළවුන්ට මෙලොවත් පරලොවත් සැප ම ලැබේ.

412. ඒ දෙවියන් හා සහභාවය කැමැතියන් විසින් බොහෝ කුසල් කළයුතුයි. කළ පින් ඇතියාහු කම්සැපතින් යුතු වැ ස්වර්ගයෙහි සතුටු වෙති.

අභිජප්මාන ප්‍රත්‍යවස්තූ යි.

3. 2

413. කුණ්ඩි නගරයෙහි උපන් සානුවාසී පරිවෙහි වෙසෙන නමින් පොට්ටයාද නම් වූ මහණ වැඩූ යද්ධාදී ඉන්ද්‍රිය ඇති (රහත්) ශ්‍රමණ කෙනෙකි.

414. උන්වහන්සේගේ මව ද පියා ද සොහොයුරා ද අගතියට ගියාහු යම්ලොව උපන්නාහු වෙත්. ඔහු පරිකම් කොට මෙලොවින් ප්‍රෙත ලෝකයට ගියාහු වෙත්.

415. තෙ දුග්ගතා සුචිකට්ඨා කිලනතා නග්ගිනො කිසා,
උත්තසනතා මහාතාසා න දසෙසනති කුරුරිනො.
416. තසස භාතා විතරිතා නග්ගො එකපටෙකකො,
චතුකුණ්ඩකො හවිතාන ථෙරසා දසසයි කුමං.
417. ථෙරො මාමනයි කතා තුණ්ඩිගුතො අපකකම්,
සො ච විඤ්ඤපයි ථෙරං භාතා පෙතගතො අහං.
418. මාතා පිතා ච තෙ හනෙත දුග්ගතා යමලොකිකා,
පාපකම්මං කරිතාන පෙතලොකං ඉතො ගතා.
419. තෙ දුග්ගතා සුචිකට්ඨා කිලනතා නග්ගිනො කිසා,
උත්තසනතා¹ මහාතාසා² න දසෙසනති කුරුරිනො.
420. අනුකම්පසු කාරුණිකො දතා අනවාදියාති නො,
තච දිනෙනන දනෙන යාපෙසසතති කුරුරිනො.
421. ථෙරො වරිතා පිණ්ඩාය භිසඤ්ඤ ච ආදය,
එකජ්ඣං සනතිපතීංසු හත්තවිසසග්ගකාරණං.
422. ථෙරො සබ්බෙව තෙ අහ යථා ලභං දදං මෙ,
සබ්බහතං කරිසසාමි අනුකම්පාය ඤාතිනං.
423. නියානයිංසු ථෙරසා ථෙරො සබ්බං නිමනනයි,
දතා අනවාදියි ථෙරො මාතු පිතු ච හාතුතො.
424. ඉදං මෙ ඤාතිනං භොතු සුඛිකා භොනතු ඤාතයො,
සමනනතරානුද්ධිං භොජනං උදපජ්ජරං.
425. සුචිං පණිතං සම්පන්නං අනෙකරසබ්බාඤ්ජනං,
තතො උද්දිසයි භාතා ච ණ්ණවා බලවා සුඛි.
426. පහුතං භොජනං හනෙත පසස නග්ගාමිතසෙ මයං,
තථා හනෙත පරකකම් යථා චත්ථං ලහාමසෙ.

1. මහාසනත - සායා,

2. මහාතාසා - මුණ.

415. දුගතියට ගිය, හිදිකටුවැනි රළු වස්ත්‍රාදියෙන් පෙළුණු, ක්ලාන්ත වූ ගත හා සිතැති, නග්න වූ කෘශ සිරුරු ඇති බියෙන් කැති ගන්නා වූ හටගත් මහත් බිය ඇති, දරුණු පරි කළ ඒ ප්‍රෙතයෝ සිය සිරුරු නො දක්වත්.

416. උන්වහන්සේගේ සොහොයුරු තෙමේ බිය දුරු කොට නග්න වූ එකපදික මාර්ගයෙහි හුදෙකලා වූ වතුකුණ්ඩික වූ (දෙදණ දෙඅත යන සිවු අතින් යන්නෙක් වූ) තෙරුනට තමා දක්වී.

417. තෙරහු ද ඒ නො මෙනෙහි කොට මෙන් තුෂ්ණිමිභූත ව වැඩියහ. ඒ ප්‍රෙතයා ද “මම ඔබ වහන්සේගේ සොහොයුරා වෙමි”යි තෙරුනට තමා දන්වීය.

418. වහන්ස, ඔබ වහන්සේගේ මව ද පියා ද දුකට පත්වූවාහු යමලොවට ගියාහු ය. ඔහු පරිකම් කොට මෙලොවින් ප්‍රෙතලොකයට ගියාහු ය.

419. දුගතියට ගිය, හිදිකටු වැනි රළු වස්ත්‍රාදියෙන් පෙළුණු, ක්ලාන්ත වූ ගත හා සිතැති, නග්න වූ, කෘශ ශරීර ඇති බියෙන් කැතිගන්නා වූ හටගත් මහත් බිය ඇති, දරුණු පරි කළ ඒ ප්‍රෙතයෝ සිය සිරුරු නො දක්වත්.

420. කාරුණික වූ ඔබ වහන්සේ අනුකම්පා කරන සේක්වා. දන් දී අපට පින් පමුණුවන සේක්වා, කුරුකම් ඇති ඔහු ඔබ වහන්සේ දුන් දන්තින් යැපෙන්නාහු ය.

421. තෙරහු ද අනෙක් හික්ෂුහු දෙළොස් නමක් ද පිඩු පිණිස හැසිර බත්කිස සඳහා එක් තැනකට රැස්වූහ.

422. සානුවාසී තෙරහු අන් තෙරුනට මෙසේ කීහ: ඔබ වහන්සේ ලැබූ යම් දෑයක් වේ නම් එය මට දෙන්න. නැයනට අනුකම්පා පිණිස සහබවක් කරන්නෙමි.

423. (උන්වහන්සේ ද තමන් ලද දෑ) තෙරුනට පවරා දුන්හ. තෙරහු සංඝයා නිමන්ත්‍රණය කළහ. දන් දී මව් ද පියාට ද සොහොයුරාට ද මෙසේ පින්පත් දුන්හ.

424-425. “මේ පින් මාගේ නැයනට වේවා, (එ පිනෙන්) නැයෝ සුවපත් වෙත්වා”යි පින් දීමට අනතුරුව ම නැයනට පිරිසිදු වූ, ප්‍රණීත වූ, මිහිරි වූ නොයෙක් රසමසවුලෙන් යුත් දිව බොජුන් පහළ විය. ඉක්බිති ඔබගේ සොහොයුරා වර්ණවත් වූ බලවත් වූ සුවපත් වූ තමා දක්වී ය.

426. “වහන්ස, බලන සේක්වා, බොහෝ දිවබොජුන් ලද්ද්හ. එහෙත් අපි නග්න වම්හ. වහන්ස, අපි වස්ත්‍ර ලබමෝ නම් එබඳු උත්සාහයක් කරනසේක්වා.”

427. ථෙරො සඬඤ්ඤාං උච්චිතිකානනනනනකෙ,
පිලොකිකං පටං කඤ්ඤා සඬඤ්ඤා වාතුද්දිසෙ අද.
428. දඤ්ඤා අනඤ්ඤා ථෙරො මාතු පිතු ව භාතුනො,
ඉදං මෙ ඤාතිනං භොතු සුචිතා භොතතු ඤාතයො.
429. සමනන්තරානුද්දිසෙ වසානි උදපස්සිං,
තනො සුචිතවසනො ථෙරස්ස දඤ්ඤා මං.
430. යාවතා නඤ්ඤාපස්ස විජිතස්මිං පටිච්ඡද,
තනො ධම්මනරා භතො වසානවසාදනානි නො.
431. කොසෙයාකඬෙලියානි චොමකප්පාසිකානි ව,
විපුලා ව මහස්සා ව තෙසාකාසෙව ලබ්බෙර.
432. තෙ මයං පටිච්ඡාම යං යං හි මනස්සො පියං,
තථා භතො පරස්සම යථා භොමං ලොමසෙ.
433. ථෙරො පඤ්ඤාදිං කඤ්ඤා සඬඤ්ඤා වාතුද්දිසෙ අද,
දඤ්ඤා අනඤ්ඤා ථෙරො මාතු පිතු ව භාතුනො.
434. ඉදං මෙ ඤාතිනං භොතු සුචිතා භොතතු ඤාතයො,
සමනන්තරානුද්දිසෙ සරානි උදපස්සිං.
435. කුටාගාරනිවෙසනා විහන්තා භාගසො මිතා,
න මනුස්සස්ස ඊදිසා යාදිසා නො සරා ඉධ.
436. අපි දිඬෙඬු යාදිසා තාදිසා නො සරා ඉධ,
දද්දලලමානා ආහන්ති සමන්තා චතුරො දිසා.
437. තථා භතො පරස්සම යථා පානං ලොමසෙ,
ථෙරො කරකං පුරෙඤ්ඤා සඬඤ්ඤා වාතුද්දිසෙ අද.
438. දඤ්ඤා අනඤ්ඤා ථෙරො මාතු පිතු ව භාතුනො,
ඉදං මෙ ඤාතිනං භොතු සුචිතා භොතතු ඤාතයො.
439. සමනන්තරානුද්දිසෙ පානියං උදපස්සට,¹
ගම්ථිථා චතුරස්සා ව පොකඤ්ඤා සුචිතා.
440. සිතොදිකා සුපතිතා සිතා අප්පට්ඨනසියා,
පඤ්ඤාපඤ්ඤානා වාරිකිකිකිකිපුරිතා.

1. උදපස්සිං - සිද්ධි.

2. පානියං - පියං.

3. උදපස්සට - පියං.

427. තෙරු කසලගොඩින් ඉවත යූ රෙදි කැබලි අවුලාගෙන රෙදි කැබලිවලින් සිවරක් කොට සිවුදිගින් වැඩි සහනට දුන්න.

428-429. එසේ දී තෙරු එහි පින මවට ද පියාට ද සොහොයුරාට ද මෙසේ අනුමෝදන් කළහ: “මේ පින මාගේ නැයනට වේවා එයින් නැයෝ සුවපත් වෙත්වා”යි. පින් දීමට අනතුරුව ම නැයනට වස්ත්‍ර උපත. ඉක්බිති පිරිසිදු වස්ත්‍රයෙන් සැරසුණු ප්‍රත්‍යයා තෙරුනට තමා දැක්වී ය.

430. වහන්ස, නන්දරජහුගේ රටෙහි යම්තාක් වස්ත්‍රයෝ වෙන් ද, අප හඳුනා පිළි එයටත් වඩා බොහෝ වේ.

431. කොසෙය්‍යවස්ත්‍ර හා කම්බිලි ද කොමුපිළි හා කපුපිළි ද යන මහත් වූ ද මාහැඟි වූ ද ඒ වස්ත්‍රයෝ අහසෙහි ම එල්බෙති.

432. යම් යම් වතක් (අපගේ) සිතට ප්‍රියවී නම් අපි ඒ වස්ත්‍ර ම හඳිමු. යම් හෙයකින් අපට ගෙයක් ලැබේ නම් එවැනි උත්සාහයක් කරන සේක්වා.

433. තෙරු කොළ සෙවිලිකළ කුටියක් කොට සිවුදිගින් වැඩි සහනට දුන්න. (එසේ) දන් දී (එහි පින) තෙරු මවුට ද පියාට ද සොහොයුරාට ද මෙසේ අනුමෝදන් කළහ.

434. “මාගේ මේ පින නැයනට වේවා, නැයෝ සුවපත් වෙත්වා”යි පින් දීමට අනතුරුව ම ඔවුනට නිවෙස් උපත.

435. මේ ප්‍රත්‍යලෝකයෙහි අපට යම්බඳු ආයත වතුරසාදීන් විභාග කරන ලද, කොටස් විසින් පිරිසිදුනා ලද, කුට්‍යාගාර වූ ද තදන්‍ය වූ ද නිවෙසන සංඛ්‍යාත ගෘහයෝ ඇද්ද මෙබඳු ගෘහයෝ මිනිස් ලොවෙහි නැත.

436. දෙව්ලෝහි යම්බඳු පහයෝ වෙන් නම්, මේ ප්‍රත්‍ය ලෝකයෙහි අපගේ එබඳු ගෘහයෝ ඉතා දිලිසෙමින් අවට සිව්දිගින් බබුළුවත්.

437. වහන්ස, යම්සේ අපට පැන් ලැබේ නම් එබඳු උත්සාහයක් කරන්න. තෙරු ඩබරාව පුරවා පැන් ගෙන සිවුදිගින් වැඩි සහනට දුන්න.

438. තෙරු දන් දී එහි පින් මවුපියනට ද සොහොයුරාට ද, මෙසේ දුන්න. “මේ පින මාගේ නැයනට වේවා. නැයෝ සුවපත් වෙත්වා”යි.

439. පින් දෙනු සමග ම (ප්‍රත්‍යයනට) පැන් උපත. ගම්හිර වූ, වතුරපු වූ පුෂ්කරණිහු ද මොනොවට මැවුණාහ.

(තෙබඳු පොතුණු ද යන්:)

440. පහන් දිය ඇති, මනා තොට ඇති, සිහිල් වූ, සුවඳැති පියුම්-පුලෙන් ගැවසිගත්, මල්රේණු යුත් දියෙන් පිරුණු පොතුණු ය.

441. තස්ස නභාකාං පිච්ඡාං ච ථෙරස්ස පට්ඨස්සපුං,
පහුතං පානීයං භග්ගො පාද දුක්ඛං ඵලනතී නො.
442. ආභිකුම්මානාං ඛඤ්ජාම සකකිරෙ කුසකණ්ණකෙ,
තථා භග්ගො පරක්කම යථා යානං ලභාමසෙ.
443. ථෙරො සිසාවිකං ලඛාං සංඛ්ඤා වාතුඤ්ඤෙ අද,
දක්වා අනවාදිසි ථෙරො මාතු පිතු ච භාතුනො.
444. ඉදං මෙ ඤාතීනං භොතු සුචිතා භොනතු ඤාතයො,
සමනනාඨාරානුඤ්ඤිට්ඨං පෙනා රථේනමාගමුං.
445. අනුකම්පිතම භද්දෙන භග්ගො වජ්ජනෙත ව,
සරෙන පානදනෙන යානදනෙන වුභයං;
මුතීං කාරුණිකං ලොකෙ භග්ගො වජ්ජිකුමාගතා'ති.

සානුවාසී පෙතවස්ත්‍ර දුක්ඛං.

3. 3

446. චෙඨරියක්ඛං රුචිරං සහස්සරං
විමානමාරුඤ්ඤ අනෙකච්ඡතං,
තස්ස ච්ඡසි දෙවි මහානුභාවෙ
පරිඤ්ඤා¹ පණ්ණරසෙව වජ්ජිමා²
447. වණ්ණෙණපි තෙ කනකස්ස සතතිභො
ලක්ඛනරූපො භුසදස්සනියො,
පලලඛිතසෙට්ඨං අතුලෙ නිසින්නා
ඵකා තුවං නස්ථි ච තුඤ්ඤා යාමිකො.
448. ඉමා ච තෙ පොක්ඛිරෙඤ්ඤ සමනතා
පහුතමාලා බහුපුණ්ණරීකා,
සුච්ඡෙණ්ඩුභෙණ්ණි සමනතමොක්ඛා
න තස්ස පඤ්ඤා පණ්ණො ච විජ්ජති.
449. භංසා විමෙ දස්සනියා මනොරමා
ලදකස්මිං අනුපරියනතී සබ්බද,
සමයා වග්ගපනදනතී සංඛෙඛ
බිත්ථස්සරා දුද්ධනිනංව සොසො.
450. දදුලලමානා යසසා යසස්සිනී
නාවාය ච නං අවලම්භි තිට්ඨසි,
ආළාරපමෙභ භසිතෙ පියං වදෙ
සබ්බඛාකලාණි භුසං වීරොවසි.

1. සමනතො - සිද්ධ. 1

2. වජ්ජ - සිද්ධ. 1

441. එහි නඟා පැන් බි තෙරුනට නමන් දැක්වූහ. (මෙසේ ද කීහ:) වහන්ස, බොහෝ වූ දිව පැන් ලැබිණ. අපගේ පාදයෝ දුකින් පැළෙත්.

442. වහන්ස, කුසකටු ඇති බොරළුකට පොළොවෙහි ඇවිදින අපි කොරගසමින් යමහ. යම් සේ අපි යානයක් ලබමු නම් එබඳු උත්සාහයක් කරන්න.

443. තෙරහු එක්පටවහන් සහලක් ලැබ සිවුදිග සහනට දුන්න. එය දී එහි පින තෙරහු මවුට ද පියාට ද සොහොවුරාට ද මෙසේ අනුමෝදන් කළහ.

444. “මේ පින මගේ නැයනට වේවා, නැයෝ සුවපත් වෙත්වා”යි පින්දීම හා සමඟ ම ප්‍රෙතයෝ පියෙන් පැමිණියහ.

445. වහන්ස, ඔබ වහන්සේට යහපතක් වේවා, බත් දීමෙන් හා පිළිදීමෙන් ද ගෙවල් දීමෙන් සහ පැන් දීමෙන් ද යාන දීමෙන් හා යටකි බත් ආදී සිවුපසය දීමෙන් ද (අපි) අනුකම්පා කරන ලද්දෙමහ. වහන්ස, ලොවැ කුළුණැති හික්සුවරයකු වූ ඔබ වහන්සේ වදින්නට ආමහ.

සානුවාසි ප්‍රෙතවස්තු යි.

3. 3

446. මහත් අනුභාව ඇති දේවිය, වෙරළමිණි මුවා වැම් ඇති මනරම් වූ පැහැ විහිදෙන, නොයෙක් සිතියම් ඇති විමනට නැඟී, ගුවන්තෙලෙහි පසළොස්වකිහි පුන් සඳ මෙන් ඒ විමනෙහි (තෝ) වෙසෙහි.

447. තිගේ සිරුරුපැහැය ද රන් බඳු වෙයි. උත්තර්ත ස්වර්ණයක් සෙයින් අතිශයින් දැකුම්කලු වෙයි. තෝ මහඟු පලහෙක හුදෙකලාව හිඳිනෙහි ය. තිට සැමියෙක් නැත්තේ ද වෙයි.

448. තිගේ මේ පොකුණු භාත්පස බොහෝ මල් ඇත්තේ ය. බොහෝ හෙළපිඳුම් ඇත්තේ ය. රන්වැල්ලෙන් භාත්පස ගැවසී ගත්තේ ය. එහි මඩ හෝ දියසෙවෙල් නො පෙනේ.

449. දැකුම්කලු මනරම් මේ භංසයෝ ද හැමකල්හි දියෙහි ඔබ මොබ හැසිරෙත්. සියල්ලෝ ම එක් ව බින්දු ස්වරයෙන් යුතු ව මිහිඟුබෙර හඬක් මෙන් මිහිරි කොට නාද කෙරෙහි.

450. යශස්වතිය, තෝ දිව්‍යර්ථයෙන් අතිශයින් දිලියෙමින් රුවන් නැවත එල්බ සිටිනෙහි. වෙළුණු නිල් වූ දික් වූ බැම ඇති සිනහ මුසු මුව ඇති ප්‍රියවචන කියන මනරම් සියලු අභපසහ ඇති දෙවහන, තෝ අතිශයින් බබලති.

451. ඉදං විමානං විරජං සමෙ ධීනං
උය්‍යානවන්තං රතීනාදිවිධිතං,
ඉව්‍යාමහං නාරි අනොමදස්සනෙ
තයා සහ නන්දනෙ ඉධ මොදිතුං.
452. කරොති කමමං ඉධ වෙදනීයං
වික්කාඤ්චි හෙ ඉධ නිභිතං හවතු,
කක්කාන කමමං ඉධ වෙදනීයං
එවං ලව්ඨසි කාමකාමිනී,
453. සාධුති සො තස්සා පටිසසුඤ්ඤා
අකාසි කමමං තභිං වෙදනීයං,
කක්කාන කමමං තභිං වෙදනීයං
උප්පජ්ඣ සො මාණවො තස්සා සහව්‍යාන'නභි.

රජකාරපෙතවික්‍රම තතිශං.

භාණ්ඩාරං දුක්ඛං.

3. 4

454. භුසානි එතො සාලිං පුනාපරො
අයඤ්චි නාරි සකමංසලොභිතං,
තුච්ඤ්චි ගුරං අසුචිං අකන්තිකං
පරිභුඤ්ජයි කිසස අයං විපාකො
455. අයං පුරෙ මාතරං භිංසෙයි¹ අයං පන කුටවාණිජො,
අයං මංසානි බාදිඤ්චා මුසාවාදෙන වඤ්ඤයි.²
456. අහං මනුසොසු මනුසොහුතා අගාරිණි සබ්බකුලස්ස ඉස්සරා,
සන්තොසු පරිගුග්ගාමී මා ච කිඤ්චි ඉතො අදං
457. මුසාවාදෙන ඡාදෙමි නන්දී එතං මම ගෙහෙ
සවෙ සන්තං නිගුග්ගාමී ගුරො මෙ හොතු හොජනං.
458. තස්ස කමමස්ස විපාකෙන මුසාවාදස්ස වුහං,
සුගන්ධසාලිනො හන්තං ගුරං මෙ පරිවික්කති.
459. අවක්කාධානි ච කමමානි න භි කමමං විනස්සති,
දුගන්ධං කිමිජං මිලහං භුඤ්ජාමි ච පිටාමි චා'ති.

භුසපෙතවික්‍රම වතුකරං.

1. සිංහනී - සිමු. II, ප.

2. වඤ්ඤති - සිමු. II, ප.

451. මේ විමන බුළු රහිත යැ, සමබ්බා පිහිටියේ යැ. ඇල්ම ද සතුට ද වඩන්නේ ය. ප්‍රියංකර උයනින් යුක්ත ය. අලාමක දකුම් ඇති ස්ත්‍රිය, කී සමඟ මේ විමනෙහි හෝ සතුටු උපදවන උයනෙහි අභිරමණය කරන්නට කැමැත්තෙහි.

452. මේ දෙවිවිමනෙහි සැපවිසාක විදීමට සුදුසු වූ පින්කමක් කරව. නොපගේ සිත ද මෙහි එළවන ලද (නමනලද) වේවා. මෙසේ මෙහි සැපවිදීමට සුදුසු කුසලකම්යක් කොට “කම්සුව කැමැති මා ලබව”යි.

453. ඒ තරුණයා “මැනවැ”යි ඇයට පිළිවදන් දී එහි විසාක විදීමට සුදුසු පින්කම් කෙළේ ය. එහි සැපවිදීමට සුදුසු පින්කම් කොට හේ ඒ දෙවඟනගේ සහභාවයට පැමිණියේ යි.

රටකාර ප්‍රෙතවස්තු යි.

දෙවන බණවර යි.

3. 4

454. “එකෙක් (ගිනිගන්) හැල්වී බොල් නිස විසුරුවා ගනී. යළි අනෙකා මුගුරෙකින් සියහිස බිඳගනී. මේ ස්ත්‍රිය ද සිය මස් ලේ අනුභව කරයි. තෝ ද අපිරිසිදු වූ පිළිකුල් කටයුතු වූ අඟුටි අනුභව කරති. මේ කවර පවක විසාකයක් වේ දැ”යි.

455. මෙතෙම පෙර අත්බැවිහි දී මවට හිංසා කෙළේ ය. මේ (දෙවැන්නා) වූ කලී හොර වෙළෙඳෙකි. මෝ නොමෝ මස් කා මුසවායෙන් වෘද්ධා කළාය.

456. “මම මිනිස්ලොවැ මනුෂ්‍යස්ත්‍රියක් වැ සියලු කුලයට අධිපති වූ ගෘහිණියක් වූවු. ඉල්වූදේ ඇති කල්හිත් සැඟවූවු. මෙයින් කිසිවකුත් නුදුන්වූ.

457. ඒ මාගේ ගෙයි නැතැ යි බොරුවෙන් සැඟවූවු. “ඉදින් මම ගෙහි ඇති දේ නැතැ යි සැඟවූවු නම් මාගේ අහර අඟුටි වේවා”යි සපර කළවු.

458. ඒ කම්ය සහ මෘෂාවාදය යන දෙකෙහි ම විසාකයෙන් සුවඳහැල් සාලේ බත මට අඟුටි බවට පෙරළෙයි.

459. කම්යෝ වද නො වෙත් (විසාක දෙත්) ම ය. සහෙතුක වැ රැස්කළ කම්ය විසාක නො දී නො වැනසේ දුගඳ වූ පණුවන් හටගත් අඟුටි මම කම්. එසේ ම බොමි.

භූස ප්‍රෙතවස්තු යි.

3. 5

460. අවේරරුපං සුගතස්ස ඤාණං
සත්‍යා යථා පුග්ගලං බ්‍යාකාසි.
උස්සන්නපුඤ්ඤාපි හවන්ති හෙකෙ
පරිත්තපුඤ්ඤාපි හවන්ති හෙකෙ.
461. අයං කුමාරො සිව්ථිකාය ඡඩ්ඪිතො
අඤ්ඤාධිකොභෙත යාපෙති රක්ඛං,
න යසංභුතා න සිරිංසපා¹ වා
විහෙයියෙයස්ස කතපුඤ්ඤං කුමාරං.
462. සුනාමපිමස්ස පලිභිංසු සාදෙ
ධම්මා සිගාලා පරිවිත්තයනති,
ගබ්භාසයං පක්ඛිගණා හරන්ති
කාකා පන අක්ඛිමලං හරන්ති.
463. න සිමස්ස රක්ඛං විදභිංසු කෙවි
න ඔසධං සාසපඬුපනං වා,
නසංඛතයොගමිති න අග්ගභෙසුං
න සබ්බධඤ්ඤානිපි ආකිරිංසු.
464. එතාදිසං උත්තමකිව්ජපතං
රක්ඛාහතං සිව්ථිකාය ඡඩ්ඪිතං,
නොනිතපිණ්ඩං ව පවේධමානං
සසංසයං ජීවිතසාවසෙසං.
465. තමඥාසා දෙවමනුස්සපුජිතො
දිස්වා ව තං බ්‍යාකරි භූට්පඤ්ඤා,
අයං කුමාරො නගරසයිමස්ස
අග්ගකුලිනො හවිස්සති භොගතො² ව.
466. කිස්ස වතං කිං පන මුඤ්චවරියං
කිස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො,
එතාදිසං ව්‍යසනං පාපුණ්ඨිතා
තං තාදිසං පව්වනුභොස්සතිද්ධිං.
467. බුද්ධපත්‍රබස්ස භික්ඛුසබ්බස්ස³
සුජං අකාසි ජනනා උළාරං,
තත්‍රස්ස විත්තස්සත්තු⁴ අඤ්ඤාරතනං
වාචං අහාසි එරුසං අසබ්බං.
468. සො තං විතක්කං පටිවිනොදයිත්වා.⁵
පිතිං පසාදං පටිලඤ්ඤා පච්ඡා,
තරාගතං ජෙතවනො වසන්තං
යාගුයා උපට්ඨාසි සත්තරතනං.

1. සරිසපා - මජ්ඣං.

2. භොගවා - සිමු i

3. යසංසා - මජ්ඣං.

4. විත්තස්ස - සිමු i

5. විනොදයිත්වා - මජ්ඣං.

පටිනොදයිත්වා - සිමු i

3. 5

460. "සමහර පුතුලෝ උත්සන්න කුසල ඇත්තෝ වෙත්. සමහරු සුළුපින් ඇත්තෝ වෙත්" යයි ශාස්තෘන් වහන්සේ යම්සේ පුද්ගලයකු ප්‍රකාශ කළ සේක් ද, සුගතයන් වහන්සේගේ ඒ නුවණ ආශ්වාසී ජනක ය.

461. සොහොනෙහි දැමූ මේ කුමරා ඇඟිල්ලෙන් වැගුරුණු කිරෙන් රාත්‍රියෙහි යැපෙයි. කළ පින් ඇති (මේ) කුමරු යක්ෂයෝ හෝ සර්පයෝ නො පෙළන්නාහ.

462. සුනඛයෝ ද මොහුගේ දෙපා දිවින් ලෙඩුහ. කවුඩෝ ද සිවල්ලු ද මොහු ඔබ්බොබ පෙරළත්. පක්ෂිගණයා ගැබ්මල ඉවත්කරති. කපුටෝ වනාහි ඇස්මල දුරු කෙරෙත්.

463. කිසි මිනිස් කෙනෙක් මේ කුමරහට රැකවරණ නො කළහ. බෙහෙත් හෝ අබදුම් දීම හෝ නො කළහ. ඔහු උපන් නකත් යොග ද නො ගත්හ. (රකවරණය සඳහා) හැල් ආදී සියලු ධාන්‍ය ද නො විසුරුහ.

464-465. රාත්‍රියෙහි ගෙනයන ලද ව සොහොනෙහි දැමූ අතිශයින් දුකට පත් වූ වෙබරු පිඬක් වැනි වූ වෙව්ලන, ජීවත්වේ ද නො වේ ද යි සැක කටයුතු වූ ජීවිතය පමණක් ඉතිරි වූ මෙබඳු වූ ඒ කුමරා දෙවිමිනිසුන් විසින් පුදන ලද මහත්ප්‍රඥා ඇති බුදුහු දුටහ. ඔහු දක ද: "මේ කුමරා හොඟ සම්පත් වශයෙන් ද මෙකුට්ටර උසස් කුලවතෙක් වන්නේ ය" යි පැවසූහ.

466. මේ කුමරුගේ ව්‍යාසමාදානය කුමක් ද? බ්‍රහ්මවර්යය හෝ කුමක් ද? මේ මොනොවට පුරුදු කළ කෙබඳු ව්‍යායාම විපාකයක් ද? මෙබඳු වූ විපකකට පැමිණ පෙරකී එබඳු දිව්‍යසම්පත් කෙසේ වළඳන්නේ ද?

467. ජනසමූහයා බුදුපාමොක් මහසභනට මහත් පූජාවක් කළහ. එහි දී මොහුගේ සිතට විපිළිසරක් ඇති විය. මේ පුද්ගල බුදුපාමොක් සභනට නො සැබි රථවදන් කී ය.

468. පසුව හේ ඒ විකර්ක සිතිවිල්ල දුරු කොට ප්‍රීතිය හා ප්‍රසාදය උපදවාගෙන දෙව්වරු වසන බුදුනට සන්දිනක් උවටැන් කෙළේ ය.

469. කසස වතං තං පන බුහමචරියං
තස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො,
එතාදියං බ්‍යාසනං පාපුණ්ණිකා
තං තාදියං පච්චිත්තභාසනාදියං.

470. යථාන සො වසසසතං ඉධෙව
සබ්බෙහි කාමෙහි සමඛිහුතො,
කායස්ස හෙද අභිසම්පරායං
සහව්‍යතං ගව්ඡති වාසවස්සා'ති.

කුමාරපෙතවසු පඤ්චමං.

3. 6

471. නග්ගා දුඛධණ්ණරූපාසි කිසා ධම්නියභවතා,
උපවාසුලිතෙ කිසිතෙ කාන්තා භවං ඉධ තිට්ඨසි?

472. අභං හදනො පෙතීඤ්ඤි දුග්ගතා යමලොකිකා,
පාපකම්මං කරිථාන පෙතලොකමිතො ගතා.

473. කිනන්ත කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිස්ස කම්මවිපාකෙන පෙතලොකං ඉතො ගතා.

474. අනාවටෙසු තිසෙසු විචිතිං අභිමාසකං,
සනෙතසු දෙය්‍යධම්මෙසු දීපං නාකාසිමතතො.

475. නදිං උපෙථී තසිතා රික්ඛකා පරිවතනති,
ජායං උපෙථී උණ්ණසු ආතපො පරිවතනති.

476. අඤ්චිණ්ණො ව මෙ වාතො දහනො උපවායති;
එතඤ්ච හනො අරහාමි අඤ්ඤාඤ්ච පාපකං තතො.

477. ගතචාන හතීනීපුරං වජ්ජසි මස්ස මාතරං,
ධිතා ව තෙ මයා දිට්ඨා දුග්ගතා යමලොකිකා.

478. පාපකම්මං කරිථාන පෙතලොකං ඉතො ගතා,
අපී ව මෙ එත් නික්ඛිතං අනාඤ්ඤාඤ්ච නං මයා.

469. ඒ වනාහි මොහුගේ වුන සමාදනය ද බ්‍රහ්මවිශ්වය ද විය. මෙබඳු විපතකට පැමිණත් එබඳු වූ ඒ දිවසැපත් නැවත වළඳන්නේ ය යන මෙය මොනවට සිදු කරන ලද ඒ කර්මයාගේ විපාක යි.

470. ඒ කුමර මේ මනුලොව අවුරුදු සියයක් කල් සියලු කම් සැපකින් යුක්ත ව සිට කය බිඳීමෙන් හෙවත් චරණින් පසු පුනර්භවයෙහි දී සත් දෙවිඳුගේ (පුතකු වී) සහබවට යන්නේ ය.

කුමාර ප්‍රකවස්තුව යි.

3. 6

471. තෝ නග්න යැ. දුර්වර්ණ රූප ඇතියහු කෘශ වෙහි, ඉල්පුණු නහර ඇතියහු, උස් වැ මතු වූ ඉළ ඇති කෘශ වූ මෙහි සිටින තෝ කවරහු ද?

472. ස්වාමීනි, මම යමලොවැ උපන් දුකට පත් ප්‍රේතියක්මු. පව්කම් කොටැ මෙලොවින් ප්‍රත්‍යලොකයට ගියා වමු.

473. එම්බල ප්‍රේතිය, කය වචන සිත යන ත්‍රිදේරින් තී විසින් කිනම් පවක් කරන ලද ද, කිතුම් පව්කමක විවෘතයෝ මෙලොවින් ප්‍රේත ලෝකයට ගියහු ද?

474. කිසිවකු විසින් අනාවෘත තීර්ත්ථයන්හි අඩමස්සක් පමණ සෙවිමි. (නොහොත්) කිසිවකු විසින් එළැඹීම නො වැළැක්වූ, පුණ්‍ය තීර්ථ බඳු මහණ බමුණන් ඇති කල්හි, ඔවුනට කිසිවක් නොදී, අඩමස්සක් රැස් කෙළෙමි. දන්දීමට දේ ඇති කල්හිත් තමහට පිහිට වූ පිනක් නො කෙළෙමි.

475. ඒ මම පව්සින් යුතු ව ගහට එළැඹියෙමි නම් ගහ දියෙන් හිස් ව (වාලුකමාත්‍ර බවට) පෙරළේ. උෂ්ණ කාලයන්හි සෙවණකට එළැඹියෙමි නම් අවිව පෙරළා එයි.

476. සුළඟ ද ගිනි සෙයින් ම මා සිරුර දවමින් හමයි. වහන්ස, තෙල පිපාසාදී දුකට ද එයට වඩා දරුණු අතීත් දුකකට ද මම නිස්සෙමි.

477-478. හක්ථිනිපුරයට ගොස් මාගේ මවට මෙසේ කියව: “තීගේ දියැණියෝ පව්කම් කොට මෙලොවින් (වුන වැ) ප්‍රත්‍යලොකයට ගියාහු දුක්පත් ව යමලොව වසන්නාහු මා විසින් දක්නා ලදහ. එහි මා විසින් සුරක්ෂිත කොට තබනලද වස්තුව ඇති. එය මා විසින් කිසිවකුට නො කියන ලද ද වෙයි.

479. චන්තාරි සත්ඝණස්සානි පලලඛ්‍යස්ස ච හෙට්ඨනො,
තනො මෙ දුතං දදතු¹ තස්සා ච භොතු ජීවිකා.
480. දුතං දක්වා ච මෙ මාතා දක්ඛිණං අනුදිස්සතු,²
තදුභං සුඛිතා හෙසසං සබ්බකාමසම්ඤ්ඤිති.
481. සාධුක්ඛි සො පටිසුඤ්ඤා ගතඤ්ඤාන භජීතිං පුරං
අවොච තස්සා මාතරං,
ධිතා ච තෙ මයා දිට්ඨා දුග්ගතා යමලොකිකා.
482. පාපකම්මං කරිඤ්ඤාන පෙතලොකං ඉතො ගතා,
සා මං තත්ථ සමාදපෙසි වජ්ජෙසි මග්ග මාතරං.
483. ධිතා ච තෙ මයා දිට්ඨා දුග්ගතා යමලොකිකා,
පාපකම්මං කරිඤ්ඤාන පෙතලොකං ඉතො ගතා.
484. අජථ ච මෙ එත්ථ නික්ඛිතං අනායාතකඤ්ඤා නං මයා,
චන්තාරි සත්ඝණස්සානි පලලඛ්‍යස්ස ච හෙට්ඨනො;
තනො මෙ දුතං දදතු තස්සා ච භොතු ජීවිකා.
485. දුතං දක්වාන මෙ මාතා දක්ඛිණං අනුදිස්සතු,³
තදුභං සුඛිතා හෙසසං සබ්බකාමසම්ඤ්ඤිති.
486. තනො හි සා දනමදු දක්වා ච තස්සා දක්ඛිණමාදිසි,
පෙඤ්ඤා ච සුඛිතා ආසි සරිරං වාරුදස්සන'නාඨි.

සෙරිණිපෙතවික්ෂු ඡට්ඨං.

3. 7

487. නරන්තාරිපුරස්සකතො යුවා රජනියෙති කාමගුණෙති සොහසි,
දිවසං අනුභොසි කාරණං කිමකාසි පුරිමාය ජාතියා.
488. අභං රාජගහෙ රමෙම රමණියෙ ගිරිබ්බපෙ,
මිහලුදෙසු පුරෙ ආසිං ලොභිතපාණි දරුණො,
489. අවිරොධකරෙසු පාණිසු පුට්ඨපත්තසු පද්ධම්මානසො,
විවරිං අතිදරුණො තද්දං පරභිංසාය රතො අසක්කතො.
490. තස්ස මෙ සභායො සුභදෙ⁴ සද්ධො ආසි උපාසකො,
සොසි මං අනුකම්පනො නිවාරෙසි පුනාත්තනං.

1. දදත් - පිඬු ii

2. ආදිස්සතු මෙ - පිඬු ii

අනුදිස්සති - පිඬු i

3. අනුදිව්ජතු - මජ්ඣ., අනවාදිස්සතු - සාය

4. සද් - මජ්ඣ.,

5. සුභදෙසො - මජ්ඣ.,

479. පලහ යට සාරලක්ෂයක් ධනය ඇත. ඒ වස්තුවෙන් මා උදෙසා දන් දේවා. මගේ මවගේ ද ජීවිකාව වේවා.

480. මගේ මව දන් දී එහි පින් මට පමුණුවාවා. එකල මම සියලු කම්සැපතින් සමෘද්ධ ව සුවපත් වන්නෙමි.

481. හේ “මැනවැ”යි පිළිවදන් දී හත්ථිනීපුරයට ගොස් ඇයගේ මවට මෙසේ කී ය. යමලොව ඉපිද දුකට පත් වූ තොපගේ දු මා විසින් දක්නා ලදු.

482. පව් කම් කොට මෙලොවින් සැව ප්‍රෙත ලොකයට ගියා වූ ඔහු තොමෝ “මාගේ මවට කියව”යි, එකරුණෙහි මා සමාදන් කරවූ ය.

483. දුකට පත්වූ, යමලොව උපන්; තොපගේ දු මා විසින් දක්නා ලදු. ඔහු (තොමෝ) පව්කම් කොට මෙලොවින් ප්‍රෙතලොකයට ගියා ය.

484. “මා මෙහි තැන්පත් කළ ධනය ඇත. එය මව්පින් කිසිවකුට ද නො කියන ලද පලහ යට සාරලක්ෂයක් වස්තුව ඇත. එයින් මා උදෙසා දන් දේවා. මැණියන්ගේ ජීවිකාව ද වේවා.

485. මගේ මව දන් දී එහි පින් මට අනුමෝදන් කෙරේවා. එකල මම සියලු කම්සැපතින් දියුණු වූ සුවපත් වන්නෙමි.

486. ඉක්බිති ඇගේ මව දන් දුන්නා ය. දන් දී එහි පින් ඒ ප්‍රෙතියට අනුමෝදන් කළා ය. ඒ ප්‍රෙතිය ද සුවපත් වූවා ය. ඇගේ සිරුර දකුම්කලු විය.

සෙරිණි ප්‍රකටස්තුව යි.

3. 7

487. දෙවිපුත් දෙවිදුන් විසින් පිරිවරන ලද තරුණ වූ තෙපි සිත්කලු වූ පස්කම් සැපතින් යුතු වැ (රාත්‍රියෙහි) බබළන්නහු ය. එහෙත් දවල් කාලයෙහි නොයෙක් කම්කටොලු විඳින්නහු ය. තෙපි පෙරදැති කිනම් පවක් කළහු ද?

488. මම අතීතජාතියෙහි රමා වූ සිත් පිනවන ගිරිවුර නම් වූ රජගහ නුවර ලෙසින් තෙත් අත් ඇති දරුණු වූ මුවවැද්දෙක් වීමි.

489. එකල ඉතා දරුණු වූ පරතීසාවෙහි ඇලුණු නො දැමුණු මම කිසිවකුට හිංසාවක් නැති ප්‍රාණිසංඛ්‍යාත වූ බොහෝ සාමුව ආදි යතුන් කෙරෙහි දුෂ්ට සිතින් යුක්ත වූ හැසුරුණෙමි.

490. ඒ මට යහපත් සිත් ඇති සැදහැවත් උවසුවෙක් යහළු ව සිටියේ ය. හේ මට අනුකම්පා කෙරෙමින් පුත පුතා මා පවින් වැළැක්වී ය.

491. මාකාසි පාපකං කමමං මා තාත දුග්ගතිං අගා,
සචෙ ඉච්ඡයි පෙච්ච සුඛං චිරම පාණවධා අසංයමා.
492. තස්සාහං වචනං සුඤ්ඤා සුඛකාමිස්ස භික්ෂානුකම්පිතො,
නාකාසිං සකලානුසාසනිං චිරපාපාභිරතො අබුඤ්චිමා.
493. සො මං පුත භූරිසුමෙධසො අනුකම්පාය සංයමෙ නිවෙසයි,
සචෙ දිවා හනයි පාණිතො අරං තෙ රත්තිං හවතු සංඤ්ඤිමො.
494. ස්වාහං දිවා හනිත්වා පාණිතො චිරතො රත්තිමහොසිං සංඤ්ඤතො,
රත්තාහං පරිවාරෙම් දිවා ඛජ්ජාම් දුග්ගතො.
495. තස්ස කම්මස්ස කුසලස්ස අනුභොම් රත්තිං අමානුසිං,
දිවා පටිහතාව කුක්කුරා උපධාවතී සමන්තා ධාදිතුං.
496. යෙ ව තෙ සත්තානුයොගිතො ධූවං පසුත්තා සුගතස්ස සාසනෙ,
මඤ්ඤාම් තෙ අමතමෙව කෙවලං අධිගච්ඡතී පදං අසඛිබ්බ'තී.

මිගලුද්දකපෙතවත්ති සත්තමං.

3. 8

497. කුටාගාරෙ ව පාසාදෙ පලලබ්බති ගොණකත්තෙ,
පඤ්චිඛිකෙන තුරියෙන රමයි සුසාවාදිතෙ,
498. තතො රත්තා ව්‍යවසානෙ සුරියස්සග්ගමනමපති,
අපච්ඤා සුසානස්මිං බහුදුස්සං නිගච්ඡයි.
499. කිතානු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිසස කම්මච්චාකෙන ඉදං දුස්සං නිගච්ඡයි.
500. අහං රාජගහෙ රමෙම රමණියෙ ගිරිබ්බජේ,
මගලුදෙ පුරෙ ආසිං ලුදෙ වාසිමසංඤ්ඤිතො.
501. තස්ස මෙ සභායො සුභදෙ සද්ධා ආසි උපාසකො,
තස්ස කුලුපගො භික්ඛු ආසි ගොතමසාවකො.
502. යොසි මං අනුකම්පනොහං නිවාරෙයි පුනපුනං,
මාකාසි පාපකං කමමං මා තාත දුග්ගතිං අගා.

491. දරුව, පටිකම් නො කරව, දුගතියට නො යව, පරලෙව්හි දී සුව කැමැත්තෙහි නම් දුශ්ශීලා වූ ප්‍රාණවධයෙන් වෙන් වෙව.

492. බොහෝ කල් පවෙහි ඇලුණු බුද්ධි නැති මම සුව කැමැති භිතෘකම්පා ඇති ඔහුගේ වචනය අසා ඒ සියලු අනුශාසනය නො කෙළෙමි.

493. පුළුල් කුවණ ඇති ඒ උවසු තෙම යළිත් අනුකම්පායෙන් මා සුවරිතයෙහි පිහිටුවිය. “ඉදින් තෙපි දහවල්හි සතුන් මරන්නහු නම් වැළි රාත්‍රියෙහි කොපගේ සංවරය වේ වා”යි.

494. ඒ මල දහවල්හි සතුන් නසා රැයෙහි පණ්ඩායෙන් වෙන් ව සංයත වීමි. එහෙයින් මම රැයෙහි දිවසෑප විදිමි. දහවල්හි දුකට පත් වූ දුකින් පෙළෙමි.

495. ඒ කුශලකම්යෙහි විපාකයෙන් රාත්‍රියෙහි දිවසෑප වළඳමි. දහවල්හි සුනඛයෝ බද්ධ වෙර ඇත්තවුන් මෙන් මා සපා කෑමට හත්පසින් දිවූ එක්.

496. යම් පුරුෂ කෙනෙක් බුදු සස්තෙහි ස්ථිරවශයෙන් අධිශීලාදියෙහි යෙදී නිරතුරු භාවනාදියෙහි යුක්ත වෙන් ද, ඔහු හුදෙක් අසංස්කෘත පද නම් වූ නිවනට පැමිණෙති මම සිතමි.

මිගලද්දක ප්‍රත්‍යවස්තූ යි.

3. 8

497. දෙව්මුවා කුළුගෙහි හා පහයෙහි ද දික්ලොම් ඇති කොඳු පලස් අතුළු පලඟෙහි පසහතුරුයෙන් මැනැවින් වැයෙද්දී තෝ රමණය කෙරෙහි.

498. ඉන්පසු රැය අවසන්හි හිරු උද වූ කල්හි යොහොනෙහි දමන ලදුව බොහෝ දුකට පැමිණෙති.

499. කා විසි මුනි තියෙරින් කා විසින් කිනම් පවක් කරන ලද ද? කිනම් පටිකම්ක විවායෙන් (තෝ) මේ දුකට පැමිණියෙහි ද?

500. මම පෙරදයෙහි රමා වූ සිත්කලු වූ හිරිවුප් නම් වූ රජගහ නුවර දරුණු වූ අසංවර ඇති මුවවැද්දෙක් වීමි.

501. ඒ මට හිතවත් වූ සැදහැති උවසුවෙක් මිතුරු විය. ගෞතම ශ්‍රාවක වූ හික්ෂුනාමක් ඒ උවසුවාගේ කුලපගයෙක් විය.

502. ඒ හික්ෂුනාම ද මට අනුකම්පා කරන්නේ දරුව පටිකම් නො කරව, දුගතියට නො යවයි පුනපුනා මා පරින් වැළකී ය.

503. සවෙ ඉව්සි පෙව්ව සුඛං වීරම පාණවධා අසංයමා,
තසසාහං වචනං සුඛා සුඛකාමසීය භිතානුකම්පිනො.
504. නාකාසිං සකලානුසාසනිං වීරපාපාහිරතො අබුද්ධිමා,
සො මං පුන හුරිසුමෙධසො අනුකම්පාය සංයමෙ නිවේසයි.
505. සවෙ දිවා හනසි පාණිනො අථ තෙ රහස් හවතු සංයමො,
සවාහං දිවා හනිති පාණිනො වීරතො රක්ඛිමහොසිං සංයතො.
506. රක්ඛාහං පරිවාරෙමි දිවා ඛණ්ඩාමි දුග්ගතො,
තසස කම්මසස කුසලසස අනුහොමි රක්ඛං අමානුසිං;
දිවා පච්ඡිනාව කුසලො උපධාවනති සමනතා බාදිතුං.
507. යෙ ච තෙ සත්තානුයොගිනො ධුට්ඨුතො සුගතසීය සාසනො,
මඤ්ඤමි තෙ අමතමෙව කෙවලං අධිගච්ඡනති
පදං අසඛික'නති,

දුතිය මිහසුඤ්ඤපෙතවිසු අධ්‍යමං.

3. 9

508. මාළි කිරිවි කෙසුරි ගතො තෙ වතුනුසසද,
පසන්නමුඛවණ්ණසී සුරියවණ්ණසී සොහසි.
509. අමානුසා පාරිසජ්ජා යෙ තෙමෙ පරිවාරකා,
දසකඤ්ඤසහසකානි යා තෙමා පරිවාරකා.
510. තා කම්බුකෙසුර ධරා කඤ්ඤිතාවෙලභුසිතා,
මහානුභාවොසි තුවං ලොමහංසනරූපවා;
පිට්ඨිමංසානි අත්තනො සාමං උකකඛඨි බාදසි,
511. කිංකු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිසස කම්මවිපාකෙන පිට්ඨිමංසානි අත්තනො සාමං
උකකඛඨි බාදසි.
512. අත්තනොහං අනත්ථාය ජීවලොකෙ අචාරියං,
පෙසුඤ්ඤමුසාවාදෙන නිකතිවිඤ්ඤාය ව.
513. තත්ථාහං පරිසං ගන්තවා සව්වකාලෙ උපට්ඨිතො
අත්ථං ධම්මං නිරංකත්වා අධම්මමනුචතතිසං.

503. “ඉදින් පරලොවැ සැප කැමැත්තෙහි නම් අසංයම වූ ප්‍රාණ වධයෙන් වෙන් වෙව්.” මාගේ සැපය කැමැති වූ මම හිතවත් වූ අනුකම්පා කරන ඒ භික්ෂුහුගේ වචනය අසා.

504. බොහෝ කලක් පව්කම්හි ඇලුණු අනුවණ වූ මම ඒ භික්ෂුහුගේ සියලු ම අනුශාසනය නො කෙළෙමි. පුරුල් නුවණ ඇති ඒ භික්ෂු මට අනුකම්පායෙන් යළිත් මා සංවරයෙහි පිහිටුවී ය.

505. “ඉදින් දහවල්හි සතුන් නසන්නෙහි නම් ඉක්බිති රාත්‍රියෙහි නාගේ සංවරය වේවා,” ඒ මම දහවල් සතුන් නසා රාත්‍රියෙහි පවිත් වැළැකුණෙමි සංවර වීමි.

506. රැයෙහි මම දිවසැප විඳිමි. දහවල්හි දූකට පත් වූ ජරදුක් විඳිමි. ඒ කුශලකම්යාගේ විපාකය නිසා රැයෙහි දෙව සැප විඳිමි. දහවල්හි බද්ධවෙර ඇත්තවුන් මෙන් සුනඛයෝ මා කෑමට භාත්පසින් දිවූ එත්.

507. යම් කෙනෙක් වනාහි බුදුසස්තෙහි අධිශීලාදියෙහි නිතර දඩ් සේ යෙදෙත් ද ඔහු හුදෙක් ලොව සැප හා මුසු නොවූ අසංස්කෘත පද නම් වූ නිවනට ම පැමිණෙත් යයි සිතමි.

දෙවැනි මහලුද්දක ප්‍රත්‍යවස්තුවයි.

3. 9

508. තෙපි දිවමල් දරන හිස්වෙළුමින් යුත්, අභූපළඳනා ඇතියහු ගරිරාවයවයෝ හැල්වූ සඳුන් විලෙවුන් ඇත්තාහු ය. තෙපි ප්‍රසන්න වූ මුඛවර්ණ ඇතියවු. ලභීරු මෙන් පැහැයෙන් බබළන්නාහු ය.

509. (කොපගේ) යම් මේ උපස්ථායක කෙනෙක් වෙත් ද, ඔවුහු දිවාපර්ෂද්දි වූවෝ වෙති. කොපගේ යම් මේ උපස්ථායිකා කෙනෙක් වෙත් ද ඔවුහු දිවා කන්‍යාවෝ දසදහසෙකි.

510. ඔවුහු සක්වළලු හා අභූපළඳනා දරති. රන්මුවා මුදුන් මල් කඩින් සැරසුණෝ වෙත්. තෙපි ලොමුදහ ගන්වන පියවි ඇතියහු, මහත් අනුභාව ඇතියවු. ඒ තෙපි කමාගේ පිටුමස් තෙමේ ම කඩා කන්නාහු ය.

511. “තා විසින් කයින් වචනයෙන් මනසින් කිනම් පවත් කරන ලද ද? කිනම් පව්කමක විපාකයෙන් තමාගේ පිටුමස් තෙමේ ම කඩා ගෙන කන්නෙහි ද”යි.

512. මම, මිනිස් ලොවැ සිටිය දී කේලාම කීමෙන් සහ බොරු කීමෙන් ද කපටිභාවයෙන් සහ වඤ්චාවෙන් ද අවැඩ පිණිස ම හැසුරුණෙමි.

513. එහි දී මම පිරිස්මැදට ගොස් ඇත්ත කියන්නට සුදුසු කාලය පැමිණි විට හිතකර ධාරණය හැර දමා අධර්මය අනුව ගියෙමි.

514. එවිං යො බාදකතානං යො හොති පිට්ඨිමංසිකො,
යරාහං අජ්ජ බාදමි පිට්ඨිමංසාති අත්තතො,

515. තසිදං තයා නාරද සාමං දිට්ඨං.
අනුකම්පකා යෙ කුසලා විදෙයපුං,
මා පෙසුනං මා ච මුසා අභාණි
මා බොසි පිට්ඨිමංසිකො කුච්ඡති.

කුච්ඡිතිවිජ්ජිකපෙතවිද්‍යු නවමං.

3. 10

516. අනිකළිකඛ්ඛි. තිට්ඨනොනා දුග්ගතො පුත්ති වායසි,
මුඛඤ්ච තෙ කිම්මො පුත්තිගතං බාදනති කිංකමම මකාසි පුඤ්ඤ

517. තතො සත්ථං ගහෙත්වාන භික්ඛානනති පුනප්පුනං.
බරෙත පරිඤ්ඤාසිත්වා භික්ඛානනනති පුනප්පුනං.

518. කිත්තු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිසස කමමච්ඡාකෙන ඉදං දුක්ඛං තිගච්ඡසිති.

519. අහං රාජගහෙ රඤ්ඤ රමණියෙ ධිරිබ්බපෙ,
ඉසසරො ධනධාණ්ඩසස පුපභ්‍රතසස මාරිස.

520. තසසායං මෙ හරියා ච ධිතා ච පුණ්ඩු ච මෙ,
තා මාලං උපපලඤ්චාපි පච්චග්ගඤ්ච විලෙපනං
දුපං හරනතියො වාරෙසිං තං පාපං පකතං මයා.

521. ඡළාසිතිසහසසාති මයං පච්චසතවේදනං,
දුපදුප්ථං විච්ඡෙදනොපා පච්චාම නිරයෙ භුසං.

522. යෙ ච බො දුපදුප්ථාය වසතනෙන අරහතො මහෙ,
ආදිනවං පකාසෙසති විවේචයරා¹ නෙ තතො.

523. ඉමා ච පසස ආයතනියො මාලාධාරී අලච්ඡතා,
මාලාවිපාතං අනුගොනති² සමිද්ධා තා යසසිතිතියො.

524. තඤ්ච දිස්වාන අවේජරං අබ්බතං ලොමහංසනං,
නමො කරොනති සප්පඤ්ඤ වතුනති තං මහාමුනිං.

525. යො හි නුත ඉතො ගතත්වා යොනිං ලභ්වාන මානුසිං,
දුපදුප්ථං කරිසසාමි අපමනො පුනප්පුනනති³.

ධාතුච්චණ්ඩිකපෙතවිද්‍යු දසමං.

වූළවගොන තතියො.

කසප්පදුතං :-

අභිජ්ජමානො කොණ්ඩඤ්ඤ රරකාරී භුසෙන ච,
කුමරො ගණිකා වෙච්ච දො ජුද්ද පිට්ඨපුප්ථයො;
වගොන තෙන පච්චිකිති.

1. විවේචයරං - මජ්ඣ.

2. අනුගොනතියො - මජ්ඣ.

514. යම්සේ අද මම මාගේ ම පිටුමස් කම් ද, එසේ ම යමෙක් අනුන් පිටුමස් කන්නේ හෙවත් අනභිමුඛයෙහි අනුනට නින්ද කරන්නේ වේ ද, හේ මෙසේ ම තමා කයි.

515. නාරද භිමියෙනි, තොප විසින් මාගේ රූපය තමන් ම දක්නා ලද, කුළුණානි පරවැඩෙහි සමත්, බුදු පසේ බුදු ආදී උතුමෝ යම් අවිවාදයක් වදළානු නම් එය ම මම තොපට කියමි. පිසුකුබස් හෝ මුසවා නො කියන්න. එසේ කොට මා මෙන් පිටුමස් කන්නකු නො වන්න.

නවවැනි කූටවිනිශ්ඨික ප්‍රත්‍යවස්තුව යි.

3. 10

516. අභයෙහි සිටින තෝ කුණු වූ දුගඳ හමහි. දුගඳැති තාගේ මුහුණ ද පණුවෝ කති. පෙර අත්බවිහි තෝ කීනම් පවස් කෙළෙහි ද?

517. එයින් මතු මුවාත් ඇති අවි ගෙන (පවිකමින් මෙහෙයවන ලද සත්ත්වයෝ) (තාගේ මුව) පුනපුනා කරත්. ක්ෂාර පලයෙන් ඉස ඉස නැවත නැවතත් කරත්.

518. කයින් වචනයෙන් මනසින් කීනම් පවස් කරන ලද ද? කීනම් පවිකමක විපාකයෙන් මේ දුකට පැමිණියෙහි ද?

519. නිදුකාණන් වහන්ස, මම රම්‍ය වූ සිත්කලු වූ හිරිවුප් නම් වූ රජගහ නුවර ඉතා බොහෝ වූ ධනධාන්‍යයට අධිපතියෙක් වීම.

520. ඒ මාගේ (පෙර අත්බැවිහි) මෝ බිරිඳ යැ මෝ දියැණි යැ මෝ මාගේ යෙහෙළි යැ. ඔවුන් මල් ද උපුල් ද අලුත් විලෙවුන් ද සැ පුදට ගෙන යනුවන් මම වැළැක්වීමි. මා විසින් ඒ පවිකම් කරන ලද.

521. ගණනින් සයාසුදහසක් පමණ වූ අපි මෙසේ සැපුදෙහි නුඟුණ කියා වෙන් වෙන් වැ විඳිනු ලබන මහත් දුක් ඇති වැ නිරය වැනි ප්‍රේත ලොකයෙහි දැඩි දුක් විඳිමු.

522. අර්හත් වූ සම්බුද්ධන්ගේ සැපුද පිළිබඳ උළෙල පවත්නා කල්හි යම් කෙනෙක් එහි දෙස් කියත් නම් ඔවුහු ඒ පිනෙන් බැහැර වෙන් යැ යි දනගන්න.

523. දිවමල් දරමින්, මනා ලෙස සැරසුණු, මල් පිදීමේ විපාකය විඳිමින් අභයින් එන මේ දෙවඟනන් ද බලව. පිරිවර ඇති ඔහු දෙව සැපතින් සමෘද්ධයහ.

524. ආශ්වයා වූ අද්භූත වූ, ලොමුදහ ගන්වන ඒ මහත් විපාක විශේෂය දක පැනවත්නු ඒ මහාමුනිවරයා නමස්කාර කරති, වඳිති.

525. ඒ මම මෙයින් වූක වැ ගොස් මිනිසත් බව ලැබ නො පමා වූයෙමි පුනපුනා සැපුද කරන්නෙමි.

ධාතු විච්ඡේදක ප්‍රත්‍යවස්තුව යි.

කුන්වැනි සුඵවග යි.

එහි උද්දාය :

අභිජ්ජමාන ප්‍රත්‍යවස්තුව ද කුණ්ඩි නුවර විසූ සානුවාසී තෙරුන් දුටු ප්‍රත්‍යයන්ගේ වස්තුව ද රරකාර සහ භූස ප්‍රත්‍ය වස්තුව ද සෙරිණි නම් ගණිකා ප්‍රෙතියගේ වස්තුව ද මිගලුද්දක ප්‍රත්‍යවස්තුව දෙක ද පිටමස් කන කූට විනිශ්චයික ප්‍රත්‍යයාගේ සහ දෙවිත්‍ය පූජාවෙහි දෙස් කී ධාතු විච්ඡේදක ප්‍රත්‍යයාගේ වස්තුව ද යන මෙයින් සමන්විත හෙයින් මෙය වූප්‍රවිණ යි කියනු ලැබේ.

4. 1

526. වෙසාලී නාම නගරස්ථි වජ්ජිනං
තස්ස අහු ලිව්ථි අමබ්බකම්මරො,
දිස්වාන පෙනං නගරස්ස බාහිරං
තස්සෙව පුට්ඨස්ස තං කාරණස්සිකො.
527. සෙය්‍යා නිසස්සා නයිමස්ස අස්ථි
අභික්කමො නස්ථි පටික්කමො වා,¹
අසිතපිතබායිතවස්සොගා
පරිවාරිකා සාපි² ඉමස්ස නස්ථි
528. යෙ ඤාතකා දිට්ඨසුතා සුභස්සා
අනුක්කමකා යස්ස පුබ්බෙ අහෙසු³,
දට්ඨුම්භි තෙ දුති න තං ලහනභි
විරායිතමෙතා⁴ හි ජනෙන තෙන.
529. න ඔග්ගතක්කස්ස හවනභි මිත්තා
ජහනභි මිත්තා වික්කලං විදිස්වා,
අස්සෙභි දිස්වා පරිවාරයනභි
බහු ව මිත්තා උග්ගතක්කස්ස මහාතභි.
530. නිභීතමෙතා සබ්බමොගෙහි කිවෙජ්ඣ
සම්මකම්මෙතා සම්පරිභික්ක ගමෙතා,
උස්සාවධිසුචි පලිසමානෝ⁵
අජස්සුචෙ ජීවිතස්සුපරොධො.
531. එතාදිසං උග්ගමකිව්ථපත්තං
උත්තාසිතං පුට්ඨමඤ්ඤස්ස සුලල,
අථ තිං කෙන වණ්ණණෙන වදෙසි යසබ්බ
ජීවි මො ජීවිතමෙව සෙය්‍යොති.
532. සාලොභිතො එස අභොසි මග්ගං
අහං සරාමී පුරිමාය ජාතියා,
දිස්වා ව මෙ කාරුඤ්ඤමග්ගොසි රාජ
මා පාපධමෙමා නිරයං පතායං.
533. ඉතො වුතො ලිව්ථි එස පොයො
සක්කුක්කදං නිරයං ඤාරරුපං,
උපපජ්ජති දුක්කතකම්මකාරී
මහාභිතාපං කට්ඨකං භයානකං

1. සට්ඨකමො ව - මිස්සං.

2. පරිවාරණං - පු., පරිවාරණං - කෙරී.

3. අහෙසු - පුබ්බෙ - මිස්සං.

4. විරායිතමෙතා - මිස්සං.

5. පලිසමානො - මිස්සං.

4. 1

526. වැදෑරුණින්ගේ විශාලා නම් නුවරෙක් ඇත. එහි “අම්බසක්ඛර” නම් ලිවිණි රජෙක් විය. හේ නුවරින් පිටත ප්‍රෙතයකු දැක කරුණු දැනගනු කැමැත්තේ එකැත දී ම ඒ ප්‍රෙතයාගෙන් මෙසේ ඇසී ය:

527. මොහුට ශයනය කිරීමක් ද හිඳීමක් ද නැත. ඉදිරිගමනක් හෝ ආපසු ගමනක් හෝ නැත. ආහාර පාන බාදා වස්ත්‍ර පරිභෝග යන යම් පරිහරණයක් වේ නම් එ ද මොහුට නැත.

528. මොහුට පෙර අනුකම්පා කළ යම් නැකෙනෙක් ද දුටුවා වූත් ඇසුවා වූත් යම් මිතුරු කෙනෙක් ද වූහ නම් ඔහු ද දැන් මොහු දක්නටවත් නොලබත්. ඒ සියලු ජනයා විසින් හැර දැමූ අත්බවක් ඇත්තේ ම ය.

529. ධනාභිනායාට මිතුරෝ නැත. මිතුරෝ භොගවිනාශ වූ පුරුෂයා ද අත්හැර යෙත්. මිතුරෝ ධනය දැක ඒ ධනවතා පිරිවරා ගනිත්. ධන යෙන් උසස්වූවහුට මිතුරෝ බොහෝ වෙත්.

530. සියලු සැපයින් පිරිහුණු ආත්මභාවයක් ඇති, දුකට පැමිණි, ලෙයින් වැකුණු සිරුරින් යුත්, හුලින් බිඳුණු ගනින් යුත්, (මොහුගේ) ජීවිතයාගේ නිරෝධය තණ අග රැඳුණු පිනි බිඳක් මෙන් අද හෝ හෙට වන්නේ ය.

531. එම්බල යක්ෂය, මෙබඳු දැඩිදුකට පත් වූ, කොසඹිනුලෙහි නාවන ලද්දහුට “පින්වත, ජීවත්වෙව, ජීවිතය ම තට ශ්‍රේෂ්ඨ යයි කුමක් නිසා තෝ කියති ද?

532. (පින්වත් රජකුමනි) මේ පුරුෂයා මාගේ සහලේනැයෙක් විය. මම පෙරජාතිය සිහි කරමි. මොහු දැක, “පව්ගති ඇති මේ පුරුෂයා අපායෙහි නොවැටේවා”යි මට කරුණාවක් උපත.

533. ලිවිණි රජකුමනි, පව්කම් කළ මේ පුරුෂයා මෙලොවින් වූත වූ ගොස් පාපකාරී ජනයන්ගෙන් නොහොත් සත්වැදෑරුම් වධ-බන්ධනයන්ගෙන් පිරුණු, දරුණු ස්වභාව ඇති, මහත් දුකින් යුත්, කටුක වූ, හයානක වූ මහානිරයෙහි උපදින්නේ ය.

534. අනෙකභාගෙන භුණෙන සෙයොයා
අයමෙව සුලො නිරයෙන තෙන,
එකන්තදුක්ඛං කට්ඨකං භයානකං
එකන්තනිපපං නිරයං පතායං.
535. ඉදංඤ්ච සුඤ්චා වචනං මමෙසො
දුස්සුපතීතො විජ්ඣෙය්‍ය පාණං,
තස්මා අහං සන්තීතො න භණාමි
මා මෙ කතො ථේරිකස්සුපරොධො.
536. අඤ්ඤතො එසො පුරිසස්ස අපො
අඤ්ඤමිදි ඉච්ඡාමසෙ පුච්ඡිතුං තුචං,
ඕකාසකමමං සචෙ නො කරොසි
පුච්ඡාමි තං න ච නො කුප්ඤ්ඤිතං.
537. අද්ධා පටිඤ්ඤ මෙ තද අහු
නාවික්ඛනා අපසන්නස්ස භොති,
අකාමා සද්දොය්‍යවචොති කඤ්චා
පුච්ඡස්ස මං කාමං යථා විසංගං.
538. යං කිංඤ්චාහං වන්ඛුනා පසයිසසාමි
සබ්බමිදි තාහං අභිසද්දහෙය්‍යං,
දික්ඛානං තං නොපි චෙ සද්දහෙය්‍යං
කරෙය්‍යාසි මෙ යස්ස නිසස්සකමමං.
539. සච්චසර්ඤ්ඤ තච මෙසා භොතු
සුඤ්ඤානං ධම්මං ලභස්සුපපාදං,
අඤ්ඤතීතො නො ච පද්ධම්මිකො
යං තෙ සුතං අසුතං වාපි ධම්මං
සබ්බං ආචික්ඤ්ඤං යථා පජානං.
540. සෙතෙන අසෙසන අලංකිතෙන
උපයාසි සුලාචුතකස්ස සන්තීතො,
යානං ඉදං අබ්භුතං දස්සන්තො
කිංසෙසනං කම්මස්ස අයං විපාකො.
541. වෙසාලියා කස්ස නගරස්ස මජ්ඣෙ
වික්ඛලලමගෙහ නරකං අහොසි,
ගොසිසමෙකාහං පසන්තවිතො
සෙතං ගහෙතො නරකස්මිං තික්ඤ්චිං.

534. මෙනෙමෙ එකාන්තස්ස වු කට්ඨක වු ඩිය උපදවන, නියත මහාදුක් ඇති මහානිරයෙහි වැටෙන්නේ ය. ඔහුට ඒ මහානිරයට වඩා නොයෙක් ඥාණයෙන් මේ හුල ම උතුම් වෙයි.

535. මේ තෙමේ මාගේ මේ වදන් අසා දුකට පැමිණියේ ප්‍රාණය හරින්නේ ය. එහෙයින් මා විසින් මොහුගේ ජීවිත නිරෝධයක් නොකරන ලද්දේ වෙවිසි සිතා එය මම මොහු ඉදිරියෙහි නො කියමි.

536. මේ පුරුෂයා පිළිබඳ ඒ කාරණය මා විසින් දනගන්නා ලද. ඉදින් තෝ අපට අවසර දෙන්නෙහි නම් අනෙක් ප්‍රශ්නයක් ද අසන්නට කැමැත්තෙහි. එය ද විචාරමි. (ඒ ගැන) අපට නො කිපිය යුතු යි.

537. එද (අපේ ප්‍රථම දර්ශනයෙහි) එකාන්තයෙන් මාගේ ප්‍රතිඥාවක් විය. (එනම්) අප්‍රයත්නයාහට නො කිය යුතුය යනු යි. දන් වූ කලී මම නොපගේ නො කැමැත්තෙන් ඇදහිය යුතු වචන ඇත්තෙක් වීමි. එහෙයින් තෙපි මාගෙන් කැමැති සේ විචාරව. මම එය හැකි පමණින් ඔබට කියන්නෙමි.

538. යක්ෂය, මම යම්කිසිවක් ඇසින් දක්නෙමි ද ඒ සියල්ල ම මම අදහන්නෙමි, ඉදින් ඇසින් දක එය නො අදහන්නෙමි නම් මට නිග්‍රහ කළය කරව.

539. ඔබතුමාගේ මේ ප්‍රතිඥාව මට සැබෑ වේවා. දනගනු කැමැති ව පුද්ගල වූ සිකින් තොර වැ මා කියන ධර්මය අසා ප්‍රසාදය ලබන්න. ඔබ තුමන් විසින් අසන ලද්ද වූ ද, නො අසන ලද්ද වූ ද යම් ධර්මයක් වේ ද, ඒ සියල්ල දන්නා සැවියෙන් කියන්නෙමි.

540. තෙපි ශ්වෙතවර්ණ අශ්වයානයෙකින් හුල උන්නහු සම්පයට පැමිණෙවු ය. මේ යානය අද්භූත ය. දැකුම්කලු ය. මේ කිනම් කර්මයක විපාකයක් ද?

541. විශාලා නම් ඒ තගරමධ්‍යයෙහි මධ්‍යස්ථ මාර්ගයෙහි නරාවළක් විය. මම පහන් සිතැතියෙමි සුදු වූ එක් ගවභිසක් ගෙන ඒ නරාවළෙහි බැහුයෙමි.

542. එතස්මිං පාදානි පතිට්ඨපෙත්වා
මයඤ්ච අපෙඤ්ඤි ව අතිකක්ඛම්මිහ.
යානං ඉදං අබ්භූතං දස්සනොයාං
තස්සෙව කම්මස්ස අයං වීජාකො.
543. විචේණ්ණං ව තෙ සබ්බදිසා පභාසති
ගජෙධා ව තෙ සබ්බදිසා පවායති,
යකඤ්ඤිපනොසි මහානුභාවො
නග්ගො වාසි කිස්ස අයං වීජාකො.
544. අකකාධනො නිවච්ඡයන්තවිත්තො
සණ්ඨාති වාඩාති ජනං උපෙමි,¹
තස්සෙව කම්මස්ස අයං වීජාකො
දිබ්බො මෙ විචේණ්ණං සත්තං පභාසති.
545. යසඤ්ච කිත්තිඤ්ච ධම්මෙ ධීතානං
දිස්වාන මනෙතමි අයන්තවිත්තො,
තස්සෙව කම්මස්ස අයං වීජාකො
දිබ්බො මෙ ගජෙධා සත්තං පවායති.
546. සභායානං තිස්සමිං නභායානානං²
ථලෙ ගහෙත්වා නිදහිස්ස දස්සං,
බ්බිඛිජ්ජිකො නො ව පද්ධවිත්තො
තෙනමි නග්ගො කසිරා ව වුත්ති
547. යො කිළ්මානො පකරොති පාපං
තස්සිදිසං³ කම්මවිජාකමාහු
අකිළ්මානො පන යො කරොති
කිං තස්ස කම්මස්ස වීජාකමාහු.
548. යෙ දුට්ඨසංකප්පමනා මනුස්සා
කායෙන වාචාය ව සංකිලිට්ඨා,
කායස්ස හෙද අභිසම්පරායං
අසංසයං තෙ නිරයං උපෙතති.
549. අපරෙ පන සුගතිං ආයමානා
දුන්න රතා සංගතිකත්තභාවා,
කායස්ස හෙද අභිසම්පරායං
අසංසයං තෙ සුගතිං උපෙතති.

1. උපෙමි - මිත්තං.

2. නභායානානං - මිත්තං.

3. තස්සිදිසං - මිත්තං.

542. අපි දු පෙස්සෝ ද ඒ මතුයෙහි පා තබා ගමන් කෙළෙමු. මේ යානය අද්දුත යැ. දකුම්කලු යැ. ඒ කම්යාගේ මේ විපාක වෙයි.

543. යක්ෂය, තාගේ සිරුරු පැහැය ද සියලු දිගුන් බබළුවයි. තාගේ ගර්ච පුගන්ධය ද සියලු දිගුන් හමා යයි. දිව්‍ය සෘද්ධියට පැමිණි තෝ මහත් අනුභාව ඇත්තෙහි ය. යළි නිර්වස්ත්‍ර වෙති. මේ කවර කම්යක්ෂ්‍යගේ විපාක වේ ද?

544. (මම) ශ්‍රෝධ නොකරන්නෙමි නිසි පහන්සිත් ඇතියෙමි සිලුටු බසින් ජනයාට කථා කෙරෙමි. ඒ පින්කමෙහි මේ විපාක වෙයි. දිව්‍යමය වූ මාගේ ගර්චවර්ණය නිතර බබළයි.

545. ධම්මයෙහි පිහිටියවුන්ගේ යශය ද කීර්තිය ද දැක පහන් සිතැති-යෙමි එය ගුණවශයෙන් කියමි. ඒ කර්මයාගේ මේ විපාක වෙයි. මා සිරුරින් දිව්‍යමය ගන්ධය නිතර හමයි.

546. තොටෙහි නහන යහළුවන්ගේ වස්ත්‍ර ගොඩ සහවා තැබුවෙමි. එය සිතාහ පිණිස ය. ප්‍රදුෂ්ට සිතීන් (පැහැරගන්නා අදහසින්) නො වේ. ඒ පවින් නග්න වූයෙමි. මාගේ දිවිපැවැත්ම ද දුක් සහිත විය.

547. යමෙක් කෙළි අදහස් පෙරදැරි ව පවක් කෙරේ නම් ඔහුට මෙබඳු කර්මවිපාකයක් වේ ය යි පණ්ඩිතයෝ කියති. යමෙක් කෙළි අදහසක් නොමැති ව දුෂිත සිතීන් පව කෙරේ නම් ඒ පාපකර්මයාගේ විපාකය කොපමණ කටුක වේ ද යි (පණ්ඩිතයෝ) කීහු ද?

548. දුෂිත වූ චිත්තසංකල්පනා ඇති යම් මනුෂ්‍ය කෙනෙක් (ප්‍රාණ සාසාදියෙන්) කයින් හා වචනයෙන් කිලුටු වූවෝ වෙත් ද, ඔහු මරණින් මතු නිසැක ව ම නරකයට පැමිණෙත්.

549. සුගතිය පතන්නා වූ අන්‍යයෝ වූකලී, දීමෙහි ඇලුණු, සංග්‍රහ කරන ලද ආත්මභාව ඇත්තෝ වෙත් ද, ඔහු කායගෙදයෙන් පරලෙවිහි නිසැකව ම සුගතියට පැමිණෙත්.

550. තං කිතති ජානෙය්‍යං අහං අවේච්චි
කල්‍යාණපාපස්ස අයං විපාකො,
කිං වාහං දිස්වා අභිසද්දායෙය්‍යං
කො වාපි මං සද්දායෙය්‍යං එතං.
551. දිස්වා ච සුච්චා වා¹ අභිසද්දායස්ස
කල්‍යාණපාපෙ උභයෙ අසනෙත
කල්‍යාණපාපස්ස අයං විපාකො,
සියා නු සත්තා සුගතා දුගතා වා.
552. නො වෙස්සි කම්මානි කරෙය්‍යං මච්චා
කල්‍යාණපාපානි මනුස්සලොකෙ,
නාහෙස්සං සත්තා සුගතා දුගතා වා
භීතාපඤ්ඤා ච මනුස්සලොකෙ.
553. යස්මා ච කම්මානි කරොතති මච්චා
කල්‍යාණපාපානි මනුස්සලොකෙ,
තස්මා හි සත්තා සුගතා දුගතා වා
භීතාපඤ්ඤා ච මනුස්සලොකෙ.
554. ද්වියජ්ජ කම්මානං විපාකමානු
සුඛස්ස දුක්ඛස්ස ච වේදනීයං,
තා දෙවතායො පරිවාරයනති
පච්චිනති² බාලා ද්වියතං අපසසිනො.
555. නමස්සී කම්මානි සයං කතානි
දත්වාපි මෙ නස්සී සො ආදිපෙය්‍යා,
අවජාදනං සයනමච්චන්තපානං
තෙනමෙ නග්ගො කසිරා ච වුත්ති.
556. සියා නු ටො කාරණං කිංඤ්ච යකං
අවජාදනං යෙන තුචං ලහෙරං,
ආවික්ඛ මෙ තං යදස්සී හෙතු
සද්ධාසිතං හෙතු වචො සුභෙසාම.
557. කපපිතකො³ නාම ඉධස්සී හික්ඛු
කඩාසී සුසිලො අරතා විමුක්තො.
ගුණස්සුයො සංවුත්තපානිමොකො
සිතීගුතො උත්තමදිට්ඨිපකො.
558. සඤ්චො වදඤ්ඤා සුච්චො සුමුච්චො
සවාගමො සුපට්ඨික්කකො ච.
පුඤ්ඤස්ස ඛෙත්තං අරණවිහාරී
දෙවමනුස්සානස්ස දක්ඛිණෙය්‍යො.

1. සුච්චා - සිමු i.

2. පච්චිනති - සිමු i.

3. කපපිතකො - මරයා.

550. තා විසින් පින්පට් පිළිබඳ යම් විපාකයක් කියන ලද ද, එය මම කෙසේ දන අදහන්නෙමි ද? මම කිනම් නිදසුනක් දක එය ප්‍රතිඥා කරන්නෙමි ද? යළි, කවර පණ්ඩිතයෙක් එය මට විශ්වාස කරවන්නේ ද?

551. කුශලාකුශල කම්යාගේ විපාකය මේ යයි ප්‍රත්‍යක්ෂ වශයෙන් දක හෝ අසා එය අදහවු. පින්පට් යන දෙවැදෑරුම් කම්යන් නොමැති කල සත්ත්වයෝ සුගතියට හෝ ගියෝ ය. දුගතියට හෝ ගියෝ ය යි මෙය කෙසේ වන්නේ ද?

552. මේ මිනිස්ලොවැ මිනිස්සු පින්පට් නොකරන්නාහු නම්, සුගතියට හෝ දුගතියට ගිය සත්වයෝ නො වෙත්. මිනිස්ලොවැ උසස් පහත් අය ද නො වෙති.

553. යම් හෙයකින් මිනිස් ලොවැ මිනිස්සු පින්පට් කරන්නාහු ද එහෙයින් සුගතියට සහ දුගතියට ගිය සත්වයෝ ද වෙත්. මිනිස් ලොවැ උස්පහත් අය ද වෙත්.

554. සැප - දුක් විඳීමට සුදුසු වූ කුශලාකුශල කම්යන්ගේ දෙවැදෑරුම් විපාකය දන් කීහු. එනම්: පින්කළාහු දෙවියෝ වැ පසිඳුරන් පිණවත්. අඥානායෝ කුශලාකුශලයන්හි එල නො දක්නාහු පටිකම් කොට නිරයෙහි පැසෙත්.

555. තමා විසින් පෙර කළ පින්කම් ද මට නැත. යළි, වස්ත්‍ර ද සෙනසුන් ද ආභාරපාන ද (යමෙක්) දන් දී ඒ පින මට පමුණුවන්නේ නම් එබන්දෙක් ද මට නැත. එහෙයින් මම නග්න ද දුක් සහිත පැවතුම් ඇත්තෙමි ද වෙමි.

556. ප්‍රභය යම් හෙයකින් තෝ වස්ත්‍ර ලබන්නෙහි නම් එබඳු වූ කිසි කාරණයක් වන්නේ ද, ඉදින් එබඳු හෙතුවක් ඇත් නම් විශ්වාස කළ හැකි වූ ඒ හෙතුව මට කියව. ඒ හෙතුව සහිත වචනය මම ශ්‍රවණය කරමි.

557. මේ සම්පයෙහි ධ්‍යාන කරන සුදු වූ සිල්වත් වූ කප්පිනක නම් රහත් භික්ෂුනමක් ඇත. හෝ කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණේ ය. සංවාත ඉන්ද්‍රිය ඇත්තේ ය. සුරක්ෂිත ප්‍රාතිමොක්ෂ ඇත්තේ ය. (ක්ලෙශ දර්ශාපගමයෙන්) සිහිල් ය. උතුම් සමයන්ද්‍රාණ්ඩයෙන් යුක්ත ය.

558. මොළොක් ගුණ ඇති දන් දෙනාසුලු මනා වචන ඇති නොහොත් කීකරු වූ යහපත් මුහුණක් ඇති මැනවින් දන් ආගම ධර්මය ඇති පමණ දන කපා කරන පින් කෙතක් වූ මෙමන්ත්‍රිවිහරණ ඇති ඒ මහණ දෙව්මිනිසුන් ගේ දක්ෂිණාවට යුද්ධයෙකි.

559. සනෙතා විධුමො අනිසො නිරාසො
මුනෙතා විසලෙලා අමමො අවබෙසා,
නිරුපධි සබ්බපපඤ්ඤා ධර්මො
තිසෙසා විජ්ජා අනුපපනෙතා ජුතීමා.
560. අපසඤ්ඤානො දිස්වාපි න සුජානො
මුනිති නං වජ්ජිසු වොහරන්ති,
ජානන්ති තං යක්ඛගුතා අනෙජං
කල්‍යාණධම්මං විවරන්ති¹ ලොකෙ.
561. තස්ස තුවං එකං සුභං දුවෙ වා
මමුඤ්ඤිත්වාන සථෙ දදෙජ්,
පටිග්ගහිතාති ව තාති අසසු
මමඤ්ඤා පසෙසථ සන්නද්ධසුභං.
562. කසමිං පදෙසෙ සමණං වසන්තං
ගන්තවාන පසෙසමු මයං ඉද්දති,
සමණ² කඤ්ඤං විවික්ඛිජිත්තඤ්ඤා
දිට්ඨිවිසුකාති ව කො විනොදයෙ.³
563. එසො නිසිනෙතා කපිනඵමනායං
පරිවාරිතො දෙවතාහි බහුති,
ධම්මං කරං භාසති සව්වනාමො
සක්කම්මාවෙරතෙ අපමනෙතා.
564. තථාහං කසසාමි ගන්තො ඉද්දති
අවජාදයිසුං සමණං සුගෙන,
පටිග්ගහිතාති ව තාති අසසු
තුවඤ්ඤා පසෙසමු සන්නද්ධසුභං.
565. මා අක්කමණ පබ්බජිතං උපාගමි
සාධු වො ලිව්ච්චි නෙස ධම්මො,
කතො ව කාලෙ උපසංඛ්‍යාමිත්වා
තත්තෙව පස්සාහි රහො නිසින්නං.
566. තථාති වත්වා අගමාසි තත්ත
පරිවාරිතො දසගණෙන ලිව්ච්චි,
යො තං නගරං උපසංඛ්‍යාමිත්වා
වාසුපගච්ඡිත්ව සකෙ නිවෙසනෙ.

1. විවරන්තං - සිමු 1

2. යො භිජ්ජ - මජ්ඣ.

3. විනොදයෙ මෙ - මජ්ඣ.

559 සන්ත්‍රන් කෙලෙස් ඇති, පහවු මිථ්‍යාවිතරක ධුම ඇති, නිදුක් වූ, ආශා රහිත, සියලු හවදුකින් මිදුණු, පහවු රාගාදිහුල් ඇති, මමන්වයෙන් තොර වූ, අවංක වූ, උපති රහිත වූ, නැසු සියලු ප්‍රපඤ්ච ඇති, ත්‍රිවිද්‍යාවට පිළිවෙළින් පැමිණි, ඥාන දෘෂ්ටියෙන් දීප්තිමත් වූ,

560. අප්‍රකට වූ, දැක ද "මෙබඳු කෙනෙකැ"යි සුවසේ නො දත හැකි හික්ෂුනාමකි හේ. වැදෑරුණු අතර මුනිවරයෙකැ යි කියනු ලැබේ. ලොකයෙහි යක්ෂ භූතයෝ ද තෘෂ්ණා රහිත වූ ඌලාදි යහපත් ගුණැති ඒ හික්ෂු නාම "රහත්" යයි දනිත්. ගුණ කියමින් හැසිරෙත්.

561. තෙපි ඒ කප්පිනක මහතෙරුන්හට එක් පිළි සහළක් හෝ දෙකක් හෝ මා උදෙසා දෙන්නේ නම් ඒ තෙරුන් විසින් ද ඒ පිළි පිළිගන්නා ලද්දේ නම් එවිට මනාව හැඳ පෙරවූ පිළි ඇති මා ද තෙපි දක්නාහු ය.

562. කිනම් පෙදෙසක වසන ඒ මහණහු වෙත දැන් අපි ගොස් දක්නෙමු ද, ඒ කවරෙක් අපගේ සැකය ද විවිකිත්සාව හා මිථ්‍යාදෘෂ්ටි නැමැති හුල් ද දුරු කරන්නේ ද?

563. කපිතථිව්‍යා නම් පෙදෙසෙහි වැඩහුන් සංඛ්‍යාතම ඇති ස්වකීය ආවායථි විනයෙහි නොපමා වූ ඒ කප්පිනක මහණ තෙමේ බොහෝ දෙවියන් විසින් පිරිවරන ලද්දේ දැහැමි කරා කියයි.

564. "මම එසේ කරන්නෙමි. දැන් ඒ මහණහු වෙත ගොස් උන්වහන්සේ පිළිසහළකින් හඳවන්නෙමි. ඒ පිළි ඒ මහණ විසින් පිළිගන්නා ලද නම් පිළියෙන් සැරසුණු තා ද දක්නෙමු.

565. පින්වත් ලිච්ඡවී රජතුමනි, නුසුදුසු කලා පැවිද්දහු වෙත නො එළඹෙන්නේ මැනැවි. නො කල්හි එලැඹීම රජුන් වූ තොපගේ ධර්මය නො වේ. එහෙයින් සුදුසුකල්හි එලඹූ එතන්හි මැ රහොගත වූ හුන් තෙරහු බලව.

566. ඒ ලිච්ඡවී රජතුමා "එසේය"යි කියා දහගණයා විසින් පිරිවරන ලදුවා එහි ගියේ ය. ඒ නුවරට පැමිණ සිය නිවසෙහි විසීමට එළැඹිසේ ය.

567. කතො ව කාලෙ ගිහිකිව්වානි කඤ්ඤා
නාහාඤ්ඤා පිච්ඤා ව ඛණං ලභිතො,
විවෙය්‍යා පෙළාතො යුගානි අට්ඨ
ගාහාපට්ඨි ද්‍යුගගණෙන ලිච්ඡති.
568. සො තං පදෙසං උපසංඛ්‍යාමිතො
කම්මදාසං සමණං සන්තප්පිතං,
පටිසංකමනං ගොචරතො නිවිත්තං
සිනිභුතං රුක්ඛවුලෙ නිසින්නං.
569. කමෙතං අවොච උපසංඛ්‍යාමිතො
අප්පාඛාධං ඵාසුච්ඡාරණං පුච්ඡි,
වෙය්‍යාලියං ලිච්ඡතිතං හදනෙන
ජානන්ති මං ලිච්ඡති අමබසක්ඛරො.
570. ඉමානි මෙ අට්ඨයුගා සුභානි
පතිගණ්‍යා හනෙතා පද්දම් භුංගං.
තෙනෙව අනෙතා ඉධාගතොසම්
යථා අහං අත්තමනො හවෙය්‍යං.
571. දුරතොච සමණා බ්‍රාහ්මණා ච
නිවෙසනං තෙ පටිච්ඡේදයන්ති,
පතනානි භිජ්ජන්ති ච තෙ නිවෙසනෙ
සංඛ්‍යාචියො වාපි විපාටයන්ති.¹
572. අරාපරෙ පාදකුරාරිකාහි
අවංසිරා සමණා පාතයන්ති,
ඵතාදිසං පබ්බජිතා විහෙසං
තයා කතං සමණා පාපුණන්ති.
573. කිණෙන තෙලමි න තං අද්ධි
මුළුභස්ස මහගමි න පාවද්ධි,
අත්ථස්ස දණ්ඩං සයමාදියාසි
ඵතාදියො කදරියො අසංවුතො²
අථ තං තෙන විණෙණෙන කිමෙව දිස්සා
අමෙහෙති සහ සංචිහාගං කරොසි,
574. පටෙට්ඨම් හතෙත යං තං විදෙසි
විහෙසසිං සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ ච,
බිඨවජ්ජිකො නො ච පද්ධව්විකො
ඵතමි මෙ දුක්ඛවට්ඨෙව හතෙත.

1. විදුළයන්ති - මරණ.

2. අසංවුතො කුචං - මරණ.

567. ඉක්කිති ලිච්ඡවී රජ සුදුසු කාලයෙහි ගිහිකෘත්‍යයන් කොට දිය නා කා බී යහපත් මොහොතක් ලැබ පෙට්ටියෙන් පිළිසහළ අටක් තෝරා ගෙන දසගණයා ලවා ගන්වා ගෙන ගියේ ය.

568. එරජ ඒ පෙදෙසට එළඹ සන්ත්‍රන් සිතැති පිණ්ඩසාතයෙන් පෙරළා එන, ගොදුරුගමින් නැවතුණු, සිහිල්වූ, රුක්මුල්හි හුන් ඒ මහණු දිවි.

569. උත්චන්ද්‍රයේ වෙත එළඹ නිරෝගබව ද එාසුවිහරණය ද විචාළේ ය. "වහන්ස, මම විශාලා මහනුවර ලිච්ඡවී රජ වෙමි. අම්බසක්ඛර නම් වූ ලිච්ඡවී රජ යයි ජනයෝ මා දනිත්" යයි කී ය.

570. වහන්ස, මහතර වූ මේ අට පිළිසහළ පිළිගන්න. මම මෙය ඔබවහන්සේට දෙමි. යම්පේ මම සතුටු වෙමි ද ඒ කරුණෙන් ම මම මෙහි පැමිණියෙමි.

571. ශ්‍රමණයෝ ද ඉ්‍රාත්මණයෝ ද තොපගේ නිවෙස දුරින් ම දුරු කරත්. තොපගේ ගේ සම්පයෙහි දී සාත්‍රයෝ බිඳෙත්, සහළ සිවුරු ද ඉරාදමත්.

572. යළි පා නැමැති කෙට්ටිවලින් සමහර මහණු හිස යටිකුරු කොට හෙළනු ලැබෙති. පැවිදි වූ මහණු තොප කළ මෙබඳු වෙහෙසට පැමිණෙත්.

573. තෙපි තණ අතින් තෙල් බිඳකුදු නුදුන්නහු ය. මංවුළා වුවකු හට මග දු නො කීවහු ය. අන්ධයාගේ සැරයටිය තුමු ම පැහැර ගත්තහු ය. මෙබඳු තදමසුරු වූ නො හික්මුණු තෙපි යළි කවර භූණයකින් කුමක් දක අප සමග සංවිභාග කරනු ද?

574. වහන්ස, තෙපි යමක් කීවහු නම් මම එය පිළිගනිමි. ක්‍රීඩා-සිත් ඇතිව දුෂිත සිතින් තොර වූ මම මහණ බමුණෙකට වෙහෙස කෙළෙමි. වහන්ස, මේ ද මා කළ නපුරෙකි.

575. බිඬ්ඛාය යසෙඤ්ඤා පසවිති පාපං.
වේදෙති දුක්ඛං අසමනතභොගී,
දහරො යුවා නග්ගනියසස භාගී
කිංසු තතො දුක්ඛතරස්ස භොගී.
576. තං දිස්වා සංවේගමලස්සං හතෙන
තංගව්වයා තාහං දදමි දනං,
පටිගණහ හතෙන චත්සුගානි අට්ඨ
යක්ඛසසිමා ගව්ජනතු දක්ඛිණොයො.
577. අඤ්ඤා හි දනං බහුධා පසස්සං
දදෙතො ව තෙ අක්ඛයධම්මමනුඤ්ඤා,
පටිගණනාමි තෙ චත්සුගානි අට්ඨ
යක්ඛසසිමා ගව්ජනතු දක්ඛිණොයො.
578. තතො ව සො ආවමයිති ලිච්ඡති
රේරස්ස දත්වාන යුගානි අට්ඨ,
පටිගණනානි ව තානි වසසු
යක්ඛණ්ඩ පණ්ණර සත්තඤ්ඤාසං.
579. තමඤ්ඤා චන්දනසාරලික්ඛං
ආජ්ඣෙය්ගමාරුළුභවුළාරවණං,
අලංකරං සාධු නිවත්තදස්සං
පටිවාටිතං යක්ඛමනිද්ධිපතං.
580. සො තං දිස්වා අතමතො උදග්ගො
පහට්ඨවිතො ව සුභග්ගරුපො,
කම්මණ්ඩු දිස්වාන මහාවිපාකං
සන්දිට්ඨිකං චක්ඛුනා සමිකත්වා.
581. තමෙනං අවොච උපසංඛ්‍යමිති
දස්සාමි දනං සමණත්‍රාහමණානං,
න චාපි මෙ කිංඤ්ඤි අදෙය්ගමණී
තුචං ව මෙ යක්ඛ බහුපකාරොති.
582. තුචං ව මෙ ලිච්ඡති එකදෙසං
අද්ධි දනානි අමොසමෙතං,
සොහං කට්ඨස්සාමි තයා ව! සක්ඛිං
අමානුසො මානුසකෙන සද්ධිනිති.

575. කෙළිසිතින් පව් රැස් කොට එක් ප්‍රත්‍යයෙක් අසම්පූර්ණ භෞත ඇත්තේ යොවනයෙන් යුත් තරුණයෙක් වූ නන්දනාචාර්යවරයාට හිමි වූ දුක් වීදි. එයට වඩා ඉතා දුඃසාක්ෂි මොහුට තෙසේ වේ ද?

576. වහන්ස, ඔහු දැක සංවේගය ලද්දෙයි. එහෙයින් මම ඔබට මේ පිළි දන්දෙමි. වහන්ස, මේ පිළියහළ අට පිළිගනු මැනව. මේ පින් ප්‍රත්‍යයාට පැමිණේවා.

577. දන්දීම එකාන්තයෙන් (බුද්ධාදීන් විසින්) නන් අයුරින් පසස්නා ලදී. දන්දෙන තොපගේ ධනය නොගෙවෙන සැහැවි ඇති වේවා. තොපගේ පිළියහළ අට මම පිළිගනිමි. මේ පින් ප්‍රත්‍යයාට පැමිණේවා.

578. ඉක්බිති ඒ ලිච්චි රජ මුවසෝද ගෙන තෙරුන්ට ඒ පිළි සහළ අට පිරිනමා “මේ පිළි ගනුලැබේවා, පිළි හැඳගත් ප්‍රත්‍යයා ද දක්නට ලැබේවා”යි කී.

579. රජ සඳුන්සුණු තවරගත් සිරුරු ඇති ආජානිය අසුපිට නැගී මනහර රූපපු ඇති මොනවට හැඳගත් වස්ත්‍රයෙන් සැරසුණු පිරිවර ජනයා විසින් පිරිවරන ලද මහත් දිව්‍යර්ථයට පැමිණි ඒ ප්‍රත්‍යයා දුටුවේ ය.

580. රජතෙම ඔහු දැක සතුටුසිත් ඇති ව, ඔදවැඩුණු සිත් ඇති ව, කුටුපහටුසිත් ඇති වූ, අතිශයින් සුන්දර ස්වරූප ඇති ව සාන්ද්‍රාභික කම්ප ද කර්ම විපාකය ද සියැසින් පසක් කොට දැක,

581. ප්‍රත්‍යයා වෙත පැමිණ මෙසේ කී ය: “මම මහණ බමුණනට දන් දෙන්නෙමි. මාගේ නො දියයුතු කිසි වස්තුවක් නැත. ප්‍රත්‍යය තෝ ද මට බොහෝ උපකාර වූයෙහි”යි.

582. ලිච්චි රජතුමනි තෙපි ද මට සිවුපසයෙන් එක් කොටසක් වූ පිළි දන් දුන්නහු ය. ඒ දත තිස් නොවෙයි. ඒ අමනුෂ්‍ය වූ මම මනුෂ්‍ය වූ තොප හා සමග ම සාක්ෂ්‍ය කරන්නෙමි.

583. ගතී ච බන්ධු ච පරායණඤ්ඤා
මිත්තො මමාසි අථ දෙවතාසි,
යාචාමහං¹ පඤ්ඤාලිකො හවිත්වා
ඉච්ඡාමි තං යක්ඛ පුත්‍රාසි දඤ්ඤන්ති.
584. සචෙ තුවං අක්ඛයෙධා හවික්ඛසි
කදරියරුපො විපට්ඨසන්නවිත්තො,
තෙනෙව මං න ලච්ඡසි අක්ඛනාය
දිසවා ච තං නොසි ච ආලපික්ඛං.
585. සචෙ² තුවං හවික්ඛසි ධම්මභාරවො
දුතො රතො සංගහිතසන්නාචො,
ඕපානභුතො සමණව්‍යාභුණානං
එවං මමං ලච්ඡසි අක්ඛනාය.
586. දිසවා ච තං ආලපික්ඛං හදනොත
ඉමඤ්ඤා සුලතො ලහුං පමුඤ්ඤා,
යතො නිදනං අකරිමහ සක්ඛිං
මඤ්ඤාම සුලාචුක්ඛස්ස කාරණං.
587. තෙ අඤ්ඤාම ඤ්ඤාං අකරිමහ සක්ඛිං
අයඤ්ඤා සුලාචුක්ඛො³ ලහුං පමුඤ්ඤා,
ස සක්ඛව ධම්මානි සමාවරතොතා
මුච්චෙය්‍ය යො නිරයා ච තමො.
588. කම්මං සියා අඤ්ඤානු වේදනියං
කපපිතකඤ්ඤා උපසංඛ්‍යමිත්වා,
තෙනෙව සහ සංවිහරිත්වා කාලෙ
සයමමුච්චෙත්ථපතිසජ්ජ පුච්ඡ.
589. යො තෙ අක්ඛිස්සති එතමත්ථං
තමෙව භික්ඛුං උපසංඛ්‍යමිත්වා,
පුච්ඡස්ස අඤ්ඤාත්ථිකො තො ච පද්ධට්ඨිත්තො
යො තෙ සුතං අසුතං වාසි ධම්මං,
සබ්බමි අක්ඛිස්සති යථා පජානං.
590. යො තත්ථ රහස්සං සමුලලපිත්වා
සක්ඛිං කරිත්වාන අමානුසෙන,
පකස්සාමි යො ලිච්ඡවිතං සක්ඛායං
අථ මුච්චි පරිසං යනතිස්සිත්තං.

1. යාචාමි තං - මගේ.

2. සචෙ යන - මගේ.

3. සුලතො - මගේ.

583. යක්ෂය තෙපි මට යා යුතු තැන ද, නැයා ද, පිහිට ද, මිත්‍රයා ද වඩු. යළි මාගේ දේවතාවා ද වඩු. මම බැඳිලි ව අයදිමි. මම යළිත් තොප දැකීමට කැමැත්තෙමි.

584. ඉදින් තෙපි සැදහැ නැති වන්නහු නම් තදමසුරුගති ඇත්තහු නම් විපිළිපත් සිත් ඇත්තහු නම් ඒ හෙතුවෙන් ම මා දැක්ම නොලබන්නහු ය. මම ද තෙපි දැකත් කරා නො කරන්නෙමි.

585. ඉදින් තෙපි කුශලධර්මයෙහි ගෞරව ඇති වන්නහු නම් දන්දීමෙහි ඇලුණහු සියදිවියෙහි යහපත සලසා ගන්නහු මහණ බවුණනට පැත්තැළක් මෙන් වන්නහු නම් එසේ වූ කල්හි තෙපි මා දක්නට ලබන්නහු ය.

586. වහන්ස, තොප දක ද මම කරා කරන්නෙමි. තොපට යහපතක් වේවා, යමකු කරුණු කොට අපි සාක්ෂ්‍ය කෙළෙවු ද, ඒ (අනෙකකු නොව) හුල සිටි පුරුෂයා වෙත පැමිණීම නිසා ය යි සිතමි. මේ පුරුෂයා ද වහා හුලින් මුදනු මැනව.

587. ඒ අපි දෙදෙන එකිනෙකා සාක්ෂ්‍ය කෙළෙවු. මේ පුරුෂයාත් වහා මිදුණේ සකසා කුසල්දම් කරමින් ඒ නිරයෙන් ද මිදෙන්නේ ය.

588. අත් තැනක වින්ද යුතු වූ අකුශලකර්මයක් ද ඔහුට වන්නේ ය. ඔහු සමග ම සුදුසු කලා කප්පිනක තෙරුන් කරා එළඹ සම්පයෙහි හිඳ අත් බෙද දී හවුුවෙහි ම විවාරවු.

589. උන් වහන්සේ තොපට මේ කරුණ කියන්නාහ. ඒ මහණ වෙත ම එළඹ එය දනගනු කැමැති ව ප්‍රදූෂිත සිත් නැති ව විවාරවු. බොහෝ ඇසුපිරු තැන් ඇති ඒ මහණ තොප විසින් පෙර අසන ලද්ද වූ ද නො අසන ලද්ද වූ ද සියලු කුසල දහම් තමා දත් පරිද්දෙන් කියන්නේ ය. (සුගතිගාමී වූ ධර්ම කියන්නේ ය)

590. ඒ රජතුමා එහි දී අමනුෂ්‍යයා සමඟ රහසින් කරා කොට සාක්ෂ්‍ය කොට ගෙන ලිව්වන්ගේ සම්පයට ගියේ ය. යළි හේ රැස් ව හුන් ලිව්වි පිරිසට මෙසේ කී ය.

591. සුඤ්ඤානං භොගෙත්තං මම එකවාක්ඛං
වරං වරික්ඛං උභික්ඛාමි අත්ථං,
සුලාචුතො පුරිසො පුද්ගලමෙමා
පඤ්ඤිතදණ්ණො අනුසත්ත රූපො
592. එත්තාවතා වීසති රහතිමත්තා
යත්තො ආචුතො නෙව ජීවති න මත්තො,
තාහං මොව්ඨික්ඛාමි දුනි
යරාමති අනුජානානු සංඛොති.
593. එතඤ්ඤි අඤ්ඤං ව උත්ථං පමුඤ්ඤි
ත්තො තං වදෙථ තථා කරොහං,
යථා පජානාසි තථා කරොහි
යරාමති අනුජානාති සංඛොති.
594. සො තං පදෙසං උපසංඛික්ඛිත්වා
සුලාචුතං මොව්ඨි ඛික්ඛමෙව,
මා භාසි සම්මාති ව තං අවොච
තික්ඛිව්ඤ්ඤානාඤ්ඤි උපට්ඨපෙසි.
595. කප්පිතඤ්ඤි උපසංඛික්ඛිත්වා
තෙන සමං සංවිහරිත්වා කාලෙ,
සයමුච්චෙනුපතිසප්ප ලිච්චි
තරෙව පුට්ඨස්ස නං කාරණස්සිත්තො.
596. සුලාචුතො පුරිසො පුද්ගලමෙමා
පඤ්ඤිතදණ්ණො අනුසත්ත රූපො,
එත්තාවතා වීසතිරහතිමත්තා
යත්තො ආචුතො නෙව ජීවති න මත්තො.
597. සො මොව්ඨිත්තො ගන්තො මයා ඉදුනි
එතස්ස යසංගස්ස වළොභි හගොත,
සියා නු මො කාරණං කිඤ්ඤිදෙව
යෙන සො නිරයං නො වපෙය්‍ය
598. ආවික්ඛ හගොත යදි අත්ථී හෙතු
සද්ධාසිත්තං හෙතු වළොභි සුඤ්ඤාමි,
න තෙසං කම්මානං වීතාසමත්ථී
අවෙදස්සිත්වා ඉධ බ්‍රාහ්මිණාවො.

591. පින්වත්නි, මාගේ එක් බසක් අසන්න. මම තොපගෙන් වරයක් ඉල්ලන්නෙමි. ඉල්ලන ඒ වරය ලබන්නෙමි. රුදුරුකම් ඇති කළ දඬුවම් ඇති හුලා හිඳුවනු ලැබූ පුරුෂ තෙමේ රජු කෙරෙහි ඇලුණු ස්වභාව ඇත්තෙකි.

592. හුල්හි හිඳුවූ ද පටන් මෙතෙක් විසිඳයක් පමණ ය. හේ නො ම ජීවත් වේ. මෙළේ ද නො ම වෙයි. මම දැන් කැමැති සේ ඔහු මුදන්නෙමි. සමූහයා අනුමත කෙරේවා.

593. මොහු ද රජඅණ ලද අනිකා ද වහා මුදන්න. එසේ කරන තොපට කවරෙක් නම් "එසේ නො කරව්"යි කියන්නේ ද? යම් සේ තෙපි හඬ වූ නම් විසිපරිදි එසේ කරවු. (මහජන) සමූහයා (එය) අනුමත කෙරෙයි.

594. ඒ රජතෙමේ එ පෙදෙසට ගොස් හුලා හුන් පුරුෂයා වහාම මිදව් ය. "මිත්‍රය, ධීය නොව"යි ද ඔහුට කී ය. වෙදුන් ද ඔහු ළඟට එව් ය.

595. එකරුණ දනගනු කැමති ලිවිස්වී රජ තෙමේ ඔහු සමඟ සුදුසු කාලයෙහි කස්පිනක තෙරුන් කරා එළඹ දන් බෙද දී ඉදිරිපිට හිඳ ඔබගෙන් එසේ ම වීච්ඡේ ය.

596. හුලා හිඳුවන ලද කළ රුදුරුකම් ඇති වීදින ලද සිරුරු දඬුවම් ඇති මිනිස් තෙමේ රජුකෙරෙහි ඇලුම්ගති ඇත්තෙක. යම් දිනක හේ හුලා හිඳුවන ලද නම් එද පටන් අද දක්වා විසිඳයක් පමණ ඉක්මැ ගියේ ය. හේ ජීවත් වන්නේත් මළේත් නො වේ.

597. වහන්ස, මා විසින් එහි ගොස් ඒ පුරුෂ තෙමේ දැන් නිදහස් කරන ලද. ප්‍රත්‍යයාගේ කීම නිසා මෙසේ කෙළෙමි. යම් හෙයකින් හේ නිරයට නො යන්නේ නම්, එබඳු කිසියම් මැ කාරණයක් ඇත්තේ ද?

598. වහන්ස, ඉදින් එබඳු කරුණක් ඇත් නම් කියනු මැනවි. ඇදහිය හැකි සකාරණ වචනය ම අසවු. මෙලොවැ කළ ඒ කර්මයන්ගේ විසාක නො වීද වැනසීමෙන් ගෙවීමක් නැත්තේ ද?

599. සථෙ ස ධම්මානි¹ සමාවරෙයා
සකකම්භ රක්ඛන්දිවමපමග්ගො
මුලෙවයා සො නිරයා ච තමහා
කමමං සියා අඤ්ඤත්ථ වෙදනීයනති.
600. අඤ්ඤානො එසො පුරිසස්ස අපෙඨා
මමමෙදනි අනුකමප හතොත,
අනුසාය මං ඔවද භූරිපඤ්ඤ
යථා අහං නො නිරයං වජෙයානති.
601. අපෙඨව බුද්ධං සරණං උපෙඨී
ධම්මඤ්ඤ සම්මඤ්ඤ පසන්නචිත්තො,
තථෙව සිසක්ඛය පදනි පඤ්ඤ
අබණ්ඩ ඵුලලානි සමාදියංසු.
602. පාණාතිපාතා වීරමඤ්ඤ ඛිප්පං
ලොකෙ අදිත්තං පරිවජ්ජයාසු
අමජජපො මා ච මුසා අහංණි
සකෙතා දුරෙතා ච හොති කුට්ඨො,
ඉමඤ්ඤ අරියං අට්ඨඛයවරෙත්ථුපෙනා
සමාදියාති කුසලං සුමුද්දයං.
603. වීවරං පිණ්ඩපාතඤ්ඤ පට්ටයං සයනාසනං
අනාං පානං ධාදනීයං වස්සෙයනාසනානි ච,
දදති උජ්ඣුතෙසු විප්පසනෙතනා වෙතසා.
604. භික්ඛු පි සීලසමපනො වීතරාගෙ ධත්තසුතෙ
තපෙපඨි අනතපානෙනා සද පුඤ්ඤං පට්ඨති.
605. එවඤ්ඤ ධම්මානි සමාවරෙනො
සකකම්භ රක්ඛන්දිවමපමග්ගො,
මුලෙවයා සො තං නිරයා ච තමහා
කමමං සියා අඤ්ඤත්ථ වෙදනීයනති.
606. අපෙඨ ව බුද්ධං සරණං උපෙඨී
ධම්මඤ්ඤ සම්මඤ්ඤ පසන්නචිත්තො,
තථෙව සිසක්ඛය පදනි පඤ්ඤ
අබණ්ඩ ඵුලලානි සමාදියාමි.
607. පාණාතිපාතා වීරමාමි ඛිප්පං
ලොකෙ අදිත්තං පරිවජ්ජයාමි,
අමජජපො නො ච මුසා හංණාමි
සකෙතා දුරෙතා ච හොමි කුට්ඨො,
ඉමඤ්ඤ අරියං අට්ඨඛය වරෙත්ථුපෙනා,
සමාදියාමි කුසලං සුමුද්දයං.

599. ඉදින් හේ දිව්‍ය රෙක්ඛි නොපමාවැ (පෙර කළ පව්කම් මඩනට සමත්) කුසල්දහම් හි මොනොවට හැසිරෙන්නේ ද, හේ නිරාදූක්ති මිඳෙන්නේ ය. අපරාපරියවෙදනිය කර්මය අත් හවයෙක වින්ද යුතු වන්නේ ය.

600. වහන්ස, (ඒ) මිනිසාගේ මෙකරුණ දන්නා ලද ය. මා කෙරෙහි ද දන් අනුනුම්පා කරන්න. මහනුවණැති උතුමාණෙනි, යම් භෙයෙකින් මම නිරයට නො යම් ද එසෙයින් මට අනුශාසනා කරන්න.

601. (තෝ) පහන්සින් ඇත්තෙහි අද ම බුදුන් සරණ යව, ධර්මය ද සංඝයා ද සරණ යව, එසෙයින් ම සිකපද පස නො සිඳ නො කඩ කොට සමාදන් වෙව්.

602. වහා පණ්ඩායෙන් වෙන් වෙව්. ලෙව්හි නුදුන් දැ ගැන්ම දුරු කරව්. රහමෙර පානය නො කර. මුසවා ද නො කිය. ස්වදුරසන්-තොෂයෙන් සතුටු වෙව්. මේ උතුම් අවහින් යුත් සුඛවිපාක දෙන පිරිසුදු අනවදා ශීලය සමාදන් වෙව්.

603. සිවුරු ය, පිණ්ඩපාත ය, ගීලන්පඟය, (ආවාසාදි) සෙනසුන් ය, ආහාරය, පානය, කායුතු දය, වස්ත්‍ර හා මඤ්චපීඨාදි සෙනසුන් ය යන මෙය වෙසෙයින් පහන් සිතින් සෘජුප්‍රතිපත්ත සහනට දෙව්.

604. විතරාගී බහුග්‍රහ ශීලසම්පන්න භික්ෂූන් ද ආහාරපානයෙන් තර්පණය කරව්. (මේ පිළිවෙත) හැම ද පින් වඩනේ ය.

605. මෙසෙයින් දිව්‍ය නොපමාවැ කුසල්දහම්හි හැසිරෙන තෝ නිරාදූක්ති මිඳෙන්නෙහි. පාපකර්මය (අපරාපරිය වශයෙන්) අත් තන්හි විදිය යුතු වන්නේ ය.

606. අද ම පහන්සින් ඇතියෙම් බුදුන් සරණ කොට එළඹෙමි. ධර්මය ද සංඝයා ද (සරණ කොට එළඹෙමි.) එසෙයින් ම සිකපද පස නො කඩ කොට සපුරා සමාදන් වෙමි.

607. මෙලොවැ වහා පණ්ඩායෙන් වළකිමි, අධිනාදන දුරු කෙරෙමි. මත්පැන් නො බොන්නෙමි වෙමි. මුසවා නො ද බෙණෙමි, ස්වදුරසන්තොෂයෙන් සතුටු වෙමි. මේ ආයුධ වූ උතුම් අවහින් යුත් සුඛ විපාක දෙන නිරවදා වූ ශීලය සමාදන් වෙමි.

608. ඵ්විරං පිණ්ඩපාතකඤ්චි පච්චියං සයනාසනං,
අනන්තං පානං ඛාදනීයං චක්ඛසෙනාසනානි ව.
609. භික්ඛු පි සීලසම්පන්නෙ විතරාගෙ ඛුද්ධුතෙ,
දදමි න විකම්පාමි බුද්ධානං සාසනෙ රතො.
610. එතාදියො ලිච්චි අමබසක්ඛරො
වෙසාලියං අඤ්ඤතරො උපායකො,
සදො භූද්ධකාරකරො ච භික්ඛු
සමන්තඤ්චි සක්කවච්ඡි තද උපට්ඨති.
611. සුලාචුතො ච අරොගො හුස්වා
සෙරි සුඛි පබ්බජ්ජං උපාගමි,
භික්ඛුඤ්චි ආගමි කප්පිනකුක්කමං
උගොපි සාම ඤ්ඤඵලානි අරුකිභු.
612. එතාදියා සද්දුරිසාන සෙවනා
මහපථලා ගොති සත්තං විජානතං,
සුලාචුතො අනුචරං අරුක්ඛි
ඵලං කනිට්ඨං පන අමබසක්ඛරො'ති.

අමබසක්ඛරපෙතවික්‍රම පට්ඨමං.

4. 2

613. සුඤ්ඤාඵ සක්ඛස්ස ච වාණිජාන ච
සමාගමො යස්ස තද අගොසි,
යථා කථං ඉතරිතරෙන වාපි
සුභාසිතං තඤ්චි සුඤ්ඤාඵ සමෙඛි.
614. යො යො අහු රාජා පායාසි නාමො
භුමිමානං සහව්‍යගතො' යසස්සි,
යො මොදමානොව සකෙ වීමානෙ
අමාත්‍යසො මාත්‍යසෙ අරුකිභාසිති.
615. විචෙඩ්ධ අරුඤ්ඤ අමනුස්සව්‍යානෙ
කතානාමෙ අපෙසාදකෙ අපහගකෙඛි,
සුද්දගගමෙ වණ්ණපථස්ස මජ්ඣෙඛි,
විඩ්ධං භයා නට්ඨමනා මනුස්සා.

1. සුඤ්ඤාඵ - සීලි 11 මෙසං.

2. සහව්‍ය - මෙසං.

608. සිවුරුද, පිණ්ඩසානය ද, සෙනසුන් ද, ආහාරසානද කැපුතුද ද වස්තු...(ආවාසාදි) සෙනසුන් ද,

609. බුදුසසුන්හි ඇලුණු මම සිල්වත් වූ බොහෝ ඇසු පිරුතැන් ඇති විතරාහී වූ හික්ෂුන්ට දන් දෙමි. ඒ සිවුපසදන් කඩ නො කරමි.

610. මෙවැනි ඒ අම්බසක්ඛර නම් ලිච්ඡවීරජ එකලා විසල්පුර සැදුහැවත් මොළොක් සිත් ඇති එක්තරා උවසුවෙක් වැ උපකාර කරන සුලු වූයේ බික්සහනට සකසා උවටැත් කෙළේ ය.

611. හුලා හිඳවූ මිනිසා ද නිරොග වැ සුව පත් වැ තමා කැමැති පරිදි හැසිරෙන්නේ උතුම් කප්පිනක තෙරුන් කරා එලඹූ පැවිදිවූයේ ය. මෙසේ ඒ දෙදෙනා ම ශ්‍රමණය එළයනට හෙවත් මහපළයනට පැමිණියහ.

612. සත්පුරුෂයන්ගේ මෙවැනි ආශ්‍රය කරුණු දන්නා සත්පුරුෂයනට මහත් එළ ඇති වෙයි. හුලා හුන් මිනිසා රහත්එළය ලබාගනී. අම්බසක්ඛර රජ වනාහි සොවාන් විය.

අම්බසක්ඛර ප්‍රෙතවස්තු යි.

4. 2

613. එකලා සෙරිස්සක දෙවිපුතුගේ ද වෙළෙඳුන්ගේ ද මරුකතර දී යම් එක්වීමෙක් වී ද එය අසවු. එතැන්හි දී ඔවුනොවුන් අතර ඇති වූ යම් කථාප්‍රවාක්තියක් ඇති වී නම් එ ද තෙපි සියල්ලෝ ම අසවු.

614. සෙනව්‍යා කුචර යම් ඒ පායාසි නම් රජෙක් වී ද, හේ මැරී බුමාටු දෙවියන්ගේ සහභාවයට ගියේ යසපිරිවර ඇති වැ උපනි. ඒ සෙරිස්සක නම් දෙවිපුත් පිරිවර දෙවියන් සමඟ සතුටු වෙමින් තෙමේ නොමිනිස් වූයේ ම සිය විමනෙහි සිට වෙළඳ මිනිසුන් දක මෙසේ කී ය.

615. සියදිවි ඇති වේ ද නැති වේ ද යි උපන් භය ඇති, නටුවා වූ සිත් ඇති (මංමුළා වූ) මිනිසුනි, ජීවිතය ගැන සැක උපදවන, වනයක මෙන් නිතර යක්බුපිසසුන් හැසිරෙන, (මිනිසුන්ට අගොවර වූ) සුවසේ යා නො හැකි, කනාබොන දෑ කිසිත් නොමැති, අතිශයින් දුර්ගම වූ මේ මරුකතර මැද,

616. නයිධ ඵලා මුලමයා ච සන්ති
උපාදනං නත්ථි කුතො ඉධ හසෙඛ්ඛි,
අඤ්ඤිත්ථ පංසුභි ච වාලුකාභි ච
තත්තාභි උණ්ණාභි ච දුරුණාභි ච.
617. උජ්ජඛනලං තත්තමිචං කපාලං
අනායසං පරලොකෙන කුලං,
සුද්දනමාවාසමිදං පුරාණං
භූමිපදෙසො අභිසන්නරුපො.
618. අථ කුමෙත කෙන විමණ්ණන
කිමාසමානා ඉමං පදෙසං හි,
අනුප්පට්ඨා සහසා සමෙව්ච
ලොභා භයා අථවා සමපමුලා.
619. මගධෙසු අමෙඛසු ච සත්ථවාහා
ආරොපයිත්වා පණියං පුට්ඨතං,
තෙ යාමසෙ සිනධුසොචිරභූමිං
ධනත්ථිකා උග්ගං පත්ථයානා
620. දිවා පිපාසං² නයි වාසයන්තා³
යොග්ගානුකම්පණි සමෙසකම්මානා,
ඵතෙන ඵෙගෙන ආයාමි සමෙඛ
රත්තං මග්ගං පටිපන්නා විකාලෙ.
621. තෙ දුප්පයානා අපරභුමග්ගා
අත්ථාකුලා විපත්තට්ඨා අරසෙ ඤ්ඤි,
සුදුග්ගමෙ විණ්ණුපරස්ස මජ්ඣකි
දිසං න ජාතාම පමුලභවිත්තා.
622. ඉදංඤි දිසවාන අදිට්ඨපුබ්බං
විමානපෙට්ඨංඤි කුචංඤි යකඛ,
තදුත්තරිං ජීවිතමාසමානා
දිස්වා පතීතා සුමනා උදග්ගාති.
623. පාරං සමුග්ගස්ස ඉදංඤි විණ්ණුං
චෙත්තාවරං සඬකුපථංඤි මග්ගං,
නදියො පන පබ්බතානංඤි දුග්ගා
පුට්ඨේසා ගච්ඡති හොගහෙතු.
624. පසඤ්ඤියාන විජිතං පරෙසං
චෙරස්සකෙ මානුසෙ පෙසඤ්ඤිමානා,
යං චො සුතං වා අථවාපි දිට්ඨං
අච්ඡරතං තං චො සුමෙසම තාතා.

616. මේ මරුකතරෙහි (අඹ දඹ තල් අ) එල ජාතියකුදු නැත. මුල්ජාතියකුදු නැත. දර ද නැත. රත් වූ උණු වූ හා දරුණු වූ පස් ද වැලි ද හැර අහරක් කොසින් ලැබේ ද?

617. රළු බොරළු සහිත නිරුද්ධ බිම්පෙදෙසක් වූ රත්වූ යකබලක් වැනි වූ කිසි සැපතක් නැති නරකයක් වැනි වූ දිගුකලක පටන් දරුණු වූ පිසාවාදීන්ට ආවාසයක් වූ මේ භූමිප්‍රදේශය (පුරාණ කඩුසන් විසින්) ශාප දුන් තැනක් මෙනි.

618. එහෙයින් තෙපි කුමන කරුණෙකින් මේ පෙදෙසට ආවහු ද? කිනම් වස්තුවක් යොයා ආවහු ද? යම්කිසි වස්තු ලොභයෙකින් හෝ සතුරු බියෙකින් මෙහි ලාභෙලා එක් වූ ආවහු ද? නො එසේ නම් මං මුළා වූවහු ද?

619. අපි අඟුමගද දෙරටවැසි ගැල් සාත්තුවෝ වම්හ. බොහෝ වෙළඳ බඩු ගැල්හි පටවාගෙන වැඩිලාබ පතමින් සිත්බු සහ සෝචීර රටවලට වෙළඳාම පිණිස යන්නෙමු.

620. දිවාකල පවස නො ඉවසිය හැකි වූ අපි සියල්ලෝ ම රිය අදනා ගවයනට අනුකම්පා කරමිහ. දවල එක්තැනෙක ලැගුම් ගෙන මේ වෙගයෙන් ගමන් කරන්නමෝ රැ නොකල්හි මහමහට පිළිපන්නමෝ වම්හ.

621. ඒ නොමග ගියා වූ වැරදුණු මං ඇති (පැනැස නැති හෙයින්) අන්ධ වූ ඒ අපි (එහෙයින් ම) ආකුල වූවෝ වම්හ. අතිශයින් දුර්ගම වූ චතයෙහි මේ මරුකතර මැද මුළා සිත් ඇතියමෝ යායුතු දිශාව නො දනුමිහ.

622. යක්ෂය, (දිව්‍යපුත්‍රය) පෙර නුදුටුවීරු මේ උතුම් විමන ද ඔබ ද දැක මින් මතුයෙහි ද අපි දිවි ලබනු කැමති වූ සිටුමිහ. ඔබ දැක ප්‍රීතියෙන් මදවාඩුණු සිත් ඇත්තෝ ද වම්හ.

623. තෙපි (වස්තු සොයන්නෝ) මහමුහුදින් එතර ද මෙ වැනි මරු කතරවල ද වෙවැල් අල්ලා යා යුතු මංවල ද කණු සිටුවා යා යුතු සංකූපට නම් මංවලද ගංගා - පර්වත නිසා විෂම වූ භූමිවල ද ඒ වස්තු හෙතුවෙන් නොයෙක් දිග ඇවිදින්නහු ය.

624. එසේ අන් රටවලට පැමිණ එරට වැසි මිනිසුන් දක්මින් යන්නහු ය. එබඳු වූ නොප විසින් දුටු හෝ ඇසූ යම් අසිරිමත් කරුණක් ඇත් නම් එය අපට කියවූ. දරුවෙහි අපි එය අසමිහ.

625. ඉතොපි අචේරතරං කුමාර
න තො සුතං වා අථවාපි දිට්ඨං,
අතීතමානුස්සකමෙව සබ්බං
දිස්වාන කප්පාමි අනොමචිණ්ණං.
626. වෙහාසයං පොඤ්ඤාදායකං සවනං
පහුතමලාං ඛහුපුණ්ණරිකා,
දුමාරිමෙ නිවච්ඡිප්පතනා
අතීව ගත්වා සුරතීං පවායනතී.
627. චෙඨරියඤ්ඤාං සතමුසස්සිතාසෙ
සිලාපචාලස්ස ව ආයතංසා,
මසාරගලලා සහ ලොභිතඤ්ඤා
ථමනා ඉමෙ ජොතිරසාමයාසෙ.
628. සහස්සඤ්ඤාං අතුලානුභාවං
තෙසුපරි සාධුමිදං වීමානං,
රතනානාරං කඤ්ඤානචදිට්ඨස්සං
තපනීයපචෙඨති ව සාධු ඡන්තං.
629. ජලොන්තප්පතතමිදං සුමට්ඨො
පාසාදසොපානච්ඡප්පතො,
දලො ව චග්ග සුමුඛො සුසංගතො¹
අතීව නිජ්ඣානට්ඨො මනුඤ්ඤා.
630. රතනානාරස්සං ඛහුඅනතපානං
පරිවාරිතො අච්ඡරාසංගණනා,
මුරජ්ඣ² ආලම්බරතුරියසුට්ඨො
අතීවඤ්ඤොසි ථුතීවත්ථනාය.
631. සො මොදසි නාරිගණප්පඛොධිතො
වීමානසාසාදවරෙ මනොරමෙ,
අවිනතියො සබ්බදුණ්ණප්පතො
රාජා යථා වෙසාවිතො නමුත්තා.
632. දෙවො හු ආසි උද වාසි යසෙඤ්ඤා
උද්ගු දෙවිතො මනුස්සභූතො,
සුච්ඡතති තං වාණිජා සඤ්ඤා
ආවික්ඛ කො නාම තුවංසි යසෙඤ්ඤා.
633. සෙරිස්සකො නාම අහස්සි යසෙඤ්ඤා
කතාරිතො වණ්ණපථමිති ගුහකො,
ඉමං පදෙසං අභිසාලයාමී
වාචිකාරො වෙසසවණස්ස රඤ්ඤා.

1. චග්ග ව සුසංගතො ව - මජ්ඣ.

2. මුරජ් - ම.ජ.හ.

625. පින්වත් දෙව්කුමර, හැම අයුරින් මිනිස් ඉසුරු ඉක්මැ ගිය ඔබගේ මේ ඉසුරට වඩා අප විසින් ඇසුරු හෝ දුටුවරු හෝ පුද්ගලයන් නොමැත. අපි ඔබගේ මේ උසස් වූ සිරුරු සැපත හා විමන්සැපත දැක පිණියමහ.

626. බොහෝ වූ මලින් ගැවසුණු බොහෝ හෙළපියුම් ඇති පොකුණු අහසේ ගලා බසී. (විමන්වට) මේ රුක් ද නිතර පලබර වූ පවතී. ඉතා මනහර වූ සුවඳ ද හමන්නේ ය.

627. (මේ පහයෙහි) වෛදුරිය මසාරගල්ල ලොහිතංක ශිලාප්‍ර-
වාලාදියෙන් අටැස් සොළසැස් දෙතිසැස් වූ ද සියගණන් වැම නැගුණාහු වෙති. මේ වැම රස්මියෙන් බබලයි.

628. ඒ වැම මතුයෙහි දහසක්වැම ඇති අසමාන වූ අනුභාවයෙන් යුත් මනහර වූ මේ විමන පිහිටා ඇත. මෙය සත් රුවනින් මනහර යැ. රන්මුවා වෙදිකායෙන් යුක්ත යැ. මත්තෙහි බබළන රන්පටින් මොනොවට වසන ලද්දේ යැ.

629. මේ (ඔබගේ) විමන ඔප්නැගූ දඹරනින් බබළන්නේ ය. (එහි ඒ ඒ පෙදෙස) මොනොවට මට කළ ප්‍රාසාදවලින් හා හිණිපෙළින් ද පුවරුයෙන් ද යුක්ත යැ. (මේ පහය) ස්ථිර යැ. මනහර යැ. මනාමුඛ (ද්වාර) ඇත්තේ යැ. එකිනෙකට ගැළපෙන අවයව ඇත්තේ යැ. අතිශයින් දර්ශනීය යැ. සිත්කලු යැ.

630. රුවන්මුවා මේ විමන තුළ ආභාරසාන බොහෝ වෙයි. අප්සරස් සමූහයා විසින් තෙපි පිරිවරන ලද්දහු යැ. නිතර වැයෙන මිහිතුබෙර ඇ පසහතුරු ගොසින් එකනින්නාද වෙයි. නොයෙක් දෙවියන් විසින් තුනිගි කියා නම්ස්කාර කරන ලදහු යැ.

631. යම්සේ වෙසවුණු රජ නළුනි නම් පොකුණෙහි රමණය කෙරේ ද, එසේ මැ ඒ තෙපි ද නන්දෙවභනන් විසින් පිරිවරන ලද වූ ඔවුන් විසින් පුබුදුවමින් මනහර වූ උතුම් වූ මේ පහයෙහි නො සිතිය හැකි සියලු දෙවසැපතින් යුතු වූ සතුටු වහු.

632. ඔබ දෙවියෙක් ද නො එසේ නම් යක්ෂයෙක් ද නොහොත් සක්දෙව් ද එසේත් නො වේ නම් මනුෂ්‍යයෙක් ද යි කියමින් ඒ සාර්ථවාහ වෙළෙන්දෝ 'යක්ෂය ඔබ කවරෙක් ද යි අපට කියව'යි ඔහුගෙන් ප්‍රශ්න කරති.

633. වෙළඳුනි, මම වූ කලී මම මරුකනර බිම් පෙදෙසැ සැහවී සිටින සෙරිස්සක නම් දිවා පුත්‍රයෙක්මි. වෙසවුණු රජුගේ අවවාදය පිළිපදින මම මේ පෙදෙස පාලනය කරමි.

634. අධිච්ච ලද්ධං පරිණාමජං නෙ
සයං කතං උදුහු දෙවෙහි දිනතං,
පුච්ඡන්ති තං වාණිජා සත්ථවාහා
කථං තයා ලද්ධමිදං මනුෂ්ඤානති.
635. නාධිච්ච ලද්ධං න පරිණාමජං මෙ
න සයං කතං නපි දෙවෙහි දිනතං,
සකෙහි කමෙමහි අපාපකෙහි
පුඤ්ඤාහි මෙ ලද්ධමිදං මනුෂ්ඤානති.
636. කිණ්ණා වතං කිං පන බුහුවිට්ඨං
කිසස සුච්ඡිණ්ණස්ස අයං විපාකො,
පුච්ඡන්ති තං වාණිජා සත්ථවාහා
කථං තයා ලද්ධමිදං විමානානති.
637. මමං¹ පායාසිති අහු සමඤ්ඤ
රජ්ජං යද් කාරධිං කොසලානං,
නාසීතිදිට්ඨි කදරියො පාපධමෙමා
උචෙජ්ජවාදී ව තද් අභොසිං.
638. සමමණං ව මො ආසි කුමාරකසසපො
බහුසසුතො විතතකථී උළාරො,
සො මෙ තද් ධම්මකථං අකාසි²
දිට්ඨිවිසුකානි විනොදයි මෙ.
639. තාහං තස්ස ධම්මකථං පුණ්ණිකා
උපාසකතතං පටිච්චෙදධිස්සං,
පාණාතිපාතා විරතො අභොසිං
ලොකෙ අදික්ඛං පරිවජ්ජයිස්සං.
අමජ්ජපො නො ව මුසා අභාණිං
සකෙන දුරෙන ව අභොසිං³ කුට්ඨො.
640. තං මෙ වතං තං පන බුහුවිට්ඨං
තස්ස සුච්ඡිණ්ණස්ස අයං විපාකො,
තෙහෙව් කමෙමහි අපාපකෙහි
පුඤ්ඤාහි මෙ ලද්ධමිදං විමානානති.
641. සච්චං කිරාහංගු නරා සපඤ්ඤ
අනඤ්ඤො වචනං පණ්ඩිතානං,
යහිං යහිං ගච්ඡති පුඤ්ඤකමෙමා
තහිං තහිං මොදති කාමකාමී.

1. මම - සිහු ii

2. අකාසි - මජ්ඣ.

3. අභොසි - මජ්ඣ.

634. පින්වත් දෙවතුමර, නොපගේ මේ දෙවිඉසුරු සැප ඉබේ පහළ වුවක් ද, නැතහොත් කිසි කෙනෙකුත් විසින් කලකට පමණක් දුන් දෙයක් ද, නො එසේ නම් තමන් විසින් මැ පහළ කර ගත් දෙයක් ද, එසේත් නැත් නම් දෙවියන් දෙන ලද ද. තොප විසින් මෙ මනොඥ සැපත කෙසේ ලද ද යි සාර්ථවාහ වෙළෙන්දෝ තොප විචාරත්.

635. මාගේ මේ ඉසුරු ඉබේ ලැබුණේ ද නො වේ. යම් කෙනෙකුත් විසින් දුන් දෙයක් ද නො වේ. මා විසින් උපදවන ලද්දක් ද නො වේ. දෙවියන් දෙන ලද්දකුත් නො වේ. පෙර මා කළ පින්බෙලෙන් මනහර වූ මේ පහය මට ලැබිණි.

636. ඔබගේ වුත සමාදනය කීමක් ද, ඔබගේ බ්‍රහ්මවර්යය හෝ කීමක් ද, මැනැවින් පුරුදු කළ කිනම් කර්මයක මේ විපාකයක් වේ ද, මේ විමන කෙසේ ලද ද යි ඒ සාර්ථවාහ වෙළෙන්දෝ තොප විචාරත්.

637. මම පෙර 'පායාසි' යන නමින් යුත් රාජන්‍යයෙක් වීමි. යම් කලෙක මම කොසොල්ලරට රාජ්‍යය කෙළෙමි ද, එකල මම නාස්තික දෘෂ්ටියෙන් යුත් මසුරු වූ ලාමක ස්වභාව ඇති උච්ඡේදවාදියෙක් වීමි.

638. එකලැ කුමාරකායාප නම් ශ්‍රමණ කෙනෙක් වූහ. උන් වහන්සේ බොහෝ ඇසු පිරුනැත් ඇති විසිතුරු ලෙස කරාකරන උසස් නැණවත් කෙනෙකි. උන් වහන්සේ එකල මට ධර්ම කරාවක් කළහ. මගේ සියලු මිසදිටු ද පහකළහ.

639. මම උන්වහන්සේගේ ඒ දහම් අසා උපාසකත්වය ප්‍රකාශ කෙළෙමි. පණ්ඩායෙන් වෙන් වූයෙක් වීමි. ලොවැ නුදුන් දෙය ගැනීම දුරු කෙළෙමි. මත්පැන් නොබොන්නෙක් වීමි. බොරු නො කියෙමි. සිය ඩිරිදගෙන් පමණක් සතුටු වීමි.

640. මාගේ වුතසමාදනය එය වේ. මාගේ බ්‍රහ්මවර්යය ද එය වේ. මැනැවින් පුරුදු කරන ලද ඒ කර්මයෙහි මේ විපාක යි. අලාමක වූ ඒ පුණ්‍යකර්ම හෙතුකොට ගෙන මා විසින් මේ විමන ලද.

641. නුවණැති මිනිස්සු යම් සත්‍යයක් කිහු නම්, ඒ පඨිවරුන්ගේ චිත්තය වෙනස් නො වේ. කළපින්කම් ඇත්තේ යම් යම් තැනෙකැ යේ නම් ඒ ඒ තන්හි කැමති සැප ලැබ සතුටු වෙයි.

642. යතිං යතිං සොකපරිඤ්ඤා ව
විධො ව ඛිනො ව පරික්ඛලෙසො,
තතිං තතිං ගච්ඡති පාපකමමො
න මුච්චති දුග්ගතියා කදච්ඡිති.
643. සම්මුළුභරුපො ව ජනො අහොසි
අසමිං මුහුතො කලලිකතොව,
ජනසම්මසා තුග්ගාඤ්ඤා කුමාර
අසාපිච්චයො කෙන නු ටො අහොසි.
644. ඉමෙ සිරිසුපවනා ව තාතා
දිබ්බො ගජො සුරභිං¹ සමපවනති,
තෙ සමපවායනති ඉමං විමානං
දිවා ව රතොනා ව තමං නිභනාති²
645. ඉමෙසං ව ටො වසසසතච්චයෙන
සිසාවිකා ඵලති ඵකමෙකා,
මානුසසකං වසසසතං අතීතං
යදන්තො කායමිති ඉධුපපන්තො.
646. දිසවානහං වසසසතානි පඤ්ඤා
අසමිං විමානො කඤ්ඤා තාතා,
ආයුසකියා පුණ්ණසකියා විවිසසං
තෙතෙව සොකෙන පමුච්ඡිතොසමි,
647. කරං නු සොචෙය්‍ය තථාවිධො සො
ලභං විමානං අතුලං වීරාය,
යෙවාපි ටො ඉතතරමුපපන්නා
තෙ නුත සොචෙය්‍යං පරිත්තපුණ්ණං
648. අනුච්ඡරිං ඔවදියඤ්ඤා මෙ තං
යං මං තුමෙක පෙය්‍යවාචං වලෙථ
තුමෙක ව ටො තාතා මයානුග්ගතො
යෙනිච්ඡකං තෙන පලෙථ සොසමි,
649. ගතාති මයං සිතධුසොචීරහුමිං
ධනාඤ්ඤා උඤ්ඤං පඤ්ඤානා,
යථා පයොගා පරිපුණ්ණවාගා
කාතාම සෙවිසසමහං උළාරං.

1. සුරභි - මයං.

2. නිභනා - ට.

3. දිබ්බාති තං - මයං.

642. යම් යම් තැනක ගොක කිරීම හා විලාපකීම ද, වඩ-බන්ධන හා විපත් ද වේ නම්, පවිකම් ඇතිගේ ඒ ඒ තැනට ම යෙයි. හේ කිසි-කලෙක දුගතියෙන් නො මිදේ.

643. පින්වත් දෙවකුමර, තොපගේ පිරිවරජනයා ද මේ මොහොතෙහි සොවින් මුළා වූ ස්වරූප ඇත්තේ ය. ඔවුන්ගේ සිත වඩදිය මෙන් කැලඹුණේ ය. මේ ජනයාගේත් තොපගේත් දෙමනස කවර කරුණෙකින් ඇති වී ද.

644. මිතුරනි, මහරිඋපවනයෙන් මේ දිවා සුගන්ධයෝ භාත්පස හමා යති. එසේ හමන ඒ සුගන්ධයෝ මේ විමන සුවඳ ගන්වමින් දිවා රැ දෙක්හි අඳුරු දුරු කරමින් හමත්.

645. අවුරුදු සියයක්හුගේ ඇවෑමෙන් මේ මහරිගස්වල එකඑක මහරිගෙඩි පැසි හිලිහී වැටේ. එයින් මිනිසුන් පිළිබඳ අවුරුදු සියයක් ඉක් මැ හියේ යයි දනේ. යම් දිනක මම මෙහි උපන්නෙමි නම්,

646. එකැත් පටන් මම අවුරුදු පන්සියයක් මේ විමනෙහි සිට ආශුභාපින් ගෙවීමෙන් මින් වසුත වන්නෙමි යි දැක ඒ සොවින් මැ මුළාවට පත් වීමි.

647. එබඳු පින්වතෙක් අසමාන දෙව්විමනක් හා දීර්ඝ ආයුෂයක් ලැබ කෙසේ නම් ගොක කරන්නේ ද? යමෙක් වනාහි මන්දසුරු වැ උපන්නාහු නම් මදපිනැති ඔහු එකාන්තයෙන් ගොක කරන්නාහු යැ.

648. තෙපි යම් ප්‍රියවනයක් මට කිහු නම් ඒ කීම තොපට සුදුසු වූවක් මැ යැ. මට එය අවවාදයක් ද වෙයි. ඒ අනුව මම පිළිපදිමි. යහළුවනි, තෙපි වූ කලි මව්සින් රක්තා ලද්දහු ය. යම් මගෙකින් තෙපි යන්නට කැමැත්තහු නම් ඒ මගින් සැපයේ යවු.

649. දෙවකුමර, ධනාර්ථ වූ අපි ධනවෘද්ධිය පතමින් සිත්සු-සෝචිර රටවලට ගොස් දන් ඔබ කළ පිළින අනුව පිරිසුන් පරිත්‍යාග ඇතියමෝ මහත් වූ සෙරිස්සක නම් පූජාවක් කරන්නෙමු.

650. මා වෙව් සෙරිසසමහං අකක්ඛ
සබ්බකුච්චො හවිසසාති යං වදෙරු,
පාපාති කම්මාති විවජ්ජයාරි
ධම්මානුයොගකුච්ච අධිට්ඨහාරි.
651. උපාසකො අඤ්චී ඉමමිති සබ්බෙ
බහුසස්සකො සීලවතුපපනො,
සද්ධො ව වාගී ව සුපෙසලො ව
විචක්ඛණො සත්තුසිතො මනිමා.
652. සඤ්ජානමානො න මුසා හණ්ණො
පරුපසානාය න චේතයොයා,
චෙහුතිකං පිසුනං නො කරොයා
සණ්ණකුච්චො වාචං සබ්බං හණ්ණො.
653. සභාරචො සප්පතිසෙසා විනිතො
අපාසකො අධිසීලෙ වීරසද්ධො,
සො මාතරං පිතරණ්ඩාපි ජනතු
ධම්මෙන පොසෙති අරියවුත්ති.
654. මණ්ණෙසු සො මාතාපිතුතං කාරණං
භොගාති පරියෙසති න අක්කහෙතු,
මාතාපිතුතකුච්චො යො අව්වයෙන
නොසබ්බමිසොනො වරිත්තති බ්‍රහ්මචරියං.
655. උජ්ජ අවබ්බො අසයො අමායො
න ලෙසකපෙසන ව වොහරොයා,
කො තාදීසො සුක්කතකම්මකාරී
ධම්මෙ ධිතො කිංති ලභෙරු දුක්ඛං.
656. තං කාරණං පාතුකතොමිති අහන්තා.¹
තඤ්චා ධම්මං² පසාරං වාණිජාසෙ,
අඤ්ඤිත්‍ර තෙතිහ හස්සිහවෙර
අප්ඨාකුලා විපතනට්ඨා අරණ්ණෙ.
තං විපතමානෙන ලහුං පරෙන
සුචො හවෙ සප්පරියෙන සබ්බමො.
657. කිං නාම සො කිංකු කරොති කම්මං
කිං නාමධොයං කිං සන තස්ස ගොතනං,
මයඤ්චි නං දඤ්ඤාමික යහ්නි
යස්සානුකම්පාය ඉධාගතොසි
ලාහා හි තස්ස යස්ස තුට්ඨං පිහෙසි.
658. යො කප්පකො සම්භවනාමධොයො
උපාසකො කොට්ඨඵලපථිවි,
ජානාර නං තුම්භාකං පෙසියො සො
මා මො නං භිළිත්ථ සුපෙසලො සො.

1. අක්කතො - මණ්.

2. තඤ්චා - මණ්.

3. මා ව මො භිළිත්ථ - මණ්.

650. වෙළෙඳුනි, සෙරිස්සක නම් උත්සවසූචාවක් නො කරවු. තෙපි යමක් කියවු නම් ඒ සියල්ල ම සිදු වන්නේ ය. පව් කම් දුරු කරවු. දුනාදි කුසල් දහම්හි යෙදීමට ඉටු ගනිවු.

651. මේ පිරිසෙහි උපාසකයෙක් ඇත. හේ බහුශ්‍රැත ය, භිල-ව්‍යායෝග යුක්ත ය, ශ්‍රද්ධාවන් ය, පරිත්‍යාගශීලී ය, සුපෙශල ය, විවක්ෂණ ය, ලද්දෙයින් කුටු වෙයි. කම්පල අදහන තුවණින් යුක්ත ය.

652. හේ දන දන බොරු නො කියන්නේ ය, අනුන් වැනසීමට නො සිතන්නේ ය, සමගි වුවත් වෙන් කරන පිසුනු නො කියන්නේ ය, මොළොක් සිලිටි වදන් තෙපලන්නේ ය.

653. ඒ උපාසක ගෞරව සහිත වූයේ සුවච වූයේ චිත්ත වූයේ අලාමක වූයේ උපාසක අධිශීලයෙන් විශුද්ධ ය. අරි පැවතුම් ඇති හේ මව ද පියා ද දහැමින් පෝෂණය කරයි.

654. "ඒ උපාසක තමා හෙතු කොට නොව මාපියන් සඳහා ම වස්තු සොයති"යි සිතමි. හේ මාපියන් ඇවෑමෙන් නිවනට නැමුණු සිතැත්තේ සසුන් බඹසර හැසිරෙන්නේ ය.

655. සෘජු වූ අවංක වූ කපට නො වූ මායා රහිත ඒ උපාසක ලෙශයෙකින් හෝ ධර්ම ව්‍යායාම නො කියන්නේ ය. එබඳු වූ කුශලධර්ම කරන සුලු හේ කෙසේ නම් දුක් ලබන්නේ ද?

656. ඒ උපාසක නිසා ම තොප හමුවෙහි මම තෙමේ ම ප්‍රකට කරන ලද වෙමි. (යම් හෙයකින් මම ධර්ම ගරුකරමින් තොපත් රකිමි ද,) එහෙයින් වෙළෙඳුනි, තෙපි ද ධර්ම ම බලවු. ඉදින් තෙපි ඒ උපාසක නැති වූ මෙහි පැමිණියහු නම් මේ මරු කකර ම. මුළු වූ පිළිසරණක් නැති වූ අලු වන්නහු ය. වැනසෙන්නහු ය, කිසිවකු විසින් යම් කිසිවක් නින්දාවයෙන් කියද්දී හේ නො සැලී සිටී. එහෙයින් සත්පුරුෂයකු හා එක්වීම සැප වන්නේ ය.

657. දෙව් කුමර, යම් උවසුවකට අනුකම්පායෙන් තෙපි මෙහි පැමිණියහු නම් අපි ද ඔහු දකිනු කැමැත්තෙමු. හේ කවරෙක් ද? කිනම් කම්යක් කෙරේ ද? නම් කුමක් ද? ඔහුගේ ගොත්‍රය හෝ කිම? තෙපි යමකට ප්‍රිය කරවු නම් ඔහුට ලාභයෙක් මැ යැ.

658. සම්භව යන නමක් ඇති පණට හා කතුර නිසා ජීවත් වන කරනැවැතියෙක් වූ යම් උපාසකයෙක් වේ ද, හේ කොපට ව්‍යායාම කරන්නොකැ යි ඔහු දනිවු. හේ සුපෙශලයෙකි. එහෙයින් ඔහුට අවමන් නො කරවු.

659. ජානාමසෙ යං නිං විදෙසි යකඛි
න ඛො නං ජානාම ස ඊදිසොති.
මයමිපි නං පුජයිස්සාම යකඛි
සුඤ්චාන තුයහං වචනං උළාරං.
660. යෙ කෙවිමස්මිං සංඝො මනුස්සා
දහරා මහනායා අරවාපි මජ්ඣිමා
සංඛෙව තෙ ආලම්බොඤ්ඤා¹ විමානං
පස්සන්තු පුඤ්ඤාන ඵලං කදරියා.
661. තෙ තස්ස සංඛෙව අහං පුරෙති
තං කප්පකං තස්ස පුරකඛිපිඤ්ඤා,
සංඛෙව තෙ ආලම්බිංසු විමානං
මස කතසාරං විශ වාසවස්ස.
662. තෙ තස්ස සංඛෙව අහං පුරෙති
උපාසකතං පටිවෙදයිංසු,
පාණානිපානා වීරතා අහෙසු
ලොභෙ අදින්නං පටිවජ්ජයිංසු.
අමජ්ජපා නො ව මුසා හංසිංසු
සකෙත දරෙන ව අහෙසු තුට්ඨා.
663. තෙ තස්ස සංඛෙව අහං පුරෙති
උපාසකතං පටිවෙදයිඤ්ඤා,
පස්සාමි සංඝො අනුමොදමානො
යකඛිදියා අනුමතො පුනස්සනං.
664. ගණාචාන තෙ සිනධුසොචිරභූමිං²
ධනස්සිකා උද්ධං පස්සානා,
යථාපයොගා පටිපුණ්ණලාභා
පට්ඨාගමිං පාටලිපුත්තමකඛිතං.
665. ගණාචාන තෙ සබ්බරං සොකථිමනොතා
පුඤ්ඤාති දරෙහි සමධිගිහුතා,
ආනන්ද විතො සුමනා පතීතා
අකංසු සෙරිස්සමහං උළාරං.
666. සෙරිස්සකං තෙ පටිවෙණං මාපයිංසු
ඵතාදියා සංපුරිස්සාන සෙවනා,
මහස්සිකා ධම්මභූණාන සෙවනා,
ඵකස්ස අස්සාය උපාසකස්ස
සංඛෙව සත්තා සුඤ්චා අහෙසු³ නති.

සෙරිස්සකසෙතවික්‍රම ද්‍රව්‍යං.

හාණවාරං තති යං.

1. ආරාමනතු - මජ්ඣං.
2. පුඤ්ඤාමි - මජ්ඣං.

659. දෙවිකුමර, තෙපි යමකු (ගැන) කියනු නම්, අපි ඔහු දනිමු. (එහෙත්) “හේ මෙබන්දෙකු යි” අපි ඔහු නො දන්නෙමු. දෙවිය, තොපගේ උදර වූ වචන අසා අපි දු ඔහුට බුහුමන් කරන්නෙමු.

660. මේ ගැල් සමූහයෙහි ළදරු වූ ද මහලු වූ ද මධ්‍යම වූ ද යම් මිනිස් කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු හැමදෙන ම මේ විමනට නඟිත්වා. හද මසුරෝ පිනෙහි විපාක දකිත්වා.

661. එහි දී ඒ සියලු ම වෙළෙන්දෝ “මම පළමු කොට” “මම පළමු කොට”යි ඒ කපුවා පෙරටු කොට ශක්‍රයාගේ තව්තිසා භවනයට මෙන් (ඔහු හැම දෙන) දෙවිවිමනට නැංගාහ.

662. එහි දී ඒ සියලු ම වෙළෙන්දෝ “මම පළමු කොට” “මම පළමු කොට”යි උපාසක බව දන්වා සිටියහ. ඔහු පණිවාසයන් දුරු වූහ. ලොවැ නුදුන් දෙය දුරු කළහ. මත්පැන් නො සුභ. බොරු නො කීහ. සිය බිරිඳගෙන් ම තුටු වූහ.

663. ඒ සියලුදෙනම එහිදී “මම පළමු කොට” “මම පළමු කොට”යි උපාසක බව නිවේදනය කොට දෙවියාගේ අනුභාවයෙන් අනුමත වූ වෙළඳ පිරිස නැවත නැවත සතුටු වෙමින් ගියෝ ය.

664. ධනාර්ථී වූ ඔවුහු ධනවිඳ්ඨිය පනත්නාහු සින්ධු - යොවිර දේශයට ගොස් අදහස් පරිදි කළ වෙළඳාම් ඇතියාහු පිරිසුන් ලාභ ඇතියාහු නිරූපදාන වැ පැළඳුප් නුවරට පෙරළා ආවාහුය.

665. ඔහු සුවසේ සියගෙවලට ගොස් අඟුදරුවන් සමග එක් වූවාහු සතුටු සිත් ඇතිවැ සෙරිස්සක නම් වූ මහත් සුරුවක් කළහ.

666. ඔවුහු සෙරිස්සක නම් පිරිවෙනක් (ආවාසයක්) ද කළාහුය. සත්පුරුෂයන්ගේ සෙවනය මෙබඳු වෙයි. දහැමි ඉණයන් සෙවනය ද මහත්ඵලදායක වෙයි. එක උපාසකයකු නිසා සියලු සත්ත්වයෝ සුවපත් වූහ යි.

සෙරිස්සක ප්‍රභවස්තුව යි.

4. 3.

667. රාජා පිබ්බලකො නාම සුරට්ඨානං අධිපති අහු,
මොරියානාවුපට්ඨානං ගතවා සුරට්ඨං පුනරගමා.
668. උණෙක මජ්ඣන්තිකෙ කාලෙ රාජා පට්ඨං උපාගමී,
අඤ්ඤ මග්ගං රමණියං පෙතානං විණ්ණනාපටි,¹
669. සාරපිං ආමනාධි රාජා අයං මග්ගො රමණියො,
බෙමො සොවස්සීකො සිවො ඉථිනා සාරපී යාභි²
සුරට්ඨානං සන්තිකෙ ඉතො.
670. තෙන පායාසි සොරට්ඨා පෙතාය වතුරධිගිනියා.
උබ්බිග්ගරූපො පුරිසො සොරට්ඨං එතදබ්බි.
671. කුමමග්ගං පටිපන්නමහා භිංසනං ලොමහංසනං
පුරතො පදිසසති මග්ගො පට්ඨතො ව න දිසසති.
672. කුමමග්ගං පටිපන්නමහා යමපුරිසාන සන්තිකෙ,
අමානුසො වායති ගජෙධා සොසො සුයති දරුණො.
673. සංවිග්ගො රාජා සොරට්ඨා සාරපී. එතදබ්බි,
කුමමග්ගං පටිපන්නමහා භිංසනං ලොමහංසනං,
පුරතො ව දිසසති මග්ගො පට්ඨතො ව න දිසසති.
674. කුමමග්ගං පටිපන්නමහා යමපුරිසාන සන්තිකෙ,
අමානුසො වායති ගජෙධා සොසො සුයති දරුණො.
675. හස්සිකඛ්ඤාභි ආරුග්ගා මලොකකොතා වතුද්දිසං,³
අඤ්ඤ නිග්‍රොධං රමණියං⁴ පාදපං ඡායාසමපන්නං
නිලබ්බවණ්ණසද්දිසං මෙසවණ්ණසිරිනිහං.
676. සාරපී ආමනාධි රාජා කිං එසො දිසසති බ්‍රහ්මා,
නිලබ්බවණ්ණසද්දිසො මෙසවණ්ණසිරිනිහො.
677. නිග්‍රොධො සො මහාරාජ පාදපො ඡායාසමපන්නො,
නිලබ්බවණ්ණසද්දිසො මෙසවණ්ණසිරිනිහො,
678. තෙන පායාසි සොරට්ඨා යෙන සො දිසසති බ්‍රහ්මා,
නිලබ්බවණ්ණසද්දිසො මෙසවණ්ණසිරිනිහො.
679. හස්සිකඛ්ඤාතො මරුග්ගා රාජා රුක්ඛං උපාගමී,
නිසිදි රුක්ඛවුලංසමි සාමමො සපරිජ්ජතො.

1. බණ්ණනා පටි. - මජ්ඣ.

2. යාභි - මජ්ඣ.

3. වතුද්දිසං - මජ්ඣ.

4. අඤ්ඤ රුක්ඛං නිග්‍රොධං - මජ්ඣ.

4. 3

667. සුරට්ඨ ජනපදයට අධිපති වූ පිංගලක නම් රජෙක් විය. හේ මොරිය රාජයන්හට උවටැන් කිරීමට ගොස් යළි සුරට්ඨ දෙශයට ආයේ ය.

668. රජ තෙමේ උණුසුම් වූ මද්දහන් වෙලෙහි මට්ටුටු හුණියකට පැමිණියේ ය. හේ ප්‍රත්‍යයා විසින් මවන ලද සිත්කලු වූ මට්ටුටු මාර්ගය දුටුවේ ය.

669. රජ වියදුරු අමතා මෙසේ කීය: “වියදුර, මේ මහ සිත්කලු ය. නිර්භය ය. සුව ඵළුවන්නේ ය. උවදුරු රහිත ය, මේ මහින් යව. මේ මහින් (යන අපි) සුරට්ඨජනපදය සමීපයෙහි ම වෙමු.

670. සුරට්ඨ දෙශාධිපති රජ තෙමේ සිවුරහ සෙනඟ සමග ඒ මහින් ගියේ ය. කැනිගත් ස්වභාව ඇති එක් පුරුෂයෙක් සුරට්ඨ රජුට මෙය කී ය:

671. ‘බිය ජනක වූ ලොමුදහ ගත්වන්නා වූ නපුරු මහකට අපි පිළිපත්නම්හ. ඉදිරියෙහි මාර්ගය පෙනෙයි. එහෙත් පසුපස මාර්ගය නො පෙනෙයි.

672. ප්‍රත්‍යයන්ගේ සමීපයෙහි වූ නපුරු මහට බැසගත්තෙමු. ප්‍රත්‍යයන්ගේ සිරුරුගද හමයි. ඉතා දරුණු (විලාප) ශබ්ද ඇසේ.

673. සංවේගයට පැමිණි සුරට්ඨ රජ වියදුරාට මෙසේ කී ය: (අපි) බියකරු වූ ලොමුදහ ගත්වන නපුරු මහකට බැස ගත්තම්හ. ඉදිරියෙහි මහ පෙනේ. එහෙත් පසුපස මහ නො පෙනේ.

674. අපි ප්‍රත්‍යයන්ගේ සමීපයෙහි වූ නපුරු මහකට බැස ගතිමු. ප්‍රත්‍යයන් පිළිබඳ දුගඳ හමයි. දරුණු හඬ ද ඇසේ.

675. ඇතුළුව නැග සිටුවන බලන හේ සිත්කලු සෙවණින් යුත් පැහැයෙන් නිල්වලාකුළක් බඳු වූ මේසවර්ණ සටහන් ව හැඟෙන තුග රුකක් දිවි.

676. රජ තෙමේ වියදුරු ඇමතීය: “මහත් වූ නිල්වලාකුළක් සමාන මේසවර්ණ සටහන් ඇති තෙල කීමක් පෙනේ. දු ඩි ?

677. මහරජතුමනි, මනහර සෙවණින් යුතු නිල්වලා සමාන පැහැ ඇති මේවන් සිරියෙන් හොබනා ඒ ගස නුගරුකෙකි.

678. යම් කැනෙක පැහැයෙන් නිල්වලාකුළක් බඳු මේසවර්ණ සටහන් ඇති මහත් වූ ඒ ගස දක්නා ලැබේ ද, සුරට්ඨ රජ තෙමේ එතන්හි ගියේ ය.

679. රජ තෙමේ ඇත්කඳින් බැස ගස වෙත එළැඹියේ ය. ඇමතියන් සහිත ව පිරිවර ජනයා සහිත ව (හේ) රුක්මුලා හුන්නේ ය.

680. සුරං පානියකරකං සුචෙ වීනෙත ච අද්දස,
පුරියො ච දෙවචණ්ණි සබ්බාහරණභුසිතො
උපසඩ්ධමිත්වා රාජානං සොරට්ඨං එතදබ්බවී:
681. සවාගතං තෙ මහාරාජ අපො තෙ අදුරාගතං,
පිචතු දෙවො පානියං සුචෙ බාද අරිඤ්ථ.
682. පිච්ඡා රාජා පානියං සාමචේවා සපරිජ්ජනො,
සුචෙ බාදිත්වා ච පීඨො ච සොරට්ඨො එතදබ්බවී:
683. දෙවතා නුසි ගන්ධබ්බො ආදා¹ සකෙකා පුරිඤ්ඤ,
අජානානානා තං පුච්ඡාමි කථං ජානෙමු තං මයං.
684. නමිති දෙවො න ගන්ධබ්බො නපි² සකෙකා පුරිඤ්ඤ,
පෙනො අහං මහාරාජ සුරට්ඨො ඉධමාගතො.
685. කිං සිලො කිං සමාවාරො සුරට්ඨස්මිං පුරෙ තුවං,
කෙන තෙ බ්‍රහ්මචරියෙන අනුභාවො³ අයං තව?
686. තං සුඤ්ඤාහි මහාරාජ අරිඤ්ථ රට්ඨව්ඞ්න.
අමචවා පාරිසජ්ජා ච බ්‍රාහ්මණො ච පුරොහිතො.
687. සුරට්ඨස්මිං අහං දෙව පුරියො පාපචේතසො
මිච්ඡාදිට්ඨි ච දුෂ්ඨිලො කදරියො පරිභාසකො
688. දදන්තානං කරොන්තානං වාරධිස්සං බ්‍රහ්මජානං,
අඤ්ඤාසං දදමානානං අන්තරායකරො අහං.
689. වීපාකො නත්ථි දනස්ස සංයමස්ස කුතො ඵලං,
නත්ථි ආචරියො නාම අදන්තං කො දමෙස්සති.
690. සමකුලානී භූතානී කුතො ඡෙට්ඨාපවාධිකො,
නත්ථි ඛලං වීරියං වා කුතො උට්ඨානපාරිසං.
691. නත්ථි දන ඵලං නාම න විසොධෙති චේරිතං,
ලඤ්ඤාසං ලහතෙ මචේවා නියතිපරිණාමජා.

1. අදු - මජ්ඣ.

2. නමිති - මජ්ඣ.

3. අනුභාවො - ඩ. ඉ I, ඩ. ඉ II.

680. පිරුණු පැන්බදුනක් ද මිහිරි වූ කැවුම් ද (රජ) දුටුවේ ය. දෙවියකු බඳු සියලු අබරණින් සැරසුණු පුරුෂයෙක් සුරට්ට රජු වෙත එළඹ මෙය කී ය:

681. මහරජ, ඔබට ස්වාගත යි. (මේ යහපත් පැමිණීමෙනි.) නපුරු පැමිණීමෙන් නො වේ. රජ තෙමේ පැන් පානය කෙරේවා, සතුරන් දමනය කරන රජතුමනි, කැවුම් බුදිනු මැන.

682. ඇමතියන් සහිත වූ පරිජනායා සහිත සුරට්ට රජ තෙමේ පැන් බී කැවුම් කා යළි පැන් බී මෙය කී ය:

683. (තෙපි) දෙවියෙක් හෝ වඩු ද. ගඳබෙක් හෝ වඩු ද නොහොත් පුරින්දද නම් වූ ගහු හෝ වඩු ද? නොප නොහඳුනන අපි නොප විවාරමු. අපි නොප කෙසේ දනගනිමු ද?

684. මහරජ, දෙවියෙක් නො ම වෙමි ගඳබෙක් ද නො වෙමි. පුරින්දද නම් වූ ගහු ද නො වෙමි. මම සුරට්ට දෙශයෙන් මෙහි පැමිණි ප්‍රභයෙක්මි.

685. පෙර අත්බැවිහි තෙපි සුරට්ට දෙශයෙහි දී කෙබඳු සිල්වතෙක් කෙබඳු යහපත් පැවතුම් ඇතියෙක් වූහු ද? නොපගේ කවර උතුම් හැසිරීමෙකින් නොපගේ මෙ අනුභාවය වී ද?

686. සතුරන් දමනය කරන, රට දියුණු කරන මහරජතුමනි, එය අසනු මැනවි. ඇමතියෝ ද පිරිසෙහි වූවෝ ද පෙරෙව් බමුණා ද මෙය අසන්නවා.

687. දෙවියන් වහන්ස, සුරට්ටදෙශයෙන් ආ මම පවසින් ඇති, මියදිවු වූ දුස්සීල වූ මසුරු වූ මහණ බමුණනට හින්ද කරන පුරුෂයෙක් වීමි.

688. මම දන් දෙන්නන්ට ද උපකාර කරන්නන්ට ද අන්තරාය කරන්නෙක් ව මෙරමහනට දන් දෙන බොහෝ ඡනයා (දනාමය පිනින්) වැළැක්වීමි.

689. දනයේ විපාකයෙක් නැත. සීලයේ විපාකයෙක් කොයින් ද? ආචාරසමාචාරයෙහි හික්මවන ආචාර්යයෙක් නැත. කවරෙක් දමනය නො වූ පුද්ගලයකු දමනය කරන්නේ ද? (නැත)

690. සත්වයෝ ඔවුනොවුන් හා සමසමයහ. එහෙයින් කුල දෙටු වන් පිදීමේ පිනක් කොයින් ලැබේ ද? බලයක් හෝ වියායක් හෝ නැත. උට්ඨානචාර්ය සංඛ්‍යාත පුරුෂ ඥාණියෙක් කොයින් ද?

691. දනයෙහි විපාකයෙක් නම් නැත. ථෙරවඥයෙන් පවසාමි කළ පුද්ගලයා දනාදි පින් කිරීමෙන් පිරිසිදු නො වේ. සත්ත්ව තෙමේ ලැබිය යුතු යම් සැපක් හෝ දුකක් ලබන්නේ ද එය (කම් කළ හෙයින් නොව) ඔහුගේ නියතියේ පරිණාමයෙන් වූවක් වශයෙන් ලබයි.

692. නත්ති මාතා පිතා භාතා ලොකො නත්ති ඉතො පරං,
නත්ති දික්කං නත්ති හුතං සුනිභිතමුනි න විජ්ජති.
693. යොපි හතොයා පුරිසං පරසස ජිත්තෙසි සිරං,
න කොචි කිංඤ්චි හතති සත්තනතං විවරමනාමරෙ
694. අවෙජ්ජහෙජෙරා ජීවො අටඨංසො ගුළපරිමණ්ඩලො,
යොජනානං සතං පඤ්ච කො ජීවං ජෙතතුමරහති.
695. යරා සුත්තගුළෙ විගෙහ නිබ්බේදොනං පලායති,
එවමෙවමුනි යො ජීවො නිබ්බේදොනො පලායති.
696. යරා ගාමතො නික්ඛමම අඤ්ඤං ගාමං පටිසති,
එවමෙවමුනි යො ජීවො අඤ්ඤං කායං පටිසති.
697. යරා ගෙහතො නික්ඛමම අඤ්ඤං ගෙහං පටිසති,
එවමෙවමුනි යො ජීවො අඤ්ඤං බොන්දි¹ පටිසති.
698. චූළාසිතිමහාකපුතො සතසහසානිපි හි
යෙ බාලා යෙ ච පණ්ඩිතා,
සංසාරං බෙජයිත්වාන දුක්ඛස්ස නං කරහසරෙ.
699. චීතානි සුඛදුක්ඛානි දෙණෙහි පිටකෙහි ව,
ජිතො සබ්බං පජානාති සම්මුළුතා ඉතරා පජා.
700. එවං දිට්ඨි පුරෙ ආසිං සම්මුළුතො මොහපාරුතො,
මිඨ්ථාදිට්ඨි ව දුක්ඛලො කදරියො පරිභාසකො.
701. ඔරං මෙ ජනි මාසෙහි කාලකිරියා හවිසසති,
එක නං කට්ඨකං සොරං නිරයං පපතිසසහං.
702. චතුක්කණ්ණං චතුඤ්චාරං චිහන්තං භාගසො මිතං,
අයොපාකාර පරියනං අයසා පටිතුජ්ජිතං.
703. තස්ස අයොමයා භූමී ජලිතා තෙජයා යුතා,
සමනො යොජනසතං එරිත්වා නිට්ඨති සබ්බදං.

1. බුද්ධි - මජ්ඣ.

2. ඔරෙහි පණි - පි.

692. මව (කෙරෙහි) ද පියා (කෙරෙහි) ද සහෝදරයා (කෙරෙහි) ද (මනා පිළිවෙතින් හෝ නො මනා පිළිවෙතින් විපාකයෙක් නැත. (මෙලොව සිටින්නහුට) පරලොවක් නැත. (පරලොව සිටින්නහුට) මෙලොවක් නැත. මහාදන විපාකයෙක් ද නැත. අනිථිසත්කාර ඵලයෙක් ද නැත. අනුගාමික නිධාන නම් වූ මහණ බමුණනට දෙන දන ඵලයෙක් ද නැත.

693 යමෙක් පුරුෂයකු නසන්නේ ද මෙරමාගේ හිස සිඳින්නේ ද හෝ කිසිවකු නො නසයි. (පෘථිවි ආදී) සජ්නකායයන්ගේ සිදුරු අතර අවිය ඇතුළුවනු විනා සත්වයා නො මැරෙයි.

694. සත්ත්වජීවය තෙමේ සිඳිය හැක්කක් හෝ බිඳිය හැක්කක් නො වේ. ඒ ජීවය අටැස් ද පන්දුවක් මෙන් පිරිමවුලු ද (වටද) වේ. පන්දිය යොදුනක් උස් වෙයි. කවරෙක් ඒ (නිත්‍ය) ජීවය සිඳින්නට සුදුසු ද? සිඳිය හැකි කිසිවෙක් නැත.

695. යම්සේ වෙළීමෙන් කළ නුල්පන්දුවක් දමූ කල්හි එය වෙළුම් ලිහෙමින් ගමන් කෙරේ ද, එපරිද්දෙන් ම ඒ ජීවය තෙමේ (ආත්මභාව නැමති නුල් පන්දුව) වෙළුම් හරිමින් ගමන් කෙරේ.

696. යම්සේ යමෙක් (තමා) වසන ගමන් නික්ම අන්ගමකට පිවිසේ ද, එසේ ම ඒ ජීවය තෙමේ අන් සිරුරකට පිවිසේ.

697. යම්සේ යමෙක් තම ගෙයින් නික්මූ අන් ගෙයකට පිවිසේ ද, එරෙද්දෙන් ම ඒ ජීවය අන් සිරුරකට පිවිසේ.

698. යම් බාල කෙනෙක් වෙත් නම්, යම් පණ්ඩිත කෙනෙක් වෙත් නම් (ඔහු හැම දෙනා) මහාකල්ප සුවාසුලක්ෂයක් ම සසර ගෙවා දුක් කෙළවර කරන්නාහ.

699. සත්ත්වයන්ගේ සුවදුක් ද්‍රෝණයන්ගෙන් හෝ පැයින් (මනින ලද්දක් මෙන්, එකී කල් පිරිසිදීමෙන්) පමණ කරන ලදී. මේ සියල්ල ජිනභූමියෙහි සිටියේ ම දැනි. සෙසු ප්‍රජා තොමෝ අනිගයිත් මූලා වූවා වෙයි.

700. මම පෙර මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තෙක් වීමි. අනිගයිත් මූලා වූ මොහයෙන් වැසුණු මිසිදිටු වූ දුසිල් වූ තදමසුරු වූ මෙරමා පිරිහෙළන්-නෙක් වීමි.

701. (මහරජ) සමසෙකින් මොබ මාගේ කාලක්‍රියාව වන්නේ ය. ඒ මම එකැතියෙන් කවුක වූ දරුණු නිරාහි වැටෙන්නෙමි.

702. (ඒ නිරයේ) කොන් සතරෙක් ඇත. සිවුදෙරෙක් ඇත. පමණ කොට කොටස් විසින් බෙදන ලද. ලොහො පවුරෙකින් වටකරන ලද. යපියනෙකින් වසන ලද.

703. ඒ මහානිරයේ ලොහොමුවා බිම (වෙයි.) ඇවිළගත් ගින්නෙන් යුතු වෙයි. හැම කල්හි (ඒ ගින්න) භාත්පඤ්ඤා යොදුන් සියයක් පැතිර සිටී.

704. වසසසකසහසසානි¹ සොසො සුයති තාවදෙ
ලසෙබ්බා එසො මහාරාජ සතභාගවසස² කොට්ඨො
705. කොට්ඨසකසහසසානි නිරයෙ පව්වරෙ ජනා,
මිච්ඡාදිට්ඨි ව දුසසීලා යෙ ව අරිසුපවාදිනො.
706. කසාභං දීසමඛානං දුකං වෙදිසසං වෙදනං
ඵලං පාපසස කම්මසස කසො සොවාමහං භුසං.
707. තං සුඤ්ඤාභි මහාරාජ අරිඤ්ඤම රට්ඨවබ්බන,
ධීතා මය්හං මහාරාජ උත්තරා හද්දමක්ඛු තෙ.
708. කරොති හද්දකං කම්මං සීලෙසුපොසපේ³ රතා
සඤ්ඤානා සංවිහාගී ව වදඤ්ඤා විතමව්ඨරා.
709. අධණ්ණකාරී සිසංඛාය සණ්ඨා පරතුලෙසු ව,
උපාසිකා සකාමුනිනො සමුද්ධාසස සිරිමනො,
710. භික්ඛු ව සීලසම්පන්නො ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසී.
ඔක්ඛිත්තාවකඛු සතිමා ගුණනදාරො සුසංවුතො.
711. සපදනං වරමානො අගමා තං නිවෙසනං,
තම්දදාය මහාරාජ උත්තරා හද්දමක්ඛු තෙ.
712. පූරං පානීයසස කරකං සුචෙ වීතො ව සා අද,
ධීතා මෙ කාලකතො හතෙක තපෙසකං උපකප්පතු,
713. සමනතතරානුද්දිට්ඨෙවි පාකො උපපජ්ජථ,
භුඤ්ජාමි කාමකාමීහං රාජා වෙසසවණො යථා.
714. තං සුඤ්ඤාභි මහාරාජ අරිඤ්ඤම රට්ඨවබ්බන,
සදෙවකසස ලොකසස චුද්ධො අග්ගො පට්ඨවිති,
තං චුද්ධං සරණං ගව්ඨ සපුත්තදරො අරිඤ්ඤම.
715. අට්ඨධරිකොන මග්ගොන චුසසාහි අමනං පදං,
තං ධම්මං සරණං ගව්ඨ සපුත්තදරො අරිඤ්ඤම.
716. වසනාරො මග්ගපට්ඨකො⁴ වසනාරො ව ඵලෙ ධීතා.
ඵස සබ්බො උජුභුතො පඤ්ඤසීලසමාතිනො,
තං සබ්බං සරණං ගව්ඨ සපුත්තදරො අරිඤ්ඤම.

1. වසසානි සකසහසසානි - සි. මු.

2. සාගෙහ - මිජසං.

3. උපොසෙඨ සීලෙ - මිජසං.

4. වසනාරො ව පට්ඨකො - මිජසං.

704. හවුරුදු ලක්ෂයක් ඉක්මා ගියකලා එකෙනෙහි හබෙක් ඇයෙයි. මහරජතුමනි, එහි ආයුප්‍රමාණය හවුරුදු කෙළ ලක්ෂයක් වෙයි. මේ එහි ආයුකාලය යි.

705. යම් සත්ත්ව කෙනෙක් කොටි ලක්ෂයක් හවුරුදු නිරයෙහි පැයෙන් නම් ඔහු මිහිදිවුවෝ ද දුගිල්ලු ද ආයෙහිපවාද කොළෝ ද වෙති.

706. මම ඒ මහානිරයෙහි බොහෝ කලක් මුළුල්ලෙහි දුක් වෙදනා විදින්නෙමි. පාපකම්යාගේ මෙබඳු විපාකයෙක් ඇත. එහෙයින් මම බොහෝ සේ ගොත කරමි.

707. සතුරන් දමනය කරන රට දියුණු කරන මහරජතුමනි, එය අසනුමැන. ඔබට යහපතක් වේවා මහරජ මාගේ උත්තරා නම් දුවක් ඇත.

708. ඔ පින්කම් කරයි. නිති සිල්හි හා පෙහෙවස්හි ද නිරත වෙයි. කායවාක් සංවරයෙන් යුක්ත ය. දන් බෙද දෙන්නී ය. මිහිරි කෙසුල් ඇත්තී ය, පහඩු මසුරුමල ඇත්තී ය.

709. ඔ භික්ෂා කඩ නො කරන්නී ය. අන්කුලයන් කෙරෙහි මෘදු වෙයි. සිරිමත් ශාකාමුනි වූ සම්බුදුන්ගේ උපාසිකාවකි.

710. යට හෙළ ඇස් ඇති සිහියෙන් යුත් රක්තා ලද සඳුර ඇති මනා සංවරයෙන් යුත් සිල්වත් භික්ෂුනමක් පිඩු පිණිය වැඩියේ ය.

711. හේ ගෙපිළිවෙළින් පිඩුවාහි හැසිරෙන්නේ ඒ ගෙට ගියේ ය. මහරජ, ඔබට යහපතක් වේවා, උත්තරා නොමෝ ඒ මහණ දුටුවා ය.

712. ඔ පැන් පිරුණු බඳුනක් ද, මිහිරි කැවුම් ද දුන්නා ය. "වහන්ස, මාගේ පියා මළේ ය. ඔහුට මේ පිත පැමිණේවා"යි (ද කී.)

713. පින්දීමට අනතුරුව ම (එහි) විපාකය (මට) ලැබිණි. වෙසවුණු රජු පරිද්දෙන් කම්සැප කැමති මම සැප වළඳමි.

714. සතුරන් දමනය කරන රටට වැඩ වඩන මහරජතුමනි, (එහෙයින්) මෙය අසන්න. සදෙවකලොකයාට බුදුහු අග්‍ර වෙති කියනු ලැබේ. අරින් දමනය කරන රජතුමනි, (තෙපි) ඒ බුදුහු සරණ යවු.

715. අරින්දම වූ රජතුමනි, අරී අටහිමිහින් අමෘතපදය (නිවන) ස්පර්ශ කෙරෙහි. අරින්දම වූ රජතුමනි, පුත්‍රදරාවන් සහිත (තෙපි) ඒ (අත්වාංගිකමාර්ග) ධර්ම සරණ යවු.

716. මාර්ගප්‍රතිපත්ත සිවුදෙන යැ එලයෙහි සිටි සිවුදෙන යැ යන මේ ආයඹ සංඝ තෙමේ සෘජු වූයේ ය. ප්‍රඥාපීඨ දෙකින් යුක්ත යැ. අරින්දම රජතුමනි, (තෙපි) පුත්‍රදරාවන් සමග ඒ සංඝයා සරණ යවු.

717. පාණාතිපාතා විරමසස්ස ඩිපං
ලොකෙ අදින්නං පරිවජ්ජයසස්ස,
අමජ්ජපො මා ච මුසා අභාණි
සකෙන දුරෙන ච භොහි තුට්ඨො.
718. අක්ඛංකාමොසි මෙ යක්ඛ භික්ඛාමොසි දෙවතෙ,
කරොමි තුඤ්ඤං වචනං කංසි අචරියො මම.
719. උපෙමි බුද්ධං සරණං ධම්මස්සොපි අනුක්කරං,
සබ්බස්සානි නරදෙවස්ස ගච්ඡාමි සරණං අහං.
720. පාණාතිපාතා විරමාමි ඩිපං
ලොකෙ අදින්නං පරිවජ්ජයාමි,
අමජ්ජපො නොච මුසා භණාමි
සකෙන දුරෙන ච භොමි තුට්ඨො.
721. ඔපුණාමි මහාවාතෙ නදියා වා සීසගාමියා,
වමාමි පාපිකං දිට්ඨිං බුද්ධානං සාසනෙ රතො.
722. ඉදං වස්වාන ඤායාමෙය්‍යා විරමිඤ්ඤා පාපදස්සනා,
නාමො භගවතො කඤ්ඤා පාමොක්ඛා¹ රථමාරුභි² තී.

නන්දක පෙතවික්ෂු තතිසං.

4. 4.

723. උට්ඨෙහි රෙවතෙ සුපාපධමෙම
අපාරුතං අචාරං³ අදනසිලෙ,
නෙසසාම තං යස්ස චුන්නති දුග්ගතො,
සමපජිතා නෙරධිකා දුට්ඨො.
724. ඉට්ඨෙව වස්වාන යමස්ස දුතං³
තෙ අභි යක්ඛා ලොභිතස්සා බ්‍රහ්මනා,
පට්ඨෙවකඛාසාසු ගහෙස්වාන රෙවතිං.
පක්ඛාමස්ස දෙවගණස්ස සන්තිකෙ.
725. ආදිට්ඨෙණ්ණං රුචිරං පහස්සරං
බ්‍රාහ්මං සුභං කණ්ඩනජාලජනනං,
කසෙසනමානිණ්ණජනං විමානං
සුරියස්ස රංසිරිව ජොතමානං.
726. නාරිගණා වන්දනසාරජිනො
උභතො විමානං උපසොභයන්ති,
තං දිස්සති සුරියසමානවණ්ණං
කො මොදති සග්ගපපකො විමානෙ.

1. පාමොක්ඛා - මිජසං.

2. අපාරුතචාරෙ - මිජසං.

3. යක්ඛා දුට්ඨ ලොභිතභක්ඛා - මිජසං.

717. වහා පරපණ නැසීමෙන් වළකින්න. ලෙවිහි අයිතාදන් දුරු කරන්න. මත්පැන් නො බොන්නෙක් වන්න. බොරු නො මැ කියන්න. සිය අඹුව හා සතුටු වන්න.

718. යක්ෂය, තෙපි මට වැඩ කැමැත්තනු, දෙවතාවෙහි, තෙපි මට හිත කැමැත්තනු, මම තොපගේ වචනය කරමි. තෙපි මාගේ ඇඳුරුහු වඩු.

719. මම බුදුන් සරණ යෙමි. අනුන්තර ධර්මය ද (සරණයෙමි) තරදෙව වූ බුදුන්ගේ සංඝයා ද සරණ යෙමි.

720. වහා පණ්ඩායෙන් වෙන් වෙමි. ලෙවිහි අයිතාදන් දුරු කරමි. මත්පැන් නො බොන්නෙක් වෙමි. බොරු ද නො කියමි. සිය අඹුව හා තුටු ද වෙමි.

721. යම් හෙයකින් බුදුවරුන්ගේ ශාසනයෙහි මම ඇලුණෙමි ද, එහෙයින් මහාවාතය හමන කල්හි බොල් මෙන් ශිශුගාමී සැඩපහර ඇති නදියක තණ රොඩු මෙන් පවිටු මියදිටු පිඹ හරිමි. වචනය කෙරෙමි.

722. සුරටිය දෙශාධිපති රජ තෙමේ මෙය කියා පාපදාෂ්ටියෙන් වැළකූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නමස්කාර කොට පෙරදිගට අභිමුඛ වැටියට නැඟ ගියේ යි.

නන්දක ප්‍රකටස්තුව යි.

4. 4

723. ඉතා පවිටුගති ඇති දන් නො දෙනසුලු වූ රෙවතිය, යම් තැනක දුගතියට ගිය නිරිසත්හු දුකින් යුක්ත වූවාහු තතනත් ද, නො වැසු දෙර ඇති ඒ නිරයට තී ගෙන යන්නෙමු.

724. ලේවන් ඇස් ඇති මහත් වූ, යමයාගේ දුග වූ ඒ යකුන් දෙදෙන මෙසේ කියා රෙවතිය වෙත වෙත ම අත් අල්ලාගෙන දෙව සමූහයාගේ සම්පයට පැමිණවූහ.

725. හිරුමඬල මෙන් මනහර වූ පැහැ වීහිදුවන රන්දැලින් වැසුණු පිරිසිදු සත්රුවනින් විසිතුරු වූ දෙවභනන්ගෙන් ගැවසිගත් හිරුරැස් මෙන් බබලන මේ වීමන කාගේ ද?

726. සඳුන්සුවද ගැල්වූ දෙවභනෝ වීමන ඇතුළත හා පිටත භොබවති. ඒ වීමන හිරුමඬල මෙන් පැහැපත් ව පෙනේ. ඒ වීමනහි සහසත් කවර දෙවියෙක් දෙවියැපතින් සතුටු වේ ද?

727. බාරාණසියං නන්දියො නාමුපාසකො¹
 අමච්ඡරී දනපතී වදංකො,
 නසෙසනමාකි ණණ්ණජනං විමානං
 සුරියසස රංසිරිව ජොතමානං.
728. නාරිගණා චන්දනසාරලික්ඛා
 උභතො විමානං උපසොභයන්ති,
 තං දිසෙති සුරියසමානව ණණ්ණං
 සො මොදති සඤ්ඤාපනො විමානො.
729. නන්දියසීර්සාභං හරියා
 අභාරිනී සබ්බකුලස්ස ඉසිසරා,
 හතකුට්ඨානො රම්මස්සාමි දනහං²
 න පක්ඛයෙ නිරයං දස්සනාය.
730. එසො³ තෙ නිරයො සුපාපධමේච
 පුංකො තයා අකතං ජීවලොකෙ,
 න හි මච්ඡරී රොසකො පාපධමේචා
 සඤ්ඤාපනාං⁴ ලභති සභව්‍යතං.
731. කිංතු ගුරුණ චිත්තණ්ඩ අසුචි පතිදිසෙති,
 දුග්ගතං කිමිදං මිත්‍රං කිමෙතං උපවායති,
732. එස සංසවකො නාම ගමිතරො සතපොරිසො,
 යත් වස්සසහස්සාති තුවං පව්ඨයි රෙවතෙ.
733. කිංතු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
 කෙන සංසවකො ලද්ධො ගමිතරො සතපොරිසො.
734. සමණො බ්‍රාහ්මණො වාපි අඤ්ඤා වාපි වණ්ඨිබ්බකෙ,
 මුසාවාදෙන වණ්ඨෙති තං පාපං පකතං තයා.
735. තෙන සංසවකො ලද්ධො ගමිතරො සතපොරිසො,
 තත් වස්සසහස්සාති තුවං පව්ඨයි රෙවතෙ.
736. හතෙපි ජිත්තනි අරොපි පාදෙ
 කණණ්ණපි ජිත්තනි අරොපි නාසං,
 අරොපි කාකොළගණා සමෙච්චි
 සංගමම බාදනති විචිත්තමානං.
737. සාධු බො මං පටිනෙඨ කාභාමි කුසලං බහුං,
 දනෙන සම්මට්ඨියාය සඤ්ඤමෙන දමෙන ව,
 යං කත්වා සුඛිතා භොනති න ච පටිජානුතප්පරෙ.

1. නාමාසි උපාසකො - සිඬු i.

2. දනිහං - මිත්‍රයා.

3. එසො හි - මිත්‍රයා.

4. සඤ්ඤාපනාං - මිත්‍රයා.

727. බරණැස නොමසුරු වූ දනපති වූ ප්‍රතිශ්‍රාහකයන්ගේ බස් දන්තා වූ නන්දිය නම් උසාසකයෙක් විය. දෙවහනන්ගෙන් ගැවසුණු හිරුරැස් මෙන් බබළන තෙල විමන ඔහුගේ ය.

728. සාර වූ සඳුන් සුවදින් අලෙවි දුන් දෙවහන සමූහයා තෙල විමන ඇතුළත හා පිටත හොබවති. ඒ විමන හිරු හා සම පැහැ ඇතිව පෙනේ. ඒ නන්දිය සහපත් වැ ඒ විමන්හි දෙවසැපතින් සතුටු වේ.

729. මම නන්දියගේ බිරිඳ වීමි. සියලු කුලධනයට හිමි ගෘහිණියක් වීමි. දුන් මම මහිමියාගේ විමන්හි ඇලෙන්නෙමි. නිරය දක්නට පවා නො පතන්නෙමි.

730. ඉතා පවි ඇති තැනැත්තිය, තෙල නිරය තිට අයත් වෙයි. මිනිස් ලොව දී තී විසින් පින් නො කරන ලද. තදමසුරු, කිපෙනසුලු, පව්වු ගති ඇති තැනැත්තේ දෙවිලොව උපතුන්ගේ සහබව නො මැ ලබයි.

731. කිමැ අපවිත්‍ර වූ මල ද මුත්‍ර ද පැනෙයි. මෙ දුගඳ කිමැ? තෙල හමන අසුවි ගඳ කිමැ යි.

732. රෙවතිය, යම්තැනක තෝ දහස්වසක් පැසෙන්තෙහි නම්, තෙලෙ බබසියයක් පමණ ගැඹුරු වූ ඒ සංසවක නම් නිරය යි.

733. කයින් වචනයෙන් මනසින් මා කිනම් පවක් කරන ලදද? කිනම් පවෙකින් බබසියයක් පමණ ගැඹුරැති මේ සංසවක නිරය ලැබුණේ ද?

734. තෝ මහණුන් ද බමුණන් ද අන් යදියන් ද මුසාවාදයෙන් රැවටුවහු ය. නී ඒ පව කරන ලද.

735. ඒ පවින් බබසියයක් ගැඹුරැති සංසව තරකය තිට ලැබුණි. එම්බල රෙවතිය, තෝ එහි දහසක් හවුරුදු පැසෙහු ය.

736. යම්පල්ලෝ කීගේ අත් ද යළි පා ද සිඳිති. කන් ද යළි නැහැය ද සිඳිත්. යළි දහස් ගණන් කවුඩෝ කී වෙත අවුත් වටකොට ගෙන කීගේ මස් සල්ව සල්වා කති.

737. මා ආපසු (මනුලොවට) ගෙන යන්නහු නම් මැනවි. මම එහි දී බොහෝ පින් කරන්නෙමි. දනයෙන් ද දහමිහි හැසිරීමෙන් ද ඡීලයෙන් ද ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් ද (කල් ගෙවමි.) යමක් කොට සුවපත් වෙත් නම් පසුතැවිලි නො වෙත් නම් මම එබඳු පින් කරමි.

738. පුරෙ තුවං පමජ්ඣිනා ඉදති පරිදෙවසි,
සයං කතානං කමමානං විපාකං අනුභොසසසි.
739. කො දෙවලොකතො මනුස්සලොකං
ගතත්තානා පුට්ඨො මෙ එවං වදෙය්‍ය,
නිකම්මකදණ්ඩස්ස දුරු දුතං
අච්ඡාදනං සයනා¹ මර්තකපානං
න හි මච්ඡරී රොසකො පාපධමො
සගගුපගානං ලහති සහව්‍යතං.
740. සාහං නුත ඉතො ගතත්තා යොනිං ලභ්බාන මානුසිං,
වදඤ්ඤ ධීලසම්පන්නා කාහාමි කුසලං බහුං;
දුතෙන සමචරියාය සඤ්ඤමෙන දමෙන ව.
741. ආරාමානි ව රොපිසසං දුග්ගෙ සංකමනානි ව,
පපඤ්ඤ උදපානඤ්ඤ විපසනෙතන වෙතසා
742. වාතුදුසිං පඤ්ඤාදුසිං යා ව පසබ්බස්ස අට්ඨමිං,
පාවිභාරියපසබ්බඤ්ඤ අට්ඨබ්බස්සසමාගතං.
743. උපොසථං උපවසිසසං සද ධීලෙසු සංවුතා,
න ව දුතෙ පමජ්ඣිසසං සාමං දිට්ඨමිදං මයා.
744. ඉවෙවචං විපසලපනතිං එකුමානං තතො තතො,
බිසිංසු නිරයෙ සොරෙ උඤ්ඤාදං අවංසිරං.
745. අහං පුරෙ මච්ඡරීනි අහොසිං
පරිභාසිකා සමණ්ණාහම්මානං,
විතරෙන ව සාමිකං වඤ්ඤාසිත්තං
පච්චාමහං නිරයෙ සොරරුපෙ'ති.

රෙවතිපෙතිවත්තු වතුසං.

4. 5

746. ඉදං මම උච්ඡවනං මහනං
නිබ්බතනති පුඤ්ඤථලං අනාසකං,
තං දුනි වෙ පරිභොගං න උපෙති²
ආවිසානි හතොතා කිසස අයං විපාකො.
747. හඤ්ඤමි බජ්ජාමි ව වායමාමි
පරිසසකාමි පරිභුඤ්ඤං කිඤ්චි,
ස්වාහං ජිනකරාමො කපණො ලාලපාමි
කිසස කමමස්ස අයං විපාකො.

1. සෙය්‍ය - සිද්ධි ||

2. උද්ධං පාදං - මර්ගය.

3. හදනි මෙ තං පරිභොග මෙති - සිද්ධි i.

738. තෝ පෙර (කුසල් නො කොට) පමා වූ දන් හඬන්නා ය. නමා කළ අකුසල්හි විපාකය විඳින්නා ය.

739. දෙවිලොචිත් මිනිස් ලොවට ගිය, මා විසින් විවාරන ලද කවරෙක් මෙසේ කියා ද? බහාතැබූ දඩු ඇති සිල්විත්තට දන් දෙවු. පිළි ද සෙනසුන් ද යළි අහර පැන් ද දෙවු. තදමසුරු, කිපෙනසුලු පවගති ඇතියෙක් දෙවිලොවට ගියවුන්ගේ සහවාසය නො ලබයි.

740. ඒ මම මෙයින් චූෂ්ණ වූ ගොස් මිනිසක් බව ලැබ, යදියන්ගේ වදන් දන්නා සිල් ඇතියක් ව දනයෙන් ද මනා පැවැත්මෙන් ද ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් ද යුතු වූ බොහෝ කුසල් කරන්නෙමි.

741. පුෂ්පාරාම - ඵලාරාමයන් ද රොපණය කරන්නෙමි. දුර්ග මාර්ගයෙහි ඒදඩු සාලම් තනන්නෙමි. පහන් සිතින් යුතු වූ ළිං සහ පැන් පොකුණු ද පැන්තාලි ද කරවන්නෙමි.

742. පක්ෂය පිළිබඳ කුසුවක්ද ද පසළොස්වක්ද ද අටවක්ද ද ප්‍රාතිභායී පක්ෂයෙහි ද අෂ්ටාංගයෙන් යුක්ත වූ,

743. පෙහෙවස් සමාදන් වෙමි. පත්සිල්හි නිතර සංවෘත වූ මම දනයෙහි පමා නො වන්නෙමි. මේ නිරායුක මව්සින් තමන් ම දක්නා ලද යැ.

744. මෙසේ වැලපෙන ඔබැ මොබැ වැටෙමින් වෙවුලන රෙවතිය යම්පල්ලෝ අල්වාගෙන සා උඩුකුරු කොට හිස යටිකුරු කොට දරුණු වූ නිරයෙහි හෙළාහ.

745. මම පෙර තදමසුරු තැනැත්තියක් වීමි. මහණ-බමුණනට අවමන් කරන්නියක් වීමි. බොරුවෙන් සැමියා රවටා දරුණු ස්වභාව ඇති තෙල සංසවක නිරයෙහි පැසෙමි.

රෙවතී ප්‍රකවස්තූ යි.

4. 5

746. වහන්ස, අනල්ප කුසලවිපාකයක් වූ මේ මහත් උක්චනය මට පහළ වූ ඇත. එහෙත් දන් එය මගේ පරිභොගයට නො පැමිණේ. මේ කිනම් පටක විපාකයෙක් ද යි කියනු මැන.

747. ඒ මම යම්කිසි උක්චයක් කැමට වෑයම් කෙරෙමි ද, උත්සාහ දරමි ද එකල මම වෙහෙසට පැමිණෙමි. උක් පතින් කැපෙමි. ඒ මම සුන් වූ බල ඇතියෙමි බැගෑපත් වූයෙමි අකිශයින් වැලපෙමි. මේ කෙබඳු පටක විපාකයෙක් ද?

748. විසානො වාහං පරිපතාමි ජමායං
පරිවතාමි වාරිවරොව සමෙම,
රුදනො ච මෙ අසසුකා නිග්ගලනති
ආවිකම් හතොත කිසස අයං විපාකො.

749. ඡානො කිලනොනා ච පිපාසිතො ච
සන්තප්පිතො සාතසුඛං න විජෙද,
පු වජාමි තං එතමස්ස හදන්ත
කථන්ත උච්ඡුපරිභොගං ලභෙය්‍යං.

750. පුරෙ තුවං කමමකාසි අත්තනා
මනුසසභුතො පුරිමාය ජාතියා,
අහං ච තං එතමස්ස වදමි
සුචාන නිවං එතමස්ස විජාන.

751. උච්ඡුං තුවං බාදමානො පයානො
පුරිසො ච තෙ පිට්ඨිතො අනවගච්ඡි,¹
සො ච තං පච්චාසංසනොතො කථෙසි
තසස තුවං න කිසුචි ආලපිස්ස.

752. සො ච තං අහංගන්තං අයාමි
දෙහය්‍ය උච්ඡුකති ච තං අචොච,
තසස තුවං පිට්ඨිතො උච්ඡුං අදසි
තසසන්තං කමමසස අයං විපාකො.

753. දුඛං තුවං පිට්ඨිතො ගණ්හ උච්ඡුං
ගහන්තාන බාදස්ස යාවදස්ස,
තෙතෙව නිවං අත්තමනො හවිසසසි
හට්ඨො වුදගොනා ච පමොදිතො ච.

754. ගන්තාන සො පිට්ඨිතො අග්ගහෙසි
ගහන්තාන තං බාදි යාවදස්ස,
තෙතෙව සො අත්තමනො අහොසි
හට්ඨො වුදගොනා ච පමොදිතො වා'ති.

උච්ඡුපෙතවතථු පඤ්චමං.

4. 6

755. සාවස්සී නාම නගරං නිම්චන්තසස පසසනො,
තස්ස ආසුං දොව කුමාරා රාජපුත්තාති මෙ සුතං.

756. පමත්තා² රජතියෙසු කාමසසාදභිතද්දිතො,
පච්චුප්පනෙන සුඛෙ ගිද්ධා න තෙ පසසිංසු නාගතං.

1. අනුගඤ්ඡිම - මජ්ඣ.

2. සමමනො - සිද්ධි.

748. කවද මම වෙහෙසට පැමිණියෙමි බිම වැටෙමි. අවිචන් රත් වූ පොළොවෙහි මසෙකු මෙන් පෙරළෙමි. හඬන්නා වූ මාගේ දෙනෙතින් කඳුළු ගලයි. වහන්ස, මේ කිනම් කම්යක විපාකයක් දැයි කියනු මැනවි.

749. මම බඩසයින් පෙළුණෙමි ක්ලාන්ත වූයෙමි. පවස් ඇතියෙමි අධික පිපාසා ඇතියෙමි මිනිරි සුවයක් නො ලබමි. වහන්ස, කෙසේ උක්රස පරිභොගයක් ලබමි ද යන මේ කරුණ ඔබ විචාරමි.

750. තෙපි පෙර ජාතියෙහි මිනිස් වැ ඉපද තුමු මැ පව කමක් කළහු. මම නොපට මෙකරුණ කියමි. තෙපි මෙකරුණ අසා දැනගනිවු.

751. තෙපි උක්දණ්ඩක් කමින් ගියහු යැ. තොප පසුපසින් එක් පුරුෂයෙක් ද තොප අනුව ගියේ ය. හෙ ද උක්රසය කැමති වෙමින් තොපට කරා කෙළේ ය. තෙපි ඔහුට කිසිවක් නො කීවහු ය.

752. හෙ ද නොබණන තොප යැදී ය. “ආයතිය, උක් දණ්ඩක් දෙව”යි තොපට කී ය. තෙපි පිටුපසින් ඔහුට උක් දණ්ඩක් දුන්නහු යැ. ඒ කම්යාගේ මේ විපාකය වෙයි.

753. එසේ නම් තෙපි පිටුපසින් උක්දඬු ගනිවු. රැගෙන ඇති තාක් කව. එයින් ම තෙපි සතුටු වන්නහු ය. පහටු වන්නහු ය. ඔදවැඩි සිත් ඇති වන්නහු ය. ප්‍රමුද්ධ ද වන්නහු ය.

754. ඒ ප්‍රභයා ද උක්කෙකට ගොස් පිටුපසින් උක්දඬු ගත්තේ ය. රැගෙන එය ඇති තාක් කැවේ ය. එයින් ම හෙ සතුටු වූයේ ද පහටු වූයේ ද ඔදවැඩි සිතැත්තේ ද ප්‍රමුද්ධ වූයේ ද විය.

උච්ඡ්‍ර ප්‍රභවස්තුව යි.

4. 6

755. හිමවතෑ එක් පසෙකැ යැවැත් නම් නුවරෙක් ඇත. එහි රජපුත් වූ කුමරුවෝ දෙදෙනෙක් වූහ යි මවිසින් අසන ලද.

756. සිත් ඇලවියයුතු වූ කම්සැපෙහි ප්‍රමත්ත වූ කාමාස්වාදයෙන් සතුටු වනසුලු වූ වත්තෙන් සුවයෙහි ම ගිජු වූ මිහු දෙදෙන අනාගත සුවයක් නො බැඳුහ.

757. තෙ වුතා ව මනුසිසතා පරලොකං ඉතො ගතා.
තෙධ සොසෙනානාදිසසනාං පුබ්බෙ දුක්ඛටමත්තනො.
758. බහුසු වත සනෙතසු දෙයාධමෙම උපට්ඨිතෙ,
නාසකත්ථිමො ව අත්තානං පරිත්තං කාතුං සුඛාවහං.
759. කිං තතො පාපකං අසස යං නො රාජකුලා වුතා.
උපපන්නා¹ පෙතතිවිසයං බුප්පිපාසාසමප්පිතා.
760. සාමිනො ඉධ හුස්වාන භොතති අසසාමිනො තභිං,
වරතති² බුප්පිපාසාය මනුසිසා උත්තනොත්තනා.
761. එතමාදීනවං ඤාතො ඉසසරමදසමෙවං
පතාය ඉසසරමදං හවෙ සග්ගගතො නරො;
කායසාය හෙද සපපඤ්ඤා සග්ගං යො උපපජ්ජති³ ති.

කුමාරපෙතවික්‍රම ඡට්ඨං.

4. 7

762. පුබ්බෙ කතානං කම්මානං විපාකො මථයෙ මනං,
රුපෙ සද්දෙ රසෙ ගතෙධ පොට්ඨබ්බෙ ව මනොරමෙ.
763. නව්වං ගීතං රතීං බිඬ්ඨං අනුභුතො අනපසකං,
උයානෙ පරිවරිතානා⁴ පටිසනො ගිරිබ්බජං.
764. ඉසිං පුනෙත්ත⁵ මද්දකත්ථි අත්තදන්තං සමාගිතං
අප්පිට්ඨං භිරිසමපනං උඤ්ඤ පත්තගතෙ රතං.
765. හත්ථිකුඤ්ඤානො මරුග්ග ලද්ධා⁵ හනෙත්ති ව බුච්චි,
තස්ස පතං ගතෙත්වාන උච්චං පග්ගග්ග ඛත්තයො.
766. ඵණ්ඩිලෙ පතං භිජ්ඣිතො හසමානො අපසකම්,
රඤ්ඤ කිතවස්සහං පුත්තො කිං මං භික්ඛු කරිස්සයි.
767. තස්ස කම්මස්ස ඵරුසස්ස විපාකො කට්ටනො අහු,
යං රාජපුත්තො වෙදෙයි නිරයමිති සමප්පිතො.
768. ඡළෙව චතුරාසිති වස්සාති නහුතාති ව,
භුසං දුක්ඛං නිගච්ඡිතො නිරයෙ කතකිබ්බියො.

1. උපපන්නා - ස.

2. හවෙති - මඡසා.

3. පරිවරිතා - මඡසා.

4. සුතීතං - මඡසා.

5. ලද්ධං - මඡසා.

757. ඔහු මේ මිනිසන් බැවින් වූක වැ පරලොවැ ප්‍රෙතලොකයට ගියහ. ඔහු තමන්ගේ පෙර අත්බැවිහි දුෂ්කාරය (පාපකම්ය) දැක නොපෙනෙන සිරුරින් යුතුව මෙ නුවර සමීපයෙහි සිට මෙසේ කැගයන්:

758. “බොහෝ දක්ෂිණාර්භයන් ඇති කල්හි දු දැනවස්තු එළඹ සිටී කල්හි දු තමනට සැප එළවන පිනක් කරන්නට එකාන්තයෙන් නොහැකි වූමහ.

759. “අපි යම් පවකමෙකින් රාජකුලයෙන් වූක වැ ප්‍රෙතලොකයෙහි උපන්නමෝ යා පිපාසායෙන් මධ්‍යා ලුගමෝ නම් එයට වඩා ලාමක වූ අන් කුමක් ඇත්තේ ද?

760. මේ මනුලොව දී පෙර යම් තැනක ස්වාමී වැ සිටියාහු ද? ඒ ප්‍රෙත ලොකයෙහි දී අස්වාමීහු වෙති. උසස් වැ සිටී ඒ මිනිස්සු පහත් වූවාහු සාපිපාසායෙන් යුතුව වැ හැසිරෙත්.

761. මිනිස් තෙමේ ඉසුරුමැදයෙන් හටගත් මේ ආදීනවය දැන ඉසුරු මදය දුරු කොට (කුසලයෙහි ඇලුණේ) ස්වර්ග ගත වෙයි. නුවණැති (ඒ) පුරුෂ කාබුන් මරණින් මතු දෙව ලොවට පැමිණේ.

කුමාර ප්‍රෙතවස්තු යි.

4. 7

762. පෙර දැයෙහි කළ පාපකම්යාගේ විපාකය (අත්ධර්මාලයන්ගේ) සිත මතරම් වූ රූප...ඛබ්ද...රස...ගන්ධ...ස්ප්‍රෂ්ටව්‍ය හෙතෙසෙන් මැඩලයි.

763. බොහෝ වූ නැටුම් ගැයුම් කමරති හා ක්‍රීඩා වීද උයන්හි අති රමණය කොටැ රජගහ නුවරට පිවිසෙන (රජපුත්‍ර තෙමේ)

764. දමුණු සිත් ඇති (අර්භත් එල සමාධියෙන්) සමාහිත වූ අපිස් වූ හිරි (ලජ්ජා) යෙන් යුත් පාත්‍රගත පිඬුවායෙන් (පමණක්) සතුටු වූ සුනෙන් නම් (පසේබුදු) මහර්මීහු දිවි.

765. (ඒ රජපුත්‍ර) ඇතුපිටින් බැස වහන්ස, (පිණ්ඩපාතය) ලද ද සි විවාළේ ය. ඒ රජපුත්‍ර උන්වහන්සේගේ පාත්‍රය ගෙන ඔසවා,

766. තද බිම් පෙදෙසක පාත්‍රය ගවා බිඳ සිතා සෙමින් මදක් ඉවත් විය. (කුමණු සිතින් බලන පසේබුදුනට මෙසේ කී). “මහණ මම කිතව රජුගේ පුත් වෙමි. මට කුමක් කරන්නෙහි ද?” යි.

767. දරුණු වූ ඒ පාපකර්මයාගේ විපාකය කටුක විය. නිරයෙහි උපන් රාජපුත්‍ර යම් විපාකයක් වින්දේ ද, (එය මෙසේ ය:)

768. කළපවි ඇති (හේ) සයෙන් ගුණ කළ සුවාසුද්‍රහස් වූ නහුන ගණන් හවුරුදු මුළුල්ලෙහි නිරයෙහි බොහෝ දුකට පැමිණියේ ය.

769. උත්තානොසි ච පච්චිත්තං නිකුජ්ජා වාමදකම්මේණා,
උද්ධංසාදෙ ධිතො වෙව චිරං බාලො අපච්චරං
770. බහුනි වසසසහසසානි පුගානි නහුතානි ච,
භුසං දුක්ඛං නිගමිත්තො නිරයෙ කතකිබ්බිසො.
771. එතාදිසං බො කට්ඨකං අපප්පච්චයාදෙසිතං.
පච්චිකති පාපකම්මනා ඉසිමාසස්ස පුබ්බතං.
772. යො තත්තං බහුවස්සානි වෙදගිත්වා බහුං දුඛං,
බුද්ධිපාසාහතො නාම පෙතො ආසි තතො වුතො.
773. එතමාදීනවං දිස්වා¹ ඉසසරමදසමභවං,
පහාය ඉසසරමදං නිවාතමනුවතොයෙ.
774. දිවෙඨව ධරෙච්ච පාසංයො යො බුද්ධස්ස සගාරවො,
කායස්ස හෙද සප්පඤ්ඤ සයනං යො උපපජ්ජති² ති.

රාජපුත්තපෙතවික්‍රම සතකමං.

4. 8

775. ගුරුකුපතො උග්ගතො කො නු දිතො හි තිට්ඨසි,³
නිසසංසයං පාපකම්මනො කිනත්තු සද්දහසෙ කුටං,
776. අහං හද්දතන පෙතොමිති දුග්ගතො යමලොකිකො,
පාපකම්මං කරිත්වාන පෙතලොකමිතො ගතො.
777. කිනත්තු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිසස කම්මච්චපාකෙන ඉදං දුක්ඛං නිගවස්සි.
778. අහු ආවාසිකො මග්ගං ඉසසුකි කුලමච්ඡරී,
අජ්ඣාසිතො⁴ මග්ගං සරෙ කදරියො පරිභාසකො.
779. තස්සාහං වචනං සුත්වා හිසබ්බො පරිභාසිසං,
තස්ස කම්මච්චපාකෙන පෙතලොකමිතො ගතො.
780. අමිතො මිත්තවණ්ණෙන යො තෙ ආසි කුලපකො,
කායස්ස හෙද දුප්පඤ්ඤ කිනත්තු පෙච්ච ගතිං ගතො.
781. තස්සෙවාහං පාපකම්මස්ස සීයෙ තිට්ඨාමි මත්තක,
යො ච පරවිසයං පතො මමෙව පරිවාරකො.
782. යං හද්දතන¹ හද්දතොසෙක ඵතං මෙ හොති මොජ්ජනං,²
අහං ච බො යං හද්මි ඵතං යො උපජීවති³ ති.

ගුරුබාදකපෙතවික්‍රම අට්ඨමං.

1. කද්දවා - මජ්ඣ.
2. දිතො පතිට්ඨති - මජ්ඣ.
3. අපජ්ඣා සිතො - සිඬු i, සිඬු ii.
4. හද්දතන - මජ්ඣ.

769. (ඒ) බාලතෙමේ උඩුකුරුව ද යටිකුරුව ද සිට වමැලයෙන් ද දකුණැලයෙන් ද සිට උඩුකුරුව ඇති ව ද (කෙළින්) සිට ද බොහෝ කලක් පැයිණි.

770. කළපව ඇති හේ නොයෙක් අවුරුදු දහස් ගණන් ද, හවුරුදු සමූහයන් ද, නහුතගණන් ද මුළුල්ලෙහි ඒ නිරයෙහි අතිශය දුඃඛයට පැමිණියේ ය.

771. කිපෙන්නවුන් කෙරෙහි නො කිපෙන මනා පැවතුම් ඇති මුනිවරයකුට ගැහැට කොට පවකම් කරන්නෝ මෙබඳු කටුක දුක් (විචිත්) පැසෙන්.

772. ඒ රජපුත් ඒ නිරයෙහි බොහෝ හවුරුදු ගණන් බොහෝ දුක් විඳ එයින් වහුන වූයේ සාපිපාසා දෙකින් මඩනා ලද ප්‍රෙතයෙක් විය.

773. යමෙක් ඉසුරුමදයෙන් හටගත් මේ ආදිනවය දැක ඉසුරු මදය හැර නිහනමානී වූ දිවි පවත්වා ද,

774. බුදුවරුන් කෙරෙහි ගෞරව සහිත වේ ද, ඒ පැනැති මිනිස් තෙමේ මේ අත්බැවිහි ම පැයසියයුතු වෙයි. කාබුන් මරණින් මතු දෙව-ලොවට පැමිණෙයි.

රාජපුත් ප්‍රේමවස්තු යි.

4. 8

775. අඟුච්චි වළෙන් උඩට නැඟී බැහැපත් වූ සිටුනා තෙපි කවරහු ද? පවකම් ඇති තෙපි කවරහු ද යි මම කෙසේ නිසැක ව දැනම ද?

776. ස්වාමීනි, මම පවකම් කොට මෙලොවින් ප්‍රෙතලොකයට ගිය යමලොවට අයත් දුගී ප්‍රෙතයෙක්මි.

777. කයින් වචනයෙන් මනසින් තොප කිනම් පවක් කරන ලද ද? කවර පවකමක විපාකයෙන් (තෙපි) මේ දුකට පැමිණියහු ද?

778. ඊර්ෂ්‍යා කරනසුලු වූ, කුලයන් කෙරෙහි මසුරු වූ, කද මසු-රෙක් වූ සිල්වත්තට පරිභව කරන මාගේ ගෙහි ඇලුම් කළ, ආවාසික හික්ෂු නමක් මා කළ විහාරයෙහි විය ය.

779. ඒ හික්ෂුහුගේ කීම් අසා මම සිල්වත් හික්ෂුන්ට නින්ද කෙළෙමි. ඒ කම්යාගේ විපාකයෙන් මම මෙලොවින් වහුන ව ප්‍රෙතලොකයට ගියෙමි.

780. තොපගේ මිත්‍රස්වරූපයෙන් කුලුපග වූ යම් අමිත්‍රයෙක් වී ද ඒ අභ්‍යාන තෙමේ කාබුන් මරණින් මතු පරලොවැ කිනම් ගතිය (උපත) කට පැමිණියේ ද?

781. කළ පවකම් ඇති ඒ ශ්‍රමණ ප්‍රෙතයාගේ හිස මුදුනෙහි මම දැන් සිටිමි. හෙ ද ප්‍රෙතලොකයට පැමිණියේ මාගේ මෙහෙ කරුවෙක් විය.

782. වහන්ස, සෙස්සෝ යම් වස්කියක් කෙරෙත් නම් ඒ වස් (මල) මගේ භොජන වෙයි. මම වනාහි යම් වස් කියක් කෙරෙමි නම් ඒ වස් අනුභවයෙන් හේ ජීවත් වෙයි.

ගුරුබාදක ප්‍රේමවස්තු යි.

4. 9

783. ගුරුකුපතො උග්ගන්තිවා කා නු දිනා හි තිට්ඨසි,
නිස්සංසයං පාපකම්මනා¹ කිනතු සද්දහසෙ තුචං.
784. අහං හද්දන්ත පෙතීම්හි දුග්ගතා යමලොකිකා,
පාපකම්මං කරිකාන පෙතලොකම්මො ගතා,
785. කිනතු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිසස කම්මවිපාකෙන ඉදං දුක්ඛං නිගච්ඡසි.
786. අහු ආවාසිකො මග්ගං ඉස්සුකී කුලමච්ඡරී,
අජ්ඣාසිතො මග්ගං සරෙ කදරියො පරිභාසකො.
787. තස්සාහං වචනං සුත්වා හික්ඛවො පරිභාසිසං,
තස්ස කම්මවිපාකෙන පෙතලොකම්මො ගතා.
788. අම්මෙතො මිත්තවිමුණ්ණන යො තෙ ආසි කුලුපකො,
කායස්ස හෙද දුට්ඨඤ්ඤා කිනතු පෙවච ගතිං ගමො.
789. තස්සෙවාහං පාපකම්මස්ස සීසෙ තිට්ඨාමි මත්තකෙ,
යො ච පරවිසයං පතො මම්මච පරිවාරකො.
790. යං හද්දන්ත හද්දන්තඤ්ඤ ඵනං මෙ භොති භොජනං,
අහං ච ඛො යං හද්දමි ඵනං සො උපච්චිකී'ති.

ගුරුබාදකපෙතිවක්ඛු නවමං.

4. 10

791. නග්ගා දුක්ඛණ්ණරූපාත් කියා ධම්මාසනථනා²,
උප්පාසුලිකා කිසිකා කෙ නු තුමෙතත් මාරියා.
792. මයං හද්දන්ත³ පෙතාමො දුග්ගතා යමලොකිකා,
පාපකම්මං කරිකාන පෙතලොකම්මො ගතා,
793. කිනතු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිසස කම්මවිපාකෙන පෙතලොකම්මො ගතා.

1. කම්මනී - මජ්ඣ.

2. සත්ථිකා - මජ්ඣ.

3. හද්දන්ත - මජ්ඣ.

4. 9

783. අග්‍රච්චලෙන් නැඟී බැගැපත් වැ සිටුනා තෝ කවරහු ද? පවකම් ඇති කී කවරක් ද යි මම කෙසේ නිසැක වැ අදහම් ද?

784. ස්වාමීනි, මම පවකම් කොට මෙලොවින් ප්‍රෙතලොකයට ගිය යමලොවට අයත් ප්‍රේක්ෂිවස්තුව,

785. කයින් වචනයෙන් මනසින් කී කිනම් පවක් කරන ලද ද? කවර පවකමක විපාකයෙන් තෝ මේ දුකට පැමිණියහු ද?

786. ඊර්ෂ්‍යා කරනහුලු වූ කුලයන් කෙරෙහි මසුරු වූ තද මසුරෙක් වූ සිල්වත්තට පරිභව කරන මාගේ ගෙහි ඇලුම් කළ ආවාසික භික්ෂූන්ගේ මා කළ විහාරයෙහි වියි.

787. මම ඒ භික්ෂූහුගේ බස් අසා සිල්වත් භික්ෂූන්ගට නින්ද කළෙමි. ඒ කම්යාගේ විපාකයෙන් මම මෙලොවින් චූත වැ ප්‍රෙත ලොකයට ගියෙමි.

788. කීගේ මිත්‍ර ස්වරූපයෙන් කුලුපග වූ යම් අමිත්‍රයෙක් වී ද, ඒ අඤාන තෙමේ කාබුන් මරණින් මතු පරලොවැ කිනම් ගතිය (උපත) කට පැමිණියේ ද?

789. කළ පවකම් ඇති ඒ ශ්‍රමණ ප්‍රත්‍යයාගේ හිය මතුයෙහි මම දැන් සිටිමි. හෙ ද ප්‍රෙතලොකයට පැමිණියේ මාගේ මෙහෙකරුවෙක් වී.

790. වහන්ස, සෙස්සෝ යම් වස්කියක් කෙරෙත් නම් ඒ වස් (මල) මාගේ හොඳන වෙයි. මම වහාහි යම් වස්කියක් කරමි නම් ඒ වස් අතුභවයෙන් හේ ජීවත් වෙයි.

ගුරුබාදක ප්‍රේක්ෂිවස්තුව යි.

4. 10

791. නිදුකාණෙනි, තෙහි නග්නහු යැ, කාය යැ, ඉල්දුණු නහර යහ උස් වැ නැඟුණු ඉල ඇට ඇත්තහු යැ දුර්වර්ණ වූ රූප ඇති ඉතා කෙටවූ වූ තෙහි කවරහු ද?

792. ස්වාමීනි, අපි යමලොවැ උපන් දුගී වූ ප්‍රත්‍යයෝ වෙමු. පව කම් කොට මෙලොවින් වසුන වැ ප්‍රෙතලොකයට ගියෝ වෙමු.

793. කයින් වචනයෙන් සිතින් කිනම් පවකමක් (තොප විසින්) කරන ලද ද? කිනම් කම්විපාකයෙකින් මෙලොවින් ප්‍රෙතලොකයට ගියහු ද?

794. අනාවටෙසු තිසෙසු විවිතිමඤ්ඤායකං,
සතෙතසු දෙයාධමෙමසු දීපං නාකමහ අත්තනො.
795. නදිං උපෙම තසිත්ථ ටිත්තකා පරිවත්තති,
ජායං උපෙම උණ්ණසු ආතපො පරිවත්තති.
796. අභිවණ්ණො ච නො වානො දහතො උපවායති,
එතඤ්ඤා භගොත්ථ අරහාම අඤ්ඤාඤා පාපකං තතො.
797. අධි යොජනානි ගවජාම ඡාතා ආහාරගෙධිනො,
අලඤ්ඤා නිවිත්තෙම අහො නො අපපුඤ්ඤා.
798. ඡාතා පමුච්ඡිතා හත්තා භූමියං පටිසුම්භිතා,
උත්තානා පතිකිරාම අවකුජ්ඣා පතාමසෙ.
799. තෙ ච තසෙව පතිතා භූමියං පටිසුම්භිතා,
උරං සිසඤ්ඤා සවෙට්ඨ අහො නො අපපුඤ්ඤා.
800. එතඤ්ඤා භගොත්ථ අරහාම අඤ්ඤා ච පාපකං තතො,
සතෙතසු දෙයාධමෙමසු දීපං නාකමහ අත්තනො.
801. තෙ හි නුන ඉතො ගතවා යොතිං ලඤ්ඤා මානුසිං,
වදඤ්ඤා සිලසම්පන්නා කාහාම කුසලං බහු'තති.

ගණපෙතවතපු දසමං.

4. 11

802. දිට්ඨා තයා නිරයා තිරවජානයොති
පෙතා අසුරා අපවාසි මනුස්සා දෙවා¹
සයමඤ්ඤා කම්මවිපාකමත්තනො
නෙසසාමි නං පාටලිපුත්තමකත්තං
තස්ථ ගතත්වා කුසලං කරොති කම්මං.
803. අස්සකාමොසි මෙ යකඛ භික්කාමොසි දෙවතෙ,
කරොමි කුසලං වට්ඨනං නිසි ආවරියො මම.
804. දිට්ඨා මයා නිරයා තිරවජානයොති
පෙතා අසුරා අපවාසි මනුස්සා දෙවා
සයමඤ්ඤා කම්මවිපාකමත්තනො
කාහාමි පුඤ්ඤාති අනපාකාති'ති.

පාටලිපුත්තපෙතවතපු එකාදසමං.

1. හදනෙක - මජ්ඣං.
2. තස්සපතිකා - මජ්ඣං.
3. අට මනුස්සා දෙවා - මජ්ඣං.
4. අද්දසං - මජ්ඣං.

794. (කිසිවකු විසින්) නොනවත්වන ලද ග-තළා ඇ දිය නහන තොටුපළවල (මිනිසුන්ට අමතක වූ ගිය දෑ ලැබීමේ ලොභයෙන් පෙළුණු සිතින්) අඛමසක් පමණ කල් අතර සොයා ඇවිද්දේ. (නොහොත් කිසිවකු විසින් නො වැළැක්වූ මහණ බමුණන් එලැබී සිටි කල්හි මසුරු මළින් යුතු වූ අඛමසක් පමණවත් කිසිවකුට නො දෙමින් ධන රැස් කළමහ) දියයුතු දෑවස්සුව ඇති කල්හිත් තමනට පරලොව දී පිහිටවන පිනක් නො කළමහ.

795. පවසින් පෙළුණු අපි නදියකට පැමිණෙමු නම් ඒ නදී තොමෝ දියෙන් හිස් බවට පෙරළේ. උෂ්ණ කාලයන්හි සෙවණකට පැමිණෙමු නම් එතැනට අවට පෙරළේ.

796. ගිනිවත් වූ වාතය ද අප (සිරුරු) දවමින් හමයි. වහන්ස, මේ දුකට ද මෙයින් අන්‍ය වූ මෙයට වඩා දරුණු දුකකට ද (අපි) සුදුසු වමහ.

797. (අපි) සාදුකින් පෙළෙන්නාමෝ අතරෙහි ගිජු වූ නොයෙක් යොදුන් ගණන් අතර සොයා යමහ. අතරක් නොලබා මැ නවතිමු. අපගේ පින් නැති බව ආශ්වාසී යි.

798. වෙසෙසින් පෙළුණු, මුසපත් වූ, අපි භාත්ත වූවාහු බිම ඇදවැටෙන්නෙමු. උඩුකුරු වූ වැටුණාහු විසුරුණු අවයව ඇත්තෙමු. එහෙයින් යටිකුරු වූ වැටෙමු.

799. ඒ ගිය ගිය තැන ම වැටුණා වූ ද, නැගී සිටීමට නොහැකි වූ බිම වැටුණා වූ ද ඒ අපි ළයට ද හිසට ද ගසා ගනිමු. අපේපින් නැති බව අපෝම යි,

800. වහන්ස, මේ දුකට ද මෙයට වඩා ලාමක වූ අනෙක් දුකකට ද අපි සුදුස්සමහ. දෙයධර්මය ඇති කල්හිත් තමනට පිහිට වන පිනක් නො කෙළෙමු.

801. ඒ අපි මෙලොවින් ව්‍යුහ වූ ගොස් මිනිස් ලොවූ උපතක් ලැබ යදියන්ගේ වදන් දන්නාසුලු වූ සීල සම්පන්න වූ එකාන්තයෙන් බොහෝ කුසල් කරන්නෙමු.

ගණප්‍රකවස්ස යි.

4. 11

802. තොප විසින් නිරිසන්හු ද නිරිසන්හු ද ප්‍රෙතයෝ ද, අසුරයෝ ද, එසේ ම මිනිස්සු ද දෙවියෝ ද දක්නා ලද්දහු ය. තෙපි තමන්ගේ පව්කම්හි විපාකය තුමු ම දුටුවහු ය. මම තොප කිසිවකු විසින් නො දක්නා ලදු ව පැළලප් නුවරට පමුණුවන්නෙමි. තෙපි එහි ගොස් පින් කම් කරවු.

803. යක්ෂය, තෙපි මට වැඩ කැමැත්තහු. දෙවියෙහි, හිත කැමැත්තහු ය. තොපගේ වචනය කෙරෙමි, තෙපි මට ආවායයි වවු.

804. මා විසින් නිරිසන්හු ද නිරිසන්හු ද ප්‍රෙතයෝ ද අසුරයෝ ද මනුෂ්‍යයෝ ද දෙවියෝ ද දක්නා ලදහ. තමාගේ කම් විපාකය මම මැ දිවිමි. බොහෝ පින් කරන්නෙමි.

පාටලිපුත්ත ප්‍රකවස්ස යි.

4. 12

805. අයඤ්චි තෙ පොකඛරණී සුරමමා
සමා සුපපතිත්වා මහොදිකා ව,¹
සුපුප්ඵතා හමරගණානුකිණණි
කථං තයා ලඛ්ඛා අයං මනුඤ්ඤ.
806. ඉදඤ්චි තෙ අබ්බවනං සුරමමි.
සබ්බොකුකං ධාරයතෙ ඵලානි,
සුපුප්ඵතං හමරගණානුකිණණි
කථං තයා ලඛ්ඛමිදං විමානං.
807. අබ්බපකෙකාදකං යාගු සිතව්ජායා මනොරමා,
ධීතරා දීක්ඛදුනෙන තෙන මෙ ඉධ ලබ්බති.
808. සජ්ඣිට්ඨිකං කමමං ඵචං පසංසරි
දුනස්ස දමස්ස සංයමස්ස විපාකං,
දුසි අහං අයාකුලෙසු හුත්වා
සුඤ්ඤා භොමි අගාරස්ස ව ඉක්ඛරා'ති.

පොකඛරණීපෙතවක්‍රීය ද්වාර්ථසමං.

4. 13

809. යං දදති න තං භොති දෙපෙව දුනං දත්වා උභයං තරති,
උභයං තෙන දුනෙන ගව්ජති පාගරථ මා පමස්සරා'ති.

අමබරුක්ඛපෙතවක්‍රීය තෙරසමං.

4. 14

810. මයං භොගෙ සම්භරිමිකා සමෙන වීසමෙන ව,
තෙ අභෙඤ්ඤ පරිභුඤ්ඤතති මයං දුක්ඛස්ස භාගිනී'ති.

භොගසංහරණපෙතවක්‍රීය ද්වාර්ථසමං.

4. 15

811. සට්ඨිවස්සසහස්සානි පරිපුණ්ණානි සබ්බසො,
නිරසෙ පව්චමානානං කද අනෙතා හවීස්සති.
812. නත්ථි අනෙතා කුතො අනෙතා න අනෙතා පතිදීක්ඛති,
තථා හි පකතං පාපං මම තුග්ගං² ව මාරිස.

1. මහොදිකා ව - මජ්ඣං.

2. තුග්ගං මයං ව - මජ්ඣං.

4. 12

805. තොපගේ මේ පොකුණ ඉතා රමණීය යැ, සමතල යැ, මනා තොට ඇත්තේ යැ, බොහෝ දිය ඇත්තේ යැ. මොනවට පිපි මල් ඇත්තේ යැ. බමරකැලින් ගැවසී ගත්තේ ය. මේ මනහර පොකුණ තොප විසින් කෙසේ ලබන ලද ද?

806. තොපගේ මේ අඹුරයන ද මනරම් වෙයි. හැම සතුයෙහි සුව එළවන්නේ යැ. පල දරයි. මොනවට පිපිමල් ඇත්තේ ය. බමර ගණයාගෙන් ගැවසුණේ ය. තොප විසින් මේ විමන කෙසේ ලබන ලද ද යි.

807. මාගේ දුව විසින් දෙන ලද ඒ දනහෙතුවෙන් ඉදුණු අඹ හා පැන් ද කැඳ සහ සිත්කලු සිහිල් සෙවණ ද මට ලැබේ.

808. දන්දීමෙහි ද ඉන්ද්‍රිය දමනයෙහි ද සීල සංවරයෙහි ද සාන්ද්‍රාණ්ඩක වූ කම්යත් එහි විපාකත් මෙසේ බලවු. මම ස්වාමී කුලයෙහි දස්සක් වැ පසු වැ ඔහුගේ යෙහෙලියක් ද වීමි. දන් මම ගෙදර අධිපති වෙමි.

පොකුණෙහි ප්‍රකටවස්තු යි.

4. 13

809. දසකයා යම් දෙයක් දේ ද, පරලොවැ එය ම විපාකවශයෙන් ලැබෙන්නේ නො වේ. එයට වඩා බොහෝ සැප සම්පත් ලැබේ. එහෙයින් දන් දෙන්නේ ම මැනවි. දන් දී දෙලොවැ ම දුක ඉක්මවයි. දෙලොවැ ම සැපයට පැමිණෙයි. (එහෙයින්) දන් දීමෙහි උත්සුක වවු. පමා නො වවු.

අම්බරුක්ක ප්‍රකටවස්තු යි.

4. 14

810. අපි දහැමින් ද නොදහැමින් ද වස්තු සම්පත් රැස් කෙළෙමු. එහෙත් ඒ වස්තුව දන් අත්‍යයෝ පරිභෝග කෙරෙත්. අපි දුකට හිමි වුවෝ වෙමු.

භෞගසංහරණ ප්‍රකටවස්තු යි.

4. 15

811. ලොභොකුඹු නිරයෙහි පැසෙන අපට හැම අයුරින් සැට දහසක් අවුරුදු පිරුණේ ය. කවද මෙදුක කෙළවර වන්නේ ද?

812. නිදුකාණෙනි, මාගේ ද තොපගේ ද දුක් වීදීමෙහි කෙළවරක් නැත. අවසානයක් කොයින් ද? අවසානයක් නො පෙනේ. ඒ එසේ මැ යි. මා විසින් ද තොප විසින් ද දරුණු පවකමක් කරන ලදි.

813. දුර්විතං අජීවිතං යෙ සනෙත න දදමසෙ,
සනෙතස්ස දෙය්‍යධම්මෙස්ස දීපං නාකමෙ අත්තනො.
814. සො භි' නුත ඉතො ගතවා යොතිං ලඤ්ඤාන මානුසිං,
වදන්තෙ සිලසම්පන්නො කාහාමි කුසලං බහු'තති.

සෙට්ඨිසුත්තපෙතවතල්ලු පඤ්ඤාසමං.

4. 16

815. කිනතු උම්මතරුපො ව මිගො හනො ව ධාවසි,
නිසංසයං පාපකම්මිනො කිනතු සඤ්ඤාසෙ තුවං.
816. අහං හද්දන්ත පෙතොමහි දුග්ගතො යම්මොකිකො,
පාපකම්මං කරිත්වාන පෙතොකං ඉතො ගතො.
817. සට්ඨිකුට්ඨසහස්සානි පරිපුණ්ණානි සබ්බසො,
සීසෙ මග්ගං නිපතන්ති තෙ භිද්දන්ති ව' මත්තං.
818. කිනතු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිසස කම්මවිපාකෙන ඉදං දුක්ඛං නිගව්හසි.
819. සට්ඨිකුට්ඨසහස්සානි පරිපුණ්ණානි සබ්බසො,
සීසෙ තුග්ගං නිපතන්ති තෙ භිද්දන්ති ව' මත්තං.
820. අථද්දසාසිං සමුද්ධං සුනෙතං භාවිතින්ද්‍රියං,
නිසින්නං රුක්ඛමුලස්මිං ක්‍රියානමකුතොගයං.
821. සාලිකාකප්පභාරෙන භිද්දස්සං තස්ස මත්තං,
තස්ස කම්මවිපාකෙන ඉදං දුක්ඛං නිගව්හසං.
822. සට්ඨිකුට්ඨසහස්සානි පරිපුණ්ණානි සබ්බසො,
සීසෙ මග්ගං නිපතන්ති තෙ භිද්දන්ති ව' මත්තං.
823. ධම්මෙන තෙ කාපුරිසා-
සට්ඨිකුට්ඨසහස්සානි පරිපුණ්ණානි සබ්බසො,
සීසෙ තුග්ගං නිපතන්ති තෙ භිද්දන්ති ව' මත්තං'න්ති.

සට්ඨිකුට්ඨසහස්සපෙතවතල්ලු සොළසමං.

මහාවග්ගො විකුසෝ.

කස්සද්දන්තං:-

අමබසකඛරො සෙට්ඨිසුත්තො පිබ්බලො රෙවති උච්ඡිධාදකා
දෙව කුමාරා දෙව ගුරුධාදකා ගණපාටලී පොසබරණ්ඩ අමබරුකඩ-
භොගසංභාරා සෙට්ඨිසුත්ත සට්ඨිකුට්ඨා ඉති සොළසවතල්ලුති
තෙන පවුට්ඨති'ති.

පෙතවතල්ලු පාළි සමන්තා.

1. භොගං - මජ්ඣං.

2. වොභිද්දන්තො - ධම්මපදවිකරා.

813. යම්කිසි දෑ අපි දනවස්තු ඇති කල්හිත් නුදුන්නේද, ඒ අපි නින්දිත ජීවිතයක් ගත කෙළෙමු. දනවස්තු ඇති කල්හිත් තමාට පිහිටක් නො කෙළෙමු.

814. ඒ මම වනාහි මෙයින් සැවැ මේ නිරයෙන් ගොස් මිනිසත් බවක් ලබා ගෙන යදිවදන් දන්නෙමි ශීලයෙන් යුක්ත වූයෙමි බොහෝ කුසල් කරන්නෙමි.

සෙට්ඨපුත්ත ප්‍රතිචයය යි.

4. 16

815. උමතුගැනි ඇත්තකු මෙන් ද ආත්ත වූ මුවකු මෙන් ද මම මොබ දුවන්නෙහි නිසැකව ම පවිකමකි. කුමක් හෙයින් මහඟු නඟමින් හැසිරෙහි ද?

816. ස්වාමීනි, මම යමලොව උපන් දුකටපත් ප්‍රත්‍යයෙක්මි. පවිකම කොට මෙලොවින් ප්‍රත්‍යලොකයට ගියෙමි.

817. නොඅඩු වූ සැටදහසක් යකුළු හැමපසින් ම මාගේ හිසෙහි හෙයි. ඒ යකුළු මාගේ හිස් මුදුන බිඳී.

818. කයින් වටනගෙන් සිතින් තා වීසින් කිනම් පවක් කරන ලද ද? කිනම් කර්මවිපාකයෙකින් මේ දුකට පැමිණියෙහි ද?

819. පිරිපුන් සැටදහසක් යකුළු හැමපසින් ම තාගේ හිසෙහි හෙයි. ඒ යකුළු තාගේ මස්තකය බිඳී.

820. වැඩු ඉඳුරන් ඇති රුක්මුල වැඩහුන්, භාවනා කරන කිසි ලෙසෙකින් කියක් තැනි සුනෙත්‍ර නම් පසේබුදුන් දිටිමි.

821. මම අනතුරු ගැසීමෙන් උන්වහන්සේගේ හිස පැරවෙමි. ඒ පවිකමි විපාකයෙන් මේ දුකට පැමිණියෙමි.

822. පිරිපුන් සැටදහසක් යකුළු මාගේ හිසෙහි හැම පසින් ම හෙයි. ඒ යකුළු මාගේ හිස්මුදුන බිඳී.

823. නින්දිත පුරුෂය තාගේ හිසෙහි නොඅඩු වූ සැටදහසක් යකුළු හැම පසින් ම හේ ද එසේ ම ඒ යකුළු තාගේ හිස බිඳී ද, එය තාගේ කම්යට අනුරූප ලෙස සිදුවන්නෙකි.

සට්ඨකුටසහසය ප්‍රතිචයය යි.

සතර වැනි මහාවර්ග යි.

එහි උද්දතය:

අභිබ්බකඛර යැ සෙට්ඨසක යැ පිඨගල යැ රෙවති යැ උච්ඡු-
බාදක යැ කුමාර වස්තු දෙක යැ ගුරුබාදක වස්තු දෙක යැ
ගණප්‍රත්‍ය යැ පාටලීපුත්ත යැ පොසබරණි යැ අභිබ්බරුක්ක යැ හොග
සංහරණ යැ සෙට්ඨපුත්ත යැ සට්ඨකුට යැ යි ප්‍රතිචයය සොළසෙකි.

ප්‍රතිචයයපාළි නිමි.

අ	
අභං රාජගලන	
රලෙව	488, 500, 519
අභු ආවාසිකො මයාං	778, 786
අභු ඉඤ්චී අභු පුරිසො	384
අභු මයාං දුට්ඨෙ පුත්තා	40
අභු රාජා භුමදනො	372
අනොවතාගෙ අභමෙව දජා	304

ආ	
ආචිකම් හනෙන යදි අඤ්චිකෙතු	
	598
ආතුමෙ ඉදධිභුතාය	383
අදිව්ච්චිණ්ණං රුචිරං පහසසරං	725
ආදිත්තං වත මං සලලං	193
ආදිත්තං වත මෙ සන්නං	50, 385
ආබාධිකොහං දුක්ඛිනො	
බාළාගිලානො	199
ආයුනා යසසා වෙව	318
ආරාමාපිව රොපිසසං	741
ආවෙසනඤ්චි මෙ ආසි	273
ආලොපසස ඵලං පසස	109
ආභිණ්ණානා බඤ්ඤාම	442

ඉ	
ඉඛ්ඤා කුචං පිට්ඨිතො ගණන	
උචුත්ථං	753
ඉච්චෙව්ච මච්චා පරිදෙවයනති	81
ඉච්චෙව්ච වඤ්චාන යමසස දුතා	724
ඉච්චෙව්ච විසලපනති	744
ඉතො අභං වසසසතානි පඤ්ඤා	99
ඉතො චුතො ලිච්චි ඵස	
පොසො	533
ඉතොපි අවෙජ්ජනරංකුමාර	625
ඉතතරං හි ධනං බඤ්ඤං	83
ඉදඤ්චි දිස්වාන අදිට්ඨපුබ්බං	622
ඉදඤ්චි සුත්වා චිත්තං මමෙසො	535
ඉදං ච තෙ අභෙවනං සුරච්චං	806
ඉදං මම උචුත්ථිතං මහන්නං	746
ඉදං මෙ ඤාතීනං හොතු	424, 434
ඉදං චත්තා පොරට්ඨං	722
ඉදං විමානං වීරජං සමෙධිතං	451
ඉදති භුතසස පිතා	155
ඉධෙව කුසලං කත්වා	3
ඉචං යකම් ගහෙත්වාන	259
ඉමා ච තෙ පොකඛිරෙඤ්ඤා	
සමන්නා	448
ඉමා ච පසස ආයනතිසො	523
ඉමානි මෙ අට්ඨ පුතා සුභානි	570

ඉ	
ඉමෙ පාද ඉමං සිසං	48
ඉමෙසං ච බො	
වසසසතව්වසෙන	645
ඉමෙ සිරිසුපවනා ච තාතා	644
ඉසයොවාපි යෙ සන්නා	220
ඉසිං සුනෙත්තමදාකම්	764
ඉසි ච තත්ථ ආගඤ්ඤි	374

උ	
උචුත්ථං කුචං බාදමානො	
පයානො	751
උචුත්ථ අවබොධා අසයො	
අමායො	655
උජ්ජඛලං තත්තමයං කපාලං	617
උජ්ජඛලෙ යථා බෙදෙන	328
උචෙධිති කණ්ණ කීං සෙසි	207
උචෙධිති රෙවතෙ	
සුපාපධමෙව	723
උණෙක මජ්ඣිමනිකෙ	
කාලෙ	668
උතොතොපි ච පච්චිත්ථ	769
උඤ්චං චතුරි මාසෙති	69, 240
උත්තමෙ උදකං චට්ඨං	20
උපපන්නො පෙත්තිවිසයං	236
උපාසකො අඤ්ච ඉමෙති	
සමෙක	651
උපෙමි බුද්ධං සරණං	205, 719
උපොසරං උපවසිසසං	743
උපමනුසරණකිං කීසං	
ජාතං	107
උභිත්තං සමකං ආසි	151
උරගොව තචං ජිණ්ණං	85

ඵ	
ඵතඤ්ච අඤ්ඤාඤ්ච ලභුං	
පමුඤ්චි	593
ඵතඤ්ච හනෙන අරහාම	800
ඵතමාදීනවං ඤාතො	513, 761, 773
ඵතඤ්ච පාදති පතිට්ඨපෙත්තො	542
ඵතං අවජාදයිත්වාන	62
ඵතං තෙ පරලොකසම්මි	343
ඵතං බීජං කසි ටෙත්තං	2
ඵතාදිසං උත්තම	
කිව්ච්චත්තං	464, 531
ඵතාදිසං බො කටුකං	771

එ

එතාදිසා සප්තරියාන සෙවනා	612
එතාදිසො ලිච්ඡවී	
අමබසකබ්බෙර	610
එතෙ ව දනානි අදංගු පුබ්බෙ	78
එතතාවතා විසතිරත්තමතා	592
එවිසඤ්ච ධම්මානි සමාවරතෙනා	605
එවිසෙඤ්ච කණ්ණ ජානාසි	214
එවං කරොත්ති	
සප්පකුසුද්ධ	53, 225
එවං දන්වා යථිඤා ව	315
එවං දදන්ති සුඤ්ඤා	16
එවං දිට්ඨි පුරෙ ආසිං	700
එවං සො බාදනතානං	514
එස සංසවකො නාම	732
එසො තෙ නිරයො	
සුපාපධමෙච	730
එසො නිසින්නො	
කපිනම්මිනායං	563

ඔ

ඔපුණාමි මහාවාතෙ	721
ඔරං මෙ ජභි මාසෙති	701
ඔලොකෙත්වාන සම්මුදො	324

ක

කටච්ඡුතිකම් දන්වාන	316
කත්ථ ගච්ඡාම හඳුං වො	275
කප්පත්ත සොවෙය්	
කපාච්චිධොසො	647
කතං ති දනං දදමානො	290
කප්පිනකඤ්ච උපසංකම්ඤ්ච	595
කප්පිනකො නාම ඉධස්සී	
භික්ඛු	557
කම්මං සියා අඤ්ඤා	
වෙදනීයං	588
කරොති කම්මං ඉධ වෙදනීයං	452
කරොති හඳුංකං කම්මං	708
කසම් පදෙසෙ සම්මං	
වසන්තං	562
කාදලිමිගසඤ්ඤා	538
කානු අනොගා විමානස්සී	58
කායෙන සඤ්ඤානො ආසිං	5
කායො තෙ සබ්බසොචණ්ණො	4
කාලොත පඤ්ච පුත්තානි	28, 37
කාළි දුබ්බණ්ණරූපාසි	168

ක

කීනත්තු උමමිකරුපොච්ච	
	46, 209, 816
කීනත්තු කායෙන වාචාය	30, 39
	97, 136, 170, 229, 339,
	473, 499, 511, 518, 733,
	777, 785, 793, 818
කීනත්තු ගුරුඤ්ච මුත්තඤ්ච	781
කිම්බිලායං ගහපති	364
කිසො වතං කිං වත	
බුහම්චරියං	466
කිං කතො පාපකං අසස	759
කිං කුමොකං භොජනං කිං	
සයනං	79
කිං තෙ වතං කිං පන	
බුහම්චරියං	636
කිං නාම සො කිඤ්ච කරොති	
කම්මං	657
කිං සීලො කිං සමාවාරො	271, 685
කුණ්ඩිනගිරියො රෙරො	413
කුමමිකං පටිපත්තකම්මං	672, 674
කුටාගාරනිවෙසනා	435
කුටාගාරෙ ව පාසාදෙ	408, 497
කෙච්චි කත්ථ පපතිඤ්ච	399
කෙන තෙ අභිභුලී කුණ්ඤා	285
කෙන තෙ තාදිසො	
වණ්ණණං	105, 127, 163, 181
කෙසා වසනා අතිදිසා	335
කො ජහත්ච්ඡති ගජධඤ්ච	296
කො ජාතො කො ව තසිතො	295
කොච්ඡිතසහසස්සානි	705
කො දෙවලොකකො	
මනුස්සලොකං	739
කොසෙය් කම්බිලියානි	431
ක	
කම්මං සියා අඤ්ඤා	
වෙදනීයං	588
කරොති කම්මං ඉධ වෙදනීයං	452
කරොති හඳුංකං කම්මං	708
කසම් පදෙසෙ සම්මං	
වසන්තං	562
කාදලිමිගසඤ්ඤා	538
කානු අනොගා විමානස්සී	58
කායෙන සඤ්ඤානො ආසිං	5
කායො තෙ සබ්බසොචණ්ණො	4
කාලොත පඤ්ච පුත්තානි	28, 37
කාළි දුබ්බණ්ණරූපාසි	168

බ

බහුතියා බුහම්චරිය වෙසනා	218
බිඛියා යකෙඛා පසථිඤ්ච	
පාපං	575
බෙත්තපමා අරහතෙතා	1

ග

ගතී ව බන්ධු ව පරායනං ව	583
ගන්ධාන තෙ සභිකරං	
සොඤ්චිවෙනො	665
ගන්ධාන තෙ	
සිත්ථුසොචරිභුමිං	664

ග	
ගන්තවාන සො පිටිසිතො	
අග්ගගෙයි	754
ගන්තවාන හස්තිපුරං	477
ගන්තවා මයං	
සිත්ථුසොච්ඡරාමි.	649
ගමනාගමනාමි දිස්සති	191
ගාමාගාමං විවරන්ති	390
ගුප්තපතො උපගන්තවා	775, 783
ඥාතො මුක්තං රුහිරණො	
පුබ්බං	54, 57

ච	
චණ්ඩි ච ඵරුසා වාසි.	137
චණ්ඩි ඵරුසාවාවා ච	171
චතසෙසා කුටියො කන්ධා	123
චක්කාරි සත්ඝසහස්සානි	479
චක්කාරො භික්ඛු සංඝාතො	158
චක්කාරො මග්ගපටිපත්තො	716
චතුස්සත්ඝණං	
චතුස්චාරං	70, 241, 702
චාතුද්දසිං පණ්ණාදසිං	742
චිරං ජිවන්තු නො ඤාති	18
චීවරං පිණ්ඩපාතණ්ණං	341, 603, 608
චුක්ඛස්සං ගමිස්සාමි	393
චුළාසිති මහාකප්පනො	698
චොදිතො භාවිතකෙතන	326

ජ	
ජඛ්ඛිතං තිපිතං ඛෙලං	118, 130
ජත්තං ගන්ධණ්ණං මාලණ්ණං	177
ජළාසිති සහස්සානි	379, 521
ජලෙව චතුරාසිති	768
ජාතා පමුට්ඨිතා හන්තා	798
ජාතො කිලනෙතො ච	
පිපාසිතො ච	470

ජ	
ජලමොනස්සත්තන මිදං	
සුමටොධා	629
ජානාමයෙ යං තිං චදෙසි	
යක්ඛ	659

ඨ	
ඨකාන සො වසස සතං	
ඉදෙව	470

ඩ	
ඩග්ගමානො න	
ජානාති	86, 88, 90, 94

ක	
කණ්ණි දිස්වාන අවෙජ්ජරං	524
කතො ච කාලෙ ගිහිකිට්ඨාති	
කන්ධා	567
කතො ච රාජා නිපතිකං	
තාවදෙ	255
කතො ච සො ආචමයිකං	
ලිච්ඡති	579
කතො තිං අඛ්ඤාපට්ඨති	362
කතො පංසුං ගහෙත්වාන	141
කතො ඛෙත්තරා හන්ත	111
කතො මේ සාමිකො කුද්දො	41
කතො රත්තා ව්ඛිප්පනො	498
කතො සත්ථං ගහෙත්වාන	517
කතො සුඛං සුචිට්ඨතං	65, 103, 125, 161, 179, 396
කතො භි සා දුනමද	486
කතො භි සො නිවන්තිකා	293
කත් නහාති පිටිකා	401
කත් යාවනකා යන්ති	274
කත් යාවනකෙ දිස්වා	287
කත්තං දිසමද්ධානං	72, 243, 706
කරාති චකා අගමාසි	
තත්	252, 566
කරා හන්ත පරකකම	437
කරාහං කස්සාමි ගන්තවා	
ඉද්දති	564
කපෙව දුතං ඛෙත්තං	329
කපෙව සීලවන්තසු	331
කදස්සා මාතා කුරිතා	43
කදෙව මං තිං අවට්ඨ	152
කපෙසි අත්තපානෙන	175
කමොචා ච රාජා අනුභවියාන	
තමි	251
කමද්දසා චතුස්සාරලිකං	579
කමද්දසා දෙවමනුස්ස පුජිතො	465
තමෙනං අවොච	
උපසංඝාමිකා	569, 581
කඤ්ඤං තයා නාරද	
සාමං දිට්ඨං	9, 515
තව ගන්ධණ්ණං මාලණ්ණං	149
තව දිනෙත්ත දුතෙන	166, 184
තස්ස අයොමයා භූමි	71, 242, 703

ත

ත

තසස ආලාභනං ගතත්වා	373
තසස කම්මසස කුසලසස	495
තසස කම්මසස ඵරුසසස	767
තසස කම්මසස විපාකං	368
තසස කම්මසස විපාකෙන 34, 45,	68, 458
තසස විදං ආලාභනං	375
තසස තං වචනං සුත්වා	208, 388
තසස තුච ඵකං යුගං දුට්ඨො වා	561
තසස භාතා විතරිත්වා	416
තසස මාතා පිතා භාතා	414
තසස මෙ සභායො	
සුභදෙ	490, 501
තසස වතං තං භුක්ඛවරියං	469
තසසා තීරෙ තුචං යාසි	360
තසසා ත්‍යාජානමානාය	144, 147
තසසා දොමාසිකො ගබ්භො	22
තසස මෙ පෙකම්මානාය	140
තසසායං කඤ්ඤි හරියා	378
තසසායං මෙ හරියා ච	520
තසසාහං වචනං සුත්වා	779, 787
තසසෙව කම්මසස	
විපාකමත්ථයා	346
තසෙයවාහං පාපකම්මසස	781, 789
තඤ්ඤි දීපවා මහාමනෙතා	394
තං කිඤ්ඤි ජානෙය්‍ය අභං	
අවෙට්ඨ	550
තං ච තෙ නභාපසිත්තාන	63
තං ත්‍යාහං නාරද භූමි	6
තං දීපවා සංවෙගමලත්ථං	
හතොතා	576
තං මෙ වතං තං පන	
භුක්ඛවරියං	640
තං වො වදුමි හඤ්ඤං වො	244
තං සුමනොහි	
මහාරාජ	686, 707, 714
තා කඤ්ඤෙය්‍යරාධරා	357, 510
තාවතීංසෙ යද භුදො	320
තාවමහද්ධිනසසාපි	232
තාහං තසස ධම්මකතං	
සුඤ්ඤි	639
තාහං දෙව නමසසාමි	370
නිගණන තෙලමිති න නිං අදුසි	573
නිරොකුට්ඨොසු නිවධනනි	14
නිසභසසානි සුදු හි	309
තුනාභාවායො පුරෙ ආසිං	272

කුමෙහ පන මුග්ගර	
හත්ථාභිනො	74
තුචං ච මෙ ලිච්චි ඵකදෙසං	582
තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං අකරිමහ	
සකඤ්ඤං	587
තෙ භුජපිපාසුපගතා පරත්ථ	82
තෙ සරද්ධියො ආසුං	154
තෙ සිරා තා ච දුසියො	403
තෙ ච තත්ථ සමාගතත්ථා	17
තෙ ච තත්ථෙව පතිතා	799
තෙ වුතා ච මනුසසසකා	757
තෙ තත්ථ සබ්බෙව අභං	
පුරෙති	661, 662
තෙ දුග්ගතා සුචිකට්ඨා	415, 419
තෙ දුප්පයාතා අපරද්ධිමග්ගා	621
තෙන පාභි කාමදදෙ	277, 279
තෙන පායාසි සොරට්ඨො	670, 678
තෙන මෙ අභුදුලී කුණ්ඨා	288
තෙන සංසවකො ලදොධා	735
තෙ මයං පරිද්භාම	432
තෙසං සහවාහාකාමානං	412
තෙ හි නුන ඉතො ගතත්ථා	801
තඤ්ඤි දෙව බහුකාරො	369

ථ

ථණ්ඩලෙ පතං හික්ඛිත්වා	766
ථාලකසෙසව පානියං	113
ථෙරො වරිත්වා පිණ්ඩාය	421
ථෙරො වාමනසිකත්වා	417
ථෙරො පණ්ණකුට්ඨං කත්වා	433
ථෙරො සඤ්ඤාකුට්ඨො	427
ථෙරො සබ්බෙව තෙ ආහ	422
ථෙරො සිපාටිකං ලද්ධා	443

ද

දත්තා අත්වාදිසි ථෙරො	428
දදො මෙ න ධියෙථ	301
දදන්තානං කරොන්තානං	688
දදුලලමානා ආහනනි	356
දදුලලමානා යසසා යසසසිති	450
දසසු ලොකධාතුසු	321
දසහි යානෙහි අභිකුරං	317
දසසාමනනඤ්ඤි පානඤ්ඤි	284, 292
දනං දත්තා ච මෙ මාතා	480, 485
දිට්ඨා තයා නිරයා තිරව්ජාන	
යොනි	802

උ	
දිට්ඨා මයා අකතෙන සාධුනා	350
දිට්ඨා මයා නිරයා	
නිරව්‍යානමොති	804
දිට්ඨව ධම්මෙ පාසංසො	774
දිට්ඨං සුභං ධාරෙසි	7
දිට්ඨා පිපාසං නාධිවාසයනනා	620
දිට්ඨා විහාරගතං හිතඤ්ඤා	334
දිට්ඨවා ච තං ආලපිකං හදනෙන	586
දිට්ඨවා ච සුඤ්ඤා ච අභිසංදානසු	651
දිට්ඨාන පෙතං සුනරෙව	
ආගතං	263
දිට්ඨානතං වස්සසතානි පඤ්ඤා	646
දුජ්ජිතං අජිවිතෙ	813
දුරතොව සමිණං බ්‍රාහ්මණා ච	571
දුරෙ එතෙ පඨාවිඤ්ඤා	398
දෙවතා නුසි ගතධම්මො	196, 683
දෙවො නු ආසි උදවාසි	
යකෙඛා	632
දෙති පුත්තක මෙ දුතං	121
අභිසංසු කම්මානං විපාකමානු	554

ධ	
ධම්මෙන නෙ කාපුරිස	289, 823
ධිතා ච නෙ මයා දිට්ඨා	483
ධිතා ච මයහං ලපනෙ	
අභිකම්මණං	250

න	
න මහනකතසාන හවරාති	
මිත්තා	520
න කිරි කුං අද දුතං	278
න කොච්ඡි දෙවො වරණණං	322
නගරං අජිවි දසකතානං	230
නග්ගා දුඛධරණණරූපාසා	791
නග්ගා දුඛධරණණරූපාසා	156
නග්ගා දුඛධරණණරූපාසා	26, 35, 95, 116, 134, 227
නග්ගා හි සා දුතමද	485
නග්ගා කියො පබ්බජිතොසි	
හතෙන	247
නඤ්ඤා ගීතං රතිං විඩ්ඛං	763
නසී අනෙතා කුතො	
අනෙතා	812
නසී දුතඵලං නාම	691
නසී මාතා පිතා භාතා	692
නදිං උපෙම කසිතා	475, 795

න	
නඤ්ඤාසාහං හරියා	729
න මජ්ඣිකමොති සයං	
කතානි	553
න මනුසෙසසු ඊදිසං	355
න මනසා මුල ගෙසස්සා	216
නමිති දෙවො න	
ගතධම්මො	270, 684
නයිදං අකතපුඤ්ඤානං	410
නයිධි ඵලා මුලමයා ච	
සතානි	616
නයිමසස රසඛං පිදුනිංසු තෙ	463
නරනාරි පුරකකතො යුවා	487
නවානි වසානි සුතානි වෙව	55
න සබ්බවිතතානි පරෙ	
පට්ටෙච්ඡ	302
න හි අනෙතන පානෙන	47
න හි තස කසි අජිවි	19
න හි රුණණං ච	
සොකො වා	12, 23
නාධිවච්ඡ ලභං න පරිණාමජං	
මෙ	635
නානා දීපගණාකිණණං	354
නානා රුකකම්භි සංඤ්ඤානා	352
නානිඤ්ඤානාමි භුක්තං වා	237
නායාකසස හත්ථපාද	49
නාරිගණා වතුන	
සාරලිකතා	725, 728
නාවාය නිට්ඨමානාය	395
නාකාසිං සකලානුසාසනිං	504
නාහමෙනෙ සපෙ ඉච්ඡ	212
නාහං පජානාමි	
අසංගසාහිතො	281
නාහ දෙවෙන වා	
මනුසෙසන වා	268
නිග්‍රොධො සො මහාරාජ	677
නියසානසිංසු චේරසස	423
නිභිතකතො සබ්බගොගෙහි	
කිවෙජා	530
නො වෙසා කම්මානි කරෙයසුං	
මව්වා	552
ප	
පකඤ්ඤාන විජිතං පරෙසං	624
පහංගා දකඤ්ඤා බාහුං	276
පට්ටෙච්ඡි හතෙන යං කුං	
වදෙසි	574

ස

පණ්ණි පණ්ණිස වසානි	336
පසායො ව විනාසෙසිං	235
පමනො රජනියෙසු	756
පරිබ්භානි ධුමායනි	29, 38
පසානානුභාවං අපරිමිතං	
මමෙදං	257
පහුතං අනතපානමි	401
පහුතං භොජනං හතොත	426
පහුතො අනතපානමි	15
පාණානිපානා වීරමාමි	
විපසං	206, 607, 720
පාණානිපානා වීරමසු	
විපසං	203, 602, 717
පාණි තෙ සබ්බ	
සොච්ඡෙණ	269
පාණිමනසාස චොලසා	110
පාපකමං කරිකාන	478, 482
පාරං සමුද්දසාස ඉදංචි වණ්ණං	623
පිටිකා රාජ පානියං	682
පුටිකාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ	
	106, 128, 164, 182
පුතො මෙ උතරො නාම	340
පුට්ඨාභිකිණ්ණං රමිතං	
විමානං	345
පුට්ඨ කතානං කම්මානං	762
පුට්ඨව කතකල්යාණං	406
පුට්ඨව දනා පුමනො	307
පුට්ඨ ලොභිත	
හකා'සම්	120, 132
පුරතො ව යො ගවජනි	
කුසුරෙන	75
පුරතො ව සෙනෙන පලෙති	
හස්තා	78
පුරෙ කුචං කම්මකාසි	
අනතා	750
පුරෙ කුචං පමජ්ඣා	738
පුරං පානියකරකං	680, 712
පෙනාහි කිර ජානනි	238

බ

බහුං බහුතං පාදසී	313
බහුනි වසාස සහසානි	770
බහු මාසෙ ව පකෙඛව	314
බහුසු වත සතොසු	758
බාරාණසියං නාදියො	
නාමුපාසකො	727

බ

බාරාණසී නගරං දුරසුච්චං	248
බාලො බො නිමසි මානව	190
බුද්ධඤ්ඤි සබ්බං පරිවිසියාන	
රාජ	254
බුද්ධපමුඛසාස භික්ඛුසබ්බසාස	467
බුහමදනං අපසානනි	376
බුහමදනසාස හද්දනොත	377

හ

හරියා මමෙසා අහු හදනොත	56
භික්ඛු ව සීලසමනොතා	710
භික්ඛුනො වරමානසාස	67
භික්ඛුනං ආලොපං දකා	108
භික්ඛුපි සීල සමනොත	604, 609
හුකා අමානුසෙ කාමෙ	371
හුසානි එකො සාලිං	
පුතාපරො	454
හෙසජ්ජහාරි උහයො	143

ම

මගධෙසු අමෙතසු ව	
සක්චාහා	619
මංකෙසි යො මාතාපිතුනා	
කාරණං	654
මනෙයාසා හොරි	
පෙතෙයාසා	246
මමං පායාසිති අහු සමඤ්ඤ	637
මයං පුට්ඨ පාපධම්මා	400
මයං හද්දනා පෙනාමිහා	792
මයං හොගෙ සම්භරිමිහා	810
මහදානා මහාමොගා	217
මහාදනං තයා දිනනං	319, 325
මා අකම්මෙහ පබ්බජිතං	
උපාගම්	565

මාකාසි පාපකං කම්මං	491
මාචෙව සෙරිසාසමහං අකසා	650
මාතා පිතා ව තෙ හතොත	418
මාතුයා වචනං සුචා	122
මාලී කිරිටි කෙයුරි	508
මිතානි සුබද්දකානි	699
මුසාවාදෙන ඡාදෙසි	457
මෙන වීජනං අභාවෙකා	391

ය

යඤ්ඤි කකුසි යඤ්ඤි රොදසි	197
යථා ගාමනො නීකම්මෙ	696

ස	
සංකේත වේ නෙ වරං දුජ්ජා	299
සංකේත වේ මේ වරං දුජ්ජා	300
සබ්බො වදනෙකු සුවචො	
සුමුඛො	558
සගාරවො සප්පතිසෙසා	
විනිනො	653
සවෙ ඉච්ඡි පෙච්ච සුඛං	503
සවෙ තං පාපකං කම්මං	245
සවෙ කුචං අසසදො	
භවිසසසි	584
සවෙ කුචං භවිසසසි	
ධම්මගාරවො	585
සවෙ දිවා හනාසි පාණිනො	505
සවෙ රොදෙ කිසා අසසං	89
සවෙ ස ධම්මානි සමාවරෙයා	599
සච්චපට්ඨකු තව මෙසා	
භොකු	538, 539
සවං කිරාහංසු නරා සපකුසු	641
සචං මො වදෙසි මාණව	192
සඤ්ජානමානො න මුසා	
හණෙයා	652
සට්ඨකුච සහසසානි	817, 819, 822
සට්ඨි පුරිස සහසසානි	310
සට්ඨි වසස සහසසානි	811
සට්ඨිවාහ සහසසානි	308
සත්ත කුචං වසසසතා	
ඉධාගතා	347
සත්තව වසසානි ඉධාගතාය	
මෙ	348
සන්ධි අඤ්ඤපි සසකා	211
සන්තාසු දෙයාධමෙමසු	239
සන්තො විටුමො අනිසො	
නිරාසො	559
සන්ද්විකං කම්මං එවං පසසර	808
සපත්ත මෙ ගබ්භිනි ආසි	31
සපරිඤ්චි මං කාරෙසි	33
සපදනං වරමානො	711
සබ්බං අහමි පානාමි	138, 142, 145, 148, 150
සබ්බවහෙසු රාජානො	381
සබ්බසං අනුපුබ්බන	382
සමණො අහං පාපො	
දුට්ඨවාචො	8
සමණො ව මො ආසි කුමාර	
කසසපො	638

ස	
සමණො බ්‍රාහ්මණො වාසි	734
සමතුල්‍යානි භුතානි	690
සමනනිකරානුද්ධො	64, 102, 124, 160, 178, 429, 439
සමපන්නායධර්මකතාය	359
සමුද්දාහරුපො ව නො	
අභොසි	643
සහසසසමහං අතුල්‍යානුභාවං	628
සහායානං නිසංසමි	
නහායනායානං	546
සහායානං සමයො ආසි	146
සංවිණො රාජා සොරවෙධො	673
සා ව පට්ඨපිටා සත්තා	389
සා කුන්තවසනා එතෙ	397
සානොදකා සුප්පතිකා	114
සාධු මො මං පටිනෙට්ඨ	737
සාධුති සා පටිසසුකා	159
සාධුති සො තසා	
පටිසසුකිකා	453
සාධුති සො පටිසසුකා	101, 176, 481
සාමිනො ඉධ හුකාන	760
සාරථි ආමනාසි රාජා	669, 676
සාවතී නාම නගරං	755
සාරිපුත්තසස දනෙන	133
සාරිපුත්තසසහං මානා	129
සාලිකක සහනාරෙන	821
සාලොතිනො එස අභොසි	
මඤ්ඤං	532
සාහං අබ්බුද්ධසලලාසි	387
සාහං සොරඤ්චි සපරං	44, 366
සාහං කුන්ත ඉතොගගාධො	740
සාහං පද්ධම්මනසා	42
සාහං රමාමි කිල්ලාමි	115
සීතොදිකා සුපතිකා	440
සීසං නහානා කං ආසි	139
සුඛං අකතපුඤ්ඤනං	411
සුඛං සුපති අධිකුරො	297, 298
සුචිත්තරුපං රුචිරං	66
සුචිං පණිතං සමපන්නං	425
සුඤ්ඤා භොතොතා මම එකං	
වාකා	591
සුඤ්ඤං යසබ්බසි ව වාණිජානව	613
සුනාධාසිමසස පලිභිංසු පාදෙ	462
සුරධ්මසා අහං දෙව	687

පෙතවඩුපාලි

සඤ්ඤානාම සූචි

අ	පිට්ඨකයා	ස	පිට්ඨකයා
අඬුරු	60, 66	සත (පණ්ඩිත)	46
අඬු	122		
අනුරුද්ධ	26, 62	ච	
අනුකම්පිත	50	වුද්දාන	76
අනුසංකර	100, 120	වුළුනි	72
අනුසංක	58		
		ජ	
ඉද්දක	62	ජෙනවත	88
		ක	
උතතර	66, 140	තාවකිංස	62
උපතිසස	26	තිසසා	28
උබ්බරි	72		
උරුච්චලා	74	ද	
		දසනන	48
එරකවජ	48	ආරක	52
		ආරවනි	58
		ධ	
කණණ්ඩුණ්ඩ	70, 72	ධතරට්ඨ	4
කණ්ණ	42	ධතපාල	48
කපිනවවනා	26		
කපපින	26, 106, 114	න	
කමොජ	52	නඤ්ඤ	24, 82
කිතවසස	150	නඤ්ඤන	78, 84,
කිලිබ්බ	70	නඤ්ඤසෙන	36
කිමරලා	70	නඤ්ඤ	36
කුණ්ඩ	78	නඤ්ඤය	144
කුමාරකසසප	126	නාරද	2, 4, 98
කුට්ටර	4		
කෙසව	42	ප	
කොලිය	76	පඤ්ඤාල	72
කොසල	126	පණ්ඩුකම්බල	64
		පාටලිපුත්ත	132, 156
		පායාසි	120
ග		පාරිච්ඡත්ත	64
ගඬුනා (නදී)	76	පිඩිකලක	134
ගිරිබ්බජ	92, 94	පොට්ඨපාද	78
ගොකම	94		

	බ		ව	
බාරාණසී	50, 76, 144	වජ්ඣී	100	
බ්‍රහ්මදත්ත	72	වාසභ	76	
		වාසව	90	
	භ	වීරුපක්ඛ	4	
භූත	32	වීරුප්‍රභක	4	
භෙරව	56	වෙසාලි	100, 120	
		වෙසාලිණ	58, 124, 140	
	ම			
මගධ	122	සකක	56, 60, 136	
මට්ටකුණ්ඩලී	38	සලහව	130	
මත්තා	28, 46	සංසවක	144	
මසසකසාර	132	සානුවාසී	78	
මොග්ගල්ලාන	26	සාරිපුත්ත	22, 28	
මොරිය	132	සාවස්ථි	148	
		සිංඛක	60	
	ර	සිතධුසොචීර	122, 132	
රාජගහ	52, 92, 94, 98	සුජාත	12	
රෙවතී	142	සුනෙත්ත	150	
රොහිණියා	44	සුරච්ඨ	132	
		සෙරිසාසක	130	
		සොරච්ඨ	142	
	උ			
ලිච්ඡවී	112	හස්තීනිපුර	90	

පෙතවික්‍රමපාලී

විසෙසපදනුකතමණිකා

අ	පිටපතකා	ආ	
අකුණොහයා	24, 28, 72	ආදිසා	22
අකුණොහයා	38, 158	ආපතිතවිචි	24
අකුණො	108	ආමුණොමණිකුණොලා	62
අකුණො	156	ආලමිරතුරියසුටෙයා	124
අකුණො	88	ආලොපා	22
අකුණොලොනි	42	ආලාරපමෙහ	84
අකුණොසස	58		
අකුණොහොපො	138		
අකුණොපො	70	ඉ	
අකුණොපො	70	ඉසාරමදසමෙහ	150, 152
අකුණොපො	10		
අකුණොපො	54		
අකුණො	108	උ	
අකුණොපො	50	උණොතනසස	100
අකුණොපො	6	උටෙපදවාදි	126
අකුණො	108	උපුකුලො	122
අකුණොපො	42	උපුකුලො	64
අකුණොපො	82	උපුකුලො	100
අකුණො	94	උපුකුලො	14, 36
අකුණො	24	උපුකුලො	100
අකුණො	12, 46	උදකුලො	20
අකුණො	8	උදකුලො	58
අකුණො	158	උදකුලො	122, 128
අකුණො	106	උදකුලො	132
අකුණො	20	උදකුලො	6
අකුණො	136	උදකුලො	4, 6, 14, 36
අකුණො	130	උදකුලො	50
අකුණො	54	උදකුලො	122
අකුණො	76	උදකුලො	50
අකුණො	78	උදකුලො	24
අකුණො	112	උදකුලො	46
අකුණො	58	උදකුලො	154
අකුණො	94	උදකුලො	22, 26, 28, 90
ආ		ආ	
ආවෙරකො	108	ආකුණො	80
ආකුණො	74	ආකුණො	2
ආකුණො	12	ආකුණො	32
ආකුණො	14, 34, 52		

	ම		ග	
මකාසකමම.	102	ගතසන්නං		10
මග්ගනනාසස	100	ගති		20
මපානාහුතො	114	ගන්ධබ්බො		40
මපුණංථී	142	ගබ්බපාතනං		8
මසඨි	22, 26, 34	ගිරිබ්බපේ		98
මසමෙති	44	ගුළපරිමණ්ඩලො		138
		ගුරුගන්ධනී		39
		ගෙඨිතමනො		50
		ගොණකතථනෙ		78
		ගොණකතථනෙ		94
		ගොරකකා		6
			ස	
		සතසින්නං		12
		සරණි		76
			ච	
		චණ්ඩාලසුනකුස		44
		චතුකතමෙන		16
		චතුකුණ්ඩිකො		80
		චාතුග්ගිසෙ		26
		චිකිලුමග්ගො		102
		චුළාසිනිමහාකට්ඨානො		138
		වේලකං		22
			ඡ	
		ඡළඛං		44
		ඡානං		24
		ඡානො		60
			ජ	
		ජරග්ගවං		10
		ජානෙමු		40
		ජිවලොකෙ		64
		ජිවේ		138
			ඤ	
		ඤාති		44
		ඤාතිධම්මො		6
		ඤාතිපෙතො		6
			යා	
		යානසො		4, 6

ක		න	
තපසසිරුපො	4	නගමුඬ්ඛනි	64
තිරොකුඩෙඩු	6	නඤ්ඤි	126
තුනනවසනා	76	නඤ්ඤා	78
තුමං	80	නරදෙවසා	42
තුමසා	60	නානාගඤ්ඤාමරිතං	72
තුචං	38, 52, 84, 114	නානාසරගණ	68
		නිකති	96
		නීජානාසාමො	124
		නියතිපරිණාමජා	136
		නියසාකමං	102
		නිරංකඤ්ඤා	96
		නිභිනනනා	100
		නිලමණ්ඩ	26
		නෙකමමපොනො	130
උ		ප	
උඤ්ඤා	150	පඤ්ඤා	8
උනනති	142	පච්චිකං	32, 98
		පච්චිකතවෙදනං	
		පච්චිකරුද	24, 82,
		පච්චිකුභිතා	76, 156
		පඤ්ඤා	84
		පඤ්ඤා	122
		පඤ්ඤා	40
		පච්චිකුභිතා	84
		පඤ්ඤා	58
		පඤ්ඤා	48
		පච්චිකුභිතා	58
		පච්චිකුභිතා	52
		පච්චිකුභිතා	60
		පච්චිකුභිතා	100
		පච්චිකුභිතා	88
		පච්චිකුභිතා	64
		පච්චිකුභිතා	16
		පච්චිකුභිතා	6
		පච්චිකුභිතා	48
		පච්චිකුභිතා	6, 80
		පච්චිකුභිතා	30
ආ		පා	
		පාඤ්ඤා	22
		පාඤ්ඤා	110
		පාඤ්ඤා	52
		පාඤ්ඤා	142
		පාඤ්ඤා	12, 40, 46
භ		පා	
භමනිසනනනා	22, 26, 28, 152	පාඤ්ඤා	22
භානියො	78	පාඤ්ඤා	110
ධිර	22	පාඤ්ඤා	52
		පාඤ්ඤා	142
		පාඤ්ඤා	12, 40, 46

පි		ම	
පි බසලා	36	මකකපුපසමි	12
පිටකෙහි	138	මකෙතයා	50
පිට්ඨිමංසිකො	98	මධුසාදො	54
පිණ්ඩකා	62	මනුසාදො	52
		මහගසා	76
පි		මහාභිකාපං	100
පු ඤාපාපපරික්ඛයා	46	මහාමනෙතා	76
පුබ්බපෙතො	4	මානුසිං	158
පුබ්බභිපෙතො	76	මාරිස	46
පුරිඤ්ඤ	40	මීගමකුලොචනා	16
පුනෙති	152	මිත්තදුබෙහා	52
		මිළුහං	144
පෙ		මුඛසා	2, 24
පෙතා	2, 6	මුලගෙසජ්ජා	44
පෙතො	46, 136	මොරහකෝති	78
පෙතෙතයා	50		
පෙසුනා	4		
පො		ය	
පොකබරකෙසු	24, 48, 70, 124	යකඩ	42, 132
		යකුණ්ඳධිපකො	104
බ		යකෙබ්බා	4, 52
බලියනති	42	යකුණ්ඳසස	62
බාලාතරො	40	යමලොකිකා	8, 10, 22, 46, 78, 90
බාහා	38	යමපුරිසානං	134
බිඤ්ඤා	84	යමවිසයමිති	50
බොඤ්ඤ	138	යාචනාකා	48
බාමහං	142	යොග්ගානි	60
බ්‍රහ්මනා	142	යොග්ගානුකමසකු	122
බ්‍රහ්ම	134		
බ්‍රහ්මවරියං	126		
බ්‍රහ්මවරියෙන	136		
බ්‍රහ්මවිනානිකං	44		
බ්‍රහ්මකුසු	50		
බ්‍රහ්මලොකුපපකණියා	74		
හ		ර	
හසබ්බා	60	රථපසුරො	38
හාගඩ්ඨහාගෙන	16	රථපසො	72
හාගසො	16	රුණ්ණං	4, 6
හාවිතකතා	46	රුහිරං	12
හුසං	16, 140		
හුසානි	86		
		ල	
		ලහාමසෙ	6
		ලඛිතෙර	24
		ලොමසානි	12

ව		ස	
වගගු	84, 121	සතපොටිපො	144
වණණධාතුං	4, 10	සකතුසංදං	100
වණ්ඩකානං	62	සකො	132
වණ්ණපරිසස	120	සනයිසිංහාටකෙසු	6
වදණ්ණ	106, 144, 160	සනාදාදියසං	162
වක්ඛුදෙවතා	4	සපකති	8, 10, 28, 34
වතගොවරා	44	සපථං	8, 10
ව්‍යවසානො	94	සපදනං	140
ව්‍යාභිජාපෙ	130	සපෙඛාතුකං	158
ව්‍යාමනො	32	සමපදං	20
ව්‍යරිකිණ්ණකම් පුරිතා	24	සමපනාවරණො	72
ව්‍යරිවහා	6	සමාගමො	106
විධා	62	සානොදකා	24
විධුමො	108	සාදකාමා	76
විසලො	108	සාමණ්ණිථලානි	120
වෙණි	78	සාමණ්ණ	50
වෙණ්‍යාවරං	122	සිපාථිකා	84
වෙහුතිකං	130	සිලෙසුමං	28
වෙසසා	44	සුපපටිච්ඡිකතකො	106
		සුවහිකෙන	16
		සුචිකට්ඨා	80
		සුචිවසනා	14, 26
		සුදමාගධා	60
ස			
සකියා	26		
සකිකමනානි	48		
සකිකමනාගි	58		
සකිකිලාපවාලමයං	44		
සකිකරං	132		
සකිකා	119		
සකිපා	70		
		හ	
		හරිවක්ඛුසංදෙ	38
		හෙසස	14, 34, 36

නැවත මුද්‍රණය - සම්බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා

- 1 පාරාජිකා පාලි
- 2 (i) පාචිත්තිය පාලි
(ii) පාචිත්තිය පාලි
- 3 මහාවග්ග පාලි I
- 4 මහාවග්ග පාලි II
- 5 (i) චුල්ලවග්ග පාලි I
(ii) චුල්ලවග්ග පාලි II
- 6 (i) පරිවාර පාලි I
(ii) පරිවාර පාලි II
- 7 දීඝනිකාය 1
- 8 දීඝනිකාය 2
- 9 දීඝනිකාය 3
- 10 මජ්ඣිම නිකාය I
- 11 මජ්ඣිම නිකාය II
- 12 මජ්ඣිම නිකාය III
- 13 සංයුක්ත නිකාය I
- 14 සංයුක්ත නිකාය II
- 15 සංයුක්ත නිකාය III
- 16 සංයුක්ත නිකාය IV
- 17 (i) සංයුක්ත නිකාය V
(ii) සංයුක්ත නිකාය V
- 18 අංගුත්තර නිකාය I
- 19 අංගුත්තර නිකාය II
- 20 අංගුත්තර නිකාය III
- 21 අංගුත්තර නිකාය IV
- 22 අංගුත්තර නිකාය V
- 23 අංගුත්තර නිකාය VI
- 24 චූළ්ඤ්ඤ නිකාය I